

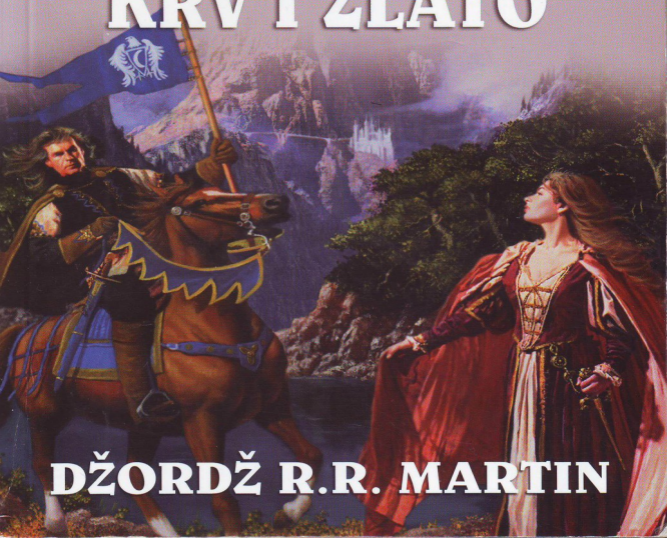
„Maštovit, briljantno vođen, prepun iznenađenja, ovo je roman koji u velikom stilu dokazuje da je Martin najveći živi pisac epske fantastike.”

*Independent*

# OLUJA MAČEVA

## Deo drugi:

# KRV I ZLATO



**DŽORDŽ R.R. MARTIN**



# **O L U J A MAČEVA**

**DEO DRUGI: KRV I ZLATO**

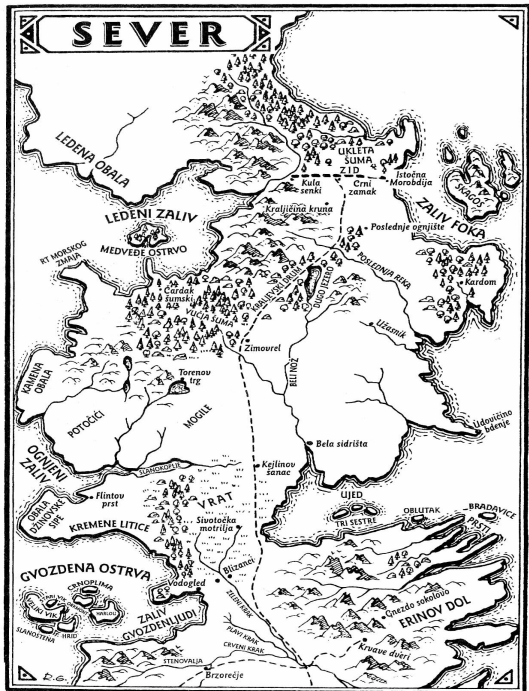
TREĆA KNJIGA SERIJALA  
„PESMA LEDA I VATRE“

**DŽORDŽ R. R. MARTIN**

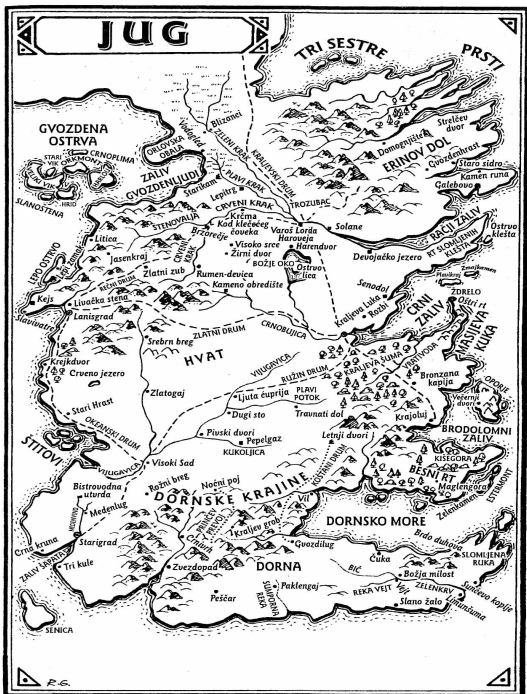


*Posvećeno Filis,  
koja me je naterala  
da u priču stavim zmajeve*

# SEVER



# JUG



# ZEMLJA S ONE STRANE ZIDA

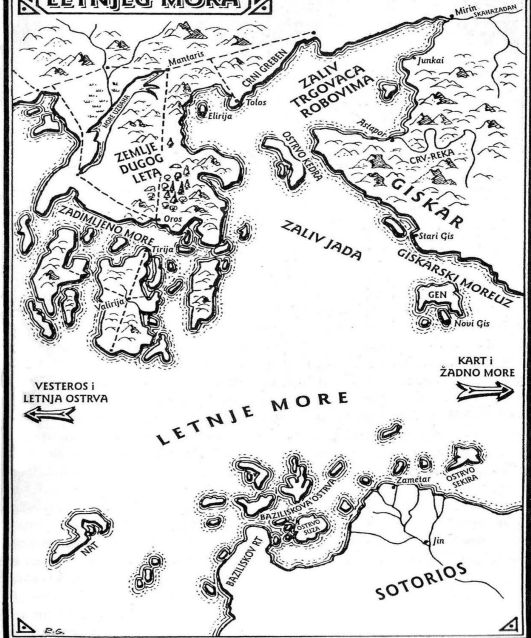
## ZEMLJA VEČNE ZIME (NEISTRAŽENO)

### UTVRDE SEVERA

- 1 Zapadna Mostobdija
- 2 Kula Senki
- 3 Stražarikino uporište
- 4 Sivostraža
- 5 Kamenvrata
- 6 Studenbreg
- 7 Ledenkraj
- 8 Noćna tvrđava
- 9 Duboko jezero
- 10 Kraljičine dveri
- 11 Crni Zamak
- 12 Hraštoštit
- 14 Šumobdija kraj vira
- 14 Samurov dvor
- 15 Mrazkapija
- 16 Duga mogila
- 17 Baklje
- 18 Zelenstraža
- 19 Istočna Morobdija



# ZEMLJE LETNJEG MORA



## DENERIS

Njeni dotrački izvidnici joj rekoše kako stvari stoje, ali je Deni želela da se i sama uveri. Ser Džora Mormont projaha sa njom kroz brezovu šumu i uz greben od peščara. „Dovoljno smo blizu“, upozori je na vrhu.

Deni zauzda kobilu i pogleda preko polja, ka mestu gde se junkajska vojska postrojila, preprečivši im put. Belobrađi ju je naučio kako najbolje prebrajati dušmane. „Pet hiljada“, reče ona brzo.

„Relao bih da je tako.“ Ser Džora upre prstom. „Tamo na bokovima su najamnici. Kopljanici i strelci na konjima, sa mačevima i sekirama za borbu prsa u prsa. Drugi sinovi na levom krilu, Olujne vrane na desnom. I jedni i drugi broje po oko pet stotina ljudi. Vidiš li barjake?“

Harpija Junkajja držala je u landžama bič i gvozdenu ogrlicu umesto lanca. Međutim, najamnici su ispod zastave grada kome su služili razvili sopstvene stegove: desno četiri vrane između ukrštenih munja, levo slomljena mač. „Junkajani sami drže središte“, primeti Deni. Njihove starešine su iz daljine izgledale isto kao astaporske; visoke sjajne kacige i plaštovi s našivenim blistavim bakarnim diskovima. „Predvode li to vojnike-robove?“

„Mahom. Ali oni ne mogu da se mere sa Neokaljanima. Junkai je čuven po obući robova za postelju, a ne za rat.“

„Šta ti misliš? Možemo li da pobedimo ovu vojsku?“

„Lako“, odgovori ser Džora.

„Ali ne bez krvi.“ Reke krvi natopile su cigle Astapora onog dana kada je grad pao, mada ta krv uglavnom nije poticala od njenih ljudi. „Možda ćemo ovde i pobediti u bici, ali uz takve gubitke ne možemo da zauzmemo grad.“

„To je uvek rizik, *kalisi*. Astapor je bio samozadovoljan i ranjiv. Junkai je upozoren i spreman.“

Deni se zamisli. Vojska robovlasnika delovala je mala u poređenju sa njenim mnoštvom, ali najamnici behu na konjima. Dovoljno je dugo jahala s Dotracima da bi znala šta ratnici u sedlu mogu da urade pešadiji. *Neokaljani bi odbili njihov juriš, ali bi moji oslobođenici bili poklani*. „Robovlasnici vole da pričaju“, reče. „Pošalji glas da ću ih saslušati večeras u svom šatoru. A pozovi i kapetane najamničkih četa. Ali ne zajedno. Olujne vrane u podne, Druge sinove dva sata kasnije.“

„Biće tvoja volja“, reče ser Džora. „Ali ako ne dodu...“

„Doći će. Zanimaće ih da vide zmajeve i čuju šta imam da im kažem, a oni pametni među njima videće priliku da procene moju snagu.“ Deni okrenu srebrnu ždrebicu. „Čekaću ih u svom paviljonu.“

Mutno nebo i oštar vetar otpратиše Deni do njene vojske. Duboki jarak koji će opasivati logor već beše napola iskopan, a šume pune Neokaljanima koji su sekli grane breza da bi od njih napravili naoštreno kolje. Evnusi nikada ne spavaju u neutvrđenom logoru, tako je bar tvrdio Sivi Crv. Bio je tamo, i gledao ih kako rade. Deni zastade na tren, da porazgovara sa njim. „Junkai se spremio za bitku.“

„To je dobro, veličanstvo. Ovi su žedni krvi.“

Kada je naredila Neokaljanima da sami odrede svoje starešine, Sivi Crv je velikom većinom izabran za najviši čin. Deni je naložila ser Džori da ga obuči za zapovedništvo, i izgnani vitez je rekao da je zasada mladi evnuh strog ali pošten, da brzo uči, da je neumoran i potpuno posvećen čak i najsitnijim detaljima.

„Mudri gospodari su pred nas izveli vojsku robova.“



„Rob u Junkajiu uči put sedam uzdaha i šesnaest položaja zadovoljstva, veličanstvo. Neokaljani uče put tri koplja. Tvoj Sivi Crv se nada da će ti to pokazati.“

Jedna od prvih Deninih odluka nakon pada Astapora bila je da ukine običaj po kome Neokaljani svakog dana dobijaju novo ime. Većina onih rođenih u slobodi vratili su se imenima koja su dobili na rođenju, pod uslovom da su ih se sećali. Ostali su se nazvali po junacima ili po bogovima, a ponekad po oružju, draguljima, pa čak i cveću, zbog čega su vojnici, za Denine uši, imali veoma neobična imena. Sivi Crv je ostao Sivi Crv. Kada ga je pitala zašto, odgovorio je: „To je srećno ime. Ime koje je ovaj dobio na rođenju bilo je proketo. Njega je nosio kada je odveden u ropstvo. Ali Sivi Crv je ime koje je ovaj izvukao na dan kada ga je Deneris Olujrođena oslobodila.“

„Ako dođe do bitke, neka Sivi Crv pokaže mudrost kao i junaštvo“, reče mu Deni. „Poštedi svakog roba koji se da u beg ili baci oružje. Što manje bude poginulih, biće ih više da nam se kasnije pridruže.“

„Ovaj će upamtiti.“

„Znam da hoće. Budi u mom šatoru u podne. Hoću da sa ostalim mojim starešinama budeš prisutan kada budem pregovarala sa najamničkim kapetanima.“ Deni obode srebrnu ždrebicu i odjaha ka logoru.

Unutar kruga koji su odredili Neokaljani, šatori su se dizali u urednim nizovima, a njen visoki zlatni paviljon beše u središtu. Drugi se logor nalazio odmah iza njenog; pet puta veći, raštrkan i u metežu, nije imao ni jarača, ni šatora, ni stražara. Ko je imao konja ili mazgu, spavao je kraj njih, iz straha da mu ga neko ne ukrade. Koze, ovce i izgladneli psi slobodno su lutali među hordama žena, dece i staraca. Deni je ostavila Astapor u rukama veća bivših robova, pod vodstvom jednog vidara, jednog učenjaka i jednog sveštenika. To su sve mudri ljudi, mislila je, i pravedni. Pa ipak, hiljade i hiljade su radije krenule za njom u Junkai nego da ostanu u Astaporu. *Dala sam im grad, a većina se previše plašila da ga prihvati.*

Njena vojska je delovala patuljasto u poređenju sa odrpanom hordom oslobođenika, koja je bila više breme nego što je od nje bilo neke koristi. Možda je svaki stoti imao magarca, kamilu ili vola; većina je nosila oružje opljačkano iz arsenala nekog trgovca robovima, ali je tek svaki deseti bio dovoljno snažan da se bori, a nijedan za to nije bio obučan. Zemlje kroz koje bi prolazili opustošili bi u potrazi za hranom, poput skalavaca u sandalama. A ipak Deni nije imala srca da ih ostavi kao što su savetovali ser Džora i krvorodnici. *Rekla sam im da su slobodni. Ne mogu sada da im kažem kako nisu slobodni da mi se pridruže.* Zagleda se u dim što se dizao sa njihovih vatri i potisnu uzdah. Možda ima najbolje pešadijce na svetu, ali sigurno ima i najgore.

Arstan Belobradi stajao je pred ulazom u njen šator, dok je Snažni Belvas nedaleko sedeo prekrštenih nogu na travi, jedući smokve iz pune zdele. Njima je na putu pripala dužnost da je čuvaju. Proizvela je Joga, Aga i Rakara u svoje *koove*, a ne samo krvorodnike, i sada su joj više trebali kao zapovednici njenih Dotraka nego kao telohranitelji. *Kalasar* joj beše sićušan, svega tridesetak ratnika, većinom dečaka bez pletenica i pogrbljenih staraca. Ali ipak behu sva njena konjica, i nije se usuđivala da ide bez njih. Neokaljani su možda bili najbolja pešadija na svetu, kao što je tvrdio ser Džora, ali je morala da ima i izvidnike i tragače.

„Junkai hoće rat“, reče Deni Belobradom u paviljonu. Iri i Jiki su prekrile pod sagovima, a Misandei je zapalila mirišljavi štapić, da osveži prašnjavi vazduh. Dregon i Regal spavali su na jastucima, sklupčani jedan oko drugog, ali se Viserion gnezdio na rubu prazne kade. „Misandei, koji jezik ti Junkajani govore, valirijski?“

„Da, veličanstvo“, reče dete. „Drugачije narečje nego u Astaporu, ali se ipak može razumeti. Trgovci robovima sebe zovu Mudri gospodari.“

„Mudri?“ Deni sede prekrštenih nogu na jastuk a Viserion raširi svoja belo-zlatna krila i dolete do nje. „Videćemo koliko su mudri“, reče ona dok je češkala zmajeve krjušti iza rogova.

Ser Džora Mormont se vrati sat docnije, u pratnji trojice kapetana Olujnih vrana. Na ulaštenim kacigama nosili su crna pera, i tvrdili da su jednaki po časti i prvenstvu. Deni ih je proučavala dok su Iri i Jiki točile vino. Prendal na Gezn beše stamen Gišanin širokog lica i tamne kose što je počela da sedi; Salor Čelavi imao je krivudav ožljak prelo bledeg karčanskog obraza, a Dario Naharis beše živopisan čak i za jednog Tirošanina. Brada mu se delila u tri kraka, obojena u istu nijansu plave lakve mu behu oči i kovrdžava kosa što mu je padala po okovratniku. Ufityljene brkove obojio je u zlatno. Odeća mu beše u svim prelivima žute; talasi mirske čipke boje maslaca prosipali su mu se iz okovratnika i rukava, dublet mu beše opšiven bronzanim medaljonima u obliku maslačka, a kičeni zlatovez krasio mu je sare čizama koje su se dizale do butina. Rukavice od meke žite posuvraćene klope beše zadenuo u pojas od pozlaćenih prstenova, a nokte izlakirao plavo.

Ali Prendal na Gezn beše taj koji je govorio za najamnike. „Bilo bi vam pametnije da svoju rulju povedete nekud drugde“, reče on. „Astapor ste zauzeli na prevaru, ali Junkai neće pasti tako lako.“

„Pet stotina tvojih Olujnih vrana protiv deset hiljada mojih Neokaljanih“, reče Deni. „Ja sam tek mlada devojka, i ne razmem se u ratne veštine, ali mi vaši izgledi ipak deluju u slabo.“

„Olujne vrane neće stajati same“, laza Prendal.

„One nikada ne stoje. Odlete na prvi zvuk grmljavine. Možda bi vam bilo bolje da i vi odletite. Čula sam da su najamnici ozloglašeni po prevrtljivosti. Zašto biste vi bili verni kada će Drugi sinovi izdati vaše gospodare?“

„To se neće desiti“, bio je uporan Prendal. „A i da se desi, svejedno. Drugi sinovi su ništa. Borićemo se uz odvažne muževe Junkajia.“

„Borićete se uz dečake za postelju naoružane kopljima.“ Kada je okrenula glavu, dva zvonceta u pletenici tiho zazvoniše. „Kada se bitka jednom zapodene, i ne pomišljajte da tražite milost. Pridružite mi se sada, i možete da zadržite zlato koje su vam Junkajani platili, pa i da dobijete deo plena, a još i veće nagrade kada se jednog dana budem vratila u svoje kraljevstvo. Borite se za Mudre gospodare, i nadnica će vam biti smrt. Mislite li da će Junkai otvoriti svoje kapije kad vas moji Neokaljani budu kasapili ispod njegovih zidina?“

„Ženo, njacheš kao magarac, i nisi ništa pametnija od njega.“

„Ženo?“ Ona se zasmaja. „To bi trebalo da bude uvreda? Uzvratila bih ti istom merom da smatram da si muško.“ Deni ga pogleda u oči. „Ja sam Deneris Olujrođena od kuće Targarjena, Neizgorela, Majka zmajeva, *kalisi* Drogovih jahača, i kraljica Sedam kraljevstava Vesterosa.“

„Ti si“, reče Prendal na Gezn, „kurva gospodara konja. Kada te slomimo, spariću te sa svojim pastvom.“

Snažni Belvas isuka *arak*. „Snažni Belvas će dati maloju kraljici njegov pogani jezik, ako to ona želi.“

„Ne, Belvase. Obećala sam ovim ljudima bezbednost dok pregovaramo.“ Deni se osmehnu. „Reći mi ovo - jesu li Olujne vrane robovi ili slobodnjaci?“

„Mi smo bratstvo slobodnih ljudi“, objavi Salor.

„Dobro.“ Deni ustade. „Vratite se i prenesite svojoj braći moje reči. Možda bi neki od njih radije okusili zlato i slavu nego smrt. Čekaću vaš odgovor do jutra.“

Kapetani Olujnih vrana digoše se kao jedan. „Naš odgovor je ne“, reče Prendal na Gezn. Druga

dvajica krenuše za njim iz šatora... ali se Dario Naharis osvrnu na vratima i nagnu glavu u ljubaznom pozdravu.

Dva sata kasnije, zapovednik Drugih sinova stiže sam. Ispostavilo se da je to ogromni Bravošanin bledeozelenih očiju i čupave zlatnoride brade koja mu je sezala gotovo do pojasa. Ime mu beše Mero, ali je sebe nazivao Titanovo Kopile.

Mero iskapi vino u jednom gutljaju, obrisa usne nadlanicom i pohotno se iskezi Deni. „Čini mi se da sam tucao tvoju sestru blizakinja u jednoj kući zadovoljstva tamo kod mene u Bravosu. Ili si to bila ti?“

„Mislim da nisam. Zapamtila bih tako veličanstvenog čoveka, u to sam sigurna.“

„Da, tako je. Nijedna žena nikada nije zaboravila Titanovo Kopile.“ Bravošanin ispruži pehar ka Jiki. „Šta kažeš, da se skineš i sedneš mi malo u krilo? Ako me zadovoljiš, možda ću i da prevedem Druge sinove na tvoju stranu?“

„Ako prevedeš Druge sinove na moju stranu, možda i neću da te uškopim.“

Ljudeskara se nasmeja. „Devojčice, jednom davno izvjesna žena je pokušala da me uškopi zubima. Sada više nema zube, ali je moj mač jednako dugačak i debeo kao i pre. Da ga izvadim da ti ga pokazem?“

„Nema potrebe. Kad ti ga moji evnusi odseku, moći ću da ga proučavam do mile volje.“ Deni otpi gutljaj vina. „Istina je da sam ja tek mlada devojka, i ne razumem se u ratne veštine. Objasni mi kako nameravaš da poraziš deset hiljada Neokaljanih sa svojih pet stotina. Koliko god ja bila neuka, vaši izgledi mi deluju slabo.“

„Drugi sinovi su se suočavali sa gorim izgledima, i pobeđivali.“

„Drugi sinovi su se suočavali sa gorim izgledima, i bežali. U Kohoru, gde su se Tri hiljade ovenčale slavom. Ili to poričeš?“

„To je bilo pre mnogo i premnogo godina, pre nego što je Druge sinove vodio Titanovo Kopile.“

„Znači, od tebe crpe svoju hrabrost?“ Deni se okrenu ser Džori. „Kada se bitka zapodene, ovog ubij prvog.“

Iznani vitez se osmehnu. „Rado, veličanstvo.“

„Naravno“, reče ona Meru, „možete i ponovo da podvijete rep. Mi vas nećemo zaustavljati. Uzmite svoje junkajsko zlato i idite.“

„Da si ikada videla Titana iz Bravosa, luckasta devojčice, znala bi da on nema rep koji bi podvio.“

„Onda ostanite i borite se za mene.“

„Ti vrediš da se za tebe borimo, to je tačno“, reče Bravošanin, „i rado bih ti dao da mi ljubiš mač, da mogu. Ali primio sam junkajsko zlato, i dao svoju svetu reč.“

„Novac može da se vrati“, kaza ona. „Platiću ti isto i više. Još gradova čekaju da ih osvojim, kao i čitavo kraljevstvo, na drugom kraju sveta. Služi mi верно, i Drugi sinovi više nikada neće morati da traže posao.“

Bravošanin čupnu svoju gustu ridu bradu. „Isto toliko i više, a možda i poljubac pride, a? Ili nešto više od poljupca? Za čoveka veličanstvenog kao što sam ja?“

„Možda.“

„Rekao bih da će mi se dopasti ukus tvog jezika.“

Osećala je ser Džorin bes. *Moj crni medved ne voli ove priče o ljubljenu.* „Noćas razmisli o mojim rečima. Mogu li ujutru dobiti tvoj odgovor?“

„Možeš.“ Titanovo Kopile se iskezi. „Mogu li ja da dobijem vrč vina da odnesem svojim

kapetanima?"

„Uzmi čitavu bačvu. Iz podruma je Dobrih gospodara Astapora, i imam ih mnoga kola.“

„Onda mi daj kola. Kao izraz dobre vere.“

„Žed ti je velika.“

„Sav sam velik I imam mnogo braće. Titanovo Kopile ne pije sam, *kalisi*.“

„Onda čitava kola, ako obećaš da ćeš piti u moje zdravlje.“

„Dogovoreno!“ - zagrme on. „I dogovoreno, i dogovoreno! Tri ćemo ti zdravice nazdraviti, i donećemo ti odgovor kada se sunce rodi.“

Ali kada Mero ode, Arstan Belobradi kaza: „Taj ti je na zlom glasu, čak i u Vesterosu. Ne daj da te zavede njegovo ponašanje, veličanstvo. Noćas će ti tri puta nazdraviti, a sutra će te silovati.“

„Napokon da starac kaže nešto pametno“, reče ser Džora. „Drugi sinovi su stara četa, i hrabrost im nije strana, ali su se pod Merom iskarili gotovo kao Hrabri drugari. Taj čovek je jednako opasan za svoje poslodavce kao i za svoje dušmane. Zato smo ga ovdje i zatekli. Nijedan Slobodni grad više neće da ga uzme u službu.“

„Ne treba meni dobar glas, već pet stotina konjanika. Šta je sa Olujnim vranama, ima li nade za njih?“

„Nema“, reče Džora jednostavno. „Taj Prendal je Gišanin po krvi. Verovatno je imao rođake u Astaporu.“

„Šeta. Pa, možda i nećemo morati da se borimo. Sačekajmo da vidimo šta će nam reći Junkajani.“

Izslanici iz Junkajija stigoše sa zalaskom sunca; pedeset muškaraca na veličanstvenim crnim konjima i jedan na velikoj beloj kamili. Kacige im behu dvaput više od glava, da ne bi pritiskale bizarne pletenice i kule i druge oblike od nauljene kose ispod njih. Lanene suknjice i tunike bojili su u tamnožuto, a na plaštove zašivali bakarne diskove.

Čovekna beloj kamili predstavio se kao Grazdian mo Eraz. Suv i tvrd, imao je zubat osmeh lakav je i Kraznis nosio sve dok mu Drogon nije spalio lice. Kosa mu beše pokupljena u jednorogov rog, koji mu je štrčao iznad čela, a *tokar* mu beše opervažen zlatnom mirskom čipkom. „Drevan je i slavan Junkai, kraljice gradova“, reče on kada mu Deni požele dobrodošlicu u svoj šator. „Naši su zidovi snažni, naši plemići ponositi i žestoki, naš narod ne zna za strah. Naša je krv drevnoga Gisa, čij je carstvo bilo staro dok je Valirija još bila uplakano dete. Mudro si postupila što si sela da pregovaramo, *kalisi*. Ovdje nećeš naći lakplen.“

„Odlično. Mojim Neokaljanima prijaje malo borbe.“ Pogledala je Sivog Crva, koji je kimnuo glavom.

Grazdian prenaplašeno slegnu ramenima. „Ako krv želiš, neka poteče. Rečeno mi je da si oslobodila svoje evnuhe. Sloboda Neokaljanima znači isto što i šejir bakalaru.“ Osmehnu se Sivom Crvu, ali evnuh kao da beše sazdán od kamena. „Preživele ćemo ponovo porobiti, i upotrebiti da preuzmemo Astapor od rulje. I od tebe možemo da načinimo robinju, u to ne sumnjaj. U Lisu i Tirošu ima kuća zadovoljstva u kojima bi ljudi velikodušno patili da legnu sa poslednjom Targarjenkom.“

„Drago mi je što znaš ko sam“, reče Deni mirno.

„Ponosim se svojim poznavanjem divljeg i bezumnog zapada.“ Grazdian pomirljivo raširi ruke. „A ipak, zašto da ovakvo grubo razgovaramo jedno s drugim? Istina je da si u Astaporu počinila čudovišna dela, ali mi Junkajani umemo da praštamo. Mi ti nismo neprijatelji, veličanstvo. Zašto da tračiš svoju snagu na naše moćne zidine kada će ti biti potreban svaki čovek da povратиš očevo presto u dalekom Vesterosu? Junkai ti u tom poduhvatu želi samo dobro. A da dokažem kako je to istina, doneo sam ti

dar.“ Onda pljesnu, i dvojica njegovih pratilaca pridoše sa teškim ledrovim kovčegom, okovanim bronzom i zlatom. Položiše ga pred njene noge. „Pedeset hiljada zlatnih maraka“, reče Grazdan ugladeno. „Tvoje su, kao izraz prijateljstva Mudrih gospodara Junkajija. Zlato dobrovoljno dato sigurno je bolje od plena kupljenog krvlju? Zato ti kažem, Deneris Targarjen: uzmi ovaj kovčeg, i idi.“

Deni otvori poklopac kovčega svojim malim stopalom u papuču. Bio je prepun zlatnika, baš kao što je izaslanik rekao. Ona zahvati punu šaku i pusti da joj skliznu kroz prste. Blistavo su sijali dok su padali; mahom novoiskovani, sa terasastom piramidom na licu i harpijom Gisa na naličju. „Veoma lepo. Pitam se koliko ću još ovakvih kovčega naći kada zauzmem vaš grad?“

On se nasmeja. „Nijedan, jer ga nikada nećeš osvojiti.“

„I ja za tebe imam dar.“ Ona zalupi kovčeg. „Tri dana. U jutro trećeg dana, pošaljite napolje svoje robove. Sve. Svakom muškarcu, ženi i detetu biće dato oružje, i onoliko hrane, odeće, novca i robe koliko može da ponese. Sami će moći da odaberu šta će uzeti od imovine svojih gospodara, kao platu za godine službe. Kada svi robovi budu otišli, otvorićete kapije i dozvoliti mojim Neokaljanima da udu i pretraže vaš grad kako bi proverili da niko nije preostao u ropstvu. Ako to uradite, Junkai neće biti spaljen niti opljačkan, i nikome od vaših ljudi neće se ništa desiti. Mudri gospodari imaće mir za kojim toliko žude, i dokazće da su zaista mudri. Šta kažete?“

„Kažem da si luda.“

„Stvarno?“ Deni slegnu ramenima i reče: „*Drakaris*.“

Zmajevi odgovoriše. Regal zasikta i dunu dim, Viserion škljocnu zubima, a Drogon ispljuna vijugavu traku crno-crvenog plamena, koja dodirnu rub Grazdanovog *tokara*. Svila planu u tren oka. Zlatne marke se prosuše preko sagova kada se izaslanik saplete preko kovčega, glasno klućući i udarajući se po ruci, sve dok ga Belobradi ne poli bokalom vode da ugasi vatru. „Zaklela si se da ću biti bezbedan na pregovorima!“ - zakula junkajski izaslanik

„Zar svi Junkajani tako cvile zbog oprljenog *tokara*? Kupiću ti novi... ako za tri dana pustite svoje robove. U suprotnom, Drogon će te vreljje poljubiti.“ Ona nabra nos. „Creva su ti popustila. Uzmi svoje zlato i idi, i postaraj se da Mudri gospodari čuju moju poruku.“

Grazdan mo Eraz uperi prst u nju. „Zažalićeš zbog svoje oholosti, drojlo. Ti mali gušteri neće te spasti, ja ti jamčim. Ispunićemo vazduh strelama ako dođu na ligu od Junkajija. Misliš da je tako teško ubiti zmaja?“

„Teže nego ubiti trgovca robovima. Tri dana, Grazdane. Reci im. Na kraju trećeg dana ja ću biti u Junkajiju, otvorili mi vi kapije ili ne.“

Mrakse bio sasvim spustio kada su Junkajani otišli iz njenog logora. Činilo se da će noć biti mračna; bez meseca, bez zvezda, s ledenim vlažnim vetrom koji duva sa zapada. *Dobra crna noć*, pomisli Deni. Vatre su gorele svuda oko nje, narandžaste zvezdice rasute po bregovima i poljima. „Ser Džora“, reče, „pozovi moje kvorodnike.“ Deni se smesti na brdo jastuka da ih sačeka, okružena zmajevima. Kada se okupiše, kaza im: „Sat posle ponoći biće sasvim dovoljno.“

„Da, *kalisi*“, reče Rakaro. „Dovoljno za šta?“

„Za napad.“

Ser Džora Mormont se smrknu. „Rekda si najamnicima...“

„...da hoću njihove odgovore ujutro. Za noćas ništa nisam obećala. Olujne vrane će se prepirati o mojoj ponudi. Drugi sinovi će se napiti vina koje sam dala Meru. A Junkajani veruju da imaju tri dana. Izenadićemo ih pod okriljem ove tame.“

„Imaće izvidnike koji će ih upozoriti.“

„A u tami, videće stotinu logorskih vatri koje gore“, reče Deni. „Ako budu išta i videli.“  
„Kalisi“, kaza Jogo, „ja ću se postarati za te izvidnike. Nisu to jahači, samo trgovci robovima na konjima.“

„Baš tako“, složi se ona. „Mislim da treba da napadnemo sa tri strane. Sivi Crve, tvoji Neokaljani će udariti sleva i zdesna, dok će moji *koovi* obrazovati konjicu u klin i povesti napad na njihovu sredinu. Vojnici-robovi će se razbežati čim vide juriš Dotrala.“ Osmehnu se. „Naravno, ja sam tek mlada devojka, i ne razumem se u ratne veštine. Šta mislite, moji gospodari?“

„Mislim da si sestra Regara Targarjena“, reče ser Džora uz žalosliv osmehak

„Tako je“, kaza Arstan Belobrađi, „a uz to i kraljica.“

Potrajalo je sat vremena dok nisu razradili sve pojedinosti. *Sada počinje najopasnije vreme*, pomisli Deni dok su njeni kapetani odlazili svojim odredima. Mogla je samo da se moli da pomrčina sakrije njene pripreme od dušmana.

Nešto pre ponoći, uplašila se kada se ser Džora probio pored Snažnog Belvasa. „Neokaljani su uhvatili jednog najamnika kako pokušava da se ušunja u logor.“

„Uhoda?“ To ju je uplašilo. Ako su jednog uhvatili, koliko ih se provuklo neopaženo?

„Tvrđi da je došao s darovima. Ona žuta budala plave kose.“

*Dario Naharis*. „Taj, znači. Saslušaću ga onda.“

Kada ga je vitez izgnanik doveo, upitala se jesu li ikada postojala dva tako različita čoveka. Tirošanin je bio svetao, ser Džora crnomanjast; najamnik vitak, a vitez mišićav; prvi obdaren bujnim uvojcima, dok je drugi bio proćelav, ali je ovome prvom koža ipak bila glatka tamo gde je Mormontova bila maljava. A njen vitez se odevao jednostavno, dok je u poređenju sa tim Dariom paun delovao sivo, mada je za ovu posetu preko svoje raskošne svetložute odore prebacio crn plašt. Na jednom ramenu nosio je tešku platnenu vreću.

„Kalisi“, viknu on, „nosim ti darove i dobre vesti. Olujne vrane su tvoje.“ Kada se osmehnu, iz usta mu sevnu zlatan zub. „A tvoj je i Dario Naharis!“ Deni beše sumnjičava. Ako je taj Tirošanin došao da uhodi, ova objava je možda tekočajnički pokušaj da spase glavu. „Šta Prendal na Gezi i Salor kažu o svemu tome?“

„Malo toga.“ Dario prevrnu vreću, i glave Salora Čelavog i Prendala na Geza iskotrljaše se na sagove. „Moji darovi kraljici znajeva.“

Viserion onjuši krv što je curkula iz Prendalovog vrata i pusti talas plamena, koji pogodi mrtvaca pravo u lice, od čega mu pocrneše i ispucaše beskrvni obrazi. Na miris pečenog mesa, Drogon i Regal se uskomešale. „Ti si ovo uradio?“ - upita Deni s mučninom.

„Niko drugi.“ Ako su njeni znajevi i plašili Darija Naharisa, to je dobro skrivao. Koliko je pažnje na njih obraćao, mogli su biti i tri mačeta u igri s mišem.

„Zašto?“

„Zato što si prelepa.“ Šale mu behu krupne i snažne, a u hladnim plavim očima i velikom orlovskom nosu beše nečega što je podsećalo na neustrašivost neke veličanstvene ptice grabljivice. „Prendal je previše pričao, a premalo govorio.“ Odeća mu je, koliko god raskošna, bila iznošena; mrlje od soli šarale su mu čizme, lak na noštima beše ispucao, čipka umrljana znojem, a videla je i da mu se rub plašta izizvao. „A Salor je kopao nos, kao da su mu sline zlatne.“ Onda ustade prekrštenih ruku, sa dlanovima na jabukama svojih oružja; krivog dotračkog *araka* na levom boku i mirskog bodeža na desnom. Balčaci im behu istovetne zlatne žene, gole i bludne.

„Jesi li vešt sa tim lepim sečivima?“ - upita ga Deni.

„Prenal i Salor bi ti rekli da jesam, da mrtva usta govore. Nijedan dan ne smatram proživljenim ako nisam voleo ženu, pogubio dušmanina i pojeo dobar ručak.. a dani koje sam proživleo bezbrojni su kao zvezde na nebu. Pokolj pretvaram u nešto prelepo, i mnogi žongler i vatreni plesač jecao je pred bogovima u želji da bude samo upola tako brz kao ja, samo upola tako okretan. Nabrojao bih ti imena svih ljudi koje sam pogubio, ali pre nego što bih završio, tvoji bi zmajevi porasli veliki kao zamkovi, zidine Junkajja bi se pretvorile u žutu prašinu, a zima bi došla i otišla i ponovo došla.“

Deni se nasmeja. Dopalo joj se razmetanje tog Darija Naharisa. „Isučići mač i zakuni ga meni na vernost.“

U treptaju oka, Dariov *arak* se oslobodi korica. Njegovo pokoravanje beše jednako preterano kao i sve ostalo u njegovom ponašanju, veliki nakon kojim spusti lice gotovo do njenih stopala. „Moj mač je tvoj. Moj život je tvoj. Moja ljubav je tvoja. Moja krv, moje telo, moje pesme, sve ih imaš. Živim i umirem po tvojoj zapovesti, lepa kraljice.“

„Onda živi“, reče Deni, „i bori se noćas za mene.“

„To ne bi bilo mudro, moja kraljice“, reče ser Džora, hladno i neprijateljski odmeravajući Darija. „Zadrži ga ovde pod stražom dok ne poredimo u bici.“

Ona se na tren zamisli, pa odmahnu glavom. „Ako nam bude dao Olujne vrane, iznenađenje će biti potpuno.“

„A ako te izda, iznenađenje će propasti.“

Deni ponovo pogleda najamnika. On joj se tako osmehnu da ona porumene i skrenu pogled. „Neće.“

„Kako to znaš?“

Ona polaza na kugle pocrnelog mesa koje su zmajevi proždrali, jedan po jedan krvav zalogaj. „Ovo bih nazvala dokazom njegove iskrenosti. Dario Naharis, neka tvoje Olujne vrane udare Junkajane u leđa kada moj napad počne. Možeš li da se neprimеčen vratiš?“

„Ako me zaustave, reći ću da sam bio u izvidnici i da nisam video ništa.“ Tirošanin ustade, pokloni se i izlete.

Ser Džora Mormont se zadrži malo duže. „Veličanstvo“, reče, previše grubo, „to je bila greška. O tom čoveku ne znamo ništa...“

„Znamo da je veliki borac.“

„Veliki brbljivac, hoćeš da kažeš.“

„Donosi nam Olujne vrane.“ *A ima i plave oči.*

„Pet stotina najamnika sumnjive odanosti.“

„Sve odanosti su sumnjive u ovakvim vremenima“, podseti ga Deni. *A mene će izdati još dva puta, jednom zbog zlata i jednom zbog ljubavi.*

„Deneris, triput sam stariji od tebe“, reče ser Džora. „Video sam koliko prevrtljivi umeju da budu ljudi. Malo ih je vrednih poverenja, a Dario Naharis nije jedan od njih. Čak mu je i brada obojena lažnim bojama.“

Ovo je razljuti. „Dok ti imaš poštenu bradu, da li mi to govoriš? Ti si jedini čovek kome ikada treba da verujem?“

On se uloči. „Nisam to rekao.“

„Govoriš to svakoga dana. Pjat Pri je lažov, Ksaro je spletkar, Belvas hvalisavac, Arstan plaćeni ubica... misliš li da sam još naivna devica koja ne ume da rastumači pravo značenje reči?“

„Veličanstvo...“

Ona grubo nastavi. „Bio si mi bolji prijatelj od bilo koga drugog, bolji brat nego što je Viseris ikada bio. Ti si prvi vitez moje Kraljičine garde, zapovednik moje vojske, moj najcenjeniji savetnik, moja dobra desnica. Poštujem te i cenim i volim - ali te ne želim, Džora Mormonte, i zamara me to što pokušavaš da od mene odbiješ svakog drugog muškarca na svetu da bih se oslonila samo na tebe. To ne valja, i zbog toga te neću ništa više voleti.“

Mormont je pocrveneo kada je počela, ali kada je završila, bio je ponovo bleđ. Stajao je mirno kao kamen. „Ako moja kraljica zapoveda“, rekao je, kratko i hladno.

Deni je imala vreline za njih oboje. „Zapoveda“, reče. „Zapoveda. Sada idi i vidi svoje Neokaljane, ser. Čeka te bitka u kojoj moraš da pobeđiš.“

Kada on ode, Deni se baci na jastuke pored zmajeva. Nije nameravala da bude tako oštra prema ser Džori, ali je njegova beskrajna sumnjičavost napokon probudila znoj.

*Oprostiće mi*, reče ona sebi. *Ja sam mu kraljica*. Deni shvati da razmišlja je li bila u pravu u vezi s Dariom. Iznenada se oseti veoma usamljeno. Miri Maz Dur joj se zatreka da nikada neće roditi živo dete. *Loza Tangarjena će se sa mnom ugasiti*. To je rastuži. „Vi morate da budete moja deca“, reče zmajevima, „moje troje žestoke dece. Arstan kaže da su zmajevi dugovečniji od ljudi, tako da ćete živeti i posle moje smrti.“

Drogon izvi vrat da je gricne za šaku. Zubi mu behu veoma oštri, ali je nikada nije posekao kada su se tako igrali. Deni se nasmeja i stade da ga kotrlja napred-nazad sve dok on ne zaurla i iznahnu repom kao bičem. *Duži je nego pre*, uoči ona, *a sutra će biti još i duži*. *Sada brzo rastu, a kada porastu sasvim, ja ću imati krila*. U sedlu zmaja, moći će da vodi svoje ljude u bitku onako kao što je to uradila u Astaporu, ali su zasada još bili premali da podnesu njenu težinu.

Kada ponoć dođe i prođe, na njen logor spusti se mir. Deni je ostala u paviljonu sa sluškinjama, a Arstan Belobradi i Snažni Belvas čuvali su stražu. *Čekanje je najteži deo*. Od dokonog sedenja u šatoru dok bitka traje Deni se ponovo osetila skoro kao dete.

Časovi su prolazili brzinom kornjače. Čak i pošto ju je Jiki izmasirala, Deni beše suviše uznemirena da bi zaspala. Misandej ponudi da joj otpeva uspavanku Miroljubivog naroda, ali Deni odmahnu glavom. „Dovedi mi Arstana“, reče.

Kada starac stiže, ona beše sklupčana u svom krznu *hrakara*, čiji ju je miris još podsećao na Droga. „Ne mogu da spavam dok ljudi ginu zbog mene, Belobradi“, kaza. „Pričaj mi još o mom bratu Regaru, ako želiš. Dopala mi se ona priča koju si mi ispričao na brodu, o tome kako je odlučio da mora da postane ratnik“

„Veličanstvo je ljubazno što to kaže.“

„Viseris je govorio da je naš brat pobedio na mnogim turnirima.“ Arstan s poštovanjem obori belu glavu. „Nije na meni da poričem reči njegovog veličanstva...“

„Ali?“ - upita Deni oštro. „Reci mi. Naredujem.“

„Veština princa Regara nikada nije dovedena u sumnju, ali se retko nadmetao na turnirima. Nikada nije voleo pesmu mačeva kao Robert, ili Džejmi Lanister. Bilo je to nešto što je morao da radi, zadatak koji mu je svet dao. Radio je to dobro, jer je sve radio dobro. To mu je bilo u prirodi. Ali u tome nije uživao. Ljudi govore da je svoju harfu voleo mnogo više nego koplje.“

„Sigurno je pobedio na *nekim* turnirima?“ - upita Deni razočarana. „U mladosti, veličanstvo je čarobno jahalo na turniru kod Krajolujja, pobeđivši lorda Stefona Barateona, lorda Džejsona Malistera, Crvenu Kobru od Dorne i tajanstvenog viteza za koga se ispostavilo da je ozloglašeni Simon Tojn, vođa odmetnika iz Kraljeve šume. Tog je dana polomio dvanaest kopalja protiv ser Artura



Dejna.“

„Znači, on je postao pobednik?“

„Nije, veličanstvo. Ta čast pripala je jednom drugom vitez u Kraljeve garde, koji je zbio iz sedla princa Regara u poslednjoj borbi.“

Deni nije htela da sluša o tome kako neko Regara zbacuje iz sedla. „Ali na kojim turnirima je moj brat *pobedio*?“

„Veličanstvo.“ Starac je odveo. „Pobedio je na najvećem od svih turnira.“

„Koji je to turnir bio?“ - upita Deni.

„Turnir koji je priredio lord Vent u Harendvoru pored Božjeg oka, u godini lažnog proleća. Izuzetan događaj. Osim borbi vitezova, bila je tu i starinska borba do poslednjeg, između sedam družina vitezova, kao i nadmetanje u streličarstvu i bacanju sekira, konjske trke, turnir pevača, lakrdijaška predstava, i mnogo gozbi i zabava. Lord Vent je bio jednako velikodušan koliko i imućan. Bogate nagrade koje je obećao privukle su na stotine izazivača. U Harendvor je došao čak i tvoj kraljevski otac, mada Crvenu tvrđavu nije napuštao za mnoge godine. Na tom su se turniru nadmetali najveći lordovi i najsilnije megdandžije Sedam kraljevstava, i princ od Zmajkama ih je sve nadmašio.“

„Ali to je bio turnir kada je okrunio Lijenu Stark za kraljicu ljubavi i lepote!“ - reče Deni. „Princeza Elija je bila tamo, njegova žena, a ipak je moj brat dao krunu Starkovoj kćeri, i kasnije je oteo od njenog verenika. Kako je to mogao da uradi? Zar mu je Dornjanka bila tako loša žena?“

„Nije na ovakvim kao što sam ja da govore šta je moglo biti u srcu tvog brata, veličanstvo. Princeza Elija je bila dobra i plemenita gospa, mada vrlo nežnog zdravlja.“

Deni se čvršće umotala u lavlje krzno. „Viseris je jednom rekao da je to moja krivica, zato što sam se prekasno rodila.“ Ona je to često picala, prisetila se, usudila se čak da kaže Viserisu kako je on kriv što se nije rodio kao devojčica. Zbog te drskosti ju je surovo pretukao. „Da sam na vreme došla na svet, rekao je, Regar bi se oženio mnome a ne Elijom, i sve bi bilo drugačije. Da je Regar bio srećan sa svojom ženom, ne bi mu trebala mala Starkova.“

„Možda je tako, veličanstvo.“ Belobradi zastane na tren. „Ali nisam siguran da je Regar uopšte mogao da bude srećan.“

„Kada tako pričaš, zvuči kao da je bio pravi mračnjak“, pobuni se Deni. „Nije bio mračnjak, ne, ali... u princu Regaru je bilo mnogo sete, osećanja...“ Starac je ponovo odveo.

„Reci“, podstaknu ga ona. „Osećanja...?“

„...dolaska neumitne propasti. Rodio se u bolu, moja kraljice, i ta ga je senka pratila čitavog života.“

Viseris je o Regarovom rođenju pričao samo jednom. Možda ga je priča previše rastuživala. „Proganjala ga je senka Letnjih dvora, zar ne?“

„Da. A ipak su Letnji dvori bili mesto koje je princ najviše voleo. Odlazio bi tamo s vremena na vreme, samo u društvu svoje harfe. Nisu ga pratili čak ni vitezovi Kraljevske garde. Voleo je da spava u urušenoj dvorani, pod mesecom i zvezdama, i svaki put bi po povratku sa sobom doneo pesmu. Kada bi ga čuli kako svira na harfi srebrnih žica i peva o sutonima i suzama i smrtima kraljeva, svi su morali da osete kako peva o sebi i svojim voljenima.“

„Šta je sa Uzurpatorom? Je li i on pevao tužne pesme?“

Arstan se tiho nasmeja. „Robert? Robert je voleo pesme koje bi ga zasmejavale, što prostije, to bolje. Pevao je samo kada bi bio pijan, a onda bi to obično bilo 'Bure Piva' ili 'Pedeset četiri bačve' ili 'Medved i devica ljupka'. Robert je bio vrlo...“

Kao jedan, njeni znajevi digoše glave i zaurlaše.

„Konji!“ Deni skoči na noge, stežući lavlje krzno. Spolja začu Snažnog Belvasa kako nešto viče, a onda i druge glasove, i zvuke mnogih konja. „Iri, idi i vidi ko...“

Ulaz u šator se raskrili i uđe ser Džora. Beše prašnjav i isprskan krvlju, ali sem toga, bitka na njemu nije ostavila traga. Iznani vitez pade na koleno pred Deni i reče: „Veličanstvo, donosim ti pobjedu. Olujne vrane su prešle na našu stranu, robovi su se razbežali, a Drugi sinovi su bili previše pijani da bi se tukli, baš kao što si rekla. Dve stotine mrtvih, mahom Junkajana. Njihovi robovi su bacili koplja i pobjegli, a najamnici su se predali. Imamo nekoliko hiljada zarobljenika.“

„Naši gubici?“

„Desetak Ako i toliko.“

Tek je tada dozvolila sebi da se osmehe. „Ustani, hrabri moj dobri medvede. Je li Grazdan zarobljen? A Titanovo Kopile?“

„Grazdan je otišao u Junkai da prenese tvoje uslove.“ Ser Džora ustade. „Mero je pobjegao čim je shvatio da su Olujne vrane preletele na drugu stranu. Poslao sam ljude da ga love. Uskoro ćemo ga uhvatiti.“

„Vrlo dobro“, reče Deni. „Poštedi sve koji mi se zaknu na vernost, bili najamnici ili robovi. Ako nam se priključi dovoljno Drugih sinova, nemoj da raspustiš četu.“

Sutradan su prešli poslednje tri lige do Junkajia. Umesto od crvenih, grad je bio sazdan od žutih cigala, ali je inače bio isti kao Astapor, sa istim ruševnim zidovima i visokim stepenastim piramidama, i velikom harpijom iznad kapije. Zidine i kule vrvele su od samostrelaca i praćkaša. Ser Džora i Sivi Crv razviše svoje ljude, Iri i Jiki digoše njen paviljon, i Deni sede da čeka.

U rano jutro trećeg dana, gradska vrata se otvoriše i povorka robova poče da izlazi. Deni uzjaha srebrnu ždrebicu da ih dočeka. Dok su prolazili, mala Misandei im je govorela da slobodu duguju Deneris Olujrođenoj, Neizgoreloj, kraljici Sedam kraljevstava Vesterosa i majci zmajeva.

„Misa!“ - viknu na nju smeđi čovek Na ramenu je imao dete, malu devojčicu, a i ona je piskavim glasićem izvikivala istu reč. „Misa! Misa!“ Deni pogleda u Misandei. „Šta viču?“

„To je giški, stari čisti jezik Znači 'majko'.“

Deni oseti lakoću u grudima. *Nikada neću roditi živo dete*, priseti se. Ruka joj zadrhta dok ju je dizala. Možda se osmehnula. Sigurno jeste, zato što se čovek iskezi i ponovo viknu, i ostali prihvatise taj povik „Misa!“ vikali su. „Misa! MISA!“ Svi su joj se osmeivali, pružali ruke ka njoj, padali pred njom na kolena. „Mela“, zvali su je neki, dok su drugi klicali „Elala“ ili „Katei“ ili „Tato“, ali na svakom jeziku to je značilo isto, *Majko. Zovu me Majko.*

Ritimčno vikanje je raslo, širilo se, bujalo. Postalo je tako glasno da je uplašilo njenu ždrebicu, koja je ustuknula, zavrtela glavom i izmahnula srebrnosivim repom. Narastalo je sve dok se nije učinilo da se žute zidine Junkajia od njega tresu. Svakog trenutka je kroz kapiju nadiralo sve više robova, i kako su prilazili, tako su se pridruživali klicanju. Trčali su ka njoj, gurali se, padali, želeli da joj dodirnu ruku, da poglade konjsku grivu, da joj ljube stopala. Njeni siroti krvorodnici nisu mogli sve da ih zadrže, pa je čak i Snažni Belvas zbunjeno režao i stenjao.

Ser Džora joj reče da krenu, ali se Deni priseti sna koji je usnila u Kući Neumirućih. „Neće me povrediti“, reče mu ona. „Oni su moja deca, Džora.“ Nasmēja se, obode konja i odjaha među njih, a zvonca u kosi pevala su joj o pobjedi. Pošla je kasom, prešla u trk pa u pun galop, a pletenica se vijorila za njom. Oslobođeni robovi su je propuštali. „Majko“, zvali su iz stotina grla, iz hiljada, desetina hiljada. „Majko“, pevali su, dodirujući joj noge dok je letela kraj njih. „Majko, Majko, Majko!“

## ARJA

Kada Arja ugleda obrise velikog brda kako se pomaljavaju u daljini, zlatni na popodnevnom suncu, smesta ih prepoznade. Dospeli su se natrag, sve do Visokog srca.

U suton su stigli na vrh i ulogorili su se tamo gde ih neće zadesiti nikakvo zlo. Arja obide oko kruga panjeva stražarike zajedno sa Nedom, štitonošom lorda Berika, i posle su stajali na vrhu i gledali kako poslednje svetlo bledi na zapadu. Odatle je mogla da vidi i oluju koja je besnela na se veru, ali je Visoko srce stajalo iznad kiše. Nije, međutim, bilo iznad vetra; naleti behu tako jaki da joj se činilo kao da neko stoji iza nje i cima je za plašt. Samo, kada bi se okrenula, nikog nije bilo.

*Duhovi, priseti se. Visoko srce je ukleto.*

Na vrhu naložiše veliku vatru, i Toros od Mira sede kraj nje prekrštenih nogu, zagledan duboko u plamenove, kao da na čitavom svetu sem njih ničeg drugog nema.

„Šta to radi?“ - upita Arja Neda.

„Ponekad u plamenovima vidi svašta“, reče joj štitonoša. „Prošlost. Budućnost. Događaje koji se dešavaju daleko.“

Arja zaškrlj i u vatru ne bi li videla isto što i crveni sveštenik, ali joj od toga oči ubrzo zasuziše, pa se okrenu. Džendri je takođe posmatrao crvenog sveštenika. „Stvarno u njoj možeš da vidiš budućnost?“ - upita iznenada.

Toros se uz uzdah okrenu od vatre. „Ne ovde. Ne sada. Ali nekih dana da, Gospodar svetla me dariva vizijama.“

Džendri je delovao sumnjičavo. „Moj majstor je govorio da si pijandura i prevarant, oličen je lošeg sveštenika.“

„To je bilo prestrogo.“ Toros se tiho nasmeja. „Istinito ali prestrogo. Ko je bio taj tvoj majstor? Jesam li te poznavao, momče?“

„Bio sam šegrt kod majstora oružara Toba Mota, u Čeličnoj ulici. Kupovao si mačeve od njega.“

„Baš tako. Naplaćivao mi je dvostruko više nego što su vredeli, a onda me grdio što ih palim.“ Toros se nasmeja. „Tvoj gospodar je bio u pravu. Nisam bio veoma pobožan sveštenik Najmlađe sam od osmoro dece, tako da me je otac dao Crvenom hramu, ali taj put ne bih sam izabrao. Molio sam molitve i izgovarao čini, ali sam takođe i predvodio napade na kuhinje, a s vremena na vreme bi mi u krevetu nalazili devojke. Stvarno opaka stvorenja, uopšte ne znam kako su u njega stizale.“

Bio sam, međutim, darovit za jezike. A kada bih se zagledao u plamenove, pa, s vremena na vreme bih ponešto i video. Bez obzira, od mene je bilo više štete nego koristi, pa su me na kraju poslali u Kraljevu Luku da donesem Gospodarovo svetlo u Vesteros, koji živi u mraku Sedmoro. Kralj Eris je toliko voleo vatru da se mislilo kako će se možda preobratiti. Avaj, njegovi piromanseri su znali bolje trikove nego ja.

Kralju Robertu sam, međutim, bio drag. Kada sam prvi put u bici do poslednjeg jahao sa upaljenim mačem, konj Kevana Lanistera propeo se i zbacio ga, i veličanstvo se toliko smejalo da sam se pobojao da ne dobijem kilu.“ Crveni sveštenik se osmehnu na tu uspomenu. „Ipak ne valja tako postupati s mačem, tvoj majstor je i u tome bio u pravu.“

„Vatra guta.“ Lord Berik je stajao iza njega, a u njegovom glasu beše nečega što smesta utiša Torosa. „Ona guta, i za njom ne ostaje ništa. Ništa.“

„Beriče. Mili družo.“ Sveštenik dodirnu Gospodara munja po ruci. „Šta to govoriš?“

„Ništa što nisam i ranije rekao. Šest puta, Torose? Šest puta je previše.“ Naglo se okrenuo.

Te noći je vetar zavijao skoro kao vuk, a na zapadu je bilo i pravih vukova, koji kao da su ga podučavali. Straži su čuvali Recka, Angi i Merit od Mesecgrada. Ned, Džendri i mnogi drugi čvrsto su spavali kada Arja ugleda malu belu priliku kako se šunja iza konja oslanjajući se na čvornovat štap, a retka bela kosa joj divlje leti. Žena nije bila viša od tri stope. Oči joj behu crvene od odsjaja vatre, kao u Džonovog vuka. *I on se zvao Duh*. Arja se prilikade bliže i kleknu da gleda.

Toros i Lim behu uz lorda Berika kada patuljasta žena nezvana sede kraj vatre. Zaškljili se u njih očima nalik na žeravice. „Ugarak i Limun mi ponovo ukazuju čast, i njegovo veličanstvo Gospodar Leševa.“

„Zloslutno ime. Zamolio sam te da ga ne koristiš.“

„Jesi, jesi. Ali smrad smrti je svež na tebi, moj gospodaru.“ U ustima je imala jedan jedini zub. „Daj mi vina, ili idem. Kostu su mi stare. Bole me zglobovi kada vetar duva, a ovdje gore vetar duva uvek.“

„Srebrnog jelena za tvoje snove, moja gospo“, reče lord Berik vrlo ljubavno i ozbiljno. „I još jednog ako imaš vesti za nas.“

„Srebrnog jelena ne mogu pojesti, niti uzjahati. Mešinu vina za moje snove, a za moje vesti - poljubac od velikog klipana u žutom plaštu.“ Ženica se prodorno nasmeja. „Da, sočan poljubac, malo jezika. Odavno to beše, odavno. Njegova usta će imati ukus limuna, a moja kostiju. Prestara sam.“

„Jeste“, progunda Lim. „Prestara za vino i poljupce. Od mene ćeš dobiti samo pljoštimitice mačem, veštice.“

„Opadaju mi pune šake kose, i niko me nije poljubio hiljadu godina. Teško je biti tako star. Dobro, onda hoću pesmu. Pesmu Toma Sedmice, za moje vesti.“

„Dobićeš pesmu od Toma“, obeća lord Berik. Sam joj dade mešinu s vinom.

Patuljasta žena otpi dugačak gutljaj, i vino joj poteče niz bradu. Kada spusti mešinu, obrisa usta smežuranom nadlanicom i reče: „Kiselo vino za loše vesti, ima li čega prikladnijeg? Kralj je mrtav, jesu li vam to dovoljno loše vesti?“

Arji zastade srce.

„Koji prokleti kralj je mrtav, veštice?“ - upita Lim.

„Onaj mokri. Kralj džinovskih sipa, moji gospodari. Sanjala sam da umire i stvarno je umro, i gvozdene sipe se sada međusobno hvataju u koštac. O, i lord Hoster Tuli je takođe umro, ali to već znate, zar ne? U dvorani kraljeva, jarac sedi sam i grozničav jer mu je veliki pas na tragu.“ Starica otpi još jedan dugačak gutljaj, stežući mešinu dok ju je dizala do usana.

*Veliki pas*. Misli li na Pseto? Ili možda na njegovog brata, Planinu Koja Jaše? Arja nije bila sigurna. Nosili su iste grbove, tri crna psa na žutom polju. Polovina ljudi za čiju se smrt molila pripadali su ser Gregoru Kleganiju; Poliver, Dansen, Srculence Raf, Golicač i sam ser Gregor. *Možda će ih lord Berik sve poveštati*.

„Sanjala sam vuka kako zavija na kiši, ali niko nije čuo njegov bol“, govorila je ženica. „Sanjala sam takav zveket da sam mislila kako će mi glava pući, bubnjeve i rogove i frule i cika, ali najtužniji zvuk behu zvonca.“

Sanjala sam devicu na gozbi, s ljubičastim zmijama u kosi, iz čijih kandži sipa otrov. A kasnije sam sanjala tu istu devicu kako ubija strašnog džina u zamku sagrađenom od snega.“ Naglo okrenu glavu i uputi osmeh kroz mrak, pravo ka Arji. „Od mene se ne možeš sakriti, dete. Dođi bliže.“

Hladni prsti se uspušaze uz Arjin vrat. *Strah seče oštrije od mača*, podseti ona sebe. Ustade i

oprezno pride vatri, spremna za beg.

Patuljasta žena ju je proučavala zamagljenim crvenim očima. „Vidim te“, prošapta. „Vidim te, vučje dete. Dete krvi. Mislila sam da je lord taj koji smrdi na smrt...“ Onda zajeca, a sićušno telo joj se zatrese. „Okrutna si što dolaziš na moje brdo, okrutna. I presita sam bola iz Letnjih dvora, ne treba mi još i tvoj. Odlazi odavde, crno srce. *Odlazi!*“

U glasu joj beše takvog straha da Arja zakorači unazad, pitajući se je li žena luda. „Ne plaši dete“, pobuni se Toros. „Ona nije opasna.“

Lim Limunplašt dodirnu svoj slomljeni nos. „Ja se ne bih složio.“

„Otići će ujutru, sa nama“, uveri lord Berik sićušnu ženu. „Vodimo je u Brzorečje, njenoj majci.“

„Ne“, reče starica. „Ne vodite je. Crna Riba sada drži reku. Ako majku hoćete, tražite je u Blizancima. Jer tamo će biti *svadba*.“ Ponovo se zlokobno nasmeja. „Gledaj u svoje vatre, ružičasti svešteniče, i videćeš. Ne sada, međutim, i ne ovde, ovde nećeš videti ništa. Ovo mesto još pripada starim bogovima... još su tu, baš kao i ja, smežurani i slabi ali ne i mrtvi. A oni ne vole plamenove. Jer se hrast seča žira, žir sanja hrast, a panj živi u oboma. A oni pamte kada su Prvi ljudi došli s vatrom u rukama.“ Ispi preostalo vino u četiri dugačka gutljaja, baci mešinu i uperi štap u lorda Berika. „Sada da mi platiš. Hoću pesmu koju si mi obećao.“

I tako Lim probudi Toma Sedamžicu ispod njegovih krznata, i dovede ga pospanog do vatre s harfom u ruci. „Istu pesmu kao pre?“ - upita on.

„O, da. Pesmu moje Dženi. Ima li druge?“

I tako je on pevao, a mala starica je sklopila oči i lagano se njihala napred-nazad, mrmļajući reči i plaćući. Toros čvrsto uze Arju za ruku i odvuče je u stranu. „Pusti je da na miru uživa u pesmi“, reče. „To je sve što joj je preostalo.“

*Nisam htela ništa da joj uradim*, pomisli Arja. „Šta je to govorila o Blizancima? Moja majka je u Brzorečju, zar ne?“

„Bila je.“ Crveni sveštenik se počea ispod brade. „Svadba, rekla je. Videćemo. Gde god da je, lord Berik će je naći.“

Nedugo zatim, nebo se provalilo. Munja blesnu i grmljavina zatutnja preko bregova, i kiša linu kao iz kabla. Sićušna starica nestade jednako nenadano kao što se i pojavila, dok su odmetnici prikupljali grane i pravili gruba skloništa.

Kiša je padala čitavu noć, i ujutru su se Ned, Lim i Mlinar Vati probudili s groznicom. Vati se isprovraćao, dok je mladi Ned čas goreo, a čas se tresao od zime, a koža mu beše vlažna na dodir. Na pola dana jahanja na sever nalazi se jedno napušteno selo, reče Recka lordu Beriku; tamo će naći bolje sklonište, gde će moći da sačekaju kraj pljuska. I tako se s mukom popeše u sedla i poteraše konje niz veliko brdo.

Kiša nije popuštala. Jahali su kroz šume i polja, gazili nabujale potoke čije su brze vode dopirale konjima do stomaka. Arja je navukla kapuljaču i pograbila se, mokra i smrzuta, ali odlučna da ne posustane. Merit i Madž su ubrzo kašljali jednako teško kao Vati, a sirotom Nedu kao da je sa svakom miljom bilo sve gore. „Kada stavim kacigu, kapi dobiju po čeliku pa me glava boli“, žalio se. „Ali kada je skínem, kosa mi se natopi i lepi mi se za lice i upada u usta.“

„Imaš nož“, predloži Džendri. „Ako ti kosa toliko smeta, obrij glavurdu.“

*Ne dopada mu se Ned*. Sitonoša je Arji delovao sasvim pristojno; možda je pomalo stidljiv, ali i dobroćudan. Oduvek je slušala kako su Dornjani niski i crnomanjasti, crnih kosa i sitnih crnih očiju, ali su Nedove oči bile krupne, tako tamne da su izgledale gotovo ljubičasto. A kosa mu je bila izazivo

svetloplava, više siva nego boje meda.

„Koliko si već štitonoša lorda Berika?“ - upita ona da mu skrene pažnju s bolesti.

„Uzeo me je za paža kada se verio s mojom tetkom.“ Nakašlja se. „Bilo mi je sedam godina, ali kada sam napunio deset, uzdigao me je u štitonošu. Jednom sam osvojio i nagradu, u konjičkim igrama.“

„Ja se nikada nisam naučila koplju, ali bih te mačem pobedila“ reče Arja. „Jesi li nekoga ubio?“

To kao da ga je prenerazilo. „Tek mi je dvanaest godina?“

*Ja sam ubila jednog momka kada mi je bilo osam, zamalo da kaže Arja, ali se ipak predomisli. „Ipak bio si u bitkama.“*

„Jesam.“ Nije zvučao kao da se time preterano ponosi. „Bio sam na Lakrdijaševom gazu. Kada je lord Berik pao u reku, izvukao sam ga na obalu da se ne udavi, i stajao sam iznad njega sa svojim mačem. Nisam, međutim, morao da se borim. Iz njega je štrčalo slomljeno koplje, tako da nas niko nije napao. Kada smo se svi ponovo okupili, Zeleni Gergen je pomogao da lorda vratimo u sedlo.“

Arja se prisećala konjušara iz Kraljeve Luke. Posle njega došao je onaj stražar kome je u Harendvoru prerezala vrat, i ljudi ser Ejmorija u onoj utvrdi kraj jezera. Nije znala računaju li se Viz i Čizvik ili oni koji su izginuli zbog Lasičine čorbe... odjednom oseti veliku tugu. „Moj otac se takode zvao Ned“, reče.

„Znam. Video sam ga na Desničinom turniru. Hteo sam da mu pridem i da mu se obratim, ali nisam znao šta bih mu rekao.“ Ned zadrhta pod plaštom, mokrim komadom bledoljubičastog platna. „Jesi li ti bila na turniru? Sestru sam ti video. Ser Loras Tirel joj je dao ružu.“

„Rekla mi je.“ Činilo se da je to bilo tako davno. „Njena prijateljica Džejn Pul zaljubila se u tvog lorda Berika.“

„On je bio obećan mojoj tetki.“ Ned je delovao kao da mu je nelagodno. „To je, međutim, bilo pre. Pre nego što je on...“

*...umro? - pomisli ona kada Nedov glas odluta i nastade neprijatna tišina. Kopita su proizvodila vlažne zvuke dok su ih konji čupali iz blata.*

„Moja gospo?“ - progovori Ned naposletku. „Ti imaš polubrata... Džona Snežnog?“

„On je sa Noćnom stražom na Zidu.“ *Možda bi trebalo da odem na Zid umesto u Brzorečje. Džona ne bi bilo briga koga sam ubila i da li sam se počesljala...* „Džon liči na mene, bez obzira na to što je kopile. Imao je običaj da mi razbaruši kosu i zove me 'sestrice'.“ Arji je Džon najviše nedostajao. Rastužio ju je sam spomen njegovog imena. „Otkud ti znaš za Džona?“

„On mi je brat po mleku.“

„Brat?“ Arja nije shvatala. „Ali ti si iz Dorne. Kako ti i Džon možete da budete u srodstvu?“

„Braća po mleku. Ne po krvi. Moja gospa majka nije imala mleka kada sam bio mali, tako da je Vila morala da me doji.“

Arja je bila potpuno zbunjena. „Ko je Vila?“

„Majka Džona Snežnog. Zar ti nikada nije rekao? Služila nas je godinama. Još od pre mog rođenja.“

„Džon majku nikada nije upoznao. Nije saznao čak ni njeno ime.“ Arja oprezno odmeri Neda. „Ti je poznaješ? Svarno?“ *Da se to on meni ne ruga? „Ako me lažeš, tresnuću te u lice.“*

„Vila je bila moja dojilja“, ponovi on ozbiljno. „Kunem ti se čašću svoje kuće.“

„Ti imaš kuću?“ To je bilo glupo; on je štitonoša, naravno da ima kuću. „Ko si ti?“

„Moja gospo?“ Ned je delovao posramljeno. „Ja sam Edrik Dejtn... gospodar Zvezdopada.“

Iza njih, Džendri zastenja. „Gospodari i gospe“, reče zgađenim glasom. Arja ubra s grane

smežuranu divlju jabuku, zavila je i pogodi ga pravo u tvrdu bikovsku glavu. „Au“, izusti on. „To boli.“ Opipa kožu iznad oka. „Kakva to gospa gada ljude jabukama?“

„Loša gospa“, reče Arja, uz iznenadno klanje. Okrenu se nazad Nedu. „Žao mi je što nisam znala ko si. Moj gospodaru.“

„Greška je do mene, moja gospo.“ Bio je veoma učtiv.

*Džon ima majku. Vila, zove se Vila. Moraće to da zapamti da bi mu rekla kada se sledeći put budu videli. Pitala se hoće li je još zvati „sestrice“. Više nisam tako mala. Moraće drugačije da me zove. Možda će, kada stigne u Brzorečje, napisati Džonu pismo i reći mu šta je saznala od Neda Dejna. „Postojao je i Artur Dejn“, priseti se. „Koga su zvali Jutarnji Mač.“*

„Moj otac je bio ser Arturov stariji brat. Ledi Ašara mi je bila tetka. Ali nju nikada nisam upoznao. Bacila se u more s vrha Bledokamnog mača pre nego što sam se rodio.“

„Zašto je to uradila?“ - upita Arja, začuđena.

Ned je izgledao oprezno. Možda se bojava da će i njega nečim gadati. „Tvoj gospodar otac ti nikada nije pričao o njoj?“ - upita. „O ledi Ašari Dejn, od Zvezdopada?“

„Ne. Poznavao ju je?“

„Pre nego što je Robert postao kralj. Upoznala je tvog oca i njegovu braću u Harendvoru, u godini lažnog proleća.“

„Oh!“ Arja nije znala šta više da kaže. „Zašto je onda skočila u more?“

„Srce joj je bilo slomljeno.“

Sansa bi zbog prave ljubavi uzdahnula i pustila suzu, ali je Arja samo mislila da je to glupavo. Nije, međutim, to mogla da kaže Nedu, ne za njegovu rođenu tetku. „Neko joj ga je slomio?“

On je oklevao. „Možda nije moje da...“

„Reci mi.“

On je nelagodno pogleda. „Moja tetka Alirija kaže da su se ledi Ašara i tvoj otac zavoleli u Harendvoru...“

„To nije istina. On je voleo moju gospu majku.“

„Siguran sam da jeste, moja gospo, ali...“

„Ona je bila jedina koju je voleo.“

„Onda mu je kopile sigurno donela roda“, dobaci Džendri iza njih.

Arja zažali što nema još jednu divlju jabuku da ga pogodi u lice. „Moj otac je bio *častan*“, reče besno. „A ionako nismo *s tobom* razgovarali. Zašto ne odeš natrag u Kamenno obredište i zazvoniš u glupava zvona sa onom devojčurum?“

Džendri se na to ne osvrnu. „Tvoj otac je bar *podigao* svoje kopile, za razliku od mog. Ja čak ni ne znam kako mi se otac zove. Neki smrdljivi pijanac, mogu da se kladim, poput ostalih koje je moja majka dovela kući iz pivnice. Kada god bi se naljutila na mene, rekla bi: 'Da ti je otac ovde, odro bi te od batina.' To je sve što o njemu znam.“ On pljunu. „Pa, da je sada ovde, možda bi'ja *njega* odro od batina. Ali verovatno je mrtav, kao što je mrtav i tvoj otac, i zašto je sada bitno s kim je legao?“

Arji je bilo bitno, mada nije umela da kaže zašto. Ned je pokušavao da se izvini što ju je uznemirio, ali ona nije htela da sluša. Poterala je konja i ostavila ih obojicu iza sebe. Strelac Angi je jahao nekoliko koraka napred. Kada ga je pristigla, upitala je: „Dornjani lažu, je l' tako?“

„Čuveni su po tome.“ Strelac se iskezi. „Naravno, oni isto govore za nas krajišnike, pa ti vidi. Šta se sada desilo? Ned je dobro momče...“

„On je samo glupavi lažov.“ Arja skrenu sa staze, preskoči natrulo deblo i pregazi potok, ne osvrćući

se na povike odmetnika iza sebe. *Hoće samo još da me lažu.* Pomisli da pobjegne, ali ih je bilo previše, i predobro su poznavali taj kraj. Kakva korist od bežanja kada znaš da će te uhvatiti?

Na kraju ju je pristigao Harvin. „Kuda si to krenula, moja gospo? Nemoj da bežiš. U ovim šumama ima vukova, i gorih stvorova.“

„Ne bojim se“, reče ona. „Onaj dečak Ned je rekao...“

„Da, ispričao mi je. Ledi Ašara Dejn. To je stara priča, da. Čuo sam je jednom u Zimovrelu, kad nisam bio stariji od tebe sada.“ On čvrsto uze njene uzde i okrenu joj konja. „Sumnjam da u njoj ima istine. Ali ako je i ima, šta sad? Kada je Ned upoznao tu dornsku gospu, njegov brat Brendon još je bio živ, i veren sa ledi Kejtin, tako da na časti tvog oca nema mrlje. Turnir je pravo mesto da se raspale strasti, tako da su možda neke reči i prošaptane noću u šatoru, ko to zna? Reči ili poljupci, možda i više, ali šta je u tome ružno? Proleće je bilo stiglo, ili su bar tako mislili, i nijedno od njih dvojice nije bilo obećano nekom drugom.“

„Ipak se ubila“, reče Arja nesigurno. „Ned kaže da je skočila u more s kule.“

„J jeste“, priznade Harvin i povede je nazad, „ali mogu da se skladam da je to uradila zbog bola što joj je poginuo brat, Jutarnji Mač.“ Odmahnuo je glavom. „Okani se tih priča, moja gospo. Oni su mrtvi, svi odreda. Okani se... i molim te, kada stignemo u Brzorečje, majci ne govori ništa o svemu tome.“

Selo je bilo baš tamo gde je Recla obećao da će biti. Skloniše se u sivu kamenu štalu. Tek pola krova beše ostalo, ali i to je bilo više nego u bilo kojoj drugoj zgradi u selu. *Ovo nije selo, već samo crno kamenje i stare kosti.* „Jesu li Lanisteri pobili ljude koji su ovdje živeli?“ - upita Arja dok je pomagala Angiju da osuši konje.

„Ne.“ On pokaza prstom. „Vidi kako je debela mahovina na kamenju. Odavno ga niko nije pomerao. A tamo, kroz onaj zid, raste drvo, vidiš? Ovo mesto je odavno spaljeno.“

„Ko je to onda uradio?“ - upita Džendri.

„Hoster Tuli.“ Recla je bio pogrbljen, sedobrad čovek rođen u tim krajevima. „Ovo selo je pripadalo lordu Gudbruku. Kada je Brzorečje stalo uz Roberta, Gudbruk je ostao veran kralju, tako da se lord Tuli obrušio na njega ognjem i mačem. Nakon Trozupca, Gudbrukov sin se izmirio s Robertom i lordom Hosterom, ali mrtvi od toga nisu imali nikakve vajde.“

Zavlada tišina. Džendri čudno pogleda Arju, a onda se okrenu da istimari konja. Napolju je kiša nemilice padala. „Mislim da nam treba vatra“, reče Toros. „Noć je mračna i puna užasa. A i mokra, a? Vrlo previše mokra.“

Talični Džek odlomi od jasalas malo suvog drveta, a Recla i Merit šakupiše slamu za potpalu. Toros je sam uklesao varnicu, a Lim je raspirivao plamenove svojim velikim žutim plaštom sve dokse nisu uskovitali i razbuklali. Uskoro je u štali postalo skoro toplo. Toros je sedeo pred vatrom prekrštenih nogu, proždričući plamenove očima baš kao i na Visokom srcu. Arja ga je pažljivo posmatrala, i jednom su mu se usne pomerile, a njoj se učinilo da ga čuje kako mrmlija „Brzorečje“. Lim se šetkao gore-dole, kašljući, duga senka ga je pratila u korak dok je Tom Sedmica izavao čizme i trljao stopala. „Mora da sam lud kad se vraćam u Brzorečje“, požali se pevač. „Tuliji nikada nisu donosili sreću starom Tomu. Ona Liza me je poslala na Visoki drum, i mesečevi ljudi su mi uzeli zlato i konja i svu odeću pride. U Dolu još ima vitezova koji pričaju kako sam do Krvavih dveri došao samo sa harfom da mi pokrije golotinju. Naterali su me da pevam 'Ko nam slavi imendan' i 'Kralj bez hrabrosti' pre nego što su otvorili kapiju. Jedina mi je uteha bila što su trojica umrla od smeha. Od tada se nisam vraćao u Gnezdo sokolovo, a 'Kralja bez hrabrosti' ne pevam ni za sve zlato u



Livačkoj...“

„*Lanisteri*“, reče Toros. „Jarkocrveno i zlatno.“ Skoči na noge i ode do lorda Berika. Lim i Tom im se bez oklevanja pridružiše. Arja nije razabirala šta govore, ali ju je pevač pogledavao, a u jednom trenutku se Lim tako razbesne da udari pesnicom u zid. Tada joj lord Berik mahnu da dođe bliže. To ni najmanje nije želela, ali joj Harvin stavi šaku na krsta i gurnu je napred. Ona načini dva koraka pa zastade, prestrašena. „Moj gospodaru.“ Čekala je da čuje šta će joj lord Berik reći.

„Kaži joj“, naredi Gospodar munja Torosu.

Crveni sveštenik čučnu kraj nje. „Moja gospo“, reče, „Gospodar mi je dao da vidim Brzorečje. Ostrvo u moru vratu, tako je izgledalo. Plamenovi su bili lavovi u skoku, dugačkih grimiznih kandži. A kalva im samo rika beše! More Lanistera, moja gospo. Brzorečje će uskoro biti napadnuto.“

Arja oseti kao da ju je neko udario pesnicom u stomak „*Ne!*“

„Dušice“, kaza Toros, „plamenovi ne lažu. Ponekad ih pogrešno tumačim, pošto sam slepa luda. Ali ne i ovog puta, rekao bih. Lanisteri će uskoro opsesti Brzorečje.“

„Rob će ih pobediti.“ Na Arjinom licu se pojavio tvrdoglav izraz. „Pobediće ih kao i pre.“

„Tvoj brat je možda otišao“, reče Toros. „Kao i tvoja majka. Njih u plamenovima nisam video. Ta svadba o kojoj je starica govorila, svadba u Blizancima... ona ima svoje načine da sazna stvari, o da. Čuvar drva joj šapuće na uho u snu. Ako ona kaže da ti je majka otišla u Blizance...“

Arja se okrenu Tomu i Limu. „Da me niste uhvatili, *već* bih bila tamo. Bila bih kod kuće.“

Lord Berik se ne obazre na taj ispad. „Moja gospo“, reče s umornom ugledanošću, „da li bi prepoznala brata svog dede po izgledu? Ser Brindena Tulija, zvanog Crna Riba? Da li bi on možda prepoznao tebe?“

Arja nesrečno odmahnu glavom. Čula je majku da govori o Brindenu Crnoj Ribi, ali ako ga je ikada i upoznala, bila je premala da ga upamti.

„Slabi su izgledi da će Crna Riba dobro platiti za devojčicu koju ne poznaje“, reče Tom. „Ti Tuliji su mračan, sumnjičav soj, verovatno će pomisliti da mu nudimo lažnu robu.“

„Ubedićemo ga“, bio je uporan Lim Limunplašt. „Ona će to uraditi, ili Harvin. Brzorečje je najbliže. Ja kažem da je tamo odvedemo, uzmemo zlato i napokon je se rešimo.“

„A ako nas lavovi uhvate u zamku?“ - kaza Tom. „Ništa ne bi toliko voleli koliko da obese našeg lorda u kavezu sa vrha Livačke stene.“

„Ne nameravam da me uhvate“, reče lord Berik. Poslednja reč je ostala da neizgovorena lebdi u vazduhu. *Žvog*. Svi su je čuli, čak i Arja, iako mu nije prešla preko usana. „Ipak ne usudujemo se da idemo tamo naslepo. Hoću da znam gde su vojske, i vučje i lavlje. Sarna će nešto znati, a meštar lorda Vensa još i više. Žirni dvor nije daleko. Ledí Smolvud će nas privremeno zaštititi, dok pošaljemo izviđače napred da ustanove...“

Njegove reči udarale su joj u uši poput bubnja, i iznenada Arja to više nije mogla da podnese. Htela je Brzorečje, ne Žirni dvor; htela je svoju majku i svog brata Roba, ne ledi Smolvud niti nekog dedu koga nikada nije videla. Poput manje jurnu ka vratima, i kada Harvin pokuša da je zgrabi za ruku, izmigoљи mu se, brza kao zmija.

Pred štalom je kiša i dalje padala, a na zapadu su sevale daleke munje. Arja potrča koliko je noge nose. Nije znala kuda ide, već samo da hoće da bude sama, daleko od glasova, daleko od praznih reči i prekršenih obećanja. *Samo sam htela da odem u Brzorečje*. Sama je kriva što je povelala Džendrija i Pituljicu kada je otišla iz Harendvora. Bilo bi joj bolje bez njih. Da je bila sama, odmetnici je nikada ne bi uhvatili, i do sada bi uveliko bila s Robom i majkom. *Oni nikada nisu bili moj čopor*. *Da jesu, ne*

*bi me ostavili.* Protrčala je kroz baricu blatnjave vode. Neko je izvikivao njeno ime, verovatno Harvin ili Džendri, ali ih je grmljavina što se kotrljala preko brda nadglasala, tek tren pre munje. *Gospodar munja*, pomisli ona besno. Možda ne može da umre, ali može da laže.

Negde levo od nje zanjišta konj. Arja sigurno ne beše prešla više od pedeset koraka od štale, ali je već bila mokra do gole kože. Jurnu oko ugla jedne ruševne kuće, u nadi da će mahovinom prekriveni zidovi zadržati kišu, i zamalo ne nalete pravo na jednog stražara. Oklopljena šaka je čvrsto stegnu oko mišice.

„Boli me“, reče ona, otimajući se. „*Puštaj me*, vratila bih se, ja...“

„Vratila?“ Smeš Sendora Kleganija beše gvožđe što struže po kamenu. „Zajebi to, mala vučice. Sad si moja.“ Bila mu je potrebna samo jedna ruka da je dignu i odvuče ka svom konju. Hladna kiša ih je oboje šibala i prigušivala njihove uzvike, a Arja je mogla da misli samo na pitanje koje joj je on jednom postavio. *Znaš li šta psi rade vukovima?*

## DŽEJMI

Mada je groznica uporno istrajavala, patrljak je čisto zarastao, i Kibun je rekao da mu ruka više nije u opasnosti. Džejmi je jedva čekao da pođe, da ostavi za sobom Harendvor, Krvave lakrdijaše i Brijenu od Oporja. U Crvenoj tvrđavi ga je čekala prava žena.

„Šaljem i Kiburna da se stara o tebi na putu do Kraljeve Luke“, reče tog jutra Ruz Bolton pre nego što podoše. „Iskreno se nada da će tvoj otac primorati Čitelu da mu u znak zahvalnosti vrati lanac.“

„Svi se mi nećemo iskreno nadamo. Ako izvede da mi izraste nova šaka, moj otac će ga proizvesti u velemeštra.“

Volton Čelična Cevanica je zapovedao Džejmijevom pratnjom; iskren, ćutljiv, surov, u srcu jednostavan vojnik Džejmi je čitavog života služio s takvim ljudima. Ljudi poput Voltona ubiće kada im gospodar to naredi, silovaće kada im posle bitke krv prokjuča, pljačkaće sve što mogu, ali kada se rat završi, vратиće se u svoje kuće, zameniće koplja za motike, poženiće se komšijskim kćerkama i podići čopor bučne dece. Takvi ljudi su izvršavali naređenja bez pitanja, ali duboka i zla okrutnost Hrabrih drugara nije im bila u prirodi.

Obe družine krenule su iz Harendvora istog jutra, pod hladnim sivim nebom što je obećavalo kišu. Ser Enis Frej otišao je tri dana ranije, na severoistok ka Kraljevskom drumu. Bolton je nameravao da ga prati. „Trozubac se izio“, rekao je Džejmiju. „Čak i na Rubinskom gazu prelaz će biti težak. Toplo ćeš pozdraviti svog oca?“

„Pod uslovom da ti toplo pozdraviš Roba Starla.“

„To i nameravam.“

Neki Hrabri drugari okupili su se u dvorištu da ih gledaju kako odlaze. Džejmi dokasa do njih. „Zolo. Baš lepo od tebe što si došao da me ispratiš Pig, Timeone. Nedostajaću vam? Nemaš neku šalu za kraj, Sagvele? Da me razveseli na putu? A ti si, Rordže, došao da me poljubiš za zbgom?“

„Ođjebi, bogalju.“, reče Rordž

„Ako to želiš. Budi siguran, međutim, da ću se vratiti. Lanister uvek plaća svoje dugove.“ Džejmi okrenu konja i pridruži se Voltonu Čeličnoj Cevanici i njegovim dvema stotinama ljudi.

Lord Bolton ga je odenuo kao viteza, zažmurivši na patrljak zbog koga je takva ratnička odora delovala smešno. Džejmi je jahao s mačem i bodežom o pasu, štitom i kacigom obešenim o sedlo, verižnjačom pod tamnosmeđim ogrtačem. Nije bio takva budala da istakne lanisterskog lava na sebi, a ni čisti beli grb na koji je imao prava kao zakleti brat Kraljeve garde. U arsenalu je našao stari štit, izubijan i naprsao, na kome je oljuštena boja još prikazivala dobar deo velikog crnog slepog miša kuće Lotsona na srebrnom i zlatnom polju. Lotsoni su držali Harendvor pre Venta i u svoje vreme su bili moćna porodica, ali im se loza odavno ugasila, tako da verovatno niko neće zameriti što nosi njihov grb. Neće biti ničiji rođak, ničiji neprijatelj, ničiji zakleti mač... sve u svemu, niko.

Izašli su kroz manju, istočnu kapiju Harendvora, i odvojili se od Ruza Boltona i njegove vojske šest milja dalje, skrenuvši na jug jezerskim putem. Volton je smerao da se što je duže moguće kloni Kraljevskog druma, i da se radije drži seljačkih putealjaka i zverinjih staza u blizini Božjeg oka.

„Kraljevskim drumom bismo išli brže.“ Džejmi nije mogao da dočeka da se vrati Sersei. Ako požure, možda će čak stići i na vreme za Džofovu svadbu.

„Neću nikakve neprilike“, reče Čelična Cevanica. „Ko zna koga bismo na Kraljevskom drumu mogli da sretne.“

„Sigurno ne nekoga koga bi trebalo da se bojiš? Imaš dve stotine ljudi.“  
„Jeste. Ali drugi mogu da ih imaju više. Moj gospodar je rekao da te tvom gospodaru ocu odvedem živog i zdravog, i to i nameravam da uradim.“

*Prolazio sam ovuda i ranije*, pomisli Džejmi nekoliko milji dalje, kada projahaše kraj napuštenog mlina pored jezera. Korov je sada rastao na mestu gde mu se nekada mlinareva kći stidljivo osmehivala, a sam mlinar viknuo: „Turnir je u drugom pravcu, ser.“ *Kao da ja to nisam znao.*

Kralj Eris je napravio veliku predstavu od Džejmijevog proglašenja za viteza. Izrekao je reči zakletve pred kraljevim paviljonom, kečeći na zelenoj travi u belom odopu dok ga je gledalo pola kraljevstva. Kada ga je ser Džerold Hajtauer digao i stavio mu beli plašt na ramena, začula se grmljavina poklika, koju je Džejmi još pamtio, i posle svih tih godina. Ali te iste noći Eris se smračio, i objavio da mu tu, u Harendvoru, ne trebaju svih *sedam* kraljevih gardista. Džejmiju je naredeno da se vrati u Kraljevju Luku da pazi na kraljicu i malog princa Viserisa. Čak i kada je Beli Bik ponudio da sam preuzme tu dužnost, da bi se Džejmi nadmetao na turniru lorda Venta, Eris je odbio. „Ovde neće steći slavu“, rekao je kralj. „Sada je moj, a ne Tivinov. Služiče kako ja hoću. Ja sam kralj. Ja vladam, a on sluša.“

Tada je Džejmi prvi put shvatio. Beli plašt nije osvojio većinom sa mačem i kopljem, niti junačkim delima protiv Bratstva iz Kraljeve šume. Eris ga je odabrao da bi napakostio njegovom ocu, da bi lordu Tivinu oduzeo naslednika.

Čak i sada, toliko godina kasnije, pomisao je bila gorka. A tog dana, dok je jahao na jug u svom novom belom plaštu da čuva prazni zamak, jedva ju je podnosio. Strgao bi plašt na licu mesta da je mogao, ali je za to bilo prekasno. Izrekao je zakletve pred pola kraljevstva, a Kraljevi gardisti služe doživotno.

Kiburn mu se približi. „Muči te ruka?“

„Muči me što je nemam.“ Jutra su bila najteža. U snovima je Džejmi bio ceo čovek i svake zore bi ležao napola budan i osećao kako mu se prsti kreću. *Bio je to košmar*; prošaptao bi neki deo njega, odbijajući da poveruje, čak i sada, *samo košmar*. Ali onda bi otvorio oči.

„Čuo sam da si sinoć imao gošću“, reče Kiburn. „Nadam se da ti se dopala?“

Džejmi ga hladno pogleda. „Nije rekla ko ju je poslao.“

Meštar se skromno osmehnu. „Groznica ti je skoro prošla, pa sam pomislio da će ti prijati malo vežbe. Pija je vrlo vešta, zar se ne slažeš? I tako... voljna.“

I jeste bila, zasigurno. Ušunjala se na njegova vrata i skliznula iz odeće tako brzo da je Džejmi pomislio da sanja.

Tek kada se žena uvukla pod njegov pokrivač, uzela ga za zdravu ruku i položila je na svoje grudi, on se trgnuo. *A bila je i prava lepotka*. „Bila sam tek devojče kada si došao na turnir lorda Venta, kada ti je kralj dao plašt“, priznala je. „Bio si tako naočit sav u belom, i svi su pričali kako si hrabar vitez. Ponekad, kad sam s nekim muškarcem, zatvaram oči i zamišljam da si to ti na meni, glatke kože i zlatnih uvojaka. Ali nikada nisam ni pomišljala da ću te zaista imati.“

Posle toga nije bilo lako da je otpusti, ali je Džejmi to ipak uradio na *imam ženu*, podsetio se. „Svima šalješ devojke, ti pijavice?“ upita Kiburna.

„Češće ih lord Vargo šalje meni. Voli da ih pregledam, pre nego što... pa, dovoljno će biti da kažem da je jednom nepromišljeno voleo, i da ne želi da se to iskustvo ponovi. Ali ne boj se, Pija je sasvim zdrava. Kao i tvoja devica od Oporja.“

Džejmi ga probode pogledom. „Brijena?“

„Da. Vrlo snažna devojka. A devičnjak joj je još netaknut. Bar je prošle noći tako bilo.“ Kiburn se tiho zasmejulji.

„Poslao te je da je pregledaš?“

„Naravno. On... vrlo brine za sebe, da se tako izrazim.“

„Ima li to veze sa otkupom?“ - upita Džejmi. „Zahteva li to njen otac dolaz da je još devica?“

„Nisi čuo?“ Kiburn slegnu ramenima. „Stigla nam je ptica od lorda Selvina. Kao odgovor na moju. Večernja Zvezda nudi tri stotine zmajeva za bezbedan povratak svoje kćeri. Rekao sam lordu Vargu da na Oporju nema safira, ali on neće da sluša. Ubeden je da Večernja Zvezda namerava da ga prevari.“

„Tri stotine zmajeva je pristojna otkupnina za jednog viteza. Jarac bi trebalo da uzme šta mu se nudi.“

„Jarac je gospodar Harendvora, a gospodar Harendvora se ne cenjka.“

Vesti mu nisu bile po volji, mada je pretpostavio da je trebalo da ih očekuje. *Laž te je privremeno poštedela, devojčuro. Budi zahvalna i na tome.* „Ako joj je devičnjak tvrd kao i sve ostalo na njoj, Jarac će slomiti kitu pokušavajući da uđe“, našali se. Brijena je bila dovoljno žilava da preživi nekoliko silovanja, cenio je Džejmi, mada, ako se bude suviše opirala, Vargo Hout će možda početi da joj odseca šake i stopala. *I ako to i uradi, šta mene briga? Možda bih još imao šaku da me je pustila da uzmem Klisov mač umesto što se pravila pametna.* Samo što joj i sam nije odsekao nogu onim svojim prvim zamahom, ali nakon toga mu je vratila i više nego milo za drago. *Hout možda nije svestan koliko je neljudski jaka. Bolje bi mu bilo da pazi, ili će mu zavrnuti onu njegovu mršavu šiju, a kako bi to samo slatko bilo!*

Kiburnovo društvo je počinjalo da ga zamara. Džejmi otkasa prema čelu povelke. Okrugli čovečuljak od severnjaka po imenu Nejj išao je ispred Čelične Cevanice sa mirovnim barjakom; zastavom duginih boja sa sedam dugačkih repova, na koplju čiji je vrh krasila sedmokraka zvezda. „Zar vi severnjaci ne bi trebalo da imate drugačiji mirovni barjak?“ - upita Voltona. „Šta vama znače Sedmoro?“

„Južnjački bogovi“, reče čovek, „ali južnjački mir nam i treba, da bismo te bezbedno odveli ocu.“

Mom ocu. Džejmi se zapita da li je lord Tivin dobio Jarčev zahtev za otkupninu, s njegovom istrulelom šakom ili bez nje. *Šta je mačevalac bez svoje desnice? Pola zlata Livačke stene? Tri stotine zmajeva? Ili ništa?* Na njegovog oca osećanja nikada nisu preterano uticala. Lord Titos, otac Tivina Lanistera, jednom je zatvorio nepokornog vazala, lorda Tarbeka. Neustrašiva leđi Tarbek odgovorila je tako što je zarobila troje Lanistera, među kojima je bio i mladi Staford, čija je sestra bila verena sa svojim rođakom Tivinom. „Vrati mi mog gospodara i dragana, ili će ovo troje odgovarati za svako zlo koje ga zadesi“, napisala je u Livačku Stenu. Mladi Tivin je predložio da je poslušaju tako što će poslati lorda Tarbeka u tri dela. Lord Titos je, međutim, bio pitomija vrsta lava, tako da je leđi Tarbek dobila još koju godinu za svog bandoglavog lorda, a Staford se oženio i namnožio i tumarao naokolo sve do Vologaza. Ali Tivin Lanister je pretrajavao, večan kao Livačka stena. *A sada pored sina kepeca imaš i sina bogalja, moj gospodaru. Kako ćeš to samo da mrziš...*

Put ih navede na zgariste nekog sela. Mora da je prošla godina ili više otkako je spaljeno. Kolibe su stajale garave i bez krovova, ali je korov rastao do pojasa visok u svim okolnim poljima. *I ovo mesto znam, pomisli Džejmi dok je čekao kraj bunara.* Tu je bila mala krčma, na mestu gde je sada stajalo nekoliko kamenova temeljaca i dimnjak i on je svratio na čašu piva. Tamnooka služavka mu je donela sira i jabuka, ali je krčmar odbio njegov novac. „Čast mi je što pod krovom imam viteza

Kraljevske garde, ser“, rekao je čovek „To je priča koju ću pričati unucima.“ Džejmi pogleda u dimnjak koji je štrčao kroz korov i zapita se da li su se ti unučići ikada rodili. *Je li im rekao da je Kraljeвица jednom pio njegovo pivo i jeo njegov sir i jabuke, ili ga je bilo sramota što je nahranio nekoga poput mene?* Nikada neće saznati; ko god da je spalio krčmu, verovatno je pobio i unuke.

Osećao je lako se fantomski prsti stežu. Kada je Čelična Cevanica predložio da možda zapale vatru i nešto skuvaju, Džejmi odmahnu glavom. „Ne dopada mi se ovo mesto. Idemo dalje.“

Do večeri su ostavili jezero i krenuli izokanom stazom kroz hrastovu i brestovu šumu. Kada Čelična Cevanica odlučio da se ulogori, Džejmi ja je patrljak tupo boleo. Kiburn je, srećom, poneo mešinu smovina. Dok je Volton raspoređivao straže, Džejmi se ispružio blizu vatre i pored patrljka postavio smotano medvede krzno kao jastuk. Devojčura bi mu rekla da mora da jede pre spavanja, da ne izgubi snagu, ali bio je više umoran nego gladan. Sklopio je oči, u nadi da će sanjati Sersei. Grozničavi snovi bili su tako živi...

Nag i sam je stajao, okružen neprijateljima, a kameni zidovi zbijali su se svuda oko njega. *Stena*, znao je. Osećao je njenu čudovisnu težinu iznad glave. Bio je kod kuće. Bio je kod kuće i bio je ceo.

Ispružio je desnicu i napeo prste da oseti snagu u njima. Osećaj je bio dobar kao vođenje ljubavi. *Četiri prsta i palac*. Sanjao je da je obogaljen, ali to nije bilo tako. Od olakšanja mu se zavrte u glavi. *Moja desnica, moja dobra desnica*. Ništa ne može da mu se desi, sve dok je ceo.

Oko njega je stajalo desetak visokih crnih prilika u odorama sa kuljkicama koje su im skrivale lica. U rukama su imali koplja. „Ko ste vi?“ - upitao ih je. „Šta tražite u Livačkoj steni?“

Nisu mu odgovorili, već su ga samo poterali vrhovima kopalja. Nije imao izbora do da se spusti. Niz vijugav prolaz je išao, niz uske stepenice isklešane od golog kamena, dole i dole. *Moram da idem gore*, rekao je sebi. *Gore, ne dole. Zašto idem dole?* Pod zemljom ga je čekala propast, znao je sa sigurnošću snova; nešto je mračno i užasno vrebalo dole, nešto što ga je želelo. Džejmi pokuša da zastane, ali ga njihova koplja poteraše napred. *Samo da imam mač, niko ne bi mogao da mi naudi*.

Stepenište se naglo završilo u tami punoj odjeka. Džejmi je osećao ogromnu prazninu pred sobom. Zastao je, ljuljajući se na ivici ništavila. Vrh koplja ga ubode u krsta, gurnuvši ga u ambis. On kriknu, ali pad beše kratak. Dočela se na sve četiri, na meki pesak i u plitku vodu. Pod Livačkom stenom bilo je pećina sa podzemnim vodama, ali mu je ova bila nepoznata. „Kakvo je ovo mesto?“

„Tvoje mesto.“ Glas je odjekivao; beše sačinjen od stotinu glasova, od hiljada glasova, glasova svih Lanistera od Lana Pametnog, koji je živeo u praskozorje vremena. Ali više od svega beše to glas njegovog oca, a pored lorda Tivina stajala je njegova sestra, bleđa i prelepa, s bakljom u ruci. I Džofri je bio tu, sin koga su zajedno izrodili, a iza njih još desetak tamnih, zlatokosih prilika.

„Sestro, zašto nas je otac doveo ovamo?“

„Nas? Ovo je tvoje mesto, brate. Ovo je tvoja tama.“ Njena baklja beše jedino svetlo u pećini. Njena baklja beše jedino svetlo na svetu. Ona se okrenu da pode.

„Ostani sa mnom“, zavapi Džejmi. „Ne ostavljaj me ovde samog.“ Ali, oni su odlazili. „*Ne ostavljajte me u tami!*“ Tu dole živeo je nešto užasno. „Dajte mi bar mač.“

„Dao sam ti mač“, reče lord Tivin.

Bio mu je kraj nogu. Džejmi zagradi pod vodom, sve dok mu se šaka ne sklopi oko balčaka. *Ništa mi ne može nauditi, samo ako imam mač*. Kada ga diže, prst bleđog plamena zatreperi na vrhu i spuznu niz sečivo, zaustavivši se na šaku od balčaka. Vatra poprimi boju čelika, tako da je gorela srebrnastoplavim svetlom, i tama ustuknu. Pognut, osluškujući, Džejmi krenu ukrug, spreman za sve što može navaliti iz tmine. Voda mu je curila u čizme, bolno hladna. *Čuvaj se vode*, reče sam sebi. U

njoj možda žive stvorenja, skrivene dubine...

Iza njega se začu snažan pljusak Džejmi se kao vihor okrenu ka zvuku... ali slabašno svetlo otkri samo Brijenu od Oporja, šala vezanih teškim lancem. „Zaklela sam se da ću te štiti“, reče tvrdoglavo devojčura. „Svečano sam se zaklela.“ Naga, diže ruke ka Džejmiju. „Ser. Molim te. Hoćeš li biti tako ljubazan.“

Čelične karike se pocepaše kao svila. „Mač“, zamoli Brijena, i on se stvori tu, zajedno s koricama i pojasom. Ona ga pripasa oko širokog struka. Svetlo beše tako mutno da ju je Džejmi jedva nazirao, mađa stajahu tek kojom stopom razdvojeni. *Pod ovim svetlom bi bezmalo mogla biti leptotica*, pomisli on. *Pod ovim svetlom bi bezmalo mogla biti vitez*. I Brijenin mač se takođe zapali, srebrnastoplavim plamenom. Tama ustuknu malo dalje.

„Plamen će goreti dok budeš živeo“, ču kako Sersei viče. „Kada on umre, moraš umreti i ti.“

„Sestro!“ - viknu on. „Ostani sa mnom. Ostani!“ Ne beše odgovora, sem tihog zvuka koraka što odlaze.

Brijena izmahnu mačem, posmatrajući srebrnaste plamenove kako igraju i trepere. Pod njenim stopalima, odraz usplamtelog sečiva sijao je na površini mirne crne vode. Bila je jednako visoka i snažna kao što ju je pamtio, a ipak se Džejmiju činilo da je nekako ženstvenija.

„Imaju li medveda ovde dole?“ Brijena se kretala, sporo i oprezno, s mačem u ruci; korak, okret, osluškivanje. Svakli korak je tiho pljuskao. „Pećinskog lava? Jezovuke? Nekog medveda? Reci mi, Džejmi. Šta ovde živi? Šta živi u mraku?“

„Propast.“ *Ne medved, znao je. Ne lav.* „Samo propast.“

Pod hladnim srebrnastoplavim svetlom mačeva, krupna devojčura izgledala je bledo i opasno. „Ne dopada mi se ovo mesto.“

„Ni meni nije drago.“ Sečiva su im stvarala ostrvce svetlosti, ali svud oko njih pružalo se more tame, beskrajno. „Stopala su mi mokra.“

„Mogli bismo nazad putem kojim su nas doveli. Ako mi se popneš na ramena, moći ćeš da dohvatiš ulaz u tunel.“

*Onda bih mogao da pratim Sersei.* Osećao je kako raste na tu pomisao, i okrenuo se da Brijena ne vidi.

„Slušaj.“ Ona mu stavi šaku na rame, i on zadrhta od iznenadnog dodira. *Topla je.* „Nešto stiže.“ Brijena diže mač da pokaže ulevo. „Tamo.“

On se zasklji u tmini, i vide. Nešto se kretalo kroz tamu, nij e mogao tačno da razazna šta...

„Čovekna konju. Ne, dvojica. Dva jahača, jedan pored drugog.“

„Ovde dole, ispod Stene?“ To je bilo suludo. A ipak su dolazili, dva oklopljena jahača na oklopljenim bledim konjima. Atovi izroniše iz tame sporim korakom. *Potpuno su tihi*, shvati Džejmi. *Nema pljuskanja, nema zveketa oklopa niti kloparanja kopita.* Priseti se Edarda Starka kako jaše niz Erisovu prestonu dvoranu ogrnut tišinom. Samo su mu oči govorile; oči lorda, hladne, sive i pune osude.

„To si ti, Starku?“ - viknu Džejmi. „Pridi. Nikada te se nisam bojavao živog, ne bojim te se ni mrtvog.“

Brijena mu dodirnu ruku. „Jma ih još.“

I on ih vide. Behu oklopljeni snegom, tako mu se činilo, a trake magle vijorile su im sa ramena. Viziri na kacigama behu spušteni, ali Džejmi Lanister nije morao da im vidi lica da bi znao ko su.

Petorica su mu bila braća. Ozvel Vent i Džon Deri. Leuin Martel, princ od Dorne. Beli Bik, Džerold Hajtauer. Ser Artur Dejn, Jutarjni Mač. A pored njih, okrunjen maglom i bolom, jahao je Regar

Targarjen, princ od Zmajkama i istinski naslednik Gvozdenog prestola.

„Ne bojim vas se“, viknu on, okrećući se dok su se oni razdvajali da ga obidu. Nije znao kuda da pogleda. „Boriću se protiv svakog ponaosob, ili protiv svih vas zajedno. Ali ko će izaći na megdan devojčuri? Naduri se kada joj ne daju da se bije.“

„Zaklela sam se da ću ga štiti“, reče ona seni Regarovoj. „Svečano sam se zaklela.“

„Svi smo se mi zakleli“, reče ser Artur Dejn, tako tužno.

Seni sjahaše sa svojih avetinjaskih konja. Kada isukaše dugačke mačeve, beše to potpuno bešumno. „Hteo je da spali grad“, reče Džejmi. „Da Robertu ostavi samo pepeo.“

„Bio ti je kralj“, reče Deri.

„Zakleo si se da ćeš ga štiti“, reče Vent.

„A i decu, i njih“, reče princ Leuin.

Princ Regar goreo je hladnom svetlošću, sad belom, sad crvenom, sad tamnom. „Ostavio sam ženu i decu u tvojim rukama.“

„Nisam znao da će im nauditi.“ Džejmijev mač je sada slabije sijao. „Bio sam sa kraljem...“

„Ubijao si kralja“, reče ser Artur.

„Sekao si mu grlo“, reče princ Leuin.

„Kralja za koga si se zakleo da ćeš život dati“, reče Beli Bik.

Vatre koje su gorele dužinom mača počеше da gasnu, i Džejmi se seti Serseinih reči. *Ne*. Užas stegnu šaku oko njegovog vrata. Onda mu mač potamne, i samo Brijenin ostade da gori kada duhovi jurnuše.

„Ne“, reče on, „ne, ne, ne. *Neeeeeeeeee!*“

Zatutnjalog srca; uz trzaj se probudi i shvati da je u šumarku, pod zvezdanom tamom. Osećao je žuć u ustima, i drhtao je od znoja, istovremeno hladnog i vrelog. Kada pogleda desnicu, podlaktica se završavala kožnim i pamučnim zavojem, čvrsto stegnutim oko ružnog patrljka. Oseti da mu na oči naviru nenadane suze. *Osećao sam je, osećao sam snagu u prstima, i grubu kožu balčaka svog mača. Moja šaka...*

„Moj gospodaru.“ Kiburn kleknu pored njega, očinskog lica sveg izbranog brigom. „Šta je? Čuo sam lako vičeš.“

Iznad njih je stajao Čelična Cevanica Volton, visoki kiseo. „Šta je? Zašto si vrištao?“

„San... samo san.“ Džejmi se zagleda u logor oko sebe, na tren izgubljen. „Bio sam u tami, ali sam opet imao šaku.“ Pogleda patrljak i iznova oseti mučninu. *Pod stenom ne postoji takvo mesto*, pomisli. Stomak ga je pekao, prazan, a u glavi mu je tuklo.

Kiburn mu opipa čelo. „I dalje imaš groznicu.“

„Grozničav san.“ Džejmi pruži ruku. „Pomози mi.“ Čelična Cevanica ga uze za zdravu ruku i povuče na noge.

„Još jednu čašu snovina?“ - upita Kiburn.

„Ne. Dovoljno sam sanjao ove noći.“ Pitao se koliko još ima do zore. Nekako je znao da će se, sklopi li oči, ponovo naći na onom mračnom i vlažnom mestu.

„Mahovo mleko, onda? I nešto protiv groznice? Još si slab, moj gospodaru. Moraš da spavaš. Da se odmoriš.“

*To je poslednje što nameravam da uradim*. Mesečina je bledo svetlucala na parju na koji Džejmi beše naslonio glavu. Mahovina ga je tako gusto pokrivala da je teksada primetio da je drvo belo. Zbog toga pomisli na Zimovrel, i drvo-srce Neda Starla. *Nije to bio on*, pomisli. *Nikada to nije bio on*. Ali



panj je bio mrtav, baš kao i Starki i svi ostali, princ Regar i ser Artur i deca. *I Eris. Eris je najmrtviji od svih.* „Veruješ li u duhove, meštre?“ - upita Kiburna.

Čovekovo lice postade čudno. „Jednom davno, u Čitadeli, ušao sam u praznu sobu i video praznu stolicu. A ipak sam znao da je tu bila jedna žena, samo tren ranije. Jastuk je bio ulegnut gde je sedela, platno još toplo, a miris joj se zadržao u vazduhu. Ako ostavljamo za sobom svoj miris kada izademo iz sobe, sigurno neki deo naših duša ostaje kada napustimo ovaj život?“ Kiburn raširi ruke. „Arhimeštrima se moje razmišljanje, međutim, nije dopalo. U stvari, Marvinu jeste, ali on je bio jedini.“

Džejmi prođe prstima kroz kosu. „Voltone“, reče, „sedlaj konje. Hoću da idem nazad.“

„Nazad?“ Čelična Cevanica ga zbuñeno pogleda.

*Misli da sam poludeo. Možda i jesam.* „Nešto sam ostavio u Harendvoru.“

„Sada ga drži Lord Vargo. On i njegovi Krvavi lakrdijaši.“

„Imaš dvostruko više ljudi od njega.“

„Ako te ne isporučim ocu kao što je zapovedio lord Bolton, odraće mi kožu. Nastavljamo za Kraljevu Luku.“

Nekada bi se Džejmi tome suprotstavio osmehom i pretnjom, ali jednoruki bogalji ne izazivaju mnogo straha. Pitao se šta bi uradio njegov brat *Tirion bi našao načina.* „Lanisteri lažu, Čelična Cevanico. Zar ti lord Bolton to nije rekao?“

Čovek se sumnjičavo namršti. „Pa šta i da jeste?“

„Ako me ne odvedeš u Harendvor, pesma koju ću otpevati ocu možda neće biti ona koju bi gospodar Užasnika voleo da čuje. Mogao bih čak i da lažem kako je Bolton naredio da mi se odseče šaka, a Čelična Cevanica Volton lično zamahnuo mačem.“

Volton je buljio u njega. „To nije istina.“

„Nije, ali kome će moj otac da poveruje?“ Džejmi se prisili na osmeh, kao što se nekada osmehivao, kada ga ništa na svetu nije plašilo. „Biće mnogo lakše ako se jednostavno vratimo. Brzo ćemo ponovo krenuti a Kraljevu Luku, a tamo ću otpevati tako divnu pesmu da rođenim ušima nećeš verovati. Dobićeš i curu, i lepu debelu vreću zlatnika u znak zahvalnosti.“

„Zlato?“ To se Voltonu prilično dopadalo. „Koliko zlata?“

*Imam ga.* „Pa, koliko bi ti želeo?“

I pre nego što je sunce izašlo, bili su na pola puta nazad do Harendvora.

Džejmi je terao konja mnogo brže nego prethodnog dana, a Čelična Cevanica i severnjaci su morali da ga prate. Pa ipak bilo je prošlo podne kada su stigli do zamka na jezeru. Pod tamnim nebom koje je govorilo o oluji, čudovišne zidine i pet ogromnih kula stajali su crni i zloslutni. *Izgleda tako mrtvo.* Zidovi behu prazni, kapije zatvorene, rešetke spuštene. Ali visoko iznad kapijske kule, mlitavo je visila usamljena zastava. *Crni jarac Kohora,* znao je. Džejmi stavi šaku kraj usta i viknu. „Vi unutra! Otvarajte kapije, ili ću da ih provalim!“

Tek kada se njegovim poklicima pridružiše Kiburn i Čelična Cevanica, na zidinama iznad njih pojavi se jedna glava. Osmotri ih, pa nestade. Nedugo zatim, začuše kako se rešetka diže. Kapija se raskrili i Džejmi Lanister potera konja kroz zidine, jedva se obazirući na rupe za vrelo ulje dok je jahao ispod njih. Brinuo se da ga Jarac možda neće primiti, ali se činilo kao da ih Hrabri drugari još doživljavaju kao saveznike. *Budale.*

Spoljašnje dvorište beše pusto; samo su iz dugačkih štala dopirali znaci života, a Džejmija konji trenutno nisu zanimali. On priteže uzde i osvrnu se. Čuo je kako odnekud iza Kule duhova dopiru

glasovi, vila na desetak različitih jezika. Čelična Cevanica i Kiburn stadoše pored njega. „Uzimaj to po šta si došao, i odmah krećemo“, reče Volton. „Neću neprilike s Lakrdijašima.“

„Reci ljudima da drže šake na mačevima, i Lakrdijaši neće hteti neprilike s tobom. Dva prema jedan, sećaš se?“ Džejmi se osvrnu na zvuk daleke rijeke, tih ali žestok Odbijao se o zidine Harendvora, a smeh naraste kao plima. Odjednom, on shvati šta se dešava. *Jesmo li prekasno stigli?* Želudac mu se zgrči, i on žestoko mamuznu konja, odjuri preko spoljnog dvorišta, ispod lučnog kamenog mosta, oko Kule jecaja i kroz Dvorište istopljenog kamena.

Bacili su je u jamu za medvea.

Kralj Haren Crni hteo je da mu čak i borbe s medvedima budu veličanstvene. Jama je imala deset koraka u prečniku, a bila je pet koraka duboka, ozidana kamenom, s pešćanim podom, i okružena sa šest redova mermernih klupa. Hrabri drugari ispunili su tek četvrtinu mesta, vide Džejmi kada trapavo skoči s konja. Najamnici behu tako očarani predstavom da njegov dolazak primetiše samo oni na suprotnoj strani jame.

Brijena je imala istu tesnu haljinu kao i one večeri sa Ružom Boltonom. Bez štita, bez grudnog oklopa, bez verižnjače, čak i bez tvrde kože, samo ružičasti saten i mirska čipka. Možda je Jarac mislio da će biti zabavnija obučena kao žena. Pola haljine visilo je u ritama, a iz leve ruke joj je kapala krv, sa mesta gde ju je medved ogrebao.

*Bar su joj dali mač.* Devojčura ga je isturila ispred sebe, krećući se bočno i pokušavajući da drži medveda na odstojanju. *To ne valja, arena je premala.* Morala bi da napadne, da sve brzo okonča. Dobar čelik će izaći na kraj sa svakim medvedom. Međutim, činilo se da devojčura ne sme da se približi. Lakrdijaši su je zasipali uvredama i prostačkim predlozima.

„Ovo nije tvoja briga“, upozori Čelična Cevanica Džejmija. „Lord Bolton je rekao da je devojčura njihova, da s njom rade šta im se prohte.“

„Zove se Brijena.“ Džejmi se spusti niz stepenice, pored desetak zaprepaštenih najamnika. Vargo Hout je sedeo u lordovskoj loži, u prvom redu. „Lorde Vargo“, viknu on da nadjača klicanje.

Kohoranin se umalo ne zagrcnu vinom. „*Tvajeubifo?*“ Leva strana lica mu beše nespretno umotana zavojima, kroz koje je kod uha probijala krv.

„Jzvlači je odatle.“

„Drf fe dave od ovoga, Hvajeubifo, ofim ako ne velif jof jedan patvjak“ Mahnu vinskih peharom. „Tvoja vufifa mi je odgvifla uvo. Nije ni fudo fto ofaf nefe da othupi takvo fudovifte.“

Glasno klicanje natera Džejmija da se osvrne. Medved beše visok osam stopa. *Gregor Klegani s krznom*, pomisli on, *mada verovatno pametniji.* Zver, međutim, nije imala domašaj kao Planina sa onim njegovim čudovišnim gvozdanim mačem.

Grmeći od besa, medved pokaza ralje pune velikih žutih zuba, a onda se spusti na sve četiri i jurnu pravo na Brijenu. *Eto tvoje prilike*, pomisli Džejmi. *Udri! Sada!*

Umesto toga, ona slabašno bočnu vrhom mača. Medved ustuknu, a onda navali iznova, brundajući. Brijena kliznu ulevo i ponovo bocnu medveda u njušku. Ovog puta on diže šapu da odbije mač u stranu.

*Opresan je*, shvati Džejmi. *Već se borio protiv ljudi. Zna da koplja i mačevi mogu da ga povrede. Ali to ga neće dugo zadržati.* „Ubij ga!“ - viknu on, ali mu glas nadjačaše ostali povici. Ako ga je Brijena i čula, nije to ničim pokazala. Kretala se duž ruba jame, sa leđima uza zid. *Preblizu. Ako je medved pribije uza zid...*

Zver se tromo okretala, predaleko i presporo. Hitro kao mačla, Brijena promeni smer. *E, to je*

devojkura koju pamtim. Ona skoči napred i zaseče medvedova leđa. Urlajući, zver se ponovo prope na stražnje noge. Brijena se povuče. *Gde je krv?* Onda iznenada shvati. Džejmi se okrenu Houtu. „Dao si joj turnirski mač.“

Jarac se prodorno nasmeja, isprskavši ga vinom i pljuvačkom. „Navavno.“

„Ja ću platiti njenu prokletu otakupninu. Zlato, safire, šta god želiš. Vadi je napolje.“

„Hofef je? Sivi pa je uvmi.“

To je i uradio.

Oslonio se zdravom rukom na mermernu ogradu, preskočio i otkotrljao se po pesku kada se prizemljio. Medved se na zvuk udarca okrenu, njuškajući, pažljivo posmatrajući tog novog uljeza. Džejmi se diže na jedno koleno. *Dakle, šta u sedam paklova sada da radim?* Zgrabi punu šaku peska. „Kraljebucico?“ - ču kako Brijena preneraženo izgovara.

„Džejmi.“ Tad skoči i baci pesak medvedu u lice. Medved zagreba po vazduhu i zaurla tako da se zemlja tresla.

„Šta ti radiš ovde?“

„Nešto prilično glupo. Stani iza mene.“ On krenu okolo do Brijene, postavivši se između nje i medveda.

„Ti stani iza mene. Ja imam mač.“

„Mač bez oštrice i šiljka. Stani iza mene!“ Ugleda nešto napola prekriveno peskom i zgrabi ga zdravom šakom. Ispostavi se da je to ljudska vilica, sa još nešto zelenkastog mesa prekrivenog crvima. *Ljupko*, pomisli on, pitajući se čijem li je licu pripadala. Medved se primicao; Džejmi zamahnu rukom i baci kost, meso i crve u medvedovu glavu. Promašio je za dobar korak *Mogu i levu ruku mirne duše da odsečem, toliko mi je korisna.*

Brijena poluša da se probije ispred njega, ali je on saplete. Ona pade u pesak, grčevito se držeći beskorisnog mača. Džejmi je okorači, i medved jurnu.

Začu se dubok zaj i ispod medvedovog levog oka iznenada izniče strela. Iz razjapljenih čeljusti potekoše krv i bale, a još jedna strelica ga pogodi u nogu. Medved zaurla i prope se. Ponovo vide Džejmija i Brijenu i tromo krenu ka njima. Još samostrela okinu, i strelice se zariše u krzno i meso. Na tako malom rastojanju, strelci nisu mogli da promaše. Pogoci behu snažni kao udarci malja, ali medved načini još jedan korak *Sirota glupa hrabra zver*. Kada životinja zamahnu na njega, on otplesa u stranu, vičući, šutirajući pesak. Medved se okrenu da prati svog mučitelja, i zadobi još dve strelice u leđa. Poslednji put potmulo zareža, spusti se, opruži po krvavom pesku, i crče.

Brijena se diže na kolena, stežući mač i teško dišući. Strelci Čelične Cevanice napinjali su i punili svoje samostrele, dok su im Krvavi lakrdijaši pretili i psovali ih. Rordž i Tri Palca behu isukali mačeve, vide Džejmi, a Zolo je odmotavao svoj bič.

„Uvili fte mog medveda!“ - ciknu Vargo Hout.

„A i ti ćeš isto proći budeš li mi stvarao nevolje“, uzvratil Čelična Cevanica. „Vodimo devojkuru.“

„Zove se Brijena“, reče Džejmi. „Brijena, devica od Oporja. Još si devica, nadam se?“

Njeno široko neugledno lice obli crvenilo. „Jesam.“

„O, dobro“, reče Džejmi. „Ja spasavam samo device.“ Obrati se zatim Houtu: „Dobićeš svoju otakupninu. Za nas oboje. Lanister uvek plaća svoje dugove. Sada daj neke konopce i izvlači nas odavde.“

„Zajebi to“, zareža Rordž. „Pobi ih, Houte. Inače ćeš zažaliti što nisi!“ Kohoranin je otklevo. Polovina njegovih ljudi behu pijani, a severnjaci sasvim trezni, i još dvostruko brojniji. Neki

samostrelci su dotle već ponovo navili svoja oružja. „Jfvufite ih“, reče Hout, a onda, Džejmiju: „Odvužio sam da buvem mifofvdan. Vefi to fvom gofpodavu ofu.“

„Hoću, moj gospodaru.“ *Mada ćeš od toga imati malo kovisti.*

Tek kada se nadoše na pola lige od Harendvora i van domašaja strelaca na zidovima, Čelična Cevanica Volton dade oduška svom besu. „Jesi li ti *lud*, Kraljeubico? Jesi li hteo da pogineš? Niko ne može da se bori protiv medveda golim rukama!“

„Jednom golom rukom i jednim golim patrljkom“, ispravi ga Džejmi. „Ali nadao sam se da ćeš ti ubiti zver pre nego što ona ubije mene. Inače bi te lord Bolton oljuštio kao narandžu, zar ne?“

Čelična Cevanica ga nazva lanisterskom budalom, mamuznu konja i odjuri na čelo povorke.

„Ser Džejmi?“ Čak i u prljavom ružičastom satenu i polikidanoj čipki, Brijena je izgledala više kao muškarac u haljini nego kao prava žena. „Zahvalna sam, ali... daleko ste odmakli. Zašto ste se vratili?“

Kroz glavu mu prolete desetak duhovitosii, svaka surovija od prethodne, ali Džejmi samo slegnu ramenima. „Sanjao sam te“, reče.

## KEJTLIN

Rob se tri puta opraštao od svoje mlade kraljice. Jednom u bogošumi kraj drveta-srca, pred bogovima i ljudima. Drugi put pod kapijskom rešetkom, kud ga je poslala uz dugačak zagrljaj i još duži poljubac. I konačno sat vremena nakon Stenovalje, kada je galopom stigla na zapenjenom konju da prekinje svog mladog kralja da je povede sa sobom.

Roba je to dirnulo, videla je Kejtlin, ali ga je malo i posramilo. Dan beše vlažan i siv, kišica je počinjala da rominja, i poslednje što je želeo bilo je da naredi povorci da stane kako bi mogao da uteši svoju uplakanu mladu ženu pred pola svoje vojske. *Nežno joj govori*, pomisli ona dok ih je gledala zajedno, *ali se pod tim krije bes*.

Sve vreme dok su kraljica i kralj razgovarali, Sivi Vetar se šunjavao oko njih, zastajući tek koliko da otrese vodu iz krzna i zarezni na kišu. Kada napokon poslednji put poljubi Džejn, Rob otposlao deset ljudi da je otprate za Brzorečje i ponovo uzajaha, a jezovuk odjuri napred, hitro kao strela odapeta iz velikog luka.

„Srce kraljice Džejn puno je ljubavi, vidim“, reče Hromi Lotar Frej Kejtlin. „U tome se ne razlikuje od mojih sestara. Eh, mogu da se kladam da Rozlin upravo sada igra po Blizancima pevajući: 'Ledi Tuli, ledi Tuli, ledi Rodin Tuli'. Sutra će već stavljati uzorke crveno-plave boje Brzorečja uz obraze, da vidi kako će izgledati u nevestinskom plaštu.“ Okrenu se u sedlu da se osmehne Edmuru. „Ali ti si čudno tih, lorde Tuli. Kako li se ti osećaš, pitam se?“

„Baš kao kod Kamenog mlina, tren pre no što su se ratni rogovi oglasili“, reče Edmur, tek napola u šali.

Lotar se dobronamerno nasmeja. „Molimo se da se ishod tvog venčanja bude jednako srećan, moj gospodaru.“

*I neka nas bogovi zaštite ako ne bude tako*. Kejtlin obode konja, ostavivši brata i Hromog Lotara da jedan drugome prave društvo.

Ona je bila ta koja je izdejstvovala da Džejn ostane u Brzorečju, iako je Rob radije želeo da bude uz njega. Lord Valder će možda odsustvo kraljice protumačiti kao još jednu uvredu, ali bi njeno prisustvo bilo drugačija vrsta uvrede, utrljavanje soli u starčeve rane. „Valder Frej ima oštar jezik i dugo pamćenje“, upozorila je sina. „Ne sumnjam da si dovoljno snažan da istripiš starčeve prekore kao cenu za njegovu vernost, ali previše si nalik na svog oca da bi sedeo i trpeo dok on vređa Džejn u lice.“

Rob nije mogao da porekne mudrost tih reči. *Pa ipak, nisam mu draga zbog njih*, pomisli Kejtlin umorno. *Džejn mu već nedostaje, a neki deo njega mene krivi za to što ona nije ovde, mada zna da sam ga dobro savetovala*.

Od šest Vesterlinga koji su došli sa njenim sinom iz Litice, samo je jedan ostao uz njega; ser Rejnald, Džejnin brat, kraljevski barjaktar. Rob je poslao Džejninog ujaka Rolfa Spajsera da otprati mladog Martina Lanistera u Zlatni zub istog dana kada je primio pristanak lorda Tivina na razmenu zarobljenika. To je vešto obavljeno. Njen sin se rešio brige o Martinovoj bezbednosti, Galbart Glover je s olakšanjem čuo da je njegov brat Robet ukrcao u brod u Senodolu, ser Rolf je imao važna i časna posla... a Sivi Vetar je ponovo bio uz kralja. *Gde mu je i mesto*.

Ledi Vesterling je ostala u Brzorečju sa svojom decom: sa Džejn, njenom sestricom Elejnom i mladim Rolamom, Robovim štitonošom, koji se ogorčeno bunio što ga ostavljaju. Ipak i to je bilo

munđro. Olivar Frej je bio prethodni Robov štitonoša, i bez sumnje će biti na sestrenom venčanju; doći sa njegovim zamenikom bilo bi jednako glupo kao i okrutno. Što se ser Rejnalda tiče, on je bio veseli mladi vitez koji se zakleo da ga nikakva uvreda Valdera Freja nipošto neće izazvati. *A molimo se da se samo sa uvredama suočimo.*

Kejtlin je, međutim, i te kako strahovala. Njen gospodar otac nakon Trozupca više nikada nije verovao Valderu Freju, i ona je to uvek imala na umu. Kraljica Džejn biće najsigurnija iza visokih, snažnih zidina Brzorečja, gde će je čuvati Crna Riba. Rob je za njega čak stvorio i novu titulu, Branilac Južnih krajeva. Nema čoveka koji bi bolje držao Trozibac od ser Brindena.

Pa ipak Kejtlin će nedostajati grubo lice njenog strica, a Robu će nedostajati njegovi saveti. Ser Brinden je odigrao važnu ulogu u svim poredama njenog sina. Sada je izvidnicima i tragačima umesto njega zapovedao Galbart Glover; dobar čovek, odan i smiren, ali ne i tako darovit kao Crna Riba.

Iza Gloverovog štita od izvidnika, Robova povorka pružala se nekoliko milja. Velidžon je vodio prethodnicu. Kejtlin je putovala sa glavnom, okružena teškim ratnim konjima koji su nosili ljude odevene u čelik. Zatim je dolazila komora, niz taljiga prepunih hrane, krmiva, opreme za logor, svadbениh darova, i ranjenika preslabih da hodaju, pod budnim okom ser Vendela Menderlija i njegovih vitezova iz Belih sidrišta. Stada ovaca, koza i mršavih govoda vulka su se za njima, a potom rečica pratilaca logora, bolnih nogu. Još dalje je išao Robin Flint sa zaštitnicom. Iza njihovih leđa nije bilo neprijatelja na stotinu liga, ali Rob nije voleo da se kocka.

Bilo ih je trideset i pet stotina, trideset i pet stotina koji su se okrvavili u Šaputavoj šumi, čiji su mačevi pocrveneli u Bici kod logora, na Vologazu, kod Jasenkraja i Litice, i širom zlatom bogatih bregova lanisterskog zapada. Osim malene družine prijatelja njenog brata Edmura, gospodari Trozupca ostali su da drže rečne zemlje dok kralj vraća Sever. Napred je čekala Edmurova nevesta i Robova naredna bitka... *a mene čekaju dva mrtva sina, prazna postelja i zamak pun utvara.* To beše nevesela sudbina. *Brijena, gde li si? Vрати mi moje devoјčice, Brijena. Vрати mi ih žive.*

Kišica koja ih je ispratila do podneva se pretvorila u uporan pljusak i nastavila je do dobroano noć. Sutradan severnjaci sunce uopšte nisu ni videli, već su jahali ispod olovnog neba, navučениh kukuljica, da im se voda ne bi slivala u oči. Beše to teška kiša, pretvarala je drumove u blato a polja u močvare, od nje su reke bujale a drveće ostajalo bez lišća. Zbog neprekidnog dobovanja dokono ćaskanje postalo je veća muka nego korist, i zato su ljudi govorili samo kada su imali nešto da kažu, a to beše retko.

„Snažniji smo nego što izgledamo, moja gospo“, reče ledi Meg Mormont dok su jahale. Kejtlin je zavolela ledi Meg i njenu najstariju kći Dejsi; ustanovila je da njen postupak sa Džejmijem Lanisterom niko nije bolje shvatio od njih dve. Kći beše visoka i suva, majka niska i zdepasta, ali su se jednako oblačile u oklop i kožu, sa crnim medvedom kuće Mormonta na štitu i plaštu. Po Kejtlininim shvatanjima, to beše čudna odora za gospu, ali ipak se činilo da se Dejsi i ledi Meg prijatnije osećaju i u ulozu žene i u ulozu ratnice nego što je to ikada bilo slučaj sa onom devicom od Oporja.

„Borila sam se pored Mladog Vuka u svakoj bici“, reče Dejsi Mormont vedro. „Još nijednu nije izgubio.“

*Nije, ali je izgubio sve ostalo,* pomisli Kejtlin, ali je znala da to ne valja reći naglas. Severnjacima hrabrosti nije nedostajalo, ali behu daleko od doma, i držala ih je samo vera u njihovog mladog kralja. Ta vera mora biti očuvana, po svaku cenu. *Moram da budem jača,* reče ona sebi. *Moram da budem jaka za Roba. Budem li očajavala, bol će me progutati.* Sve zavisi od ovog braka. Ako Edmur i

Rozlin usreće jedno drugo, ako Pokojni lord Frej bude umiren, a njegova moć ponovo sjedinjena sa Robovom... *Čak i tada, kakvi su nam izgledi kad smo ovako uklešteni između Lanistera i Grejđoža?* Kejtlin se nije usuđivala da duže razmišlja o tom pitanju, mada Rob nije razmišljao ni o čemu drugom. Videla je kako proučava mape svaki put kada bi se ulogorili, tražeći način da povrati Sever.

Njenog brata Edmura mučile su druge brige. „Sigurno ne liče *baš sve* kćeri lorda Valdera na njega, zar ne?“ – pitao se dok je sedeo u svom visokom prugastom paviljonu sa Kejtlin i svojim prijateljima.

„Uz toliko različitih majki, poneka devica je sigurno naočita“, primeti ser Mark Pajper, „ali zašto bi ti matori gad dao neku lepoticu?“

„Nema baš nijedan razlog“, reče Edmur mračno.

Kejtlin to više nije mogla da podnese. „Sersei Lanister je naočita“, reče oštro. „Bilo bi ti bolje da se moliš da je Rozlin snažna i zdrava, pametne glave i vernog srca.“ I uz te reči ih je ostavila.

Edmur to nije dobro primio. Sutradan ju je čitav dan izbegavao, radije se družeći sa Markom Pajperom, Limodom Gudbrukom, Patrekom Malisterom i mladim Vensovima. *Oni ga nikada ne grde, osim u šali*, reče Kejtlin sebi kada tog dana projuriše kraj nje skoro bez ijedne reči. *Uvek sam bila prestroga prema Edmuru, a sada mi je od bola svaka reč još i oštrija*. Zažalila je što ga je izgrdila. Dovoljno je kiše lilo iz neba, nije morala još i da je priziva. A zar je to zaista i bilo tako strašno, želeći lepu ženu? Sećala se sopstvenog detinjastog razočaranja kada je prvi put ugledala Edarda Starka. Zamisljala je mladu verziju njegovog brata Brendona, ali je pogrešila. Ned je bio niži, običnijeg lica, i tako ozbiljan. Govorio je sasvim ljubazno, da, ali je osećala da se ispod reči krije hladnoća sasvim strana Brendonu, čija je radost bila jednako divlja kao i njegovi besovi. Čak i kad ju je razdevičio, ljubav im je bila više zasnovana na dužnosti nego na strasti. *Te noći smo ipak začeli Roba; zajedno smo napravili kralja. A posle rata, u Zimovrelu nije bilo zaljubljenije žene od mene kadu sam jednom našla dobro i nežno srce ispod Nedovog ozbiljnog lica. Nema razlogu da i Edmur ne nađe isto sa svojom Rozlin*.

Bogovi su udesili da ih put vodi kroz Šapatavu sumu, gde je Rob izvojevao svoju prvu veliku pobedu. Pratili su vijugu potok u dnu te uske doline, baš kao i ljudi Džejmija Lanistera one sudbonosne noći. *Onda je bilo toplije*, priseti se Kejtlin, *stabla su još bila zelena, a potok se nije izlio iz korita*. Opalo lišće zajazilo je tok i ležalo u vlažnim hrpama između stenja i korenja, a drveće koje je nelada sakrilo Robovu vojsku zamenilo je zelenu odeždu za tamnozlatno lišće istačkano smeđim, i crvenilo koje ju je podsećalo na rdu i osušenu krv. Samo su omorike i vojnički borovi još bili zeleni, uprti u stomake oblaka poput visokih tamnih kopalja.

*Nije samo drveće od tada pomrlo*, pomisli ona. U noći Šapatave šume, Ned je još bio živ u čeliji podno Egonovog visokog brda, Bren i Rikon bezbedni iza zidina Zimovrela. *A Teon Grejđož se borio uz Roba, i hvalio se kako je malo nedostajalo da ukrsti mačeve s Kraljeubicom. Samo da je bilo tako! Da je Teon poginuo umesto sinova lorda Karstarka, koliko bismo zla izbegli*.

Dok su prolazili preko bojnog polja, Kejtlin je primećivala tragove starog pokolja; prevrnutu kacigu punu kiše, polomljeno koplje, konjske kosti. Kamene mogile dignute su iznad nekih ljudi koji su tu pali, ali su ih strvožderi već našli. Među ispreturanim kamenjem, ugledala je svetlo platno i komade sjajnog metala. Jednom je čak videla i lice kako viri na nju, oblik lobanje koji počinje da izbija iz raspadnutog smeđeg mesa.

Zbog toga se zapitala da li je Ned konačno stigao na kraj puta. Tih sestre su ponele njegove kosti na Sever, u pratnji Halisa Molena i male počasne garde. Je li Ned ikada stigao do Zimovrela, da bude sahranjen pored svog brata Brendona u tamnim kriptama ispod zamka? Ili su se vrata zalupila kod Kejtlinovog šanca pre nego što su Hal i sestre mogli da prođu?

Trideset i pet stotina jahača vijugalo je dnom doline u srcu Šaputave Šume, ali se Kejtlin Stark retko kada osećala usamljenije. Svaka pređena liga udaljavala ju je od Brzorečja, i shvatila je da se pita hoće li ikada više videti taj zamak. Ili je on za nju zauvek izgubljen, kao i toliko drugog?

Pet dana kasnije, izviđači su dojahali da ih upozore kako su nabujale vode odnele drveni most kod Lepitrga. Galbart Glover i dva njegova smelija čoveka pokušali su da na konjima preplivaju preko uzburkanog Plavog kraka kod Onujuva gaza. Dva konja je bujica odnela, kao i jednog jahača; Glover je uspeo da se pridrži za neku stenu dok mu nisu bacili konopac da se izvuče. „Reka nije bila ovako visoka još od proleća“, reče Edmur. „A ako kiša nastavi da pada, biće još i viša.“

„Postoji i jedan most više uzvodno, blizu Starikama“, priseti se Kejtlin, koja je sa ocem nekada često putovala tim zemljama. „Stariji je i manji, ali ako još stoji...“

„Nema ga, moja gospo“, reče Galbart Glover. „Odnela ga je bujica još i pre onog kod Lepitrga.“

Rob pogleda Kejtlin. „Postoji li još neki most?“

„Ne. A gazovi će biti neprelazni.“ Pokaša da se priseti. „Ako ne budemo mogli da pređemo Plavi krak, moraćemo oko njega, kroz Sedmopotenje i Veštičje blato.“

„Močvare i loši drumovi, ako ih uopšte i ima“, upozori Edmur. „Napredovaćemo sporo, ali ćemo valjda stići.“

„Lord Valder će čekati, siguran sam“, reče Rob. „Lotar mu je poslao pticu iz Brzorečja, zna da stižemo.“

„Da, ali on je uvredljiv, i po prirodi sumnjičav“, reče Kejtlin. „Možda će ovo odlaganje protumačiti kao namernu uvredu.“

„Dobro onda, zamoliću ga za oprost zbog docnje. Jadan ću kralj da budem dok se izvinjavam svakom rečju.“ Rob napravi kiselo lice. „Nadam se da je Bolton pre kiše prešao Trozubac. Kraljevski drum ide pravo na sever, čeka ga lakmarš. Čaki peške, stići će do Blizanaca pre nas.“

„A kada spojiš njegove ljude sa svojim a završiš sa svadbom moga brata, šta onda?“ - upita ga Kejtlin.

„Sever.“ Rob počesla Sivog Vetra iza uha.

„Nasipom? Na Kejlinov šanac?“

On joj uputi zagonetan osmeh. „To je jedan način da se tamo stigne“, reče i ona je po njegovom glasu znala da neće reći ništa više. *Mudar kralj ne priča previše*, podseti se.

Stigli su do Starikama nakon još osam dana uporne kiše, i ulogorili se na brdu nad Plavog kraka, u ruševinama jedne utvrde starih rečnih kraljeva. Kroz korov su se nazirali temelji da pokažu gde su zidine i utvrde stajale, ali tamošnji kmetovi behu odavno razneli većinu kamenja da podignu svoje štale i obredišta i imanja. A ipak je u središtu onoga što je nekada bilo dvorište zamka stajala velika grobnica prepuna reljefa, napola sakrivena u do pojasa visokoj smeđoj travi, okružena jasenovima.

Nadgrobnu ploču krasio je reljef čoveka čije su kosti ležale ispod, ali su kiša i vetar obavili svoj posao. Kralj je nosio bradu, videli su, ali mu je inače lice bilo glatko i bezlično, sa tek nejasno naglašenim ustima, nosom, očima i krunom na glavi. Ruke su mu se preklapale preko držaljka kamenog buzdovana koji mu je ležao na grudima. Nekada su buzdovan krasile rune koje su govorile o kraljevom imenu i delima, ali su vekovi sve to izbleđeli. Sam kamen beše ispucao i izlizan na rubovima, tu i tamo prošaran belim mrljama lišaja, dok su divlje ruže puzale od kraljevih stopala skoro do grudi.

Tu je Kejtlin zatekla Roba kako stoji, ozbiljan u nadolazećem sutonu. Sivi Vetar mu je bio jedino društvo. Kiša je napokon stala, i bio je gologlav. „Ima li ovaj zamak ime?“ - upita tiho kada mu ona



pride.

„Starikam, tako su ga svi kmetovi zvali kada sam bila devojčica, ali je sigurno imao neko drugo ime dok je još bio dvor kraljeva.“ Logorovala je tu jednom sa ocem, na putu za Vodogled. *I Petir je bio s nama...*

„Ima jedna pesma“, priseti se on, „Dženi od Starikama, sa cvećem u kosi.“

„Svi smo mi pesme na kraju. Ako imamo sreće.“ Tog dana se igrala da je Dženi, čak je i uplela cveće u kosu. A Petir je glumio Princa od Vilin konjica. Kejtlin nije moglo biti više od dvanaest, Petir je bio tek dečak Rob je proučavao grobnicu. „Čiji je ovo grob?“

„Ovde leži Tristifer, četvrti svoga imena, kralj reka i brda.“ Otac joj je jednom ispričao tu priču. „Vladao je od Trozupca do Vrata, hiljadu godina pre Dženi i njenog princa, u danima kada kraljevstva prvih ljudi padahu jedno po jedno pred navalom Andala. Čekić Pravde, tako su ga zvali. Bio se u stotinu bitaka, i pobedio u devedeset i devet, ili bar tako pevači kažu, a kada je podigao ovaj zamak beše najveći u Vesterosu.“ Ona položi šaku na sinovljevo rame. „Poginuo je u stotoj bici, kada se sedam andaiskih kraljeva udružilo protiv njega. Peti Tristifer ne beše mu ravan, i uskoro kraljevstvo propade, a onda i zamak i napasletku njegova loza. Sa Tristiferom Petim izumrla je kuća Mada, koja je vladala rečnim zemljama hiljadu godina pre dolaska Andala.“

„Naslednik ga je izneverio.“ Rob pređe rukom preko hrapavog starog kamena. „Nadao sam se da ću ostaviti Džejn trudnu ... dovoljno smo pokušavali, ali nisam siguran.“

„Ne dešava se to uvek iz prve.“ *Mada sa tobom jeste.* „Ni iz stote. Veoma si mlad.“

„Mlad, i kralj“, reče on. „Kralj mora imati naslednika. Ako poginem u sledećoj bici, kraljevstvo ne sme umreti sa mnom. Po zakonu je Sansa sledeća u naslednom redu, tako da bi Zimovrel i Sever pripali njoj.“ Usta mu se te goše. „Njoj i njenom gospodaru mužu. Tirionu Lanisteru. To ne smem da dozvolim. To *neću* dozvoliti. Taj kepec nikada ne sme da dobije Sever.“

„Ne sme“, složi se Kejtlin. „Moraš da imenuješ drugog naslednika, do trenutka kada ti Džejn ne da sina.“ Zamisli se na tren. „Otac tvog oca nije imao braće ni sestara, ali je njegov otac imao sestru koja se udala za mladeg sina lorda Rejmara Rojsa, od mladeg ogranka te kuće. Imali su tri kćeri, koje su se sve udale za sitne gospodare iz Dola. Vejnvida i Korbreja, sigurna sam. Najmlađa... možda za Templtona. ali...“

„Majko.“ U Robovom glasu beše oštine. „Zaboravljaš. Moj otac je imao četiri sina.“

Nije je zaboravila; nije želela to da vidi, ali je ipak bilo pred njom. „Snežni nije Stark“

„Džon je više Stark nego neki gospodičić iz Dola koji u životu nije video Zimovrel.“

„Džon je brat Noćne straže, zakleo se da nema žene i ne drži zemlje. Oni koji obuku crno, služe doživotno.“

„Isto kao i vitezovi Kraljevske garde. To nije sprečilo Lanistere da skinu bele plaštove ser Baristanu Selmiju i ser Borosu Bluntu kada im više nisu bili od koristi. Ako pošaljem straži stotinu ljudi umesto Džona, kladim se da će naći neki izgovor da ga oslobode zaveta.“

*Odlučio je da to uradi.* Kejtlin je znala koliko njen sin ume da bude tvrdoglav. „Kopile ne može da nasledi.“

„Osim ako mu to pravo kralj izričito da“, reče Rob. „Za to ima više presešana nego za oslobađanje zaklete braće od njihovih zaveta.“

„Preseđani“, reče ona jetko. „Da, Egon Četvrti je na samrti pozakonio svu svoju kopilad. A koliko je bola, stradanja, rata i ubistava iz toga proizašlo? Znam da veruješ Džonu. Ali možeš li da veruješ njegovim sinovima? Ili *njihovim* sinovima? Samozvanci Crnovate mučili su Targarjene pet

pokolenja, sve dok Baristan Hrabri nije poslednjeg ubio na Stepenicama. Ako pozakoniš Džona, više nikada neće moći da bude kople. Ako se oženi i izrodi sinove, tvoji sinovi nikada neće biti sigurni.“

„Džon nikada ne bi audio mom sinu.“

„Ništa više nego što Teon Grejdžoj ne bi audio Brenu i Rikonu?“ Sivi Vetar skoči na grobnicu kralja Tristifera, iskeženih zuba. Robovo lice beše hladno. „To je jednako okrutno koliko i nepravedno. Džon nije Teon.“

„Možeš da se nadaš. Jesi li razmislio o svojim sestrama? Šta je sa njihovim pravima? Slažem se da Sever nipošto ne sme preći Bauku, ali šta je sa Arjom? Po zakonu, ona dolazi nakon Sanse... rođena ti je sestra, čistokrvna... „

„...i mrtva. O Arji nema ni glasa otkako su ocu odsekli glavu. Zašto samu sebe lažeš? Arje nema, kao što nema ni Brenu ni Rikona, a i Sansu će ubiti čim kepecu rodi dete. Džon je moj jedini preostali brat. Ako umrem bez potomstva, hoću da me on nasledi kao Kralj na Severu. Nadao sam se da ćeš podržati moj izbor.“

„Ne mogu“, reče ona. „U svemu ostalom, Robe. U svemu. Ali ne u toj... toj ludosti. Ne traži to od mene.“

„J ne moram. Ja sam kralj.“ Rob se okrenu i ode, a Sivi Vetar skoči sa groba i pojuri za njim.

*Šta sam to uradila?* - pomisli Kejtlin umorno dok je sama stajala pored Tristiferove kamene grobnice. *Prvo sam razbesnela Edmura, a sada i Roba, ali sam samo govorila istinu. Jesu li muškarci toliko krhki da ne mogu da je podnesu?* Tada bi možda i zaplakala da to nebo nije uradilo umesto nje. Mogla je samo da se vrati u svoj šator, i tamo sedi u tišini.

Narednih dana, Rob je bio na stotinu mesta odjednom; jahao je na čelu prethodnice sa Velidžonom, izvidao sa Sivim Vetrom, jurio nazad do Robina Flinta i zaštitnice. Ljudi su ponosno govorili da se Mladi Vuk prvi diže svakog jutra i poslednji leže svake noći, ali se Kejtlin pitala spava li on uopšte. *Postaje suv i gladan kao njegov jezovuk.*

„Moja gospo“, reče joj Meg Mormont jednog jutra dok su jahali kroz upornu kišu, „deluješ mi tako ozbiljno. Nešto ne valja?“

*Moj gospodar muž je mrtav, kao i moj otac. Dva su mi sina ubijena, kći mi je data lažljivom kepecu da mu radi nakaznu decu, a moj poslednji sin i moj jedini brat besni su na mene. Šta bi moglo da ne valja?* To je, međutim, bilo više istine nego što bi leđi Meg volela da čuje. „Ovo je zla kiša“, reče ona umesto toga. „Mnogo smo propatili, a pred nama ima još opasnosti i još nesreće. Moramo sa njima da se suočimo odvažno, uz zav rogova i smelo razvijene barjake. Ali ova kiša nas ubija. Barjaci vise mokri i mlitavi, a ljudi se skupljaju pod plaštovima i jedva da i govore jedni s drugima. Samo bi nam zla kiša ovalo smrzza srca u trenutku kada nam je tako potrebno da žestoko gore.“

Dejsi Mormont pogleda u nebo. „Radije bih da na mene pada ovakva kiša nego kiša strela.“

Kejtlin se uprkos sebi osmehnu. „Bojim se da si hrabrija od mene. Jesu li sve žene s Medvedeg ostrva takve ratnice?“

„Medvedice, da“, reče leđi Meg. „Moramo da budemo. U davna vremena, gvozdenljudi su harali u dugačkim brodovima, kao i divljani sa Ledene obale. Naši ljudi bi najčešće bili u ribarenju. Žene koje su ostavljali za sobom morale su da brane sebe i svoju decu, ili bi ih odneli.“

„Na našoj kapiji postoji reljef“, reče Dejsi. „Žena u medvedem krznu, s detetom na sisi u jednoj ruci. U drugoj drži boju sekiru. Ona nije prava gospa, nikako, ali sam je oduvek volela.“

„Moj bratanac Džora mi je jednom doneo kući pravu gospu“, reče leđi Meg. „Osvojio ju je na turniru. Kako je samo mrzela taj reljef!“

„Da, a i sve ostalo“, reče Dejsi. „Imala je kosu kao žeženo zlato, ta Linesa. Kožu kao pavlaka. Ali njene meke ruke nisu bile sazidane za sekire.“

„A ni njene sise za dojenje“, reče leđi Mormont oštro.

Kejtlin je znala o kome govore; Džora Mormont je dovodio svoju drugu ženu u Zimovrel na gozbe, i jednom su ostali čitave dve nedelje. Sećala se kakva je bila mlada leđi Linesa, tako lepa i tako nesrećna. Jedne noći, nakon nekoliko čaša vina, poverila se Kejtlin da Sever nije mesto za kći kuće Hajtauera od Starigrada. „Postojala je jedna kći kuće Tulija od Brzorečja koja se nekada isto osećala“, odgovorila je blago, pokušavajući da je uteši, „ali je s vremenom mnogo šta ovdje zavolela.“

*A sve je to sada izgubljeno, pomisli. Zimovrel i Ned, Bren i Rikon, Sansa, Arja, svi su nestali. Ostaje samo Rob. Da nije u njoj ipak bilo previše Linese Hajtauera, a premalo Starka? Da sam samo znala da baratam sekirom, možda bih uspjela da ih bolje zaštitim.*

Dan je sledio dan, a kiša je i dalje padala. Jahali su čitavim putem uz Plavi krak kraj Sedmopotčja, gde se reka rasplitala u lavirint potočica i rečica, a onda kroz Veštičje blato, gde su svetlucava zelena jezercica čekala da progutaju neoprezne, a meko tlo usisavalo kopita njihovih konja poput gladnog odojčeta na majčinim grudima. Napredovali su više nego sporo. Polovinu kola morali su da ostave u blatu, i da njihov teret preraspodele po mazgama i teglećim konjima.

Lord Džejson Malister ih je sustigao usred Veštičjeg blata. Do zalaska sunca beše ostalo više od sata kada je došao do čela povorke, ali je Rob smesta naredio da se stane, a ser Rejnald Vesterling došao da otprati Kejtlin do kraljevog šatora. Zatekla je sina kako sedi pored mangala, s mapom u krilu. Sivi Vetar mu je spavao kraj nogu. Velidžon je bio s njim, zajedno sa Galbartom Gloverom, Meg Mormont, Edmuroom i nekim Kejtlin nepoznatim čovekom, mesnatim i proćelavim, ulizickog držanja. *Ovo nije neki lord, znala je čim ga je ugledala. Nije čak ni ratnik.*

Džejson Malister ustade da ponudi Kejtlin svoje mesto. Kosa mu beše gotovo jednako seda koliko i smeda, ali gospodar Vodogleda još beše naočit čovek visok i suv, kao isklesanog glatko izbrijanog lica, visokih jagodica i prodornih sivoplavih očiju. „Leđi Stark, uvek je zadovoljstvo videti te. Donosim dobre vesti, nadam se.“

„Preko su nam potrebne, moj gospodaru.“ Ona sede, slušajući bučno dobovanje kiše po platnu nad njima.

Rob sačekala da ser Rejnald zatvori ulaz u šator. „Bogovi su čuli naše molitve, moji gospodari. Lord Džejson nam je doveo kapetana *Mirahama*, trgovačke lađe iz Starigrada. Kapetane, reci im što si rekao i meni.“

„Odmah, veličanstvo.“ On nemirno obliza usne. „Moje poslednje odredište pre Vodogleda bila je Gospodluka na Hridi. Gvozdenji ljudi su me tamo zadržali više od pola godine, o da. Po naređenju kralja Belona. Samo, da skratim priču, oni su umro.“

„Belon Grejdžoj?“ Kejtlin preskoči srce. „Kažeš nam da je Belon Grejdžoj mrtav?“

Odrpani mali kapetan klimnu. „Znate kako je Hrid izgrađena na rtu, a delom i na stenama i ostrvcima kraj obale, i da ih povezuju mostovi? U Gospodluci se pričalo da je sa zapada naišla oluja, kiša i grmljavina, a stari kralj Belon je prelazio jedan od tih mostova kada je vetar u njega udario i jednostavno ga polomio na komade. More ga je izbacilo dva dana kasnije, sveg natečenog i skršenog. Krabe su mu pojele oči, tako sam čuo.“

Velidžon se nasmeja. „Kraljevske krabe, nadam se, da se gostila takvim kraljevskim pihtijama, a?“

Kapetan zaklima glavom. „Jeste, ali to nije sve, ne!“ Nagnu se napred. „Brat se vratio.“

„Viktarijon?“ - upita Galbart Glover, iznenađen.

„Juron. Vranooki, tako ga zovu, a crnji gusar od njega nikada nije digao jedro. Nije ga bilo godinama, ali lord Belon se nije ni ohladio kada se on stvorio, ujedrio je u Gospodluku na svojoj *Tišini*. Crna jedra i crveni trup, sa posadom mutavaca. Išao je do Ašajja i nazad, tako sam čuo. Ali, gde god da je bio, sada je kod kuće, i otišao je pravo u Hrid i posadio dupe na Stolicu od morskog kamena, i udavio lorda Botlija u bačvi morske vode kada se ovaj tome usprotivio. Tada sam otrčao na *Miraharn* i digao sidro, u nadi da ću u toj pometnji moći da se iskradem. Uspeo sam, i evo me ovde.“

„Kapetane“, reče Rob kada ovaj završi, „zahvalan sam ti, i bićeš nagrađen. Lord Džejson će te vratiti na tvoj brod kada završimo. Molim te, sačekaj napulju.“

„Hoću, veličanstvo. Hoću.“

Čim je on napustio kraljev paviljon, Velidžon prasnu u smeh, ali ga Rob utiša jednim pogledom. „Juron Grejdžoj nije čovek koga bi iko želeo da vidi kao kralja, ako je bar pola onoga što je Teon o njemu pričao istina. Teon je zakoniti naslednik, osim ako nije mrtav... ali Viktarijon zapoveda Gvozdenom flotom. Ne verujem da će ostati u Kejlinovom šancu dok Juron Vranooki drži Stolicu od morskog kamena. *Mora* da se vrati.“

„Postoji i kći“, podseti ga Galbart Glover. „Ona koja drži Čardakšumski i Robotovu ženu i dete.“

„Ako ostane u Čardaku šumskom, ne može da se nada da će držati bilo šta drugo“, reče Rob. „Ono što važi za braću još više važi za nju. Moraće da otplovi kući da svrgne Jurona i pokuša da uzme ono što joj pripada.“ Njen sin se okrenu lordu Džejsonu Malisteru. „U Vodogledu imaš flotu?“

„Flotu, veličanstvo? Pet-šest dugačkih brodova i dve ratne galije. Dovoljno da odbranim svoje obale od pljačalaca, ali ne bih imao nikakvih izgleda u bici protiv Gvozdeno flote.“

„Od tebe to i ne tražim. Očekujem da će Gvozdeno rođeni krenuti za Hrid. Teon mi je pričao kako njegov narod razmišlja. Svaki kapetan je kralj na svojoj palubi. Svi će hteti da utiču na pitanje nasledstva. Moj gospodar, trebaju mi dva tvoja dugačka broda da odjedre oko Orlovske obale i uz Vrat do Sivotočke motrilje.“

Lord Džejson je otkleovao. „Jz moćvare se izliva desetakpotoka, svi su plitki, puni nanosa i neistraženi. Ja ih čak ne bih ni nazvao rekama. Rukavci stalno menjaju tok. Postoje bezbrojni sprudovi, nanosi i oborena stabla. A Sivotočka motrilja se *kreće*. Kako će je moji brodovi naći?“

„Kreni uz reku sa istaknutim mojim barjakom. Moćvarci će naći tebe. Hoću dva broda kako bi izgledi da će moja poruka stići do Haulanda Rida bili dvostruki. Ledi Meg će ploviti na jednom, Galbart Glover na drugom.“ Okrenu se njima dvoma. „Nosićete pisma za one moje lordove koji su ostali na Severu, ali će sve zapovesti u njima biti lažne, za slučaj da vas zarobe. Ako se to desi, morate im reći da ste plovili na Sever. Natrag na Medvede ostrvo, ili Kamenitu obalu.“ Kucnu prstom po mapu. „Kejlinov šanac je ključ. Lord Belon je to znao, i zato je i poslao svog brata Viktarijona sa naj snažnijim delom grejdžojevske sile.“

„Bilo grabeža oko prestola ili ne, gvozdeno rođeni nisu takve budale da napuste Kejlinov šanac“, reče ledi Meg.

„Nisu“, priznade Rob. „Pretpostavljam da će Viktarijon ostaviti veći deo posade. Međutim, svaki čovek koga povede biće jedan manje sa kojim ćemo morati da se borimo. *A povešće* mnoge svoje kapetane, na to računajte. Vode. Trebaće mu takvi ljudi da govore za njega, ako se nada da sedne na Stolicu od morskog kamena.“

„Ne nameravaš valjda da napadneš nasipom, veličanstvo“, reče Galbart Glover. „Prilaz je preuzak. Nema načina da se razvijemo. Niko nikada nije zauzeo šanac.“

„S juga“, reče Rob. „Ali ako budemo mogli da napadnemo istovremeno i sa severa i zapada, i udarimo gvozdenljude s leđa, dok oni odbijaju ono za šta će misliti da je moj glavni napad uz nasip, onda imamo izgleda. Kada se jednom povežem sa lordom Boltonom i Frejima, imaću više od dvanaest hiljada ljudi. Nameravam da ih podelim u tri odreda i pošaljem uz nasip u razmacima od po pola dana. Ako Gredžđoji imaju izviđače južno od Vrata, videće čitavu moju silu kako glavačke juri na Kejlinov šanac.“

Ruz Bolton će držati zaštitnicu, a ja ću zapovedati središtem. Velidžone, ti ćeš voditi prethodnicu na Kejlinov šanac. Tvoj napad mora da bude tako žestok da gvozdenljudi nemaju vremena da razmišljaju prikrada li im se neko sa severa.“

Velidžon se tiho nasmeja. „Tvojim šunjačima bi bilo bolje da budu brzi, inače će moji ljudi preplaviti te zidine i osvojiti Šanac pre nego što se ti pojaviš. Predaću ti ga kao poklon kada se napokon budeš dovukao.“

„Taj dar bih rado primio“, reče Rob.

Edmur se mrštio. „Govoriš o napadu na gvozdenljude s leđa, Gospodaru, ali kako nameravaš da se nadaš severno od njih?“

„Postoje putevi kroz Vrat koji nisu ucrtani ni na jednoj mapi ujače. Putevi koje samo močvarci znaju uzane stazice između ritova i vodeni prolazi kroz trske kojima se može proći samo u čamcima.“ Onda se okrenu svojim glasnica. „Recite Haulandu Ridu da mi pošalje vodiče, dva dana pošto krenem uz nasip. U *središnji* odred, gde će se viti moj barjak. Tri odreda će krenuti iz Blizanaca, ali će samo dva stići do Kejlinovog šanca. Moj odred će nestati na Vratu, i ponovo izroniti na Grozničavoj reci. Ako krenemo brzo kada se moj ujak jednom venča, bićemo na položaju pre kraja godine. Napašćemo Šanac sa tri strane prvog dana novog veka, dok gvozdenljudima u glavama budu tukli čekići od medovine koju su prethodne noći polokali.“

„Dopada mi se ovaj plan“, reče Velidžon. „Veoma mi se dopada.“ Galbart Glover protrlja usta. „Ima i rizika. Ako te močvarci iznevere...“

„Nećemo biti u gorem položaju nego pre. Ali oni neće izneveriti. Moj otac je znao koliko vredi Hauland Rid.“ Rob smota mapu, pa tekonda pogleda u Kejtlin. „Majko!“

Ona se nape. „Imaš li neku ulogu za mene u svemu ovome?“

„Tvoja uloga je da se čuvaš. Naš put kroz Vrat biće opasan, a na severu nas očekuju samo bitke. Ali lord Malister je ljubazno ponudio da te čuva u sigurnosti Vodogleda dok se rat ne okonča. Znam da će ti tamo biti prijatno.“

*Je li ovo kazna zato što sam mu se suprotstavila u vezi s Džonom Snežnim? Ili zato što sam žena, ili još gore, majka?* Bio joj je potreban trenutak da shvati kako je svi gledaju. *Znali su*, shvati. Kejtlin to ne bi trebalo da iznenadi. Nije stekla mnogo prijatelja kada je pustila Kraljeubicu, i nije jednom čula Velidžona kako govori da ženi nije mesto na bojnopolju.

Bes joj je sigurno zaplamsao preko lica, zato što Galbart Glover prozbori pre nego što ona stiže išta da kaže. „Moja gospo, veličanstvo je mudro. Bolje je da ne podeš sa nama.“

„Vodogled će se radovati tvom dolasku, leđi Kejtlin“, reče lord Džejson Malister.

„Biću ti zatvorenik“, каза она.

„Drag gost“, beše uporan lord Džejson.

Kejtlin se okrenu svom sinu. „Ne želim da uvredim lorda Džejsona“, reče ukočeno, „ali ako ne mogu da nastavim s tobom, radije bih se vratila u Brzorečje.“

„Ženu sam ostavio u Brzorečju. Hoću da mi majka bude negde drugde. Ako držiš sva blaga u

jednoj lesi, samo olakšavaš posao lopovima. Posle svadbe poći ćeš za Vödogleđ, to je moje kraljevsko naređenje.“ Rob ustade, i dok si lupio dlanom o dlan, sudbina joj bi zapečaćena. On uze parče pergamenta. „Još nešto. Nadajmo se da je lord Belon za sobom ostavio potpun metež. Ja neću da uradim isto. A ipak još nemam sinova, braća Bren i Rikon su mrtvi, a sestra mi je udata za jednog Lanistera. Dugo sam i naporno razmišljao o tome ko će me naslediti. Naređujem vam sada da kao moji istiniti i odani gospodari udarite pečate na ovu hartiju kao svedoci moje odluke.“

*Pravi kralj*, pomisli Kejtlin, poražena. Mogla je samo da se nada da će zamka koju je isplanirao za Kejtlinov šanac biti jednako delotvorna kao ona u koju ju je upravo uhvatio.

## SEMVEL

*Belodrvu*, pomisli Sem. *Molim vas, neka ovo bude Belodrvu*. Sećao se Belodrva. Belodrvu beše na mapama koje je crtao doksu išli na sever. Ako je ovo selo bilo Belodrvu, znače gde se nalaze. Molim vas, mora biti. Želeo je to tako žestoko da je na kratko zaboravio na svoja stopala, na bol u listovima i krstima i ukočene smrznute prste koje jedva da je i osećao. Zaboravio je čak i na lorda Mormonta i Krastera i utvare i Tuđine. *Belodrvu*, molio se Sem svim bogovima koji su hteli da ga čuju.

Međutim, sva divljanska sela behu slična. U središtu ovoga raslo je ogromno čuvardrvo... ali belo drvo nije nužno značilo i Belodrvu. Zar nije čuvardrvo u Belodrvu bilo veće od ovoga? Možda je *sve* pogrešno zapamtio. Lice urezano u kao kost belo deblo bilo je dugačko i tužno; iz očiju su mu curile crvene suze od sasušenog soła. *Je li ovako izgledalo kada smo kretali na sever?* Sem nije mogao da se priseti.

Oko drveta je stajalo nekoliko koliba sa krovovima od busenja, dugačka zgrada od debala obrasla mahovinom, kameni bunar, tor... ali nije bilo ovaca, a ni ljudi. Divljani su otišli da se pridruže Mensu Rajderu u Ledenlandžama, ponevši svu svoju imovinu osim kuća. Sem je na tome bio zahvalan. Noć je dolazila, i biće dobro za promenu spavati pod krovom. Bio je strašno umoran. Činilo se kao da je pola života prepešačio. Čizme su mu se raspadale, a svi plikovi na stopalima su se raspukli i stvrdnuli, ali su mu sada *ispod* njih narastali novi žuljevi, a nožni prsti su mu promrzli.

Ali mogao je samo da hoda ili umre, Sem je to dobro znao. Fili je još bila slaba od porođaja, a pride je i nosila bebu; njoj je konj trebao više nego njemu. Drugi konj im je lipsao na tri dana od Krasterove utvrde. Bilo je čudo što je i toliko izdržao, siroto izglednelo stvorenje. Verovatno mu je glave došla Semova težina. Možda su mogli da probaju da jашu zajedno, ali se on bojava da će se desiti isto. *Bolje je da hodam*.

Sem je ostavio Fili u velikoj zgradi da založi vatru dok on zaviri u kolibe. Ona je bila veštija u paljenju vatre; njemu suvarci nikako nisu hteli da planu, a kada je poslednji put pokušao da ukreše varnicu kremenom i čelikom, posekao se na nož. Fili mu je previla posekotinu, ali mu je šaka bila ukočena i bolna, još trapavija nego pre. Znao je da bi trebalo da opere ranu i promeni zavojce, ali se bojava da je pogleda. Osim toga, bilo je toliko hladno da mu je bilo mrsko da sklida rukavice.

Sem nije znao šta očekujе da nađe u praznim kućama. Možda su divljani za sobom ostavili nešto hrane. Morao je da proveri. Džon je pretražio kolibe u Belodrvu, na putu na sever. U daljem uglu jedne kolibe Sem ču šuškanje pacova, ali inače u njima ne beše ničega sem stare slame, starih mirisa i malo pepela ispod otvora za dim.

Okrenu se ka stražariki i na tren osmotri urezano lice. *Nije ovo lice koje smo videli, priznade sebi. Drvo nije ni upola veliko kao ono u Belodrvu*. Crvene oči plalale su krv, a ni toga se nije sećao. Nespretno, Sem se spusti na kolona. „Stari bogovi, počujite moju molitvu. Sedmoro su bili bogovi moga oca, ali sam se ja vama zakleo kada sam pristupio Straži. Pomozite nam sada. Bojim se da smo se izgubili. A i gladni smo, i mnogo nam je hladno. Više ne znam u koje bogove verujem, ali... molim vas, ako ste tu, pomozite nam. Fili ima malog sina.“ To je bilo sve što je smislio da kaže. Suton se zgušnjavao, lišće čuvardrva tiho je šušketalo, mašući poput hiljada krvavocrvenih ruku. Nije znao jesu li ga Džonovi bogovi čuli ili nisu.

Kada se vratio do velike zgrade, Fili beše raspalila vatru. Sedela je blizu nje, rastvorenog krzna, s bebom na grudima. *Gladan je kao i mi*, pomisli Sem. Starica im je prokrijumčarila nešto hrane iz

Krasterove utvrde, ali su veći deo do sada pojeli. Sem je bio beznađežan lovac čak i u Rožnom bregu, gde je divljači bilo u izobilju, i gde su mu pomagali psi i lovočuvari; ovde, u ovoj beskrainoj pustoj šumi, bilo je malo izgleda da će nešto uloviti. Njegovi pokušaji da hvata ribu u jezerima i napola smrznutim potocima takođe su bili jadni i neuspešni.

„Koliko još ima, Seme?“ - upita Fili. „Je l' daleko?“

„Nije tako daleko. Ne onoliko koliko je bilo.“ Sem zbaci ranac s leđa, nezgrapno se spusti na pod i pokuša da prekrsti noge. Leđa su ga od hodanja tako užasno bolela da je želeo da se nasloni na neki od rezbarenih drvenih stubova koji su pridržavali krov, ali je vatra bila u središtu odaje ispod rupe za dim, a za toplotom je čeznuo više nego za udobnošću. „Još koji dan i stigli smo.“

Sem je imao svoje mape, ali ako ovo nije Belodrvno, malo će mu pomoći. *Otišli smo predaleko na istok da bismo zaobišli ono jezero, brinuo se, ili možda previše zapadno kada sam krenuo nazad.* Počinjao je da mrži jezera i reke. Ovde gore nikada nije bilo skele niti mosta, što je značilo zaobilazanje jezera i traženje gazova u rekama. Bilo je lakše pratiti zverinju stazu nego se probijati kroz rastinje, lakše obići greben nego se uz njega uspeti. *Da su Banen ili Diven ovdje sa nama, do sada bismo bili u Crnom zamku, i grejali bismo se kraj velikog ognjišta.* Banen je, međutim, bio mrtav, a Diven otišao sa Grenom i Žalobnim Edom i ostalima.

*Zid je tri stotine milja dugačak i sedam stotina stopa visok. Ako nastave da idu na jug, moraće da ga nade, pre ili kasnije. A bio je siguran koliko su skrenuli na istok ili zapad. Stići će do Zida, da... za dan ili dve sedmice, nije mogao da bude dalje, sigurno, sigurno... ali gde? Moraju da pronađu kapiju kod Crnog zamka; jedini put kroz Zid na stotinu milja naokolo.*

Međutim, nije bio toliko siguran koliko su skrenuli na istok ili zapad. Stići će do Zida, da... za dan ili dve sedmice, nije mogao da bude dalje, sigurno, sigurno... ali gde? Moraju da pronađu kapiju kod Crnog zamka; jedini put kroz Zid na stotinu milja naokolo.

„Je li Zid stvarno toliko velik kao što je Kraster govorio?“ - upita Fili.

„Još je i veći.“ Sem pokuša da zvuči vedro. „Toliko velik da se čak i ne vide zamkovi skriveni iza njega. Ali tamo su, videćeš. Zid je od leđa, ali su zamkovi od kamena i drveta. Ima visokih kula i dubokih podruma, i ogromna dvorana s velikom vatrom koja u ognjištu gori po čitav dan i noć. Unutra je tako toplo, Fili, da nećeš moći ni da poveruješ.“

„Hoću li smeti da stojim pored vatre? Ne malim? Ne dugo, samo da se ugrejemo?“

„Moći ćeš da stojiš kraj vatre koliko god hoćeš. Dobićeš i hrane i pića. Vrelkog kuvanog vina i zdelu smetine sa crnim lukom, i Hobov hleb, pravo iz furune, tako vreo da će ti opeći prste.“ Sem skinu rukavicu da promrda prstima blizu plamenova, i ubrzo zažali zbog toga. Bili su otupeli od hladnoće, ali kada mu se osećaj vrati, tako ga zabolje da umalo ne zaplaka. „Ponekad jedan od braće peva“, reče da odagna misli od bola. „Dareon je najlepše pevao, ali su ga poslali u Morobdiju. Halder je, međutim, još tu. I Žabac. Pravo ime mu je Žaber, ali izgleda kao žabac, pa ga tako i zovemo. Voli da peva, ali ima grozan glas.“

„Pevaš li i ti?“ Fili razmaknu krzna, pa prebaci dete s jedne dojke na drugu.

Sem pocrvene. „Pa... znam neke pesme. Kada sam bio mali, voleo sam da pevam. I plesao sam, ali se to mom ocu nije dopadalo. Govorio je da ako hoću da slačem naokolo, bolje to da radim u dvorištu, s mačem u ruci.“

„Možeš li da otpevaš neku južnjačku pesmu? Za malog?“

„Ako želiš.“ Sem se na tren zamisli. „Postoji pesma koju je naš obrednik pevao meni i mojim



sestrama, kad smo bili mali i kada bi bilo vreme za spavanje. 'Pesma Sedmoro', tako se zvala." On se nakašlja i tiho zapeva:

*Otac je lica jaka i stroga,  
sedi i deli dobro od zloga.  
Život nam meri, kako za koga,  
i decu malu voli.*

*Majka nam život daje, ko mati,  
sve žene budnim očima prati.  
Osmehom svaku omrazu krati  
i decu svoju voli.*

*Ratnik je branič pred bojnou lukom,  
svugde nas štiti ratničkom rukom,  
mačem i štitom, kopljem i lukom  
on decu malu čuva.*

*Starica, mudra kao svi stari,  
sudbe nam čita, neznane stvari,  
svetiljku nosi što zlatom zari  
da decu malu vodi.*

*Kovač i danju i noću kuje,  
svet ljudskog roda pravedan smuje.  
Čekićem, ralom i vatre rujem  
za decu malu gradi.*

*Devica igra usred visine,  
u svakoj čežnji ljubavnoj sine,  
osmehom pticu u nebo vine  
i deci snove deli.*

*Sedmoro, tvorci čovečje rase,  
slušaju naše molbene glase.  
Zatvori oči, bez straha kroči,  
Sedmoro bdiju, deco,  
zatvori oči, bez straha kroči,  
Sedmoro bdiju, deco.*

Sem se priseti poslednjeg puta kada je pevao tu pesmu s majkom, da uspava malog Dilona. Otac ih je čuo i uleteo je u sobu, besan. „Neću to više da čujem“, grubo je rekao lord Rendil svojoj ženi. „Upropastila si jednog dečaka tim kilavim obredničkim pesmama, hoćeš li isto da uradiš i sa ovim malim?“ Onda je pogledao Sema i rekao: „Idi pevaj svojim sestrama, ako moraš da pevaš. I ne prilazi više mom sinu.“

Filina beba se uspavala. Bio je tako sićušan i tako tih da se Sem bojao za njega. Ni ime čak nije

imao. Pitao je Fili, ali je ona rekla da je loša sreća dati ime detetu pre druge godine. Toliko ih umire.

Ona vrati bradavicu u krzna. „To je bilo baš lepo, Seme. Dobro pevaš.“

„Trebalo bi da čuješ Dareona. Glas mu je sladak kao medovina.“

„Mi smo najsladu medovinu pili na dan kada me je Kraster uzeo za ženu. Tada je bilo leto, i nije bilo ovako hladno.“ Fili ga zbunjeno pogleda. „Pevaš si samo o šest bogova? Kraster je uvek govorio da ih vi južnjaci imate sedam.“

„Sedam“, složi se on, „ali o Strancu niko ne peva.“ Strančevo lice beše lice smrti. Sem se oseti nelagodno čak i na spominjanje njegovog imena. „Trebalo bi nešto da pojedemo. Zalogaj-dva.“

Ništa nije bilo ostalo sem nekoliko crnih kobasica, tvrdih kao drvo. Sem odreza nekoliko tankih parčića. Od toga ga zabole ruka, ali je bio dovoljno gladan da istraje. Ako ih žvačeš dovoljno dugo, omeknu i budu prilično ukusne. Krasterove žene su ih začinjavale belim lukom.

Pošto su završili, Sem zatraži dozvolu da ode, pa izađe da se olakša i pogleda konje. Duvao je surov severac, a lišće sa drveća mu je šušlalo dok je prolazio. Morao je da razbije tanku pokoricu leda na potoku da bi konj mogao da se napoji. *Bolje da ga uvedem unutra.* Nije želeo da se u zoru probudi i vidi kako im se konj preko noći nasmrta smrzao. *Fili će nastaviti čak i da se to dogodi.* Devojka je bila veoma hrabra, nimalo nalik na njega. Pitao se šta će sa njom da radi u Crnom zamku. Stalno je govorila da će mu biti žena, ako on to poželi, ali crna braća nisu imali žena; osim toga, on je bio Tarli od Rožnog brega, nikada ne bi mogao da se oženi divljankom. *Moraću nešto da smislim. Samo da stignemo živi do Zida, ostalo nije važno. Baš nimalo nije važno.*

Lako je doveo konja do zgrade, ali su nevolje nastale kada je hteo da ga uvede. Ipak, Sem je bio uporan. Fili je već dremala kada je uspeo da ga utera. Svezao ga je u uglu, ubacio još drva u vatru, skinuo teški plašt i ušunjao se pod krzna, kraj divljanke. Njegov plašt bio je dovoljno velik da ih pokrrije sve troje i zadrži toplotu njihovih tela.

Fili je mirisala na mleko i beli luk i plesnivo staro krzno, ali se na to do sada već bio navikao. Bili su to lepi mirisi, bar što se Sema ticalo. Voleo je da spava kraj nje. Od toga se prisećao davno prošlih vremena, kada je u Rožnom bregu delio ogromni krevet sa svoje dve sestre. Tome je došao kraj kada je lord Rendil zaključio da on zbog toga postaje melan kao devojčica. *Ali ni kada sam počeo da spavam sam u hladnoj ćeliji, nisam postao ništa čvršći niti jači.* Pitao se šta bi njegov otac pomislio da ga sada vidi. *Ubio sam jednog Tuđina, moj gospodar, zamislio je kako govori. Ubo sam ga bodežom od opsidijana, i moja zakleta braća me zovu Sem Ubica.* Ali lord Rendil se čak i u maštarijama namrštio s nevericom.

Te noći mu snovi behu čudni. Opet se našao u Rožnom bregu, u zamku, ali njegovog oca nije bilo. Sada je to bio Semov zamak S njim je bio Džon Snežni. Lord Mormont takođe, Matori Medved, kao i Gren i Žalobni Ed i Pip i Žabac i sva ostala braća iz Straže, samo što nisu bili obučeni u crno, već u vedre boje. Sem je sedeo za visokim stolom i sve ih gostio, odsecajući debele kriške pečenja očevim velikim mačem Vadirscem. Bilo je slatkih kolača za jelo i medenog vina za piće, bilo je pesme i igre, i svima je bilo toplo. Kada se gozba završila, otišao je da spava; ne u gospodarsku ložnicu gde su mu žveli majka i otac, već u sobu koju je nekada delio sa sestrama. Samo, umesto sestara, u velikom mekanom krevetu čekala ga je Fili, obučena u veliko čupavo krzno, a iz bradavica joj je kapalo mleko.

Probudio se naglo, smrznut i užasnut.

Vatra je bila zgasla, pretvorila se u žeravice. Činilo se da se sam vazduh sledio, toliko hladno beše. U uglu je konjić njištao i stražnjim nogama udarao balvane. Fili je sedela kraj vatre, grleći dete. Sem se pridiže ošamućen, dah mu je iz usta izbijao u bledim oblacima. Dugačka dvorana beše tamna od

senki, crnih i još crnijih. Najezho se.

*Nije to ništa, reče on sebi. Samo mi je hladno, to je sve.*

A onda se, kraj vrata, pokrenu jedna senka. Krupna.

*Ovo je još san, pomoli se Sem. O, učinite da još budem u smu, neka ovo bude košmar. Mrtav je, mrtav, video sam ga kako umire. „Došao je po dete“, zajeca Fili. „Namirisao ga je. Novorođenče smrdi na život. Došao je po život.“*

Ogromna tamna prilika se pogrbi ispod dovratka, ude u dvoranu i zatetura ka njima. U mutnoj svetlosti vatre, senka se pretvori u Malog Pola.

„Odlazi“, prostenja Sem. „Ne trebaš nam ovde.“

Polove šake behu boje uglja, lice boje mleka, oči mu sijahu otrovnim plavetnilom. Mraz mu je pobelio bradu, a na jednom ramenu mu se gnezdio gavran, kjucajući obraz, jedući mrtvo belo meso. Semova bešika popusti, i on oseti toplotu kako mu se sliva niz nogu. „Fili, smiri konja i izvedi ga napolje. Odmah.“

„Ti...“ - zausti ona.

„Imam nož. Nož od zmajstakla.“ Nespretno ga izvadi dok se dizao. Prvi nož je dao Grenu, ali se srećom prisetio da uzme bodež lorda Mormonia pre nego što je pobegao iz Krasterove utvrde. Čvrsto ga je stegao, povlačeći se od vatre, što dalje od Fili i deteta. „Pole?“ Nameravao je da zvuči hrabro, ali mu reči zazvučaše kao cviljenje. „Mali Pole. Prepoznaješ me? Ja sam Sem, debeli Sem, plašljivi Sem, spasao si me u šumi. Nosio si me kada više nisam ni korak mogao da načinim. Niko drugi to nije mogao da uradi, ali ti jesi.“ Sem ustuknu, s nožem u ruci, cvileći. *Kakva sam ja kukavica. „Nemoj da nas napadneš, Pole. Molim te. Zašto bi nas napao?“ Fili otpuza unazad preko poda od nabijene zemlje. Utvara okrenu glavu da je pogleda, ali Sem viknu i ona se okrenu. Gavran na ramenu otkinu traku mesa sa bledog, unalaženog obraza. Sem isturi bodež pred sebe, dišući kao kovački meh. Na drugoj strani dvorane, Fili uhvati konjica za uzde. *Bogovi, dajte mi hrabrosti, molio se Sem. Bar jednom, dajte mi malo hrabrosti. Tek toliko da ona pobegne.**

Mali Pol zakorači prema njemu. Sem je uzmicao sve dok leđima ne udari u grubi zid od balvana. Uhvati bodež obema rukama da ga umiri. Utvara kao da se nije bojala zmajstakla. Možda nije znala šta je to. Kretala se sporo, ali Mali Pol nije bio brz ni u životu. Iza njega, Fili je šaputala da smiri konjica, i pokušavala da ga odvede ka vratima. Ali konj oseti utvarin hladan, tuđ miris. Iznemada ustuknu, prope se, izmahnu lopitima kroz mrazni vazduh. Pol se obrnu ka zuku, i kao da potpuno zaboravi na Sema.

Nije bilo vremena za misli ili molitve ili strahove. Semvel Tarli se baci napred i zari bodež Malom Polu u leđa. Napola okrenut, mrtvac ga nije video kako prilazi. Gavran kriku i polete. „Mrtav si!“ - vrištao je Sem dok je ubadao. „Mrtav si, mrtav si!“ Ubadao je i vrištao, iznova i iznova, probijajući Polov teški crni plašt. Krhotine zmajstakla se razleteše na sve strane kada se sečivo smrska o čeličnu veržnjaču ispod vune.

Semov krik je stvorio belu maglu u crnom vazduhu. On baci beskorisni balčak i žurno zakorači unazad kada se Mali Pol okrenu. Pre nego što je uspeo da izvadi drugi nož, čelični nož koji je svaki brat nosio, utvarine crne šake mu se sklopiše ispod podvaljka. Polovi prsti behu tako hladni da se činilo kako gore. Zariše se duboko u meko meso Semovog grla.

*Beži, Fili, beži, požele da vilne, ali kada otvori usta, iz njih dopre samo krkljanje.*

Njegovi grčeviti prsti konačno pronađoše bodež, ali kada njime udari utvaru u trbuh, vrh skliznu niz čelične prstenove i sečivo izlete iz Semove šake. Prsti Malog Pola su se neumoljivo stezali, a sada su

počeli i da uvrću. *Otkinuće mi glavu*, pomisli Sem očajno. Osećao je da mu se grlo leđi, a pluća gore. Udari i cimnu utvarine šake, ali uzalud. Ritnu Pola između nogu, ali stisak ne popusti. Svet se svede na dve plave zvezde, užasan stežući bol, i hladnoću tako surovu da su mu se suze ledile u očima. Sem se migoljio i vukao, očajan... a onda polete napred.

Mali Pol beše krupan i snažan, ali je Sem ipak bio teži od njega, a utvare behu nespretne, to je video na Pesnici. Mali Pol zatetura od iznenadne promene, i živi čovek i mrtvac padoše zajedno. Udar oslobodi Semov vrat jedne ruke, i on uspe da brzo usisa vazduh pre nego što se ledeni crni prsti vratitše. Usta mu ispuni ukus krvi. Izvi vrat, tražeći nož, i vide mutni narandžasti sjaj. *Vatra!* Ostale su samo žeravice i pepeo, pa ipak... nije mogao da diše, niti misli... Izmigoljio se u stranu vukući Pola sa sobom... ruke su mu mlatarale po zemljanom podu, grabeći, tražeći, razbacujući pepeo, sve dok napokon ne nadoše nešto vrelo... komad pocrnelog drveta, koji se još na jednom kraju crveneo i dimio... prsti mu se stegoše oko njega, i on ga nabi Polu u usta, tako snažno da oseti kako se zubi lome.

Pa ipak utvarin stisak ne popusti. Semove poslednje misli behu upućene majci koja ga je volela i ocu koga je izneverio. Dvorana se okretala oko njega kada ugleda dva pramička dima kako se dižu između Polovih slomljenih zuba. Onda mrtvačevo lice buknu u plamen, i šaka nestade.

Sem usisa vazduh, i slabašno se otkotrlja. Utvara je gorela, mraz je kapao s brade dok je meso ispod crnelo. Sem ču gavrana kako krešti, ali sam Pol nije puštao zvuka. Kada mu se usta otvoritše, iz njih dopre samo vatra. A njegove oči... *nema ga više, nestalo je plavog sjaja.*

On otpuza do vrata. Vazduh beše tako hladan da ga je disanje bolelo, ali beše to tako sladak bol. Proviri iz dugačke zgrade. „Fili?“ - pozva. „Fili, ubio sam ga. Fil...“

Stajala je ledima uz čuvarinu, sa dečacićem u naručju. Utvare behu svuda oko nje. Beše ih deset, dvadeset, više... neke pre behu divljani, još umotani u kože i krzna... ali većina behu njegova braća. Sem vide Larka Sestranina, Tihonogog, Rajlza. Guka na Četovom vratu beše crna, čirevi prekriveni tankom skramom leda. A onaj tamo je ličio na Hejka, mada ko zna, kada mu je pola glave nedostajalo. Rastrgli su sirotog konjića, i čupali su creva mokrim crvenim rukama. Iz trbuha se dizala bleđa para. Sem ispusti jecav zvuk „Nije pošteno...“

„*Pošteno.*“ Gavran mu slete na rame. „*Pošteno, pogrešno, strašno.*“ Zalepeta krilima i vrisnu zajedno sa Fili. Utvare behu gotovo stigle do nje. On ču tamnocrveno lišće čuvarstva kako šuška, šapuće jedno drugome na jeziku koji nije znao. I sama svetlost zvezda kao da se pomeri, a svuda oko njih ih drveće zastenja i zaškripa. Sem Tarli poprimi boju zgrušanog mleka, a oči mu se razrogačiše kao tanjiri. *Gavranovi!* Bili su u čuvarstvu, njih na stotine, hiljade, na koštanobelim granama, među lišćem. Vide im otvorene kljunove kako grakću, vide ih kako šire crna krila. Kreštući, mlatarajući, spustiše se na utvare u besnim oblacima. Spustiše se na Četovo lice i isključivaše mu oči, prekrise Sestranina kao muve, isključivaše komadiće iz Hejkove smrskane glave. Bilo ih je toliko da Sem, kada diže pogled, nije mogao da vidi mesec.

„*Kreni!*“ reče ptica na njegovom ramenu. „*Kreni, kreni, kreni.*“

Sem potrča, oblačići mraza mu poleteše iz usta. Svuda oko njega utvare su mahale na crna krila i oštre kljunove koji su ih napadali u jezivoj tišini, bez povika ili stenjanja. Ali gavranovi nisu obračali pažnju na Sema. On dograbi Fili za ruku i odvuče je od čuvarstva. „Moramo da idemo.“

„Ali kuda?“ Fili požuri za njim, s detetom u naručju. „Ubili su nam konja, kako ćemo...“

„*Brate!*“ Povik proseče kroz noć, kroz graktanje hiljadu gavranova. Ispod drveća je, od glave do pete umotan u izbledele crnine, neki čovek sedeo na losu. „*Dvamo!*“ pozva jahač. Kululjica mu je zaklanjala lice.

*Nosi crno.* Sem povede Fili la njemu. Los beše ogroman, deset stopa visok kod ramena, s rogovima gotovo jednako širokim. Stvorenje se spusti na kolena da bi oni uzjahali. „Hajde“, reče jahač, pruživši ruku u rukavici da povuče Fili iza sebe. Onda dođe red na Sema. „Zahvaljujem“, prodahta on. Tek kada zgrabi ispruženu ruku, shvati da jahač ne nosi rukavicu. Šaka mu beše crna i hladna, prsti tvrdi kao kamen.

## ARJA

Kada stigoše do vrha litice i videše reku, Sendor Klegani naglo zauzda i opsova.

Iz crnog gvođenog neba lila je kiša, bockajući zelenu i smeđu bujicu desetinama hiljada mačeva. *Sigurno je široka čitavu milju*, pomisli Arja. Vrhovi pedesetak stabala virili su iz uskomešanih voda; grane su im grabile ka nebu poput ruku davljenika. Obalu su prekrivale debele naslage vlažnog lišća, a dalje u rukavcu naziralo se nešto bledo i natečeno, jelen ili možda mrtav konj koga je struja brzo nosila nizvodno. Bio je tu i zvuk tiho, jedva čujno hujanje, nalik na zvuk koji pas načini pre nego što će zarezati.

Arja se promeškolji u sedlu i oseti kako joj se karike Psetove verižnjače zasecaju u leđa. Njegove ruke su je obuhvatale; s leve strane je bila ona opečena, koju je štito čeličnim štitnikom, ali ga je vidala kako menja zavoje, a koža je ispod još bila crvena i gnojna. Međutim, ako ga je opekotina i bolela, Sendor Klegani to ničim nije pokazivao.

„Ovo je Crnobujica?“ Jahali su tako dugo po kiši i mraku, kroz besputne šume i bezimena sela, da je Arja izgubila svaki osećaj gde se nalazi.

„Ovo je reka koju moramo da pređemo, to je sve što ti treba da znaš.“ Klegani bi joj s vremena na vreme odgovarao, ali joj je zapretio da se s njim ne raspravlja. Mnogo je pretio tog prvog dana. „Kada me sledeći put udariš, vezaću ti ruke iza leđa“, rekao je. „Kada sledeći put pokušaš da pobegneš, vezaću ti noge. Vrisni ili me ugrizi ponovo, zapašiću ti usta. Možemo da jašemo zajedno, ili ću te prebaciti preko konja svezanu kao krmaču za klanje. Sama biraš.“

Ođabrala je da jaše, ali je prvi put kada su se ulogorili, i kada je pomislila da on spava, našla velik oštar kamen da mu smrska ružnu glavu, *Tiho kao senka*, rekla je sebi dok se šunjala ka njemu, ali to nije bilo dovoljno tiho. Pseto uopšte nije spavao. Ili se možda probudio. Šta god da jibilo, oči su mu se otvorile, usta izvila, i oduzeo joj je kamen kao nekom detetu. Najbolje što je mogla bilo je da ga ritne. „Ovo ću da ti oprostim“, rekao je kada je bacio kamen u žunje. „Ali ako budeš dovoljno glupa da pokušaš ponovo, kazniću te.“

„Zašto me jednostavno *ne ubiješ* kao što si ubio Miku?“ - vrisnu Arja na njega. Tada je još bila prkosna, više besna nego uplašena.

Odgovorio je tako što ju je zgrabio za tuniku i digao na pedalj od svog opečenog lica. „Sledeći put kad izgovoriš to ime, ima da te tako prebijem da ćeš zažaliti što te nisam ubio.“

Posle toga, svake noći kad bi pošao na spavanje, umotao bi je u konjsko čebe i uvezao užetom od glave do pete, tako da nije mogla ni da mrdne, kao novorođenče u povojima.

*Mora da je Crnobujica*, pomisli Arja dok je gledala kako kiša šiba reku. Pseto je bio Džofrijev pas; vraća je u Crvenu tvrđavu da je preda Džofriju i kraljici. Požele da sunce izađe kako bi mogla da odredi u kom pravcu idu. Što je više gledala mahovinu na drveću, to je postajala zbunjena. *Crnobujica nije bila ovako široka kod Kraljeve luke, ali to je bilo pre kiše.*

„Svi gazovi će biti preplavljeni“, reče Sendor Klegani, „a ja baš ne bih probao da preplivam.“

*Nema puta preko*, pomisli ona. *Lord Berik će nas sigurno uhvatiti*. Klegani je žestoko terao svog velikog crnog pastuva, tri puta se vraćajući istim putem da zavara pratioce, jednom čak prejavivši i pola milje središtem nabujalog potoka... ali je Arja ipak očekivala da vidi odmetnike svaki put kada bi se osvrnula. Pokušala je da im pomogne grebući svoje ime na panjevima kada bi išla da pusti vodu, ali kada je to uradila četvrti put, uhvatio ju je, i tome je došao kraj. *Nije važno*, reče Arja sebi, *Toros*

će me naći u svojim plamenovima. Ali nije. Bar ne još, a kada jednom pređu reku...

„Varoš lorda Haroveja sigurno nije daleko“, reče Pseto. „Tamo lord Rut čuva dvoglavog vodenog konja Starog kralja Andahara. Možda ćemo moći da prejašemo.“

Arja nikada ne beše čula za Starog kralja Andahara. Niti ikada beše videla konja sa dve glave, posebno nekog koji bi mogao da treći po vodi, ali je znala da joj je bolje da ništa ne pita. Očutila je i sedela ukočeno kad je Pseto okrenuo pastuvu i otkasao uz ivicu grebena, prateći reku nizvodno.

Tako im je bar kiša tukla u leđa. Bila joj je muka da bude napola slepa od nje, i da joj klizi niz obraze kao da plače. *Vukovi nikada ne plaču*, podseti ona sebe ponovo.

Sigurno nije prošlo mnogo od podneva, ali nebo beše mračno kao da je suton. Nisu videli sunca više dana nego što je mogla da prebroji. Arja beše mokra do gole kože, ranjava od sedla, ukočena i prehladna. Imala je i groznicu, i ponekad je neobuzdano drhtala, ali kada je rekla Psetu da je bolesna, on je samo zarežao. „Obriši nos i začepi gubicu“, rekao joj je. Sada je pola vremena spavao u sedlu, pouzdajući se da će mu pastuv pratiti izlokani seljački puteljak ili zverinju stazu kojom bi išli. Konj beše težak viteski, gotovo velik kao ratni at, ali mnogo brži. *Stranac*, tako ga je Pseto zvao. Arja je jednom pokušala da ga ukrade dok je Klegani pišao kraj drveta, misleći da će moći da odjaše pre nego što je on uhvati. Stranac joj umalo nije odgrizao lice. Prema svom gospodaru je bio blag kao stari škopac, ali mu je inače narav bila crna kao dlaka. Nikada nije videla konja tako spremnog da ugrize ili ritne.

Jahali su kraj reke satima, pregazivši dve blatnjave pritoke pre nego što stigoše do mesta o kome je govorio Sendor Klegani. „Varoš lorda Haroveja“, reče on, a onda, kada je vide: „*Sedam mupaklova!*“ Varoš beše poplavljena i pusta. Nabujale vode su se izlile. Sve što je ostalo od Harovejeve varoši bio je gornji sprat krčme od blata i pruča, sedmostrana kupola obredišta, dve trećine kule, nekoliko budavih slavnih krovova i šuma dimnjaka.

Međutim, iz kule je dopirao dim, vide Arja, a ispod jednog zasvođenog prozora lancem beše privezana skela. U njoj je bilo desetak držača za vesla, a na pramcu i krmi se dizao par velikih drvenih konjskih glava. *Dvoglavi konj*, shvati ona. Nasred palube nalazila se drvena kućica sa slannatim krovom, i kada Pseto stavi šake oko usta i viknu, dva čoveka izjuriše napolje. Treći se pojavi na prozoru kule, držeći napet samostrel. „*Šta hoćete?*“ - viknu on iznad uskovitanih smeđih voda.

„*Prevezite nas preko*“, uzvratil Pseto uzvikom.

Ljudi u brodu su se sašaptavali. Jedan od njih, izborni sedokosi čovek snažnih ruku i pogrbljenih leđa, pride ogradil. „*Koštaće vas.*“

„*Onda ću da platim.*“

Čime? - pitala se Arja. Odmetnici su uzeli Kleganijevo zlato, ali mu je možda lord Berik ostavio nešto srebra i bakra. Prevoz preko reke sigurno ne košta više od nekoliko bakrenjaka....

Brodari su ponovo razgovarali međusobno. Napokon se onaj pogrbljeni okrenu i viknu. Pojavi se još šest ljudi, navlačeći kapuljače da sakriju glave od kiše. Još ih se izmigolji iz prozora utvrde i skoči na palubu. Polovina je dovoljno ličila na pogroljenog starca da mu budu rođaci. Neki su otkacinjali lance i uzimali dugačke motke, dok su drugi stajali na mesta teška, široka vesla. Skela se okrenu i poče sporo da mili ka plićaku, a vesla su glatko zamahivala s obe strane. Sendor Klegani odjaha nizbrdo da joj pride.

Kada pramac skele udari u obalu, skeledžije otvoriše široka vrata ispod izrezbarene konjske glave i izbaciše tešku hrastovu dasku. Stranac zastade na ivici vode, ali ga Pseto mamuznu i natera da se popne. Pogrbljeni čovek ih je čekao na palubi. „Je l’ ti dosta kiše, ser?“ - upita uz osmeh. Psetova usta

se zgrčiše. „Trebalo mi tvoja skela, ne tvoje duhovitosti.“ Sjaha, pa sklade Arju dole kraj sebe. Jedan skeledžija krenu da uhvati Strančeve uzde. „Ja ne bi' na tvom mestu“, reče Klegani kada se konj ritnu. Čovek odskoči, omače se na palubi klizavoj od kiše, i uz psovke pade na dupe.

Pogrbljeni skeledžija se više nije osmehivao. „Možemo da te prevezemo“, reče mračno. „Cena je zlatnik Još jedan za konja. I treći za dečaka.“

„Tri zmaja?“ Klegani se prodorno nasmeja. „Za tri zmaja bi trebalo da dobijem čitavu usranu skelu.“

„Prošle godine možda i bi. Ali pošto je reka ovakva, trebaju mi dodatne ruke za motle i vesla samo da nas struja ne odnese stotinu milja na more. Sam biraj. Tri zmaja, ili počni da učiš tu paklenu zver kako da hoda po vodi.“

„Dopadaju mi se poštenu razbojnici. Nela bude kako hoćeš. Tri zmaja... kada nas iskrerate na severnoj obali.“

„Dobiću ih sada, ili ne krećemo.“ Čovek isturi debelu, žuljevitu šaku, dlanom nagore.

Klegani olabavi mač u koricama. „Sam biraj. Zlato na severnoj obali, ili čelik na južnoj.“

Skeledžija pogleda Psetovo lice. Arji je bilo jasno da mu se nije dopalo ono što je na njemu video. Uza sebe je imao desetak ljudi, snažnih ljudi sa veslima i hrastovim motkama u rukama, ali nijedan od njih se nije pretrgao da mu pomogne. Zajedno bi sigurno savladali Sendoru Kleganija, ali bi on verovatno ubio trojicu ili četoricu pre nego što bi im to uspelo. „Kako da znam da ćeš mi platiti?“ - upita pogrbljeni čovek nakon jednog trenutka.

*I neče, požele Arja da vikne. Umesto toga zagriže usnu.*

„Viteška čast“, reče Pseto bez osmeha.

*On čak nije ni vitez. Ni to nije rekla.*

„To je dovoljno.“ Skeledžija pljunu. „Hajde onda, možemo da vas prebacimo pre mraka. Veži konja, neću da se prepadne kad krenemo. U kabini su mangale ako ti i tvoj sin hoćete da se ogrejete.“

„Ja nisam njegov glupavi sin!“ - reče Arja besno. To je bilo još gore od toga što su je smatrali za dečaka. Bila je tako besna da joj je došlo da laže ko je *zaista*, samo ju je Sendor Klegani zgrabio za kragnu i jednom je rukom digao sa palube. „Koliko puta moram da ti kažem da *začepiš prokleta usta!*“ Prodrmsa je tako žestoko da joj zubi zavzečaše, a onda je pusti da padne. „Ulazi unutra i osuši se, kao što je čovek rekao.“

Arja ga poslušala. Velike gvozdene mangale crveno su sijale, ispunjavajući odaju zagušljivom toplotom. Bilo je prijatno stajati kraj njih, zagrejavati šake i malo se osušiti, ali čim je osetila da joj se paluba kreće pod nogama, izašla je napolje.

Dvoglavi konj se sporo otisnuo kroz pličak, između dimnjaka i krovova poplavljenog Haroveja. Desetak ljudi je veslalo, dok su još četvorica koristili dugačke motke da se odurnu svaki put kada bi se previše približili kakvom kamenu, drvetu ili poplavljenoj kući. Pogrbljeni čovek je krmario. Kiša je dobovala po glatkim daskama palube i oblivala visoke rezbarene konjske glave na pramcu i krmu. Arja je ponovo pokisla, ali je nije bilo briga. Želela je da vidi. Čovek sa samostrelom još je stajao u prozoru kule, primetila je. Njegov pogled ju je pratio dok je skela klizala ispod. Pitala se da li je to taj lord Rut koga je Pseto spomenuo. *Ne liči mi previše na lorda. A opet, ni ona nije previše ličila na gospu.*

Čim su izašli iz grada, u stari tokreke, struja postade mnogo snažnija. Kroz sivu izmaglicu kiše Arja je nazirala visoki kameni stub na suprotnoj obali, koji je sigurno obeležavao pristanište, ali čim ga je ugledala, shvatila je da ih struja nosi dalje od njega, nizvodno. Veslači su sada mnogo žustrije veslali,



boreći se s besom rele. Lišće i slomljene grane proletali su pored njih brzo, kao da su ispaljeni iz škorpiona. Ljudi sa motkama su se naginjali i odbijali sve što bi prišlo preblizu. Tu na reci bilo je i vetrovitije. Kada god bi se okrenula da pogleda uzvodno, Arjino lice zapljusnula bi kiša. Stranac je prodorno njištao i propinjao se lako mu se paluba pomerala pod kopitima.

*Ako skočim u vodu, reka bi me odnela pre nego što bi Pseto čak i znao da me nema.* Osvrnu se preko ramena i vide Sendor Kleganija lako se rve sa svojim prestravljenim konjem, i pokušava da ga smiri. Neće joj se ukazati bolja prilika da mu umakne. *Mogu da se udavim.* Džon je za nju govorio da pliva kao riba, ali je ova reka možda previše opasna čak i za ribu. Ipak, davljenje je možda bolje od Kraljeve Luke. Pomisli na Džofrija i približi se pramcu. Reka beše mutna i smeđa od blata, šibana kišom - više je podsećala na čorbu nego na vodu. Arja se zapita koliko li je hladna. *Ne mogu da budem mokrija nego što već jesam.* Položi šaku na ogradu.

Međutim, iznenadni uzvik je natera da okrene glavu pre nego što će skočiti. Skeledžije su jurile napred sa motkama u rukama. Na tren nije shvatala šta se dešava. Onda vide: izvaljeno drvo, ogromno i tamno, išlo je pravo na njih. Upetljano korenje i granje štrčalo je iz vode, poput pohlepnih pipaka džinovske sipe. Veslači su mahito veslali unazad, pokušavajući da izbegnu sudar koji bi ih prevrnuo ili probio korito. Starac se rvaio sa kormilom, a konj na pramcu je skretao nizvodno, ali prospero. Svetlucajući smeđe i crno, drvo je jurilo ka njima poput opasnog ovna.

Nije moglo biti na manje od deset stopa od pramca kada ga dvojica čamdžija nekako dohvatise dugačkim motkama. Jedna puče, i glasni prasak zazvuča kao da se skela pod njima lomi. Ali drugi čovek uspe da snažno odgurne deblo, taman dovoljno da ga skrene od njih. Drvo projuri na tek koji pedalj od skele, grane mu poput kandži izgrebaše konjsku glavu. I baš kada se učinilo da su prošli, jedna gornja grana čudovišta udara ih u prolazu. Skela kao da zadrhta, a Arja se okliznu i bolno pade na koleno. Čovek sa slomljenom motkom nije bio takve sreće. Čula je njegov krik kada je pao u vodu. Onda se pobesnela smeđa vodi sklupi iznad njega, i on nestade pod njom pre nego što Arja stiže da ustane. Jedan drugi čamdžija uze navoj užeta, ali nije imao kome da ga baci.

*Možda će isplivati negde nizvodno,* pokuša Arja da kaže sebi, ali ta misao nije zvučala uverljivo. Više uopšte nije imala želju da pliva. Kada joj Sendor Klegani viknu da se vrati unutra pre nego što je odere od batina, pokorno ga poslušala. Skela se tada već s mukom vraćala na svoj put, protiv reke koja je žestoko želela da je odnese dole u more.

Kada napokon stigoše na drugu obalu, beše to na dobre dve milje od uobičajenog pristaništa. Skela udari u obalu s takvom silinom da se još jedna motka slomi, i Arja umalo opet ne pade. Sendor Klegani je diže na Strančeva leđa kao da je lutka. Čamdžije su ih gledale tupim, izmoženim pogledima, svi osim pogrbljenog čoveka, koji je pružao šaku. „Šest zmajeva“, zatraži on. „Tri za prelaz, i tri za čoveka koga sam izgubio.“

Sendor Klegani zavuče ruku u kesu i nabi zguzvani komad pergamenta u skeledžijin dlan. „Na. Uzmi deset.“

„Deset?“ Skeledžija beše zbunjen. „Šta je sad pa to?“

„Mrtvačeva hartija, vredi devet hiljada zmajeva ili tu negde.“ Pseto skoči u sedlo iza Arje i neprijatno se osmehnu. „Deset je tvoje. Po ostatak ću se vratiti jednog dana, i zato pazi da ga ne potrošiš.“

Čovek zaskilji u pergament. „Pisanije. Šta ja imam od pisanija. Obećo si zlato. Viteška čast, reko si.“

„Vitezovi nemaju prokletu čast. Krajnje ti je vreme bilo da to naučiš, starče.“ Pseto mamuznu

Stranca i odjuri kroz lišu. Sledžije ih ispratiše kletvama i ponekim kamenom. Klegani se ne osvrnu ni na kamenje ni na reči, i uskoro nestadoše u mraku između drveća, a grmljavina reke polako utihnu iza njih. „Sela neće nazad pre jutra“, reče on, „a ona družina neće primati papirna obećanja od sledećih budala koje naiđu. Ako nas tvoj prijatelj jure, moraće da budu mnogo dobri plivači.“

Arja se skupi i očuta. *Valar morgulis*, pomisli snuždeno. *Ser Ilin*, *ser Merin*, *kralj Džofri*, *kraljica Sersei*, *Dansen*, *Poliver*, *Scrulence Raf*, *ser Gregor* i *Golicač*. I Pseto, Pseto, Pseto.

Kada liša stade i nebo se malo razvedri, toliko je drhtala i kijala da Klegani odluči da stanu za tu noć, pa čak pokuša i da zapali vatru. Međutim, ispustilo se da je sve drvo koje su našli premokro. Nikako nije uspevaio da mu varnica uhvati. Napokon besno šutnu naslagane grane. „Sedam mu prokletih paklova“, prokde. „Mržim vatre.“

Sedeli su na vlažnom kamenju ispod hrasta, slušajući tiho dobivanje vode što je kapala s lišća dok su jeli hladnu večeru od dvopela, budavog sira i dimljene kobasice. Pseto je selao meso svojim bodežom, i sumnjičavo se zagledao u nju kada ju je uhvatio da posmatra nož. „O tome da nisi ni pomislila.“

„Nisam“, sлага ona.

On prezirivo frknu da pokaže šta o tome misli, ali joj dade debeo komad kobasice. Arja ga je glodala, sve vreme ga posmatrajući. „Nikada nisam tukao tvoju sestru“, reče Pseto. „Ali ću tebe da prejebam ako me nateráš. Prestani da smišljaš načine da me ubiješ. Od toga nemaš nikakve koristi.“

Na to nije imala šta da kaže. Žvakala je kobasicu i hladno zurila u njega. *Tvrdo kao kamen*, pomisli.

„Ti me bar gledaš u lice, to moram da ti priznam, mala vučice. Kako ti se sviđa?“

„Ne sviđa mi se. Sve je ispečeno i ružno.“

Klegani joj pruži komad sira na vrhu bodeža. „Ti si mala luda. Šta bi imala od toga da pobegneš? Samo bi te uhvatio neko gori.“

„Ne bi“, tvrdoglavo će ona. „Ne postoji niko gori.“

„Nikada nisi upoznala mog brata. Gregor je jednom ubio čoveka zato što je hrlao. Svog čoveka.“ Kada se iskež, opečena strana lica mu se zategnu, ne prirodno i ružno mu izvivši usne. Na toj strani zapravo nije ni imao usne, a ni veći deo uha.

„J jesam upoznala tvog brata.“ Možda je Planina *stvarno* bio gori, kada se male bolje razmisli. „Njega i Dansena i Polivera i Scrulenceta Rafa i Golicača.“

Ovo kao da iznenadi Pseto. „A kako je dragocena kćerčica Neda Starla upoznala tu bagru? Gregor svoje pacove nikada ne dovodi na dvor.“

„Znam ih iz sela.“ Jela je sir, i mašila se komada dvopela. „Sela kraj jezera gde su uhvatili Džendrija, mene i Pituljicu. Uхватili su i Zelenorukog Lomija, ali ga je Scrulence Ralf ubio zato što je bio ranjen i umirao.“

Kleganijeva usta se zgrčiše. „Uhvatio te? Moj brat te *uhvatio*?“ Na to se nasmeja, što je bio gorak zvuk delom režanje a delom grmljavina. „Gregor nije znao koga ima, zar ne? Sigurno, inače bi te smesta odvuкао u Kraljevju Luku i bacio pravo u Serseino krilo. O, ovo je baš slatko Postaraču se da mu to kažem pre nego što mu iščupam srce.“

I raniji je pričao o tome kako će ubiti Planinu. „Ali on ti je brat“, reče Arja sumnjičavo.

„Zar nikada nisi imala brata koga si želela da ubiješ?“ Ponovo se nasmeja. „Ili možda sestru?“ Tada je sigurno ugledao nešto na njenom licu, pošto se nagaio bliže. „Sansa. To je to, je l' tako? Vučica hoće da ubije lepu ptičicu.“

„Ne“, besno mu odvrati Arja. „Hoću da ubijem *tebe*.“

„Zato što sam raspolutio tvog malog drugara? Ubio sam ih još mnogo, veruj mi. Misliš da sam zbog toga nelakvo čudovište. Pa, možda i jesam, ali sam i spasio život tvojoj sestri. Onog dana kada ju je rulja svukla sa konja, prosekao sam put kroz njih i doveo je natrag u zamak inače bi dobila isto što i Lolisa Stoukfort. A i pevala mi je. To nisi znala, zar ne? Tvoja sestra mi je otpevala slatku pesmicu.“

„Lažeš“, reče ona smesta.

„Ne znaš ti ni polovinu onoga što misliš da znaš. *Crnobujica*? Gde u sedam paklova misliš da smo? Kuda misliš da idemo?“

Oklevala je zbog prezira u njegovom glasu. „Nazad u Kraljevu Luku“, reče. „Vodiš me Džofriju i kraljici.“ Nije tako, shvati iznenada, samo po načinu na koji ju je pitao. Ali morala je nešto da kaže.

„Glupa slepa mala vučja kučka.“ Glas mu je bio grub i hladan kao struganje gvoždem. „Jebeš Džofrija, jebeš kraljicu i jebeš ono malo nakazno čudovište koje naziva bratom. Završio sam s njihovim gradom, s njihovom kraljevskom gardom, završio sam s Lanisterima. Šta pas ima sa lavovima, pitam te?“ Uzme mešinu sa vodom i otpi dugačak gutljaj. Dok je brisao usta, ponudi je Arji i reče: „Reka je bila Trozubac, devojčice. *Trozubac*, ne *Crnobujica*. Nacrtaj mapu u glavi, ako možeš. Sutra ćemo stići na Kraljevski drum. Posle toga ćemo brzo napredovati, pravo u Blizance. Ja ću biti taj koji će te predati majci. Ne plemeniti Gospodar munja niti onaj prevarant od sveštenika s vatrom, ono čudovište.“ Iskezi se na izraz njenog lica. „Misliš da su tvoj prijatelji ometnici jedini koji mogu da namiruju otkupninu? Donderion je uzeo moje zlato, tako da sam ja uzeo tebe. Rekao bih da vrediš više nego dvostruko od onoga što su mi opljačkali. Možda čak i više ako bih te prodao Lanisterima kao što se bojiš, ali neću. Čak i psu dosadi da ga šutiraju. Ako taj Mladi Vuk ima pameti koliko su bogovi dali žabi, proizvešće me u lorda i moliče me da stupim u njegovu službu. Ja sam mu *potreban*, mada možda to još ne zna. Mogao bih čak i da ubijem Gregora za njega, to bi mu se sigurno dopalo.“

„On te nikada neće primiti“, bregnu se ona. „Ne *tebe*.“

„Onda ću uzeti zlata koliko mogu da ponese, nasmejati mu se u lice i odjahati. Ako me ne bude primio, bilo bi mu pametno da me ubije, ali neće to uraditi. Previše je očevo sin, po onome što sam čuo. Meni to odgovara. Dobijam u svakom slučaju. Baš kao i ti, vučice. Zato prestani da cviliš i da me grizeš, muka mi je od toga. Drži jezik za zubima i radi šta ti kažem, pa ćemo možda čak i stići na vreme za prokletu svadbu tvog ujaka.“

## DŽON

Kobili je ponestajalo daha, ali Džon nije smeo da popusti. Morao je da stigne do Zida pre magnara. Spavao bi u sedlu da ga je imao: bez njega, i budnom mu je bilo dovoljno teško da ostane na konju. Ranjena noga ga je bolela sve jače. Nije se usuđivao da se odmara dovoljno dugo da zaceli. Umesto toga mu se rana otvarala svaki put kada bi uzjahao.

Kada se uspeo na vis i pred sobom video smeđi, razrovani Kraljevski drum kako vijuga na sever preko bregova i livada, potapšao je kolibu i rekao: „Sada samo moramo da pratimo drum, devojko. Samo što nismo na Zidu.“ Noga mu se do tada ukočila kao drvo, a od groznice mu se tako vrtelo u glavi da je dva puta uhvatio sebe kako jaše u pogrešnom pravcu.

*Samo što nismo na Zidu.* Zamislio je svoje drugove kako piju kuvano vino u zajedničkoj dvorani. Hob će biti nad kazanima, Donal Noji u kovačnici, meštar Emon u svojim odajama ispod kule za gavranove. *A Matori Medved? Sem, Gren, Žalobni Ed, Diven sa njegovim drvenim zubima...* Džon je samo mogao da se moli da su bar neki pobešli sa Pesnice.

Mnogo je mislio i na Igrit. Prisećao se mirisa njene kose, toplote njenog tela... i izraza na njenom licu kada je prerezala starčev vrat. *Nisi smeo da je voliš, prošapta neki glas. Nisi smeo da je ostaviš,* tvrdio je drugi. Pitaو se da li se i njegov otac tako mučio kada je ostavio Džonovu majku da bi se vratio leđi Kejtlin. *On se obećao leđi Stark, a ja sam se obećao Noćnoj straži.*

Zamalo što nije projahao kroz Krtičnjak jer je bio u takvoj groznici da nije znao gde je. Veći deo sela beše sakriven pod zemljom, tek se šačica malih koliba videla pod svetlom mladog meseca. Bordel je bio baraka ne veća od nužnika, njegov crveni fenjer škripao je na vetru, zakrvavljenе oko što viri kroz tamu. Džon sjaha kod susedne štale, nekako se spusti s kobilinih leđa i vikom probudi dva momka. „Treba mi odmoran konj, sa sedlom i uzdama“, reče im glasom koji nije trpeo pogovora. Oni mu ga i dovedoše, a doneše mu i mešinu vina i pola vekne crnog hleba. „Probudite selo“, kaza im on. „Upozorite ih. Južno od Zida ima divljana. Sakupite šta možete da ponese i krenite za Crni zamak.“ Uspentra se na crnog škopca koga su mu dali, stežući zube zbog bola u nozi, i odjuri na sever.

Doksu zvezde počinjale da blede na istočnom nebu, Zid se pojavi pred njim, dižući se iznad krošnji i jutarnje magle. Mesečina je bledo svetlucala na ledu. Terao je škopca dalje, prateći blatnjavi klizavi drum sve dok ne ugleda kamene kule i drvene dvorane Crnog zamka, ščućurene poput slomljenih igračaka ispod velike litice od leda. Tada je već Zid svetlucao ružičasto i ljubičasto pod prvim zracima jutarnje svetlosti.

Stražari ga nisu zaustavili dok je jahao kraj pomoćnih zgrada. Niko nije izašao da mu stane na put. Crni zamak izgledao je jednako pust kao Sivostraža. Između pulotina u dvorišnom kamenju rastao je mrk krov. Stari sneg prekrivao je krov Kremenih kasarni i ležao u nanosima na severnoj strani Hardinove kule, gde je Džon spavao pre nego što je postao kućupravitelj Matorog Medveda. Čadavi prsti prošarali su Kulu lorda zapovednika na mestima gde je dim bio kuljao iz prozora. Mormont se posle požara preselio u Kraljevu kulu, ali Džon ni tamo ne vide svetla. Sa zemlje nije mogao reći ima li stražara koji hodaju po Zidu, sedam stotina stopa gore, ali ne vide nikoga na ogromnim krivudavim stepenicama koje su se poput kakve velike drvene munje penjale uz južnu stranu leda.

Ipak, dim se dizao iz dimnjaka arsenala; tek pramičak gotovo nevidljiv na sivom severnom nebu, ali je to bilo dovoljno. Džon sjaha i odšepa ka njemu. Toplota pohrli iz otvorenih vrata kao vrela dah leta. Unutra, jednoruki Donal Noji radio je s mehom kod vatre. Diže glavu na zvuk koraka. „Džone

Snežni?\*

„Glavom i bradom.“ Uprkos groznici, iscrpljenosti, nozi, magnaru, starcu, Igrit, Mensu, uprkos svemu tome, Džon se osmehnu. Lepo je bilo vratiti se, lepo je bilo videti Nojija sa njegovim krupnim trbuhom i praznim rukavom, vilice prekrivene crnim čekinjama.

Kovač pusti meh. „Tvoje lice...“

Bio je skoro zaboravio na svoje lice. „Jedan zverobraz je polučao da mi istera oko.“

Noji se namršti. „S ožiljkom ili glatko, mislio sam da ga nikada više neću videti. Čuli smo da si prešao Mensu Rajderu.“

Džon se pridrža za okvir vrata da ne padne. „Ko ti je to rekao?\*

„Džarmen Bakvel. Vratio se pre dve nedelje. Njegovi izvidnici tvrde da su te rođenim očima videli kako jašeš u divljanskoj povorci i nosiš plašt od ovčije kože.“ Noji ga odmeri. „Vidim da je bar to istina.“

„Sve je istina“, priznade Džon. „Bar donekle.“

„Trebalo li onda da grabim mač da te proburazim?\*

„Ne. Radio sam po naređenjima. Po poslednjem naređenju Kolina Polušake. Noji, gde je posada?\*

„Brane Zid od tvojih divljanskih prijatelja.“

„Da; ali gde?\*

„Svugde. Psoglavu Harmu su videli u Šumbodiji kraj vira, Čegrtavu Košulju kod Dugačke mogile, Plačljivca kod Ledenkraja. Uz čitav Zid... tu su i tamo, penju se kod Kraljičine kapije, provaljuju vrata Sivostraže, gomilaju se kod Morobdije... ali čim ugledaju crni plašt, nestanu. Sutradan se pojave negde drugde.“

Džonu dođe da zastene. „Varke. Mens hoće da se raštrkamo, zar ne vidiš?\* *A Bouen Marš igra kako on svira.* „Kapija je ovde. Napad će biti ovde.“

Noji mu pride. „Noga ti je sva krvava.“

Džon tupo pogleda nadole. Kovač je bio u pravu. Rana mu se ponovo otvorila. „Rana od strele...“

„Divljanske strele.“ To nije bilo pitanje. Noji je imao samo jednu ruku, ali je ona bila sva od mišića. Obrlio je njome Džona da ovaj ne bi pao. „Beo si kao kreč, a uz to i goriš. Vodim te Emonu.“

„Nema vremena. Divljani su i južno od Zida, dolaze od Kraljičine krune da otvore kapije.“

„Koliko ih je?\*

„Stotinu i dvadeset, i dobro su naoružani za divljane. Bronzani oklopi, ponegde i čelik. Koliko je ljudi ostalo ovde?\*

„Četrdesetak“, reče Donal Noji. „Bogalji i slabi, i nešto zelenih momaka još na obuci.“

„Ako je Marš otišao, koga je imenovao za zapovednika odbrane?\*

Oružar se nasmeja. „Ser Vintona, bogovi ga sačuvali. On je poslednji vitez u zamku i tako to. Međutim, kako stvari stoje, izgleda da je Staut zaboravio, a niko ne žuri da ga podseti. Pretpostavljam da sam ja najbliže zapovedniku što trenutno imamo. Najopasniji među bogaljima.“

To je bar bilo dobro. Jednoruki oružar beše uporan, žilav i iskusan ratnik Ser Vinton Staut, s druge strane... pa, on je nekada bio dobar čovek, svi su se slagali, ali je izvidnik već osamdeset godina, i napustili su ga i snaga i pamet. Jednom je zaspao za večerom i umalo se nije udavio u zdeli čorbe od graška.

„Gde ti je vuk?\*" - upita Noji doksu prelazili dvorište.

„Duh. Morao sam da ga ostavim kada sam se popeo uza Zid. Nadao sam se da će sam naći put ovamo.“

„Žao mi je, momče. Nismo videli ni traga od njega.“ Odšepaše do meštrovih vrata, u dugačkoj drvenoj utvrdi ispod kule sa gavranovima. Oružar ih šutnu. „Klidase!“

Ne prođe dugo a kroz vrata proviri pogrbljen čovečuljak oborenih ramena, sav u crnom. Kada ugleda Džona, sitne ružičaste oči mu se raširiše. „Pomozi momku da prilegne, dovešću meštra.“

U ognjištu je gorela vatra, i soba beše skoro zagušljiva. Od toplote se Džonu prispava. Čim ga je Noji spustio na leđa, sklupio je oči da zaustavi svet koji se vrteo ukrug. Čuo je gavranove lako gore gračku, kao da se na nešto žale. „Sneg“, govorila je jedna ptica. „Sneg, snežni, sneg.“ To je Semovo maslo, priseti se Džon. Je li Semvel Tarli uspeo da se vrati kući, pitao se, ili su uspele samo ptice?

Nisu dugo čekali na meštra Emona. Kretao se sporo, s jednom pegavom šakom na Klidasovoj ruci dok je pažljivo i sitno koračao. Oko tankog vrata mu je lanac teško visio, zlatne i srebrne karike svetlucale su između gvožđa, olova, kalaja i ostalih običnih metala. „Džone Snežni“, reče on, „čim se oporaviš, moraš da mi ispričaš sve što si video i učinio. Donale, stavi na vatru kazan vina, kao i moje alate. Hoću da budu crvene od usijanja. Klidase, trebaće mi onaj tvoj dobri oštri nož.“ Meštru beše više od stotinu godina; beše smežuran, lrhak, ćelav, i sasvim slep. Ali iako njegove mlečne oči ništa nisu videle, um mu nije izgubio ništa od svoje oštine.

„Divljani dolaze“, reče mu Džon, a Klidas prede nožem uz nogavicu njegovih čašira, sekući debelo crno platno, tvrdo od skorene krvi i natopljeno svežom. „Sjuga. Popeli smo se uza Zid.“

Meštar Emon omirisa Džonov grubi zavoj kađa ga Klidas odseče. „Mi?“

„Bio sam sa njima. Korin Polušaka mi je naredio da im se pridružim.“ Džon se bolno namršti kada meštar stade da mu ispituje ranu, bockajući i pritiskajući prstima. „Magnar od Tena - aaaaa, to boli.“ Stegnu zube. „Gde je Matori Medved?“

„Džone... boli me da ti to kažem, ali lord zapovednik Mormont je ubijen u Krasterovoj utvrdi. Ubila su ga njegova vlastita zakleta braća.“

„Bra... naši ljudi?“ Emonove reči bolele su stotinu puta više od njegovih prstiju. Džon se priseti Matorog Medveda na dan kada ga je poslednji put video, kako stoji pred svojim šatorom, sa gavranom koji traži kukuruz na ruci. *Mormonta nema?* Bojao se toga još otkako je video popršte bitke na Pesnici, ali je udarac ipak bio težak. „Ko je to uradio? Ko ga je izdao?“

„Gart od Starigrada, Jednoruki Olo, Kama... lopovi, kukavice i ubice, čitava ta bratija. Trebalo je da znamo da će se to desiti. Straža nije što je nekada bila. Ima premalo časnih ljudi da zavedu red među probisvetima.“ Donal Noji okrenu meštrova sečiva u vatri. „Desetak odanih ljudi uspeo je da se vrati. Žalobni Ed, Džin, tvoj prijatelj Bivo. Od njih smo čuli šta se desilo.“

*Samo desetak?* Dve stotine ljudi otišlo je iz Crnog zamka sa lordom zapovednikom Mormontom, dve stotine najboljih iz straže. „Znači li to da je sada Marš lord zapovednik?“ Stari Nar je bio srdačan i marljiv prvi kućeupravitelj, ali je bio očajno neprikladan da predvodi odbranu protiv divljanske horde. „Zasada, dok ne održimo biranje“, reče meštar Emon. „Klidase, daj mi pljosku.“

*Biranje.* Pošto su Korin Polušaka i ser Džaremi Riker mrtvi, a Ben Stark nestao, ko je još preostao? Bouen Marš i ser Vinton Staut sigurno ne, to je bar jasno. Jesu li Toren Smolvd ili ser Otin Viters preživeli Pesnicu? *Ne, biće to Koter Hridni ili ser Denis Malister. Ali koji od njih dvojice?* Zapovednici Kule senki i Morobdijer bili su dobri ljudi, ali veoma različiti; ser Denis učtiv i odmeren, pravi vitez, ali prilično star, Hridni mladi, rođen kao kopile, prostog jezika i možda čak i previše hrabar. Još gore, njih dvojica međusobno su se prezirali. Matori Medved ih je uvek držao što je moguće dalje jednog od drugoga, na suprotnim krajevima Zida. Malisteri su imali duboko usadeno nepoverenje prema govodenrođenima, znao je Džon.

Nalet bola ga podseti na sopstvene nevolje. Meštar mu stegnu saku. „Klidas donosi makovo mleko.“

Džon pokuša da ustane. „Ne treba mi...“

„Trebalo ti“, reče Emon odlučno. „Ovo će da boli.“

Donal Noji im pride i gurnu Džona na leđa. „Miruj, inače ću da te vežem.“ Čak i sa jednom rukom, kovač ga je savladao kao da je dete. Klidas se vrati sa zelenom pljoskom i okruglastom kamenom čašom. Meštar Emon je nasu do vrha. „Ispij ovo.“

Džon je od muke zagrizao usnu. Osetio je krv izmešanu s gustim, kredastim napitkom. Jedva se uzdržao da ga odmah ne povrati.

Klidas je doneo i lavor tople vode, i meštar Emon oprao gnoj i krv iz rane. Koliko god da je nežan bio, Džon je i od najlaganijeg dodira želeo da vrišti. „Magnarovi ljudi su disciplinovani, i imaju bronzane oklope“, rekao im je. Kada bi govorio, bar je donekle zaboravljao na nogu.

„Magnar je lord na Slagosu“, reče Noji. „Bilo je Slagošana u Morobdij kada sam prvi put došao na Zid, sećam se kako su pričali o njemu.“

„Mislim da je Džon upotrebio reč u starijem smislu“, reče meštar Emon, „ne kao porodično ime, već kao titulu. Potiče iz starog jezika.“

„Znači gospodar“, složi se Džon. „Štir je magnar nekog mesta zvanog Ten, na krajnjem severu Ledenkandži. Ima stotinu vlastitih ljudi i dvadeset pljačkaša koji poznaju Dar gotovo jednako dobro kao i ja. Mens ipak nikada nije našao rog, i to je nešto. Rog zime, zbog njega je iskopavao uz Mečnu vodu.“

Meštar Emon zastade s krpom u ruci. „Rog zime je drevna legenda. Veruje li Kralj s one strane Zida da tako nešto zaista postoji?“

„Svi oni veruju“, reče Džon. „Igrit kaže da su otvorili stotinu grobova... grobova kraljeva i junaka, po čitavoj dolini Mečne vode, ali nikada nisu.“

„Ko je Igrit?“ - upita Donal Noji značajno.

„Žena iz slobodnog naroda.“ Kako da im objasni ko je Igrit? *Topla je i pametna i zabavna i ume da se ljubi i seče ljudima vratove.* „Ona je sa Štirom, ali nije... mlada je, tek devojka, zapravo, divlja, ali ona...“ *Ubila je jednog starca samo zato što je založio vatru.* Činilo mu se da mu je jezik debeo i trapav. Makovo mleko mu je zamutilo misli. „Prekršio sam zavete sa njom. Nisam nameravao, ali...“ *Nisam smeo. Nisam smeo da je volim, nisam smeo da je ostavim...* „Nisam bio dovoljno snažan. Polušaka mi je naredio, jaši s njima, gledaj, ne smem da ustuknem, ja...“ Činilo mu se da mu je glava puna vlažne vune.

Meštar Emon ponovo omirisao Džonovu ranu. Onda odloži krvavo platno u lavor i reče: „Donale, vrela nož, molim te. Obojica ćete mi trebati da ga držite.“

*Neću da vrištim,* reče Džon sebi kada vide crveno usijano sečivo. Ipak, i taj je zavet prekršio. Donal Noji i ga je držao, dok je Klidas pomagao u vođenju meštrove ruke. Džon se nije pomerao, osim što je udarao pesnicom po stolu, ponovo i ponovo i ponovo. Bol beše toliko ogroman da se on oseti mali i slabašan i bespomoćan unutar njega, dete što jeca u mraku. *Igrit,* pomisli on kada mu do nosa dopre smrad izgorelog mesa, a u ušima odjeknu vlastiti vrisak *Igrit, morao sam.* Na treptaj oka agonija stade da slabi. Ali ga onda gvožđe ponovo dodirnu, i on se onesvesti.

Kada mu se kapci u trzajima otvoriše, beše umotan u debelu vunu. Plutao je. Kao da nije mogao da se pomeri, ali to ne beše važno. Neko vreme je sanjao da je Igrit sa njim, da ga neguje nežnim rukama. Napokon sklupi oči i zaspao.

Naredno buđenje ne beše tako blago. Soba beše tamna, ali pod čebadima bol se vratio, probadanje

u nozi koje se i na najmanji pokret pretvaralo u usijani nož. Džon je to i te kako dobro naučio kada je pokušao da proveri ima li još nogu. Dah mu zastade, on potisnu vrisak i ponovo stegnu pesnicu.

„Džone?“ Pojavi se sveća, i gledalo ga je dobro poznato lice, okruženo parom velikih usiju. „Ne bi trebalo da se mrđaš.“

„Pipe?“ Džon diže ruku i drugi momak mu je čvrsto stegnu. „Mislio sam da si otišao...“

„...sa matorim Narom? Ne, on smatra da sam previše mali i zelen. I Gren je ovde.“

„J ja sam ovde.“ Gren pride drugoj strani kreveta. „Zaspao sam.“

Džonovo grlo beše suvo. „Vode“, procedi. Gren mu je donese i prinese usnama. „Video sam Pesnicu“, reče nakon dugačkog gutljaja. „Krv, mrtve konje... Noji je rekao da se desetak vas vratilo... ko?“

„Diven. Džin, Žalobni Ed, Slatki Donel Hil, Almer, Levoruki Lu, Gart Sivopero. Još četvorica ili petorica. Ja.“

„Sem?“

Gren pogleda u stranu. „Ubio je jednog Tudina, Džone. Video sam rođenim očima. Ubo ga je onim nožem od zmajstakla što si mu ga dao, i prozvali smo ga Sem Ubica. To je mrzeo.“

*Sem Ubica.* Džon je teško mogao zamisliti nekog manje stvorenog za ratnički zanat od Sema Tarlija. „Šta mu se desilo?“

„Ostavili smo ga.“ Gren je zvučao pokislo. „Drmusao sam ga i urlao na njega, čak ga i ošamario. Džin je pokušao da ga povuče na noge, ali bio je pretežak. Sećaš se kako bi se na obuci skupčao na zemlji i samo ležao i cvileo? Kod Krastera nije čak ni cvileo. Kama i Olo su rušili zidove u potrazi za hranom. Gart i Gart su se tukli, neki drugi su silovali Krasterove žene. Žalobni Ed je pretpostavio da će Kamino društvo pobiti sve odane ljude da ne bismo ispričali šta su uradili, a bili su dvostruko brojniji od nas. Ostavili smo Sema s Matorim Medvedom. Nije hteo ni da mrdne, Džone.“

*Bio ti je brat, skoro da kaza. Kako ste mogli da ga ostavite među divljanima i ubicama?*

„Možda je još živ“, reče Pip. „Možda će sve da nas iznenadi i sutra dojaše.“

„Jeste, sa glavom Mensa Rajdera.“ Gren je pokušavao da zvuči vedro, Džon je to jasno video. „Sem Ubica!“

Džon ponovo pokuša da sedne. Bila je to jednako velika greška kao i prvi put. Kriknu i opsova.

„Grene, idi probudi meštra Emona“, reče Pip. „Reci mu da Džonu treba još makovog mleka.“

*Da, pomisli Džon. „Ne“, reče. „Magnar...“*

„Znamo“, reče Pip. „Stražarima na Zidu rečeno je da jednim okom gledaju na jug, a Donal Noji je poslao nekoliko ljudi na Vetroviti greben da paze na Kraljevski drum. Meštar Emon je takođe poslao ptice u Morobdiju i Kulu senki.“

Meštar Emon se dovuče do kreveta, s jednom šakom na Grenovom ramenu. „Džone, imaj milosti prema sebi. Dobro je što si se probudio, ali moraš se dati vremena da ozdraviš. Natopili smo ranu klučalim vinom, i zatvorili je oblogom od koprive, semena slačice i buđavog hleba, ali ako se ne budeš odmarao...“

„Ne mogu.“ Džon se izbori sa bolom i sede. „Mens će uskoro biti ovde... hiljadu ljudi, divovi, mamuti... da li je glas poslat u Zimovrel? Kralju?“ Znoj mu je kapao sa čela. Na tren sklopi oči.

Gren čudno pogleda Pipa. „On ne zna.“

„Džone“, reče meštar Emon, „mnogo se i premnogo desilo dok si bio odsutan, a malo dobrog. Belon Grejdžoj se ponovo krunisao i poslao je svoje dugačke brodove protiv Severa. Kraljevi niču kao korov na sve strane, i mi smo poslali pozive u pomoć svima, ali niko neće da dode. Imaju preča posla sa



svojim mačevima, a mi smo daleki i zaboravljeni. A Zimovrel... Džone, budi jak... Zimovrela više nema...“

„Nema?“ Džon je zurio u Emonove blede oči i izabrano lice. „Moja braća su u Zimovrelu. Bren i Rikon...“

Meštar mu dodirnu čelo. „Strašno mi je žao, Džone. Braća su ti pogubljena po naređenju Teona Grejdžoja nakon što je zauzeo Zimovrel u ime svoga oca. Kada su vazali tvoga oca zapretili da će ga preuzeti, spalio je zamak do temelja.“

„Tvoja braća su osvećena“, reče Gren. „Boltonov sin je pobio sve gvozdenljude, i priča se da dere Teona Grejdžoja živog, i to pedalj po pedalj, zbog svega što je uradio.“

„Žao mi je, Džone.“ Pip mu stegnu rame. „Svima nam je žao.“ Džonu se Teon Grejdžoj nikada nije dopadao, ali je bio štíćenik njegovog oca. Još jedan grč bola mu izvi nogu, i on se u sledećem trenu ponovo nađe na leđima. „To je neka greška“, reče. „U Kraljičinoj kruni sam video jezovuka, sivog jezovuka... sivog... prepoznao me je.“ Ako je Bren mrtav, živi li neki njegov deo u vuku, kao što je Orel živeo u svom orlu?

„Jspij ovo.“ Gren mu prinese čašu do usana. Džon ispi. Glava mu beše puna vukova i orlova, smeha njegove braće. Lica iznad njega počеше da blede i da se magle. *Ne mogu biti mrtvi. Teon to nikada ne bi uradio. A Zimovrel... sivi granit, hrast i gvožđe, vrane što kruže oko kula, para iz vrelih jezeraca u bogošumi, kameni kraljevi na svojim prestolima... kako je moguće da Zimovrela više nema?*

Kada ga snovi obuzeše, zateče se ponovo kod kuće, lako pljuska u vrelim jezercima ispod ogromnog belog čuvar drvva koje je imalo lice njegovog oca. Igrit je bila sa njim, smejala mu se, skládala kožu dok nije ostala sasvim naga, pokušala da ga poljubi, ali on nije mogao, nije mogao, pošto ga je otac gledao. On je bio krv Zimovrela, čovek Noćne straže. *Neću napraviti kopile, rekao joj je. Neću. Neću.* „Ne znaš ti ništa, Džone Snežni“, prošapta ona, koža joj se rastopi u vreloj vodi, meso ispod se rastvori sa kostiju sve dok ne ostadoše samo lobanja i skelet, a jezerce je žuborilo, gusto i crveno.

## KEJTLIN

Čuli su Zeleni krak pre nego što su ga videli, beskrajni tihi šapat, poput režanja neke ogromne zveri. Reka beše uskovitlana bujica, upola šira nego prošle godine, kada je Rob tu podelio svoju vojsku i zakleo se da će uzeti neku devojku od Freja za nevestu, kao cenu njihovog prelaska. *Lord Valder i njegov most su mu trebali onda, a sada mu trebaju još i više.* Kejtlinino srce beše puno sumnji dok je gledala mutne zelene vode kako hitro teku. *Nikako ovo nećemo pregaziti, niti preplivati, a može proći i čitav mesec pre nego što vode opadnu.*

Dok su se približavali Blizancima, Rob je stavio krunu i pozvao Kejtlin i Edmura da jašu pored njega. Ser Rejnald Vesterling mu je nosio barjak jezovuka Starka na ledenobelom polju.

Kapijske kule se pomoliše iz kiše poput duhova, mutne sive prikaze koje su se zgušnjavale kako su im se približavali. Uporište Freja nije bio jedan zamak već dva; na suprotnim obalama stajala su istovetna zdanja od vlažnog kamena, povezana velikim lučnim mostom. Iz njegovog središta dizala se Vodena kula, a ispod nje je reka tekla pravo i hitro. U obalama behu usečeni rukavci, da napajaju šance koji su od oba blizanca napravili ostrva. Kiše su pretvorile šančeve u plitka jezera.

Preko uzburkanih voda, Kejtlin vide nekoliko hiljada ljudi ulogorenih oko istočnog zamka, sa barjacima koji su sa kopalja ispred šatora visili poput utopljenih mačaka. Zbog kiše nije bilo moguće razlikovati boje i grbove. Većina beše siva, činilo joj se, mada je pod takvim nebom čitav svet delovao sivo.

„Ovde pažljivo kroči, Robe“, upozori ona svog sina. „Lord Valder ima tanku kožu i oštar jezik; a neki njegovi sinovi bez sumnje nalikuju na oca. Ne smeš dozvoliti da te izazovu.“

„Znam Freje, majko. Znam koliko sam ih uvredio, i koliko mi trebaju. Biću učtiv kao obrednik.“

Kejtlin se nelagodno promeškolji u sedlu. „Ako nam ponude osveženje čim stignemo, ni slučajno nemoj da odbiješ. Prihvati sve što ti ponude, i jedi i pij tako da svi vide. Ako ne ponude ništa, zatraži hleba i sira i čašu vina.“

„Više sam mokar nego gladan...“

„Robe, *slušaj me.* Kada jednom jedeš njegov hleb i so, imaš gostinska prava, i zakoni domaćinstva te štite pod njegovim krovom.“

Rob je izgledao više zabavljeno nego uplašeno. „Imam vojsku da me štiti, majko, ne moram da se oslanjam na hleb i sir. Ali ako je po volji lorda Valdera da mi posluži kuvanu vranu prekrivenu crvima, poješću je i zatražiti još jednu zdelu.“

Iz zapadne kapije izjahaše četiri Freja, umotani u teške plaštove od debele sive vune. Kejtlin prepoznade ser Rimana, sina pokojnog ser Stevrona, prvenca lorda Valdera. Pošto mu je otac bio mrtav, Riman beše naslednik Blizanaca. Lice koje ugleda pod kapuljačom beše mesnato, široko i glupo. Ostala trojica verovatno behu njegovi sinovi, prauunci lorda Valdera.

Edmur to i potvrdi. „Edvin je najstariji, onaj bleđi mršavi, što izgleda kao da pati od zatvora. Žilavi i bradati je Crni Valder, gadan lik Na šarcu je Petir, momak sa čijim se licem sudbina okrutno poigrala. Braća ga zovu Petir Bubuljica. Tek je godinu ili dve stariji od Roba, ali ga je lord Valder očenio kada mu je bilo deset, ženom tri puta starijom. Bogovi, nadam se da Rožin ne liči na njega.“

Zastadoše da puste domaćinima da im pridu. Robov barjak visio je na koplju, i uporni zvuci kiše mešali su se sa hujanjem nabujalog Zelenog kraka desno od njih. Sivi Vetar krenu napred, uločenog repa, gledajući kroz sklupljene tamnozlatne oči. Kada se Freji nadoše na pet-šest koraka, Kejtlin ču

njegovo duboko režanje, koje se stapalo sa zvukom reke. Rob je delovao zaprepašćeno. „Sivi Vetre, dođi. Dođi!“

Umesto toga, jezovuk uz urlik skoči napred.

Ser Rimanov konj ustuknuo uz prestrašeno njištanje, a konj Petira Bubuljice se prope i zbaci ga. Samo je Crni Valder obuzdao svoga. On se maši balčaka svog mača. „*Ne!*“ - viknu Rob. „Sivi Vetre, ovamo. *Ovamo.*“ Kejtlin potera konja između jezovuka i jahača. Blato prsnu s kopita njene kobile kada preseče put Sivom Vetru. Vukse izvi u stranu, i kao da tektada ču Roba kako ga zove.

„Zar se tako Starlovi izvinjavaju?“ - viknu Crni Valder, s golim čelikom u ruci. „Jadan je to pozdrav, napujdati vuka na nas. Zato si došao?“

Ser Riman je sjahao da pomogne Petiru Bubuljici da ustane. Momak je bio blatnjav ali nepovređen.

„Došao sam da se izvinim za uvredu koju sam naneo vašoj kući i da prisustvujem svadbi svog ujaka.“ Rob skoči iz sedla. „Petire, uzmi mog konja. Tvoj je odjurio skoro do štale.“

Petir pogleda u oca i reče: „Mogu da jašem iz jednog od braće.“ Freji ničim ne iskazaše poštovanje. „Kasniš“, objavi ser Riman. „Kiše su nas usporile“, reče Rob. „Poslao sam pticu.“

„Ne vidim ženu.“

Pod ženom je ser Riman podrazumevao Džejn Vesterling, to su svi znali. Ledi Kejtlin se uz osmeh izvini. „Kraljica Džejn je umorna od silnih putovanja, gospodo. Bez sunnje će rado doći u posetu kada se vremena malo smire.“

„Moj deda neće biti srećan.“ Mada je Crni Valder vratio mač u korice, glas mu nije bio nimalo srdacniji. „Mnogo sam mu pričao o gospi, i želeo je da je vidi sopstvenim očima.“

Edvin se nalašlja. „Imamo odaje spremne za vas u Vodenog kuli, veličanstvo“, reče Robu sa pažljivom ljubaznošću, „kao i za lorda Tulija i ledi Stark Tvoji lordovi vazali takođe su dobrodošli pod našim krovom i na svadbenu gozbu.“

„A moji ljudi?“ - upita Rob.

„Moj gospodar deda žali što ne može da nahrani niti smesti toliku vojsku. Teško nalazimo dovoljno hrane i za naše vojnike. Pa ipak tvoji ljudi neće biti zaboravljeni. Ako pređu i dignu logor pored našeg, donećemo dovoljno buradi vina i piva da svi nazdrave lordu Edmuru i njegovoj nevesti. Digli smo tri velika šatora na suprotnoj obali, da se zaklone od kiše.“

„Tvoj gospodar otac je veoma ljubazan. Moji ljudi su mu zahvalni. Prešli su dugačak i kišovit put.“

Edmur Tuli pritera konja. „Kada ću upoznati svoju verenicu?“

„Čeka te unutra“, obeća Edvin Frej. „Oprostićes joj što se pomalo stidi, znam. Sirota devica je ovaj dan tako nestrpljivo iščekivala. Ali, što ne krenemo, da se sklonimo sa ove kiše?“

„Baš tako.“ Ser Riman ponovo uzjaha, pa pomože Petiru Bubuljici da uzjaše iza njega. „Krenite za mnom, molim vas, moj otac čeka.“ Okrenu konja natrag prema Blizancima.

Edmur priđe Kejtlin. „Pokojni lord Frej je mogao lično da dođe da nas pozdravi“, požali se. „Ja sam mu sizeren a uskoro i zet, a Rob mu je kralj.“

„Kada tebi bude jedna i devedeset, brate, vidi koliko ćeš biti željan da jašeš po kiši.“ Pa ipak se pitala da li je to jedini razlog. Lord Valder se obično kretao u pokrivenoj nosiljci, koja bi ga čuvala od kiše. *Namerna uvreda?* Ako je tako, sigurno je tek prva u nizu.

Kod kapije ih je čekalo još nevolja. Sivi Vetar se ukočio na sredini mosta, otresao kišu i zauralao na rešetke. Rob nestrpljivo zviznu. „Sivi Vetre! Šta je? Sivi Vetre, polazi!“ Ali jezovuk samo otrči zube. *Ne dopada mu se ovo mesto*, pomisli Kejtlin. Rob je morao da čučne i tiho porazgovara sa vukom pre

nego što je ovaj pristao da prođe ispod rešetki. Do tada su već došli i Hromi Lotar i Valder Rečni. „Boji se zvuka vode“, kaza Rečni. „Zveri znaju da izbegavaju nabujale reke.“

„Suva štenara i komad ovčetine, i da vidite kako će da se smiri“, reče Lotar vedro. „Da pozovem našeg glavnog psetara?“

„On je jezovuk a ne pas“, reče Rob, „i opasan je za ljude kojima ne veruje. Ser Rejnalde, ostani s njim. Neću ovako da ga vodim u dvor lorda Valdera.“

*Vešto izvedeno, oceni Kejtlin. Rob se potrudio da ni Vesterling ne izađe na oči lordu Valderu.*

Giht i krhke kosti uzele su danak starom Valderu Freju. Nadoše ga ugnježdenog u visokom sedištu, sa jastukom pod sobom i odorom od hermeline preko krila. Stolica mu beše od crne hrastovine, sa leđima izrezbarenim u obliku dve stamene kule spojene lučnim mostom, i beše tako ogromna da je njen zagrljaj pretvarao starca u nakazno dete. Lord Valder je podsećao na lešinara, a još i više na lasicu. Njegova ćelava glava, pegava od starosti, štrčala je iz mršavih ramena na dugačkom ružičastom vratu. Ispod uvučene brade visila je mlitava koža, oči mu behu vlažne i zamagljene, a bezuba usta su se stalno kretala, usisavajući vazduh kao što odojče sisa majčine grudi.

Osma leđi Frej stajala je kraj visokog sedišta lorda Valdera. Kraj nogu mu je sedela nešto mlada slika i prilika njega samog, pogrbljeni mršavi pedesetogodišnjak čija je skupa odežda od plave vune i sivog satena bila čudno naglašena krunom i okovratnikom ukrašenim sitnim mesinganim zvonima. Sličnost između njega i lorda bila je izuzetna, osim u očima; oči lorda Freja behu sitne, mutne i sumnjičave, a ovog drugog krupne, dobroćudne i prazne. Kejtlin se priseti da je neko od potomaka lorda Valdera pre mnogo godina imao slaboumnog sina. U prošlim posetama, gospodar prelaza se uvek starao da ga sakrije. *Da li je oduvek nosio ludinu krunu, ili je to poruga Robu?* Beše to pitanje koje se nije usuđivala da postavi.

Sinovi, kćeri, deca i unuci kuće Freja, njihove žene, muževi i sluge ispunjavali su ostatak dvorane. Međutim, samo je starac govorio. „Oprostićeš mi što ne klečim, znam. Noge mi više nisu kao što su nekada bih mada ono između njih još dobro služi, *he*.“ Dok je odmeravao Robovu krunu, usne mu se raširiše u bezub osmeh. „Neki bi rekli da je jadan kralj koji se kruniše bronzom, veličanstvo.“

„Bronza i gvožđe su jači od zlata i srebra“, odgovori Rob. „Stari kraljevi zime nosili su ovakvu krunu od mačeva.“

„Nije im to mnogo pomoglo kada su znajevi došli. *He*.“ To *he* kao da se dopalo slaboumniku, koji zamaha glavom levo-desno, a zvonca na kruni i okovratniku zaječашe. „Gospodaru“, reče lord Valder, „oprosti mom Egonu zbog buke. Ima manje pameti u glavi od moćvarca, a sada prvi put vidi kralja. Jedan je od Stevronovih sinova. Mi ga zovemo Zvonce.“

„Ser Stevron ga je spomenuo, moj gospodaru.“ Rob se osmehnu slaboumniku. „Pozdrav, Egone. Otac ti je bio hrabar čovek“

Zvonce se oglasi zvoncima. Kada se osmehnu, iz ugla usana mu pocuri tanka nit pljuvačke.

„Uštedi kraljevske reči. Možeš jednako da pričaš i nokširu.“ Lord Valder tada usmeri pogled na ostale. „Pa, leđi Kejtlin, vidim da si nam se vratila. I mladi ser Edmur, pobednik kod Kamenog mlina. Sada si lord Tuli, to ne smem da zaboravim. Ti si peti lord Tuli koga sam upoznao. Nadživeo sam prethodnu četvoricu, *he*. Nevesta ti je tu negde. Pretpostavljam da hoćeš da je vidiš.“

„Hoću, moj gospodaru.“

„Onda ćeš je i videti. Ali obučenu. Ona je smerna devojka, i devica. Nećeš je videti голу do prve bračne noći.“ Lord Valder se zaklota. „*He*. Uskoro, uskoro.“ Onda izvi glavu. „Benfri, idi i dovedi sestru. I to brzo, lord Tuli je došao čak iz Brzorečja.“ Mladi vitez u ogrtaču podeljenom na četiri dela

pokloni se i ode, a starac se vrati Robu. „A gde je tvoja nevesta, veličanstvo? Lepa kraljica Džejn. Vesterlingova od Litice, tako sam čuo, *he*.“

„Ostavio sam je u Brzorečju, moj gospodaru. Bila je preumorna za novo putovanje, kao što smo i rekli ser Rimanu.“

„To me duboko žalosti. Hteo sam da je vidim sopstvenim slabim očima. Svi smo to hteli, *he*. Zar nije tako, moja gospo?“

Bleda i mršava leđi Frej kao da beše iznenađena što neko od nje zahteva da progovori. „D-da, moj gospodaru. Svi smo silno želeli da se poklonimo kraljici Džejn. Sigurno je vrlo lepa.“

„Veoma je lepa, moja gospo.“ U Robovom glasu beše ledenog mira koji podseti Kejtlin na njegovog oca.

Starac to ili nije čuo, ili nije hteo da čuje. „Lepša od mog potomstva, *he*? Kako bi inače njeno lice i telo naterali kraljevsko veličanstvo da zaboravi na svoja svečana obećanja.“

Rob dostojanstveno istrpe prekor. „Nema reči koje bi to mogle da isprave, znam, ali sam došao da se izvinim za uvredu nanetu tvojoj kući, i da te molim za oprost, moj gospodaru.“

„Izvinjenja, *he*. Da, zakleo si se da ćeš to uraditi, prisećam se. Star sam, ali takve stvari ne zaboravljam. Ne kao neki kraljevi, izgleda. Mladi na sve zaborave kada ugledaju lepušasto lice i par lepih čvrstih sisa, nije li tako? Ja sam bio isti. Neki bi možda rekli da još jesam, *he-he*. Međutim, grešili bi, grešili bi isto kao i ti. Ali sada si ovde da se iskupiš. Međutim, moje si devojke odbacio. Možda bi one trebalo da te čuju kako preklinješ za oprost, veličanstvo. Moje device. Evo, pogledaj ih.“ Kada mahnu prstima, jato žena napusti svoja mesta kraj zidova da se postroji ispod podijuma. I Zvonce poče da se diže, zvonce mu veselo zapevaše. Ali leđi Frej zgrabi slaboumnika za rukav i povuče ga dole.

Lord Valder je prozivao imena. „Moja kći Arvina“, reče on za četrnaestogodišnjakinju. „Sirei, moja najmlađa zakonita kći. Ami i Marjen su unuke. Ami sam udao za ser Pejta od Sedmopotočja, ali je Planina ubio onu gluperdu, tako da sam je dobio nazad. To je Sersei, ali je zovemo Pčelu a. Majka joj je od Bizberija. Još unuka. Jedna je Valda, a ostale... pa, i one imaju imena, koja god da su...“

„Ja sam Meri, gospodaru“, reče jedna devojka.

„Ti si bučna, to je bar sigurno. Pored Bučne je moja kći Tita. Onda još jedna Valda. Aliks, Marisa... Ti si Marisa? I mislio sam da jesi. Nije uvek ćelava. Meštar joj je obrijao glavu, ali se kune da će joj kosa ubrzo ponovo izrasti. Bliznakinje su Sera i Sara.“ Zašklji na jednu od mlađih devojaka. „*He*, ti si još jedna Valda?“

Devojčici nije moglo biti više od četiri godine. „Ja sam Valda ser Emona Rečnog, lorde pradedo.“ Ona se pokloni.

„Otkada ti to pričaš? Mada sumnjam da imaš išta pametno da kažeš, tvoj otac to nikada nije imao. A uz to je i kobile, *he*. Odlazi, ovde hoću samo Freje. Kralja na Severu ne zanima niži soj.“ Lord Valder hitro pogleda Roba dok je Zvonce klimao glavom i zveckao. „Eto ih, sve device. Dobro, i jedna udovica, ali ima ljudi koji vole da im žene stignu razradene. Mogao si da imaš bilo koju od njih.“

„Bio bi to nemoguć izbor, moj gospodaru“, reče Rob pažljivo i ljubazno. „Sve su i previše ljupke.“

Lord Valder prezirivo frknu. „A ljudi kažu da je *meni* vid slab. Neke i nisu tako loše, valjda. Druge... pa, to je sad svejedno. Nisu bile dovoljno dobre za Kralja na Severu, *he*. Dakle, šta si hteo da kažeš?“

„Moje gospo.“ Videlo se da je Robu užasno neprijatno, ali je znao da ovaj trenutak mora doći, i suočio se sa njim neustuknuvši. „Svi ljudi moraju da drže reč, a kralj ponajviše. Obećao sam da ću se

venčati jednom od vas, i prekršio sam svoj zavet. Greška nije vaša. Nisam postupio tako da bih vas uvredio, već zato što sam zavoleo drugu. Nema reči koje to mogu da isprave, znam, ali sam ipak došao pred vas da zatražim oprost, da bi Freji od Prelaza i Starkovi od Zimovrela ponovo bili prijatelji.“

Manje devojčice se uznemireno promeškajliše. Njihove starije sestre čekale su šta će reći lord Valder sa svog crnog hrastovog prestola. Zvonce se ljuljao napred-nazad, a zvonca su ječala sa krune i okovratnika.

„Dobro“, reče gospodar Prelaza. „To je bilo vrlo dobro, veličanstvo. Nema reči koje to mogu da isprave“, *he*. Dobro rečeno, dobro rečeno. Nadam se da na svadbenoj gozbi nećeš odbiti da plešeš sa mojim kćerima. To bi razveselilo moje staračko srce, *he*.“ Zaklma smežuranom ružičastom glavom gore-dole, veoma slično kao što je to radio njegov slaboumi unuk, mada lord Valder nije imao zvonaca. „A evo i nje, lorde Edmure. Moja kći Rozlin, moj najdragoceniji i pupoljak, *he*.“

Ser Benfri je uveo u dvoranu. Ličili su kao da su pravi brat i sestra. Sudeći po uzrastu, oboje behu deca šeste ledi Frej; žene iz kuće Rozbija, koliko se Kejtlin sećala.

Rozlin beše sitna za svoje godine, kože bele kao da je upravo izašla iz kade pune mleka. Lice joj beše prijatno, male brade, tankog nosa, krupnih smeđih očiju. Gusta kestenjasta kosa padala je u blagim slapovima do struka tako tankog da bi ga Edmur mogao obuhvatiti šakama. Ispod čipkastog prslučeta njene bledoplave haljine grudi su joj izgledale male ali lepe.

„Veličanstvo.“ Devojka kleknu. „Lorde Edmure, nadam se da se nisi razočarao.“

*Daleko od toga*, pomisli Kejtlin. Lice njenog brata se ozarilo kada ju je ugledao. „Pričinjavaš mi radost, moja gospo“, reče Edmur. „I uvek će tako i biti, znam to.“

Rozlin je imala mali razdeljak između dva prednja zuba, zbog čega se stidljivo osmehivala, ali je zbog te mane bila nekako još i draža. *Dovoljno je lepa*, pomisli Kejtlin, *ali je odveć sitna, i potiče od Rozbija*. Rozbiji nikada nisu bili dobrog zdravlja. Mnogo joj se više dopadao stas nekih starijih devojaka u dvorani; kćeri ili unuka, nije mogla biti sigurna. Ličile su na Krejkhole, a treća žena lorda Valdera poticala je iz te kuće. *Široki kukovi da rađaju decu, bujne grudi da ih doje, snažne ruke da ih nose. Krejkholi su uvek bili krupna porodica, i snažna*.

„Moj gospodar je ljubazan“, reče ledi Rozlin Edmuru.

„Moja gospa je prelepa.“ Edmur je uze za ruku i povuče da ustane. „Ali zašto plačeš?“

„Od radosti“, reče Rozlin. „Plačem od radosti, moj gospodaru.“

„Dosta“, prekinu ih lord Valder. „Možeš da plačeš i šapućeš posle venčanja, *he*. Benfri, vrati sestru u njene odaje, mora da se pripremi za svadbu. A i za prvu bračnu noć, *he*, najsladi deo. Za sve, za sve.“ Usta su mu se kretala napred-nazad. „Biće i muzike, tako umilne muzike, i vina, *he*, crveno će da poteče, i ispravićemo neke nepravde. Ali sada ste umorni, a i mokri, kapljete mi po podu. Vatre vas čekaju, i vruće kuvano vino, i kupatila, ako ih želite. Lotare, odvedi naše goste u njihove odaje.“

„Moram da prevedem svoje ljude na drugu obalu reke, moj gospodaru“, reče Rob.

„Neće se oni izgubiti“, usprotivi se lord Valder. „Prelazili su je i ranije, zar ne? Kada ste došli sa severa. Hteli ste da predete, i to sam vam i dao, i nikada niste rekli *mož' biti*, *he*. Ali, kako vam drugo. Prevedi svakog čoveka lično za ruku ako hoćeš, mene nije briga.“

„Moj gospodaru!“ Kejtlin zamalo da zaboravi. „Veoma bi nam prijalo malo hrane. Prejahali smo mnoge lige po kiši.“

Usta Valdera Freja krenuše napred-nazad. „Hrane, *he*. Veknu hleba, zalogaj sira, možda i kobasicu.“

„Nešto vina da zalijemo“, reče Rob. „I soli.“

„Hleba i soli. He. Naravno, naravno.“ Starac pljesnu, i sluge udoše u dvoranu s vrčevima vina i pladnjevima hleba, sira i maslaca. Lord Valder sam uze čašu crnog i diže je pegavom rukom. „Moji gosti“, reče. „Moji časnici. Dobrodošli pod moj krov i za moj sto.“

„Hvala ti na gostoprimstvu, moj gospodar“, odgovori Rob. Edmur ponovi njegove reči, zajedno sa Velidžonom, ser Marlom Pajperom i ostalima. Ispiše njegovo vino i pojedoh njegov hleb i maslac. Kejtlin okusi vino i gricnu malo hleba, i zbog toga se oseti mnogo bolje. *Sada ćemo biti bezbedni*, pomisli.

Znajući koliko starac ume da bude zloban, očekivala je da će im odaje biti mračne i sumorne. Međutim, Freji su se i te kako dobro postarali za njih, bar je tako izgledalo. Odaja za mladence beše prostrana i bogato ukrašena, s velikim perjanim dušekom na krevetu čiji su stubovi bili izrezbareni u obliku kula zamka. Zastori na njemu behu u crvenom i plavom, bojama Tulija, što beše lepa ljubaznost. Mirišljavi sagovi prekrivali su daščani pod, a visoki prozor sa žaluzinama gledao je na jug. Kejtlinina soba beše manja, ali lepo nameštena i prijatna, sa upaljenom vatrom u kaminu. Hromi Lotar im je rekao da će Rob imati nekoliko povezanih odaja, kao što i priliči kralju. „Ako vam treba bilo šta, samo pozovite stražare.“ Onda se pokloni i ode, teško šepajući dok se spuštao niz zavojite stepenice.

„Treba bi da postavimo svoje stražare“, reče Kejtlin svom bratu. Biće mirnija ako joj pred vratima budu ljudi Starla i Tulija. Prijem kod lorda Valdera nije bio toliko mučan koliko se bojala, ali je ipak jedva čekala da se sve okonča. *Još koji dan i Rob će krenuti u bitku, a ja u prijatno zatočeništvo u Vodogled*. Nije sumnjala da će joj Lord Džejson ukazati sve počasti, ali je ipak bila potištena od pomisli na to.

Čula je zvuke konja dok je dugačka povorka jahača prelazila most između dva zamka. Kamenje je brujalo od kotrljanja teško natovarenih kola. Kejtlin ode do prozora i vide Robovu vojsku kako se pomalja iz istočnog blizanca. „Kiša kao da jenjava.“

„Sada kada smo na suvom.“ Edmur je stajao kraj vatre, puštajući da ga toplota oblije. „Kako ti se čini Rozlin?“

*Premala je i prenežna. Teško će da rađa*. Ali se njenom bratu devojka očigledno dopala, tako da je samo rekla: „Mila je.“

„Rekao bih da joj se dopadam. Zašto li je plakala?“

„Ona je devica na dan uoči venčanja. Nekoliko suza i treba očekivati.“ Liza je isplakala bujice onog jutra kada su se njih dve udale, mada je uspjela da bude suvih očiju i ozarena kada joj je Džon Erin prebacio svoj belo-plavi plašt preko ramena.

„Lepša je nego što sam se i usuđivao da se nadam.“ Edmur diže ruku pre nego što ona stiže da progovori. „Znam da to nije najvažnije na svetu, poštedi me propovedi, obrednice. Pa ipak.. jesi li videla neke od ostalih devica koje je Frej izveo? Onu sa tikom? Je li to tresuća bolest? A one blizakinjae su na licima imale više kratera i čireva od Petira Bubuljice. Kada sam ih sve osmotrio, znao sam da će Rozlin biti ćelava i ćorava, sa Zvoncetovom pameću i naravi Crnog Valdera. Ali mi se čini da je blaga koliko i lepa.“ Izgledao je zbunjeno. „Zašto mi matora lasica nije dala priliku da biram, osim ako nije želeo da mi nametne neku odvratnu?“

„Tvoja naklonost ka lepim licima dobro je poznata“, podseti ga Kejtlin. „Možda lord Valder zaista želi da budeš srećan sa svojom nevestom.“ *Ili verovatnije nije hteo da ustukneš zbog nekog čira i pokvariš mu sve planove*. „Ili je možda Rozlin starčeva miljenica. Takvoj prilici kao što je gospodar

Brzorečja ostale ne mogu da se nadaju.“

„Istina.“ Ipak njen brat kao da još nije bio siguran. „Možda je devojka jalova?“

„Lord Valder želi da mu unuknasledi Brzorečje. Zašto bi ti onda dao jalovu ženu?“

„Tako bi se otarasio kćeri koju u niko drugi neće.“

„To mu ništa ne bi koristilo. Valder Frej je zlopamtilo i namćor, ali nije glup.“

„Ipak.. to je moguće?“

„Jeste“, priznade Kejtin odevajući. „Postoje bolesti koje devojka može da preleži u mladosti, i zbog kojih može postati nesposobna da začne. Nema međutim razloga da verujemo kako ih je leđi Rozlin preležala.“ Osvrnu se po sobi. „Freji su nas mnogo ljubavnije primili nego što sam očekivala, ako ćemo pravu.“

Edmur se nasmeja. „Nekoliko oštrih reči i malo neumesnog hvalisanja. Za njega, to je učitvost. Očekivao sam da će nam se matora lasica ispišati u vino i terati nas da hvalimo dobru berbu.“

Od te šale Kejtin oseti čudan nemir. „Oprosti mi, molim te, moram da se presvučem u nešto suvo.“

„Kako želiš.“ Edmur zevnu. „Ja ću možda da odremam jedno sat vremena.“

Vratila se u svoju sobu. Kovčeg sa očećom koji je ponela iz Brzorečja donet je gore i stavljen udno kreveta. Pošto se skinula i okačila mokru očeću kraj vatre, odenula je toplu vunenu haljinu tuljevski crvenih i plavih boja, oprala, iščetkala i zatim osušila kosu, pa krenula u potragu za Frejima.

Crni hrastov presto lorda Valdera beše prazan kada je ušla u dvoranu, ali neki njegovi sinovi su pili kraj vatre. Hromi Lotar trapavo ustade kada je spazi. „Leđi Kejtin, mislio sam da ćeš se odmarati. Kako mogu da ti pomognem?“

„Ovo su tvoja braća?“ - upita ona.

„Braća, polubraća, kumovi i bratanci. Rajmunda i mene rodila je ista mati. Lord Lucijas Vipren muž je moje polusestre Litene, a ser Dejmon je njihov sin. Verujem da poznaješ mog polubrata ser Hostina. A ovo je ser Leslin Haj i njegovi sinovi, ser Haris i ser Donel.“

„Drago mi je što smo se upoznali, gospodo. Je li ser Pervin tu negde? On me je pratio do Krajoluja i nazad onda kada me je Rob poslao da pregovaram sa lordom Renlijem. Nadala sam se da ću ga ponovo videti.“

„Pervin nije tu“, odgovori Hromi Lotar. „Preneću mu tvoje pozdrave. Znam da će mu biti krivo što te nije video.“

„Sigurno će se vratiti na vreme za venčanje leđi Rozlin?“

„I on se nadao da će uspeti“, reče Hromi Lotar, „ali ova kiša... i sama si videla koliko su reke nadošle, moja gospo.“

„Zaista jesam“, reče Kejtin. „Pitam se, bi li bio ljubazan da me uputiš do vašeg meštra?“

„Nije ti dobro, moja gospo?“ - upita ser Hostin, snažan čovekjake, četvrtaste vilice.

„Ženske nevolje. Nemoj da se uzrujavaš, ser.“

Lotar, uvek ljubazan, otpрати je iz dvorane, uz neke stepenice i preko natkrivenog mosta do drugih stepenica. „Naći ćeš meštra Breneta u kupoli na vrhu, moja gospo.“

Kejtin skoro da je očekivala kako će meštar biti još jedan sin Valdera Freja, ali Brenet na njega nimalo nije ličio. Beše krupan i debeo, ćelav i sa podvoljcima, i ne baš prečist, sudeći po iznetu gavrana kojim su mu bili umrljani rukavi odore, ali je ipak delovao prilično srdačno. Kada mu je rekla za Edmurove strepnje o plodnosti leđi Rozlin, zasmejuljio se. „Tvoj gospodar brat nema razloga za brigu, leđi Kejtin. Ona je silna, slažem se, i usklh kukova, ali joj je majka bila ista, a leđi Betani je



svake godine darivala dete lordu Valderu.“

„Koliko ih je preživelo?“ - upita ona otvoreno.

„Pet.“ Nabroja ih na prstima debelim kao kobasice. „Ser Pervin. Ser Benfri. Meštar Vilamen, koji je prošle godine izrekao zavete i sada služi lorda Hantera u Dolu. Olivar, koji je bio štitonoša tvom sinu. I leđi Rozlin, najmlađa. Četiri momka i jedna devojka. Lord Edmur neće znati šta da radi sa silnim sinovima.“

„Sigurna sam da će mu zbog toga biti drago.“ Znači, devojka je verovatno i plodna osim što je lepa. *To će umiriti Edmura.* Lord Valder njenom bratu nije dao razloga za pritužbe, bar koliko je mogla da vidi.

Kejtlin se nije vratila u svoju sobu nakon što je otišla od meštra; umesto toga, potražila je Roba. Sa njim je zatekla Robina Flinta i ser Vendela Menderlija, zajedno sa Velidžonom i njegovim sinom, koga su i dalje zvali Malidžon, mada je pretio da će nadvisiti oca. Svi behu mokri. Pred vatrom je stajao još jedan čovek, čak i mokriji, u bedoružičastom plaštu obrubljenom belim krznom. „Lorde Boltone“, reče ona.

„Leđi Kejtlin“, odgovori on slablašnim glasom, „zadovoljstvo je videti te opet, čak i u ovako teška vremena.“

„Lepo od tebe što to kažeš.“ Kejtlin je osećala neraspoloženje u sobi. Čak je i Velidžon delovao mračno i potišteno. Ona pogleda sumorna lica i upita: „Šta se desilo?“

„Lanisteri na Trozipecu“, reče ser Vendel nesrećno. „Moj brat je opet zarobljen.“

„A lord Bolton nam je doneo nove vesti o Zimovrelu“, dodade Rob. „Ser Rodrik nije jedini dobar čovek koji je poginuo. Klej Servin i Leobald Tolhart takođe su pali.“

„Klej Servin je bio tek dečak“, reče ona, rastužena. „To je, znači, istina? Svi su mrtvi, a Zimovrela više nema?“

Boltonove blede oči susretoše njene. „Gvozdenljudi su spalili i zamak i Zimski grad. Neke vaše ljude je u Užasnik odveo moj sin Remzi.“

„Tvoje kopile je bilo optuženo za strašne zločine“, podseti ga Kejtlin oštro. „Za ubistvo, silovanje i gore.“

„Da“, reče Ruz Bolton. „Krv mu je prljava, ne može se poreći. Ali je ipak dobar borac, jednako lukav i neustrašiv. Kada su gvozdenljudi posekli ser Rodrika, a nedugo zatim i Leobalda Tolharta, na Remzija je palo da vodi bitku i to je i uradio. Kune se da neće vratiti mač u korice sve dok na Severu ima jednog jedinog Grejdžoja. Možda će se tim zavetom bar donekle iskupiti za zločine na koje ga je kopilanska krv naterala.“ Slegnu ramenima. „Ili neće. Kada se rat okonča, veličanstvo mora da mu sudi. Nadam se da će mi do tada leđi Valda roditi zakonitog sina.“

*Ovo je hladan čovek, shvati Kejtlin, ne po prvi put.*

„Je li Remzi spomenuo Teona Grejdžoja?“ — upita Rob. „Je li i on ubijen, ili je pobegao?“

Ruz Bolton izvadi iz kесе na svom pojasu otrcan komad kože. „Moj sin je uz pismo poslao i ovo.“

Ser Vendel okrenu debelo lice u stranu. Robin Flint i Malidžon Amber razmeniše poglede, a Velidžon frknu kao bik. „Da li je to... ljudska koža?“ upita Rob.

„Koža sa malog prsta leve šake Teona Grejdžoja. Moj sin je okrutan, priznajem. A ipak... šta je malo kože u poređenju sa životima dva mlada princa? Ti si im bila majka, moja gospo. Smem li da ti ponudim ovaj... mali izraz osvete?“

Jednim delom svog bića Kejtlin požele da privije jezivi trofej uz srce, ali se snagom volje odupre tom porivu. „Skloni to. Molim te.“

„Dranje Teona neće vratiti moju braću“, reče Rob. „Hoću njegovu glavu, a ne njegovu kožu.“

„On je jedini živi sin Belona Grejdžoja“, reče lord Bolton tiho, kao da su na to zaboravili, „a sada je zakoniti kralj Gvozdenih ostrva. Zarobljen kralj veoma je vredan kao talac.“

„Talac?“ Kejtlin se naježi na tu reč. Taoci se često razmenjuju. „Lorde Boltone, nadam se da ne predlažeš da *oslobodimo* čoveka koji je ubio moje sinove.“

„Ko god da osvoji Stolicu od morskog kamena, želeće Teonovu smrt“, reče Bolton. „Čak i u lancima, ima preče pravo na presto od stričeva. Predlažem da ga držimo i tražimo ustupke od gvozdenljudi, kao cenu njegovog smaknuća.“

Rob nerado porazmisli o tome, ali na kraju klimnu glavom. „Da. Vrlo dobro. Drži ga u životu. Zasad. Drži ga na sigurnom u Užasniku dokne povratimo Sever.“

Kejtlin se ponovo okrenu Ruži Boltonu. „Ser Vendel je rekao nešto o Lanisterima na Trozupcu?“

„Jeste, moja gospo. Krivim sebe. Suviše sam oklevao pre nego što sam otišao iz Harendvora. Enis Frej je otišao nekoliko dana pre mene i prešao Trozubac na Rubinskom gazu, mada u prilično teškoća. Ali kada smo mi stigli do reke, ona se pretvorila u bujicu. Nisam imao izbora do da prebacim svoje ljude preko u malim čamcima, a njih nismo imali dovoljno. Dve trećine moje vojske bilo je na severnoj obali kada su Lanisteri napali one koji su još čekali da pređu. Mahom ljude Norija, Lola i Barlija, sa ser Vilisom Menderlijem i njegovim vitezovima iz Belih sidrišta, koji su bili zaštitnica. Ja sam bio na pogrešnoj strani Trozupca, nisam mogao da im pomognem. Ser Vilis je okupio naše ljude što je bolje mogao, ali ga je Gregor Klegani napao sa teškom konjicom i naterao u reku. Mnogi su posećeni, a mnogi se utopili. Neki su pobeгли, ostali su zarobljeni.“

Gregor Klegani je uvek zla vest, pomisli Kejtlin. Hoće li Rob ponovo morati na jug da se obračuna s njim? Ili to Planina dolazi ovamo? „Da li je Klegani onda prešao reku?“

„Nije.“ Boltonov glas beše tih ali siguran. „Na gazu sam ostavio šest stotina ljudi. Kopljanike sa Potočića, planina i Belog noža, stotinu Hornvudovih dugačkih lukova, nekolicinu konjanika slobodnjaka i vitezova latalica, i snažan odred Stautovih i Servinovih ljudi, za svaki slučaj. Zapovedaju im Ronel Staut i ser Kajl Kondon. Ser Kajl je bio desna ruka pokojnog lorda Servina, što sigurno znaš, moja gospo. Lavovi ne plivaju ništa bolje od vukova. Sve dok je reka nabujala, ser Gregor neće preći.“

„Poslednje što nam treba jeste Planina za leđima kada krenemo nasipom“, reče Rob. „Dobro si uradio, moj gospodar.“

„Veličanstvo je previše ljubazno. Pretrepo sam teške gubitke na Zelenom kraku, a Glover i Tolhart još i teže kod Senodola.“

„Senodol.“ Rob izreče to ime kao kletvu. „Robet Glover će odgovarati za to kada ga budem video, obećavam vam.“

„Ludost“, složi se lord Bolton, „ali je Glover postao neobazriv kada je čuo za pad Čardaka šumskog. Bol i strah umeju to da učine čoveku.“

Senodol je bio prošlost; Kejtlin su brinule predstojeće bitke. „Koliko ljudi si doveo mom sinu?“ - upita ona značajno Ruža Boltona.

Njegove čudne bezbojne oči su je na tren proučavale pre nego što je odgovorio. „Nekih pet stotina konjanika i tri hiljade pešadinaca, moja gospo. Mahom ljudi iz Užasnika, i nešto iz Kardoma. Pošto je lojalnost Karstarkova sada dovedena u pitanje, mislio sam da je najbolje da ih držim uz sebe. Žalim što ih nema više.“

„Biće dovoljno“, reče Rob. „Zapovedaćeš mojom zaštitnicom, lorde Boltone. Nameravam da krenem za Vrat čim se moj ujak venča i obavi bračne dužnosti. Idemo kući.“

## ARJA

Izvidnici ih nadoše na sat od Zelenog kraja, dok su se taljige s mukom vukle niz blatnjavi drum. „Pogni glavu i začepi gubicu“, upozori je Pseto dok su im se približavala tri jahača; vitez i dvojica štitonoša, lagano oklopljeni, na hitrim viteškim konjima. Klegani pucnu bičem na svoje konje, par raga koje su znale i za bolje dane. Taljige su skripale i njihale se, dva velika drvena točla sa svalim su okretom izbacivala blato iz dubokih brazda. Stranac je pratio, vezan pozadi.

Veliki prgavi jurišni at nije imao ni oklop ni pokrovac ni uzde, a sam Pseto beše obučen u prljavo zeleno grubo sukno i čadavosiv ogrtač s kapuljačom koja mu je zaklanjala lice. Dok god je držao pogled oboren lice mu se nije videlo, već samo beonjače koje su virile. Izgledao je kao neki siromašni seljak. Ali *krupan* seljak. A Arja je znala da se pod grubim suknom kriju tvrda koža i nauljena verižnjača. Ona je izgledala kao seljački sin, ili možda svinjar. A iza njih su stajala četiri zdepasta burenceta usoljene svinjetine i jedno ukiseljenih svinjskih papaka.

Jahači se razdvojiše i obidoše ih da ih osmotre pre nego što se približiše. Klegani zaustavi taljige i strpljivo sačekala. Vitez je nosio mač i koplje, dok su štitonoše imali dugačke lukove. Grbovi na njihovim prslucima bili su manje kopije onog na ogrtaču njihovog gospodara; crne vile na zlatnoj kosoj lentii, na crvenkastomedem polju. Arja je smerala da otkrije ko je prvim jahačima na koje naiđu, ali je uvek zamišljala ljude u sivim plaštovima sa jezovukom na grudima. Možda bi rizikovala čak i da su nosili Amberovog džina ili Gloverovu pesnicu, ali ovog viteza sa vilama nije poznavala, niti je znala kome on služi. Nešto najbliže vilama što je u Zimovrelu videla bio je trozaber u rukama morskog čovaka lorda Menderlija.

„Imate posla u Blizancima?“ - upita vitez.

„Usoljena svinjetina za svadbenu gozbu, ako ti je po volji, ser.“ Pseto je promumlao odgovor, oborenih očiju, skrivenog lica.

„Usoljena svinjetina mi nikada nije po volji.“ Vitez sa vilama tek ovlaš pogleda Kleganija, a Arju ni toliko, ali je zato dobro i natenane odmerio Stranca. Pastuv nije bio tegleći konj, to je bilo jasno na prvi pogled. Jedan štitonoša umalo ne završi u blatu kada veliki crni at ugriže njegovog konja. „Odale ti ova zver?“ - upita vitez sa vilama.

„Moja gospa mi je rekla da ga dovedem, ser“, reče Klegani krotko. „On je svadbeni poklon za mladog lorda Tulija.“

„Koja gospa? Koga služiš?“

„Staru gospu Vent, ser.“

„Misli li da će konjem kupiti sebi Harendvor nazad?“ - upita vitez. „Bogovi, ima li većih budala od matorih budala?“ Ipak ih propusti niz drum. „Prolazite onda, hajde.“

„Da, moj gospodaru.“ Pseto opet pucnu bičem i kljusad nastaviše umorno da se vuku. Točkovi potonuše u blato kada su zastali, i bilo im je potrebno nekoliko trenutaka da se ponovo oslobode. Dotad su već izvidnici odjahali. Klegani ih još jednom osmotri i prezrivo frknu. „Ser Donel Haj“, reče. „Uzeo sam mu više konja nego što mogu da se setim. A i oklopa. Jednom sam ga skoro ubio u borbi do poslednjeg.“

„Kako to da te onda nije prepoznao?“ - upita Arja.

„Zato što su vitežovi budale, a njemu bi bilo ispod časti da dvaput pogleda nekog šugavog seljaka.“ Ošinuo je konje bičem. „Drži oboren pogled, neka ti glas bude pun poštovanja, često govori ser, i

većina vitezova te nikada neće videti. Više pažnje obraćaju na konje nego na prost svet. Stranca bi možda prepoznao da me je ikada video u njegovom sedlu.“

*Ipak bi ti prepoznao lice.* Arja u to nije nimalo sumnjala. Opekotine Sendora Kleganija se ne zaboravljaju kada se jednom vide. Nije mogao da ih sakrije ni ispod kacige, jer je ona bila u obliku psa koji reži.

Zato su im i bile potrebne taljige i ukiseljeni papci. „Neću da me odvuču pred tvog brata u lancima“, rekao joj je Pseto, „a neću ni da se mačem probijam kroz severnjake da bih do njega stigao. Zato ćemo da igramo jednu malu igru.“

Seljak koga su slučajno sreli na Kraljevskom drumu dao im je taljige, konje, odeću i burad, mada ne dobrovoljno. Pseto ih je oteo uz pretnju mačem. Kada ga je seljak prokleo zato što je pljačkaš, odgovorio je: „Ne, samo skupljam zalihe. Budi zahvalan što ćeš zadržati gaće. A sada skladaј čizme. Inače ću da ti odsečem noge. Sam biraš.“ Seljak je bio krupan kao Klegani, ali je ipak odabrao da da čizme a zadrži noge.

Suton ih je zatekao kako još mile ka Zelenom kraku i zamkovima blizancima lorda Freja. *Još malo pa sam stigla*, pomisli Arja. Zнала je da treba da bude uzbuđena, ali joj je stomak ipak bio vezan u čvor. Možda je to bilo zbog groznice, a možda i ne. Prošle noći je sanjala ružan san, *užasan* san. Sada nije mogla da se priseti šta je tačno sanjala, ali ju je to osećanje pratilo čitavog dana. U stvari, sve je više jačalo. *Strah seće ostrije od mača.* Sada mora da bude jaka, kao što ju je učio otac. Između nje i majke nema ničega sem kapije zamka, reke i vojske... ali to je *Robova* vojska, tako da nema prave opasnosti. Zar ne?

Ali u toj vojsci je bio i Ruz Bolton. Gospodar pijavica, tako su ga zvali odmetnici. To joj se nije sviđalo. Iz Harendvora je pobeгла koliko od Krvavih lakrdijaša, toliko i od Boltona, i morala je da ubije jednog njegovog stražara da bi u tome uspela. Zna li on da je to njeno delo? Ili možda krivi Džendrija ili Pituljicu? Hoće li reći njenoj majci? Šta će uraditi kada je vidi? *Verovatno me neće ni prepoznati.* Ovih dana je više izgledala kao udavljeni pacov nego kao peharnica nekog lorda. Udavljeni *muški* pacov. Pseto joj je pre samo dva dana odselio pune šake kose. Bio je još gori brica od Jorena, i pola joj je glave ostalo gotovo ćelavo. *Ni Rob me neće prepoznati, mogu da se kladim. Čak ni majka.* Bila je mala devojčica kada ih je poslednji put videla, na dan kada je lord Edard Stark otišao iz Zimovrela.

Pre nego što su ugledali zamač čuli su muziku; daleku tutnjavu bubnjeva, potmulo zavijanje rogova, prodorno pištanje frula prigušeno režanjem reke i zvuka kiše što im dobuje po glavama. „Propustili smo svadbu“, reče Pseto, „ali zvuči kao da gozba još traje. Uskoro ću te se otarasiti.“

*Ne, ja ću se otarasiti tebe,* pomisli Arja.

Drum je išao mahom na severozapad, ali je sada skrenuo na zapad između jabukovog voćnjaka, polja potopljenog kukuruza, oborenog kišom. Prošli su poslednje jabuke i izbili na vrh uspona, i zamkovi, reka i logori ukazale se istovremeno. Bilo je na stotine konja i na hiljade ljudi. Većinom su vrveli oko tri ogromne svadbene šatre koje su stajale jedna kraj druge naspram kapije zamka, poput tri velike platnene utvrde. Rob se bio ulogorio podalje od zidina, na višem, suvljem zemljištu, ali se Zeleni krak izlio i poplavio nekoliko neobazrivo podignutih šatora.

Tu je muzika iz zamkova postajala glasnija. Logorom se razlegao zvuk bubnjeva i rogova. Muzičari u bližem zamku svirali su različitu pesmu od onih u daljem, tako da je sve više zvučalo kao bitka nego pesma. „Nisu baš dobri“, primeti Arja.

Pseto ispusti zvuk koji je možda bio smeh. „Siguran sam da u Lanisgradu ima neka gluva starica

koja se sad žali na buku. Čuo sam da Valdera Freja izdaje vid, ali niko nije spominjao sluh.“

Arja shvati kako žali što nije dan. Da je sunce visoko i da vetar duva, mogla bi bolje da vidi barjake. Tražila bi jezovuka Starla, ili možda bojnu sekiru Servina ili pesnicu Glovera. Ali u sutonu su sve boje izgledale sivo. Kiša je jedva sipala, pretvorila se skoro u izmaglicu, ali su od predašnjeg pljuska barjaci bili mokri kao kuhinjske krpe, teško su visili i nisu mogli da se rastumače.

Oko logora je obrazovana ograda od kola i taljiga, da služi kao drveni zid koji će štiti od napada. Tu su ih zastavili stražari. Fenjer koji je nosio njihov narednik bacao je dovoljno svetla da Arja vidi kako mu je plašt bledoružičast, prošaran crvenim suzama. Njegovi ljudi imali su na srcima zašiven grb Gospodara pijavica, odranog čoveka Užasnika. Sendor Klegani im ispriča istu priču kao i izvidnicima, ali je Boltonov narednik bio tvrdi orah od ser Donela Haja. „Usoljena svinjetina nije meso za svadbenu gozbu jednog lorda“, reče on prezrivo.

„Imam i ukiseljenih papaka, ser.“

„Ne za gozbu. Gozba je skoro gotova. A ja sam severnjak, a ne neki mekani južnjački vitez.“

„Rekli su mi da vidim kućopravitelja, ili kuvara...“

„Zamak je zatvoren. Niko ne sme da uznemirava gospodu.“ Narednik se na tren zamisli. „Možeš da istovariš burad kod svadbenih šatora, tamo.“ Pokaza oklopljenom šakom. „Od piva čovek ogladni, a matorom Freju neće nedostajati koji papak. Ionako za njih više nema zube. Traži Sedžinsa, on će znati šta sa tobom da radi.“ Zareža naredjenje, i njegovi ljudi pomeriše jedna kola i otvoriše im prolaz.

Psetov bič potera zapregu ka šatorima. Niko nije obraćao pažnju na njih. Prodoše kraj redova živo obojenih paviljona, čiji zidovi od vlažne svile behu osvetljeni iznutra svetiljkama i mangalama kao čarobne lampe; svetlucali su ružičasti i zlatni i zeleni, prugasti i karirani, ukrašeni pticama i zverinjem, širitima i zvezdama, točkovima i oružjem. Arja primeti žuti šator sa šest žirova na bokovima, tri iznad dva iznad jednog. *Lord Smolvud*, znala je, prisvetivši se Žirnog dvora tamo daleko, i gospe koja joj je rekla da je lepa.

Ali na svaki svetlacavi svileni paviljon dolazilo je dvadesetak od sukna ili platna, neprozirnih i tamnih. Bilo je i kasarskih šatora, dovoljno velikih da prime četrdeset pešadinaca, mada su i oni delovali patuljasto u poređenju sa tri velike svadbene šatre. Izgledalo je da se pije već satima. Arja ču glasne zdravice i sudar pehara, pomešane sa ostalim uobičajenim zvucima logora, njiskom konja i lavežom pasa, kotrljanjem kola kroz tamu, smehom i kletvama, čergtanjem i čangrljanjem čelika i drveta. Muzika je postajala sve glasnija dok su se približavali zamku, ali ispod nje se naslućivao dublji, tamniji i zvuk reka, nabujali Zeleni krak, režala je poput lava u jazbinu.

Arja se izvijala i vrtela, pokušavajući da odjednom gleda na sve strane, u nadi da će ugledati grb sa jezovukom, sivo-beli šator, neko poznato lice iz Zimovrela. Videla je samo strance. Zurila je u čoveka koji se olakšavao u trsci, ali on nije bio Burence. Vide napola obučenu devojku kako nasmejana izleće iz šatora, ali je šator bio bledoplav, ne siv kako joj se učinilo, a čovek koji je pojurio za njom na dubletu je nosio risa, a ne vuka. Ispod drveta, četiri strelca su stavljala tetive na dugačke lukove, ali to nisu bili strelci njenog oca. Meštar im prede put, ali to nije bio meštar Livin. Arja diže pogled ka Blizancima: visoki prozori na kulama prigušeno su svetleli gde god su gorele vatre. Kroz izmaglicu kiše, zamkovi su delovali sablasno i tajanstveno, poput nečega iz priča Stare Nen, ali nisu bili Zimovrel.

Gužva je bila najveća kod svadbenih šatri. Ulazi su bili širom otvoreni, i ljudi su se gurali dok su ulazili i izlazili s rogovima za piće i vrčevima u šakama, neki sa pratiljama logora. Arja virnu unutra dok je Pseto vozio kraj prve šatre, i vide stotine muškaraca kako se tiskaju na klupama i guraju oko

buradi medovine, piva i vina. Unutra jedva da je bilo mesta da se čovekolrene, ali kao da nikoga za to nije bilo briga. Bar su bili na suvom i toplom. Arja im je, mokra i smrzuta, na tome zavidela. Neki su čak i pevali. Oko ulaza se dizala para od toplote što je dopirala iznutra. „Za lorda Edmura i leđi Rozlin“, ču kako neko viče. Svi ispiše, a onda neko drugi viknu: „Za Mladog Vuka i kraljicu Džejn!“

*Ko je kraljica Džejn?* - upita se Arja na tren. Jedina kraljica koju je ona znala bila je Sersei.

Okolo svadbenih šatora bile su iskopane jame za vatru, zaštićene grubim nadstrešnicama od upletenog granja i koža, koje nisu dale kiši da ugasi plamen, pod uslovom da pada potpuno okomito. Vetar je, međutim, duvao s reke, tako da je ipak prodiralo dovoljno kapi da vatre šiste i igraju. Sluge su okretale meso na ražnjevima iznad njih. Od mirisa Arji pode voda na usta. „Zašto ne stanemo?“ - upita ona Sendora Kleganija. „U šatorima su severnjaci.“ Znala ih je po bradama, po licima, po plaštovima od medvedeg i folinog krzna, po delićima zdravica i pesama; Karstarkovi i Amberi i ljudi iz planinskih klanova. „Kladim se da ima i ljudi iz Zimovrela.“ Ljudi njenog oca, ljudi Mladog Vuka, jezovuka Starka.

„Brat će ti biti u zamku“, reče on. „J majka. Hoćeš li ili ne?“

„Hoću“, reče ona. „Šta je sa Sedžinsom?“ Narednik im je rekao da potraže Sedžinsa.

„Sedžins može da se jebe usijanim žaračem.“ Klegani izvadi bič, koji fjuknu kroz klišicu i raspali konja po sapima. „Tvog prokletog brata hoću.“

## KEJTLIN

Bubnjevi su tutnjali, tutnjali, tutnjali, baš kao što je tutnjalo i u njenoj glavi. Frule su zavijale a flaute pištale sa muzičarske galerije u dnu dvorane; violine kreštale, rogovi brujali, gajde zviždale živahnu melodiju, ali ih je bubnjanje sve nadjačavalo. Zvuci su odjekivali o tavanicu, dok su gosti jeli, pili i dovikivali se u parteru. *Valder Frej mora da je gluv kao kamen kada ovo zove muzikom.* Kejtlin otpi gutljaj vina i pogleda Zvonce lako skakuće na melodiju „Alisane“. Bar je mislila da bi to trebalo da bude „Alisana“. Kakvi su ovi svirači, mogla je lako da bude i „Medved i devica ljupka.“

Napolju je kiša još padala, ali je u Blizancima vazduh bio gust i vruć. Vatra je buktela u laminu, a nizovi baklji dimljivo su goreli u zidnim držačima. A ipak većina toplote dopirala je od tela svatova, tako zbijenih na klupama da je svaki koji bi digao pehar morao da čušne suseda u rebra.

Čak su i na podijumu bili bliži jedni drugima nego što bi to prijalo Kejtlin. Posadili su je između ser Rimana Freja i Ruza Boltona, i bila je okružena njihovim mirisima. Ser Riman je pio kao da će na Vesterosu uskoro sasvim nestati vina, a sve popijeno mu je izbijalo pod znojnim miškama. Olupao se u limunovoj vodi, cenila je ona, ali nikakav limun nije mogao da prikrije toliko kiselog znoja. Ruz Bolton je mirisao lepše, ali ne i prijatnije. Pijuckao je biljni liker umesto vina ili medovine, a jeo je sasvim malo.

Kejtlin nije mogla da ga krivi zbog nedostatka apetita. Svađbenu gozbu otvorila je retka supa od praziluka, a zatim su sledili salata od boranije, crnog luka i cvekle, štuka kuvana u bademovom mleku, brda pirea od repe, koji se već ohladio pre nego što je stigao na trpezu, teleći mozak u aspiku i žilavo jelenje meso. Bilo je to jedno posluženje za jednog kralja, a Kejtlin se stomak okretao na teleći mozak. Ipak je Rob sve jeo bez pritužbe, a brat joj je bio previše zanet svojom nevestom da bi obratio pažnju na hranu.

*Nikada ne bih rekla da se Edmur vajkao zbog Rozlin čitavim putem od Brzorečja do Blizanaca. Muž i žena jeli su iz istog tanjira, pili iz istog pehara, i čedno se ljubili između zalogaja. Edmur je mahao slugama da odnesu većinu jela. Za to nije mogla da ga krivi. Slabo se sećala jela sa svoje svađbene gozbe. Jesam li ih i okusila? Ili sam sve vreme provela zureći u Nedovo lice, pitajući se koje zapravo on?*

Osmeh sirote Rozlin bio je ukočen, kao da joj ga je neko našio na lice. *Pa, ona je udata devica, ali još nije bila u krevetu svog muža. Sigurno je prestravljena, kao što sam i ja bila.* Rob je sedeo između Aliks Frej i Lepe Valde, dve od poželjnijih frejovskih devica. „Nadam se da na svađbenoj gozbi nećeš odbiti da plešeš sa mojim kćerima“, beše rekao Valder Frej. „To bi razveselilo moje staračko srce.“ Onda bi srce trebalo da mu bude veselo; Rob je svoje dužnosti obavio kraljevski. Plesao je sa svim devojkama, sa Edmurovom nevestom i osmom gospom Frej, sa udovicom Ami i ženom Ruza Boltona Debelom Valdrom, sa bubuljičavim blizakinjama Serom i Sarom, čak i sa Širei, najmlađom kćeri lorda Valdera, kojoj je bilo jedno šest godina. Kejtlin se pitala hoće li gospodar Prelaza biti zadovoljan, ili će naći razloga za žalbe zato što ostale kćeri i unuke nisu došle na red. „Sestre ti veoma lepo plešu“, reče ona ser Rimanu Freju, pokušavajući da bude ljubazna.

„To su mi tetke i rođake.“ Ser Riman otpi dugačak gutljaj vina, a znoj mu je sa obraza curio u bradu.

*Kiseo čovek, i pripit, pomisli Kejtlin. Pokojni lord Frej je možda bio škrat sa hranom, ali na piću nije štedeo. Pivo, vino i medovina tekli su brzo poput reke pored zamka. Velidžon je već bio trešten pijan.*

Sin lorda Valdera Meret ga je pratio, čašu za čašu, ali se ser Valen Frej onesvestio polušaavajući da održi korak sa njima dvojicom. Kejtlin bi više prijalo da je lord Amber uspeo da ostane trezan, ali reći Velidžonu da ne pije bilo je isto kao i reći mu da nekoliko sati ne diše.

Malidžon Amber i Robin Flint sedeli su blizu Roba, pored Lepe Valde i Aliks. Oni nisu pili; zajedno sa Patrekom Malisterom i Dejsi Mormont, te večeri su bili čuvari njenog sina. Svađbena gozba nije bitka, ali kada se ljudi podnapiju, opasnosti uvek prete, a kralj nikada ne sme biti nezaštićen. Kejtlin je zbog toga bilo drago, a još i draže zbog pojasa za mačeve što su visili sa luka na zidovima. *Nikome ne treba dugački mač kako bi izašao na kraj sa telećim mozgom u aspiku.*

„Svi su mislili da će moj gospodar odabrati Lepu Valdu“, reče leđi Valda Bolton ser Vendelu, vičući da nadglasa treštanje muzike. Debela Valda beše okrugla ružičasta lopta od devojke, sa vodnjikavim plavim očima, mlitavom žutom kosom i ogromnim popršjem, ali joj je glas ipak bio piskutav. Tako odevenu u ružičastu čipku i ogrtač od veвериčjeg krzna, bilo ju je teško zamisliti u Užasniku. „Moj gospodar otac ponudio je Ruzu kao miraz težinu neveste u srebru, pa je moj gospodar Bolton izabrao mene.“ Devojinu podvoljci zaigraše kada se nasmejala. „Težim trideset oka više od Lepe Valde, ali mi je tada prvi put zbog toga bilo drago. Sada sam leđi Bolton, dok mi je rodaka još devica, a uskoro će napuniti *devetnaest*, sirotica.“

Gospodar Užasnika na to brbljanje nije obraćao pažnju, vide Kejtlin. Ponekad bi okusio zalogaj ovoga, kašiku onoga, otkinuo bi komad hleba sa velne kratkim snažnim prstima, ali ga obrokuopšte nije zanimao. Bolton je na početku gozbe nazdravio unucima lorda Valdera, naglašeno spominjući da se o Valderu i Valderu sada stara njegov vanbračni sin. Po načinu na koji je starac zaškljio na njega, usisavajući vazduh, Kejtlin je bilo jasno kako je čuo neizgovorenu pretnju.

*Je li ikada bilo neveselije svadbe?* – pitala se sve dok se nije setila svoje sirote Sanse i njenog braka s Baukom. *Smiluj joj se Majko. Duša joj je nežna.* Počinjala je da oseća mučninu od vrućine, dima i buke. Muzičari na galeriji možda su bili brojni i glasni, ali nisu bili posebno daroviti. Kejtlin otpi još gutljaj vina i dopusti pažnju da joj dopuni čašu. *Još koji sat, i najgore će proći.* Sutradan u ovo vreme Rob će krenuti u novu bitku, ovog puta protiv gvozdenljudi na Kejlinovom šancu. Čudno kako je osećala olakšanje na tu pomisao. *Pobediće u toj bici. Pobeđuje u svim bitkama, a gvozdenrođeni su bez kralja. Osim toga. Ned ga je dobro učio.* Bubnjevi su tutnjali. Zvonce ponovo proskakuta kraj nje, ali je muzika bila preglasna, tako da mu je jedva čula zvonca.

Kroz buku se iznenada probi besan lavež u trenutku kad se dva psa uhvatiše u koštac oko komada mesa. Otkotrljaše se preko poda, grebuci i grizući, a dvoranom se prolomi smeh. Neko ih poli vrčem piva i oni se razdvojiše. Jedan odšepa prema podijumu. Iz bezubih usta lorda Valdera dopre kreštav smeh kada se mokri pas strese i isprska pivom trojicu njegovih unuka.

Videviš pse, Kejtlin ponovo požele da je i Sivi Vetar tu, ali je lord Valder zabranio da on bude u dvorani. „Čuo sam da tvoja divlja zver voli ljudsko meso, *he*“, rekao je starac. „Kida ljudima grla, da. Neću takvo stvorenje na svadbi svoje Rozlin, među ženama i dečicom, svim mojim nevinašcima.“

„Sivi Vetar nije opasan za njih, moj gospodar“, pobunio se Rob. „Sve dok sam ja tu.“

„Bio si tamo na mojoj kapiji, zar nisi? Kada je vuk napao unuke koje sam poslao da ti požele dobrodošlicu? Sve sam čuo o tome, nemoj misliti da nisam, *he*.“

„Niko nije povređen...“

„Niko nije povređen, kaže kralj? Niko nije povređen? Petir je pao s konja, pao. Jednu sam ženu tako izgubio kada je pala.“ Usne mu se uvukoše i isturiše. „Ili je to bila samo neka droca? Majka kopileta Valdera, da, sada se sećam. Pala je s konja i razbila glavu. Šta bi veličanstvo radilo da je Petir slomio



vrat, *he?* Pružio mi još jedno izvinjenje umesto unuka? Ne, ne, ne. Možda i jesi kralj, neću reći da nisi, Kralj na Severu, *he*, ali pod mojim krovom vladaju moji zakoni. Biraj, vuka ili svadbu, veličanstvo. Oboje nećeš imati.“

Kejtlin je bilo jasno da joj je sin van sebe od besa, ali je popustio što je ljubaznije mogao. *Ako je po volji lorda Valdera da mi posluži kuvanu vranu prekrivenu crvima, rekao je, poješću je i zatražiti još jednu zdelu. I to je i uradio.*

Velidžon je pićem poslao pod sto još jednog potomka lorda Valdera, ovog puta Petira Bubuljicu. *Momak ima trećinu njegovog iskustva i zapremine, šta li je očekivao?* Lord Amber obrisa usta, ustade i zapeva. „*O, medved jedan bejaše krzna sura, sav mrk i kosmat, o, medved jedan tmuran!*“ Glas mu uopšte nije bio loš, mada je malo zaplitalo od pića. Nažalost, violinisti i bubnjari i flautisti su gore svirali „Proletnji cvet“, što se uz reči „Medveda i device ljupke“ slagalo kao puževi sa zlelom kaše. Na tu paklenu larnu čak je i siroti Zvonce pokrio uši.

Ruz Bolton promrmlja neke reči prethiše da se čuju, i ode da traži nužnik. Pretprana dvorana bila je u neprekidnom metežu od gostiju i slugu koji su dolazili i odlazili. Druga gozba, za vitezove i manje lordove, treštala je u drugom zamku, znala je ona. Lord Valder je izgnao svoju vanbračnu decu i njihovo potomstvo na tu obalu reke, tako da su Robovi severnjaci počeli da govore o „kopilanskoj gozbi“. Neki gosti su se bez sumnje iskradali da vide provode li se kopilad bolje od njih. Neki su verovatno išli čak i do logora. Frejji su obezbedili kola vina, piva i medovine, tako da obični vojnici mogu da piju u čast venčanja Brzorečja i Blizanaca.

Rob sede na Boltonovo prazno mesto. „Još koji sat i ova predstava će se okončati, majko“, reče tiho dok je Velidžon pevao o devici s medom u kosi. „Crni Valder je, za promenu, umilan kao jagnje. A ujak Edmur izgleda zadovoljan nevestom.“ Nagnu se ispred nje. „Ser Riman?“

Ser Riman Frej zatrepta i reče: „Veličanstvo. Da?“

„Želeo sam da zamolim Olivara da mi bude štitonoša kada krenemo na sever“, kaza Rob, „ali ga ne vidim ovde. Da nije na drugoj gozbi.“

„Olivar?“ Ser Riman odmahnu glavom. „Ne. Nije. Olivar. Otišao... otišao iz zamaka. Dužnost.“

„Shvatam.“ Robov glas govorio je suprotno. Kada ser Riman ne reče ništa više, kralj ponovo ustade. „Želiš li da zaplešemo, majko?“

„Hvala ti, ali ne.“ Samo joj je ples još trebao, kako joj je u glavi tutnjalo. „Nema sumnje da će neka od kćeri lorda Valdera rado plesati s tobom.“

„O, nema sumnje.“ Osmeh mu je izražavao pomirenost sa sudbinom.

Muzičari su svirali „Gvozdena koplja“ dok je Velidžon pevao „Pohotno momče“. *Neko bi trebalo da ih međusobno upozna, harmonija bi bila bolja.* Kejtlin se ponovo okrenu ser Rimanu. „Čula sam da je jedan od tvojih rodaka pevač.“

„Alesander. Simondov sin. Aliks mu je sestra.“ On diže pehar ka mestu gde je ona igrala sa Robinom Flintom.

„Hoće li Alesander večeras svirati za nas?“

Ser Riman se zašklji u nju. „Neće. Nije tu.“ Obrisa znoj sa čela i naglo ustade. „Oprosti mi, moja gospo. Oprosti.“ Kejtlin ga je gledala kako se tetura ka vratima.

Edmur je ljubio Rozin i stiskao joj šaku. Drugde u dvorani, ser Mark Pajper i ser Denvel Frej nadmetali su se u piću, Hromi Lotar je pričao nešto zabavno ser Hostinu, jedan od mlađih Freja žonglirao je sa tri bodeža pred nekoliko kikutavih devojaka, a Zvonce je sedeo na podu ližuci vino s prstiju. Poslužitelji su iznosili ogromne srebrne pladnjeve natrpane odrescima sočne ružičaste

janjnetine, najprimamljivijeg jela koje su čitave te večeri videli. A Rob je plesao sa Dejsi Mormont.

Kada je nosila haljinu umesto grudnog oklopa, najstarija kći leđi Meg bila je prilično lepa; visoka i vitka, stidljivog osmeha od loga bi joj se lice ozarilo. Bilo je lepo videti kako je jednako okretna na podijumu za ples kao i u dvorištu za vežbu. Kejtlin se pitala je li leđi Meg već stigla do Vrata. Ona je povelja svoje ostale kćeri sa sobom, ali je Dejsi, pošto je pripadala Robovom ličnom odredu, odabrala da ostane uz njega. *Ima Nedov dar da bude odanost u ljudima.* Olivar Frej je takođe bio odan njenom sinu. Zar nije Rob rekao kako je Olivar hteo da ostane uz njega čak i nakon što se oženio sa Džejn?

Posađen između svojih crnih hrastovih kula, gospodar Prelaza pljesnu pegavim šalama. Zvuk koji je proizveo beše tako slab da ga čak i oni na podijumu jedva čuše, ali ser Enis i ser Hostin videše i počеше da udaraju peharima o sto. Pridruži im se Hromi Lotar, a onda i Mark Pajper i ser Dendeel i ser Rejmund. Uskoro je polovina gostiju lupala. Na kraju čak i rulja muzičara na galeriji to primeti. Zavijanje, bubnjanje i pištanje utihnuše.

„Veličanstvo“, pozva lord Valder Roba, „obrednici su izmolili svoje molitve, reči su rečene, a lord Edmur je ognuru moju dušicu ribljim plaštom, ali oni još nisu muž i žena. Maču trebaju korice, *He*, a svadbi odlasku bračnu postelju. Šta kaže moj kralj? Je l' došlo vreme da ih nosimo u krevet?“

Dvadesetak sinova i unuka Valdera Freja ponovo zalupaše peharima, vičući: „U krevet! U krevet! *Vodimo ih u krevet!*“ Rozlin prebleda. Kejtlin se pitala plaši li se to devojka gubljenja devičanstva, ili nošenja u krevet. Sa toliko braće i sestara, taj običaj joj je sigurno bio poznat, ali je ipak drugo kada ga iskusiš na sopstvenoj koži. Na Kejtlininoj svadbi, Džori Kasel joj je poderao haljinu u žurbi da je iz nje što pre izvuče, a pijani Dezmund Grel se izvinjavao zbog svakog masnog vica, samo da bi odmah ispričao sledeći. Kada ju je lord Dastin video голу, rekao je Nedu da su joj grudi tolike da mu je žao što su ga ikada odbili od sive. *Siroti čovek*, pomisli ona. Odjahao je na jug s Nedom da se nikada ne vrati. Kejtlin je pitala koliko će ljudi koje večeras gleda biti mrtvi pre kraja godine. *Previše, bojim se.*

Rob diže ruku. „Ako misliš da je kacnuo čas, lorde Valdere, onda da ih nosimo u krevet.“

Njegovu objavu proprati grmljavina odobravanja. Gore na galeriji muzičari se ponovo latioše frula i rogova i violina, i zasviraaše „Kraljica sklida sandalu, a kralj sklida krunu“. Zvonce je skakao s noge na nogu, a kruna mu je ječala. „Čuo sam da muškarci Tulija između nogu imaju pastrmku umesto kite“, viknu Aliks Frej drsko. „Trebalo im crv da bi se digla?“ Na šta ser Mark Pajper odvrati: „A ja čujem da žene Freja imaju dve kapije umesto jedne!“ a Aliks reče: „Jeste, ali su obe zatvorene za krležjavce poput tebe!“ Usledi bura smeha, sve dok se Patek Malister ne pope na sto da nazdravi Edmurovoj jednookoj ribi. „A to je moćna štuka!“ - viknu ona. „Ma kakvi, hladim se da je iverak“, viknu Debela Valda Bolton pored Kejtlin. A onda se sa svih strana ponovo razleže polkič „*U krevet! U krevet!*“

Gosti preplaviše podijum, najpijaniji u prvim redovima, kao i uvek Muškarci i momci okružie Rozlin i digoše je u vazduh, dok su device i majke digle Edmura na noge i počele da mu povlače odeću. On se smejao i vraćao im prostačke šale, mada je muzika bila preglasna da bi ih Kejtlin razabrala. Velidžona je, međutim, odlično čula. „Dajte ovu malu nevestu meni“, zagrmeeo je kada se probio kroz druge ljude i prebacio Rozlin preko ramena. „Vidite kolicna je! Kost i koža!“

Kejtlin se sažali nad devojkom. Većina nevesta se trudila da uzvrati šalama, ili se bar pretvarala da u svemu uživa, ali je Rozlin bila ukročena od užasa, grčevito se držeći Velidžona, kao da je u strahu da će je ispustiti. *A iplače*, shvati Kejtlin dok je gledala ser Marka Pajpera kako sklida nevestine cipele. *Nadam se da će Edmur biti nežan sa sirotim detetom.* Vesela, prostačka muzika i dalje je dopirala sa galerije; kraljica je sada sklimala prsluk, a kralj tuniku.

Znala je da treba da se pridruži gomili žena oko svog brata, ali bi im samo pokvarila zabavu.

Najmanje od svega se osećala razuzdano. Edmur će joj oprostiti što nije tamo, u to nije sumnjala; mnogo je veselije da te u krevet odnesu pohotne, nasmejane žene Freja nego mračna, tužna sestra.

Dok su muškarca i devicu iznosili iz dvorane, a za njima ostajala staza od odeće, Kejtlin vide da ni Rob nije krenuo. Valder Frej je dovoljno osetljiv da u tome vidi neku uvredu za svoju kćer. *Trebalo bi da se pridruži muškarcima oko Rozlin, ali zar ja imam prava da mu to kažem?* Napela se, sve dok nije videla da su i neki drugi ostali. Petir Bubuljica i ser Valen Frej i dalje su spavali, sa glavama na stolu. Meret Frej je nasuo sebi još čašu vina, dok je Zvonce lutao naokolo, kradući komade sa napuštenih tanjira. Ser Vendel Menderli beše žustro napao jagnjeći but. A lord Valder je, naravno, bio preslab da bez pomoći ustane sa svog sedišta. *Ipak će očekivati da Rob pade.* Skoro da je čula starca kako pita zašto veličanstvo ne želi da vidi njegovu kćer голу. Bubnjevi su ponovo tutnjali, tutnjali i tutnjali i tutnjali.

Dejsi Mormont, koja je, izgleda, ostala jedina žena u dvorani sem Kejtlin, stade iza Edvina Freja, lagano ga dodirnu po ruci i nešto mu šapnu. Edvin se otrgnu od nje sa čudnom žustrinom. „Ne“, reče preglasno. „Dosta mi je plesa.“ Dejsi prebleda i okrenu se. Kejtlin sporo ustade. *Šta se to ovdje desilo?* Sumnja joj zgrabi srce, gde je malopre bio samo umor. *Ništa to nije, pokuša da kaže sebi, vidiš drekavce na bunjištu, postaješ stara čudakinja, poremećena od bola i tuge.* Ali nešto joj se sigurno ukazalo na licu. Čak i ser Vendel Menderli to primeti. „Nešto nije u redu?“ upita, onako s jagnječim butom u ruci.

Nije mu odgovorila. Umesto toga krenu ka Edvinu Freju. Svirači na galeriji napokon su skinuli i kralja i kraljicu do gole kože. Bez trenutka predaha, zasnivajući sasvim drugačiju pesmu. Niko nije pevao reči, ali je Kejtlin prepoznala „Kiše nad Kastamirom“ čim ih je čula. Edvin je žurio ka vratima. Ona ubrza, poterana muzikom. Šest brzih koraka, i uhvati ga. *Ko si pa ti da — gordi lord reče — niče pred tobom padnem?* Zgrabi Edvina za ruku da ga okrene, i sledi se kada ispod svilenih rukava oseti gvozdene karike.

Kejtlin ga ošamari tako snažno da mu puče usna. *Olivar, pomisli, i Pervin, Alesander, niko nije tu. A Rozlin je plakala...*

Edvin Frej je gurnu u stranu. Muzika je nadjačavala sve druge zvuke, odbijala se od zidova kao da samo kamenje svira. Rob besno pogleda Edvina i krenu da mu zapreči put... i iznenada se zatetura kada mu strelica niče iz bola, tik ispod ramena. Ako je tada i vrisnuo, zvuk progutaše frule i rogovi i violine. Kejtlin vide drugu strelicu kako mu se zabada u nogu, vide ga kako pada. Gore na galeriji, pola muzičara je u rukama umesto bubnjeva i lauta imalo samostrele. Ona potrča ka sinu, ali je nešto udari u krsta i tvrdi kameni pod polete da je tresne u lice. „*Robe!*“ vrisnu. Vide Malikžona Ambera kako diže sto uvis. Strelice iz samostrele zariše se u drvo, jedna dve tri, i on ga baci preko svog kralja. Robin Flint je bio okružen Frejima, njihovi bodeži su se dizali i spuštali. Ser Vendel Menderli tromo ustade, ne ispuštajući jagnjeći but. Strelica mu ulete u otvorena usta i izbi na vrat. Ser Vendel pade napred, rušeći sto i razbacujući pehare, vrčeve, tanjire, poslužavnike, repu, cvelke i vino da se prospu, razbiju i odlete na pod.

Kejtlinina leđa su gorela. *Moram da stignem do njega.* Malikžon raspali ser Rejmunda Freja po licu ovčjim butom. Ali kada krenu ka maču, strelica iz samostrele baci ga na kolena. *Kakvo god ruho lav da ponese, još pandže ima lavlje.* Vide kako je ser Hostin Frej posekao Lukasa Blekvuda. Jednog Vensa je Crni Valder ubo u nogu dok se rvao sa ser Harisom Hajom. *Moje su jošte duge i oštre, od tvojih ništa manje.* Samostreli pogodiše Donela Loka, Ovena Norija i još njih pet-šest. Mladi ser Benfri beše zgrabio Dejsi Mormont za ruku, ali Kejtlin je vide kako uzima vrč vina drugom rukom, razbija mu ga

o lice i trči ka vratima. Ona se otvoriše pre nego što stiže do njih. Ser Riman Frej stupi u dvoranu, u čeliku od glave od pete. Za njim nahrupiše desetak Frejovih oklopnih pešaka. U rukama su imali dugačke halebarde.

„Milost!“ - vrisnu Kejtlin, ali rogovi i bubnjevi i zveket čelika nadjačaše njen vapaj. Ser Riman zari glavu sekire u Dejsin stomak. Do tada su već ljudi kuljali i na ostala vrata, oklopljeni ljudi u čupavim krznenim plastovima s čelikom u šakama. *Severnjac!* U magnovenju pomisli da će ih oni spasiti, sve dok jedan ne odseče Malidžonu glavu sa dva strašna udarca sekírom. Nada zgasnu poput sveće u oluji.

Usred pokolja, gospodar prelaza sedeo je na svom rezbarenom prestolu, pohlepno upijajući prizor.

Koju stopu dalje od nje, na podu je ležao bodež. Možda je pao kada je Malidžon bacio sto, ili je ispaao iz ruke nekog umirućeg čoveka. Kejtlin otpuza ka njemu. Udovi joj behu olovni, a u ustima je osećala ulus krvi *Ubiću Valdera Freja*, reče sebi. Zvonce je bio bliži nožu, kriao se ispod stola, ali samo ustuknu kada ona zgrabi sečivo. *Ubiću starca, bar to mogu da uradim.*

Onda se sto koji je Malidžon bacio preko Roba pomeri, i njen sin se diže na kolena. Imao je strelicu u boku, drugu u nož, treću u grudima. Lord Valder diže ruku i muzika stade, sva sem jednog bubnja. Kejtlin ču tutnjavu daleke bitke, a odnekud bliže i divlje zavijanje vuka. *Sivi Vetar*, prekasno se priseti. „He“, zlobno se nasmeja lord Valder Robu, „Kralj na Severu ustaje. Čini mi se da smo ti pobili neke ljude, veličanstvo. O, ali ja ću ti se za to *izviniti*, to će sve da ih zakrpi, *he*.“

Kejtlin zgrabi Zvonceta Freja za dugačku kosu i izvuče ga iz skrovišta. „Lorde Valdere!“-viknu. „*LORDE VALDERE!*“ Bubanaj je udarao duboko i potmulo, *duuum buuum duuum*. „Dosta“, reče Kejtlin. „Dosta, kažem. Vratili ste nam na izdaju izdajom, neta se sada sve okonča.“ Kada prisloni bodež Zvoncetu na grlo, vrati joj se uspomena na Brenovu bolesničku sobu, sa osećajem čelika na sopstvenom vratu. Bubanj je udarao *buuum duuum buuum duuum buuum duuum*. „Molim te“, reče ona. „On mi je sin. Moj prvi sin, i moj poslednji. Pusti ga. Pusti ga i kunem ti se da ćemo zaboraviti ovo... zaboraviti sve što ste ovde uradili. Kunem ti se bogovima starim i novim, mi... nećemo se svetiti...“

Lord Valder je nepoverljivo pogleda. „Samo bi budala poverovala takvim brbljarijama. Smatraš li me to za budalu, moja gospo?“

„Smatram te za oca. Zadrži me za taoca, Edmura takođe, ako ga nisi ubio. Ali pusti Roba.“

„Ne.“ Robov glas beše tih kao šapat. „Majko, ne...“

„Da. Robe, ustani. Ustani, i idi odavde, molim te. Spasi se... ako ne zarad mene, onda zarad Džejn.“

„Džejn?“ Rob se uhvati za rub stola i nelako uspe da se digne. „Majko“, reče, „Sivi Vetar...“

„Idi knjemu. Smesta. Robe, *izlazi odavde*.“

Lord Valder prezivao frknu. „A zašto bih mu dozvolio da to uradi?“ Ona pritisnu sečivo jače na Zvoncetovo grlo. Maloumnik zakoluta očima u nemom preklinjanju. U nos joj navre odvratan smrad, ali se ona na to ne osvrnu, kao što se nije osvrkala ni na potmulo, beskraju tutnjavu tog bubnja, *buuum duuum buuum duuum buuum duuum*. Ser Riman i Crni Valder su joj kružili iza leđa, ali Kejtlin nije bilo briga. Sa njom su mogli da rade šta hoće; da je zatoče, siluju, ubiju, svejedno. Zivela je predugo, a

Ned ju je čekao. Samo se za Roba bojala. „Kunem se čašću Tulija i čašću Starka, zameniću život tvog dečaka za Robov. Sin za sina.“ Ruka joj se tako tresla da je od nje Zvoncetova glava zvonila.

*Buum*, odjeknu bubanj, *buuum duuum buuum duuum*. Starčeve usne se uvukoše i isturiše. Nož zadržta u Kejtlininoj ruci, klizav od znojca. „Sina za sina, *he*“, ponovi on. „Ali to je unuk.. a nikada mi

nije bio od neke koristi.“

Čovek u tamnom oklopu i bledoružičastom ogrtaču pride Robu. „Pozdravlja te Džejmi Lanister.“ Gurnu dugački mač u srce njenog sina, i uvrnu šakom.

Rob je prekršio reč, ali je Kejtlin svoju održala. Snažno cimnu Egona za kosu i prereza mu grlo tako duboko, da sečivo zagreba kost. Vrela krv joj obli prste. Njegova zvonca su zvonila, zvonila, zvonila a bubanj je tutnjao, *buuum duuum buuum*.

Napokon joj neko oduže nož. Suze su pekle poput sirćeta dok su joj se slivale niz obraze. Deset žestokih gavranova grebalo joj je lice ostrim kandžama i kidalo komade mesa, ostavljajući duboke brazde, pune crvene krvi. Osećala ju je na usnama.

*Tako boli, pomisli. Naša deca, Nede, svi naši mili mališani. Rikon, Bren, Arja, Sansa, Rob... Rob... molim te, Nede, molim te, zaustavi ovo, zaustavi ovaj bol... Bele suze i crvene mešale su se sve dok joj lice ne ostade iskidano i uništeno, lice koje je Ned voleo. Kejtlin Stark diže šake i pogleda kako joj krv curi niz dugačke prste, niz šake, pod rukave haljine. Spori crveni crvi puzali su joj uz ruke i pod odeću. Golica. Na to poče da se smeje, sve dok ne vrisnu. „Luda je“, reče neko, „izgubila je razum“, a neko drugi kaza: „Okončajte to“, i šaka je zgrabi za kosu kao što je ona zgrabila Zvonceta, i ona pomisli: Ne, nemojte, ne secite mi kosu, Ned voli moju kosu. Onda joj se čelik nade na grlu, a njegov ujed beše crven i hladan.*

# ARJA

Svadbene šatre su sada bile iza njih. Vukli su se kroz vlažnu glinu i prekopanu travu, sa svetla opet u tamu. Pred njima su se dizale kapije zamka. Videla je kako se baljke kreću po zidinama, kako im plamenovi igraju na vetru. Svetlo je mutno sijalo na vlažnim verižnjačama i kacigama. Još baljki se kretalo na tamnom kamenom mostu koji je spajao Blizance, povorka svetlara jurila je sa zapadne na istočnu obalu.

„Zamak nije zatvoren“, reče Arja iznenada. Narednik je rekao da će biti, ali nije bio u pravu. Rešetka se dizala na njihove oči, a pokretni most se već spustio preko prepunog šanca. Bojala se da ih stražari lorda Freja neće pustiti unutra. Na delić trena zagriže usnu, previše napeta da bi se osmehnula.

Pseto tako naglo priteže uzle da ona umalo ne pade s taljiga. „Jebem li mu sedam prokletih paklova“, ču ga Arja kako kune, a levi točak počeo da im tone u meko blato. Taljige se polako nagnuše. „*Silazi*“, zaurala Klegani na nju, dlanom je oborivši na bok. Ona se vešto dočeka, kao što ju je Sirio učio, i smesta ustade, blatnjavog lica. „*Zašto si to uradio?*“ - vrisnu. Pseto takođe skoči. Strgnu sedište s taljiga i maši se pojasa za mač koji je sakrio ispod njega.

Tek tada ona začu jahače kako naviru kroz kapije zamka u bujici čelika i vatre; grmljavina njihovih jurišnih konja preko pokretnog mosta jedva da se čula od bubnjanja iz zamkova. I konji i ljudi bili su u punim oklopima, a svaki deseti nosio je baljku. Ostali su imali sekire, halebarde oštih vrhova i teških sečiva za lomljenje čelika i kostiju.

Negde u daljini ču zavijanje vuka. Nije bilo preterano glasno u poređenju s bukom logora, muzikom i tihim zloslutnim hujanjem podivljale reke, ali ga je ipak čula. Samo ga možda nije čula ušima. Zvuk zaječa kroz Arju poput noža, oštar od gneva i bola. Sve više i više jahača naviralo je iz zamka, u beskrajoj povorci od po četvorice, vitezovi i štitonoše i konjanici slobodnjaci, baljke i sekire. A i iz unutrašnjosti je dopirala buka.

Kada se Arja osvrnu, vide da na mestu gde su do malopre stajale tri velike šatre sada stoje samo dve. Srednja se srušila. Na tren nije shvatala šta vidi. Onda iz pale šatre liznuše plamenovi, a zatim su se i druge dve rušile, teško nauljeno platno padalo je na ljude u njima. Jato vatrenih strela prolete vazduhom. Druga šatra se zapali, a onda i treća. Krici postadoše tako glasni da je čula reči kroz muziku. Ispred plamenova su se kretale mračne prilike, čelik njihovih oklopa narandžasto je blistao iz daljine.

*Bitka, znala je Arja. Vodi se bitka. A jahači...*

Tada više nije imala vremena da gleda šatore. Pošto se reka izlila, tamne uskovitlane vode na ivicama pokretnog mosta dopirale su do konjskih stomaka, ali su jahači ipak gazili kroz njih, terani muzikom. Jer napokon je ista muzika dopirala iz oba zamka. *Znam ovu pesmu*, shvati Arja iznenada. Tom Sedmica im ju je pevao, one kišne noći kada su se odmetnici sklonili u pivari s braćom. *A ko si pa ti da - gordi lord reče - niče pred tobom padnem?*

Frejovi jahači probijali su se kroz blato i trsku, ali su neki ugledali taljige. Videla je da trojica jahača napuštaju povorku i tutnje kroz pličak *Tek mačka bedna u tuđem ruhu, toliko barem znadem.*

Klegani oslobodi Stranca jednim zamahom mača i skoči mu na leđa. Jurišni at je znao šta se od njega očekuje. Načulji uši i okrenu se prema konjanicima koji su jurišali. *Kakvo god ruho lav da ponese, još pandže ima lavlje. Moje su jošte duge i oštre, od tvojih ništa manje.* Arja se stotinu puta

molila za Psetovu smrt, ali sada... u ruci je držala kamen, sluzav od blata, a nije ni znala kad ga je zgrabila. *Koga da gađam?*

Poskочи od zvuka sudara metala kada Klegani odbi prvu sekiru. Dok se borio s prvim čovekom, drugi ga obide i zamahnu mu ka krstima. Stranac se okretao, tako da udarac samo okrznu Pseto, dovoljno da podere vječastu seljačku košulju i otkrije verižnjaku pod njom. *Sam je protiv trojice.* Arja je još stezala kamen. *Sigurno će ga ubiti.* Pomisli na Miku, kasapinovog šegrtu koji joj je tako kratko bio drug.

Onda vide trećeg jahača kako dolazi ka njoj. Arja se skloni iza taljige. *Strah se će oštrije od mača.* Čula je bubnjeve i ratne rogove i frule, pastuve kako njiste, cilikčelika što udara o čelik, ali svi ti zvuci kao da behu daleko. Postojao je samo konjanik koji se približavao i sekira u njegovoj ruci. Preko oklopa je nosio ogrtač, i ona vide dve kule koje su ga označavale kao Freja. Nije shvatala. Njen ujak se ženio kćerkom lorda Freja, Freji su prijatelji njenog brata. „*Nemoj!*“ - viknu dok je obilazio oko taljige, ali se on na to ne osvrnu.

Kada juru, Arja baci kamen, kao što je jednom bacila divlju jabuku na Džendrija. Džendrija je pogodila pravo među oči, ali ovog puta je lošije naciljala, i kamen mu se odbi od slepoćnice. To beše dovoljno da mu uspori nasrtaj, ali ništa više. Ona se povuče, jurnuvši preko blatnjavog tla na vrhovima prstiju, i ponovo zamače s druge strane taljige. Vitez ju je pratio kasom, a kroz vizir mu se videla samo tama. Nije mu čak ni ulubila kacigu. Obidoše taljige jednom, dvaput, triput. Vitez je prokle. „*Ne možeš da bežiš za...*“

Sekira ga pogodi pravo u potiljak, probi se kroz kacigu i lobanju i baci ga iz sedla licem nadole. Iza njega je bio Pseto, još na Strancu. *Odakle ti sekira?* - zamalo da upita, a onda vide. Jedan Frej je ležao pod umirućim konjem, davio se u bari. Treći je bio na leđima, nepokretan. Nije nosio štitnik za grlo, i ispod brade mu je štrčao vrh slomljenog mača.

„Daj mi kacigu“, zarezha Klegani na nju.

Bila je skrivena na dnu džaka sušenih jabuka, u dnu taljiga, iza svinjskih papaka. Arja prevrnu džaki baci mu je. On je zgrabi u letu jednom rukom, spusti na glavu, i gde je tren ranije bio čovek sada se nalazio čelični pas koji reži na vatre.

„Moj brat...“

„Mrtav je!“ - viknu joj on. „Misliš li da bi mu poklali ljude a njega ostavili u životu?“ Okrenu glavu ka logoru. „Gledaj. Gledaj, prokleta bila.“

Logor se pretvorio u bojiste. *Ne, u kasapnicu.* Plamenovi svadbenih šatri prekrivali su pola neba. Neki kasarnski šatori takođe su goreli, kao i desetine svilenih paviljona. Mačevi su pevali na sve strane. *'Al sad mu kiša nad dvorom roni, samotnim, opustelim.* Vide dva viteza kako gaze begunca. Drveno bure udari u jedan od upaljenih šatora i raspuče se, a plamenovi skočiše još više. *Katapult,* znala je. Zamak je bacao ulje ili smolu ili nešto slično.

„Podi sa mnom.“ Sendor Klegani pruži ruku. „Moramo da bežimo odavde, i to smesta.“ Stranac nestrpljivo zabaci glavu, nozdrve mu se raširiše na miris krvi. Pesma se okončala. Čuo se samo usamljeni bubanj, njegovi spori ravnomerni udarci odjekivali su rekomb kao tutnjava nekog čudovišnog srca. Crno nebo je plakalo, reka hujala, ljudi proklinjali i umirali. Arja je imala blata u ustima, a lice joj beše mokro. *Kiša. To je samo kiša. Ništa više.* „Stigli smo“, viknu. Glas joj je zvučao slabo i uplašeno, glas male devojčice. „Rob je tu u zamku, i moja majka. Čak je i kapija otvorena.“ Freji više nisu izahivali. *Toliko sam daleko stigla.* „Moramo da odemo mojoj majci.“

„Glupa mala kućko.“ Vatre su svetlucale na njušci njegove kacige, a čelični zubi su blistali. „Udeš li unutra, živa nećeš izaći. Možda će te Freji pustiti da poljubiš majčin leš.“

„Možda možemo da *ih spasemo*...“

„Ti možeš da probaš. Meni se još živi.“ On pojava prema njoj, terajući je ka taljigama. „Ostani ili idi, vučice. Živi ili umri. Tvoj...“

Arja jurmu od njega, prema kapiji. Rešetka se spuštala, ali sporo. *Moram brže da trčim*. Blato ju je usporavalo, a onda i voda. *Trči brzo kao vuk*. Pokretni most je počinjao da se diže, voda je u mlazevima curila sa njega, blato otpadalo u grumenovima. *Brže*. Začu glasno pljuskanje i osvrnu se da vidi Stranca kako juri za njom, prskajući na sve strane. Vide i sekiru, još vlažnu od krvi i mozga. I Arja potrča. Ne zbog svog brata, čakni zbog majke, već zbog sebe. Trčala je brže nego ikada u životu, oborene glave, peneći nogama vodu reke, bežala je od njega kao što je nekada bežao Mika. Njegova sekira je udari u potiljak



## TIRION

Večerali su sami, što im je bio čest običaj.

„Grašak je preluvan“, primeti njegova žena.

„Nije važno“, reče on. „I ovčetina je.“

Bila je to šala, ali je Sansa shvati kao prekor. „Žao mi je, moj gospodar!“

„Zašto? Neki kuvar bi trebalo da traži oprost. Ne ti. Grašak nije tvoja odgovornost, Sansa.“

„Žao... žao mi je što moj gospodar muž nije srećan.“

„Moje nezadovoljstvo nema baš nikakve veze sa graškom. Imam Džofrija i sestru da mi kvare sreću, i mog gospodara oca i tri stotine prokletih Dornijana.“ Smestio je princa Oberina i njegove lordove u ugaonu tvrđavu koja je gledala na grad, što je dalje mogao od Tirela a da ipak budu u Crvenoj tvrđavi. To nije bilo ni izbliza dovoljno. Već je došlo do tuče u nekoj krčmi u Bavljoj rupi, u kojoj je jedan Tirelov oklopni pešak poginuo, a dva čoveka lorda Gargalena ošurena, i do neprijatnog susreta u dvorištu kada je sedokosa sitna majka Mejsa Tirela nazvala Elariju Peščanu „mijinom kurvom“. Svaki put kada bi sreo Oberina Martela, princ bi ga pitao kada će biti poslužena pravda. Preluvan grašak bio je poslednja Tirionova briga, ali nije video zašto bi time opterećivao svoju mladu ženu. Sansa je imala dovoljno svojih tuga.

„Grašak je sasvim dobar“, reče joj kratko. „Zelen je i okrugao, šta drugo od njega da očekujemo? Evo, sipaću još jednom, ako je tako po volji mojoj gospi.“ On mahnu rukom, i Podrik Pejn mu nasu toliko graška na tanjir da potpuno prekri ovčetinu. *To je bilo glupo*, reče on sebi. *Sada moram sve da pojedem, ili će ona opet da se izvinja.*

Večera se okonča u napetoj tišini, kao i mnogo puta ranije. Posle, dok je Pod sklanjao čaše i tanjire, Sansa zatraži od Tiriona dozvolu da poseti bogošumu.

„Kako želiš.“ Navikao je na ženine svakonoćne obrede. Molila se i u kraljevskom obredištu, i često palila sveće Majci, Devici i Starici. Tirion je smatrao da je tolika pobožnost preterana, ali bi na njenom mestu možda i on tražio božju pomoć. „Priznajem, malo znam o starim bogovima“, reče, pokušavajući da bude prijatan. „Možda ćeš me jednog dana prosvetliti. Mogao bih čak i da te pratim.“

„Ne“, reče Sansa smesta. „Lepo... lepo je od tebe što to nudiš, ali... nema *obreda*, moj gospodar. Nema sveštenika niti pesama niti sveća. Samo drveće, i tihе molitve. Bilo bi ti dosadno.“

„Nema sumnje da si u pravu.“ *Poznaje me bolje nego što sam mislio.* „Mada bi šuštanje lišća bilo prijatna promena u poređenju sa nekim obrednikom koji beskrajno raspreda o sedam vidova božje milosti.“ Tirion joj mahnu da je slobodna. „Neću da ti smetam. Obuci se toplo, moja gospo, tamo vetar oštro duva.“ Pomisli da je pita za šta se moli, ali je Sansa bila tako pokorna da bi mu možda zaista rekla, a on nije bio siguran želi li to da zna.

Kada je otišla, vratio se poslu, pokušavajući da prati trag nekih zlatnih znajeva kroz lavirint Maloprstićevih računskih knjiga. Petir Beliš nije verovao da zlato treba da sedi i skuplja prašinu, to je bar bilo jasno, ali što je Tirion više pokušavao da pronikne u račune, to ga je glava više bolela. Lepo je bilo pričati kako znajeve treba razmnožavati, a ne zaključavati ih u riznicu, ali su neki od tih poslova smrdeli gore nego riba od nedelju dana. *Ne bih tako olako dozvolio Džofriju da baca Rogate ljude preko zidina da sam znao koliko je tih gadova zajmilo od krune.* Moraće da pošalje Brona u potragu za njihovim naslednicima, ali se bojava da će se pokazati unosnim kao ceđenje zлата iz zlatnih ribica.

Kada stiže poziv od njegovog gospodara oca, Tirion pomisli kako je to prvi put da je srećan što vidi

ser Borosa Blunta. Zahvalno zatvori računске knjige, utrne uljanicu, prebaci plašt preko ramena i odgega se na drugu stranu zamka, do Desničine kule. Vetar *jeste* bio oštar, baš kao što je upozorio Sansu, a vazduh je mirisao na lišu. Kada lord Tivin završi sa njim, mogao bi da ode u bogošumu i otrpati je kući pre nego što pokisne.

Međutim, u trenu zaboravi na sve to kada uđe u desničinu odaju i zateče Sersei, ser Kevana i velemeštra Piselija okupljene oko lorda Tivina i kralja. Džofri samo što nije skakutao, a Sersei se samozadovoljno smeškala, mada je lord Tivin delovao jednako mračno kao i uvek *Pitam se da li bi mogao da se nasmeje sve i da hoće*. „Šta se desilo?“ - upita Tirion.

Otac mu pruži svitak pergamenta. Neko ga već beše ispravio, ali se i dalje savijao. „*Rozlin je uhvatila lepu debelu pastrmku*“, glasila je poruka. „*Braća su joj za svadbu poklonila dva vučja krzna*.“ Tirion je okruni da osmotri slomljeni pečat. Vosak beše srebrnastosiv, a u njega utisnute kule bliznakije kuće Freja. „Misli li to gospodar Prelaza da je poetičan? Ili samo želi da nas zbuni?“ Tirion prezrivo frknu. „Pastrmka će biti Edmur Tuli, krzna...“

„On je mrtav!“ Džofri je zvučao tako ponosno i srećno kao da je on lično odrao Roba Starla.

*Prvo Grejđžoj, a sada i Stark*. Tirion pomisli na svoju ženu-dete, koja se upravo moli u bogošumi. *Moli se bogovima svog oca da podare pobedu njenom bratu i sačuvaju njenu majku, bez sumnje*. Činilo se da su stari bogovi prema molitvama jednako ravnodušni kao i novi. Možda bi to trebalo da ga uteši. „Kraljevi padaju kao lišće ove jeseni“, reče on. „Čini se da se naš mali rat lepo odvija sam od sebe.“

„Ratovi se ne odvijaju sami od sebe, Tirione“, reče Sersei s otrovnom umilnošću. „U ovom ratu je pobedio naš gospodar otac.“

„Nema pobeđe dokle god su nam neprijatelji na bojnom polju“, upozori ih lord Tivin.

„Rečni gospodari nisu budale“, usprotivi se kraljica. „Znaju da bez severnjaka nemaju nade da se suprotstave ujedinjenoj snazi Visokog Sada, Livačke stene i Dorne. Sigurno će se pre odlučiti za pokornost nego za uništenje.“

„Većinom“, složi se lord Tivin. „Brzorečje preostaje, ali dokle god Valder Frej drži Edmura Tulija kao taoca, Crna Riba se neće usuditi da nam zapreti. Džejson Malister i Titos Blekvud će zbog časti nastaviti sa borbom, ali Freji mogu da drže Malistere sabijene u Vodogled, a uz odgovarajuću ponudu, Džonos Breken može se ubediti da pređe na drugu stranu i napadne Blekvude. Na kraju će svi kleknuti, da. Nameravam da ponudim velikodušne uslove. Biće pošteđen svaki zamak koji se preda, osim jednog.“

„Harendvora?“ - upita Tirion, koji je poznao svog oca. „Kraljevstvo je predugo trpelo te Hrabre drugare. Naredio sam ser Gregoru da pobije sve u njemu.“

*Gregor Klegani*. Izgledalo je kao da njegov otac smera da iz Planine iskopa baš svu rudu pre nego što ga preda dornskoj pravdi. Hrabri drugi će završiti kao glave na kolju, a Maloprstić će ušetati u Harendvor bez ijedne kapi krvi na onoj svojoj skupocenoj odeći. Pitao se je li Petir Beliš već stigao do Dola. *Ako su bogovi milostivi, naleteo je na oluju i potonuo*. Međutim, kada su to bogovi bili nešto posebno milostivi?

„Trebalo ih sve pobiti“, objavi Džofri iznenada. „Malistere i Blekvude i Brekene... sve odreda. Izdajnici su. Hoću da budu pobijeni, deda. Neću *nikakve velikodušne uslove*.“ Kralj se okrenu velemeštru Piseliju. „A hoću i glavu Roba Starla. Piši lordu Freju i reci mu. Kralj zapoveda. Poslužiću je Sansi na mojoj svadbi.“

„Gospodaru“, reče ser Kevan preneraženim glasom, „gospa ti je sada ujna.“

„Šala.“ Sersei se osmehnu. „Džof nije mislio ozbiljno.“

„Jesam, jesam“, bio je uporan Džofri. „Bio je izdajnik i hoću njegovu glupu glavu. Nateraću Sansu da je poljubi.“

„Ne.“ Tirionov glas beše mukao. „Sansa više nije tvoja da je mučiš. Shvati to, čudovište.“

Džofri se prezrivo nasmeja. „Ti si čudovište, ujače.“

„Stvarno?“ Tirion iskrivi glavu. „Možda bi onda trebalo da mi se lepše obraćaš. Čudovišta su opasne zveri, a kraljevi u poslednje vreme ginu kao muve.“

„Mogao bih da ti iščupam jezik zbog tih reči“, kaza dečak-kralj, pocrvenevši. „Ja sam kralj.“

„Sersei zaštitnički obgrli sina. „Neka kepec preti koliko hoće, Džofe. Neka moj gospodar otac i stric vide kakav je uistinu.“

Lord Tivin se na to ne osvrnuo; obratio se Džofriju. „Eris je takođe osećao potrebu da podseća ljude kako je on kralj. A takođe je prilično voleo da ljudima čupa jezike. Možeš o tome da pitaš Ilina Pejna, mada ti neće odgovoriti.“

„Ser Ilin se nikada nije usudio da izaziva Erisa onako kako tvoj Bauk izaziva Džofa“, reče Sersei. „Čuo si ga. Rekao je ‘čudovište’. Kraljevskom veličanstvu. I pretio mu je...“

„Tišina, Sersei. Džofri, kada ti neprijatelj prkose, moraš ih goniti ognjem i mačem. Kada padnu na kolena, međutim, moraš im pomoći da ustanu. Inače niko pred tobom neće saviti koleno. A čovek koji mora da kaže ‘Ja sam kralj’ uopšte nije pravi kralj. Eris to nikada nije shvatio, ali ti hoćeš. Kada pobedim u ratu za tebe, vratićemo kraljev mir i kraljevju pravdu. Jedina krv o kojoj ti treba da brineš jeste ona koja će se prosuti kada razdevičiš Margeri.“

Na Džofrijevom licu se pojavi onaj njegov potuljeni, durljivi izgled. Sersei ga je čvrsto držala za ramena, ali je možda trebalo da mu stavi šaku preko usta. Dečak ih sve iznenadi. Umesto da odgamiže pod svoj kamen,

Džof se prkosno uspravi i reče: „Ti mi nešto govoriš o Erisu, deda, a zapravo si ga se bojao.“

*Oho-ho, ovo postaje zanimljivo*, pomisli Tirion.

Lord Tivin je ćutke proučavao svog unuka, a zlatne trunčice iskrile su mu u svetlozelenim očima. „Džofri, izvini se dedi“, reče Sersei.

On se otrgnu od nje. „Zašto? Svi znaju da je to istina. Moj otac je pobedio u svim bitkama. Ubio je princa Regara i uzeo krunu, dok se *tvoj* otac krijo u Livačkoj steni.“ Dečak prkosno pogleda dedu. „*Snažan* kralj smelo dela umesto da samo priča.“

„Hvala ti na toj mudrosti, veličanstvo“, reče lord Tivin, sa ljubaznošću toliko ledenom da svi u odaji zadržtaše. „Ser Kevane, vidim da je kralj umoran. Molim te, otprati ga u spavaću sobu. Piseli, možda će neki blag napitak pomoći veličanstvu da mirno spava?“

„Snovino, moj gospodar?“

„Neću nikakvo snovino“, usprotivi se Džofri.

Lord Tivin se ne bi više osvrnuo na miša što cvili u uglu. „Snovino je dobro. Sersei, Tirione, ostanite.“

Ser Kevan čvrsto uhvati Džofrija za ruku i izvede ga napolje, gde su čekala dvojica kraljevih gardista. Velemeštar Piseli odmili za njima koliko su brzo mogle da ga nose njegove drhtave stare noge. Tirion ostate na svom mestu.

„Oče, žao mi je“, reče Sersei kada se vrata zatvorise. „Džof je oduvek bio svojeglav, upozorila sam te...“

„Postoji ogromna razlika između svojeglavosti i gluposti. ‘Snažan kralj smelo dela’? Ko mu je to rekao?“

„Nisam ja, veruj mi“, laza Sersei. „Najverovatnije je to načuo od Roberta...“

„Onaj deo od skrivanju u Livačkoj steni zaista liči na Roberta.“ Tirion nije želeo da lord Tivin zaboravi tu rečenicu.

„Da, sada se sećam“, reče Sersei, „Robert je često govorio Džofu kako kralj mora biti smeo.“

„A šta si mu ti govorila, molim te? Nisam video rat da bih na Gvozdeni presto postavio Roberta Drugog. Rekla si mi da dečaku nimalo nije stalo do oca.“

„Zašto bi? Robert se retko obazirao na njega. Čak bi ga i tukao da sam dozvolila. Taj siledžija za koga si me naterao da se udam jednom ga je udario tako jako da mu je isterao dva mlečna zuba, zbog nekog nestašluka s mačkom. Rekla sam mu da ću ga ubiti na spavanju ako to ikada ponovi, pa nije, ali bi ponekad govorio takve stvari...“

„Izgleda da je trebalo govoriti razne stvari.“ Lord Tivin joj odsečno mahnu sa dva prsta, stavivši joj do znanja da je slobodna. „Jdi.“

Ona ode, pušći se od besa.

„Ne Robert Drugi“, reče Tirion. „Eris Treći.“

„Dečaku je trinaest godina. Ima još vremena.“ Lord Tivin pride prozoru. To nije bilo nalik na njega. Bio je uznemireniji nego što je želeo da se vidi. „Potrebna mu je dobra lekcija.“

Tirion je svoju dobru lekciju takođe dobio u trinaestoj. Gotovo da je sažaljvao sestrića. S druge strane, niko to nije više zasluživao. „Dosta o Džofriju“, reče. „U ratovima se pobeđuje perima i gavranovima, zar mi nisi to jednom rekao? Moram da ti čestitam. Koliko dugo već ti i Valder Frej šurujete?“

„Ne dopada mi se ta reč“, izgovori lord Tivin ukločeno.

„A meni se ne dopada kada me drže u mraku.“

„Nije bilo razloga da ti kažem. Nisi imao ulogu u tome.“

„Jesi li rekao Sersei?“ - upita Tirion.

„Nikome nisam rekao, sem onima koji su imali uloge. A njima je rečeno samo onoliko koliko je bilo neophodno. Treba da znaš kako ne postoji drugi način da se sačuvaju tajne - posebno ovde. Cilj mi je bio da uklonim opasnog neprijatelja što je jeftinije moguće, a ne da zadovoljim tvoju radoznalost, niti da dam tvojoj sestri razloga da se oseća važno.“ On zatvori prozorske kapke, mršteći se. „Ti poseduješ izvesno lukavstvo, Tirione, ali je gola istina da *previše pričaš*. Taj tvoj dugački jezik će te jednog dana koštati glave.“

„Trebalo je da pustiš Džofrija da mi ga iščupa“, predloži Tirion.

„Nemoj da me lušaš“, odgovori lord Tivin. „Neću više da govorim o tome. Razmišljao sam kako najbolje da umirim Oberina Martela i njegovu pratnju.“

„O? To je nešto što mi je dozvoljeno da znam, ili treba da odem i ostavim te da razgovaraš sam sa sobom?“

Njegov otac se ne osvrnu na žaoku. „Prisustvo princa Oberina nije najsrećnije. Brat mu je oprezan čovek, *razuman* čovek, istančan, promišljen, donekle čak i trom. On je čovek koji vaga posledice svake reči i svakoga dela. Ali Oberin je oduvek bio napola lud.“

„Je li istina da je pokušao da digno Dornu za Viserisa?“

„O tome niko ne govori, ali jeste. Gavrani su leteli, a jahači jurili: kakve su tajne poruke nosili, ne znam. Džon Erin je otplovio za Sunčevo koplje da vrati Kostu princa Leuina, seo s princem Doranom i otkočao sve priče o ratu. Ali Robert nikada kasnije nije otišao u Dornu, a princ Oberin ju je retko napuštao.“

„Pa, sada je ovde, sa pola domskog plemstva, i svakog dana je sve nestrpljiviji“, reče Tirion. „Da mu pokažem bordele Kraljeve luke, to će ga možda zabaviti? Pravi alat za pravi posao, zar se ne kaže tako? Moja alatka je tebi na usluzi, oče. Da niko ne kaže kako je kuća Lanistera oglasila trube, a ja tom zovu nisam odgovorio.“

Usta lorda Tivina se stegoše. „Vrlo duhovito. Da naredim da ti sašiju karirano odelce i kapicu sa zvoncima?“

„Ako je budem nosio, hoću li smeti da kažem sve što želim o njegovom veličanstvu kralju Džofriju?“

Lord Tivin ponovo sede i reče: „Morao sam da trpim ludosti svog oca. Tvoje neću. Dosta.“

„Dobro onda, ako tako ljubazno moliš. Crvena Kobra neće biti tako ljubazan, bojim se... niti će se zadovoljiti samo glavom Gregora Kleganija.“

„Još jedan razlog da mu je ne damo.“

„Ne damo...?“ Tirion je bio preneražen. „Mislio sam da smo se složili kako u šumi ima previše zveri.“

„Manjih zveri.“ Prsti lorda Tivina prepletoše se ispod brade. „Ser Gregor nam je dobro služio. Nema viteza u kraljevstvu koji među našim neprijateljima budi takav užas.“

„Oberin zna da je Gregor...“

„Ne zna on ništa. Čuo je neke priče. Štalska govorlanja i kuhinjske klevete. Nema ni mrvicu dokaza. Ser Gregor mu se sigurno neće ispovediti. Nameravam da ga držim što dalje, sve dok su Dornjani u Kraljevoj Luci.“

„A kada Oberin zatraži pravdu po koju je došao?“

„Reći ću mu da je Eliju i njenu decu ubio ser Ejmori Lorč“, mirno odgovori lord Tivin. „To ćeš uraditi i ti, bude li te pitao.“

„Ser Ejmori Lorč je mrtav“, reče Tirion ravno.

„Baš tako. Vargo Hout je nakon pada Harendvora bacio ser Ejmoriya medvedu. To bi trebalo da bude dovoljno krvavo da umiri čak i jednog Oberina Martela.“

„Ti ćeš to možda zvati pravdom...“

„To jeste pravda. Ser Ejmori mi je doneo devojčino telo, ako već moraš da znaš. Našao ju je kako se krije ispod očevoeg kreveta, kao da veruje da je Regar još može zaštititi. Princeza Elija i odojče bili su u dečjoj sobi, sprat niže.“

„Pa, to je jedna priča, i ser Ejmori je neće poreći. Šta ćeš reći Oberinu kada bude pitao ko je Lorču izdao naređenja?“

„Ser Ejmori je delao sam, u nadi da će se dodvoriti novom kralju. Robertova mržnja prema Regaru dobro je poznata.“

*Ovo može da posluži, morao je Tirion da prizna, ali zjinja neće biti srećna.* „Daleko bilo da ja dovodim u sumnju tvoje lukavstvo, oče, ali da sam bio na tvom mestu, pustio bih Roberta Barateona da sam olrvavi ruke.“ Lord Tivin ga pogleda kao da je sišao s uma. „Onda zaslužuješ odoru lude. Kasno smo stali uz Roberta. Bilo je nužno da pokažemo odanost. Kada sam položio ta tela ispod prestola, niko nije mogao da sumnja kako sam se zauvek odrekao kuće Targarjena. A Robertovo olakšanje bilo je gotovo opipljivo. Koliko god bio glup, znao je da Regarova deca moraju biti mrtva ako želi da mu presto bude siguran. A ipak je sebe doživljavao kao junaka, a junaci ne ubijaju decu.“ Njegov otac slegnu ramenima. „Priznajem, to je obavljeno previše svirepo. Eliji nije moralo ništa da se desi, to je bila čista ludost. Sama po sebi, ona nije bila ništa.“

„Pa zašto ju je onda Planina ubio?“

„Zato što mu nisam rekao da je poštedi. Sumnjam da sam je uopšte i spomenuo. Imao sam važnijih briga. Prethodnica Neda Starka jurila je na jug sa Trozupca, i ja sam se bojao da ćemo možda ukrstiti mačeve. A Eris je bio u stanju da ubije Džejmija iz čiste pakosti. Toga sam se najviše bojao. Toga, i onoga što bi sam Džejmi mogao da uradi.“ Stegno pesnicu. „A još nisam ni shvatao šta zapravo imam u Gregoru Kleganiju, znao sam samo da je ogroman i strašan u boju. Silovanje... čak me ni ti nećeš optužiti da sam izdao *to* naređenje, nadam se. Ser Ejmori se poneo skoro jednako zverski prema Renis. Posle sam ga pitao zašto je trebalo pedeset uboda da se ubije devojčica od... dve godine? Tri? Odgovorio je da ga je šutnula, i da nije prestajala da vrišti. Da je Lorč imao pola pameti koju je bog dao repi, umirio bi je sa nekoliko umilnih reči, i onda upotrebio mek jastuk.“ Usta mu se izviše od gađenja. „Jzgrabio je vlast nad sobom.“

*Ali ti nisi, oče. Tvin Lanister nikada ne gubi vlast nad sobom.* „Da li je Roba Starka ubio meki svileni jastuk?“

„Verovatno strela, na svadbenoj gozbi Edmura Tulija. Dečak je na pohodima bio previše oprezan. Držao je svoje ljude u dobrom poretku, i okružio se tragačima i telohraniteljima.“

„Znači, lord Valder ga je ubio pod vlastitim krovom, za vlastitom trpezom?“ Tirion stegno pesnicu.

„Šta je s leđi Kejtlin?“

„Rekao bih da su i nju ubili. *Dve vučje kože.* Frej je nameravao da je zadrži kao zatočenicu, ali je nešto možda pošlo naopako.“

„Toliko o gostinskim pravima.“

„Krv je na rukama Valdera Freja, ne na mojima.“

„Valder Frej je uvredljiv starac koji živi da bi pipao mladu ženu i prisećao se svih uvreda koje je pretrepo. Nema sumnje da je on izlegao ovo ružno pile, ali se nikada ne bi usudio da tako nešto uradi bez obećane zaštite.“

„Pretpostavljam da bi ti poštedeo dečaka i rekao lordu Freju kako ti njegovo savezništvo nije potrebno? To bi oteralo matoru budalu pravo u Starkove rule i produžilo rat za bar još godinu dana. Objasni mi zašto je plemenitije ubiti deset hiljada ljudi u bici nego desetak za večerom.“ Kada Tirion na to ne odgovori, njegov otac nastavi. „Cena je bila mala, kako god da se meri. Kruna će dati Brzorečje ser Emonu Freju kada se Crna Riba jednom preda. Lansel i Daven moraju da se ožene Frejovim devojkama. Džoj će, kada stasa za udaju, poći za jednog zakonitog sina lorda Valdera, a Ruz Bolton postaje zaštitnik Severa i vodi kući Arju u Stark

„*Arju Stark?*“ Tirion nagnu glavu u stranu. „J Bolton? Trebalo je da znam kako Frej ne bi imao petlju da to uradi sam. Ali Arja... Varis i ser Džejslin su je tražili skoro pola godine. Arja Stark je sigurno mrtva.“

„Mrtav je bio i Renli, do Crnobujice.“

„Šta to znači?“

„Možda je Maloprstić uspeo tamo gde ti i Varis niste. Lord Bolton će udati devojčicu za svoje kopile. Dozvolićemo Užasniku da ratuje protiv gvozdenrođenih nekoliko godina, i videćemo možemo li da pokorimo ostale Starkove vazale. Na proleće, svi će biti na iznaku snaga i spremni da kleknu. Sever će pripasti tvom sinu sa Sansom Stark... ako ikada nađeš u sebi dovoljno muškosti da ga napraviš. Ne zaboravi, ne mora samo Džofri da razdeviči svoju ženu.“

*Nisam zaboravio, ali sam se nadao da ti jesi.* „A kada misliš da će Sansa biti najplodnija?“ - upita Tirion oca glasom iz koga je kiptela gorčina. „Pre nego što joj kažem da smo joj ubili majku i brata, ili

posle?\*

## DAVOS

Na tren se činilo kao da kralj nije čuo. Stanis nije pokazao zadovoljstvo vestima, ni bes, ni nevericu - čakni olakšanje. Zurio je čvrsto stegnutih zuba u svoj Obojeni sto. „Siguran si?“ - upita.

„Telo video nisam, ne, vaše kraljevstvo“, reče Salador San. „A ipak u gradu, lavovi se vesele i plešu. Crvena svadba, tako je narod zove. Kunu se da je lord Frej odsekao momku glavu i zašio na njeno mesto glavu je jezovika, i zakucao mu krunu oko ušiju. Njegova gospa majka takođe je ubijena, i gola bačena u reku.“

Na svadbi, pomisli Davos. *Dok je sedeo za trpezom svog ubice, gost pod njegovim krovom. Ti Freji su prokleti.* Ponovo je osećao miris sažežene krvi i čuo pijavice kako šište i pucaju na usijanom ugljevlju mangala.

„Gospodarov gnev ih je ubio“, objavi ser Aksef Florent. „Ruka R'lorova!“

„Hvaljen bio Gospodar svetla!“ - zapeva kraljica Selisa, suva i žilava žena velikih ušiju i jakih nausnica.

„Da li je ruka R'lorova pegava i drhtava od starosti?“ - upita Stanis. „Ovo deluje više kao delo Valdera Freja nego nekog boga.“

„R'lor bira svoja oruda kako mu odgovara.“ Rubin na Melisandrinom grlu crveno je sijao. „Njegovi putevi su čudni, ali nijedan čovekse ne može odupreti njegovoj vatrenoj volji.“

„Niko mu se ne može odupreti!“ - viknu kraljica.

„Tišina, ženo. Sada nisi kod noćne vatre.“ Stanis je motrio Obojeni sto. „Vuk nema naslednika, a džinovska sipa ih ima previše. Lav će ih progutati, osim... Sane, trebaju mi tvoje najhitrije lađe da odnesu izaslanike za Gvozdena ostrva i Bela sidrišta. Ponudiću pomilovanja.“ Po tome kako je škljocnuo zubima, videlo se koliko ne voli tu reč. „Puna pomilovanja, za sve koji se pokaju za izdaju i zakunu na vernost zakonitom kralju. Moraju da shvate...“

„Neće shvatiti.“ Melisandrin glas beše tih. „Žao mi je, veličanstvo. Ovo nije kraj. Još lažnih kraljeva će se uskoro dići da preuzmu krunu onih koji su umrli.“

„Još?“ Stanis je pogleda kao da bi je najradije zadavio. „Još uzurpatora? Još izdajnika?“

„Videla sam to u plamenovima.“

Kraljica Selisa pride kralju. „Gospodar Svetla je poslao Melisandru da te vodi do slave. Poslušaj je, preklinjem te. R'lorovi sveti plamenovi ne lažu.“

„Postoje razne vrste laži, ženo. Čak i kada ti plamenovi govore istinito, čini mi se da su puni varki.“

„Mrav koji čuje kraljeve reči možda ih neće razumeti“, reče Melisandra, „a svi ljudi su mravi pred vatretnim licem božjim. Ako sam ponekad pogrešno protumačila upozorenje kao proročanstvo ili proročanstvo kao upozorenje, grešla je u čitaocu, a ne u knjizi. Ali ovo znam zasigurno - izaslanici i pomilovanja sada ti neće koristiti, ništa više od pijavica. Moraš kraljevstvu da pokažeš znak. Znak koji će dokazati tvoju moć!“

„Moć?“ Kralj prezirno firku. „Imam trinaest stotina ljudi na Zmajkameni i još tri stotine u Krajolujtu.“ Ruka mu pređe preko Obojenog stola. „Ostatak Vesterosa je u rukama mojih dušmana. Nemam flotu osim one Saladora Sana. Nemam novca da lupim najamnike. Ne mogu da ponudim pljačku niti slavu koji bi primamili konjanike slobodnjake.“

„Gospodaru muž“, reče kraljica Selisa, „imaš više ljudi nego što ih je Egon imao pre tri stotine godina. Nedostaju ti samo zmajevi.“



Pogled koji joj Stanis uputi beše mračan. „Devet čarobnjaka prešlo je more da izlegne zalihu aja Egona Trećeg. Belor Blagosloveni se nad svojima molio pola godine. Egon Četvrti je sagradio znajeve od drveta i gvožđa. Erion Svetloplamen je ispio divlju vatru da bi se preobrazio. Čarobnjaci nisu uspjeli, pa molitve kralja Belora nije bilo odgovora, drveni znajevi su izgoreli, a princ Erion je umro u užasnim mukama.“

Kraljica Selisa bila je nepokolebljiva. „Niko od njih nije bio izabranik R'lorov. Crvena kometa nije zaparala nebo da najavi njihov dolazak. Niko nije držao Svetlonosca, crveni mač junaka. A niko od njih nije ni platio cenu. Gospa Melisandra će ti reći, moj gospodar. Samo smrt može da plati za život.“

„Dečak?“ Kralj gotovo da ispljnu tu reč.

„Dečak“, složi se kraljica.

„Dečak“, ponovi ser Aksel.

„Bila mi je muka od tog dečaka i pre nego što se rodio“, progunda kralj. „Samo njegovo ime mi je urlik u ušima i tamni oblak nad mojom dušom.“

„Daj mi dečaka i više nikada nećeš čuti njegovo ime“, obeća Melisandra. *Nećeš, ali ćeš ga čuti kako vrišti dok ga bude spaljivala.* Davos očuta. Bilo je mudrije ne govoriti sve dok kralj ne naredi.

„Daj mi dečaka za R'loru“, reče crvena žena, „i drevno proročanstvo će se ostvariti. Tvoj znaj će se probuditi i raširiti svoja kamena krila. Kraljevstvo će biti tvoje.“

Ser Aksel kleknu. „Na kolenima te preklinjem, veličanstvo. Probudi kamenog znaj, pa nek izdajnici zadrhte. Poput Egona počinješ kao gospodar Zmajkama. Poput Egona ćeš sve i osvojiti. Nek neverni i prevrtljivi osete tvoje plamenove.“

„J vlastita žena te preklinje, gospodaru muž. Kraljica Selisa pade na oba kolena pred kraljem, ruku sklopljenih kao u molitvi. „Robert i Delena su nam obeščastili postelju i bacili kletvu na našu vezu. Taj dečak je ogavni plod njihovog sparivanja. Digni senku s moje utrobe i rodiću ti mnogo sinova, znam to.“ Ona mu obgrli noge. „On je samo jedan dečak, rođen iz pohote tvog brata i sramote moje rodake.“

„On je moja krv. Puštaj me, ženo.“ Kralj Stanis joj stavi ruku na rame i nespretno se oslobodi njenog stiska. „Možda je Robert stvarno prokleo našu bračnu postelju. Zaldeo mi se da mu namera nije bila da me osramoti, da je bio pijan i da nije znao u čiju je ložnicu te noći ušao. Ali zar je to bitno? Dečak za to nije kriv, kakva god istina bila.“

Melisandra položi šaku na kraljevu mišicu. „Nevini su dragi Gospodaru Svetlosti. Nema dragocenije žrtve. Iz kraljeve krvi i njegove prečiste vatre, rodiće se znaj.“

Stanis se nije trgao od Melisandrinog dodira kao od kraljičinog. Crvena žena bila je sušta suprotnost Selisi; mlada, puna oblina i čudno lepa, srcastog lica, bakarne kose i nezemaljskih crvenih očiju. „Bilo bi čudno videti kako kamen ožvljava“, priznade on nevoljno. „A uzahati znaja... Sećam se kada me je otac prvi put odveo na dvor, Robert je morao da me drži za ruku. Nije mi bilo više od četiri godine, što znači da je njemu bilo pet ili šest. Posle smo se složili da je kralj bio jednako plemenit kao što su znajevi bili strašni.“ Stanis prezrivo frknu. „Mnogo godina kasnije, otac nam je rekao da se Eris tog jutra poselao na tronu, tako da je desnica zauzeo njegovo mesto. To nas je Tivin Lanister tako zadivio.“ Prsti mu dodirnuše površinu stola i blago predoše preko naslikanih brda. „Kada je stavio krunu, Robert je skinuo lobanje sa židova, ali nije mogao da natera sebe da ih uništi. Zmajaska krila iznad Vesterosa... bila bi to takva.“

„Veličanstvo!“ Davos se približi. „Smem li da govorim?“

Stanis tako snažno zatvori usta da mu zubi zazvečaste. „Moj gospodaru od Kišegore. Šta misliš, zašto sam te proglasio za desnicu nego da govoriš?“ Kralj mahnu rukom. „Reci šta želiš.“

*Raniče, daj mi hrabrosti.* „Malo znam o zmajevima, a još manje o bogovima... ali je kraljica spomenula prokletstva. Nema čoveka prokletijeg od rodoubice, ni pred bogovima ni pred ljudima.“

„Nema bogova sem R'lora i Tudina, čije se ime ne sme izreći.“ Melisandrina usta pretvoriše se u hladnu crvenu crtu. „A mali ljudi proklinju ono što ne razumeju.“

„Ja jesam mali čovek“, priznade Davos, „zato mi reci šta će ti taj dečak Edrik Olujni da probudiš svog velikog kamenog zmaja, moja gospo.“ Nameravao je da izgovara dečakovo ime što češće bude mogao.

„Samo smrt može platiti za život, moj gospodaru. Veliki dar zahteva veliku žrtvu.“

„Gde je veličina u jednom kopiletu?“

„Njegovim venama kola kraljevska krv. Video si šta i malo te krvi može da uradi...“

„Video sam kako spaljuješ nekoliko pijavica.“

„A dva lažna kralja su mrtva.“

„Roba Starla je ubio lord Valder od Prelaza, a čuli smo da je Belon Grejdžoj pao s mosta. Koga su tvoje pijavice ubile?“

„Sumnjaš li u moć R'lorovu?“

*Ne.* Davos se i predobro sećao žive senke koja se iznigoljila iz njene utrobe one noći pod Kraljolujem, crnih ruku što su upirale u njena bedra. *Ovde moram pažljivo da stupam, da ne bi neka senka i mene potražila.* „Čak i krijumčar praziluka razlikuje dva praziluka od tri. Nedostaje ti jedan kralj, moja gospo.“

Stanis se prezivo nasmeja. „Tu ti je doskočio, moja gospo. Dva nije tri.“

„Naravno, veličanstvo. Jedan kralj može da umre slučajno, možda čak i dvojica... ali trojica? Ako Džofri umre usred svoje moći, okružen svojim vojskama i svojom Kraljevskom gardom, zar ti to neće pokazati Gospodarevu moć na delu?“

„Možda.“ Kralj je govorio kao mu je teško da izrekne svaku reč.

„Ili neće.“ Davos dade sve od sebe da sakrije strah.

„Džofri će sigurno umreti“, objavi kraljica Selisa, mirna u svom samopouzdanju.

„Možda je već mrtav“, dodade ser Alseld.

Stanis ih razdražljivo pogleda. „Šta ste vi, dresirane vrane, pa mi redom grakćete? Dosta.“

„Mužu, počuj me...“ - zavapi kraljica.

„Zašto? Dva nije tri. Kraljevi umeju da broje isto kao i krijumčari. Slobodni ste.“ Stanis im okrenu leđa.

Melisandra pomože kraljici da ustane. Selisa ukočeno odjuri iz odaje, praćena crvenom ženom. Ser Alseld se zadržao dovoljno da još jednom pogleda Davosa. *Ružan pogled na ružnom licu*, pomisli on kada im se oči susretoše.

Nakon što ostali odoše, Davos se nakašlja. Kralj diže pogled. „Zašto si još ovde?“

„Veličanstvo, o Edriku Olujnom...“

Stanis oštro odmahnu. „Poštedi me.“

Davos beše uporan. „Tvoja kći uči sa njim i svakog dana se igraju zajedno u Egonovom vrtu.“

„To znam.“

„Srce bi joj se slomilo ako bi se nešto loše...“

„J to znam.“

„Kada bi ga samo video...“

„Video sam ga. Liči na Roberta. Da, i obožava ga. Da mu kažem koliko je puta njegov voljeni otac pomislio na njega? Moj brat je pravlj enje dece voleo, ali su mu posle rođenja bila samo dosadna.“

„Raspituj se za tebe svakog dana, on...“

„Ljutiš me, Davose. Neću da čujem ni reč više o tom kopiletu.“

„Zove se Edrik Olujni, veličanstvo.“

„Znam kako se zove. Da li je ikada postojalo prikladnije ime? Govori o tome da je kopile, da je visokog porekla i o nevoljama koje donosi sa sobom. Edrik Olujni. Eto, izgovorio sam. Sada si zadovoljan, moj gospodaru desnice?“

„Edrikje...“ - zausti on.

„...jedan dečak! Čaki da je najbolji dečak koji je ikada živeo, bilo bi svejedno. Ja moram da služim kraljevstvu.“ Pređe rukom preko Obojenog stola. „Koliko dečaka živi u Vesterosu? Koliko devojčica? Koliko muškaraca, koliko žena? Tama će ih sve progutati, kaže ona. Beskrajna noć. Priča o proročanstvima... o junaku ponovo rođenom u moru, živim znajevima izleglim iz mrtvog kamena... govori o *znacima* i kune se da oni ukazuju na mene. Ja ovo nikada nisam tražio, ništa više nego što sam tražio da postanem kralj. A ipak usudujem li se da je ne poslušam?“ Zašrguta zubima. „Ne biramo sami svoje sudbine. A ipak moramo... moramo da izvršimo ono što nam je dužnost, zar ne? *Veliki ili mali, moramo da izvršimo svoju dužnost.* Melisandra se kune da me je videla u plamenovima kako se borim protiv tame sa visoko dignutim Svetlonoscem. *Svetlonoscem!*“ Stanis posprдно frlku. „Lepo svetluca, to priznajem, ali mi na Crnobujici taj čarobni mač nije poslužio ništa bolje od običnog čelika. Zmaj bi preokrenuo tu bitku. Egon je nekada stajao ovde gde sada stojim ja, gledao je ovaj isti sto. Misliš li da bi ga danas zvali Egon Osvajač da nije imao *zmajevu?*“

„Veličanstvo“, reče Davos, „cena...“

„*Znam cenu!* Prošle noći, dok sam gledao u ovo ognjište, i ja sam video ponešto u plamenovima. Video sam kralja, s vatrenom krunom na glavi, kako gori... *gori.* Davose. Njegova vlastita kruna mu je sagorela meso i pretvorila ga u pepeo. Misliš da mi treba Melisandra da mi kaže šta to znači? Ili ti?“ Kralj se pokrenuo tako da mu senka pade na Kraljevu Luku. „Ako Džofri umre... šta je život jednog kopileta naspram čitavog kraljevstva?“

„Sve“, reče Davos tiho.

Stanis ga pogleda stegnutih vilica. „Idi“, napokon reče kralj, „pre nego što pričom ponovo nađeš put do tamnice.“

Ponekad je oluja prejaka i čovek mora da spusti jedra. „Razumem, veličanstvo.“ Davos se pokloni, ali Stanis kao da već beše zaboravio na njega.

Bilo je hladno u dvorištu kada je izašao iz Kamenog bubnja. Sa istoka je duvao oštar vetar i razigravao zastave što su bučno lepršale na zidinama. Davos je osećao miris soli u vazduhu. *More.* Voleo je taj miris. Od njega je poželeo da ponovo hoda palubom, da digne jedra i otplovi na jug Marji i njihovim dvoma mališanima. Mislio je na njih skoro svakog dana, a noću pogotovo. Deo njega želeo je samo da povede Devana i ode kući. *Ne mogu. Ne još. Sada sam lord, i kraljeva desna ruka, ne smem da ga izneverim.*

Diže pogled da osmotri zidine. Umesto zubaca na bedemima, pogled su mu uzračale hiljade nakaza i čudovišta, svako različito od prethodnog, krilate zmije, grifoni, demoni, mantikore, minotauri, bazilisci, pakleni psi i hiljadu još čudnijih stvorenja nicalo je sa zidina zamka kao da su iz njih izrasli. A zmajevi su bili na sve strane. Velika Dvorana bila je zmaj što leži na stomaku. Ljudi su ulazili kroz

otvorene čeljusti. Kuhinja je bila zmaj skupčan u loptu, a dim i para iz peći kuljali su mu kroz nozdru. Kule su bile zmajevi pogrbljeni iznad zidina ili spremni za let; Kula morske pijavice kao da je prkosno urlikala, dok je Kula morskog zmaja mirno gledala preko talasa. Manji zmajevi uokviravali su kapije. Zmajске kandže štrčale su iz zidova i držale baklje, velika kamena krila obuhvatala su kovačnicu i arsenal, a repovi su obrazovali lukove, mostove i spoljašnja stepeništa.

Davos je često čuo priče kako čarobnjaci iz Valirije nisu klesali kao obični kamenoresci, već su obrađivali kamen vatrom i madijama, onako kako grnčar radi s glinom. Ali sada se zapitao. *Šta ako su ovo pravi zmajevi, nekako okamenjeni?*

„Ako ih crvena žena oživi, zamakće se srušiti, mislim ja. Kakvi su to zmajevi puni soba i stepenica i nameštaja? I prozora. I odžaka. I nužničkih kanala.“

Davos se okrenu i pored sebe zateče Saladora Sana. „Znači li to da si mi oprostio izdajstvo, Sala?“

Stari gusar mu zapreti prstom. „Oprostio - da. Zaboravio - ne. Sve ono dobro zlato na Ostrvu klešta moglo je biti moje, sav ostarim i umorim se kada samo pomislim na njega. Kada budem umro kao siromah, moje žene i milosnice će te proklinjati, Gospodaru Prasiluka. Lord Seltigar je imao mnogo finih vina koja sada ne pijem, morskog orla koga je uvežbao da leti s ruke, i čarobni rog koji priziva džinovske sipe iz dubina. Vrlo koristan bi takav rog bio, da na dno odvuče Tirošane i slična naporna stvorenja. Ali, mogu li ja sada da duvam u taj rog? Ne, zato što je kralj za svoju desnicu imenovao mog starog prijatelja.“ Uze zatim Davosa pod ruku i reče: „Kraljičini ljudi ne ljube te nimalo, stari družo. Čujem da je izvesna desnica počeo da stiče svoje prijatelje. To je istina, tačno?“

*Čuješ previše, gusaru stari.* Krijumčar mora da pozna je ljude isto kao i plime, ili neće poživeti da dugo krijumčari. Kraljičini ljudi su možda ostali gorljivi vernici Gospodara svetlosti, ali se običan svet na Zmajkamenu polako vraćao bogovima koje je znao čitavog života. Govorili su da je Stanis začaran, da ga je Melisandra otrgla od sedmero da bi se klanjao nekom demonu iz senki, i... a to beše najgori greh od svih... da su ga ona i njen bog izneverili. A bilo je i vitezova i sitnih lordova koji su mislili isto. Davos ih je potražio, birajući ih jednako pažljivo kao što je nekada birao svoje posade. Ser Džerald Gauer srčano se borio na Crnobujici, ali su ga posle čuli kako kaže da je R'lor sigurno slabšan bog kada je dozvolio da mu vernike najure kepec i mrtvac. Ser Endru Estermont bio je kraljev rođak i pre dosta godina služio mu je kao štitonoša. Kopile od Noćnog poja zapovedao je zaštitnicom koja je omogućila Stanisu da nađe spas na galijama Saladora Sana, ali je obožavao Ratnika žestoko kao što se i borio. *Kraljevi ljudi, ne kraljičini ljudi.* Ali ne bi valjalo njima se hvalisati.

„Izvesni lišanski pirat mi je jednom rekao da se dobar krijumčar kloni pogleda“, oprezno odgovori Davos. „Crna jedra, prigušena vesla i posada koja zna da drži jezik za zubima.“

Lišanin se nasmeja. „Posada bez jezika još je bolja. Krupni snažni mutavci koji ne znaju ni da čitaju ni da pišu.“ Međutim, onda se uozbilji.

„Mada mi je drago što ti neko pazi na leđa, družo stari. Hoće li kralj dati dečaka crvenoj sveštenici, šta misliš? Jedan mali zmaj bi mogao da okonča ovaj veliki rat.“

Po staroj navici, Davos se maši svoje sreće, ali mu kosti prstiju nisu više visili oko vrata, i ne nađe ništa. „Neće to uraditi“, reče on. „Ne može da naudi vlastitoj krvi.“

„Lordu Renliju će biti drago kad to čuje.“

„Renli je bio naoružani izdajnik. Edrik Olujni je sasvim nedužan. Veličanstvo je pravedan čovek“

Sala slegnu ramenima. „Videćemo. Ti bar hoćeš. Ja se, lično, vraćam na more. Čak i sada, podmukli krijumčari možda jedre preko Crnog zaliva, u nadi da će izbeći plaćanje propisanih danaka svom gospodaru.“ Pljesnu Davosa po leđima. „Čuvaj se. Ti i tvoji mutavi prijatelji. Sada si porastao

mного veliki, ali što se čovek više penje, dublje može da padne.“ Davos je razmišljao o tim rečima dok se penjao uz stepenice Kule morskog znaja do meštrovih odaja ispod kule s gavranovima. Nije mu trebao Sala da mu kaže kako se previše uzdigao. *Nepismen sam, lordovi me preziru, ništa ne znam o vladanju, kako mogu da budem kraljeva desna ruka? Mesto mi je na palubi broda, ne u kuli zamka.*

To je i rekao meštru Pilosu. „Ti si čuven kapetan“, odgovori meštar. „Kapetan vlada svojim brodom, zar ne? Mora da se provuče kroz opasne vode, digne jedra da uhvati nalet vetra, zna kada će oluja naići i kako ju je najbolje izdržati. Ovo je sasvim isto.“

Pilos je bio dobronameran, ali su mu uveravanja šuplje zvučala. „Uopšte nije isto!“ - pobuni se Davos. „Kraljevstvo nije brod... što je dobro, inače bi ovo kraljevstvo tonulo. Poznajem drvo i užad i vodu, da, ali kako će mi to pomoći sada? Gde da nađem vetar koji će poterati kralja Stanisa na presto?“

Meštar se na to nasmeja. „I to je odgovor, moj gospodaru. Reči su vetar, znaš, a ti si moje razvejav svojim zdravim razumom. Mislim da veličanstvo zna šta ima i tebi.“

„Pražluk“, reče Davos sumorno. „To ima u meni. Kraljeva desnica treba da bude visokorođen lord, nelo mudar i učen, ratni zapovednik ili veliki vitez...“

„Ser Rajam Redvin beše najveći vitez svoga vremena, ali jedan od najgorih desnica što je ikada služio nekog kralja. Molitve obrednika Murmisona behu čudotvorne, ali kada je postao desnica, ubrzo se čitavo kraljevstvo molilo za njegovu smrt. Lord Batervel beše čuven po duhovitosti, Majlz Smolvud po hrabrosti, ser Oto Hajtauer po učenosti, ali su ipak bili loši desnice, svi odreda. Što se porekla tiče, znajkraljevi su često birali desnice svoje krvi, a ishodi su bili različiti, od Belora Lomikoplja do Megora Okrutnog. Nasuprot tome, imaš Obrednika Barta, kovačevog sina koga je Stari Kralj izvukao iz biblioteke Crvene tvrđave, i koji je dao kraljevstvu četrdeset godina mira i obilja.“ Pilos se osmehnu. „Čitaj istoriju, lorde Davose, i videćeš da su ti sumnje neosnovane.“

„Kako da čitam istoriju kada sam nepismen?“

„Svako može to da nauči, moj gospodaru“, reče meštar Pilos. „Za to nije potrebna mađija, niti visoko poreklo. Učim toj veštini tvog sina, po kraljevom naređenju. Dozvoli mi da naučim i tebe.“

To beše ljubazna ponuda, i Davos nije mogao je odbije. I tako je svakog dana odlazio u meštrove odaje visoko u Kuli morskog znaja, da se mršti nad svicima i pergamentima i velikim u kolu uvezanim knjigama dok pokušava da odgonetne još koju reč. Od tog truda često ga je bolela glava, a pride je i osećao da je jednako velika budala kao Zakrpa. Njegov sin Devan još ne beše napunio dvanaest godina, a ipak je bio mnogo napredniji od svog oca, dok je princezi Širin i Edriku Olujnom čitanje bilo prirodno kao disanje. Kada su knjige bile posredi, Davos je bio veće dete od svih njih. Ipak je istrajavao. Sada je kraljeva desna ruka, a kraljeva desna ruka mora da bude pismen.

Uzane vijugave stepenice Kule morskog znaja mnogo su mučile meštra Kresena otkako je slomio kuk Davosu je taj starac još nedostajao. Bio je siguran da nedostaje i Stanisu. Činilo se da je Pilos pametan i marljiv i dobronameran, ali je bio tako mlad, i kralj u njega nije imao toliko poverenja kao u Kresena. Starac je bio sa Stanisom toliko dugo... *Sve dok nije stao na put Melisandri, i zbog toga umro.*

Na vrhu stepenica Davos ču tih zvuk zvonaca koji je mogao da potiče samo od Zakrpe. Princezina luda čekala je pred meštrovim vratima poput vernog psa. Melan, dežmekast i oboreni ramena, širokog lica tetoviranog kariranom crveno-zelenom šarom, Zakrpa je na glavi nosio limena vedro sa jelenskim rogovima. Desetak zvonaca visilo je sa paraožaka i zvonilo sa svakim pokretom... što je značilo stalno, pošto je luda retko mirovala. Zveckao je i zvoncao luda god da bi krenuo; nije ni čudo

što mu je Pilos zabranio pristup na Širinine časove. „Pod morem stare ribe jedu mlade ribe“, prošapta luda Davosu. Glava mu zaigra, a zvonca zaječaše dok je pevao. „Znam to, znam to, o, o, o.“

„Ovde gore mlade ribe uče stare ribe“, reče Davos, koji se nikada nije osećao toliko staro kao kada bi seo i pokušao da čita. Možda bi bilo drugačije da ga je podučavao stari meštar Kresen, jer je Pilos mogao sin da mu bude.

Zateče meštra kako sedi za svojim dugačkim drvenim stolom prekrivenim knjigama i sveticama, naspram troje dece. Princeza Širin sedela je između dva dečaka. Čak i sada je Davos osećao veliko zadovoljstvo kada bi video svog sina u društvu princeze i kraljevskog kopileta. *Devan će sada biti lord, ne samo običan vitez. Gospodar Kišegore.* Davos je bio ponosniji na sinovljevo nego na sopstveno zvanje. *Ume i da čita. Čita i piše kao da to radi od rođenja.* Pilos je imao samo reči hvale za njegovu marljivost, a kaštelan je govorio kako Devan takode pokazuje dar za koplje i mač. *A i pobožan je momčić, takode.* „Moja braća su se uspela u Dvoranu svetlosti da sede pored Gospodara“, rekao je Devan kada mu je otac saopštio da su mu četvorica starije braće poginula. „Moliću se za njih kraj noćnih vatri, kao i za tebe, oče, da bi i ti hodao pod svetlošću Gospodarovom do kraja svog veka.“

„Dobro ti jutro, oče“, pozdravi ga dečak *Koliko liči na Dejla u njegovim godinama*, pomisli Davos. Najstariji sin mu nikada nije bio obučen tako lepo kao Devan u odori štitonoše, naravno, ali su imali ista jednostavna četvrtasta lica, iste iskrene smeđe oči, istu retku lepršavu smeđu kosu. Devanovi obrazi i brada behu posuti plavim maljicama, paperjem koje bi i neka breskva mogla da gleda sa visine, ali se dečak ipak žestoko ponosio svojom „bradom“. *Baš kao što se nekada Dejla ponosio svojom.* Devan je bio najstariji od troje dece za stolom.

Pa ipak je Edrik Olujni bio tri pedlja viši i širi u grudima i ramenima. Po tome je bio očeov sin; a nijednog jutra nij je propuštao veže s mačem i štitom. Ljudi dovoljno stari da pamte Roberta i Renlija kao decu govorili su da malo kopile na njih liči mnogo više nego što je Stanis ikada ličio; kao ugallj crna kosa, tamnoplave oči, usta, vilica, jagodice. Samo su njegove uši govorile da mu je majka iz kuće Florenta.

„Da, dobro ti jutro, moj gospodaru“, ponovi Edrik Momčić je umeo da bude žestoki i gord, ali su ga meštri i kaštelani koji su ga podigli dobro naučili učtivosti. „Dolaziš li od mog strica? Kako je veličanstvo ovoga jutra?“

„Dobro“, slaga Davos. Zapravo, kralj je izgledao izmučeno i ispijeno, ali nije bilo razloga da opterećuje dečaka svojim brigama. „Nadam se da vam ne prekidam čas.“

„Upravo smo završili, moj gospodaru“, reče meštar Pilos.

„Čitali smo o kralju Deronu Prvom.“ Princeza Širin beše tužno, milo, blago dete, nimalo lepo. Stanis joj je darovao četvrtastu vilicu, a Selisa uši Florenta, dok su je bogovi u svojoj okrutnoj mudrosti još nagrdili sivom ljušpom koju je preležala u kolevcu.

Od bolesti su joj jedan obraz i pola vrata bili sivi, ispucali i tvrdi, mada su joj bar vid i život bili spaseni. „Otišao je u rat i pokorio Dornu. Mladi Zmaj, tako su ga zvali.“

„Klanjao se lažnim bogovima“, reče Devan, „ali je inače bio veliki kralj, i veoma hrabar u boju.“

„Jeste“, složi se Edrik Olujni, „ali je moj otac bio hrabriji. Mladi Zmaj nikada nije pobedio u tri bitke u istom danu.“

Princeza ga pogleda širom otvorenih očiju. „Stric Robert je stvarno pobedio u tri bitke u istom danu?“

Kopile klimnu glavom. „Bilo je to kada se prvi put vratio kući da pozove barjake. Lordovi Grandison, Kafren i Fel smerali su da se okupe kod Letnjih dvora i krenu na Krajoluj, ali je on od

doušnika saznao za njihove namere i smesta izjahao sa svim svojim vitezovima i štitonošama. Dok su se njih trojica kretali ka Letnjim dvorima, on ih je pobedio jednog po jednog pre nego što su uspeali da se spoje. Ubio je lorda Fela u dvoboju i zarobio njegovog sina Srebrnselkuru.“

Devan pogleda Pilosa. „Zar se stvarno tako desilo?“

„Ja sam rekao da jeste, nisam li?“ - laza Edrik Olujni pre nego što meštar stiže da odgovori. „Svu trojicu je razbio, i borio se tako hrabro da su lord Grandison i lord Kaferen posle postali njegovi ljudi, kao i Srebrnselkura. Mog oca niko nikada nije pobedio.“

„Edriče, ne smeš da se hvališiš“, reče meštar Pilos. „Kralj Robert je trpeo poraze kao i svi drugi ljudi. Lord Tirel ga je pobedio kod Pepelgaza, a izgubio je i mnoge turnirske okršaje.“

„Ipak u više ih je pobedio nego izgubio. A i ubio je princa Regara na Trozipcu.“

„To je istina“, složi se meštar. „Ali sada moram da posvetim pažnju lordu Davosu, koji me je tako strpljivo čekao. Sutra ćemo nastaviti sa čitanjem *Osvajanja Dorne* kralja Derona.“

Princeza Širin i dečaci se ljubazno oprostise. Kada odoše, meštar Pilos se približi Davosu. „Moj gospodar, možda i ti hoćeš da probaš neki odlomak iz *Osvajanja Dorne*?“ Gurnu preko stola tanku, u kožu uvezanu knjigu. „Kralj Deron je pisao vešto i jednostavno, a istorija mu je puna krvi, bitaka i junaštva. Tvoj sin je potpuno opčinjen.“

„Moj sin još nije napunio dvanaest godina. Ja sam kraljeva desnica. Daj mi, molim te, još neko pismo.“

„Biće tvoja volja, moj gospodar.“ Meštar Pilos preturi po stolu, odmota pa onda odbaci razne komade pergamenta. „Nema novih pisama. Možda neko staro...“

Davos je u dobroj priči uživao isto koliko i drugi ljudi, ali ga Stanis nije postavio za desnicu da bi se zabavljao. Prva dužnost mu je bila da pomogne kralju da vlada, i zbog toga mora da razume reči koje donose gavranovi. Najbolje je učiti kroz rad, ustanovio je; sa jedrima ili svicima, svejedno.

„Ovo može da nam posluži.“ Pilos mu pruži pismo.

Davos ispravi kvadratić izgužvanog pergamenta i zašklji u sićušna zbijena slova. Čitanje je teško za oči, to je ustanovio na samom početku. Ponekad se pitao nudi li Citadela veliku nagradu meštru koji ima najsitniji rukopis. Pilos se na to nasmejao, ali ipak..

„Pet... petorici kraljeva“, pročita Davos, oklevajući nad reči *petorici* koju nije često vidao napisanu. „Kralj... sono... kralj... sone?“

„*S one strane*“, ispravi ga meštar.

Davos se namršti. „Kralj s one strane Zida dolazi... dolazi na jug. Vodi b... bojnu...“

„Brojnu.“

„...brojnu vojsku div... div... divljana. Lord M... Mmmor... Mormont... poslao... gavrana iz... u... uk.“

„Uklete. Uklete šume.“ Pilos podvuče reči prstom.

„...Uklete šume. Napa... napadnut je?“

„Da.“

Zadovoljan, nastavi da gura dalje. „Dru... druge ptice su otada stigle, bez glasa. Boj... bojimo se... Mormont ubijen sa svim... čudima... ne, ljudima. Bojimo se Mormont ubijen sa svim ljudima...“ Davos iznenada shvati šta čita. Okrenu pismo i vide da je vosak kojim je bilo zapečaćeno crn. „Ovo je od Noćne straže. Meštre, kralj Stanis je video ovo pismo?“

„Doneo sam ga lordu Alesteru čim je stiglo. On je tada bio desnica. Mislim da je pričao o njemu s kraljicom. Kada sam ga upitao želi li da pošaljemo odgovor, rekao mi je da ne budem budala.“

„Veličanstvu nedostaje ljudi da bije svoje bitke, a kamoli da ih traći na divljane“, rekao mi je.“

To je zaista i bila istina. A spominjanje petorice kraljeva sigurno bi razbesnelo Stanis. „Samo gladan čovekmoli prosjaka za hleb“, promrmlja.

„Molim, moj gospodaru?“

„Nešto što je moja žena jednom rekla.“ Davos zadobova skraćenim prstima po stolu. Kada je prvi put video Zid, bio je mlađi od Devana, služio je na *Uličnom mačoru* pod Rorom Uhorisom, Tirošaninom poznatim širom Uskog mora kao Slepog Kopile, mada nije bio ni slep ni vanbračno dete. Roro je oplovio Skagos i ušao u Drhtavo more, posetio stotinu uvalica koje nikada pre nisu videle trgovačku ladu. Doneo je čelik mačeve, sekire, kacige, dobre verižnjače, da bi ih trampio za krzna, slonovaču, jantar i opsidijan. Kada je *Ulični mačor* krenuo na jug, bio je otežao od robe, i u Zalivu foka tri crne galije isplivale su da ga sprovedu u Istočnu Morobdij. Izgubili su teret, a Kopile i glavu, zato što je prodavao oružje divljanima.

Davos je u svojim krijumčarskim danima trgovao sa Morobdijom. Crna braća su bili gadni neprijatelji ali dobre mušterije, za brod sa pravim tovarom. Ali iako je primao njihov novac, nikada nije zaboravio kako se glava Slepog Kopileta zakotrljala po palubi *Uličnog mačora*. „Upoznao sam neke divljane kada sam bio dečak“, reče meštru Pilosu. „Umeli su vešto da krađu, ali vrlo slabo da se cenjkaju. Jedan nam je oteo čistačicu sa broda. Sve u svemu, delovali su kao i drugi ljudi - neki dobri, neki loši.“

„Ljudi su ljudi“, složi se meštar Pilos. „Da se vratimo čitanju, moj gospodaru desnice?“

*Ja sam kraljeva desnica, da.* Stanis se možda nazivao kraljem Vesterosa, ali je zapravo bio kralj Obojenog stola. Držao je Zmajkamen i Krajoluj, i imao sve neizvesnije savezništvo sa Saladorom Sanom, ali to je bilo sve. Kako je Straža mogla njemu da se obrati za pomoć? *Možda ne znaju koliko je slab, koliko nema nade na pobeđu.* „Kralj Stanis nije video ovo pismo, siguran si? Ni Melisandra?“

„Nisu. Da im ga odnesem? Čak i sada?“

„Ne“, reče Davos smesta. „Izvršio si svoju dužnost kada si ga odoe lordu Alesteru.“ *Ako Melisandra sazna za ovo pismo... šta je ono, beše, rekla? Onaj čije se ime ne sme izreći sakuplja svoju snagu, Davose Sivorte. Uskoro će stići hladnoća, i beskrajna noć...* A Stanis je video vizije u plamenovima, prsten baklji u snegu, i užas svuda okolo.

„Moj gospodaru, nije ti dobro?“ - upita Pilos.

*Plašim se, meštre, mogao je da kaže.* Davos se priseti priče Saladora Sana, o tome kako je Azor Ahai prekalio Svetonosca tako što ga je zario u srce voljene žene. *Ubio je svoju ženu da bi se borio protiv tame. Ako je Stanis ponovo rođeni Azor Ahai, znači li to da Edrik Olujni mora da odigra ulogu Nise Nise? Samo sam razmišljao, meštre. Oprosti.* „Kakva je šteta ako neki divljanski kralj osvoji Sever? Stanis Sever nije ni držao. Ko bi od veličanstva mogao očekivati da brani ljude koji ga ne priznaju za kralja. „Daj mi neko drugo pismo“, reče naglo. „Ovo je previše...“

„...teško?“ - predloži Pilos.

*Uskoro će stići hladnoća, prošapta Melisandra, i beskrajna noć.* „Uznemirujuće“, reče Davos. „Previše... uznemirujuće. Drugo pismo, molim te.“



# DŽON

Probudili su se uz dim požara u Krčićnjaku.

Na vrhu Kraljeve kule Džon Snežni se naslonio na štaku koju mu je dao meštar Emon i gledao sivi pramen kako se diže. Stir više nije imao izgleda da iznenadi Crni zamaklada mu je Džon pobegao, ali ipak nije morao da najavi svoj dolazak tako otvoreno. *Možete da nas pobijete, pomisli on, ali bar niko neće biti zaklan na spavanju. Bar sam to postigao.*

Noga ga je još pakleno bolela kada bi se na nju oslonio. Tog jutra mu je bila potrebna Klidasova pomoć da obuče svoju sveže opranu crninu i veže čizme, a kada su završili, poželeo je da se udavi u makovom mleku. Umesto toga je uzeo pola čaše snovina, komad vrbove kore za žvakanje i štaku. Na Vetrovitom grebenu goreo je svetionik, a Noćnoj straži je trebao svaki čovek.

„Mogu da se borim“, uporno je tvrdio kada su polušali da ga zaustave.

„Noga ti je zarasla, ma nemoj?“ - frknuo je Noji. „Onda ti neće smetati da je malo šutnem, a?“

„Bolje nemoj. Ukočena je, ali mogu sasvim dobro da hramljem, i da stojim i borim se ako zatreba.“

„Trebam mi svaki čovek koji zna kojim krajem koplja da ubada divljane.“

„Špicastim.“ Džon se sećao kako je svojoj sestrici jednom rekao nešto slično.

Noji protrlja čekinje na bradi. „Možda ćeš i moći. Stavićemo te na kulu sa dugačkim lukom, ali ako padneš, nemoj meni da dođeš da kukaš.“

Video je Kraljevski drum kako vijuga na jug kroz kamenita smeđa polja i preko vetrom šibanih bregova. Magar će pre mraka stići tim drumom, njegovi Tenjani će stupati za njim sa sekirama i kopljima u rukama i štitovima od bronz e i kože na leđima. *Grig Jarac, Kvort, Veliki Ćir i ostali takođe će doći. I Igrit.* Divljani mu nikada nisu bili prijatelji, nije dozvolio da mu postanu prijatelji, ali ona...

Oseti nalet, bola na mestu gde mu je strela probila butni mišić. Priseti se i očiju onog starca, i crne krvi što mu je navrla iz grla dok je nad njima besnela oluja. Međutim, od svega se najbolje sećao pećine, i nje nage pod svetlošću baklje, ukusa njenih usana kada su se otvarale za njega. *Igrit, ne dolazi. Idi na jug i pljačkaj, idi sakrij se u jednoj od onih kula koje su ti se toliko dopale. Ovd e nećeš naći ništa sem smrti.*

Na drugoj strani dvorišta, jedan strelac na krovu stare Kremene kasarne razvezao je čakšire i pišao između zubaca. *Malej*, znao je po čovekovo j masnoj narandžastoj kosi. Ljudi u crnim plaštovima videli su se i na drugim krovovima i vrhovima kula, mada tek svaki deseti nije bio sačinjen od slame. „Stražari strašila“, nazvao ih je Donal Noji. *Ali mi smo vrane, pomisli Džon, a i onako smo dovoljno preplašeni.*

Kako god ih zvali, slamnati vojnici su bili ideja meštra Emona. U spremištima su imali više čakšira, gunjeva i tunika nego ljudi da ih obuku, pa zašto onda ne napuniti neke slamom, prebaciti im plašt preko ramena i postaviti ih da čuvaju straže? Noji ih je smestio na sve kule i na polovinu prozora. Neki su čak držali i koplja, ili napete samostrele pod miškom. Nada li su se da će ih Tenjani videti izdaleka i pomisliti da je Crni zamak prejako branjen da bi ga napali.

Sa Džonom je krov Kraljeve kule delilo šest strašila, zajedno sa dva prava, živa brata. Gluvi Dik Folard seđeo je između dva zupca, pažljivo čisteći i podmazujući mehanizam svog samostrela da bi se točak glatko okretao, dok je momak iz Starigrada nemirno lutao od bedema do bedema, petljajući oko odeće slamnatih ljudi. *Možda misli da će se bolje boriti ako zauzmu opasnije stavove. Ili mu možda ovo čekanje kida živce kao i meni.*

Momak je tvrdio da mu je osamnaest godina, da je stariji od Džona, ali je ipak bio zelen kao letnja trava. Saten, tako su ga zvali, čak i u vuni i oklopu i tvrdoj koži Noćne straže; ime je dobio u bordel u kome se rodio i odrastao. Bio je lep kao devojka, tamnih očiju, meke kože i garavih uvojaka. Pola godine u Crnom zamku mu je, međutim, očvrstlo šake, i Noji je rekao da ume pomalo da se služi samostrelom. Hoće li imati hrabrosti da se suoči s onim što dolazi, to već...

Džon uz pomoć štake odšepa preko vrha kule. Kraljeva kula nije bila najviša u zamku - to je bilo visoko, vitko, urušeno Koplje, za koje je Otel Jarvik govorio da se svakog časa može survati. A nije Kraljeva kula bila ni najjača - Gardijska kula pored Kraljevskog drumu bila bi tvrdi orah. Ipak bila je dovoljno visoka, dovoljno snažna i dobro postavljena kraj Zida, gledala je na kapiju i podnožje drvenih stepenica.

Kada je prvi put ugledao Crni zamak, Džon se zapitao zašto bi neko bio toliko lud da podigne zamak bez zidina. Kako će da se brani?

„Neće“, rekao mu je stric. „U tome je stvar. Noćna straža se zaldela da se ne meša u ratove u kraljevstvu. A ipak su u prošlim vekovima neki lordovi zapovednici, više gordi nego mudri, zaboravili na svoje zavete i skoro nas uništili zbog svojih ambicija. Lord zapovednik Ransel Hajtauer pokušao je da zavešta Stražu svom kopiletu. Lord zapovednik Rodrik Flint smerao je da postane Kralj s one strane Zida. Tristan Mad, Ludi Mark Renkenfel, Robin Hil... znaš li da su pre šest stotina godina zapovednici Mrazkapije i Noćne tvrđave zaratili jedan protiv drugoga? A kada je lord zapovednik pokušao da ih spreči, udružili su se da ga ubiju? Stark u Zimovrelu je morao da se umeša... i da im obojici skine glave. Što je lako uradio, pošto njihove utvrde nisu mogle da se brane. Noćna straža je imala devet stotina i devedeset i šest lordova zapovednika pre Džeora Mormonta, većinom ljudi hrabrih i časnih... ali smo imali i lukavica i budala, i tirana i ludaka. Opstajemo zato što lordovi i kraljevi Sedam kraljevstava znaju da im nismo pretnja, bez obzira na to ko nas vodi. Naši jedini dušmani su na severu, a na severu imamo naš Zid.“

*Samo, sada su ti dušmani prešli Zid i dolaze s juga, pomisli Džon, a lordovi i kraljevi Sedam kraljevstava zaboravili su na nas. Uhvaćeni smo između čekića i nokovnja. Bez zida, Crni zamak se ne može odbraniti; Donal Noji je to znao kao i svi drugi. „Zamak im neće ništa koristiti“, rekao je oružar svojoj maloj posadi. „Kuhinje, zajednička dvorana, štale, čak i kule... nela im sve. Ispraznićemo arsenal i preneti sve što možemo od zaliha na vrh Zida, a zadnje uporište će nam biti kod kapije.“*

I tako je Crni zamak napokon imao kalav-takav zid, deset stopa visok polumesec sagrađen od viška zaliha; kutija elsera i buradi usoljene ovcetine, sanduka, bala crnog platna, naslaganih balvana, isečenih trupaca, u vatri ojačanog kolja i džakova i džakova žita. Gruba barikada štutila je dva mesta koja je najviše trebalo braniti: kapiju koja vodi na sever i podnožje velikih drvenih stepenica koje su se penjale uz Zid kao pijana munja, podržane drvenim gredama velikim kao debla, pobodenim duboko u led.

Nekoliko poslednjih krtica još je završavalo dugački uspon, vide Džon, potpomognuto njegovom braćom. Gren je u naručju držao jednog dečacića, dok je Pip niže pomagao nekom starcu. Najstariji seljani još su dole čekali na kavez da se vrati po njih. Vide majku kako se penje sa po jednim detetom u svakoj ruci, dok je stariji dečak trčkarao kraj nje. Dve stotine stopa iznad njih, Nebeskoplava Sju i ledi Melijana (koja nije bila ledi, svi njeni prijatelji i su se u tome slagali) stajale su na odmorštu i gledale na jug. Sigurno su bolje videle dim nego on. Džon se pitao šta je bilo sa seljacima koji su odlučili da ne beže. Uvek ih bude po nekoliko, previše tvrdoglavih, ili previše glupih ili previše hrabrih da beže, nekoliko koji će radje da se bore ili sakriju ili pokore. Možda će ih Tenjani poštedeti.

*Najbolja odbrana bi bila da mi napadnemo njih, pomisli. Sa pedeset izvidnika na dobrim konjima, mogli bismo da ih na drumu isečemo na komade. Međutim, pedeset izvidnika nisu imali, a konja ni upola toliko. Posada se nije vratila, i nisu mogli znati gde se tačno nalazi, čak ni da li su ih jahači koje je Noji poslao našli.*

*Mi smo posada, reče Džon sebi, a pogledaj nas samo. Braća koju je Bouen Marš ostavio u zamku bila su starci, bogalji i zeleni dečaci, baš kao što ga je Donal Noji upozorio. Video je neke kako s mukom nose burad uz stepenice, druge na barikadi; stamenog starog Bačvu, sporog kao i uvek, Čizmu Viška kako živahno sklakuće na drvenoj nozi, napola ludog Lakog koji je zamišljao da je ponovo rođeni Florijan Luda, Dornjanina Dilija, Crvenog Henlija, Mladog Henlija (koji je dobro zagazio u pedesete), Starog Henlija (koji je dobro zagazio u sedamdesete), Dlakavog Hola, Pegavog Pejta od Devičanskog jezera. Njih nekoliko videše Džona kako gleda s vrha Kraljeve kule i mahnuše mu. Ostali se okrenuše. Još misle da sam izdajnik. Tu je čašu bilo gorko ispitati, ali Džon nije mogao da ih krivi. Ipak je on bio kople. Svi su znali da su kopolad po prirodi bludna i prevrtljiva, pošto su rođena iz požude i prevare. A on je u Crnom zamku stekao isti broj neprijatelja kao i prijatelja... Rasta, za početak Džon je jednom zapretio da će mu Duh iščupati grkljan ako ne prestane da muči Semvela Tarlija, a Rast takve stvari nije zaboravljao. Upravo je grabuljao suvo lišće u gomile ispod stepenica, ali je svako malo zastajao da mrko pogleda Džona.*

*„Ne“, zagrne Donal Noji na tri čoveka iz Krčićnjaka, tamo dole. „Smola ide na dizalicu, ulje uz stepenice, strelice za samostrele na četvrto, peto i šesto odmoriste, koplja na prvo i drugo. Mast stavite ispod stepenica, da, tamo, iza dasaka. Burad s mesom su za barikade. *Smesta*, šugavi zemljodolci, *SMESTA!*“*

*Ima lordovski glas, pomisli Džon. Njegov otac je uvek govorio da su u bici vojskovođina pluća jednako bitna kao i ruka kojom drži mač. „Nije bitno koliko je čovek hrabar ili pametan ako njegova naredjenja niko ne čuje“, rekao je lord Edard svojim sinovima, pa su Rob i on imali običaj da se penju na zimovrelske kule i dovikaju preko dvorišta. Donal Noji bi ih obojicu nadglasao. Sve krlice su bežale pred njim u strahu, i to opravdanom, pošto je stalno pretio da će im pootkidati glave.*

Tri četvrtine sela poslušalo je Džonovo upozorenje i izbeglo u Crni zamak Noji je obznanio da će svaki muškarac dovoljno snažan da drži koplje ili mahne seklirom pomoći u odbrani barikade, inače mogu da odu kući i sačekaju Tenjane. Ispraznio je arsenal da bi im dao dobar čelik velike dvosekne sekire, kao brijadž oštre bodiže, dugačke mačeve, maljeve, nazubljene buzdovane. Odeveni u gunjeve sa gvozdenim zakivcima i čelične košulje, sa štitnicima na kolenima i vratovima da im zadrže glave na ramenima, nekolicina su čak i ličili na vojnike. *Po lošem svetlu. Ako zažmuriš na jedno oko.*

Noji je uposlio i žene i decu. Premladci za borbu noseće vodu i brinuće o vatrama, babica iz Krčićnjaka pomagaće Klidasu i meštru Emonu oko ranjenika, a Troprsti Hob je odjednom imao više pomagača za okretanje ražnjeva, mešanje čorbe i seclanje luka nego što je mogao da uposli. Dve kurve su se čak ponudile da se bore, i pokazale su dovoljno veštine sa samostrelom da dobiju mesto na stepenicama, na četrdeset stopa visine.

*„Hladno je.“ Saten je stajao sa šakama zavučenim pod pazuha ispod plašta. Obrazi mu behu rumeni.*

*Džon se na silu osmehnu. „Ledenkandže su hladne. Ovo je svež jesenji dan.“*

*„Onda se nadam da Ledenkandže nikada neću videti. Znam jednu devojku u Starigradu koja je volela da stavlja led u vino. To je najbolje mesto za led, rekao bih. U vinu.“ Saten se zagleda na jug, pa se namršti. „Misliš li da su ih stražari strašila uplašili, moj gospodaru?“*

„Možemo da se nadamo.“ To je bilo moguće, pretpostavljao je Džon... ali je verovatnije bilo da su divljani samo malo predahnuli posle silovanja i pljačke u Krtičnjaku. Ili je možda Stir čekao da padne noć, pa da se prišunja pod okriljem tame.

Podne je došlo i prošlo, a i dalje nije bilo ni traga od Tenjana na Kraljevskom drumu. Džon ču korake u kuli, i iz vrata u podu izroni Volina Oven, sav zajapuren od uspona. Pod jednom miškom nosio je korpu sa zemičkama, lotur sira pod drugom, a iz jedne šake mu je visio džak luka. „Hob je rekao da vas nahranim ako budete morali ovde duže da ostanete.“

*A možda će nam to biti i poslednji obrok.* „Zahvali mu u naše ime, Ovene.“

Dik Folard bio je gluv kao kamen, ali mu je nos sasvim dobro radio. Zemičke su još bile vruće od peći kada je zakopao po korpi i izvukao jednu. Našao je i zdelu maslaca, pa ga je namazao bodežom. „Suvo grožđe“, objavio je srećno. „A i orasi.“ Govorio je pomalo nerazgovetno, ali su se s vremenom svi na to navikli.

„Možeš da uzmeš i moje“, reče Saten. „Nisam gladan.“

„Jedi“, reče mu Džon. „Ko zna kad će ti se sledeći put ukazati prilika.“ On sam uze dve zemičke. Sem oraha i suvog grožđa, bilo je i komada suve jabuke.

„Hoće li divljani doći danas, lorde Snežni?“ - upita Oven.

„Znaćeš ako dođu“, reče Džon. „Oslušaj da čuješ rogove.“

„Dva. Dva znači divljane.“ Oven je bio visok, izrazito svetle kose i prijatne naravi, neumoran radnik i iznenađujuće vešt u obradi drveta i popravci katapulta i sličnih sprava, ali je svima i sam rado govorio da ga je majka ispustila na glavu kada je bio beba, i da mu je pola pameti iscurilo na uvo.

„Sećaš se kuda treba da ideš?“ - upita ga Džon.

„Trebalo da idem na stepenice, kaže Donal Noji. Trebalo da idem na treće odmoriste i gađam samostrelom divljane ako pokušaju da se popnu preko barikade. *Treće* odmoriste, je n dva tri.“ Glava mu zaigra gore-dole. „Ako divljani napadnu, kralj će doći i pomoći nam, zar ne? On je silan ratnik, kralj Robert. Sigurno će doći. Meštar Emon mu je poslao pticu.“

Nije imalo svrhe reći mu da je Robert Barateon mrtav. Zaboravio bi to, kao što je i ranije zaboravljao. „Meštar Emon mu je poslao pticu“, složi se Džon. Ovo kao da razveseli Ovena.

Meštar Emon je poslao mnogo ptica... ne jednom kralju, već četvorici. *Divljani na vratima*, glasila je poruka. *Kraljevstvo u opasnosti. Pošaljite u Crni zamak svu pomoć koju možete.* Gavranovi su odeljeli čak i u Starigrad, u Citadelu, i u zamkove desetina moćnih lordova. Najviše su se uzdali u severnjačke lordove, tako da je njima Emon poslao po dve ptice. Amberima i Boltonima, u zamak Servin i Torenov trg, Kardom i Čardak šumski, na Medvede ostrvo, u Starozamak Udovičino bdenje, Bela sidrišta, na Mogile i Potočiće, u planinske utvrde Lidla, Barlija, Norija, Harldija i Vala, crne ptice su odnele njihov vapaj. *Divljani na vratima. Sever u opasnosti. Dođite sa svom svojom snagom.*

Pa, gavranovi možda imaju krila, ali lordovi i kraljevi ih nemaju. Ako pomoć dolazi, neće doći danas.

Kako se jutro pretvaralo u popodne, tako se dim Krtičnjaka razvejavao i južno nebo se ponovo razvedrilo. *Nema oblaka*, pomisli Džon. To je dobro. Kiša ili sneg bi ih verovatno osudili na propast.

Klidas i meštar Emon su seavezom popeli gore na sigurnost Zida, kao i većina žena iz Krtičnjaka. Ljudi sa crnim plaštovima nemirno su se šetkali po vrhovima kula i dovikivali se preko dvorišta. Obrednik Selador se molio s ljudima na barikadi, tražeći od Ratnika da im da snage. Gluvi Dik Folard se skupčao pod svojim plaštom i zaspao. Saten je prešao stotinu liga hodajući okolo-naokolo uz zupce. Zid je plalao, a sunce je puzalo preko hladnog plavog neba. Nešto pre sutona, Volina Oven se vratilo

sa velikom crnog hleba i kazanom Hobove najbolje guste čorbe od ovčetine, s pivom i crnim lukom. Čak se i Dik na to probudio. Pojeli su do poslednjeg zalogaja, mažući dno kazana komadima hleba. Kad su završili, sunce se spustilo na zapadu, senke su postale oštre i crne po čitavom zamku. „Zapali vatru“, reče Džon Satenu. „i napuni kazan s uljem.“

Sam je otišao do zatvori vrata kako bi mu popustila ukočenost u nozi. To je bila greška, i Džon je to ubrzo shvatio, ali je stegnuo štaku i ipak izdržao. Vrata Kraljeve kule bila su od hrastovine sa gvođenim zaklucima. Možda će privremeno zadržati Tenjane, ali ih neće zaustaviti ako odluče da uđu. Džon spusti gredu na mesto, ode do nužnika - možda će mu to biti poslednja prilika - i odšepa nazad na krov, mršteći se od bola.

Zapad je poprimio boju u krvave modrice, ali je nebo iznad bilo kobaltnoplavu, i postepeno prelazilo u ljubičasto, a prve zvezde su se pojavljivale. Džon je sedeo između dva zupca, sa strašilom kao jedinim društvom, i gledao Pastuva kako galopira preko neba. Ili je to bio Rogati gospodar? Pitao se gde je Duh sada. Pitao se i o Igrit, i rekao sebi da takve misli vode u ludilo.

Došli su po noći, naravno. *Poput lopova*, pomisli Džon. *Poput ubica*.

Kada su se rogovi oglasili, Saten se upišao, ali se Džon pretvarao da to nije primetio. „Idi prodрмаj Dika“, reče momku iz Starigrada, „inače će da prespava čitavu bitku.“

„Bojim se.“ Satenovo lice beše avetinjski bledo.

„Boje se i oni.“ Džon osloni štaku na zubac i uze dugački luk, savivši glatku debelu dornsku tisovinu da stavi tetivu na mesto. „Ne troši strelicu dok ne budeš siguran da ti se ukazala dobra prilika“, reče kada se Saten vrati pošto je probudio Dika. „Imamo ih dovoljno ovdje, ali dovoljno ne znači i beskonačno. I skljanaj se iza zubaca kada ga puniš, nemoj da se skrivaš iza strašila. Od slame su, strela će ih probiti.“ Diku Folardu nije morao ništa da kaže. Dik je umeo da čita usne kada bi bilo dovoljno svetla, i ako bi hteo da te čuje, ali je sve to ionako znao.

Njih trojica zauzeše položaje na tri strane okrugle kule. Džon okači tobolac o pojas i izvuče strelu. Bila je crna, sa sivim perima. Kada ju je stavio na tetivu, prisetio se nečega što je Teon Grejdžoj jednom rekao posle lova. „Nek vepar zadrži svoje kljove, a medved svoje kandže“, objavio je, smešajući se na onaj svoj način. „Ne postoji ništa smrtonosnije od sivog gušćjeg pera.“

Džon nikada nije bio ni upola tako dobar lovac kao Teon, ali mu luk nije bio stran. Oko arsenala su se šunjali tamni obrisi, sa ledima uza zid, ali ih nije video dovoljno dobro da bi upotrebio strelu. Ču daleke usdlike i vide strelce na Gardijskoj kuli kako gađaju ka zemlji. To je bilo predaleko da bi brinulo Džona. Ali kada nazre kako se tri senke odvajaju od stare štale nekih pedeset koraka daleko, pride zupcu, diže luk i nape. Trčali su, tako da ih je preticao nišanom, čekao, čekao...

Strela tiho zašista kada mu polete sa tetive. Tren kasnije začu se stenjanje, i odjednom su samo dve senke trčale preko dvorišta. Trčale su još brže, međutim Džon je već izvukao iz tobolca i drugu strelu. Ovog puta je prebrzo odapeo i promašio. Kada je napeo po treći put, divljani behu nestali. Potražio je neku drugu metu, i našao ih četiri kako jure po praznoj ljušturi Utvrde lorda zapovednika. Mesečina im je svetlucala na kopljima i sekirama, i strašnim znacima na okruglim kožnim štitovima; lobanjama i kostima, zmijama, medvedim kandžama, izobličanim demonskim licima. *Slobodni narod*, znao je. Tenjani su nosili štitove od crne tvrde kože sa bronzanim okvirima i sredštima, ali njihovi nisu nosili nikakva obeležja. Ovo su bili lakši štitovi od pruća, koje su koristili pljačkaši.

Džon povuče gušćje pero do uha, nacilja i odape strelu, onda stavi, nape i odape sledeću. Prva je probila štit sa medvedim kandžama, druga grlo. Divljanin visnu u padu. Sleva se začu zijanjanje samostrela Gluvog Dika, a i Satenovog, koji tren kasnije. „Pogodio sam jednog!“ - viknu momak

promuklo. „Pogodio sam jednog pravo u grudī.“

„Pogodi još jednog“, doviknu Džon.

Sada više nije morao da traži mete, već samo da ih bira. Oborio je divljanskog strelca dok je napinjao luk, a onda odapeo jednu ka ratniku sa sekiram koji je navalio na vrata Hardinove kule. Njom je promašio, ali je strela što je zatrepila u hrastovim materala divljanina da se predomisli. Tek kada se dao u beg, Džon prepoznade Velikog Čira. Pola trenu kasnije, stari Malej ga sa krova Kremene kasarne pogodi strelom u nogu, i on otpuza ostavljajući krvav trag. *Sada više neće kukati o čiru*, pomisli Džon.

Kada mu se tobolac isprazni, ode po sledeći i pređe iza drugog zupca, odmah pored Gluvog Dika Folarda. Džon je odapinjao tri strele za svaku ispaljenu strelicu Gluvog Dika, ali to je bila prednost dugačkog luka. Samostrel bolje probija, tvrdili su neki, ali se sporo i nespretno puni. Čuo je divljane kako se dovikaju, a negde zapadno oglasio se ratni rog. Svet se sastojao od mesečine i senki, a vreme se pretvorilo u beskonačno ponavljanje napinjanja, ciljanja i odapinjanja. Divljanska strela probi grlo slamnatog stražara do njega, ali Džon Snežni jedva to i primeti. *Dajte mi jednu čistu priliku da pogodim magnara od Tena*, molio se bogovima svog oca. Magnar je bar bio dušmanin koga je mogao da mrži. *Dajte mi Stira*.

Prsti su mu se kočili, palac mu je kvario, ali je Džon i dalje napinjao, ciljao i odapinjao. Iznenadan plamen mu privuče pogled, i on se okrenu da vidi kako vrata zajedničke dvorane gore. Prode samo još neki trenutak, i čitavo drveno zdanje buknu. Troprsti Hob i njegovi pomagači bili su bezbedni na vrhu Zida, znao je, ali je ipak to doživeo kao udarac u stomak. „*DŽONE*“, viknu Gluvi Dik svojim muklim glasom, „*arsenal!*“ Bili su na krovu, vide on. Jedan je imao baldju. Dik skoči na zubac da bi bolje naciljao, diže samostrel do ramena i odape strelicu na čoveka s baldjom. Promašio je.

Strelac sa zemlje nije.

Folard ne ispusti ni zvuka, samo se prevrnu glavačke sa zidina. Pad je bio viši od stotinu stopa. Džon ču udar dok je virio iza slamnatog stražara, pokušavajući da vidi odakle je strela došla. Ni na deset stopa od tela Gluvog Dika, primeti kožni štit, otrcani plašt, čupavu rihu kosu. *Vatrom poljubljena*, pomisli on, *srećna*. Diže luk ali prsti ne htedoše da se razdvoje, i ona nestade jednako brzo kao što se pojavila. On se okrenu, kunući, i odape strelu na ljude na krovu arsenala, ali i njih promaši.

Do tada je već gorela i istočna štala, crni dim i komadići upaljenog sena kuljali su iz jaslara. Kada se krov sruši, plamenovi se uz urlik digoše, tako glasno da skoro zagušiše ratne robove Tenjana. Niz Kraljevski drum tutnjalo je njih pedeset u gustu zbijenoj povorci, sa štitovima dignutim iznad glava. Drugi su nadirali kroz povrtinjak preko kaldrme dvorišta pa oko starog suvog bunara. Trojica su provalila vrata stana meštra Emona u drvenoj utvrdi ispod kule za gavranove, a na vrhu Tibe kule vodila se ogorčena borba, dugi mačevi protiv bronzanih sekira. Ništa od toga nije bilo bitno. *Ples je prošao dalje*, pomisli on.

Džon odšepa do Satena i zgrabi ga za rame. „*Za mnomo*“, viknu. Zajedno krenuše ka severnom zidu, gde je Kraljeva kula gledala dole ka kapiji i Donalovom improvizovanom zidu od trupaca, buradi i džakova kukuruza. Tenjani su stigli pre njih. Nosili su plitke kacige i imali tanke bronzane disкове zašivene na dugačke kožne košulje. Mnogi su držali bronzane sekire, mada su neloficini sečiva bila od iskrzanog kamena. Još više ih je imalo kratka koplja za ubadanje sa vrhovima u obliku lista koji su crveno blistali na svetlu upaljenih štala. Urlali su na Starom jeziku dok su jurišali na barikadu ubadajući kopljima, mašući bronzanim sekirama, jednako rasipajući kukuruz i krv, dok su po njima puštale strelice braće koj u je Donal Noji rasporedio na stepenice.

„Šta ćemo da radimo?“ - viknu Saten.

„Da ih ubijamo“, odvrati Džon povikom, sa crnom strelom u ruci.

Nijedan strelac nije mogao da poželi lakše mete. Tenjani su leđima okrenuti Kraljevoj luli jurišali na bedem i pentrali se preko džakova i buradi da bi se uhvatili u koštac s ljudima u crnom. I Džon i Saten slučajno odabraše istu metu. Upravo je stigao do vrha barikade kada mu strela niče iz vrata, a strelica iz leđa. Delič trena kasnije, dugački mač ga udara u stomak i on pade na čoveka iza sebe. Džon pruži ruku do tobolca i shvati da je opet prazan. Saten je namotavao samostrel. On ga ostavi da se time bavi i ode po još strela, ali ne pređe ni tri koraka pre nego što se vrata u podu uz tresak otvoriše tri stope ispred njega. *Prokletog mu pakla, nisam ni čuo kad su provalili kapiju.*

Nije bilo vremena da misli ili planira ili zove u pomoć. Džon ispusti luk, pruži ruku iznad ramena, iščupa Dugačku kandžu iz korica i zari sečivo usred prve glave koja se pojavi na luli. Bronza nije imala nikakvih izgleda protiv valirijskog čelika. Udarac proseče pravo kroz Tenjaninovu kacigu i duboko u lobanju, i on se strmoglavi tamo odakle je došao. Iza njega ih je bilo još, Džon je to znao po vici. Povuče se i pozva Satena. Sledeći čovek koji se uspe dobi strelicu u obraz. I on nestade. „Ulje“, reče Džon. Saten klimnu glavom. Zajedno dograbiše debele postavljene rukavice koje su ostavili kraj vatre, digoše teški kazan pun kipuće ulja i prosuše ga kroz otvor, dole na Tenjane. Užasnije kriku u životu nije čuo, a Saten je izgledao kao da će se isprovraćati. Džon nogom zatvori vrata u podu, stavi na njih ih teški gvozdeni kazan i žestoko podrmusa lepuškastog momka. „Bljuvi kasnije“, viknu. „Idemo.“

Nisu bili na zidinama teknekoliko trenutaka, ali se dole sve promenilo. Desetak crne braće i nekoliko muškaraca iz Krtičnjaka još su stajali na sanducima i buradima, ali su ih divljani, nadirući duž čitavog polukruga, potiskivali. Džon vide jednog kako tako žestoko zabada koplje Rastu u stomak da ga je odigao od zemlje. Mladi Henli je bio mrtav, a Sari Henli je umirao, okružen dušmanima. Video je kako se Laki okreće i izmahuje, luđački se smejući, a plašt mu leprša dok slače sa sanduka na sanduk. Bronzana sekira ga udara odmah ispod kolena, i smeh se pretvori u krkljav vrisak.

„Razbiće ih“, reče Saten.

„Ne“, odgovori Džon, „već su ih razbili.“

To se desilo brzo. Jedna krtica pobeže, za njom i druga, i odjednom su svi seljani bacali oružje i napuštali barikadu. Braće je bilo premalo da je sami drže. Džon ih vide kako pokušavaju da obrazuju liniju i uredno se povuku, ali ih Tenjani preplaviše s kopljima i sekirama, i ubrzo se i oni dadoše u beg. Dornjanin Dili se okliznu, pade na stomak, a divljanin mu zari koplje među plećke. Bačva, spor i zadihan, beše skoro stigao do podnožja stepeništa kada ga jedan Tenjanin uhvati za kraj plašta i okrenu... ali ga strelica obori pre nego što stiže da udari sekirama. „Sredio sam ga“, kliknu Saten, a Bačva se detetura do stepenica i četvoronoške zabaulja uz njih.

*Kapija je izgubljena.* Donal Noji ju je zatvorio i vezao lancima, ali su mogli s njom da rade šta im je volja, gvozdene rešetke su crveno svetlucale od svetlosti baklji, hladni crni tunel čekao je iza njih. Niko se nije povukao da je brani; jedina sigurnost bila je na vrhu Zida, sedam stotina stopa uz krivudave drvene stepenice.

„Kojim se bogovima moliš?“ - upita Džon Satena.

„Sedmoru“, odgovori momak iz Starigrada.

„Onda se moli“, reče mu Džon. „Moli se svojim novim bogovima, a ja ću se moliti svojim starim.“ Nastupao je presudni čas.

Zbog meteža kod podnih vrata, Džon je zaboravio da napuni tobolac. Odsēpa nazad preko krova pa učini to, a uze i svoj luk. Kazan se nije pomerio s mesta na kome ga je ostavio, tako da se činilo da su

trenutno bezbedni. *Ples je otišao dalje, a mi gledamo s balkona, pomisli dok je šepao nazad. Saten je gađao divljane na stepenicama, a onda se saginjao iza zubaca da navije samostrel. Možda jeste lep, ali je brz.*

Prava bitka odigrala se na stepenicama. Noji je postavio kopljanike na dva najniža odmorista, ali ih je bezglav beg seljana uspaničio, tako da su im se pridružili i jurmuli ka trećem odmoristu dok su Tenjani ubijali sve zaostale. Strelci sa viših odmorista pokušavali su da gađaju preko njihovih glava. Džon nape luk nacilja, odape, i osmehnu se kada se jedan divljanin otkotrlja niz stepenice. Zid je plakao od vreline vatri, a plamenovi su plesali i treperili naspram leđa. Stepenice su se tresle od koraka ljudi što beže u smrtnom strahu.

Džon ponovo nape i odape, ali on i Saten behu sami, a uz stepenice je, ubijajući usput, jurilo dobrih šezdeset ili sedamdeset Tenjana opijenih pobedom. Na četvrtom odmoristu, tri brata u crnim plaštovima stajali su rame uz rame sa dugačkim mačevima u rukama, i ponovo dođe do kratkog boja. Ali bila su ih samo trojica, divljanska plima ubrzo ih preplavi, i njihova krv makvasi stepenice. „Čovek je u bici najranjiviji kada beži“, rekao je jednom lord Edard Džonu. „Begunac je za vojnika kao ranjena životinja. Od nje mu krv proključa.“ Strelci na petom odmoristu pobegeše pre nego što bitka i stiže do njih. Bila je to propast, krvava propast.

„Donesi baklje“, reče Džon Satenu. Pored vatre su stajale četiri, glava umotanih u nauljene krpe. Imali su i desetak vatrenih strela. Momak iz Starigrada gurnu jednu baklju u vatru da se dobro rasplamsa, a ostale donese pod miškom. Ponovo je delovao uplašeno, i to s pravom. I Džon je bio uplašen.

Tada ugleda Stira. Magnar se penjao preko barikade, preko poderanih vreća kukuruza, smrskanih buradi i tela prijatelja i neprijatelja. Oklop od bronzanih krjušti prigušeno je svetlucao od vatri. Stir je skinuo kacigu da osmotri prizor svog trijumfa; čelavi bezah kurvin sin se osmehivao. U ruci mu je bilo dugačko koplje od čuvarstva sa kićenom bronzanom glavom. Kada vide kapiju, upre kopljem i zarezha nešto na Starom jeziku petorici-šestorici Tenjana kraj sebe. *Prekasno, pomisli Džon. Trebalo je da povede svoje ljude preko barikade, možda bi tako nekoga ispasao.*

Tamo gore zajecha ratni rog, dugačko i duboko. Ne sa vrha Zida, već sa devetog odmorista, nekih dve stotine stopa visoko, gde je stajao Donal Noji.

Džon stavi vatrenu strelu u luk a Saten je zapali bakljom. Onda pride zidu, nape, nacilja, odape. Trake vatre prosekoše vazduh dok je strela letela nadole, sve dok se uz tup udarac ne zari u metu i zapucketa.

Ne u Stira. U stepenice. Ili tačnije, u burad, bačve i džakove koje je Donal Noji nagomilao ispod stepenica, do visine prvog odmorista; burad masti i ulja za lampe, džakove lišća i masnih krpa, nacepane truppe, koru i piljevinu. „Ponovo“, „Ponovo“, reče Džon, i: „Ponovo“, i: „Ponovo“, Drugi strelci su takođe gađali sa svih kula u dometu, neki su slali strele u visokom luku da padnu ispred Zida. Kada Džonu ponestade vatrenih strela, on i Saten počеше da pale baklje i bacaju ih između zubaca.

Gore je buktala još jedna vatra. Stare drvene stepenice upile su ulje kao sunder, a Donal Noji ih je vatrom iznad sebe, divljani nisu imali kuda. Neki nastaviše gore, i izginuše. Neki krenuše dole, i izginuše. Neki ostaše gde su. Izginuše i oni. Mnogi poslakaše sa stepeništa pre nego što će ih vatra

vetar i vatra učiniše ostalo. Džonu ne beše ostalo ništa drugo do da gleda. Sa vatrom ispod sebe i vatrom iznad sebe, divljani nisu imali kuda. Neki nastaviše gore, i izginuše. Neki krenuše dole, i izginuše. Neki ostaše gde su. Izginuše i oni. Mnogi poslakaše sa stepeništa pre nego što će ih vatra



dohvatiti, i poginuje od pada. Dvadesetak Tenjana još se tiskalo između vatri kada led napuče od vreline, i čitava donja trećina stepeništa se odlomi, zajedno s nekoliko hiljada oka leda. Tada je Džon poslednji put video Stira, magnara od Tena. *Zid se sam brani*, pomisli on.

Džon zatraži od Satena da mu pomogne da siđe u dvorište. Ranjena noga ga je tako bolela da je jedva hodao, čak i sa štakom. „Ponesi baklju“, reče momku iz Starigrada. „Moram nekoga da potražim.“ Na stepenicama su bili mahom Tenjani. Neki slobodni ljudi su sigurno umakli. Mladi ljudi, ne magnarovi. Možda je ona bila među njima. I tako su se spustili kraj tela ljudi koji su pokušali da prođu kroz podna vrata, i Džon se zaputi kroz tamu sa štakom pod miškom, jednom rukom se oslanjajući na ramena momka koji je nekada u Starigradu bio kurva.

Stale i zajednička dvorana dotle su već sasvim izgorele, ali je vatra još besnela uz zid, penjući se stepenik po stepenik i odmorište po odmorište. S vremena na vreme čuli bi škripu i glasan prasak kada bi se još jedan komad odlomio od Zida. Vazduh beše pun pepela i ledenih kristala.

Nade Kvorta mrtvog, i Kamenpalca na samrti. Nade i neke mrtve i umiruće Tenjane koje nikada nije pošteno ni upoznao. Nade i Velikog Čira, slabog od gubitka krvi, ali još živog.

Igrit nade kako leži na izgaženom snegu ispod Kule lorda zapovednika, sa strelom u grudima. Lice su joj prekrivali ledeni kristali, i na mesečini je izgledala kao da nosi svetlucavu srebrnu masku.

Strela beše crna, vide Džon, ali sa belim pačjim perom. *Nije moja*, reče sebi, *nije jedna od mojih*. Ali se osećao kao da jeste.

Kada kleknu u sneg kraj nje, oči joj se otvoriše. „Džone Snežni“, izgovori, vrlo tiho. Zvučalo je kao da je strela probila pluća. „Znači, ovo je pravi zamak? Ne samo kula?“

„Jeste.“ Džon je uze za ruku.

„Dobro“, prošapta ona. „Htela sam da vidim pravi zamak pre... pre nego što...“

„Videćeš stotinu zamkova“, obeća joj on. „Bitka je gotova. Meštar Emon će te izlečiti.“ Dodirnu joj kosu. „Vatrom si poljubljena, sećaš se? Srećna. Potrebno je nešto mnogo jače od strele da te ubije. Emon će je izvući i ušiti te, i naći ćemo makovo mleko za bol.“

Na to se ona samo osmehnu. „Sećaš li se one pećine? Trebalo je da ostanemo u onoj pećini. Lepo sam ti rekla.“

„Vraćićemo se u pećinu“, reče on. „Nećeš umreti, Igrit. Nećeš.“

„Oh.“ Igrit mu položi šaku na obraz. „Ništa ti ne znaš, Džone Snežni“, uzdahnu, umirući.

## BREN

„To je samo još jedan prazan zamak“, reče Mira Rid kada se zagleda ka pustoši od razbacanog kamenja, ruševina i korova.

Ne, pomisli Bren, *to je Noćna tvrđava, a ovo je kraj sveta*. U planinama, mogao je da misli samo o dolasku do Zida i pronalaženju trooke vrane, ali sada kada su napokon stigli, ispunili su ga strahovi. San koji je... san koji je *Leto sanjao... Ne, ne smem da mislim o tom snu*. Nije čak rekao ni Ridovima, mada je bar Mira osećala da nešto nije u redu. Ako ga nikada ne spomene, možda će zaboraviti da ga je ikada sanjao, a onda se to nikada ne bi ni desilo, i Rob i Sivi Vetar bi još bili...

„Hodor.“ Hodor prebaci težnu s noge na nogu i Bren se zanjiha. Bio je umoran. Hodali su već satima. *On se bar ne boji*. Bren se bojava ovog mesta, a gotovo jednako se bojava da to prizna Ridovima. *Ja sam princ Severa, Stark od Zimovrela, skoro odrastao čovek, moram da budem hrabar kao Rob*.

Džoden se zagleda u njega tamnozelenim očima. „Ovde nema ničega što bi moglo da nam naudi, veličanstvo.“

Bren nije bio tako siguran. Noćnu tvrđavu je Stara Nen spominjala u nekim od svojih najstrašnijih priča. Tu je vladao Noćni Kralj, pre nego što mu je ime izbrisano iz ljudskog pamćenja. Tu je Kuvar Pacov poslužio kralju Andala pitu od princa i slanine, tu gde je straža čuvalo sedamdeset i devet stražara, gde su hrabrog mladog Denija Flinta silovali i ubili. To je bio zamak gde je kralj Serit bacio prokletstvo na stare Andale, gde je po male šegrtе došlo Ono što dolazi po noći, gde je slepi Simeon Zvezdovid gledao borbu paklenih pasa. Ludi Sekira je nekada hodao ovim dvorištima i penjao se ovim kulama, kasapeći svoj u braću u tami.

Sve se to desilo pre stotinu i hiljadu godina, naravno, a možda se uopšte i nije desilo. Meštar Luvini je uvek govorio da ne treba verovati baš svemu što Stara Nen priča. Ali jednom je njegov stric došao da poseti njegovog oca, i Bren je tražio da mu priča o Noćnoj tvrđavi. Bendžen Stark nije rekao da su priče istinite, ali nije rekao ni da su neistinite; samo je slegnuo ramenima i rekao: „Noćnu tvrđavu smo napustili pre dve stotine godina“, kao da je to neki odgovor.

Bren natera sebe da pogleda naokolo. Jutro beše sveže ali vedro, sunce je sijalo sa hladnog plavog neba, ali mu se *zvuci* nisu dopadali. Vetar je nervozno zviždao dok je drhtao kroz slomljene kule, utvrde su stenjale i škripale, a čuo je i pacove kako grebuckaju ispod poda velike dvorane. *Deca Kavara Pacova beže od svog oca*. Dvorišta behu šumarci u kojima je tanano drveće trljalo granje, a mrtvo lišće se poput žohara jurilo po starom snegu. Na mestu stare štale raslo je drveće, a kroz razjapljenu rupu u kupolastom krovu kuhinje probijalo se čvornovato belo čuvarstvo. Čak ni Leto tu nije bilo miran. Bren kliznu u njegovu kožu, samo na tren, da onjuši okolinu. Ni to mu se nije dopalo.

A nije bilo načina da se prođe.

Bren im je to i rekao. Govorio je i *govorio*, ali je Džoden Rid uporno želeo sam da se uveri. Sanjao je zeleni san, rekao je, a njegovi zeleni snovi ne lažu. *Niti otvaraju kapije*, mislio je Bren.

Kapija koju je Noćna tvrđava čuvala zapečaćena je onog dana kada su crna braća natovarila mازه i konjiće i otišla za Duboko jezero; gvozdена rešetka je spuštena, lanci koji su je dizali odneseni, tunel natrpan kamenom i šljunkom i zaleđen, tako da je bio neprobojan kao i sam Zid. „Trebalo je da pratimo Džona“, reče Bren kada je vide. Često je mislio na svog polubrata, a one noći kada ga je Leto video kako na konju nestaje u oluji. „Trebalo je da nađemo Kraljevski put i

odemo u Crni zamak“

„Previše je opasno, moj prinče“, reče Džoden. „Rekao sam ti zašto.“

„Ali ima *divljana*. Ubili su nekog čoveka, a hteli su da ubiju i Džona. Džodene, bilo ih je *stotinu*.“

„Već si to rekao. Nas je četvoro. Pomogao si svom bratu, ako je to zaista bio on, ali si zamalo izgubio Leto.“

„Znam“, reče Bren snuždeno. Jezovuk je ubio njih troje, možda i više, ali su ipak bili suviše brojni. Kada su obrazovali prsten oko visokog bezuhog čoveka, pokušao je da nestane u kiši, ali je jedna njihova strela poletela za njim i iznenadni ubod bola isterao je Brena iz vučje kože pravo natrag u vlastitu. Pošto je oluja napokon zamrla, šćućurili su se u tami bez vatre, razgovarajući šapatom, ako su uopšte i razgovarali, slušajući Hodorovo teško disanje i pitajući se hoće li divljani ujutro pokušati da pređu jezero. Bren se svako malo pružao ka Letu, ali ga je bol koji bi tamo zaticao terao nazad, kao što će te crveno usijani kazan naterati da povučete ruku, iako želiš da ga uzmeš. Samo je Hodor spavao te noći, mrmrlajući „Hodor, hodor“ dok se nemirno vrteo. Bren se užasno plašio da Leto možda ne umire tamo u tami. *Preklinjem vas, stari bogovi, molio se, uzeli ste Zimovrel, i mog oca, i moje noge, preklinjem vas, ne uzimajte mi i Leto. I čuvajte Džona Snežnog, i naterajte divljane da odu.*

Na tom kamenom ostrvcetu u jezeru nisu rasla čuvarđrva, ali su ga ipak stari bogovi, izgleda, čuli. Divljani su narednog jutra krenuli uz mnogo odugovlačenja, sklđajući odeću s tela svojih mrtvih i starca koga su ubili, čak i uhvativši nekoliko riba iz jezera, a jedanput su se Bren i Ridovi popeli kada su trojica divljana našla početak nasipa i krenula njime... međutim, nasip je skrenuo, a oni nisu, i dvojica su se skoro udavila pre nego što su ostali uspeli da ih izvuku. Visoki čelavi čovek se izdrao na njih, reći su mu odjekivale preko vode na nekom jeziku koji čak ni Džoden nije razumeo, i malo kasnije prikupili su štiove i koplja i krenuli na severoistok u istom pravcu kao i Džon. I Bren je hteo da pođe, da potraž Leto, ali su Ridovi rekli „ne“. „Ostaćemo još jednu noć“, rekao je Džoden, „da divljani odmaknu. Ne želiš da ih ponovo sretnemo, zar ne?“ Kasno tog popodneva Leto se vratio iz skrovišta, gde god ono bilo, vukući stražnju nogu. Nahranio se telima u krčmi, rasteravši vrane, a onda preplivao na ostrvo. Mira mu je izvukla slomljenu strelu iz noge i istrljala ranu sokom nekog bilja koje je našla pored kule. Jezovuk je još šepao, ali svakim danom sve manje, bar se tako Brenu činilo. Bogovi su ga čuli.

„Da probamo možda neki drugi zamak“, reče Mira bratu. „Možda možemo da prođemo kroz kapiju negde drugde. Mogu da odem u izvidnicu, ako hoćeš, sama ću se brže kretati.“

Bren odmahnu glavom. „Ako odeš istočno, naići ćeš na Duboko jezero, pa na Kraljičine dveri. Zapadno je Ledenkraj. Ali oni su isti, samo manji. Sve kapije su zapečaćene osim onih kod Crnog zamka, Morobdije i Kule senki.“

Hodor na to reče „Hodor“, i Ridovi se zgledaše. „Mogla bih bar da se popnem na Zid“, predloži Mira. „Možda ću tamo gore nešto da vidim.“

„Šta bi mogla da vidiš?“ - upita Džoden.

„Nešto“, odgovori Mira, i za promenu ostade uporna u svojoj nameri.

*Trebalo je da se penjem ja.* Bren diže glavu da pogleda Zid, i zamisli sebe kako se penje pedalj po pedalj, zvlači prste u pukotine u ledu i stopalima dubi oslonce. Na to se osmehtu, uprkos svemu, snovima i divljanima i Džonu i *svemu*. Peo se uz zidove Zimovrela kada je bio mali, a i na sve kule, ali nijedna nije bila dovoljno visoka, a i bile su od kamena. Zid je mogao da *liči* na kamen, sav siv i neravan, ali bi se onda oblaci razmakli i sunce bi ga obasjalo pod drugim uglom, i odjednom bi se preobrazio, i stajao pred njima beo i plav i svetlucau. On predstavlja kraj sveta, uvek je govorila Stara

Nen. Na drugoj strani bila su čudovišta i džinovi i utvare, ali nisu mogli da prođu sve dok Zid čvrsto stoji. *Hoću da stojim na vrhu sa Mirom*, pomisli Bren. *Hoću da stojim na vrhu i da vidim*.

Ali on beše slomljeni dečak beskorisnih nogu, tako da je samo mogao da gleda odozdo Miru dok se sama penje.

Ona se nije *istinski* penjala, onako kako se penjao on. Samo je hodala nekim stepenicama koje je Noćna straža usekla stotinama i hiljadama godina pre. Prisetio se da je meštar Luvin govorio kako je Noćna tvrđava jedini zamak kod koga su stepenice uklesane u sam Zid. Ili je to možda bio stric Bendžen. Noviji zamkovi imali su drvene stepenice, ili kamene, ili velike nasipe od zemlje i šljunka. *Led je previše opasan*. Njegov stric mu je to rekao. Rekao je da površina Zida ponekad plače ledenim suzama, mada je srž uvek ostajala zaleđena tvrdo kao kamen. Stepenice su se sigurno otopile i ponovo sledile hiljadu puta otkako su poslednja crna braća napustila zamak, i svaki put su se pomalo smanjile i postale glade i obilje i opasnije.

I manje. *Skoro kao da ih Zid ponovo guta u sebe*. Mira Rid je imala izuzetno siguran korak, ali je ipak išla veoma sporo, od izbočine do izbočine. Na dva mesta gde stepenika zapravo više nije ni bilo, spustila se na sve četiri. *Biće još teže kada bude silazila*, pomisli Bren, posmatrajući. Pa ipak žalio je što tamo gore nije on. Mira stiže do kraja, puzeći uz ledene izbočine u koje su se pri vrhu stepenice pretvarale, a onda nestade s vidika.

„Kada će da se spusti?“ - upita Bren Džodena.

„Kada bude spremna. Želeće da dobro osmotri... i Zid i sve sa druge strane. Mi ovde treba da uradimo isto.“

„Hodor?“ - reče Hodor sumnjičavo.

„Možda ćemo nešto naći“, bio je uporan Džoden.

*Ili će nešto možda naći nas*. Bren to, međutim, nije mogao da kaže; nije želeo da Džoden pomisli za njega da je kukavica.

I tako su pošli u istraživanje: Džoden Rid je vodio, Bren sedeo u korpi na Hodorovim leđima, a Leto trčkarao kraj njih. Jednom je jezovuk jurnuo kroz tamna vrata i vratio se tren kasnije sa svim pacovom u zubima. *Kuvar Pacov*, pomisli Bren, ali bio je pogrešne boje, i velik tek kao mačka. Kuvar Pacov bio je beo, i velik skoro kao krmača...

U Noćnoj tvrđavi bilo je mnogo mračnih vrata, i mnogo pacova. Bren ih je čuo kako trčkaraju kroz podrumu i lavirinte hodnika koji su ih povezivali, gde je vladao mrkli mrak. Džoden je hteo da zavire tamo dole, ali Hodor na to reče „Hodor“, a Bren reče „Ne“. U tami podno Noćne tvrđave bilo je gorih stvari od pacova.

„Čini se da je ovo staro mesto“, reče Džoden dok su koračali niz hodnik u koji su prašnjavi sunčevi zraci padali kroz prazne prozore.

„Dvostruko starije od Crnog zamka“, reče Bren prisećajući se. „Ovo je prvi zamak na Zidu, i najveći.“ Ali je takođe prvi i napušten, čak tamo u vreme Starog Kralja. Čak i tada je bio tri četvrti prazan, i preskup za održavanje. Dobra kraljica Alisana predložila je da ga Straža zameni manjim, novim zamkom samo sedam milja istočno, gde je Zid pratio obalu prelepog zelenog jezera. Za izgradnju Dubokog jezera plaćeno je kraljičinim draguljima, a sagradili su ga ljudi koje je Stari Kralj poslao na sever, i crna braća su prepustila Noćnu tvrđavu pacovima.

To je, međutim, bilo pre dva veka. Sada je Duboko jezero bilo prazno kao i zamak koje je zamenilo, a Noćna tvrđava...

„Ovde ima duhova“, reče Bren. Hodor je već čuo sve priče, ali Džoden možda nije. „*Starih*

duhova, od pre Starog Kralja, čak pre Egona Zmaja, sedamdeset devetorica dezertera koji su otišli na jug da budu odmetnici. Jedan je bio najmlađi sin lorda Rizvela, i zato su potražili utočište u njegovom zamku kada su stigli do Mogila, ali ih je lord Rizvel zarobio i vratio u Noćnu tvrđavu. Lord zapovednik je islesao rupe na vrhu Zida, stavio dezertere u njih i žive ih zapečatio u ledu. Imali su koplja i robove i svi su gledali na sever. Sedamdeset i devet stražara, tako ih zovu. Napustili su dužnost za života, tako da u smrti zauvek stražare. Mnogo godina kasnije, kada je lord Rizvel bio na samrti, naredio je da ga odnesu u Noćnu tvrđavu da obuče crno i stane pored svog sina. Zarad časti ga je vratio na Zid, ali ga je još voleo, tako da je došao da drži stražu s njim.“

Proveli su pola dana njuškajući po zamku. Neke kule behu se srušile, a druge su delovale nesigurno, ali su se popeli na zvonik (zvona više nije bilo) i kulu za gavranove (ptica više nije bilo). Ispod pivare nadoše podrum pun ogromnih hrastovih buradi koja su šuplje odjekivala kada ih je Hodor kucnuo. Našli su biblioteku (police su se srušile, knjige nestale, a pacovi trčkarali na sve strane). Našli su vlažnu i slabo osvetljenu tamnicu sa ćelijama dovoljno velikim da prime pet stotina sužanja, ali kada Bren zgrabí jednu zarđalu rešetku, ona mu se slomi u ruci. Od velike dvorane beše preostao samo jedan ruševan zid, kupaćilo je utonulo u zemlju, a veliki glogov žbun osvojio je dvorište za vežbu ispred arsenala, gde su nekada crna braća radila sa kopljem i štitom i mačem. Arsenal i kovačnica su, međutim, još stajali, mada su pacovi, prašina i paučina zauzeli mesta sečiva, mehova i nakovanja. Ponekad bi Leto čuo zvukove za koje je Bren bio gluv, ili bi iskezio zube na nešto, krzno na vratu bi mu se nakostrešilo... ali se Kuvar Pacov ni u jednom trenu nije pojavio, ni sedamdeset i devet stražara, niti Ludi Sekira. Bren oseti olakšanje. *Možda je ovo stvarno samo srušen i prazan zamak.*

Kada se Mira vratila, sunce je bilo tekna sečivo mača od zapadnih bregova. „Šta si videla?“ - upita je njen brat Džoden.

„Videla sam Ukletu šumu“, reče ona čežljivo. „Divlja brda se dižu dokle god pogled puca, prekrivena drvećem koje sekira nikada nije takla. Videla sam sunčevu svetlost kako svetluca na jezeru, i oblake kako jure sa zapada. Videla sam nanose starog snega, i ledenjače dugačke kao koplja. Čak sam videla i orla kako kruži. Mislim da je i on mene video. Mahnula sam mu.“

„Jesi li videla kako da sidemo na drugu stranu?“ - upita Džoden.

Ona odmahnu glavom. „Ne. Nema nikakvih ispusta, a led je tako gladak. . . možda bih mogla da se pustim da imam dobro uže i sekiru kojom bih usecala oslonce za ruke, ali..

„...ali ne i mi“, završi Džoden.

„Ne“, složi se njegova sestra. „Siguran si da je ovo mesto koje si video u snovima? Možda smo u pogrešnom zamku.“

„Ne. Ovo je zamak. Ovde postoji kapija.“

*Da, pomisli Bren, ali je zatvorena kamenjem i ledom.*

Kada je sunce počelo da zalazi, senke kula se izdužiše i vetar žešće zaduva, razvejavajući šušketavo lišće kroz dvorišta. Dolazak tame podseti Brena na još jednu priču Stare Nen, priču o Noćnom Kralju. On je bio trinaesti čovek koji je vodio Noćnu stražu, rekla je; ratnik koji nije znao šta je to strah. „A to mu je bila i mana“, dodala bi, „jer svi ljudi strah moraju da poznaju.“ Žena je bila uzrok njegove propasti; žena koju je spazio s vrha Zida, kožu bele kao mesec i očiju poput plavih zvezda. Ne bojeći se ničega, on ju je pojurio i uhvatio i voleo, mada joj koža beše hladna kao led, i kada joj je dao svoje seme, dao joj je i svoju dušu.

Doveo ju je nazad u Noćnu tvrđavu i proglasio je za kraljicu, a sebe za kralja, i čudnim čarobništvom su počtinili sebi zakletu braću. Trinaest godina su vladali, Noćni Kralj i njegova mrtva

kraljica, sve dok se konačno Stark od Zimovrela i Joramun od divljana nisu udružili da oslobode stražu ropstva. Nakon njegovog pada, kada se ustanovilo da je prinosiso žrtve Tuđinima, svi zapisi o Noćnom Kralju behu uništeni, a samo spominjanje njegovog imena zabranjeno.

„Neki kažu da je bio Bolton“, uvek bi završila Stara Nen. „Neki kažu magnar sa Skagosa, neki Amber, Flint ili Nori. Neki bi hteli da poveruješ kako je bio Vudfut, od onih koji i su vladali Medvedim ostrvom pre dolaska gvozdenljudi. Ništa od toga nije tačno. Bio je Stark brat čoveka koji ga je srušio.“ Tada bi uvek uštinula Brena za nos, to nikada neće zaboraviti. „Bio je Stark od Zimovrela, i ko može znati? Možda mu je ime bilo *Brendon*. Možda je spavao baš u ovom krevetu, baš u ovoj sobi.“

Ne, pomisli Bren, *ali je hodao ovim zamkom, gde ćemo noćas spavati*. Ta pomisao nije mu se ni najmanje dopadala. Noćni Kralj je po svetlu dana bio čovek uvek bi rekla Stara Nen, ali je noć bila vreme kada je vladao. *A sada se smračuje*.

Ridovi su odlučili da spavaju u kuhinji, kamenom osmougaoniku sa slomljenom kupolom. Činilo se da nudi bolji zaklon od ostalih zgrada, mada je čvornovata stražarika probila pod od škriljaca kraj ogromnog središnjeg bunara i koso se ispružila ka rupi u krovu, kao što belim granama grabeći ka suncu. Bilo je to čudno drvo, tanje od bilo koje stražarike koju je Bren video, a takođe i bez lica, ali je zbog njega bar pomislio da su stari bogovi tu sa njim.

To je, međutim, bilo jedino što mu se kod kuhinje dopadalo. Krov je bio gotovo čitav, tako da će biti suvi ako opet počne kiša, ali je bio siguran da se tu nikada neće *zgrejati*. Osećao je kako hladnoća probija kroz pod od škriljaca. Brenu se ni senke nisu dopadale, niti ogromne ciglene pećnice koje su ga okruživale poput otvorenih usta, niti zardale kuke za meso niti ožljci i mrlje koje je video na mesarskom panju pored jednog zida. *Tu je Kuvvar Pacov iseckao princa na komadiće, znao je, a pitu je ispekao u jednoj od ovih pećnica*.

Bunar mu se, međutim, sviđao najmanje od svega. Imao je dobrih dvanaest stopa u prečniku, sav od kamena, a uz ivicu su bile uzidane *stepenice* koje su kružile nadole i nestajale u tami. Zidovi su bili vlažni i prekriveni šalitrom, ali niko od njih nije mogao da vidi vodu na dnu, čak ni Mira svojim ostrim očima lovca. „Možda i nema dna“, reče Bren nesigurno.

Hodor se nagnu preko do kolena visokog oboda bunara i izgovori „*HODOR!*“ Reč odjeknu u bunaru, „Hodorhodorhodorhodor“, sve slabije i slabije, „hodorhodorhodorhodor“, sve dok se nije pretvorila u šapat. Hodor je izgledao zaprepasčeno. Onda se nasmeja i sagnu da podigne komad slomljenog škriljca s poda.

„Hodore, *nemoj!*“ - reče Bren, ali prekasno. Hodor baci škriljac preko ivice. „Nisi smeo to da radiš. Ne znaš šta je dole. Možda si nešto povredio ili... ili nešto probudio.“

Hodor ga nevino pogleda. „Hodor?“

Duboko, duboko, duboko dole začuše zvuk kada kamen pogodi vodu. Nije to bio pljusak ne baš. Više je ličilo na gutanje, kao da je nešto dole otvorilo drhtava pihitjasta usta i progutalo Hodorov kamen. Uz bunar se popeše slabašni odjeci, i na tren se Brenu učini da čuje kako se nešto kreće i pračka po vodi. „Možda je bolje da ne ostajemo ovde“, reče on nelagodno.

„Pored bunara?“ - upita Mira. „Ili u Noćnoj tvrđavi?“

„Da“, odgovori Bren.

Ona se nasmeja i posla Hodora napolje po drva. Leto takođe pođe, do tada se već bio spustio sumrak i jezovukje hteo da lovi.

Hodor se vrati sam sa naramkom suvaraka i slomljenih grana. Džoden Rid uze kremen i nož i dade se na paljenje vatre dok je Mira čistila ribu koju je uhvatila u poslednjem potoku što su pregazili. Bren

se pitao koliko li je godina prošlo otkako je neko kuvao večeru u kuhinji Noćne tvrđave. Pitao se i ko ju je kuvao, mada je to možda bilo bolje ne znati.

Kada se vatra lepo raspalsma, Mira stavi ribu na nju. *Bar nije pita s mesom*. Kuvar Pacov je ispekao sina andalskog kralja u velikoj piti sa crnim lukom, mrkvom, pečurkama, dosta bibera i soli, slaninom i crnim dornskim vinom. Onda ju je posluzio njegovom ocu, koji je pohvalio ukus i zatražio još jedan komad. Posle su bogovi pretvorili kuvara u čudovišnog belog pacova koji je mogao da jede samo sopstvene mlade. Od tada luta Noćnom tvrđavom proždričući svoju decu, ali mu glad još nije utoljena. „Nisu ga bogovi prokleli zbog ubistva“, rekla je Stara Nen, „niti zbog toga što je posluzio andalskom kralju njegovog sina u piti. Čovek mora da ima pravo na osvetu. Međutim ubio je *gosta* pod svojim krovom, a bogovi to ne prastaju.“

„Trebalo bi da spavamo“, kaza Džoden ozbiljno pošto su se najeli. Vatra je jenjavala. On je prođžara štapom. „Možda ću sanjati još neki zeleni san da nam pokaže put.“

Hodor se već bio sklopčao i tiho je hrlao. S vremena na vreme bi se grčio i bacakao pod plaštom i cvileo nešto što je moglo biti „Hodor“. Bren se dovuče bliže vatri. Toplota je prijala, tiho pucletanje plamenova ga je smirivalo, ali san nije dolazio. Napolju je vetar slao vojske mrtvog lišća preko dvorišta da grebuckaju po vratima i prozorima. Ti zvukovi ga podsetiše na priče Stare Nen. Skoro da je čuo avetinske stražare kako se dovikaju na vrhu Zida i duvaju u svoje utvarne rogove. Kroz rupu u kupoli prosu se bleđa mesečina, bojeći grane čuvardrva koje su se izvijale ka krovu. Činilo se kao da drvo želi da uhvati mesec i povuče ga dole u bunar. *Stari bogovi*, molio se Bren, *ako me čujete, ne šalžite mi noćas snove. Ili ako ih šalžete, neka budu dobri*. Bogovi mu ne odgovoriše.

Bren na silu sklopi oči. Možda je malo i odspavao, ili je možda samo dremao, plutajući između jave i sna, trudeći se da ne misli o Ludom Sekiri ili Kuvaru Pacovu ili Onome što dolazi po noći.

Onda začu zvuke.

Oči mu se otvoriše. *Šta je to bilo? Zaustavio je dah. Jesam li to sanjao?*

*Imam li ponovo glupi košmar? Nije hteo da budi Džodena i Miru zbog ružnog sna, ali... tamo... tiho šuškanje, daleko... Lišće, to se samo lišće odbija od zidove i šušti... ili vetar, možda je vetar... Zvuk, međutim, nije dopirao iz dvorišta. Bren oseti kako počinje da se ježi. Zvuk je unutra, ovdje je sa nama, sve je glasniji. Pridiže se na lakat, osluškajući. Vetar se zaista čuo, kao i uskovitlano lišće, ali je ovo bilo nešto drugo. Koraci. Neko je dolazio. Nešto je dolazilo.*

Nisu to bili stražari, znao je. Stražari nikada nisu napuštali Zid. Ali u Noćnoj tvrđavi možda ima i drugih duhova, još i užasnijih. Sećao se šta je Stara Nen pričala o Ludom Sekiri, kako je skladao čizme i bosonog se šunjao zankom u tami, potpuno beščujno, sem krvi što je kapala sa sekire i njegovih lakata i vrha njegove vlažne crvene brade. Ili to možda uopšte nije bio Ludi Sekira, možda je to bilo Ono što dolazi po noći. Šegrti su to svi videli, rekla je Stara Nen, ali kada su kasnije pričali lordu zapovedniku, svi opisi su se razlikovali. *A trojica su te godine poginula, četvrti je poludeo, a stotinu godina kasnije, kada je Ono ponovo došlo, videli su šegrtе kako se vuku za njim, svi u lancima.*

To je, međutim, bila samo priča. Ne sme tako da plaši samog sebe. Ne postoji Ono što dolazi po noći, meštar Luvin je to rekao. Ako je nešto tako ikada i postojalo, sada je nestalo sa sveta, poput džinova i zmajeva. *Nije to ništa, pomisli Bren.*

Ali zvuci postadoše glasniji.

*Dolaze iz bunara, shvati on. To ga uplašilo još i više. Nešto je dolazilo iz podzemlja, izlazilo je iz tame. Hodor ga je probudio. Probudio ga je onim glupim komadom škriļjca, i sada dolazi. Bilo je teško osluškivati pored Hodorovog hrlanja i tutnjave vlastitog srca. Da li je to zvuk krvi što kapa sa sekire? Ili*

je to slabašno, daleko, zveckanje avetirijskih lanaca? Bren se nape da oslušne pažljivije. *Koraci*. Sada je bilo jasno da su koraci, svaki malo glasniji od prethodnog. Ipak nije mogao da kaže koliko nogu. Zvuci su odjekivali u bunaru. Nije čup kapanje, niti lance, ali *bilo je još* nešto... visoko i tanko jecanje, kao da nekoga nešto boli, i teško prigušeno dahtanje. Ali koraci su bili najglasniji. Koraci su se približavali.

Bren je bio previše prestravljen da bi viknuo. Vatra je zgasla u nekoliko slabašnih žeravica, a prijatelji i su mu svi spavali. Malo je nedostajalo da skinu svoju kožu i klizne u vučju, ali je Leto mogao biti miljama daleko. Nije mogao da ostavi svoje prijatelje bespomoćne u mraku da se suoče sa onim što dolazi iz bunara. *Rekao sam im da ne dolazimo ovamo*, pomisli nesrećno. *Rekao sam im da ima duhova*. *Rekao sam im da treba da idemo za Crni zamak*.

Koraci su Brenu zvučali teški, spori, tromi, grebali su o kamen. *Možda je ogromno*. U priči Stare Nen, Ludi Sekira je bio krupan čovek ;i Ono što dolazi po noći bilo je čudovišno veliko. Davno u Zimovrelu, Nen mu je rekla da ga noćni demoni ne mogu dodirnuti ako se sakrije ispod čebeta. Umalo da to i sada uradi, pre nego što se prisetio da je princ, i skoro odrastao čovek

Bren otpuza preko poda, vukući mrtve noge za sobom sve dok nije uspeo da dodirne Miru po nozi. Ona se smesta probudi. Nikada nije znao nikoga ko se budi tako brzo kao Mira Rid, i ko se tako brzo rasani. Bren pritisnu prst na usne da bi znala da ne govori. Odmah je čula zvuk video joj je to po licu; odjekkoraka, slabašno stenjanje, teško disanje.

Mira čutke ustade i uze svoje oružje. Sa trokrakim kopljem za žabe u desnoj i mrežom u levoj ruci, bosonoga se odšunja do bunara. Džoden je i dalje spavao, dok je Hodor mrmljao i tresao se u nemirnom snu. Ona se držala senki dok se kretala, obilazeći zrak mesečine tiho kao mačka. Bren ju je sve vreme gledao, a čak je i on jedva video slabašno svetljenje njenog koplja. *Ne mogu da je pustim da se protiv tog stvora bori sama*, pomisli. Leto je bio daleko, ali...

...on kliznu iz svoje kože i pruži se ka Hodoru.

Nije bilo isto kao ulaženje u Leto. Ono mu je sada postalo sasvim lako, toliko da je Bren o njemu retko i razmišljao. Ovo je bilo teže, kao kada bi probao da navuče levu čizmu na desno stopalo. Osećanje je bilo nekako naopako, a i čizma je bila *uplašena*, čizma nije znala šta se dešava, čizma je terala stopalo iz sebe. Okusio je bljuvotinu u dnu *Hodorovog* grla, i to je bilo skoro dovoljno da ga natera u beg. Umesto toga se *zgrči*, odgurnu i sede, savi noge pod sobom - njegove ogromne snažne noge - i ustade. *Stojim*. *Zakorači*. *Hodam*. Beše to tako čudno osećanje da umalo ne pade. Video je sebe na hladnom kamenom podu, slomljenu stvarčicu, ali sada nije bio slomljen. Zgrabi Hodorov dugački mač. Disanje beše glasno kao kovački mehovi.

Iz bunara dopre jecaj, prodorno kretanje koje ga probode kao nož. Ogromna tamna prilila se izdiže u tamu i baci ka mesečini, i Bren oseti takav užasan strah da se, pre nego što stigne i *da pomisli* da isuče Hodorov mač kako je nameravao, nađe ponovo na podu dok je Hodor urlao „*Hodor hodor HODOR*“, kao onda u kuli na jezeru kada bi pukao grom. Međutim, ono što dolazi po noći takođe je vrištalo, i divlje se bacakalo u Mirinoj mreži. Bren vide njeno koplje kako poleće iz tame da ga bocne, i stvor se zatetura i pade, upetljan u mrežu. Jecanje je još dopiralo iz bunara, sada još i jače. Na podu se crni stvor praćakao i otimao, vrišteći: „*Ne, ne, nemojte molim vas, NEMOJTE!*...“

Mira stade iznad njega, a mesečina obasja srebrom kralke njenog koplja za žabe. „*Ko si ti?*“ - upita.

„*Ja sam Sem*“, progura crni stvor. „*Sem, Sem, ja sam Sem*, puštajte me *napolje*, uboli ste me...“ Otkotrlja se zatim kroz baricu mesečine, mlatarajući i ritajući se u Mirinoj mreži. Hodor je i dalje vikao „*Hodor hodor hodor*“.



Džoden je bio taj koji je bacio još granja na vatru i duvao u nju sve dok se nije rasplamsala. Ona su imali i svetla, i Bren na ivici bunara vide bledu devojku mršavog lica, svu umotanu u krzno i kožu pod ogromnim crnim plaštom, kako pokušava da smiri uplakanu bebu u naručju. Stvor na podu je gurao ruku kroz mrežu da se maši noža, ali nije mogao da ga dohvati. To nije bila nikakva čudovišna zver, čakni Ludi Sekira ogrezao u krvi, već samo krupan debeo čovek odeven u crnu vunu, crno krzno, crnu kožu i crnu verižnjaču. „On je crni brat“, reče Bren. „Miro, on je iz Noćne straže.“

„Hodor?“ Hodor čučnu da pogleda čoveka u mreži. „Hodor“, reče još jednom i zasmeja se.

„Noćna straža, da.“ Debeli čovek je još disao kao kovački meh. „Ja sam brat iz Straže.“ Jedna nit mreže uselka mu se pod bradu, dižući mu glavu nagore, a druge su mu se usecale duboko u obraze. „Ja sam vrana, molim vas, puštajte me odavde.“

Bren se iznenada oseti nesigurno. „Jesi li ti trooka vrana?“ *On ne može biti trooka vrana.*

„Mislim da nisam.“ Debeli čovek zakoluta očima, ali imao ih je samo dva. „Ja sam samo Sem. Semvel Tarli. Puštajte me, ovo boli.“ Ponovo poče da se otima.

Mira ispusti zgađen zvuk. „Prestani da se ritaš. Ako mi pokidaš mrežu, baciću te nazad u bunar. Samo leži mirno i otpetlajću te.“

„Ko si ti?“ - upita Džoden devojku sa odojčetom.

„Fili“, reče ona. „Po karanfilu. On je Sem. Nismo hteli da vas uplašimo.“ Ljuljala je bebu i šaputala joj, i ona konačno prestade da plače.

Mira je otpetljavala debelog brata. Džoden ode do bunara i zagleda se dole. „Odakle ste došli?“

„Od Krastera“, reče devojka. „Jesi li ti taj?“

Džoden se okrenu da je pogleda. „Taj?“

„On je rekao da Sem nije taj“, objasni ona. „Postoji i još neko. Onaj koga je poslat da nađe.“

„Ko je to rekao?“ upita Bren.

„Hladnoruki“, odgovori Fili tiho.

Mira skinu jedan kraj mreže i debeli čovek uspe da sedne. Tresao se, vide Bren, i još je s mukom hvatao dah. „Rekao je da će biti ljudi“, prodahla. „Ljudi u zamku. Ali nisam znao da ćete biti odmah na kraju stepeništa. Nisam znao da ćete baciti mrežu na mene i ubosti me u stomak.“ Dodirnu trbuh rukom u crnoj rukavici. „Krvarim? Ne mogu da vidim“

„Samo sam te malo bocnula da bi ustuknuo“, reče Mira. „Hajde, daj da pogledam.“ Ona kleknu na jedno koleno, i opipa mu oko pupka. „Nosiš verižnjaču. Nisam te ni ogrebala.“

„Pa šta, ipak je bolelo“, požali se Sem.

„Ti si stvarno brat Noćne straže?“ - upita Bren.

Kada debeli čovek klmnu glavom, podvoljci mu zaigraše. Koža mu je delovala bledo i mlitavo. „Samo kućupravitelj. Starao sam se o gavranovima lorda Mormonta.“ Na tren je izgledao kao da će da zaplače. „Medutim, izgubio sam ih na Pesnici. Ja sam bio kriv. Uspeo sam i da zalutam. Nisam čak mogao da nađem ni Zid. Stotinu liga je dugačak i sedam stotina stopa visok, a ja nisam mogao da ga nađem!“

„Pa, sada si ga našao“, reče Mira. „Diži telesinu, hoću svoju mrežu.“

„Kako ste prošli kroz Zid?“ - upita Džoden dok se Sem s mukom dizao. „Vodi li to bunar do neke podzemne reke, odatle ste došli? Niste čak ni mokri...“

„Postoji kapija“, reče debeli Sem. „Skrivena kapija, stara kao i sam Zid. Rekao je da se zove Crna kapija.“

Ridovi se zgleđaše. „Tu kapij u ćemo naći na dnu bunara?“ - upita Džoden.

Sem odmahnu glavom. „Vi nećete. Ja ću morati da vas odvedem.“

„Zašto?“ - upita Mira. „Ako kapija postoji...“

„Vi je nećete naći. A ako je nađete, neće se otvoriti. Neće vama. To je Crna kapija.“ Sem štipnu izbledele crnu vunu svog rukava. „Samo čovek Noćne straže može da je otvori, tako je rekao. Zakleti brat koji je izrekao reči.“

„On je rekao.“ Džoden se namršti. „Taj... Hladnoruki?“

„To mu nije pravo ime“, reče Fili, ljuljajući bebu. „Samo smo ga tako zvali, Sem i ja. Ruke su mu bile hladne kao led, ali nas je spasao od mrtvaca, on i njegovi gavranovi, i doveo nas je ovamo na svom losu.“

„Svom losu?“ - reče Bren, opčinjen.

„Svom losu?“ - reče Mira, zaprepašćena.

„Njegovi gavranovi?“ - reče Džoden.

„Hodor?“ - reče Hodor.

„Je li bio zelen?“ - upita Bren. „Je li imao rogove?“

Debeli čovek beše zbunjen. „Los?“

„Hladnoruki“, reče Bren nestrpljivo. „Stara Nen je pričala da Zeleni ljudi jašu losove. Ponekad imaju i rogove.“

„Nije bio zeleni čovek. Nosio je crno, kao brat iz Straže, ali je bio bleđ kao utvara, sa tako hladnim rukama da sam se u početku uplašio. Utvare, međutim, imaju plave oči, i nemaju jezike, ili su bar zaboravile kako da ih koriste.“ Debeli čovek se okrenu Džodenu. „Čekaće nas. Treba da pođemo. Imate nešto toplije da obućete? Crna kapija je hladna, a na drugoj strani Zida je još hladnije. Vi...“

„Zašto on nije pošao s tobom?“ Mira pokaza ka Fili i odojčetu. „Oni su pošli s tobom, zašto nije i on? Zašto i njega nisi proveo kroz tu Crnu kapiju?“

„On... on ne može.“

„Zašto?“

„Zbog Zida. Rekao je da je Zid više od običnog leda i kamena. U njega su utkane čini... čini stare i snažne. On ne može da prođe kroz Zid.“

Tada u kuhinji postade veoma tiho. Bren ču tiho pucketanje plamenova, vetar koji je gonio lišće po noći, stenjanje mršavog čuvar drvva što je grabilo ka mesecu. *Iza kapija čudovišta žive, i džinovi i utvare, priseti se kako je govorila Stara Nen, ali ne mogu da prođu sve dok zid stoji snažan. Zato idi na spavanje, moj mali Brendone, malo moje dete. Ne boj se. Ovdje čudovišta nema.*

„Nisam ja taj koga vam je rečeno da dovedete“, reče Džoden Rid tom debelom Semu odevenom u prljavu i vrećastu crninu. „On je.“

„Oh.“ Sem ga nesigurno pogleda. Možda je tek tada shvatio da je Bren bogalj. „Ne znam... Nisam dovoljno snažan da te nosim, ne...“

„Hodor može da me nosi.“ Bren pokaza ka korpi. „U tome jašem, na njegovim leđima.“

Sem je zurio u njega. „Ti si brat Džona Snežnog. Onaj koji je pao...“

„Ne“, reče Džoden. „Taj dečak je mrtav.“

„Nemoj nikome da kažeš“, upozori Bren. „Molim te.“

Sem je na tren delovao zbunjeno, ali konačno izusti: „Umem... umem ja da čuvam tajnu. A i Fili.“ Kada je pogleda, devojka klimnu glavom. „Džon... Džon je bio i *moj* brat. On mi je bio najbolji prijatelj koga sam ikada imao, ali je otišao sa Korinom Polušakom da izvidi Ledenkandže i više se nije vratio. Čekali smo ga na Pesnici kada... kada...“

„Džon je ovde“, reče Bren. „Leto ga je video. Bio je sa nekim divljanima, ali su oni ubili jednog čoveka i Džon je zgrabio svog konja i pobegao. Kladim se da je otišao u Crni zamak“

Sem okrenu svoje krupne oči ka Miri. „Sigurna si da je to bio Džon? Videla si ga?“

„Ja sam Mira“, reče ona uz osmeh. „Leto je...“

Senka se odvoji od slomljene kupole iznad njih i skoči kroz mesečinu. Čaki sa povređenom nogom, vuk se prizemlji meko i tiho kao pahuljica. Devojka Fili ispusti prestravljen zvuk i tako čvrsto stegnu bebu na grudi da se ova ponovo raspakla.

„Neće vam on ništa“, reče Bren. „On je Leto.“

„Džon je rekao da ste svi imali vukove.“ Sem skinu rukavicu. „Duha znam.“ Pruži drhtavu šaku, sa prstima belim i mekim i debelim kao kobasičice. Leto pride, onjuši ih i liznu.

Tada se Bren odlučio. „Poći ćemo s vama.“

„Svi?“ To kao da je iznenadilo Sema.

Mira razbaruši Brenovu kosu. „On je naš princ.“

Leto obide bunar, njušeći. Zastade kod prvog stepenika i pogleda Brena. *Hoće da idemo.*

„Hoće li Fili biti bezbedna ako je ostavim ovde dok se ne vratimo?“ upita ih Sem.

„Trebalo bi“, reče Mira. „Nek se slobodno ogreje na našoj vatri.“

Džoden dodade: „Zamak je prazan.“

Fili se osvrnu. „Krafter nam je pričao o zamkovima, ali nisam znala da su toliko ogromni.“

*Ovo je samo kuhinja.* Bren se upita šta li će reći kada bude videla Zimovrel, ako se to ikada desi.

Brzo su sakupili stvari i digli Brena u korpu od pruča na Hodorovim leđima. Kada su se spremili za polazak Fili je dojala dete kraj vatre. „Vratit ćeš se po mene“, reče ona Semu.

„Čim budem mogao“, obeća on, „a onda ćemo otići nekud gde je toplo.“ Kada to ču, deo Brena se zapita šta to radi. *Hoću li ja ikada otići nekud gde je toplo?*

„Ja ću prvi, znam put.“ Sem je oklevao na vrhu. „Samo, ima *toliko* stepenica“, uzdahnu on pre nego što krenu dole. Za njim pođe Džoden, pa Leto, pa Hodor sa Brenom na leđima. Mira je išla na kraju, s kopljem i mrežom u rukama.

Put do dole beše dugačak. Vrh bunara se lupao u mesečini, ali je ona posle svakog kruga sve više tamnela. Koraci su im odjekivali o vlažno kamenje, a zvuci vode postadoše jači. „Što nismo poneli baklje?“ - upita Džoden.

„Prilagođiće vam se oči“, reče Sem. „Jednom rukom se oslanjajte na zid i nećete pasti.“

Bunar je postajao sve mračniji i hladniji sa svakim zavojem. Kada Bren napokon diže glavu dovoljno da pogleda iznad sebe, vrh bunara nije bio veći od polumeseca. *Hodor*; prošapta Hodor, „*Hodorhodorhodorhodorhodorhodor*“, uzvrativši bunar šapatom. Zvuci vode behu bliži, ali kada se Bren zagrada dole, vide samo tamu.

Zavoj ili dva kasnije Sem naglo stade. Nalazio se tek pet-šest stopa niže od Brena i Hodora, ali ga je Bren ipak jedva nazirao. Vrata je međutim jasno video. *Crna kapija*, tako ju je Sem nazvao, ali uopšte nije bila crna. Bila je od belog čuvarstva, a na njoj je bilo lice.

Iz drveta je izbijao sjaj, poput mleka i mesečine, tako slabšan da se činilo kao da ne dodiruje ništa sem vrata samih, čak ni Sema koji je stajao tik pred njima. Lice beše staro i bledo, izabrano i smežurano. *Izgleda mrtvo*. Usta behu zatvorena, kao i oči; obrazi upali, čelo izabrano, brada opuštena. *Kada bi čovek živeo hiljadu godina, i samo staro, lice bi mu možda tako izgledalo.*

Vrata otvoriše oči.

I one behu bele, i slepe. „Ko ste vi?“ - upitaše vrata, a bunar prošapta: „*Ko-ko-ko-ko-ko-ko-ko.*“

„Ja sam mač u tami“, reče Semvel Tarli. „Ja sam stražar na bedemima. Ja sam vatra koja bukt protiv hladnoće, svetlo koje donosi zoru, rog koji budi usnule. Ja sam štit koji brani kraljevstva ljudi.“

„Onda prodi“, rekoše vrata. Usne se otvoriše, široko i šire i još šire, sve dok ne ostade ništa sem velikih razjapljenih usta i prstena od bora. Sem stade u stranu i mahnu Džodenu da prođe pre njega. Leto krenu za njim, njuškajući, a onda dođe red na Brena. Hodor se sagnu, ali ne dovoljno. Gornja usna vrata meko okrznu vrh Brenove glave, i kap vode pade na njega i sporo mu se otkotrlja niz nos. Bila je čudno topla, i slana kao suza.

## DENERIS

Mirin beše velikao Astapor i Junkai zajedno. Poput svojih bratskih gradova, beše sazdan od cigala, ali dok su one u Astaporu bile crvene a u Junkaiju žute, Mirin beše sazdan od cigala mnogih boja. Zidine mu behu više od zidina Junkaija i očuvanije, prošarane bastionima i ojačane velikim odbrambenim kulama na svakom uglu. Iza njih, ogromna naspram neba, videla se Velika piramida, čudovišno zdanje visoko osam stotina stopa, sa ogromnom bronzanom harpijom na vrhu.

„Harpija je lukavički stvor“, reče Dario Naharis kada je vide. „Ima srce žene i noge pileta. Nije ni čudo što se njeni sinovi kriju iza zidina.“

Ali junak se nije krio. Izjahao je kroz gradske kapije, odopljen u krљуšti od bakra i ahata, na belom jurišnom konju čiji se prugasti ružičastobeli pokrovac dobro slagao sa srebrnim plaštom koji je vijorio s junakovih ramena. Koplje koje je nosio beše četrnaest stopa dugačko, ulrašeno spiralnim ružičastim i belim prugama, a kosa mu beše oblikovana i lakirana tako da podseća na ovnovske rogove. Projahivao je tamo-amo ispod zidma od raznobojnih cigala, izazivajući napadače da pošalju megdandžiju koji će se ogledati s njim.

Njeni krvorodnici su tako pomahnitali od želje da mu izađu na megdan da se umalo nisu među sobom potukli. „Krvi moje krvi“, reče im Deni, „mesto vam je ovde kraj mene. Taj čovek je dosadna muva, ništa više. Ne obazirite se na njega i uskoro će otići.“ Ago, Jogo i Rakaro behu hrabri ratnici, ali takode i mladi, i previše vredni da bi ih rizikovala. Oni su držali njen *kalasar* na okupu, a bili su joj i najbolji izviđači.

„To je bilo mudro izvedeno“, reče ser Džora dok su stajali ispred njenog paviljona. „Neka budala jaše tamo-amo i viče sve dokmu konj ne ošepavi. Ništa nam ne smeta.“

„Smeta“, bio je uporan Arstan Belobradi. „U ratovima se ne pobeđuje samo mačevima i kopljima, ser. Mogu da se sudare dve jednako snažne vojske, ali će se jedna slomiti i pobeći, dok će druga ostati na bojištu. Ovaj junak raspiruje hrabrost u srcima svojih ljudi i seje seme sumnje u našima.“

Ser Džora prezrivo frknu. „A ako naš megdandžija izgubi, kakvo će to seme posejati?“

„Čovek koji se boji poraza nikada ne pobeđuje, ser.“

„Ne govorimo o bici. Kapije Mirina neće se otvoriti ako ta budala padne. Zašto rizikovati život uzalud?“

„Radi časti, rekao bih ja.“

„Dovoljno sam čula.“ Deni nije trebalo njihovo prepiranje povrh svih nevolja koje su je skolile. Mirin je predstavljao daleko veću opasnost od jednog ružičasto-belog junaka koji izvikaje uvrede, i nije smela sebi da dozvoli da joj on odvuče pažnju. Za njom je posle Junkaija stupalo više od osamdeset hiljada ljudi, ali su manje od četvrtine njih bili ratnici. Ostali... pa, ser Džora ih je zvaov usta na nogama, i uskoro će početi da umiru od gladi.

Veliki gospodari Mirina povukli su se pred Deni, sakupljajući sve plodove zemlje i paleći sve što nisu mogli da sakupe. Spaljena polja i otrovani bunari čekali su je na svakom koraku. Što je najgore, zakucali su po jedno robovsko dete na svaki miljo kaz na obalskom putu od Junkaija, zakucali ih još žive sa prosutim crevima i jednom rukom uvek pruženom, da pokazuje put ka Mirinu. Vođeci prethodnicu, Dario je naredio da se deca skinu pre nego što ih Deni vidi, ali je ona naredila suprotno čim su joj javili. „Videću ih“, rekla je. „Videću ih sve do jednog, i prebrojaću ih, i pogledaću im lica. I zapamtiću.“

Kada su stigli do Mirina, koji se nalazio kraj slane obale, pored svoje reke, nabrojala ih je stotinu šezdeset i troje. *Uzeću ovaj grad*, obećala je Deni sebi ponovo.

Ružičasto-beli junak izazivao je napadače već čitav sat, izrugujući se njihovoj muškosti, njihovim majkama, ženama i bogovima. Branioci Mirina klicali su mu sa gradskih zidina. „Ime mu je Oznak zo Pal“, reče joj Mrki Ben Plam kada dođe na ratno veće. On je bio novi zapovednik Drukih sinova, izabran glasovima svoje braće najamnika. „Nekada sam bio telohranitelj njegovog strica, pre nego što sam stupio u Drugu braću. Veliki gospodari, kakva trula gomila crva! Žene im nisu bile tako loše, mada si mogao glavu da izgubiš ako bi pogrešno pogledao neku pogrešnu. Znao sam čoveka, Skarb se zvao, ovaj Oznak mu je iščupao džgericu. Tvrdio je da brani gospinu čast, da ju je Skarb silovao očima. Kako možeš da siluješ curu očima, pitam ja vas? Ali stric mu je najbogatiji čovek u Mirinu, a otac mu je zapovednik gradske straže, tako da sam morao da bežim kao pacov, da i mene ne ubije.“

Posmatrali su kako Oznak zo Pal silazi sa belogata, otvara odoru, vadi muškost i usmerava mlaz mokraće u pravcu maslinjaka u kome je među spaljenim stablima stajao Denin zlatni paviljon. Još je pišao kada prijaha Dario Naharis, *sarakom* u ruci. „Da mu ga odsečem i nabijem u grlo, veličanstvo?“ Zubi su mu zlatno sijali kroz plavetnilo račvaste brade.

„Grad hoću, a ne njegovu bednu muškost.“ Ipak je postajala sve bešnja. *Ako uskoro nešto ne preduzmem, moj narod će misliti da sam slaba*. A ipak, koga da pošaljete? Dario joj je bio potreban isto koliko i krvorodnici. Bez živopisnog Tirošanina, ne bi mogla da obuzda Olujne vrane, od kojih su mnogi bili sledbenici Prendala na Gezna i Salora Čelavog.

Visoko na zidinama Mirina, posprdnno klicanje postade glasnije, i sada su stotine branilaca sledile junakov primer i pišale između zubaca da polažu svoj prezir prema napadačima. *Pišaju na robove da pokažu koliko nas se malo boje*, pomislila ona. *Nikada se ne bi usudili da urade tako nešto da im je pred kapijama dotrački kalasar*.

„Na ovaj izazov moramo da odgovorimo“, ponovo će Arstan.

„I hoćemo“, reče Deni kada junak vrati ud natrag. „Reci Snažnom Belvasu da mi je potreban.“

Ogromnog smeđeg evnuha zatekoše kako sedi u senci njenog paviljona i jede kobasicu. Završi je u tri zalogaja, obrisa ruke o pantalone i posla Arstana Belobradog da mu donese njegov čelik. Ostareli štitonoša je svake noći oštrio Belvasov *arak* i mazio ga svetlocrvenim uljem.

Kada Belobradi donese mač, Snažni Belvas zašklji u oštricu, zastenja, stavi oružje u kožne korice i pripasa pojas za mač oko svog ogromnog struka. Arstan je doneo i njegov štit: čelični diskne veći od poslužavnika za pitu, koji je evnuh uzeo u levu šaku umesto da ga zakači na podlakticu kao što se radilo u Vesterosu. „Nadi džgerice i crnog luka, Belobradi“, reče Belvas. „Ne za sada, za posle. Snažni Belvas ogladni od ubijanja.“ Ne sačekala na odgovor, već teškim koracima krenu iz maslinjaka ka Ozaku zo Palu.

„Zašto taj, *kalisi?*“ - upita je Rakaro. „Debeo je i glup.“

„Snažni Belvas je ovde bio rob u arenama. Ako taj visokorodeni Oznak padne od rule nekog takvog, Veliki gospodari će biti poniženi, a ako pobeđi... pa, jedna će to biti pobeda za nekog tako plemenitog, i Mirin neće moći njom da se ponosi.“ A za razliku od ser Džore, Darija, Mrkog Bena i njena tri krvorodnika, evnuh nije predvodio odrede, planirao bitke, niti ju je savetovao. *Ne radi ništa sem što jede i hvališe se i urla na Arstana*. Belvasa je najlakše mogla da se odrekne. A bilo je i vreme da sazna kakvu joj je to zaštitu poslao magister Ilirio.

Kroz opasne linije razleže se uzbuđeni žagor kada videše Belvasa kako dolazi ka gradu, a sa zidina i kula Mirina dopreše povici i zvižluci. Oznak zo Pal ponovo uzjaha, pa sačekala, digavši šareno koplje.

Njegov at je nestrpljivo zabacivao glavu i kopao peskovito tlo. Koliko god bio ogroman, evnuh je delovao sitno u poređenju s junakom na konju.

„Plemenit čovek bi sjahao“, reče Arstan.

Oznak zo Pal spusti koplje i krenu u juriš.

Belvas stade raširenih nogu. U jednoj ruci mu je bio mali okrugli štít, u drugoj zakrivljeni *arak* o kome se Arstan tako brižljivo starao. Veliki smeđi trbuh i mlitave grudi bile su mu gole iznad žute svilene pregače vezane oko struka, i nije imao odlopa osim kožnog prsluka sa zakivcima, tako smešno malog da mu nije pokrivao ni bradavice. „Trebalo je da mu damo veriznjaču“, reče Deni, iznenada uzemirena.

„Ođlop bi ga samo usporio“, kaza ser Džora. „U arenama se ne nose ođlopi. Publika dolazi da vidi krv.“

Prašina se razlete pod kopitima belog ata. Oznak je tutnjao ka Snažnom Belvasu, prugasti plašt mu je vijorio sa ramena. Kao da ga je čitav Mirin bodrio. Klicanje napadača delovalo je slabašno u poređenju sa njim; njeni Neokaljani stajali su u tihim redovima, posmatrajući kamenih lica.

Belvas kao da je bio od kamena. Stajao je konju na putu, prslučića zategnutog preko širokih leđa. Oznakovo koplje mu je bilo upereno pravo u grudi. Bleštavi čelik namignu na sunčevoj svetlosti. *Proburaziće ga*, pomisli ona... kada se evnuh kao vikor okrenu u stranu. U treptaju oka, konjanik se nade iza njega, okrećući se, dižući koplje. Belvas nije ni pokušao da ga udari. Mirinjani na zidinama zagrajaše još glasnije.

„Šta to radi?“, upita Deni.

„Igra predstavu za rulju“, reče ser Džora.

Oznak povede konja oko Belvasa u širokom luku, a onda ga mamuznu i ponovo juru. Ponovo je Belvas čekao, a onda se izmakao i odbio vrh koplja u stranu. Čula je evnuhov gromoglasan smeh kako odjekuje preko ravnice kada junak projuri kraj njega. „Koplje je predugačko“, reče ser Džora. „Belvas mora samo da izbegne vrh. U mesto što pokušava da ga lepo probode, budala bi trebalo samo da ga pregazi.“

Oznak zo Pal juru treći put, i sada Deni jasno vide da jaše *pored* Belvasa, kao što bi vitez iz Vesterosa jahao na svog protivnika na turniru, umesto *na* njega, kao što Dotraci gaze dušmane. Ravno zemljište je omogućavalo konju da se dobro zaleti, ali je takođe zbog njega evnuh lako izbe gavao nezgrapno koplje od četrnaest stopa.

Mirinski ružičasto-beli junak ovog puta pokuša da predvidi šta će Belvas uraditi, i u poslednjem trenutku mahnu kopljem u stranu da ga uhvati kada izniče. Ali je i evnuh bio spreman, i ovog puta se bacio na zemlju, umesto da se okrene u stranu. Koplje mu bezopasno prođe iznad glave. A već sledećeg trena Belvas se okretao i izmahivao kao britva oštrim *atakom* u srebrnastom luku. Čuše kako at uzasnuto njišti kada mu sečivo zaseče noge, a zatim konj poče da pada, i junak mu izete iz sedla.

Na ciglene zidine Mirina spusti se iznenadna tišina. Sada su Denini ljudi klicali i vikali.

Oznak uspe da se digne i isuče mač pre nego što ga Snažni Belvas stiže. Čelikzapeva o čelik, prebrzo i prežestoko da bi Deni mogla da prati udarce. Nije prošlo ni desetak otkucaja srca, a Belvasov stomak obli krv iz posekotine ispod grudi, a Oznak zo Pal je imao *arak* zariven između ovnujskih rogova. Evnuh istrgnu sečivo i odseče junakovu glavu od tela sa tri strašna udarca po vratu. Diže je visoko, da je Mirinjani vide, onda je baci ka gradu, i ona odskoči i otkotrlja se preko peska.

„Toliko o mirinskom junaku“, reče Dario kroz smeh.

„Besmislena pobeđa“, upozori ser Džora. „Nećemo osvojiti Mirin tako što ćemo braniocce ubijati

jednog po jednog.“

„Nećemo“, složi se Deni, „ali mi je drago što smo ovog ubili.“ Branioci na zidinama počеше da gađaju Belvasa iz samostrela, ali strelice padoše prekratko ili se bezopasno odbiše od zemlje. Evnuh okrenu leđa čeličnoj kiši, spusti čakšire, čučnu i posra se ka gradu. Obrisa se Oznakovim prugastim plaštom i zadržu se dovoljno da opljačka junakov leš i prekrati muke konju pre nego što se odvuče do maslinjaka.

Denini ljudi ga gromko pozdraviše čim dode do logora. Njeni Dotraci su podvriskivali i klicali, a Neokaljani digoše veliku larmu udarajući kopljima u štitove. „Svaka čast“, reče mu ser Džora, a Mrki Ben baci evnuhu zrelu šljivu i kaza: „Slatka voćka za sladak megdan.“ Čak su i dotračke sluškinje imale reči hvale. „Uplele bismo ti kosu i stavile u nju zvonce, Snažni Belvas“, reče Jiki, „ali ti nemaš kose.“

„Snažnom Belvasu ne trebaju zvoncava zvonca.“ Evnuh pojede šljivu Mrkog Bena u četiri velika zalogaja i baci košticu. „Snažnom Belvasu trebaju džigerica i crni luk“

„Dobićeš ih“, reče Deni. „Snažni Belvas je ranjen.“ Stomak mu beše crven od krvi što je navirala iz duboke posekotine ispod grudi.

„To nije ništa. Svakog čoveka pustim da me jednom poseče pre nego što ga ubijem.“ Pljesnu svoj krvavi stomak. „Prebroj ožiljke i značeš koliko ih je Snažni Belvas pogubio.“

Ali Deni beše zbog slične rane izgubila Kala Droga, i nije htela tek tako da ga pusti. Posla Misandei da nađe jednog junkajskog oslobođenika, čuvenog zbog vidarskih veština. Belvas je urlao i bunio se, ali ga Deni prekori i reče mu da je velika ćelava beba, te on na kraju pusti vidara da mu zalije ranu sirćetom, zašije je i zavije mu grudi trakom platna namočenom u vatrenvino. Tek tada Deni povede svoje kapetane i zapovednike u paviljon na savetovanje.

„Moram da imam ovaj grad“, reče im ona sedeći prekrštenih nogu na hrpi jastuka, okružena znamenjima. Iri i Jiki su sipale vino. „Žitnice su mu prepune. Na terasama piramida rastu smokve i urme i masline, a podrumi su mu prepuni usoljene ribe i dimljenog mesa.“

„I debelih kovčega zлата, srebra i dragog kamenja takođe“, podseti ih Dario. „Ne zaboravimo drago kamenje.“

„Osmotrio sam zidine sa kopnene strane, i nisam video nijednu slabu tačku“, reče ser Džora Mormont. „S vremenom bismo mogli da prokopamo tunel ispod kule i napravimo pukotinu, ali šta ćemo jesti dokkopamo? Zalihe su nam skoro sasvim na izmaku.“

„Nema slabih tačaka u zidinama s kopnene strane?“ - upita Deni. Mirin je stajao na izbočini od kamena i peska gde se spori smeđi Slahazadan ulivao u Zaliv trgovaca robovima. Severni gradski zid pružao se uz rečnu, zapadni uz morsku obalu. „Znači li to da možemo da napadnemo s reke ili mora?“

„Sa tri broda? Poslaćemo kapetana Grolea da dobro osmotri zid pored reke, ali ako nije ruševan, to bi bio samo mokriji način da se pogine.“

„Šta ako sagradimo opsadne kule? Moj brat Viseris mi je pričao o njima, znam da mogu da se naprave.“

„Od drveta, veličanstvo“, reče Ser Džora. „Robovlasnici su spalili sva stabla u krugu od dvadeset liga. Bez drveta, nemamo trebušete da smrskaju zidine, lestvice da se preko njih popnemo, opsadne kule, kornjače ni ovnove. Možemo da napadnemo kapij e sekirama, naravno, ali...“

„Jeste li videli one bronzane glave iznad kapije?“ - upita Mrki Ben Plam. „Nizovi glava harpija sa otvorenim ustima? Mirinjani iz njih izbacuju u kjučalo ulje, koje bi ti na mestu spržilo ljude sa sekirama.“

Dario Naharis se osmehnu Sivom Crvu. „Možda bi Neokaljani trebalo da barataju sekirama. Čuo



sam da je za vas ključalo ulje kao topla kupla.“

„To je netačno.“ Sivi Crv nije uzvratilo osmehom. „Ovi ne osećaju opekotine kao ljudi, ali ipak takvo ulje oslepljuje i ubija. Neokaljani se ipak ne boje da umru. Daj ovima ovnove, i provalićemo kapije ili izginuti rušeći ih.“

„Izginučete“, reče Mrki Ben. U Junkaiju, gde je preuzeo zapovedništvo nad Drugim sinovima, tvrdio je da je prekaljen u stotinu bitala. „Mada neću reći da sam se u svima hrabro borio. Postoje stari najamnici i smeli najamnici, ali ne i stari smeli najamnici.“ Shvatila je da je to istina.

Deni uzdahnu. „Neću da bacam živote Neokaljanah, Sivi Crve. Možda možemo gladu da nateramo grad na predaju.“

Ser Džora je delovao nesrećno. „Mi ćemo izgadneti mnogo pre njih, veličanstvo. Ovdje nema hrane, ni za ljude, ni za konje i mazge. Ne dopada mi se ni ova rečna voda. Mirin sere u Skahazadan, ali pijaču vodu crpe iz dubokih bunara. Već sam čuo izveštaje o boleštinama u logorima, groznici i crnoj nozi i tri slučaja krvavog proлива. Biće ih još ako se ovdje zadržimo. Robovi su slabi od marša.“

„Oslobodeni“, ispravi ga Deni. „Nisu više robovi.“

„Robovi ili slobodni, svejedno su gladni, a uskoro će biti i bolesni. Grad ima veće zalihе od nas, a može se snabdevati i morem. Tvoja tri broda nisu dovoljna da im uskrate pristup i reci i moru.“

„Šta onda predlažeš, ser Džora?“

„Neće ti se dopasti.“

„Ipak hoću da čujem.“

„Biće tvoja volja. Kažem: pustimo ovaj grad. Ne možeš da oslobodiš svakog roba na svetu, *kalisi*. Tvoj rat te čeka u Vesterosu.“

„Nisam zaboravila Vesteros.“ Deni je nekih noći o njemu sanjala, o toj čudesnoj zemlji koju nikada nije videla. „Međutim, ako pustim da me stare ciglene zidine Mirina tako lako poraze, kako ću zauzeti velike kamene zamkove Vesterosa?“

„Isto kao i Egon“, reče ser Džora, „vatrom. Dok stignemo do Sedam kraljevstava, tvoji zmajevi će odrasti. A imaćemo i opadne kule i trebušete, sve ono što nam ovdje nedostaje... ali put preko Zemalja dugog leta dugačak je i težak i čekaju nas mnoge opasnosti koje još ne znamo. Zaustavila si se u Astaporu da lupiš vojsku, ne da započneš rat. Sačuvaj koplja i mačeve za Sedam kraljevstava, moja kraljice. Ostavi Mirin Mirinjanim a kreni na zapad, ka Pentosu.“

„Poražena“, reče Deni, nakostrešena.

„ce kriju iza velikih zidova, oni su ti koji su poraženi,

„Kada se kukavice kriju iza velikih zidova, oni su ti koji su poraženi, *kalisi*“, reče ka Jogo.

Njeni ostali krvorodnici se složiše. „Krv moje krvi“, reče Rakaro, „Jada se kukavice kriju i pale hranu i krmivo, veliki *balovi* moraju naći hrabrije dušmane. To je znano.“

„Znano je“, složi se Jiki dok je nasipala.

„Meni nije.“ Deni se mnogo pouzdavala u ser Džorine savete, ali nije mogla da podnese da ostavi Mirin netaknut. Nije mogla da zaboravi decu na stubovima, ptice koje im razvlače creva, mršave ručice što pokazuju uz obalni drum. „Ser Džora, kažeš da više nemamo hrane. Ako krenem na zapad, kako ću nahraniti svoje oslobođenike?“

„Nikako. Žao mi je, *kalisi*. Moraju sami da se hrane, ili da umru od gladi. Mnogi će umreti na putu, da. To će biti teško, ali nema načina da ih spasemo. Ovu spaljenu zemlju moramo što pre da napustimo.“

Deni je za sobom ostavila stazu od leševa dok je prelazila crvenu pustoš. Nije nameravala da

ponovo vidi sličan prizor. „Ne“, reče ona. „Neću da vodim svoj narod u smrt.“ *Svoju decu*. „Mora da postoji neki način da se osvoji ovaj grad.“

„Ja znam način.“ Mrki Ben Plam pogladi svoju u bradu prošaranu sedima. „Kanalizacija.“

„Kanalizacija? Šta hoćeš da kažeš?“

„Veliki cigleni kanalizacioni odvođi prazne se u Skahazadan, odnose gradske otpatke. Tako sam ja pobjegao iz Mirina kad su Skarbu odsekli glavu.“ Mrki Ben se namršti. „Smrad je još uz mene. Ponekad ga sanjam.“

Ser Džora je delovao sumnjičavo. „Meni se čini da je lakše ući nego izaći. Ti odvođi se prazne u reku, kažeš? To znači da su otvori odmah ispod zidina.“

„J zatvoreni gvozdenim rešetkama“, priznade Mrki Ben, „mada su neke izjedene rdom, inače bih se udavio u govornima. Kada se jednom uđe, predstoji dugačak i gadan uspon u mrklom mraku kroz lavirint od cigala, u kome se čovek može zauvek izgubiti. Prljavština ni na jednom mestu nije niža od struka, a po zidovima sam video da može da se popne i do iznad glave. Dole ima i *storova*. Najvećih pacova koje ste ikada videli, i gorih biče. Gladnih.“

Dario Naharis se nasmeja. „Gorih od tebe kada si ispuzao odatle? Ako bi neko bio dovoljno lud da to proba, svaki robovlasniku u Mirinu bi ga namirisao čim bi se pojavio.“

Mrki Ben slegnu ramenima. „Veličanstvo me je pitalo postoji li način da se uđe u grad, pa sam joj rekao... ali Ben Plam neće ponovo u te kanale, ni za sve zlato Sedam kraljevstava. Ako drugi hoće da probaju, samo nek izvole.“

Ago, Jogo i Sivi Crv pokušaje istovremeno nešto da lažu, ali Deni diže ruku da zatraži tišinu. „Ti kanali mi uopšte ne ulivaju nadu.“ Zнала je da bi Sivi Crv poveo svoje Neokaljane u kanalizaciju ako mu to naredi; njeni krvorodnici ne bi uradili ništa manje. Ali niko od njih nije bio prikladan za taj zadatak. Dotraci su bili konjanici, a snaga Neokaljanih ležala je u njihovoj disciplini na bojnopolju. *Mogu li da pošaljem ljude da gim u tami kada su izgledi na uspeh tako mali?* „Moram o svemu jos malo da razmislim. Vratite se svojim dužnostima.“

Njeni kapetani se pokloniše i ostaviše je sa sluškinjama i zmajevima. Ali dok je mrki Ben odlazio, Viseron raširi bleđa krila i lenjo uzlete. Jedno krilo udari najamnika u lice. Beli znaj se trapavo spusti jednom nogom na čovekovu glavu, a jednom na rame, kliknu i ponovo uzlete. „Dopadaš mu se, Bene“, reče Deni.

„A tako i treba“, nasmeja se Mrki Ben. „Znaš, i ja u sebi imam kap znajske krvi.“

„Ti?“ Deni je bila zaprepašćena. Plam je bio stvorenje iz slobodnih četa, dobrodušni mešanac. Imao je široko smeđe lice, slomljen nos i sitne sive kovrdže, a dotračka majka mu je zaveštala krupne, tamne, bademaste oči. Tvrdio je da je delom Bravošanin, delom Letnjeostrvljanin, delom Ibenezanin, delom Kohoranin, delom Dotrak, delom Dornjanin, delom Vesterosanin, ali je sada prvi put čula za targarjensku krv. Dobro ga je odmerila i upitala: „Kako je to moguće?“

„Pa“, reče Mrki Ben, „u Kraljevstvima zalazećeg sunca bio je neki stari Plam koji se oženio znajskom princezom. Moja baka mi je ispričala tu priču. Živeo je u doba kralja Egona.“

„Kog kralja Egona?“ - upita Deni. „Pet Egona je vladalo Vesterosom.“ Sin njenog brata trebalo je da bude šesti, ali su mu Uzratorovi ljudi smrskali glavu o zid.

„Pet, stvarno? Pa, to je zbrka. Ne bih mogao da ti dam tačan broj, moja kraljice. Taj stari Plam bio je, međutim, lord i mora da je bio čuven momak u svoje doba, i o njemu se pričalo po čitavom kraljevstvu. Stvar je bila u tome što je, neka mi veličanstvo oprost, imao šest stopa dugačku kitu.“

Tri zvonca u Deninjoj pletenici zazvoniše kada se nasmeja. „Rekla bih da misliš na palčeve.“

„Stope“, reče Mrki Ben odlučno. „Da su bili palčevi, ko bi o tome pričao? Veličanstvo.“

Deni se zakikota kao mala devojčica. „Da li je tvoja baka tvrdila da je svojim očima videla to čudo?“

„To starica nikada nije rekla. Bila je pola Ibenezanka, a pola Kohoranka, nikada nije bila u Vesterosu, mora da joj je to ispričao moj deda. Neki Dotrakga je ubio pre mog rođenja.“

„A odakle potiče znanje tvog dede?“

„Jedna od onih priča koje se posisaju s majčinim mlekom, rekao bih.“ Mrki Ben slegnu ramenima. „Bojim se da je to sve što znam o Egonu Bez Broja i moćnoj muškosti starog lorda Plama. Bolje da krenem da obidem svoje Sinove.“

„Jdi obidi ih“, reče mu Deni.

Kada Mrki Ben ode, ona leže na jastuke. „Da ste odrasli“, reče Drogonu, češkajući ga između rogova, „preletela bih preko zidina i istopila onu harpiju.“ Ali proći će godine pre nego što njeni zmajevi budu dovoljno veliki da ih uz jaše. *A kada to budu, ko će ih jahati? Zmaj ima tri glave, ali ja imam samo jednu.* Pomislila je na Darija. *Ako je ikada postojao čovek koji bi mogao da siluje ženu očima...*

Naravno, i ona je bila jednako kriva. Deni je hvatala sebe kako krišom gleda Tirošanina kada joj kapetani dolaze na večanja, a ponekad se noću prisećala kako mu zlatni zub svetluca kada se osmehuje. Toga, i njegovih očiju. *Njegovih svetloplavih očiju.* Na putu iz Junkaija, Dario joj je svake večeri kada je podnosio izveštaj donosio cvet ili izdanak neke biljke... da joj pomogne da bolje upozna zemlju, govorio je. Vrbine zolje, tamne ruže, divlju nanu, gospinu čipku, bodežlist, metlu, bodljikavog bena, harpijino zlato... *Pokušao je i da me poštedi prizora mrtve dece.* To nije smeo da uradi, ali su mu namere bile dobre. A Dario Naharis je umeo i da je nasmeje, što ser Džora nikada nije radio.

Deni poluša da zamisli kako bi bilo kada bi dozvolila Dariju da je poljubi, onako kako ju je Džora poljubio na brodu. Pomisao je istovremeno bila uzbudljiva i uznemirujuća. *Rizik je prevelik.* Tiroški najamniknije bio dobar čovek to niko nije morao da joj laže. Ispod osmeha i šala bio je opasan, čak i surov. Salor i Prendal su se jednog jutra probudili kao njegovi ortaci; iste noći joj je dao njihove glave. *Kal Drogo je takođe umeo da bude surov, a od njega nije bilo opasnijeg čoveka.* Pa ipak ga je zavolela. *Da li bih mogla da zavolim i Darija? Šta bi značilo da ga primim u postelju? Da li bi to od njega napravilo jednu zmajsku glavu? Ser Džora bi bio besan, znala je, ali je sam rekao da su njoj potrebna dva muža. Možda bi najbolje bilo da se udam za obojicu i rešim to jednom zasnagda.*

Međutim, behu to budalaste misli. Mora da osvoji grad, a sarjanjenje o poljupcima i bistrim plavim očima nekog najamnika neće joj pomoći da probije zidine Mirina. *Ja sam krv zmaja,* podseti se Deni. Misli su joj se vrtele ukrug, poput pacova što juri svoj rep. Izenada više nije mogla da trpi da bude zarobljena u svom paviljonu više ni tren. *Hoću da osetim vetar na licu, i miris mora.* „Misandeč“, pozva, „osedlaj srebrnu ždrebicu. I svog konja.“

Mala pisarka se pokloni. „Biće volja mog veličanstva. Da pozovem krvorodnike da te čuvaju?“

„Povešćemo Arstana. Neću otići iz logora.“ Među svojom decom nije imala neprijatelja. A stari šitonoša neće pričati toliko kao Belvas, niti će je gledati kao Dario.

Spaljeni maslinjak u kome je digla svoj paviljon stajao je pred mora, između dotračkog logora i logora Neokaljanih. Kada su konji osedlani, Deni i njeni pratioci krenuše uz obalu, dalje od grada. Pa ipak osećala je Mirin iza leđa kako joj se ruga. Kada pogleda preko ramena, stajao je tamo, a popodnevno sunce iskrilo je sa bronzane harpije na vrhu Velike piramide. U Mirinu će trgovci robovima uskoro prileći u svojim bogato obrubljenim tokarima da se goste jagnjetinom i maslinama,

nerodenim štencima, miševima u medu i drugim sličnim dakonijama, dok će napolju njena deca gladovati. Ispuni je iznenadni divlji bes. *Skršću vas, zakle se.*

Dok su jahali kraj kolja i jama koje su okruživale logor evnuha, Deni ču Sivog Crva i njegove narednike kako s jednom četom rade vežbe sa štitom, kratkim mačem i teškim kopljem. Druga četa se kupala u moru, odevena samo u bele platnene pregače. Primitela je da su evnusi vrlo čisti. Neki njeni najamnici smrdeli su kao da se nisu okupali niti presvuđli otkako je njen otac izgubio Gvozdeni presto, ali su se Neokaljani kupali svake večeri, čak i nakon celodnevno marša. Kada nije bilo vode, ribali su se peskom kao što to rade Dotraci.

Kada bi prošla, evnusi bi kleknuli i digli stegnute pesnice do grudi. Deni je uzvraćala taj pozdrav. Plima je narastala i talasi su se penili oko kopita njene srebrne kobile. Videla je svoje brodove na pučini. *Balerion* je plutao najbliže; velika koga nekada zvana *Saduleon*, sada spuštenih jedara. Dalje su bile galije *Meraksis* i *Vagar*, bivši *Džosova šala* i *Letnje sunce*. Zapravo su pripadali magisteru Iliriju, uopšte nisu bili njeni, a ipak im je bez razmišljanja nadenuła nova imena. Zmajska imena, ali ne samo to; u staroj Valiriji pre Usuda, *Balerion*, *Meraksis* i *Vagar* bili su bogovi.

Južno od urednog pojasa kolja, jama, vežbi i evnuha što se kupaju ležali su logori njenih oslobođenika, mesto gde su vladali mnogo veća buka i metež. Deni je bivše robove naoružala što je bolje mogla oružjem iz Astapora i Junkajja, a ser Džora je od boraca obrazovao četiri snažne čete, ali tu ipak nije videla nikoga kako vežba. Prošli su pored vatre od naplavljenog drveta, gde se stotinu ljudi okupilo da ispeče konja na ražnju. Osećala je miris mesa i čula kako mast cvrči dok su dečaci okretali ražanj, ali se na taj prizor samo namršti.

Deca su bežala pred njihovim konjima, sklakućući i smejući se. Umesto pozdrava, glasovi su je na mnogim jezicima pozivali sa svih strana. Jedni oslobođenici su je pozdravljali sa „Majko“, dok su drugi prekinjali za darove i usluge. Neki su se molili čudnim bogovima da je blagosiljaju, a neki su tražili da ona blagosilja njih. Osmehivala im se, okretala levo i desno, dodirivala im ruke kada bi ih dizali, puštala one koji bi klekli da joj dodirnu uzengiju ili nogu. Mnogi oslobođenici su verovali da njen dodir donosi sreću. *Ako će to pomoći da budu hrabriji, neka me dodiruju*, pomisli ona. *Čekaju nas još mnogi teški izazovi...*

Deni stade da popriča sa trudnicom koja je želela da Majka Zmajeva da ime detetu, kada je nelo zgrabi za levu ruku. Okrenuvši se, ona vide visokog odrpanog muškarca obrijane glave i suncem opaljenog lica. „Ne tako jako“, zausti, ali pre nego što završi, on je cimnu iz sedla. Zemlja polete ka njoj i izbi joj vazduh, dok je srebrna ždrebeca njistala i uzmicala. Ošamućena, Deni se otkotrlja na bok i pridriže na lakat...

...a onda vide mač.

„Evo izdajničke krmače“, reče on. „Znao sam da ćeš jednog dana doći da ti ljube stopala.“ Glava mu beše ćelava kao lubenica, nos crven i oljušten, ali ona prepoznade taj glas i te bledezelene oči. „Prvo ću da ti odsečem sise.“ Deni je nejasno bila svesna da Misandei doziva pomoć. Jedan oslobođenik krenu napred, ali samo korak. Brz zamah, i on pade na kolena, a krv mu obli lice. Miro obrisa mač o čakšire. „Ko je sledeći?“

„Ja.“ Arstan Belobradi skoči s konja i stade iznad nje sa obe ruke na hrastovom štapu, dok mu je slani vetar mrsio snežnobelu kosu.

„Deda“, reče Miro, „bež odavde pre nego što ti polomim štap i nabijem ti ga u...“

Starac zamahnu jednim krajem štapa, povuče ga natrag i ošinu drugim brže nego što je Deni verovala da je moguće. Titanovo Kopile se zatetura nazad u talase, pljujući krv i slomljene zube iz

smrskanih usta. Belobradi povuče Deni iza sebe. Miro mu zamahnu ka licu. Starac se trgnu unazad, brz kao mačka. Štap udara Mira u rebra i natera ga da ustukne. Arstan krenu za njim okrenut bokom, odbi širok udarac, otplesa od sledećeg, treći zaustavi u pola zamaha. Polreti behu tako brzi da ih je jedva pratila. Misandej je dizala Deni u trenutku kada začu prodoran prasak. Pomislila je da se Arstanov štap slomio, ali onda vide oštru kost kako štrči iz Mirovog lista. U padu, Titanovo Kopile se izvi i baci napred, vrhom mača ciljajući pravo u starčeve grudi. Belobradi odbi sečivo u stranu skoro prezrivo i zari drugi kraj štapa u grmaljevu slepoočnicu. Miro se opruži po zemlji; krv mu je navirala iz usta dok su ga talasi zapljuskivali. Tren kasnije preplaviše ga i oslobođenici: noževi i kamenje i besne pesnice mahnu su se dizali i spuštali.

Deni se okrenu zgrožena. Sada se više bojala nego dokse sve dešavalo. *Ubio bi me.*

„Veličanstvo.“ Arstan kleknu. „Ja sam star čovek i osramotio sam se. Nije smeo da ti pride toliko blizi. Opustio sam se. Nisam ga prepoznao bez brade i kose.“

„Ništa više nego ja.“ Deni duboko udahnu da obuzda drhtanje. *Neprijatelji na sve strane.* „Vodi me u moj šator. Molim te.“

Kada je Mormont stigao, ležala je sklopčana pod lavljim krznom, pijujući začinjeno vino. „Pogledao sam rečni zid“, poče ser Džora. „Nekoliko stopa je viši od drugih, i jednako snažan. A Mirinjani su ispod privezali desetak barki sa uljem, spremnih da ih zapale...“

Ona ga prokle. „Mogao si da me upozoriš da je Titanovo Kopile pobegao.“

On se namršti. „Mislio sam da nema potrebe da te plašim, veličanstvo. Ponudio sam nagradu za njegovu glavu...“

„Isplati je Belobradom. Miro je prešao s nama čitav put od Junkajja. Obrijao je bradu i pomešao se s oslobođenicima, čekajući priliku za osvetu. Arstan ga je ubio.“

Ser Džora lagano odmeri starca. „Štitonoša sa štapom ubio Mira od Bravosa, tako znači?“

„Štapom“, potvrdi Deni, „ali više nije štitonoša. Ser Džora, želim da se Arstan proizvede u viteza.“

„Ne.“

Glasno odbijanje bilo je dovoljno iznenađenje. Još čudnije, poteklo je od obojice muškaraca istovremeno.

Ser Džora isuka mač. „Titanovo Kopile je bio opasan zlikovac. I vešt ubica. Ko si ti, starče?“

„Bolji vitez od tebe, ser“, odgovori Arstan hladno.

*Vitez?* Deni je bila zbunjena. „Rekao si da si štitonoša.“

„Bio sam, veličanstvo.“ On pada na koleno. „Bio sam štitonoša lorda Svona u mladosti, a na zahtev magistera Ilirija služim i Snažnog Belvasa. Ali u godinama između, bio sam vitez u Vesterosu. Nisam te lagao, moja kraljice. Ali postoje istine koje sam prečutao, i za to, kao i druge moje grehe, mogu samo da molim za oproštaj.“

„Kakve si istine prečutao?“ Deni se to nimalo nije dopadalo. „Reci mi. Smesta.“

On obori glavu. „U Kartu, kada si me pitala za ime, rekao sam da se zovem Arstan. To je bar bilo istina. Mnogi ljudi su me tako zvali dok smo Belvas i ja išli na istok da te tražimo. Ali to nije moje pravo ime.“

Bila je više zbunjena nego besna. *Lagao me je, baš kao što me je Džora upozoravao, ali ipak mi je upravo spasao život.*

Ser Džoru obli rumenilo. „Miro je obrijao bradu, ali si je ti pustio, zar ne? Nije ni čudo što si mi bio toliko poznat...“

„Poznajesh ga?“ - upita Deni viteza izgnanika, izgubljena.

„Video sam ga možda desetak puta... najčešće izdaleka, kao stoji sa svojom braćom ili jaše na nekom turniru. Ali svaki čovek u Sedam kraljevstava znao je Baristana Hrabrog.“ On spusti vrh mača na starčev vrat. „*Kalisi*, pred tobom kleči ser Baristan Selmi, lord zapovednik Kraljeve garde, koji je izdao tvoj u kuću da bi služio uzurpatoru Robertu Barateonu.“

Starac nije ni trepnuo. „Vrana zove gavrana crnim, a ti govoriš o izdaji?“

„Zašto si ovde?“ - upita ga Deni. „Ako te je Robert poslao da me ubiješ, zašto si mi spasio život?“ *Služio je Uzurpatora. Izdao je uspomenu na Regara i pustio Viserisa da živi i umre u izgnanstvu. A ipak, da je želeo moju smrt, mogao je samo da se ne umeša...* „Sada hoću celu istinu, zaklani se svojom čašću viteza. Da li si Uzurpatorov čovek ili moj?“

„Tvoj, ako me želiš.“ Ser Baristanove oči behu vlažne od suza. „Prihvatio sam Robertovo pomilovanje, da. Služio sam ga u Kraljevoj gardi i u Veću. Služio sam sa Kraljeubicom i drugima, gotovo jednako lošim, koji su okaljali beli plašt koji sam nosio. To je neoprostivo. Sram me je da priznam kako bih možda još služio u Kraljevoj Luci da me užasni dečak na Gvozdenom prestolu nije oterao. Ali kada je oduzeo plašt koji mi je na ramena stavio Beli Bik i istog dana poslao ljude da me ubiju, ponovo sam progledao. Tada sam znao da moram pronaći istinskog kralja, i umreti u njegovoj službi...“

„Tu želju ću ti lako ispuniti“, reče ser Džora mračno.

„Tišina“, kaza Deni, „hoću da ga saslušam.“

„Možda ću samo umreti smrću izdajnika“, reče ser Baristan. „Ako je tako, neću umreti sam. Pre nego što sam prihvatio Robertovo pomilovanje, borio sam se protiv njega na Trozupcu. Ti si bio na drugoj strani u toj bici, Mormonte, zar ne?“ Ne sačekala na odgovor. „Veličanstvo, žao mi je što sam te zavaravao. Jedino sam tako mogao sprečiti Lanistere da saznaju kako si pristupio. Posmatraju te, kao što su posmatrali i tvog brata. Lord Váris je izveštavao o svakom Viserisovom koraku, godinama. Dok sam sedeo u Malom veću, čuo sam stotinu takvih izveštaja. A od dana kada si se udala za krala Droga, pored tebe je bio doušnik koji je prodavao tvoje tajne, razmenjivao šapate sa Paulkom za zlato i obećanja.“

*Ne misli valjda...* „Grešiš.“ Deni pogleda Džoru Mormonta. „Reci mu da greši. Nema doušnika. Ser Džora, reci mu. Zajedno smo prešli dotračko more i crvenu pustoš...“ Srce joj zatrepta kao ptica uhvaćena u zamku. „Reci mu, Džora. Reci mu koliko greši.“

„Tuđini te odneli, Selmi!“ Ser Džora baci dugački mač na sag. „*Kalisi*, bilo je to samo u početku, pre nego što sam te upoznao... pre nogo što sam te zavo...“

„*Da nisi rekao tu reč!*“ Ona ustuknu od njega. „*Kako si samo mogao?* Šta ti je Uzurpator obećao? Zlato, je li bilo zlato? Neumirući su prorekli da će još dva puta biti izdana, jednom zbog zlata i jednom zbog ljubavi. „Reci šta su ti obećali?“

„Váris je rekao... da ću možda moći da se vratim kući.“ On obori glavu *Ja bih te odvela kući!* Zmajevi namirisaše njen bes. Viserion zaurla, i iz njuške mu se diže siv dim. Drogon zamahnu kroz vazduh crnim krilima, a Regal izvi glavu i bljenu vatru. *Treba samo reč da kažem i da ih obojicu spalim.* Zar nikome ne može da veruje, zar ne sme ni u koga da se pouzda? „Da li su svi vitezovi Vesterosa tako neiskreni kao vas dvojica? Napolje, pre nego što vas moji zmajevi obojicu ispeku. Kako li miriše pečeni lažov? Odvratno kao kanalizacija Mrkog Bena?“ *Napolje!*“

Ser Baristan se diže ukočeno i sporo. Prvi put se videlo koliko je zapravo star. „Kuda da idemo, veličanstvo?“

„U pakao, da služite kralju Robertu.“ Deni na obrazima oseti vrele suze. Drogon vrisnu, šibajući

repom napred-nazad. „Neka vas Tuđini obojicu odnesu.“ *Odlazite, odlazite zauvek, obojica, a sledeći put kad vam vidim lica, narediću da vam odseku izdajničke glave. Nije, međutim, mogla da izrekne te reči. Izdali su me. Ali su me i spasili. A lagali su me. Idite... Moj medved, moj žestoki snažni medved, šta ću ja bez njega? I starac, prijatelj moga brata. „Idite... idite...“ Kuda?*

A onda se seti.

## TIRION

Tirion se odenu u tami, oslušajući kako iz bračne postelje dopire tiho disanje njegove žene. *Sanja*, pomisli kada Sansa nešto tiho promrmlja, možda nečije ime, mada je bilo previše nerazgovetno da bi čuo - i okrenu se na bok. Delili su krevet, kao muž i žena, ali ništa više od toga. *Čak i suze nagomilava u sebi.*

Očekivao je bol i bes kada joj je rekao za bratovljevju smrt, ali je Sansino lice ostalo tako mirno da se na tren pobojao da nije shvatila. Teklasnije, kada su se između njih našla teška hrastova vrata, čuo je njen plač. Tirion je pomislio da ode knjoj i poluša da je uteši koliko može. *Ne*, morao je da podseti sebe, *ona neće tražiti utehu od jednog Lanistera*. Najviše što je mogao da uradi bilo je da je zaštiti od ružnijih pojedinosti koje su u vezi s Crvenom svadbom pristizale iz Blizanaca. Sansa nije morala čuje kako je telo njenog brata iskapljeno i unakaženo; niti kako su telo njene majke golo bacili u Zeleni kraku divljačkom izrugivanju pogrebnim običajima kuće Tulija. Najmanje što je devojci trebalo bilo je još građe za košmare.

To ipak nije bilo dovoljno. Stavio joj je svoj plašt i zakleo se da će je štititi, ali to je bila okrutna šala, isto kao što su i Freji stavili krunu na glavu jezovuka Roba Starka i onda je zašili na obezglavljeni leš. Sansa je i to znala. Njen pogled, kako se ukočeno popela u krevet... kada je bio sa njom, ni na tren nije mogao da zaboravi koje i *šta* je. Baš kao ni ona. I dalje je svake noći išla u bogošumu da se moli, a Tirion se pitao moli li se to za njegovu smrt. Izgubila je dom, svoje mesto u svetu, i sve koje je ikada volela i kojima je verovala. *Zima dolazi*, govorele su reči Starka, i za njih je stvarno surovo došla. *Ali za kuću Lanistera je trenutno najlepše leto. Pa zašto mi je onda tako prokleta hladno?*

Navuče čizme, zakači plašt brošem u obliku lavlje glave i kliznu u hodnik osvetljen bakljama. Bar je to bila korist od njegovog braka; uspeo je da pobege iz Megorove utvrde. Sada kad je imao ženu i domaćinstvo, gospodar otac se složio da su mu potrebne prikladnije prostorije, i lord Džajlz je iznenada lišen prostranih odaja na vrhu Kuhinjske utvrde. A to zaista behu sjajne odaje, sa velikom ložnicom i pristojnom primačom sobom, sa kupatilom i budoarom za njegovu ženu i malim povezanim odajama za Poda i Sansine služavke. Čak je i Bronova ćelija kraj stepenica imala kakav-takav prozor. *Pa, to je više streljica, ali bar propušta svetlo*. Doduše, glavna kuhinja zamka nalazila se tačno preko puta dvorišta, ali su Tirionu kuhinjski zvuci i mirisi daleko manje smetali od deljenja Megorove utvrde sa sestrom. Što manje bude vidao Sersei, to će srećnij i biti.

Tirion je čuo Brelino hrlanje dok je prolazio kraj njene ćelije. Šai se žalila na njega, ali se činilo da je to mala cena. Varis mu je predložio tu ženu; u stara vremena vodila je domaćinstvo lorda Renlija u gradu, i tamo se dobro uvezbala da bude slepa, gluva i nema.

Upalivši fitilj, on ode do stepenica za sluge i spusti se. Niži spratovi behu tihi, i ne ču ničije korake sem svojih. Dole je sišao, do prizemlja i niže, i izronio u mračnom podrumu zasvođene tavanice. Mnogi delovi zamka bili su povezani pod zemljom, a Kuhinjska utvrda nije bila izuzetak Tirion odgega niz dugačak hodniksve dokne nade vrata koja je tražio, i otvorio ih.

Unutra su čekale lobanje zmajeva, a i Šai. „Mislila sam da me je moj gospodar zaboravio.“ Haljinu beše prebacila preko crnog zuba, velikog bezmalo kao i ona sama, i stajala je u znajevim čeljustima, naga. *Balerion*, pomisli on. Ili to beše Vagar? Sve znajevske lobanje liče jedna na drugu.

Ukrutio se od samog pogleda na nju. „Izadi odatle.“

„Neću.“ Osmehnula se najvragolastijim osmehom. „Moj gospodar će me zgrabiti iz čeljusti zmaj,



znam.“ Ali kada se on dogega bliže, ona se nagnu napred, dunu i ugasi fitilj.

„Šai...“ On pruži ruku, ali se ona izvi i šmugnu.

„Moraćeš da me uhvatiš.“ Glas joj je dopirao njemu sleva. „Moj gospodar se sigurno igrao čudovišta i devica kada je bio mali.“

„Hoćeš da kažeš da sam ja čudovište?“

„Ništa više nego što sam ja devica.“ Bila je iza njega, koraci su joj se jedva čuli. „Ali ipak ćeš morati da me uhvatiš.“

Konačno i jeste, ali samo zato što mu je to dopustila. Kada mu je skiznula u naručje, bio je zajapuren i zadihan od jurnjave kroz zmajске lobanje. Sve je to zaboravio u trenutku kada je osetio njene male grudi priljubljene uz svoje lice u tami, njene tvrde male bradavice kako mu blago dodiruju usne i ožljak gde je nekada bio nos. Tirion je povuče dole na pod. „Moj džine“, uzdahnu ona dok je ulazio. „Moj džin je došao da me spase.“ Kasnije, dok su ležali isprepletani između zmajskih lobanja, naslonio je glavu na nju, udišući blagi i čisti miris njene kose. „Treba da se vratimo“, reče nesigurno. „Skoro će zora, siguran sam. Sansa će se probuditi.“

„Trebalo bi da joj daješ snovino“, reče Šai, „kao što ledi Tanda daje Lolisi. Čaša pre spavanja, i mogli bismo da se tucamo pored nje u krevetu a da se ne probudi.“ Zakikota se. „Možemo stvarno to da uradimo jedne noći. Da li bi se mom gospodaru dopalo?“ Ruka joj nađe njegovo rame i počne da gnceji mišice. „Vrat ti je tvrd kao kamen. Šta te muči?“

Tirion nije video prst pred okom, ali je ipak krenuo da na njima nabraja svoje jade. „Moja žena. Moja sestra. Moj sestrić. Moj otac. Tireli.“ Morao je da pređe na drugu ruku. „Varis. Piseli. Maloprstić. Crvena Kobra od Dorne.“ Došao je do poslednjeg prsta. „Ono lice koje zuri u mene kada se umivam.“

Šai mu poljubi osakaćeni nos. „Hrabro lice. Nežno i dobro lice. Volela bih sada da ga vidim.“

U glasu joj beše sve mile nevinosti koja postoji na svetu. *Nevinosti? Budalo, ona je kurva, sve što o ljudima zna jeste ono što imaju između nogu. Budalo, budalo.* „Bolje ti nego ja.“ Tirion sede. „Pred oboma je dugačakdan. Nije trebalo da ugasiš sveću. Kako ćemo naći odeću?“

Ona se nasmeja. „Možda ćemo morati da idemo goli.“

*A ako nas vide, moj gospodar otac će te obesiti.* Kada je zaposlio Šai kao Sansinu sluškinju, dobio je izgovor da u javnosti razgovara sa njom, ali se Tirion nije zavaravao da su bezbedni. Varis ga je upozorio. „Pripremio sam lažnu priču o Šainom poreklu, ali je to bilo za Lolisu i ledi Tandui. Tvoja sestra je sumnjičavija. Bude li me pitala šta znam...“

„Reći ćeš joj neku pametnu laž.“

„Ne. Reći ću joj da je devojka obična pratilja logora koju si nabavio pre bitke na Zelenom kraku i doveo u Kraljevu Luku uprkos izričitoj zabrani svog gospodara oca. Kraljici neću lagati.“

„Lagao si joj ranije. Treba li to da joj kažem?“

Evnuh uzdahnu. „To ubada oštrije nego nož, moj gospodaru. Verno sam ti služio, ali moram takođe da služim i tvojoj sestri kada god mogu. Šta misliš, koliko će me pustiti da živim ako joj više ne budem koristan? Ja nemam strašnog najamnika da me štiti, nemam odvažnog brata da me osveti, samo nekoliko ptica koje mi šapuće na uho. Pomoću tih šapata moram svakog dana iznova da otkupljujem svoj život.“

„Oprosti mi što neću pustiti suzu.“

„Hoću, ali ti moraš oprostiti meni ako ja ne pustim suzu za Šai. Priznajem, ne shvatam šta to u njoj nagoni tako pametnog čoveka poput tebe da se ponaša kao takva budala.“

„Možda i bi da nisi evnuh.“

„Znači, tako stvari stoje? Čovek može da ima pamet ili komad mesa između nogu, ali ne oboje?“  
Varis se zasmejulji. „Onda možda treba da budem zahvalan što sam isečen.“

*Pauk je u pravu.* Tirion zapipa kroz tamu punu zmajeva u potrazi za rubljem, osećajući se nesrećno. Od opasnosti kojima se izlagao bio je napet kao struna, a osećao je i grizu savesti. *Nek Tuđini nose svoju savest, pomisli dok je prebacivao tuniku preko glave. Zašto bih se ja osećao krivim? Moja žena od mene ništa ne želi, a najmanje onaj deo koji, izgleda, želi nju. Možda bi trebalo da joj kaže za Šai. Teško da je on prvi čovek koji ima konkubinu. Sansin vlastiti časni i prečasn otac je napravio kopile. Otkud zna, žena će mu možda biti i oduševljena kada čuje da on tuca Šai, samo ako to znači da će biti pošteđena njegovih dodira.*

*Ne, ne usudujem se.* Bez obzira na zavete, nije mogao da veruje svojoj ženi. Među nogama je možda bila devica, ali je dobro znala šta je izdaja; odala je planove svog oca Sersei. A poznato je da devojke njenog uzrasta ne umeju da čuvaju tajne.

Jedini siguran korak bio bi da se ratosilja Šai. *Mogao bih da je pošaljem Čataji*, pomisli neodlučno Tirion. U Čatajinom bordelu, Šai bi imala sve svile i dragulje koje bi mogla da poželi, i najuzvišenije posetioce. Bio bi to daleko bolji život od onoga kojim je živela kada ju je našao.

Ili, ako joj je dojadilo da za hleb zarađuje na leđima, može da joj sredi svadbu. *Bron, možda?* Najamniku nikada nije smetalo da jede sa tanjira svog gospodara, a sada je bio i vitez, bolja prilika nego što je inače mogla da se nada. *Ili ser Talad?* Tirion ga je ne jednom primetio kako čežljivo zuri za Šai. *Zašto da ne? Visok je, snažan, nije ružan, od glave do pete darovit mlad vitez.* Naravno, Talad je Šai znao samo kao lepu mladu sluškinju iz zamka. *Ako se oženi i onda ustanovi da je kurva...*

„Moj gospodaru, gde si? Da te nisu zmajevi pojeli?“

„Ne. Ovde sam.“ Osloni se na zmajevu lobanju. „Našao sam jednu cipelu, ali rekao bih da je tvoja.“

„Moj gospodar zvuči veoma ozbiljno. Nisam mu bila po volji?“

„Ne“, reče on prebrzo. „Uvek si mi po volji.“ *A u tome se i krije opasnost.* Ponekad je mogao da sanjari o tome kako će je oterati, ali to nikada nije dugo trajalo. Tirion je nejasno nazre u tami kako navlači vunenu čarapu na vitku nogu. *Vidim.* Slabašno svetlo sipilo je kroz niz dugačkih uskih prozora postavljenih visoko u zidu podruma. Lobanj je targarjenskih zmajeva izranjale su iz tame oko njih, crne u sivilu. „Dan je prerano svanuo.“ Novi dan. Nova godina. Novi vek. *Preživio sam Zeleni krak i Crnobujicu, mogu valjda da preživim i svadbu kralja Džofrija.*

Šai skinu haljinu sa zmajevog zuba i prebaci je preko glave. „Idem ja prva. Breli će trebati pomoć oko vode za kadu.“ Sagnu se da ga poslednji put poljubi, u čelo. „Moj džine lanisterski. Mnogo te volim.“

*I ja tebe volim, dušice.* Bez obzira na to što je kurva, zaslužila je više od onoga što joj je pružao. *Udaću je za ser Talada. Čini se da je pristojan čovek. A i visok...*

# SANSA

*To beše tako lep san, pomisli Sansa pospano. Ponovo je bila u Zimovrelu, trčala je kroz bogošumu sa Ledi. Otac joj je bio tu, i braća, svi su bili na toplom i sigurnom. Kada bi snovi zaista mogli da oblikuju javu...*

Strgnu čaršave. *Moram da budem hrabra.* Mule će joj se ubrzo okončati, ovako ili onako. *Da je Ledi ovde, ne bih se bojala.* Ledi je, međutim, bila mrtva; Rob, Bren, Rikon, Arja, njen otac, njena majka, čak i obrednica Mordejna. *Svi su mrtvi sem mene.* Sada je sama na svetu.

Njen gospodar muž nije bio kraj nje, ali se na to navikla. Tirion je nemirno spavao i često je ustajao pre zore. Obično bi ga nalazila u radnoj sobi, pogrbljenog pored sveće, zadubljenog u neki svitak ili kožom uvezanu knjigu. Ponekad bi ga miris jutarnjeg hleba iz pećnica odmamio u kuhinju, a ponekad bi se popeo do bašte na krovu ili potpuno sam lutao Izdajničkom promenadom.

Otvori kapke i zadrhta kada joj se ruke naježiše. Na istoku su se gomilali oblaci, isprobadani zracima sunca. *Izgledaju kao dva ogromna zamka što plove na jutarnjem nebu.* Sansa je videla njihove zidine od ruševnog kamenja, moćne utvrde i kule. Sa njih su vijorili tanki barjaci i grabili ka zvezdama što su se gasile. Sunce je izranjalo iza njih, i gledala ga je kako prelazi iz crnog preko sive do hiljadu nijansi ružičaste i zlatne i grimizne. Uskoro ih je vetar spojio, i na mestu dva zamka ostao je samo jedan.

Čula je vrata kako se otvaraju i sluškinje kako unose toplu vodu za lupanje. Obe su bile nove; Tirion je rekao da su sve žene koje su se ranije o njoj starale bile Serseine uhode, baš kao što je Sansa oduvek i sumnjala. „Dođite da vidite“, reče im ona. „Eno zamka na nebu.“

Pridoše da pogledaju. „Sav je od zlata.“ Šai je imala tamnu kosu i smeđe oči. Radila je sve što se od nje traži, ali bi ponekad vrlo drsko pogledala Sansu. „Zamak od zlata, e to bih volela da vidim.“

„Zamak stvarno?“ Brella je morala da zašklji. „Ona kula mi izgleda kriva. Sve izgleda kao ruševina.“

Sansa nije htela da sluša o palim kulama i srušenim zamkovima. Zatvorila je kapke i rekla: „Očekuju nas na kraljičinom doručku. Moj gospodar muž je u radnoj sobi?“

„Nije, moja gospo“, odgovori Brella. „Nisam ga videla.“

„Možda je otišao ocu“, reče Šai. „Možda kraljevjoj desnici treba njegov savet.“

Brella šmrknu. „Ledi Sansa, trebalo bi da uđeš u kadu pre nego što se voda ohladi.“

Sansa pusti Šai da joj prevuče košulju preko glave i uđe u veliku drvenu kadu. Bila je na ivici da zatraži čašu vina, da smiri živce. Svadba je trebalo da se održi u podne, u Velikom obredištu Belorovom na drugoj strani grada. A uveče će u prestonoj dvorani biti priređena gozba; hiljadu gostiju i sedamdeset i sedam jela, s pevačima i žonglerima i lakrdijašima. Međutim, pre svega ih je čekao doručak u Kraljičinoj balskoj dvorani, za Lanistere i muškarce Tirela - žene Tirela će doručkovati sa Margeri - i stotinak vitezova i sitnih gospodara. *Napravili su od mene Lanisterku*, pomisli Sansa jetko.

Brella posla Šai po još tople vode dok je trljala Sansi leđa. „Drhtiš, moja gospo.“

„Voda nije dovoljno topla“, sлага Sansa.

Sluškinje su je oblačile kada se pojavi Tirion u pratnji Podrika Pejna. „Ljupko izgledaš, Sansa.“ Okrenu se štitonoši. „Pode, budi tako ljubazan i naspri mi čašu vina.“

„Biće vina za doručkom, moj gospodaru“, reče Sansa.

„Ima vina i ovde. Sigurno ne očekuješ da se trezan susretneš sa sestrom? Ovo je novi vek, moja

gospo. Tristota godina od Egonovog osvajanja.“ Kepec uze čašu crnog od Podrika i diže je visoko. „Za Egona. Kakav srećan momak! Dve sestre, dve žene i tri velika zmaja, šta čovek više da poželi?“ Obrisa usta nadlanicom.

Baukova odeda beše prljava i izgužvana, primeti Sansa; izgledao je kao da je u njoj spavao. „Hoćeš li se presvući u čisto odelo, moj gospodaru? Novi dublet ti je veoma lep.“

„Dublet je lep, tačno.“ Tirion odloži čašu. „Hajdemo, Pode, da vidimo možemo li naći neku odedu u kojoj neću izgledati tako patuljasto. Neću da osramotim svoju u gosu suprugu.“

Kada se Bauk nedugo zatim vratio, izgledao je koliko-toliko pristojno, pa čak i malo više. Podrik Pejn se takođe presvuкао, i za promenu delovao skoro kao pravi štitonoša, mada je prilično velika crvena bubuljica pored njegovog nosa kvarila utisak prelepe ljubičaste, bele i zlatne odore. *On je tako stidljiv momak.* Sansa se u početku bojala Tirionovog, štitonoše; bio je Pejn, rođak ser Ilina Pejna, koji je odsekao glavu njenom ocu. Međutim, ubrzo je shvatila da se Pod boji nje jednako koliko se ona boji njegovog rođaka. Kad god bi mu se obratila, obililo bi ga neverovatno rumenilo.

„Jesu li ljubičasta, zlatna i bela boje kuće Pejna, Podriče?“ - upita ga ona ljubazno.

„Ne. Hoću da kažem, da.“ Pocrvene. „Boje. Grb nam je kariran, ljubičasto-belo, moja gospo. Sa zlatnicima. Na poljima. Ljubičastim i belim. Oboje.“ Oči nije odvajao od njenih stopala.

„Postoji priča o tim zlatnicima“, reče Tirion. „Nema sumnje da će je Pod jednog dana ispričati tvoji nožnim prstima. Ipak, sada nas očekuju u Kraljičinoj balskoj dvorani. Hoćemo li?“

Sansa oseti poriv da pronađe neki izgovor. *Mogla bih da mu kažem kako me boli stomak, ili da mi je došla mesečna krv.* Želela je samo da otpuzi nazad u krevet i navuče zastore. *Moram da budem hrabra, kao Rob,* reče sebi, pa ukočeno uhvati svog gospodara muža za ruku.

U Kraljičinoj balskoj dvorani doručkovali su se medeni kolači sa kupinama i orasima, odresci dimljene šunke, slanina, sardine pohovane u mrvicama, jesenje kruške i neko dornsko jelo od crnog luka, sira i seckanih jaja, skuvano sa ljutim paprikama. „Ništa bolje od obilnog doručka da čoveku otvori apetit za gozbu od sedamdeset i sedam jela koja sledi“, primeti Tirion kada im napuniše tanjire. Bilo je vrčeva mleka i vrčeva medovine i vrčeva laganog i slatkog zlatnog vina da se sve zalije. Između stolova su šetali muzičari i svirali u flaute i frule i violine, dok je ser Dontos jurcao na konju od drške metle, a Mesečev dečakustima oponašao prdeže i pevao prostačke pesme o gostima.

Tirion hranu jedva da je i takao, primeti Sansa, mada je popio nekoliko čaša vina. Ona je probala malo od dornskih jaja, ali su je u od paprike pekla usta. Inače je samo gricnula pomalo od voća i ribe i medenih kolača. Svaki put kada bi je Džofri pogledao, želudac bi joj zatreperio kao da je progutala slepog miša.

Kada sluge odneseše hranu, kraljica svečano predade Džofu nevestinski plašt koji će staviti preko Margerinih ramena. „Ovo je plašt koji sam ponela kada me je Robert uzeo za svoju kraljicu, isti plašt koji je moja mati Džoa nosila kada se udala za mog oca.“ Sansi se učini da izgleda iznošeno, ako ćemo pravo, ali možda je to bilo zato što je tako često korišćen.

Onda dođe vreme za poklone. U Hvatu je bio običaj da se mladoženja i mlada daruju na jutro pred venčanje; sutra će dobiti još poklona kao mladenci, ali su današnji darovi bili za svako od njihovih ponosob.

Od Džalabara Ksoa, Džofri je dobio veliki luk od zlatnog drveta i tobolac dugačkih strela sa zelenim i grimiznim perima; od ledi Tande meke jahaće čizme; od ser Kevana veličanstveno turnirsko sedlo od crvene kože; broš od crvenog zlata u obliku škorpije od Dornjanina, princa Oberina; srebrne mamuze od ser Adama Marbrenda; turnirski paviljon od crvene svile od lorda Matisa Rouena. Lord

Palster Redvin izneo je prelep drveni model ratne galije sa dve stotine vesala koja se upravo gradila na Senici. „Ako ti je po volji, veličanstvo, zvaće se *Hrabrost kralja Džofrija*“, reče on, i Džofri priznade da mu je to sasvim po volji. „Biće to zapovednički brod moje flote kada isplovim za Zmajkamen da ubijem izdajnika Stanisa“, laza.

*Danas glumi dobrog kralja.* Džofri je umeo da se ponaša viteški kada mu to odgovara, znala je Sansa, ali se činilo da mu to odgovara sve ređe i ređe. Zapravo, sva njegova ljubavnost je u trenu nestala kada mu je Tirion predao njihov poklon; ogromnu staru knjigu zvanu *Životi četiri kralja*, uvezanu u kožu i čudesno živopisano. Kralj je prelista bez zanimanja. „A šta je ovo, ujače?“

*Knjiga.* Sansa se pitala mrda li Džofri tim debelim crvima od usana kada čita.

„Povest o vladavinama Derona Mladog Zmaja, Belora Blagoslovenog, Egona Bezvrednog i Derona Dobrog iz pera velemeštra Keta“, odgovori njen mali muž.

„Knjiga koju bi svaki kralj trebalo da pročita“, reče ser Kevan.

„Moj otac nije imao vremena za knjige.“ Džofri odgurnu knjigu preko stola. „Da manje čitaš, ujače Bauče, leđi Sansa bi do sada možda nosila dete u stomaku.“ Nasmeja se... a kada se kralj smeje, dvor se smeje sa njim. „Ne tuguj, Sansa, kada jednom napravim dete kraljici Margeri, posetiću tvoju ložnicu i pokazati mom malom ujaku kako se to radi.“

Sansa pocrvene. Uznemireno pogleda Tiriona, u strahu od onoga što bi mogao da kaže. Ovo može da postane opasno, kao njena svadba. Ali, za promenu, kepec ispuni usta vinom umesto rečima.

Lord Mejs Tirel istupi da preda svoj dar: zlatni pehar tri stope visok sa dve kičene izvijene drške i sedam lica svetlucavih od dragog kamenja. „Sedam lica za sedam kraljevstava našeg veličanstva“, objasni nevestin otac. Pokaza kako svako lice nosi grb jedne od velikih kuća: rubinskog lava, smaragdnu ružu, jelena od oniksa, srebrnu pastrmku, sokola od plavog žada, opalno sunce i sedefnog jezovuka.

„Divan pehar“, reče Džofri, „ali mislim da ćemo morali da izbijemo vuka i zamenimo ga sipom.“

Sansa se pretvarala da nije čula.

„Margeri i ja ćemo iz nje nazdraviti na svadbi, oče.“ Džofri diže pehar iznad glave da mu se svi podive.

„Prokletinja je viša od mene“, promrmlja tiho Tirion. „Pola pehara, i Džof će pasti pijan pod sto.“

*Ako, pomisli ona. Možda će slomiti vrat.*

Lord Tivin je sačekao da poslednji preda kralju svoj dar: dugački mač. Korice mu behu od trešnjevog drveta, zlata i nauljene crvene kože, prekrivene zlatnim lavljim glavama. Lavovi su imali rubinske oči, vide ona. Balska dvorana utihnu kada Džofri isuka sečivo i mahnu mačem iznad glave. Crveni i crni talasići u čeliku zatrepriše na jutarnjem svetlu.

„Veličanstveno“, objavi Matis Rouen.

„Mač o kome će se pesme pevati“, reče lord Redvin.

„*Kraljevski* mač“, dodade ser Kevan Lanister.

Kralj Džofri je izgledao kao da na licu mesta želi nekoga da ubije, toliko je bio uzbuđen. Proseče vazduh i nasmeja se. „Veliki mač mora imati veliko ime, moji gospodari! Kako da ga nazovemo?“

Sansa se priseti Lavljeg očnjaka, mača koji je Arja bacila u Trozubac, i Srcojeda, onoga koga ju je naterao da poljubi pre bitke. Pitala se hoće li terati Margeri da poljubi ovaj.

Gosti su izvikivali imena za novi mač. Džof odbaci desetak pre nego što ču jedno koje mu se dopade. „*Udovičin jecaj!*“ - viknu. „Da! Mnoge će udovice stvoriti!“ Ponovo zamahnu. „A kada se suočim sa stricem Stanisom, polomiće mu čarobni mač nadvoje.“ Džof oprobao zamah nadole,

primoravši ser Belona Svona da brže-bolje zakorači unazad. Smeh odjeknu dvoranom od izraza na ser Belonovom licu.

„Pažljivo, veličanstvo“, upozori kralja ser Adam Marbrend. „Valirijski čelik je opasno oštar.“

„Znam.“ Džofri spusti Udovičin jecaj u divljem dvoručnom zamahu, pravo na knjigu koju mu je Tirion poklonio. Teški kožni povez se lako rasepi. „Oštar! Relao sam ti, valirijski čelik mi nije stran.“ Bilo mu je potrebno još pet-šest udaraca da preseče debelu knjigu nadvoje, i po okončanju tog posla, momak je bio sav zadihan. Sansa je osećala kako joj muž s mukom obuzdava gnev kada ser Ozmund Kettleb lek viknu: „Molim se da nikada ne okreneš tu moćnu oštricu na mene, veličanstvo.“

„Postaraj se da mi nikada ne daš razloga, ser.“ Džofri vrhom mača baci sa stola komad *Žvota četiri kralja*, a onda vrati Udovičin jecaj u korice.

„Veličanstvo“, reče ser Garlan Tirel. „Možda nisi znao. U čitavom Vesterosu bila su samo četiri primerka te knjige, koje je Ket živopisao vlastitom rukom.“

„Sada ih ima tri.“ Džofri otpasa pojas za mač da pripaše novi. „Ti i leđi Sansa mi dugujete bolji poklon, ujače Bauče. Ovaj je sav isečan na komade.“

Tirion je zurio u sestrića raznobojnim očima. „Možda nož, gospodaru. Da ti ide uz mač. Bodež od istog dobrog valirijskog čelika... sa drškom od zmajkosti, recimo?“

Džofri ga sumnjičavo pogleda. „Ti... da, bodež da ide uz moj mač, dobro.“ Klimnu glavom. „Sa... zlatnom drškom punom rubina. Zmajkosti je previše obična.“

„Biće tvoja volja, veličanstvo.“ Tirion popi još jednu čašu vina. Koliko je pažnje posvećivao Sansi, mogao je da bude i sam u svojoj radnoj sobi. Ali kada dođe vreme da pođu na svadbu, uze je za ruku.

Dok su prelazili dvorište, pride im princ Oberin od Dorne, držeći pod ruku svoju crnokosu ljubavnicu. Sansa je ljubopitljivo osmotri. Bila je niskog roda i neudata, i rodila je princu dve kćeri, ali se nije bojala da u oči pogleda čak ni kraljicu. Šai joj je rekla da se ta Elarija klanja nekoj liškoj boginji ljubavi. „Bila je skoro kurva kada ju je našao, moja gospo“, poverila se sluškinja, „a sada je skoro princeza.“ Sansa nikada pre nije bila toliko blizu Dornjanki. *Nije istinski lepa, pomisli, ali nešto na njoj privlači pogled.*

„Jednom sam imao izuzetnu sreću da vidim Citadelin primerak *Žvota četiri kralja*“, govorio je princ Oberin njenom mužu. „Živopis je bilo prelepo videti, ali je Ket bio preblag prema kralju Viserisu.“

Tirion ga prodorno pogleda. „Preblag? Po mom mišljenju, sramotno ga zaobilazi. Trebalo je da knjigu nazove *Žvoti pet kraljeva*.“

Princ se nasmeja. „Viseris jedva da je vladao dve nedelje.“

„Vladao je više od godinu dana“, reče Tirion.

Oberin slegnu ramenima. „Godina ili dve sedmice, kakve to veze ima? Otrovao je rodenog sinovca da se domogne trona, a kada ga se domogao, ništa nije radio.“

„Belor se nasmrtno izgledao posteći“, reče Tirion. „Stric ga je odano služio kao desnica, kao što je služio i Mladog Zmaja pre njega. Viseris jeste možda bio kralj samo godinu, ali je vladao petnaest, dok je Deron ratovao a Belor se molio.“ Na licu mu se pojavi kiseo izraz. „A ako je i uklonio bratunca, možeš li za to da ga kriviš? Neko je morao da spase kraljevstvo od Belorovih ludorija.“

Sansa je bila preneražena. „Ali Belor Blagosloveni je bio veliki kralj. Bosonog je prešao Koštani drum da se izmiri s Dornom, i spasio je Zmajviteza iz jame sa zmijama. Otrovnice nisu htele da ga ujedaju zato što je bio tako čist i svet.“

Princ Oberin se osmehnu. „Da si ti otrovnica, moja gospo, da li bi ušla beskrvnu čačalicu poput

Belora Blagoslovenog? Ja bih radije zario očnjake u nešto sočnije...”

„Moj princ se igra s tobom, leđi Sansa“, reče Elarija Peščana. „Obrednici i pevači vole da govore kako zmije nisu ujedale Belora, ali je istina sasvim drugačija. Ujele su ga na desetine puta, i trebalo je da od toga umre.“

„Da je bilo tako, Viseris bi vladao desetak godina“, reče Tirion. „a Sedam kraljevstava bi bila srećnija. Neki veruju da je Belor poludeo od tog silnog otrova.“

„Da“, reče princ Oberin. „ali u ovoj vašoj Crvenoj tvrđavi ranije nisam viđao zmije. Pa otkud se onda stvorio Džofri?“

„Radije ne bih o tome.“ Tirion ukočeno nagnu glavu u stranu. „Oprostite nam. Čeka nas nosiljka.“ Kepec pomože Sansi da se popne, pa nespretno uđe za njom. „Navuci zavese, moja gospo, molim te.“

„Moramo li, moj gospodaru?“ Sansa nije htela da bude zatvorena iza zavesa. „Dan je tako lep.“

„Dobri građani Kraljeve Luke će verovatno gadati nosiljku balegom ako vide da sam u njoj. Učini nam uslugu oboma, moja gospo. Navuci zavese.“

Poslušala ga je. Sedeli su neko vreme, a vazduh oko njih postajao je topao i zagušljiv. „Žao mi je zbog tvoje knjige, moj gospodaru“, naterala ona sebe da kaže.

„Bila je to Džofrijeva knjiga. Ponešto bi naučio da ju je pročitao.“ Zvučao je odsutno. „Trebalo je da znam. Trebalo je da vidim... mnogo šta.“

„Možda će ga bodež više obradovati.“

Kada se kepec namršti, ožljak mu se nape i izvi. „Dečak je zaslužio bodež, zar se ne slažeš?“ Srećom, Tirion ne sačeka na njen odgovor. „Džof se posvadao s tvojim bratom Robom u Zimovrelu. Reci mi, da li je bilo omraze i između veličanstva i Brena?“

„Brena?“ - pitanje je zbuni. „Pre pada, hoćeš da kažeš?“ Pomučila se da se priseti. To je bilo tako davno. „Bren je bio mio dečak. Svi su ga voleli. On i Tomen su se samo igrali drvenim mačevima, ništa više.“

Tirion ponovo potonu u mračnu tišinu. Sansa ču dalek zveket lanaca; kapijska rešetka se dizala. Tren kasnije se začu uzvik i nosiljka im se ponovo pokrenu. Pošto nije mogla da gleda kuda prolaze, zavrila je u svoje prekrštane ruke, neprijatno svesna raznobojnih očiju svoga muža. *Zašto me tako gleda?*

„Volela si svoju braću, isto kao što ja volim Džejmija.“

*Da li je ovo neki lanisterski trik da bih govorila izdajnički? „Moja braća su bila izdajnici, i otišli su u izdajničke grobove. Izdaja je voleti izdajnika.“*

Njen mali muž prežrivo frlku. „Rob se digao na oružje protiv zakonitog kralja. Po zakonu, bio je izdajnik. Ostali su umrli premali da bi znali šta je izdaja.“ Proturlja nos. „Sansa, znaš li šta se desilo sa Brenom u Zimovrelu?“

„Bren je pao. Stalno se nekud penjao, i onda je pao. Oduvek smo se plašili da će se to desiti. A Teon Grejdžoj ga je ubio, ali je to bilo kasnije.“

„Teon Grejdžoj.“ Tirion uzdahnu. „Tvoja gospa majka me je jednom optužila... pa, neću da te opterećujem ružnim pojedinostima. Lažno me je optužila. Nikada nisam audio tvom bratu Brenu. I ne želim da nauidim ni tebi.“

*Šta želi da kažem? „Drago mi je što to čujem, moj gospodaru.“ Želeo je nešto od nje, ali Sansa nije znala šta. Izgleda kao izgladnelo dete, ali ja nemam hrane da mu dam. Zašto me ne ostavi na miru?*

Tirion ponovo proturlja svoj unakaženi, krastavi nos. Bila je to ružna navika koja je skretala pažnju na njegovu ružno lice. „Nikada me nisi pitala kako je Rob poginuo, i tvoja gospa majka.“

„Radije... radije ne bih da znam. Imaću ružne snove.“

„Onda neću reći više ništa.“

„To je... to je ljubazno s tvoje strane.“

„O, da“, reče Tirion. „Ja sam sušta ljubaznost. I dobro znam šta su to ružni snovi.“



## TIRION

Nova kruna koju je njegov otac darivao Veri stajala je dvaput viša od one koju je rulja razbila, čudo od kristala i kovanog zlata. Dugino svetlo treperilo je i iskrilo svaki put kada bi prvooobrednik okrenuo glavu, ali je Tirion morao da se pita kako mu uspeva da podnese toliku težinu. A čak je i on morao da prizna kako Džofri i Margeri izgledaju kao pravi kraljevski par dok su stajali jedno kraj drugog između ogromnih pozlaćenih statua Oca i Majke.

Nevesta je bila ljupka u svili boje slonovače i mirskoj čipki, haljina ukrašenih cvetnim šarama od bisera. Kao Renlijeva udovica, mogla je da nosi boje Barateona, zlatnu i crnu, a ipak im je došla kao Tirelka, u devičanskom plaštu sačinjenom od stotinu zlatotkanih ruža zašivenih na zeleni somot. Pitao se da li je zaista devica. *Kao da Džofri može da zna razliku.*

Kralj je izgledao gotovo jednako veličanstveno kao njegova mlada, u sivoružčastom dubletu, ispod plašta od tamnogrimiznog somota ukrašenom njegovim jelenom i lavom. Kruna mu je lagano ležala na uvojcima, zlato na zlato. *Ja sam mu spasao tu prokletu krunu.* Tirion prebaci težinu s jedne noge na drugu. Nije mogao mirno da stoji. *Previše vina.* Trebalo je da se olakša pre nego što su pošli iz Crvene tvrđave. Osećao je i posledice besane noći koju je proveo sa Šai, ali je najviše od svega ipak želeo da zadavi svog kraljevskog sestrića.

*Valirijski čelik mi nije stran,* hvalisao se dečak Obrednici su uvek govorili kako nam Otac na nebesima svima suđi. *Ako Otac bude tako dobar da sruši i zgazi Džofa kao balegara, možda ću čak u to i da poverujem.*

Trebalo je to odavno da shvati. Džejmi nikada ne bi poslao drugog čoveka da ubija za njegov račun, a Sersei je bila previše lukava da upotrebi nož koji bi neko mogao s njom da poveže, ali Džof, oholi glupi mali jadnik..

Priseto se onog hladnog jutra kada se spustio niz strme spoljne stepenice biblioteke u Zimovrelu i zatekao princa Džofrija kako se šali sa Psetom o ubijanju vukova. *Pošalji pseto da ubije vuka,* rekao je. Međutim, čak ni Džofri ne bi bio takva budala da naredi Sendoru Kleganiju da ubije sina Edarda Starka; Pseto bi odmah otišao Sersei. Umesto toga je dečak našao tog zlikovca u sumnjivoj gomili konjanika slobodnjaka, trgovaca i pratioca logora koji su se pridružili kraljevoj povorci dok je išla na sever. *Neki šugavi maloumnik, spreman da se kocka svojim životom za prinčevu naklonost i malo novca.* Tirion se pitao čija je ideja bila da se sačeka da Robert ode iz Zimovrela pre nego što se Brenu prereže grkljan. *Verovatno Džofova. Sigurno je smatrao kako je to vrhunac lukavosti.*

Prinčev vlastiti bodež imao je jabuku ukrašenu draguljima i zlatne intarzije na sečivu, prisecao se Tirion. Džof bar nije bio dovoljno glup da njega upotrebi. Umesto toga, prekopao je po očevom oružju. Robert Barateon je bio čovek bezbrižne velikodušnosti, i dao bi svom sinu koji god bodež da poželi... ali je Tirion pretpostavljao da ga je dečak jednostavno uzeo bez pitanja. Robert je došao u Zimovrel u pratnji velike povorke vitezova i slugu, ogromne kuće na točkovima i lomore. Nema sumnje da se neki savesni sluga starao da sva kraljeva oružja putuju sa njim, za slučaj da poželi bilo koje od njih.

Oružje koje je Džof odabrao bilo je dobro i jednostavno. Bez pozlate, bez dragulja u dršci, bez srebrnih intarzija na sečivu. Kralj Robert ga nikada nije nosio, verovatno je zaboravio da ga je i imao. A ipak je valirijski čelik smrtonosno oštar... dovoljno oštar da preseče kožu, meso i mišić jednim hitrim udarcem. *Valirijski čelik mi nije stran.* Ali ipak mu je bio stran, zar ne? Inače nikada ne bi bio

tolika budala da odabere Maloprstićev nož.

Ipak, još nikako nije shvatao *zašto*. Jednostavna okrutnost, možda? Sestrić mu je toga imao u izobilju. Tirion se jedva obuzdavao da ne izbljuje sve vino koje je popio, ili da se ne upiše u čakšire, ili oboje. Nelagodno se promeškalo. Za doručkom je trebalo da zadrži jezik za zubima. *Dečak sada zna da znam. Dugačak jezik će mi kad-tad doći glave.*

Sedam zaveta je izrečeno, sedam blagoslova prizvano, i sedam obećanja razmenjeno. Kada je svadbena pesma otepevana, a izazov prošao bez odgovora, došlo je vreme za razmenu plaštova. Tirion prebaci težinu s jedne zakrčljale noge na drugu, pokušavajući da vidi između oca i strica Kevana. *Ako su bogovi pravedni, Džof će ovo da uprska. Potrućio se da ne gleda Sansu kako mu se gorčina ne bi videla u očima. Mogla si da klekneš, prokleta bila. Zar bi bilo tako proketo teško da saviješ te ukočene starkovske noge i puštiš me da sačuvam bar malo dostojanstva?*

Mejs Tirel nežno skloni devičanski plašt svoje kćeri dok je Džofri primao presavijeni nevestinski plašt od svog brata Tomena i teatralno ga rasklapao. Dečak kralj je u trinaestoj bio visok kao njegova nevesta u šesnaestoj; neće morati da se penje na ludina leđa. Ogrnuo je Margeri u grimiz i zlato i nagnuo se da joj ga prikači oko vrata. I tako je prešla iz okrilja očeve zaštite pod muževljevu. *Ali ko će je štiti od Džofa?* Tirion hitro pogleda Viteza od Cveća, koji je stajao pored ostalih Kraljevih gardista. *Bojbe bi ti bilo da ti mač bude oštar, ser Lorase.*

„Ovim poljupcem zavetujem svoju ljubav!“ - objavi zvonko Džofri. Kada Margeri ponovi reči, on je privi uz sebe i strastveno je poljubi, što potraja. Oko prvoobrednikove krune ponovo zaplesase dugina svetla dok je svečano objavljivao kako su Džofri od kuće Barateona i Lanistera i Margeri od kuće Tirela jedno telo, jedno srce, jedna duša.

Dobro, to je gotovo. Sada brzo nazad u prokleti zamak da se ispišam.

Povorku su iz obredišta povelj Ser Loras i ser Merin u belim oklopima i snežnim plaštovima. Zatim pode princ Tomen, bacajući ružine laticice iz korpe pred kralja i kraljicu. Nakon kraljevskog para išli su kraljica Sersei i lord Tirel, onda nevestina majka pod ruku s lordom Tivinom. Kraljica od Trnja stupala je za njima sitnim koracima, s jednom šakom na ruci ser Kevana Lanistera a drugom na štapu, a njeni gardisti blizanci pratili su je izbliza, za slučaj da padne. Potom je stupao ser Garlan Tirel i njegova gospa žena, i onda dođe i red na njih.

„Moja gospo.“ Tirion pruži ruku Sansi. Ona je poslušno prihvatila, ali on oseti njenu ukočenost dok su zajedno koračali prolazom. Nijednom ga nije pogledala.

Ču ih kako napolju kliču i pre nego što stiže do vrata. Rulja je toliko volela Margeri da je čak bila spremna da ponovo zavoli i Džofrija. Pripadala je Renliju, naočito mladom princu koji ih je toliko voleo da se vratio iz groba da ih spase. A s njom je došlo obilje Visokog Sada, poteklo je sa juga uz Ružin drum. Budale se nisu sećale da je Mejs Tirel bio taj koji je zatvorio Ružin drum i izazvao prokletu glad.

Zakoračiše na svežjesenji vazduh. „Bojao sam se da nikada nećemo pobeći“, našali se Tirion.

Sansa tada nije imala izbora da ga pogleda. „Ja... da, moj gospodaru. Kako ti kažeš.“ Delovala je tužno. „Ipak, bila je to tako divna ceremonija.“

*Za razliku od naše.* „Bila je dugačka, to ću bar da priznam. Moram da se vratim u zamak da bih se dobro ispišao.“ Tirion potrllja patrljaknosa.

„Kad bih samo uspeo da izmislim neki zadatak zbog koga bih mogao da odem iz grada. Maloprstić uopšte nije glup.“

Džofri i Margeri stajali su okruženi Kraljevom gardom na vrhu stepeništa koje je gledalo na široki

mermerom popločani trg. Ser Adam i njegovi zlatni plaštovi zadržavali su narod, dok je statua kralja Belora Blagoslovenog dobroćudno gledala na sve. Tirion nije imao izbora do da stane u red sa ostalima da čestita. Poljubio je Margerine prste i poželeo joj svako dobro. Srećom, iza njih su drugi čekali na svoj red, tako da nisu morali dugo da se zadržavaju.

Nosiljka im je stajala na suncu, i unutra je bilo veoma toplo. Kada uz trzaj krenuše, Tirion se spusti na lakat, dok je Sansa sedela i zurila u šake. *Jednako je privlačna kao i mala Tirelova.* Kosa joj beše raskošne kestjenjaste boje, boje jeseni, oči tuljevski tamnoplave. Bol joj je dao progonjen, ranjiv izgled; od toga je bila još lepša. Želeo je da je dodirne, da prodre ispod oklopa njenih ljubaznosti. Da li je zbog toga progovorio? Ili je samo morao nekako da zaboravi na punu bešiku?

„Kada drumovi ponovo postanu bezbedni, mogli bismo da otputujemo u Livačku stenu.“ *Daleko od Džofrija i moje sestre.* Što je više razmišljao o onome što je Džof uradio sa *Životom četiri kralja*, to je veći nemir osećao. *Poslao mi je poruku, o da.* „Voleo bih da ti pokažem Zlatnu galeriju i Lavlja usta, i Dvoranu junaka u kojoj smo se Džejmi i ja igrali kao deca. Možeš da čuješ grmljavinu odozlo, gde more zalazi ispod stene...“ Ona sporo diže glavu. Znao je šta vidi; izbočeno nakazno čelo, patrljak nosa, vijugav ružičast ožiljak i raznobojne oči. Njene oči bile su krupne i plave i prazne. „Jči ću kuda god moj gospodar muž poželi.“

„Nadao sam se da će ti to prijati, moja gospo.“

„Prijia mi sve što prijia mom gospodaru.“

Usta mu se zategoše. *Kakav si ti mali bednik. Mislio si da ćeš brbljanjem o Lavljim ustima izmamiti osmeh na njeno lice? Kada si ti to postigao da se neka žena osmehuje, osim zlatom?* „Ne, to je bila budalasta ideja. Samo Lanister može da voli Stenu.“

„Da, moj gospodaru. Biće tvoja volja.“

Tirion ću građane kako izvikaju ime kralja Džofrija. *Za tri godine taj okrutni dečak će biti čovek, vladate sam... a svaki kepec s trunskom mozga biće daleko od Kraljeve Luke.* Starigrad, možda. Ili čak Slobodni gradovi. Oduvek je želeo da vidi Titana iz Bravosa. *Možda će se to dopasti Sansi.* Nežno progovori o Bravosu, i naiđe na zid mračne ljubaznosti jednako leden i čvrst kao Zid po kome je nekada hodao na severu. To ga je umaralo. I onda i sada.

Ostatak puta provedoše u tišini. Posle nekog vremena, Tirion shvati kako se nada da će Sansa reći nešto, bilo šta, samo jednu reč, ali je ona uporno ćutala. Kada nosiljka stade u dvorištu zamka, on pusti jednog konjušara da joj pomogne da side. „Očekuj nas na gozbi za sat i po vremena, moja gospo. Uskoro ću ti se pridružiti.“ Ode, ukočenih nogu Sa drugog kraja dvorišta dopre Margerin zadihani smeh kada je Džofri diže iz sedla. *Dečak će jednog dana biti visok i snažan kao Džejmi,* pomisli on, *a ja ću i dalje biti kepec. A jednog dana će me dodatno skratiti...*

Nade nužnik i uzlahnu s olakšanjem kada pusti iz sebe jutarnje vino. Ponekad pišanje prijia skoro kao i žena. Zažali što ne može jednako lako da se oslobodi sumnji i osećaja krivice.

Pred odajama ga je čekao Podrik Pejn. „Prostro sam tvoj novi dublet. Ne ovde. Na tvom krevetu. U ložnici.“

„Da, krevet se nalazi u njoj.“ Sansa će biti unutra, odevaće se za svadbu. *Kao i Sai.* „Vina, Pode.“

Tirion ga ispi na sedištu u prozoru, mračno razmišljajući o metežu koji vlada dole u kuhinji. Sunce još ne beše dodirnilo vrh zidina zamka, ali je osećao miris svežeg hleba i pečenog mesa. Gosti će uskoro pokuljati u prestonu odaju, puni očekivanja; ovo će biti večer pesme i raskoši, osmišljeno ne samo da ujedini Visoki Sad i Livačku stenu, već i da obznanji njihovu moć i bogatstvo kao nauk svima koji možda još pomišljaju da se suprotstave Džofrijevoj vladavini.

Ali ko bi mogao biti dovoljno lud da se sada suprotstavi Džofrijevoj vladavini, posle onoga što je zadesilo Stanisa Barateona i Roba Starka? U rečnim zemljama još je bilo borbi, ali su se omčice na sve strane stezale. Ser Gregor Klegani je prešao Trozubac i zauzeo Rubinski gaz, a onda osvojio Harendor gotovo bez ikakvog otpora. Vodogled se predao Crnom Valderu Freju, lord Rendil Tarli držao je Devojačko jezero, Senodol i Kraljevski drum. Na zapadu, ser Daven Lanister se povezao sa ser Forlijem Presterom kod Zlatnog zuba za marš na Brzorečje. Ser Riman Frej je vodio dve hiljade kopljanika iz Blizanaca da im se pridruže. A Pakster Redvin je tvrdio da će njegova flota uskoro isploviti sa Senice da počne dugo putovanje oko Dorne i kroz Stepenike. Stanisovi liški pirati imaju jedan brod na njegovih deset. Sukob koji su meštari nazivali Rat petorice kraljeva samo što se nije okončao. Pričalo se kako se Mejs Tirel žali da mu lord Tivin nije prepustio nijednu pobjedu.

„Moj gospodaru?“ Pod je stajao kraj njega. „Hoćeš li da se presvučeš? Prostro sam dublet. Na tvom krevetu. Za gozbu.“

„Gozbu?“ - upita Tirion kiselu. „Kakvu gozbu?“

„Svadbenu gozbu.“ Pod je, naravno, prevideo sarkazam. „Kralja Džofrija i leđi Margeri. Kraljice Margeri, hoću da kažem.“

Tirion odlučio da se te noći jako, jako napije. „Vrlo dobro, mladi Podriče, idemo onda da se veselimo.“

Kada udoše u ložnicu, Šai je pomagala Sansi oko kose. *Sreća i bol*, pomisli on kada ih vide tako zajedno. *Smeš i suze*. Sansa je nosila haljinu od srebrnastog satena obrubljenog veвериčjim krznom, širokih rukava koji su skoro dodirivali pod, postavljeni mekom ljubičastom čojom. Šai joj je sakupila kosu u tananu srebrnu mrežicu koja je svetlucala od tamnoljubičastih dragulja. Tirion je nikada ranije nije video da izgleda tako lepo, ali ti dugački satenski rukavi nisu mogli da sakriju njenu tugu. „Leđi Sansa“, reče joj on, „večeras ćeš biti najlepša žena u dvorani.“

„Moj gospodar je previše ljubazan.“

„Moja gospo“, reče Šai čežnjivo. „Mogu li da te služim za stolom? Tako želim da vidim golubove kada budu izleteli iz pite.“

Sansa je nesigurno pogleda. „Kraljica je izabrala sve poslužitelje.“

„A u dvorani će biti previše sveta.“ Tirion je morao da potisne ozlojednost. „Biće muzičara koji će šetati po čitavom zamku, i stolova u spoljašnjem dvorištu sa hranom i pićem za sve.“ Osmotrio je svoj novi dublet, grimizni somot postavljenih ramena i širokih rukava rasećenih da prikažu postavu od crnog satena. *Lepa odeća. Samo da je još i na lepom čoveku*. „Hajdemo, Pode, pomoz mi da ovo obučem.“

Popio je još čašu vina dok se oblačio, onda uzeo ženu za ruku i otrpao je od Kuhinjske utvrde da se uliju u reku svile, satena i somota koja je tekla prema prestonoj dvorani. Neki gosti su usli da nadu svoja meše doveo njegovog brata od strica ser Lansela iz bolničke postelje, prvi put nakon bitke. Tirion povede Sansu po dvorištu da obave neophodne ljubaznosti.

*Vešta je u ovome*, pomisli on dok ju je gledao kako govori lordu Džajzlu da mu kašalj zvuči bolje, hvali haljinu Elinor Tirel i ispituje Džalabara Ksoa o svadbenim običajima na Letnjim ostrvima. Ser Kevan beše doveo njegovog brata od strica ser Lansela iz bolničke postelje, prvi put nakon bitke. *Izgleda jezivo*. Lanselova kosa postala je seda i lrta, i bio je mršav kao grana. Da ga otac nije pridržavao, sigurno bi se srušio. A ipak, kada Sansa pohvali njegovu hrabrost i reče kako je lepo videti da se oporavlja, i Lansel i ser Kevan se ozariše. *Bila bi dobra kraljica i još bolja žena Džofriju, da je umeo da je voli*. Pitao se ume li njegov sestrić da voli bilo koga.

„Izgledaš izuzetno, dete“, reče leđi Olena Sansi kada im pride sitnim koracima u zlatokanoj haljini koja je sigurno bila teža od nje same. „Vetar ti je, međutim, razbarušio kosu.“ Mala starica pruži ruku i popravi nemirne uvojke, vrativši ih na mesto i zategnuvši Sansinu mrežicu za kosu.

„Veoma me je rastužilo kad sam čula za tvoje gubitke“, reče dok je petljala i nameštala. „Brat ti je bio užasan izdajnik, znam, ali ako počnemo da ubijamo muškarce na svadbama, još će se i više bojati braka nego sada. Tako, to je bolje.“ Leđi Olena se osmehnu. „Drago mi je što mogu da kažem kako prekosutra krećem za Visoki Sad. Preko glave mi je ovog smrdljivog grada, hvala lepo. Možda bi želela da kreneš sa mnom, u kratku posetu, dok se muškarci bave svojim ratom? Tako će mi strašno nedostajati moja Margeri, i sve njene ljupke gospe! Tvoje društvo bilo bi veoma prijatna uteha.“

„Previše si ljubazna, moja gospo“, reče Sansa, „ali mesto mi je kraj mog gospodara muža.“

Leđi Olena uputi Tirionu izboran, bezub osmeh. „Oh? Oprosti luckastoj starici, moj gospodaru, nisam nameravala da ukradem tvoju ljupku ženu. Pretpostavljala sam da ćeš predvoditi lanistersku vojsku protiv nekog opakog dušmanina.“

„Vojsku znajeva i jelena. Gospodar kovnica mora da ostane na dvoru da bi vojskama bilo plaćeno.“

„Naravno. Zmajevi i jeleni, to je baš pametno. A i kepečevi novčići. Čula sam za te kepečeve novčiće. Nema sumnje da je prikupljanje njih *strašno* zamoran zadatak“

„Prikupljanje prepuštam drugima, moja gospo.“

„Oh, stvarno? A ja mislila da ćeš se za to lično starati. Ne smemo dozvoliti da neko kruni zakine njene kepečeve novčiće? Zar ne?“

„Sačuvajte bogovi.“ Tirion je počinjao da se pita nije li se lord Lutor Tirel namerno bacio s one litiče. „Ako ćeš nam oprostiti, leđi Olena, vreme je da zauzmemo svoja mesta.“

„Baš kao i ja. Sedamdeset i sedam jela, kažu, Ne smatraš li da je to malo *preterano*, moj gospodaru? Ja neću pojesti više od tri ili četiri zalogaja, ali smo ti i ja vrlo mali, zar ne?“ Ponovo pogladi Sansu po kosi i reče: „Dobro, idi sada, dete, i pokušaj da budeš veselij. Nego, kad su se deli ovi moji gardisti? Levi, Desni, gde ste? Dolazite i pomozite mi da se popnem na podijum.“

Mada je do zalaska sunca ostajalo još sat vremena, prestona odaja je već bila okupana svetlom, baldje su gorele u svakom držaču. Gosti su stajali kraj stolova dok su najavljiivači izvikivali imena i titule lordova i leđi koji su ulazili. Paževi u kraljevskim livrejama pratili su ih kroz široki središnji prolaz. Galerija iznad bila je prepuna muzičara; bubnjara i frulaša i violinista, žica i rogova i zapetih koža.

Tirion stegnu Sansinu ruku, i ude teškim, gegavim korakom. Osećao je na sebi njihove oči kao kopaju po novom ožilju, od koga je bio ružniji nego ikada. *Neka ih, neka gledaju*, pomisli dok se pentrao na svoje sedište.

*Neka bulje i šapuću dok im ne presedne, neću zbog njih da se sakrivam.* Za njima uđe Kraljica od Trnja, vulkući sićušna stopala. Tirion se pitao ko smešnije izgleda, on sa Sansom ili ta uvela ženica između svojih sedam stopa visokih telohranitelja blizanaca.

Džofri i Margeri ujahaše u prestonu dvoranu na istovetnim belim konjima. Ispred njih su trčali paževi, bacajući ružine laticice pod kopita. Kralj i kraljica su se takode presvukli za gozbu. Džofri je imao prugaste crno-grimizne čaškire i zlatokani dublet sa rukavima od crnog satena, posut oniksima. Margeri se iz stroge haljine koju je nosila u obredištu presvukla u jednu mnogo izazovnijiu, od svetlozelenog somota sa usko šniranim prslučićem koji joj je otkrivao ramena i gornji deo malih grud. Nepovezana, njena meka smeđa kosa padala je na bela ramena i niz leđa, skoro do struka. Na

čelu je nosila tananu zlatnu krunu. Osmeš joj beše stidljiv i mio. *Ljupka devojka*, pomisli Tirion, *i mnogo bolja sudbina nego što je moj sestrić zaslužuje.*

Kraljeva garda ih otprati na podijumu, na počasna mesta u senci Gvoženog prestola, za tu priliku ukrašenog dugačkim svilenim tralama u barateonski zlatnom, lanisterski grimiznom i tirelski zelenom. Sersei zagrl Margeri i poljubi je u oba obraza. Lord Tivin uradi isto, a onda i Lansel i ser Kevan. Džofrija celivahu nevestin otac i njegova nova braća, Loras i Garlan. Niko se nije otimao da poljubi Tiriona. Kada kralj i kraljica zauzeše svoja mesta, prvoobrednik se diže da povede molitvu. *Ovaj bar nije onoliko opširan kao prethodni*, uteši se Tirion.

On i Sansa su sedeli daleko na kraljevoj desnoj strani, pored ser Garlanda Tirela i njegove žene, leđi Leonete. Desetak drugih ljudi sedeli su bliže Džofriju, što bi osjetljiviji čovek protumačio kao uvredu, s obzirom na to da je još nedavno on bio kraljeva desna ruka. Tirionu bi još više prijalo da ih je stotinu.

„Neka se čaše napune!“ - objavi Džofri kada bogovima bi odana pošta. Peharnik nasu čitav vrč tamnog seničkog vina u zlatni svadbeni pehar koji im je lord Tirel poklonio tog jutra. Kralj je morao da ga podigne obema rukama. „*Za moju ženu i kraljicu!*“

„*Za Margeri!*“ - uzvati mu pokličem čitava dvorana. „*Margeri! Margeri! Za kraljicu!*“ Hiljadu čaša se sudariše, i svadbeno gozba uistinu poče. Tirion Lanister je pio sa ostalima, ispraznivši čašu u prvoj zdravici i mahnuvši da mu je ponovo napune čim je seo.

Prvo jelo beše gusta čorba od pečuraka i puževa, poslužena u pozlaćenim zdelama. Tirion je doručak jedva pipnuo, i vino mu je već udarilo u glavu, tako da mu je hrana dobro došla. Brzo ju je završio. *Jedno gotovo, još sedamdeset i šest. Sedamdeset i sedam jela, dok u gradu deca još umiru od gladi, a ljudi bi ubili za jednu rotkvicu. Ne bi baš toliko voleli Tirele da nas sada vide.*

Sansa okusi kašiku čorbe i odgrvnu zdelu. „Ne dopada ti se, moja gospo?“ - upita Tirion.

„Biće još toliko jela, moj gospodaru, a ja imam mali želudac.“ Nervozno se igrala kosom i gledala niz sto ka mestu gde je Džofri sedeo sa svojom tirelskom kraljicom.

*Žali li što nije na Margerinom mestu? Tirion se namršti. Čak bi i dete trebalo da bude pametnije.*

Okrenu se, želeći da nađe nešto što će mu skrenu ti misli, ali kuda god bi pogledao, bilo je žena, lepih, otmenih, čarobnih i srećnih žena koje su pripadale drugim muškarcima. Margeri se, naravno, umilno smejala dok je sa Džofrijem ispijala iz velikog sedmostranog svadbenog pehara. Njena mati leđi Alerija, srebrnokosa i naočita, još gordog držanja kraj Mejssa Tirela. Tri kraljičine mlade rođake, šarene kao ptice. Tamnokosa Miranka, žena lorda Merivedera, krupnih crnih zavodljivih očiju. Elarija Peščana među Dornjanina (Sersei ih je posadila za svoj sto, odmah ispod podijuma, na počasno mesto, ali što je dalje mogla od Tirela), koja se smeje na nešto što joj je Crvena Kobra rekao.

A bila je tu i još jedna žena, sedela je gotovo u dnu trećeg stola na levoj strani... žena nekog Fosoveja, mislio je, u poodmakloj trudnoći. Njena nežna lepota nimalo nije bila umanjena velikim stomakom, baš kao ni njeno uživanje u hrani i veselju. Tirion je posmatrao kako je muž hrani zalogajima sa svog tanjira. Pili su iz iste čaše, i često su se ljubili, bez nekog posebnog razloga. Kada god bi to uradili, on bi blago, nežno i zaštitnički položio šaku na njen stomak

Pitao se šta bi Sansa uradila da se sada nagne i poljubi je. *Verovatno bi ustuknula. Ili bi bila hrabra i nekako to istrpela, kao što joj je dužnost. Ta moja žena tako dobro pazi na svoje dužnosti. Ako bi joj rekao da večeras hoće da joj uzme devičanstvo, i to bi pokorno istrpela, i ne bi jecala više nego što mora.*

Zatražio je još vina. Kada mu je stiglo, već se služilo drugo jelo, veliko pecivo puno svinjetine, pinjola i jaja. Sansa je pojela samo jedan zalogaj dok su najavljivači pozvali prvog od sedam

pevača.

Sivobradi Harfista Hamiš objavi da će pevati „za uši bogova i ljudi, pesmu što je u Sedam kraljevstava niko ranije nije čuo“. Nazvao ju je „Juriš lorda Renlija“.

Prsti mu preleteše preko žica harfe, ispunivši prestonu dvoranu umilnim zvucima. „*Sa svog prestola od kosti Gospodar smrti pogleda dole na ubijenog lorda*“, počeo Hamiš, i nastavi da peva kako je Renli, pokajavši se zbog pokušaja da otme sinoveću krunu, usprkosio samom Gospodaru smrti i vratio se u zemlju živih da odbrani kraljevstvo od svog brata.

*I zbog ovoga je siroti Simon završio u kazanu klin čorbe*, pomisli Tirion. Kraljici Margeri pri kraju zaiskriše suze u očima kada sen hrabrog lorda Renlija odlete u Visoki Sad da po poslednji put pogleda lice svoje istinske ljubavi. „Renli Barateon se u životu ni za šta nije pokajao“, reče Bauksansi, „ali ako je na meni da sudim, Hamiš je upravo osvojio pozlačenu lautu.“

Harfista im takođe otpeva i nekoliko poznatijih pesama. „Zlatna Ruža“ beše za Tirele, bez sumnje, kao što je „Kiše nad Kastamirom“ trebalo da polaskaju njegovom ocu. „Devica, Majka i Starica“ oduševila je prvoobrednika, dok je „Moja gospa žena“ zadovoljila sve romantične devojke, a bez sumnje i neke momke. Tirion je slušao jednim uhom dok je probao slatke kukuruzne prženice i vruć oveni hleb ispečen sa komadima umi, jabuke i pomorandže, i grickao rebro divljeg vepra.

Nakon toga su jela i zabave sledili jedno drugo u zapanjujućem obilju, podstaknuti bujicom vina i piva. Hamiš ih je ostavio, a njegovo mesto je zauzeo omanji postariji i podstaknuti plesao uz frulu i bubanj dok su gosti jeli pastrmku spremljenu u korici od mlevenog badema. Mesečev Dečak se popeo na štule i jurio oko stolova neverovatno debelu ludu lorda Tirela, Salčića, a gospodari i gospe su probali pečene čaplje i pite sa sirom i lukom. Trupa pentoških akrobata izvodila je zvezde i kolotove, balansirala sa tanjirima na golim stopalima i napravila živu ljudsku piramidu. Njihove poduhvate pratile su krabe kuvane u žestokim istočnjačkim začинима, pladnji puni komada ovcetine spremljene u bademovom mleku s mrkvom, suvim groždem i crnim lukom, i ribljim pituljicama još vrućim od peći.

Onda najavljujivači pozvaše sledećeg pevača; Koliya Kvejnisia iz Tiroša, koji je imao svetlogrimiznu bradu i naglasak baš onako urnebesan kako je Simon obećao. Kolio počeo sa svojom verzijom „Plesa znajevea“, koja je zapravo bila pesma za dvoje pevača, muško i žensko. Tirion je nekako istrpeo uz dvostruku porciju fazana u medu i đumbiru i nekoliko čaša vina. Setna balada o dvoje ljubavnika na samrti usred Usuda Valirije možda bi se više dopala gostima da je Kolio nije pevao na visokovalirijjskom, koji je retko ko od prisutnih razumeo. Ali „Krečmarica Besa“ ih pridobi bezobraznim telstom. Paunovi su posluženi sa perima, pečeni u celo i punjeni urmama, dok je Kolio pozvao bubnjara, duboko se poklonio pred lordom Tivinom, i započeo „Kiše nad Kastamirom“.

*Ako budem morao da istrim još sedam verzija toga, otići ću u Buvlju rupu i izviniti se zbog čorbe*. Tirion se okrenu svojoj ženi. „I, koji ti se više sviđa?“

Sansa zatrepta na njega. „Moj gospodaru?“

„Pevači. Koji ti se više sviđa?“

„Jz... izvini moj gospodaru. Nisam ih slušala.“

Nije ni jela. „Sansa, nešto nije u redu?“ Progovorio je bez razmišljanja, i odmah se osetio kao budala. *Sva rodbina joj je poklana, udata je za mene, a ja je pitam da li nešto nije u redu.*

„Ne, moj gospodaru.“ Ona skrenu pogled od njega i neubedljivo počeo da glumi kako je zanima što Mesečev Dečak gađa ser Dontosa urmama.

Četiri majstora piromansera stvorše zveri od živog plamena koje su kidisale jedna na drugu

vatrenim kandžama dok su poslužitelji sipali mešavinu goveđe supe i kuvanog vina zaslađenog medom i posutog kuvanim bademima i sitnim knedlama. Onda udoše gajdaši i dresirani psi i gutači mačeva uz grašak na maslacu, seckane orahe i labuđe odreske barene u sosu od šafrana i breskvi. („Nisu valjda ponovo labudovi“, promrmlja Tirion, prisativši se večere sa sestrom pred bitku.) Žongler je u vazduhu držao pet-šest sekira i mačeva dok su na sto iznosili raznjewe sa krvavicama koje su još cvrčale, a što je bio splet okolnosti koji se Tirionu učinio prilično zabavan, mada možda ne i najukusniji.

Najjavljivači dunuše u trube. „Sada će vam, za zlatnu lautu“, viknu jedan, „pevati Galijeon od Kaja.“

Galijeon beše krupan, plećat čovek crne brade, ćelave glave i gromkog glasa koji je ispunio svaki kutak prestone odaje. „Plemeniti gospodari i gospe lepe, ove noći ću vam pevati samo jednu pesmu“, najavi on. „To je pesma o Crnobujici, i tome kako je spaseno kraljevstvo.“ Bubnjar udari spor, zlokoban ritam.

„Zapao u crne misli kule crni gospodare“, počeo Galijeon, „u svom zamku, u visoku, crnom kao sumrak tmasti.“

„Crne su mu kose duge, crna mu je duša cela“, zapevaše muzičari uglas. Uključu se i frula.

„Sve se gosti krvožeđu, pakošću se ljutom časti, a pehare crne pije zlobe pune i propasti“, pevao je Galijeon. „Sedmorina kraljevstvima vladao mi brat jedini, veli crni gospodare svojoj ženi veštičari. Uzeću mu, prisvojiću sve njegovo što je bilo. Nek oseći sinak njegov moga noža brikte čari.“

„Sa kosom od suva zlata taj junoša mladi, hrabri“, odgovoriše njegovi muzičari, a zasviraaše harfa i violina.

„Ako ikada ponovo postanem desnica, prvo ću da povešam sve pevače“, reče Tirion preglasno.

Ledi Leoneta se vedro nasmeja kraj njega, a ser Garlan se nagnu da kaže: „Neopevano junačko delo nije ništa manje vredno.“

„Sazva crni gospodare vojske svoje nebrojene, sabrali se oko njega, vrane crne, nakot gladan. Krvi žedni sjatiše se, ukrčaše na brodovlje...“

„I bez gazde tad ostade Tirionov nosić jedan“, završi Tirion.

Ledi Leoneta se zakikota. „Možda je trebalo da budeš pevač, moj gospodaru. Skdapaš rime jednako dobro kao ovaj Galijeon.“

„Ne, moja gospo“, reče ser Garlan. „Moj gospodar Lanister sazdan je za velika dela, a ne da o njima peva. Da nije bilo njegovog lanca i divlje vatre, dušmani bi prešli preko reke. A da Tirionovi divljani nisu pobili većinu izvidnika lorda Stanisa, nikada ne bismo uspeli da ga iznenadimo.“

Tirion oseći apsurdnu zahvalnost na tim rečima, i one mu pomogoše da istrpi Galijeonove beskrajne stihove o dečaku-kralju i u njegovoj majci, zlatnoj kraljici.

„To nikada nije uradila“, izlete Sansi nenadano.

„Nikada ne veruj onome što čuješ u pesmama, moja gospo.“ Tirion pozva poslužitelja da im napuni vinske čaše.

Ušlono je napolju pala noć, a Galijeon je još pevao. Pesma mu je imala sedamdeset i sedam strofa, mada se činilo da ih ima hiljadu. Po jednu za svakog gosta u dvorani. Tirion je samo uz pomoć vina podneo poslednjih dvadesetak, inače bi morao da nabije pečurke u uši. Kada se pevač poklonio, neki gosti bili su dovoljno pijani da sami nenamerno počnu da zabavljaju druge. Velemeštar Piseli je zaspao dok su se plesači sa Letnjih ostrva vrteli i okretali u odorama od svetlog perja i zagasite svile. Upravo su iznosili rolade od losa punjene budavim plavim sirom kada jedan vitez lorda Rovana ubode nekog Dornjanina. Zlatni plaštovi ih obojicu odvukoše, jednog da truli u ćeliji, a drugog da ga usijee



meštar Balabar.

Tirion se igrao čorbom od vepra, začinjenom cimetom, karanfilićem, šećerom i bademovim mlekom, kada kralj Džofri iznenada skoči na noge. „Dovedite mi moje kraljevske megdandžije!“ - viknu on glasom otežalim od vina, pa pljesnu.

*Moj sestrić je pijaniji od mene, pomisli Tirion dok su Zlatni plaštovi otvarali velika vrata u dnu dvorane. Sa svog mesta mogao je da vidi samo vrhove dva prugasta koplja kada dva jahača udoše jedan pored drugog. Talas smeha ih otprati niz središnji prolaz prema kralju. Mora da jašu ponije, zaključio... ali mu onda izadoše pred oči.*

Vitezovi su bili dva kepeca. Jedan je jahao ružnog sivog psa, dugačkih nogu i teške vilice. Drugi je jahao ogromnu pegavu krmaču. Obojeni drveni oklop čegrtao je dok su mali vitezovi poslaskivali gore-dole u sedlima. Nosili su štitove veće od sebe samih i odvažno se rvali sa koplja ima doksu napredovali, njišući se tamo-amo, što je izazvalo provale smeha. Jedan vitez bio je sav u zlatu, s crnim jelenom naslikanim na štitu; drugi je nosio sivo i belo, i grb sa vukom. Konji su im imali slične pokrovice.

Tirion pogleda nasmejana lica na podijumu. Džofri je bio crven i bez daha, Tomen je podvriskiavao i cupkao u sedištu, Sersei se uglađeno smejujila, a čak je i lord Tivin delovao kao da mu je pomalo zabavno. Od svih njih za visokim stolom, samo se Sansa Stark nije osmehivala. Zbog toga bi možda mogao da je voli, ali su zapravo oči male Starkove bile negde daleko, kao da čak nije ni videla komične jahače lako im se približavaju.

*Nisu kepeci krivi, shvati Tirion. Kada završe, pohvaliću ih i daću im debelu kesu srebra. A sutra ću ustanoviti ko je priredio ovu tačku i postaraću se da i njemu zahvalim, samo malo drugačije.*

Kada kepeci pritegoše ispod podijuma da pozdrave kralja, vitez sa vukom ispusti štit. Dok se naginjao da ga uzme, vitez sa jelenom ispusti teško koplje i tresnu ga preko leđa. Vitez sa vukom pade sa svinje, a koplje mu se otkotrlja i udari dušmanina u glavu. Obojica završise na podu, jedan preko drugoga. Pošto ustadoše, obojica pokušase da uzjašu psa. Usledi mnogo vike i guranja. Napokon se vratise u sedla, samo što je svaki uzjahao tuđu životinju, sa pogrešnim štitom, okrenut naopačke.

Bilo je potrebno još vremena da se to sredi, ali su na kraju odjurili na suprotne strane dvorane i okrenuli se, spremni za sudar. Dok su se gospodari i gospe gušili od smeha i kikotanja, mali ljudi naleteše jedan na drugoga uz prasak i čegrtanje, i koplje viteza sa vukom udari kacigu viteza sa jelenom i otkide mu glavu sa ramena. Ona prolete kroz vazduh prslajući krv i slete u krilo lorda Džajlza. Bezglavi kepec se zatetura oko stolova, mlatarajući rukama. Psi zalajase, žene vrisnuše, a Mesečev Dečak se napadno zaljulja na štakama, ali tad lord Džajlz iz smrskane kacige izvadi naprsu crvenu dinju, na šta vitez sa jelenom izviri iz oklopa, i dvoranom se zaori još jedna provala smeha. Vitezovi sačekase da zamre, obidoše jedan oko drugoga razmenjujući živopisne uvrede, i taman se spremiše za još jedan nalet, kada pas zbaci svog jahača na pod i zajaha krmaču. Ogromna svinja nesrećno zaskiča, dok su svađbari cicalili od smeha, posebno kada vitez sa jelenom skoči na viteza sa vukom, spusti čakšire i poče mahnuti da oponaša psa.

„Predajem se, predajem“, zavapi drugi kepec. „Dobri viteže, skloni svoj mač!“

„Sklonio bih, sklonio, kada bi ti prestao da mrđaš korice!“ - odgovori kepec koji je bio odozgo, na opšte oduševljenje.

Džofriju je vino curilo iz obe nozdrve. Boreći se za vazduh, osovi se na noge, zamalo ne prevrnuši visoki pehar. „Pobednik“, viknu, „imamo pobednika!“ Kada vide da kralj govori, dvorana stade da se utišava. Kepeci se razdvojiše, bez sumnje očekujući kraljevsku zahvalnost. „Međutim, ne baš pravog pobednika“, reče Džof. „Pravi pobednik je onaj ko savlada sve izazivače.“ Kralj se pope na sto. „Ko

još hoće da izazove našeg malog pobjednika? Uz veselo osmeh, okrenu se ka Tirionu. „Ujjače! Ti ćeš braniti čast moga kraljevstva, zar ne? Ti možeš da jašeš svinju!“

Smeħ ga prekli poput talasa. Tirion Lanister se nije sećao kako je ustao, niti kako se popeo na svoju stolicu, ali shvati da stoji na stolu. Dvorana beše bakljama osvetljeno more iskeženih lica. Iskrivio je lice u najstrašniju imitaciju osmeha koje je Sedam kraljevstava ikada videlo. „Veličanstvo“, viknu, „jahaću svinju... ali samo ako ti jašeš psa!“

Džof se namršti, zbunjen. „Ja? Ja nisam kepec. Zašto ja?“

*Sam si mi se namestio, Džofe.* „Pa ti si jedini čoveku dvorani koga ću sigurno pobediti!“

Nije mogao da odredi šta je više prijalo; trenutak preneražene tišine, bura smeha koja je usledila ili izgled slepog gneva na licu njegovog sestrića. Kepec skoči na pod sasvim zadovoljan, a kada diže pogled, ser Ozmund i ser Merin su pomagali Džofu da takode siđe. Primitivši da ga Sersei strelja pogledom, Tirion joj posla poljubac.

Bilo je pravo olakšanje kada muzičari završavaju. Mali vitezovi izvedoše psa i krmaču iz dvorane, gosti se vraćaju stajirima veprovog mesa, a Tirion naruči još čašu vina. Ali iznenađeno na rukavu oseti ser Garlanovu ruku. „Moj gospodaru, pazi“, upozori ga vitez. „Kralj.“

Tirion se okrenu na stolicu. Džofri se skoro doteturao do njega, crvenog lica, dok se vino prelivalo preko ruba velikog zlatnog svadbenog pehara koji je nosio u obe šake. „Veličanstvo“, beše jedino što je stigao da kaže pre nego što mu kralj izli pehar na glavu. Vino mu obli lice poput crvene bujice. Natopi mu kosu, zapeče oči, kiznu niz obraze, nakvasi somot novog dubleta. „Kako ti se ovo sviđa, Bauče?“ - upita posprdno Džofri.

Tirionu su oči gorele. Obrisa lice rukavom i pokuša da trepućuci izbistri svet pred sobom. „To nije bilo lepo. Veličanstvo“, ču kako ser Garlan tiho govori.

„Baš naprotiv, ser Garlane.“ Tirion nije smeo da dozvoli da sve postane još gore, ne ovde, kada gleda pola kraljevstva. „Ne bi svaki kralj počastio skromnog podanika tako što će ga poslužiti iz sopstvenog pehara. Šteta što se vino prolilo.“

„Nije se prolilo“, reče Džofri, previše neosetljiv da prihvati odstupnicu koju mu je Tirion ponudio. „A nisam te ni služio.“

Kraj Džofrija se iznenada pojavio kraljica Margeri. „Moj mili kralju“, pozva mala Tirelka, „dodi, vrati se na svoje mesto, čela novi pevač.“

„Alarik od Ejsena“, reče leđi Olena Tirel, oslonjena na štap i ne obazirući se ništa više na mokrog kepeca od svoje unuke. „Iskreno se nadam da će nam otpevati 'Kiše nad Kastamirom'. Prošao je već čitav sat, zaboravila sam kako ide.“

„Ser Adam takode hoće da nazdravi“, kaza Margeri. „Veličanstvo, molim te.“

„Nemam vina“, objavi Džofri. „Kako da nazdravim kada nemam vina? Bauče, posluži me. Pošto nećeš da se boriš, bićeš mi peharnik.“

„Biće mi velika čast.“

„To ne treba da ti bude čast!“ - vrisnu Džofri. „Sagni se i podigni moj pehar.“ Tirion uradi kao što mu je naredeno, ali kada pruži ruku ka dršci, Džofri mu šutnu pehar između nogu. „Diži ga! Zar si nespretan kao što si ružan? Morao je da se odvuče ispod stola da ga nađe. „Dobro, sada ga napuni vinom.“ On uzme vrč od jedne služavke i napuni pehar do tri četvrtine. „Ne, na kolena, kepecu.“ Klečeći, Tirion diže teški pehar, pitajući se da li će ponovo biti okupan. Ali Džofri uz svadbeni pehar jednom rukom, otpi dugačak gutljaj i stavi ga na sto. „Sada možeš da ustaneš, ujače.“

Oseti grč u nogama kada pokuša da ustane, i zamalo ponovo ne pade. Tirion je morao da se uhvati

za stolicu. Ser Garlan mu pruži ruku. Džofri se nasmeja, kao i Sersei. Onda i ostali. Nije im video lica, ali ih je čuo.

„Veličanstvo.“ Glas lorda Tivina beše besprekorno uljudan. „Jznose pitu. Potreban je tvoj mač.“

„Pitu?“ Džofri uze svoju kraljicu za ruku. „Hajdemo, moja gospo, stiže pita.“

Gosti ustadoše, vičući i tapšući i žestoko se kucajući vinskih čašama dok su šestorica ozarenih kuvara sporo duž dvorane gurali kolica sa velikom pitom. Dva koraka beše široka, zlatnosmede korice, a iz nje je dopiralo lupkanje i gukanje.

Tirion se vrati na stolicu. Sada je samo još golub trebalo da mu se posere na glavu, i dan će biti savršen. Vino mu je promoćilo dublet i veš, i osećao ga je na koži. Trebalo bi da se presvuče, ali nikome nije bilo dozvoljeno da napusti gozbu sve dok mladenci ne krenu u krevet. Dotle je bilo još dobrih dvadeset ili trideset jela, proceni on.

Kralj Džofri i njegova kraljica sačekashe pitu ispod podijuma. Kada Džof isuka mač, Margeri mu zadržu ruku. „Udovičin jecaj nije iskovan da bi se njime sekle pite.“

„Jstina.“ Džofri diže glas. „Ser Ilina, tvoj mač!“

Iz senki u dnu dvorane izroni ser Ilin Pejn. *Utvara na svadbi*, pomisli Tirion dok je gledao kraljevskog glavoseču kako pristupa, suv i mračan. Bio je premlad da upozna ser Ilina pre nego što je ovaj izgubio jezik *Tada je sigurno bio drugačiji čovek, ali je sada tišina jednako deo njega kao i te prazne oči, zardala verižnjača i veliki mač na leđima.*

Ser Ilin se pokloni pred kraljem i kraljicom, pruži ruku iznad ramena i isuka šest stopa kićenog srebra sa blistavim runama. Kleknu da ponudi mač Džofriju, balčakom napred; iskrene crvene vatre namigivale su iz rubinskih očiju na j abuci, komadu zmajstaka isklesanom u obliku iskežene lobanje.

Sansa se promeškolji. „Koji je to mač?“

Tiriona su oči još pekle od vina. Zatrepta i pogleda ponovo. Veliki mač ser Ilina bio je dugačak i širok kao Led, ali previše srebrnast i svetlucau; u valirijskom čeliku bilo je tame, i dima u njegovoj duši. Sansa mu stegnu ruku. „Šta je ser Ilin uradio s mačem moga oca?“

*Trebalo je da pošaljem Led. Robu Starku*, pomisli Tirion. Pogleda oca, ali lord Tivin je gledao kralja.

Džofri i Margeri spojishu šake da dignu veliki mač i zajedno ga spustiše u srebrnastom luku. Kada se kora slomi, golubovi izleteše u oblaku belog perja i raspršishu se na sve strane, grabeći ka prozorima i tavanskim gredama. Sa klupa se diže oduševljeno klicanje, a frulaši i gajdaši na galeriji završashe neku živahnu melodiju. Džofri uze svoju nevestu i zavrte je veselo oko sebe.

Poslužitelj stavi krišku vruće golubije pite pred Tiriona i zali je kašikom krema od limuna. U *toj* piti su golubovi bili zaista ispećeni, ali mu nisu bili ništa primamljiviji od onih belih koji su lepršali po dvorani. Ni Sansa nije jela. „Smrtno si bleđa, moja gospo“, reče Tirion. „Tebi je potreban svež vazduh, a meni nov dublet.“ Ustade i pruži joj ruku. „Hajdemo.“ Ali pre nego što uspeše da se povuku, Džofri se vrati. „Ujače, kuda to ideš? Ti si moj peharnik, zar si zaboravio?“

„Treba da se presvućem u čisto odelo, veličanstvo. Imam li tvoju dozvolu da odem?“

„Ne. Tako mi se više dopadaš. Posluži mi vino.“

Kraljev pehar bio je na stolu, tamo gde ga je ostavio. Tirion je morao ponovo da se popne na stolicu da ga dohvati. Džof mu ga ote iz ruku i otpi dugačak gutljaj; grlo mu je radilo dok mu se ljubičasto vino slivalo niz vrat. „Moj gospodar“, reče Margeri, „treba da se vratimo na mesta. Lord Bakler želi da nam nazdravi.“

„Moj ujak nije pojeo svoju golubiju pitu.“ Držeći pehar jednom rukom, Džof drugu zabi u

Tirionovu pitu. „Kažu da je zla sreća ne jesti pitu“, prekori ga on dok je punio usta vrelim začinjanim golubijim mesom. „Vidiš, dobra je.“ Onda se nakašlja, prskajući komadićima kore, i uze još šaku. „Ali je suva. Treba da se zalije.“ Džof otpi još gutljaj vina i ponovo se nakašlja, ovog puta jače. „Hoću da vidim, kah, da te vidim kako jašeš, kah kah, onu svinju, ujače. Hoću...“ Reći mu preklide napad kašlja.

Margeri ga zabrinuto pogleda. „Veličanstvo?“

„To je ova, kah, pita, ništ... kah, pita.“ Džof ponovo otpi, ili pokuša, ali mu sve vino izlete napolje kada ga presamiti novi napad kašlja. Lice mu je crvenelo. „Ne kah mogu kah kah kah kah...“ Pehar mu kliznu iz šaka i tamnocrveno vino se razli preko podijuma.

„Davi se“, izusti preneraženo kraljica Margeri.

Njena baka stade uz nju. „Pomozite sirotom dečaku!“ zakrešta Kraljica od Trnja, glasom deset puta većim od sebe. „Budale! Zar ćete samo da stojite i zurite? Pomozite svom kralju!“

Ser Garlan odgurnu Tiriona i poče da udara Džofrija po leđima. Ser Ozmund Ketblek rastrgnu kraljev okovratnik Iz dečakovog grla dopre jeziv i piskutav zvuk zvuk čoveka koji pokušava da usisa reku kroz slamčicu; onda stade, a to beše još i strašnije. „Okrenite ga!“ - zagrme Mejs Tirel na svaloga i nikoga. „Okrenite ga naopačke, dignite ga za stopala!“ Drugi glas je vikao: „Vode, dajte mu vode!“ Prvoobrednik poče glasno da se moli. Velemeštar Piseli viknu nekome da mu pomogne da ode do svojih odaja po napitke. Džofri poče da se grabi za grlo, nokti mu zaparaše krvave brazde po koži. Pod kožom, mišići su bili tvrdi kao kamen. Princ Tomen je vrištao i plakao.

Umreče, shvati Tirion. Osećao se neobično mirno, mada je oko njega besneo potpuni metež. Ponovo su udarali Džofa po leđima, ali mu je lice sve više tamnelo. Psi su lajali, deca jecala, ljudi dovikivali jedni drugima beskorisne savete. Pola svatova bilo je na nogama, neki su se gurali da bi ih bolje videli, ostali jurili ka vratima u želji da što pre pobegnu.

Ser Merin otvori kraljeva usta da bi mu nabio kašiku u grlo. U tom trenutku, dečakove oči se susretoše s Tirionovim. *Ima Džejmijeve oči.* Samo, nikada nije video Džejmija da izgleda tako uplašeno. *Dečaku je tek trinaest godina.* Džofri je suvo krkljao, pokušavajući da progovori. Oči su mu se iskaločile od užasa, digao je ruku... da uhvati svog ujaka, ili da na njega polaže... *Moli li me to za oproštaj, ili misli da mu ja mogu pomoći?* „Nee- eee“, zakuka Sersei, „Oče pomozu mu, nela mu neko pomogne, moj sin, moj sin...“

Tirion shvati da misli o Robu Starku. *Moja svadba je, kad malo bolje razmislim, sasvim dobro prošla.* Pogleda da vidi kako Sansa to prima, ali je u dvorani vladao prevelik metež da bi je našao. Oči mu, međutim, padoše na svadbeni pehar, zaboravljen na podu. Pride mu i uze ga. Na dnu je bio još prst ljubičastog vina. Tirion se na tren zamisli, pa ga prosu na pod.

Margeri Tirel je jecala u baškinom naručju dok je starica govorila: „Budi hrabra, budi hrabra.“ Većina muzičara se razbežala, ali je poslednji flautista na galeriji svirao neku tugovanuku. U dnu prestone odaje izbila je tuča, i gosti su gazili jedni druge. Ser Adamovi zlatni plaštovi krenuše da uspostave red. Gosti su bezglavo bežali u noć, jedni uplakani, drugi teturajući i povraćajući, treći bleđi od straha. Tirion sa zakašnjenjem pomisli da bi i njemu valjalo da ode.

Kada je čuo Sersein vrisak znao je da je gotovo.

*Treba da odem. Smesta.* Umesto toga se dogega do nje.

Sestra mu je sedela u bari vina, grleći telo svog sina. Haljina joj je bila umrljana i poderana, lice belo kao kreč. Mršav crn pas došunjao se do nje i njuškao Džofrijev leš. „Dečak je preminuo, Sersei“, reče lord Tivin. Položi ruku u rukavici na kćerino rame, a jedan gardista otera psa. „Pusti ga sada. Ostavi ga.“ Nije ga čula. Dvojica Kraljevih gardista su morali da joj sklone prste, i telo kralja

Džofrija Barateona mlitavo i beživotno kliznu na pod.

Prvoobrednik kleknu kraj njega. „Oče na nebesima, pravedno sudi našem dobrom kralju Džofriju“, zapeva on, počevši molitvu za mrtve. Margeri Tirel zajeca, a Tirion ču njenu majku ledi Aleriju kako govori: „Zadavio se, dušice. Zadavio se pitom. To nema nikakve veze s tobom. Zadavio se. Svi smo videli.“

„Nije se zadavio.“ Sersein glas beše oštar kao ser Ilinov mač. „Moj sin je otrovan.“ Diže pogled ka belim vitezovima koji su bespomoćni stajali oko nje. „Kraljevi gardisti, izvršite svoju dužnost.“

„Moja gospo?“ - upita nesigurno ser Loras Tirel.

„Uhapsi mog brata“, naredi mu ona. „On je ovo uradio, kepec. On i njegova mala žena. Oni su mi ubili sina. Tvog kralja. *Hvatajte ih!* Hvatajte ih oboje!“

## SANSA

Daleko, na drugom kraju grada, zvonu poče da zvoni.

Sansa se osećala kao da je u snu. „Džofri je mrtav“, reče drveću, da vidi hoće li je to probuditi.

Nije bio mrtav kada je izašla iz prestone dvorane. Ipak, klečao je, grebao vrat, kidao sopstvenu kožu dok se borio za vazduh. Taj prizor je bio previše užasan da bi ga gledala, pa se okrenula i pobegla, u suzama. Ledi Tanda je takođe bežala. „Imaš dobro srce, moja gospo“, rekla je Sansi. „Ne bi svaka devica plakala za čovekom koji ju je odbacio i udao za lepeca.“

*Dobro srce. Imam dobro srce.* Histeričan smeh joj navre uz grlo, ali ga Sansa obuzda. Zvona su zvonila, sporo i žalobno. Zvonila, zvonila, zvonila. Isto su tako zvonila i za kralja Roberta. Džofri je mrtav, mrtav je, mrtav je, mrtav, mrtav, mrtav. Zašto onda plače, kada je želela da zapleše? Jesu li to suze radosnice?

Našla je odeću tamo gde ju je sakrila prethodne noći. Pošto nije bilo služavki da joj pomognu, trebalo joj je duže nego obično da razveže vezice svoje haljine. Ruke su joj bile čudno trapave, mada nije bila onoliko uplašena koliko je trebalo da bude. „Bogovi su okrutni što su ga uzeli tako mladog i lepop, na vlastitoj svadbi“, rekla joj je Ledi Tanda.

*Bogovi su pravedni, reče Sansa.* Rob je takođe poginuo na svadbi. Za Robom je plakala. Za njim i Margeri. Sirota Margeri, dvaput udata i dvaput udovica. Sansa izvuče ruku iz rukava, skinu haljinu, i iskoraci iz nje. Skupi je i gurnu u rupu u hrastu, pa istrese odeću koju je tamo skrivala. *Obuci se toplo,* rekao joj je ser Dontos, *i obuci se u tamne boje.* Nije imala ništa crno, tako da je odabrala haljinu od debele smeđe vune. Prslučić je, međutim, bio ukrašen slatkovodnim biserima. *Plasť će ih pokriti.* Bio je tamnozelen, s velikom kukuljicom. Ona prebaci haljinu preko glave i ognu plašt, mada nije odmah navukla kukuljicu. Bile su tu i cipele, jednostavne i izdržljive, ravnih potpetica i četvrtaste. *Bogovi su čuli moju molitvu,* pomisli. Osećala se tako ošamućeno i oduzeto, kao u snu. *Koža mi se pretvorila u porcelan, u slonovaču, u čelik.* Ruke su joj se kretale ukočeno, nespretno, kao da njima nikada ranije nije rasplitala kosu. Na tren požele da je Šai tu, da joj pomogne oko mrežice.

Kada je skide, dugačka lestenjasta kosa joj se poput slapa spusti preko leđa i ramena. Mrežica od kovanog srebra joj je visila sa prstiju, fini metal je mutno svetlucao, a kamenje crno iskrilo na mesečini. *Crni ametisti iz Ašajja.* Jedan je nedostajao. Sansa diže mrežicu da je bolje pogleda. U srebrnom ležištu iz koga je ispao kamen videla se tamna mrlja.

Obuze je iznenadni užas. Srce joj zatutnja u grudima, i ona na tren zadrži dah. *Zašto sam se tako uplašila, to je samo ametist, crni ametist iz Ašajja, ništa više od toga. Sigurno je ispao iz ležišta, to je sve. Olabavio se i ispao, i sada leži negde u prestonoj dvorani, ili u dvorištu, osim ako...*

Ser Dontos je rekao da je mrežica za kosu njena majdija, da će je ona odvesti kući. Rekao je kako mora da je nosi večeras na Džofrijevoj svadbi. Srebrna žica joj se zategla preko prstiju. Palcem protrlja rupu u kojoj je bio kamen. Poluša da se zaustavi, ali prsti kao da nisu bili njeni. Rupa joj je privlačila palac, kao što zub koga nema privlači jezik. *Kakva to majdija?* Kralj je mrtav, okrutni kralj koji je bio njen hrabri princ pre hiljadu godina. Ako je Dontos lagao o mrežici za kosu, možda je lagao i o svemu ostalom? *Šta ako ne dođe? Šta ako nema broda, ni čamca na reci, ni bekstva? Šta će se onda desiti s njom?*

Začu slabašno šuškanje lišća i gurnu srebrnu mrežicu za kosu duboko u džep plašta. „Ko to ide?“ - upita. „Ko je to?“ Bogošuma beše mračna, a zvona su zvonila za Džofrija u njegovom grobu.

„Ja.“ On istetura ispod krošnji, toliko pijan da je jedva stajao. Uхвати je za ruku da se ispravi. „Mila Džonkil, došao sam. Tvoj Florijan je došao, ne boj se.“

Sansa ustuknu od njegovog dodira. „Rekao si da moram da nosim mrežicu za kosu. Srebrnu mrežicu sa... koje je ovo kamenje?“

„Ametisti. Crni ametisti iz Ašajja, moja gospo.“

„To nisu ametisti. Nisu? Nisu? Lagao si me.“

„Crni ametisti“, zakle se on. „U njima je bila mađija.“

„U njima je bilo ubistvo!“

„Tiho, moja gospo, tiho. Nije ubistvo. Zadao se golubijom pitom.“ Dontos se veselo zakikota. „O, ukusna ukusna pita. Srebro i kamenje, i to je bilo sve, srebro i kamenje i mađija.“

Zvona su jadikovala, a vetar stvarao zvuke kao kada je on pokušao da usisa dašak vazduha. „Ti si ga otrovao. Ti. Uzeo si kamen iz moje kose „,

„Tiho, inače ćeš nam doći glave. Ništa nisam uradio. Podi, moramo da krenemo, tražiće te. Tvoj muž je uhapšen.“

„Tirion?“ - izusti ona, preneražena.

„Imaš li drugog muža? Bauk ujak kepec, ona misli da je on to uradio.“ Zgrabi je za šaku i cimnu je.

„Ovamo, moramo da krenemo, brzo sada, ne boj se.“

Sansa ga je pratila bez opranja. *Nikada nisam mogao da trpim ženski plač*, rekao je jednom Džof, ali je njegova majka sada jedina plakala. U pričama Stare Nen drekavci su stvarali začarane predmete koji su mogli da ostvaruju želje. *Da li je umro zbog mojih želja?* - zapitala se pre nego što se prisetila da je prevelika da veruje u drekavce. „Tirion ga je otrovao?“ Njen muž kepec je mrzeo svog sestrića, to je znala. Da li ga je zaista i ubio? *Je li znao za svoju mrežicu za kosu, za crne ametiste? Doneo je Džofu vino. Kako možeš nekoga da nateráš da se zagrcne tako što mu staviš ametist u vino? Ako je Tirion to uradio, misliće da sam i ja nekako učestvovala, shvati ona sa početkom straha. Kako i ne bi? Oni su muž i žena, a Džof je ubio njenog oca i izrugivao joj se zbog smrti njenog brata. Jedno telo, jedno srce, jedna duša.*

„Tiho sada, dušice moja“, reče Dontos. „Van bogošume, ne smemo da načinimo ni zvuk Stavi kukuljicu i sakrij lice.“ Sansa klimnu glavom i poslušala ga.

Bio je tako pijan da je povremeno Sansa morala da ga pridržava da ne padne. Zvona su zvonila preko celog grada, sve više i više zvona. Oborila je glavu i držala se senki, odmah iza Dontosa. Dok se spuštao zavojitim stepeništem, pao je na kolena i ispovraćao se. *Siroti moj Florijan*, pomisli ona dok je brisao usta širokim rukavom. *Obuci se tamno*, rekao je, a ipak je ispod smeđeg plašta s kapuljačom imao stari ogrtač; crvene i ružičaste vodoravne pruge ispod deblje crne pruge sa tri zlatne krunice - grb kuće Holarda. „Zašto nosiš ogrtač? Džof je rekao da će te ubiti ako te ikada više bude video obučenog kao vitez, on... oh...“ Ništa što je Džofri ikada kazao više nije bilo važno.

„Želeo sam da budem vitez. Bar za ovo.“ Dontos se grčevito diže na noge i uze je za ruku. „Hajde. Budi tiha, nemoj vise da me zapitkuj.“

Nastavili su niz stepenište, pa preko malog, ulegnutog dvorišta. Ser Dontos otvori teška vrata i upali sveću. Nadoše se u nelom dugačkom hodniku. Uza zidove su stajali prazni oklopi, mračni i prašnjavi. Kacige im behu ukrašene nizovima krlušiti koji su se spuštali niz leđa. Dok su žurili mimo njih, senke krlušiti su se od svetlosti sveće širile i izvijale. *Prazni vitezovi se pretvaraju u zmajevе*, pomisli ona.

Još jedno stepenište ih odvede do hrastovih vrata okovanih govđem. „Sada budi snažna, moja Džonkil, skoro smo stigli.“

Kada Dontos diže prečagu i otvori vrata, Sansa na licu oseti hladan povetarac. Prođe kroz dvanaest stopa širok zid, a onda se nađe van zamka, na vrhu litice. Ispod je bila reka, gore nebo, oboje jednako crni.

„Moramo da se spustimo“, reče ser Dontos. „Dole nas čeka čovek koji će nas čamcem prebaciti na brod.“

„Pašću.“ Bren je pao, a on je voleo da se penje.

„Ne, nećeš. Postoje lestvice, tajne lestvice, uklesane u stenu. Evo, možeš da ih opipaš, moja gospo.“ Kleknuo je sa njom i naterao je da se nagne preko ivice i da potraži prstima sve dok nij e našla ručku usečenu u liticu. „Skoro kao prave lestvice.“

Pa ipak, bilo je strašno visoko. „*Ne mogu.*“

„Moraš.“

„Zar ne postoji neki drugi način?“

„Ovo je jedini način. Neće to biti ništa za snažnu devojku poput tebe. Drži se čvrsto i ne gledaj dole, i spustiće se u tren oka.“ Oči mu behu sjajne. „Tvoj siroti Florijan je debeo i star i pijan, trebalo bi ja da se bojim. Često sam padao s konja, zar se ne sećaš? Tako smo i počeli, nas dvoje. Bio sam pijan i pao sam s konja, i Džofri je htio da mi skine ludu glavu, ali si me ti spasla. Ti si me *spasla*, dušice.“

*Plače*, shvati ona. „A sada si ti spasao mene.“

„Samo ako podeš. Ako ne podeš, oboje sam ubio.“

*To je bio on*, pomisli ona. *On je ubio Džofrija*. Morala je da krene, zbog njega kao i zbog sebe. „Ti kreni prvi, ser.“ Ako on zaista padne, nije želela da je udari u glavu i oboje ih sruši s litice.

„Biće tvoja želja, moja gospo.“ Vlažno je poljubi i trapavo prebaci noge preko ivice, mlatarajući sve dok nij e našao oslonac. „Pusti me da malo odmaknem, pa pođi za mnom. Poći ćeš? Zakluni se?“

„Poći ću“, obeća ona.

Ser Dontos nestade. Čula ga je kako dahće i hukće dok počinje da se spušta. Sansa je slušala zvona, odbrojavajući svaki udar. Kod desetog se oprezno spusti preko ivice, vrhovima nožnih prstiju tražeći sve dok nij e našla oslonac. Zidine zamka dizale su se visoko iznad nje, i na tren je samo želela da se popne natrag i otrči u svoje tople odaje u Kuhinjskoj utvrdi. *Budi hrabra*, reče sebi, *Budi hrabra, kao gospa u pesmi*.

Sansa se nije usuđivala da pogleda dole. Pogled nij e skidala sa kamena pred sobom, starajući se da se dobro osloni pre nego što bi potražila sledeću prečagu. Kamen je bio grub i hladan. Ponekad bi osetila da joj prsti klize, a prečage nisu bile ravnomerno raspoređene. Zvona nisu prestajala da zvone. Pre nego što je stigla do pola, ruke su joj drhtale i znala je da će pasti. *Još jedan korak*, reče sebi, *još jedan korak*. Morala je da nastavi da se kreće. Ako stane, nikada se više neće pomeriti, i zora će je zateći kako se još grčevito drži za liticu, zaleđena strahom. *Još jedan korak*, i *još jedan korak*.

Zemlja ju je iznenadila. Spotakla se i pala, zatutnjalog srca. Kada se otkrenula na leđa i zagledala ka mestu sa koga se spustila, u glavi joj se zavrtne, i prstima zagreba po zemlji. *Uspela sam. Uspela sam, nisam pala, spustila sam se i sada idem kući*.

Ser Dontos joj pomože da ustane. „Ovamo. Tih o sada, tih o, tih o.“ Držao se senki što su se debele i crne pružale ispod litica. Srećom, nisu morali daleko. Pedesetak koraka nizvodno, u malom čunu je sedeo čovek napola skriven ostacima velike galije koja se tu nasukala i izgorela. Zadihan, Dontos odšepa do njega. „Ozvele?“

„Bez imena“, reče čovek. „U čamac.“ Seo je pogrbljen za vesla, star čovek visoki dugačkih udova, dugačke bele kose i velikog kukastog nosa, sa očima skrivenim senkom kulaljice. „Ulazite, brzo“,



prošapta. „Moramo da krenemo.“

Kada se oboje ukrcaše, čoveksa kululjicom spusti vesla u vodu i zavesla prema kanalu. Iza njih su zvona i dalje javljala o smrti dečaka kralja. Tamna reka pripadala je samo njima.

Sporim, ravnomernim zaveslajima plovili su nizvodno, kraj potopljenih galija, slomljenih jarbola, izgorelih korita i poderanih jedara. Držači za vesla behu prigušeni, tako da su se kretali skoro beščujno. Nad vodom se dizala magla. Sansa vide izubijane kapije jedne Baukove kule sa čekrcima lako se izdižu iznad nje, ali je veliki lanac bio spušten, i bez poteškoća su odveslali kraj mesta na kome su hiljade ljudi izgorele. Obale nestade, magla se zgusnu, zvuk zvona poče da bleđi. Napokon čak i svetla iščežoše negde iza njih. Bili su na Crnom zalivu, i čitav svet se pretvorio u tamnu vodu, pramenove magle i njihovog čutljivog saputnika, pogrbljenog za veslima. „Koliko još moramo da idemo?“ - upita ona.

„Bez priče.“ Veslač beše star, ali snažniji nego sto je izgledao, a glas mu beše strog. Na njegovom licu beše nečeg čudno poznatog, mada Sansa nije tačno mogla da odredi šta je to.

„Ne daleko.“ Ser Dontos je uze za ruku i nežno je pogladi. „Prijatelj ti je blizu, čeka te.“

„Bez priče!“ - zarezala ponovo veslač. „Zvuk se preko vode daleko čuje, ser Ludo.“

Posramljena, Sansa ugrize usnu i skupčca se u tišini. Posle toga je usledilo samo veslanje, veslanje i veslanje.

Na istočnom nebu nazirao se prvi tračak zore kada Sansa napokon u tami pred sobom ugleda avetinski obris; trgovačku galiju spuštenih jedara koja se sporo kretala, terana jednim nizom vesala. Dok su se približavali, vide kíp na pramcu, morskog čoveka sa zlatnom krunom koji duva u veliki rog od morske školjke. Onda začu neki uzvik i galija se sporo okrenu.

Pošto joj se sasvim približiše, sa galije bacíše lestvice od užeta. Veslač uvuče vesla i pomože Sansi da ustane. „Šada gore. Hajde, devojko, držim te.“ Sansa mu zahvali na ljubaznosti, ali joj on odgovori samo roktanjem. Bilo je mnogo lakše penjati se uz lestvice od užeta nego spuštati se niz liticu. Veslač Ozvel je išao odmah iza nje, dok je ser Dontos ostao u čamcu.

Dva mornara su čelala kraj ograde da joj pomognu da je pređe. Sansa je drhtala. „Hladno joj je“, ču nekoga kako govori. On skíde svoj plašt i stavi joj ga preko ramena. „Eto, tako je bolje, moja gospo? Opusti se, najgore je prošlo.“

Prepoznala je taj glas. *Ali on je u Dolu*, pomisli. Pored njega je stajao ser Lotor Brun s bakljom.

„Lorde Petire“, viknu Dontos iz čamca. „Moram da odveslam nazad pre nego što krenu da me traže.“

Petir Beliš položi šaku na ogradu. „Ali ćeš prvo hteti svoju u nagradu.“

„Deset hiljada zmajeva, toliko beše?“

„Deset hiljada.“ Dontos protrlja usta nadlanicom. „Kao što si obećao, moj gospodaru.“

„Ser Lotore, nagradu.“

Lotor Brun spusti baklju. Tri čoveka pridoše ogradi, digoš samostrele, okínuše. Jedna strelica pogodi Dontosa u grudi dok je dizao pogled, i probi mu levu krunu na ogrtaču. Druge mu se zariše u grlo i truh. Desilo se tako brzo da ni Dontos ni Sansa nisu imali vremena da viknu. Onda Lotor Brun baci baklju na leš. Čamčić je već sav buktao kada galija zaplovi.

„Ubio si ga.“ Stežući ogradu, Sansa se okrenu i izbljuva se. Je li to pobegla od Lanistera da bi upala u nešto mnogo gore?

„Moja gospo“, prošapta Maloprstić, „takav čovek ne zavreduje tvoju tugu. Bio je pijanac i ničiji prijatelj.“

„Ali on me je *spasao*.“

„Prodao te je za obećanih deset hiljada zmajeva. Zbog tvog nestanka, misliće da si umešana u Džofovu smrt. Zlatni plaštovi će te tražiti, a evnuh će zazveclati svojom kesom. Dontos... pa, čula si ga i sama. Prodao te je za zlato, a kada bi ga propio, prodao bi te ponovo. Vreća zmajeva kupuje nečiju tišinu na određeno vreme, ali je dobro nacišana strelica kupuje zauvek.“ Tužno se osmehnu. „Sve što je radio, radio je po mom zahtevu. Nisam se usuđivao da se s tobom otvoreno vidam. Kada sam čuo kako si mu spasla život na Džofovom turniru, znao sam da će biti savršen posrednik.“ Sansa oseti mučninu. „Rekao je da je moj Florijan.“

„Sećaš li se kojim slučajem šta sam ti rekao onog dana kada je tvoj otac sedeo na Gvozdenom prestolu?“

Ta uspomena joj se živo vrati. „Rekao si mi da život nije pesma. Da ću to jednog dana na svoju žalost naučiti.“ Osetila je suze u očima, mada nije znala plaće li to za ser Dontosom Holardom, za Džofom, za Tirionom ili zbog sebe. „Zar će sve oko mene uvek biti laž, baš sve?“

„Skoro sve. Osim tebe i mene, naravno.“ Osmehnuo se. „*Dođi noćas u bogošumu ako hoćeš kući.*“

„Ta poruka... ti si je napisao?“

„Morala je da bude bogošuma. Nijedno drugo mesto u Crvenoj utvrdi nije bezbedno od evnuhovah pićica... ili pacovčića, kako ih ja zovem. U bogošumi umesto zidova stoji drveće. Nebo umesto tavanice. Korenje i zemlja i kamenje umesto poda. Pacovi nemaju gde da se skrivaju. A pacovi moraju da se skrivaju da ih ljudi ne bi naboli na mačeve.“ Lord Petir je uze pod ruku. „Dozvoli mi da ti pokažem tvoju kabinu. Znam da si imala dugačaki naporan dan. Sigurno si umorna.“

Mali čamac se već bio pretvorio u pramičak dima i plamena iza njih, gotovo nestao u beskonačnosti mora u zoru. Nije bilo povratka; mogla je da ide samo napred. „Vrlo umorna“, priznade.

Dok ju je odvodio dole, rekao je: „Pričaj mi o svadbi. Kraljica se baš potrudila. Pevači, žongleri, medved što igra... je li tvoj mali gospodar muž uživao u mojim kepecima vitezovima?“

„Tvojim?“

„Morao sam da ih dovedem čak iz Bravosa i da ih sakrijem u jednom bordelu do svadbe. Cenu prevazilazi samo uloženi napor. Izuzetno je teško sakriti kepeca, a Džofrii... neke žedne ljude moraš da vodiš na vodu, ali Džofriju čovek mora da je bučka da bi shvatio kako može da je pije. Kada sam mu rekao za moje malo iznenađenje, veličanstvo je upitalo: 'Zašto bih hteo da na svojoj svadbi imam neke ružne kepece? Mrzim kepece.' Morao sam da ga uhvatim za rame i prošapučem: 'Ali ne toliko koliko će ih mrzeti tvoj ujak'“

Paluba im se ljuljala pod nogama, i Sansa oseti kao da se i čitav svet ljulja. „Misle da je Tirion otrovao Džofriju. Ser Dontos kaže da su ga uhapsili.“

Maloprstić se osmehnu. „Prijaće ti da postaneš udovica, Sansa.“

Od te pomisli joj želudac zaigra. Možda više nikada neće morati da deli postelju s Tirionom. *Baš* je to i želela... zar ne?

Kabina beše niska i pretrpana, ali na uzani brodski krevet beše stavljen perjani dušek da bi bio udobniji, i prekriven debelim krznima. „Malo je tesno, znam, ali neće ti biti previše neprijatno.“ Maloprstić pokaza na kovčeg od kedrovine ispod prozora. „Unutra ćeš naći čistu odeću. Haljine, rublje, tople čarape, plašt. Bojim se, samo vunene i lanene. Nedostojne tako lepe device, ali će poslužiti da budeš suva i čista dok ne nademo nešto bolje.“

*Sve je ovo pripremio za mene.* „Moj gospodar, ne... ne shvatam... Džofri ti je dao Harendvor, proglasio te vrhovnim gospodarom Trozupca... zašto...“

„Zašto bih želeo njegovu smrt?“ Maloprstić slegnu ramenima. „Nisam imao nikakav motiv. Osim toga, ja sam hiljadu luga daleko u Dolu. Moraš paziti da ti neprijatelji uvek budu zbunjeni. Ako nikada nisu sigurni ko si i šta želiš, ne mogu znati šta ćeš sledeće uraditi. Ponekad je najbolji način da ih zbuniš taj da odigraš poteze koji nemaju cilja, ili čak naizgled rade protiv tebe. Zapamti to, Sansa, kada dođe vreme da i ti zaigraš igru.“

„Koju... koju igru?“

„Jedinu igru. Igru prestola.“ Skloni joj pramen kose s lica. „Dovoljno si odrasla da znaš kako smo tvoja majka i ja bili više od prijatelja. Postojalo je vreme kada je Ket bila sve što sam tražio od sveta. Usudio sam se da sanjam život koji bismo možda vodili, i decu koju bi mi rodila... ali ona je bila kći Brzorečja, kći Hostera Tulija. *Porodica, dužnost, čast*, Sansa. *Porodica, dužnost, čast* značili su da ja nikada neću dobiti njenu ruku. Ali dala mi je nešto lepše, dar koji svaka žena može samo jednom da da. Kako bih mogao da okrenem leđa njenoj kćeri? U nekom boljem svetu, ti bi bila moja, a ne Edarda Starka. Moja odana, verna kći... Izbrisi Džofrija iz misli, dušice. Dontosa, Tiriona, sve njih. Oni te više nikada neće mučiti. Sada si bezbedna, i to je sve što je bitno. Bezbedna si sa mnom, i jedriš kući.“

## DŽEJMI

*Kralj je mrtav*, rekli su mu, ne zajući da je Džofri njegov sin kao i njegov vladalac.

„Baš mu je prerezao grkljan bodežom“, saopštio je neki torbar u drumskom svratištu gde su proveli noć. „Spio mu je krv iz velikog zlatnog pehara.“ Čovek nije prepoznao bradatog jednorukog viteza sa velikim slepim mišem na štitu, baš kao ni ostali, tako da je govorio reči koje bi progutao da je znao ko ga sluša.

„Otrov ga je ubio“, tvrdio je krčmar. „Dečaku je lice potamnelo kao šljivica.“

„Nekmu Otac pravedno sudi“, promrmljao je obrednik

„Kepecova žena je učestvovala u ubistvu“, zakleo se jedan strelac u livreji lorda Rouena. „Posle je nestala iz dvorane u oblaku sumpora, a videli su avetinjskog jezovuka lako se šunja Crvenom tvrđavom dok mu krv kaplje iz čeljusti.“

Džejmi je sve to čutke slušao, puštajući reči da proleću, zaboravivši rog piva u zdravoj ruci. *Džofri. Moja krv. Moj prvenac. Moj sin.* Polušao je da se priseti dečakovog lica, ali su se crte stalno pretvarale u Serseine. *Biće u žalosti, raščupane kose i očiju crvenih od plača, usta će joj drhtati dok pokušava da govori. Ponovo će zaplakati kada me bude videla, mada će se truditi da potisne suze.* Njegova sestra je retko plakala, osim kada je bila sa njim. Nije podnosila da je drugi smatraju slabom. Samo je svom blizancu pokazivala svoje rane. *Od mene će tražiti utehu i osvetu.*

Sutradan su jahali žestoko, na Džejmijev zahtev. Sin mu je bio mrtav, i bio je potreban svojoj sestri.

Kada ugledaše grad pred sobom, kule stražare tamne u nadolazećem sutonu, Džejmi Lanister dokasa do Voltona Čelične Cevanice, iza Nejga sa mirovnim barjakom.

„Kakav je to odvratan smrad?“ - požali se severnjak

*Smrt*, pomisli Džejmi, ali reče: „Dim, znoj i govna. Ukratko, Kraljeva Luka. Ako imaš dobar nos, osetičeš i izdajstvo. Nikada ranije nisi omirisao grad?“

„Omirisao sam Bela sidrišta. Nisu ovalo smrdela.“

„Bela sidrišta su prema Kraljevoj Luci kao moj brat Tirion prema ser Gregoru Kleganiju.“

Nejg ih povede uz nizak brežuljak sedam repova na mirovnom barjaku dizalo se i okretalo na vetru, uglačana sedmokraka zvezda blistala je na koplju. *Da li je moj brat stvarno ubio dečaka?* Džejmi u to nije mogao da poveruje.

Bio je čudno miran. Znao je da ljudi umeju da polude od bola kada im deca umru. Da čupaju kosu, da proklinju bogove i kunu se u krvavu osvetu. Pa zašto je on tako malo osećao? *Dečak je živio i umro verujući da mu je Robert Barateon otac.*

Džejmi je prisustvovao njegovom rođenju, to je bila istina, mada više zbog Sersei nego zbog deteta. Ali ga nikada nije držao u naručju. „Kako bi to izgledalo?“ - upozorila ga je sestra kada su babice konačno otišle. „Dovoljno već ne valja što Džofri toliko liči na tebe, ne moraš još i da se toliko njim oduševljavaš.“ Džejmi je popustio bez borbe. Dečak je bio bučan ružičasti stvor kojij je zahtevao previše Serseinog vremena, Serseine ljubavi i Serseinih grudi. Robert je mogao slobodno da ga uzme.

*A sada je mrtav.* Zamislio je Džofa kako leži miran i hladan, lica crnog od otrova, pa ipak nije osećao ništa. Možda je stvarno čudovište, kao što ljudi tvrde. Ako bi mu Otac na nebesima ponudio nazad sina ili šaku, Džejmi je znao šta bi odabrao. Ipak, imao je i drugog sina, i dovoljno semena za još mnoge. *Ako Sersei hoće još jedno dete, daću joj ga... a ovog puta ću ga držati u naručju, i nek*

*Trudini nose sve kojima se to ne dopadne.* Robert je trulio u grobu, a Džejmiju je bilo muka od laži.

Naglo se okrenuo i odjurio do Brijene. *Bogovi znaju zašto se trudim. Ona je najmehurjeljubivije stvarjenje koje sam ikada imao nesreću da sretmem.* Devojčura je jahala dobrano pozadi i koju stopu sa strane, kao da hoće da naglasi kako nije deo njihove povorke. Usput su joj našli mušku odeću; tuniku tu, ogrtač tamo, čakšire i plašt sa kapuljačom, čak i stari gvozdeni grudni oklop. Izgledala je opuštenije odvena kao muškarac, ali ništa neće učiniti da izgleda lepše. *Ni srećnije.* Kada su jednom izašli iz Harendvora, njena uobičajena zadržta tvrdoglavost brzo se vratila. „Hoću da mi vratite oružje i oklop“, uporno je zahtevala. „O, pa naravno, jedva čekamo da te odenemo u čelik“, odgovorio je Džejmi. „Posebno u kacigu. Svi ćemo biti mnogo srećniji ako budeš držala usta zatvorena a vizir spušten.“

To je Brijena i uradila, ali su njene mračne čutnje uskoro počele da mu nagrjavaju dobro raspoloženje gotovo jednako kao Kiburnovi beskonačni polušajji da mu se dodvori. *Nikada nisam pomislio da će mi nedostajati društvo Kliosa Freja, bogovi mi pomogli.* Počeo je da žali što je ipak nije ostavio medvedu.

„Kraljeva Luka“, objavi Džejmi kada je nađe. „Naše putovanje je gotovo, moja gospo. Ispunila si zavet i dovela me u Kraljevu Luku. Čitavog, osim šake.“

Brijenine oči behu beživotne. „To je bila samo polovina mog zaveta. Rekla sam leđi Kejtlin da ću joj vratiti kćeri. Ili bar Sansu. A sada...“

*Nikada nije upoznala Roba Starka, ali više tuguje za njim nego ja za Džofom.* Ili je možda žalila leđi Kejtlin. Bili su u Sarenšumi kada su čuli te vesti, od jedne rumene bačve od viteza po imenu ser Bertram Bizberi, čiji je grb prikazivao tri košnice na prugastom crno-žutom polju. Koliko juče je kroz Sarenšumu prošao odred vojnika lorda Pajpera, rekao im je Bizberi, žurili su za Kraljevu Luku, i oni sa mirovnim barjakom. „Pošto je Mladi Vuk mrtav, Pajper ne vidi svrhu dalje borbe. Sin mu je sužanj u Blizancima.“ Brijena je zurila kao krava što se samo nije zagrcnula usred preživanja, tako da je na Džejmija palo da izvuče priču o Crvenoj svadbi.

„Svaki veliki lord ima nepokorne vazale koji mu zavide na njegovom položaju“, rekao joj je posle. „Moj otac je imao Rejne i Tarbeke. Tireli imaju Florente, Hoster Tuli je imao Valdera Freja. Samo sila drži te ljude gde im je mesto. Čim namirišu slabost... u Doba junaka, Boltoni su drali Starkove i nosili njihove kože kao plaštove.“ Izgledala je tako nesrećno da je Džejmi skoro poželeo da je uteši.

Od tog dana Brijena je bila napola mrtva. Čak ni kada bi je oslovio sa „devojčuro“ nije dobijao nikakav odgovor. *Sva snaga je iz nje iščilela.* Žena je gurnula stenu na Robina Rigeru, borila se protiv medveda turnirskim mačem, odgrizla uvo Vargu Houtu i tukla se protiv Džejmija dok mu nije ponestalo snage... ali sada je bila slomljena, gotova. „Razgovaraću sa ocem o tome da te vrati na Oporje, ako to želiš“, rekao joj je. „Ili ako bi radije ostala, možda bih mogao da ti nađem neko mesto na dvoru.“

„Da budem dvorska dama kraljici?“ - upitala je tupo.

Džejmi se priseti kako je izgledala u onoj haljini od ružičastog satena i pokuša da ne misli šta bi njjegova sestra rekla o takvoj pratilji. „Možda položaj u Gradskoj straži...“

„Neću da služim sa krivokletnicima i ubicama.“

*Zašto si onda ikada pripasala mač?* - zamalo da kaže, ali se ugrize za jezik. „Kako hoćeš, Brijena.“ Jednom rukom okrenu konja i ostavi je.

Božja kapija bila je otvorena kada stigoše do nje, ali je drum zakrčivalo dvadesetak taljiga, natovarenih buradima piva i jabuka, balama slame i najvećim tikvama koje je Džejmi u životu video. Skoro sva kola imala su stražare; oklopne pešake sa grbovima neznatnih lordova, najamnike u

veržihačama i tvrdoj koži, ponekad tek seljačke sinove rumenih obraza koji su stezali koplja domaće izrade. Džejmi im se svima osmehivao dok je kaskao pored. Na kapiji, zlatni plaštovi skupljali su novčiće od svih vozara pre nego što bi ih propustili. „Šta je to?“ - upita Čelična Cevanica.

„Moraju da plate za pravo da prodaju robu u gradu. Po naredenju kraljeve desnice i gospodara kovnica.“

Džejmi pogleda dugački red taljiga, kola i natovarenih konja. „A ipak stojte u redu da plate?“

„Ovde može dobro da se zaradi sad kada su borbe okončane“, reče im vedro mlinar u najbližim kolima. „Lanisteri sada drže grad, stari lord Tivin od Stene. Priča se da sere srebro.“

„Zlato“, ispravi ga Džejmi suvo. „A Maloprstić ga kuje od zlatnih ribica, jamčim ti.“

„Bauk je sada gospodar kovnica“, reče kapetan kapije. „Ili je donedavno bio, sve dok ga nisu uhapsili zbog ubistva kralja.“ Čovek sumnjičavo odmeri severnjake. „A ko ste mi pa vi?“

„Ljudi lorda Boltona, došli smo da vidimo kraljevu desnicu.“

Kapetan pogleda Nejga sa mirovnim barjakom. „Došli ste da se pokorite, hoćeš da kažeš. Niste prvi. Idite pravo u zamač i nemojte da izazivate nevolje.“ Mahnu im da prođu i vrati se kolima.

Ako je Kraljeva Luka oplakivala svog mrtvog dečaka-kralja, Džejmi to ni po čemu nije video. Na Ulici semenja, brat prosjaku izlizadoj odori glasno se molio za Džofrijevu dušu, ali mu prolaznici nisu poklanjali više pažnje nego prozorskom kapku što lupa na vetru. Na sve strane je vrvelo ubičajeno mnoštvo; zlatni plaštovi u crnim veržnjačama, pekarski pomoćnici koji prodaju pecivo i hleb i pituljice, kurve rašniranih prslučića koje se naginju preko prozora, slivnici prepuni izmeta. Prošli su kraj petorice ljudi koji su pokušavali da izvuku mrtvog konja iz uličice, a nedaleko je žongler bacao kroz vazduh noževe, na oduševljenje čopora pijanih Tirelovih vojnika i male dece.

Dok je jahao poznatim ulicama, sa dve stotine severnjaka, meštram bez lanca i ružnim čudovištem od žene kraj sebe, Džejmi je shvatio da ne privlači baš ničiji pogled. Nije znao da li bi to trebalo da ga zabavlja ili ljuti. „Ne prepoznaju me“, reče Čeličnoj Cevanici dok su jahali pu ko Obučarskog trga.

„Lice ti se promenilo, a i ruke“, odgovori severnjak. „A sada imaju i novog Kraljeubicu.“

Kapije Crvene tvrđave bile su otvorene, ali im desetak zlatnih plaštova prepreči put. Kada im Čelična Cevanica prijaha, spustiše koplja, ali Džejmi prepoznađe belog viteza koji im je zapovedao. „Ser Merine.“

Ser Merinovi teški kapci širom se otvoriše. „Ser Džejmi?“

„Kako je lepo kada te se sete! Skloni ove ljude.“

Mnogo je vremena prošlo otkako je neko tako hitro skočio da ga posluša. Džejmi je zaboravio koliko mu se to dopada.

U spoljnom dvorišm zatekoše još dvojicu Kraljevih gardista; dvojicu koji nisu nosili bele plaštove kada je Džejmi poslednji put tu služio. *Sasvim nalik na Sersei da me imenuje za lorda zapovednika, a onda mi odabere počinjene bez moje saglasnosti.* „Vidim da mi je neko dao dva nova brata“, reče dok je sjahivao.

„Imamo tu čast, ser.“ Vitez od Cveča blistao je tako lep i čist u belom oklopu i svili da se Džejmi u poređenju s njim oseti odrpano i prljavo.

Džejmi se okrenu Merinu Trentu. „Ser, nisi bio prilježan u učenju naše nove braće njihovim dužnostima.“

„Kakvim dužnostima?“ - upita Merin Trent odbrambeno.

„Čuvanju kraljevog života. Koliko si monarha izgubio dok sam bio odsutan iz grada? Dvojicu, rekao bih.“

Onda ser Belon vide patrljak „*Tvoja šaka...*“

Džejmi se prisili na osmeh. „Sada se borim levicom. Tako je bar malo zanimljivije. Gde ću naći svog gospodara oca?“

„U radnoj sobi sa lordom Tirelom i princem Oberinom.“

*Mejs Tirel i Crvena Kobra za istim stolom? Sve čudnije i čudnije.* „Da li je kraljica sa njima?“

„Nije, moj gospodaru“, odgovori ser Belon. „Naći ćeš je u obredištu kako se moli nad kraljem Džof...“

„Ti!“

Poslednji severnjak je sjahao, vide Džejmi, i sada je Loras Tirel ugledao Brijenu.

„Ser Lorase.“ Glupo je stajala, držeći uzde.

Loras Tirel zakorači prema njoj. „Zašto?“ - reče. „Reći ćeš mi zašto. Bio je dobar prema tebi, dao ti je dugin plašt. Zašto si ga ubila?“

„Nisam. Umrla bih za njega.“

„I hoćeš.“ Ser Loras isuka dugački mač.

„Nisam to bila ja.“

„Emon Kaj se na samrti zakleo da jesi.“

„Bio je van šatora, nije video...“

„U šatoru nije bilo nikoga sem tebe i leđi Stark. Tvrđiš li da je ta stara žena prosekla kaljeni čelik?“

„Došla je *senka*. Znam kako to ludo zvuči, ali... pomagala sam Renliju da navuče oklop, a sveće su utrnule, krv je poletela na sve strane. Bio je to Stanis, rekla je leđi Kejtlin. Njegova... njegova senka. Nemam ništa s tim, kunem se čašću...“

„Ti nemaš časti. Isući mač. Neću da se govori kako sam te ubio goloruku.“

Džejmi stade između njih. „Skloni mač, ser.“

Ser Loras ga obide. „Zar si i lukavica sem što si ubica, Brijena? Zato si pobegla krvavih ruku? *Isući mač, ženo!*“

„Bolje bi ti bilo da ga ne isuče.“ Džejmi mu ponovo stade na put. „Ili ćemo morati tvoj leš da iznesemo. Devojčura je jaka kao Gregor Klegani, mada ne i toliko lepa.“

„Ovo te se ne tiče.“ Ser Loras ga gurnu u stranu.

Džejmi zgrabi momka zdravom rukom i cimnu ga tako da se okrete. „Ja sam *lord zapovednik Kraljeve garde*. ti drsko štene. *Tvoj zapovednik sve dok nosiš taj beli plašt. Sada sklanjaj svoj prokleti mač*, ili ću ti ga uzeti i nabiti u neko mesto koje čak ni Renli nije našao.“

Momak je na tren oklevao, dovoljno dugo da ser Belon Svon kaže: „Poslušaj lorda zapovednika, Lorase.“ Neki zlatni plaštovi tada isukaše svoj čelik, a to izazva neke ljude iz Užasnika da urade isto. *Sjajno, pomisli Džejmi, nisam pošteno ni sjahao, a već smo na ivici krvoproliča usred zamka.*

Ser Loras uz tresak nabi mač u korice.

„Nije bilo tako teško, zar ne?“

„Hoću da je uhapse.“ Ser Loras upre prstom. „Leđi Brijena, optužujem te za ubistvo lorda Renlija Barateona.“

„Čisto uzgred“, reče Džejmi, „devojčura ima časti. Više nego što sam video da je imaš ti. A možda čak i govori istinu. U pravu si, da je baš najbistrija - i nije, ali bi čak i moj konj smislio bolju laž ako bi želeo da laže. Međutim, ako baš zahtevaš... ser Belone, otpрати leđi Brijenu do ćelije u kuli i drž je tamo pod stražom. I nađi prikladne odaje za Čeličnu Cevanicu i njegove ljude sve dok moj otac ne bude mogao da ih primi.“

„Da, moj gospodaru.“

U Brijenim krupnim plavim očima jasno se videlo koliko je povređena dok su je Belon Svon i desetak zlatnih plaštova odvodili. *Trebalo bi da mi šalješ poljupce, devojčuro*, požele da joj kažu. Zašto mora pogrešno da protumači baš svako njegovo proketo delo? *Eris. Sve to potiče od Erisa*. Džejmi se okrenu od devojčure i krenu preko dvorišta.

Vrata kraljevskog obredišta čuvalo je još jedan vitez u belom oklopu; visok crnobrad čovek širokih ramena i lukastog nosa. Kada vide Džejmija, kiselu se osmehnu i upita: „A kuda si ti to pošao?“

„U obredište.“ Džejmi diže patrljak da pokaže. „To tu. Hoću da vidim kraljicu.“

„Veličanstvo je u žalosti. A zašto bi ona htela da vidi nekoga kao što si ti?“

*Zato što sam njen ljubavnik i otac njenog ubijenog sina*, požele da kažu. „Ko si, u sedam paklova, ti?“

„Vitez iz Kraljeve garde, a tebi bi bolje bilo da naučiš šta znači poštovanje, bogalju, ili ću ti odseći i drugu šaku, pa ćeš morati da srčeš kašu pravo iz zdele.“

„Ja sam kraljičin brat, ser.“

To je belom vitez u bilo smešno. „Pobegao si, je l' tako? A malo i porastao, moj gospodaru?“

„Njen drugi brat, gluperdo. I lord zapovednik Kraljeve garde. Sada se sklanjaj, ili ćeš zazaliti.“

Gluperda ga ovog puta dobro odmeri. „Zar je... ser Džejmi.“ Ispravi se. „Oprosti mi, plemeniti gospodaru. Nisam te prepoznao. Ja imam čast da budem ser Ozmund Kettleblek.“

*Gde je u tome čast?* „Hoću da budem nasamo sa sestrom. Postaraj se da niko drugi ne ude u obredište, ser. Bude li nas bilo ko uznemiravao, skinuću ti glavu.“

„Razumem, ser. Biće tvoja volja.“ Ser Ozmund otvori vrata.

Sersei je klečala pred Majčinim oltarom. Džofrijev otvoreni kovčeg ležao je ispod Stranca, koji je vodio umrle u drugi svet. Težak miris tamjana lebdeo je u vazduhu, gorele su stotine sveća, šaljući stotine molitvi. *Džofu će svaka i te kako trebati*.

Njegova sestra pogleda preko ramena. „Ko?“ - upita, a onda: „Džejmi?“ Ustade, očiju punih suza. „Jesi li to stvarno ti?“ Nije mu, međutim, prišla. *Nikada mi nije prilazila, pomisli on. Uvek je čekala, puštala da ja pridem njoj. Ona daje, ali prvo moram da zatražim*. „Trebalo je ranije da dođeš“, prošaputa kada je on zagrlji. „Zašto nisi došao ranije, da ga čuvaš? Mog dečaka...“

*Našeg dečaka*. „Došao sam što sam brže mogao.“ Otrgnu se iz zagrljaja i koraknu unazad. „Napoliu je rat, sestro.“

„Tako si mršav. A tvoja kosa, tvoja zlatna kosa...“

„Kosa će da poraste.“ Džejmi diže patrljak *Ona mora da vidi*. „Ovo neće.“

Oči joj se raširiše. „Starlovi...“

„Ne. Ovo je delo Varga Houta.“

To ime joj ništa nije značilo. „Ko je on?“

„Bio je Jarac od Harendvora. Bar nakratko.“

Sersei se okrenu da pogleda Džofrijev kovčeg. Odenuli su mrtvog kralja u pozlaćeni oklop, sablasno sličan Džejmijevom. Vizir kacige beše spušten, ali su sveće toplo odbleskivale na zlatu, tako da je dečak u smrti svetlucao blistavo i smelo. Svetlost sveća budila je i vatre u rubinima koji su krasili prsluk Serseine crne haljine. Kosa joj je padala po ramenima, nepovezana i neočešljana. „On ga je ubio, Džejmi. Baš kao što mi je pretio. Rekao je da će mi jednog dana, kada pomislim da sam sigurna i srećna, pretvoriti radost u pepeo.“

„Tirion je to rekao?“ Džejmi nije želeo u to da poveruje. Rodoubistvo je gore od kraljeubistva, u očima bogova i ljudi. *Znao je da je dečak moj. Voleo sam Tiriona. Bio sam dobar prema njemu*. Pa,



osim onda, jednom... ali Bauktu istinu ne zna. *Ili možda zna?* „Zašto bi on ubio Džofa?“

„Zbog kurve.“ Ona mu zgrabi zdravu šaku i čvrsto je stegnu. „*Rekao* mi je da će to da uradi. Džof je znao. Dok je umirao, *pokazao* je na svog ubicu. Na naše nakazno malo čudovište od brata.“ Poljubi Džejmijeve prste. „Ubićeš ga za mene, je li tako? Osvetićeš našeg sina.“

Džejmi se povuče. „On mi je još brat.“ Gurnu joj patrljak pod nos, za slučaj da ga nije videla. „A ja više nisam u stanju nikoga da ubijem.“

„Imaš i drugu šaku, zar ne? Ne tražim ti da pobediš Pseto u bici. Tirion je *kepec* zaključan u ćeliji. Stražari će se pred *ibom* skloniti.“

Ta pomisao mu okrenu stomak. „Moram da saznam više o tome. Kako se desilo.“

„J hoćeš“, obeća Sersei. „Sudićemo mu. Kada čuješ sve što je uradio, želećeš njegovu smrt isto koliko i ja.“ Dodirnu mu lice. „Bila sam izgubljena bez tebe, Džejmi. Bojala sam se da će mi Starlovi poslati tvoju glavu. To ne bih mogla da podnesem.“ Poljubi ga. Blag poljubac, tek ovlašni dodir usnama, ali je osetio kako drhti kad ju je zagrlio. „Nisam cela bez tebe.“

U poljupcu kojim joj je uzvratilo nije bilo nežnosii, već samo žudnje. Njena usta se otvoriše da prime njegov jezik. „Ne“, reče ona slabašno kada mu usne podoše niz njen vrat, „ne ovde. Obrednici...“

„Nek Tuđini odnesu obrednike.“ Poljubio ju je ponovo, poljubio ju je tihu, ljubio je dok nije zasterjala. Onda je srušio sveće na pod i digao je na Majčin oltar, zadigao joj haljinu i svilenu podsuknju. Udarala ga je po grudima slabim pesnicama, šapućući o riziku, o opasnosti, o njihovom ocu, o obrednicima, o gnevu bogova. Nije je čuo. Otvorio je čakšire i popeo se i raširio njene bele noge. Jednom rukom je kliznuo uz njenu butinu i ispod veša. Kada ga je otrgao, video je da ima mesečnu krv, ali bilo je svejedno.

„Požuri“, šaputala je tada, „brzo, brzo, sada, hajde sada, uzmi me sada. Džejmi Džejmi Džejmi.“ Pomogla mu je da uđe. „Da“, reče Sersei dok se on zabijao, „moj brate, mili brate, da, baš tako, da, imam te, sada si kod kuće, sada si kod kuće, *kod kuće*.“ Poljubila ga je u uho i pogladila mu kratku čekinjastu kosu. Džejmi se izgubio u njenom telu. Osećao je Serseino srce kako kuca u ritmu njegovog, i vlagu semena i krvi gde su se spojili.

Ali čim su završili, kraljica reče: „Pusti me. Ako nas ovaklo otkriju...“

On otkevajući ustade i pomože joj da ustane sa oltara. Bledi mermer bio je umrljan krvlju. Džejmi ga obrisa rukavom, a onda se saže da pokupi sveće koje je srušio. Srećom, sve su se ugasile kada su pale. *Da se obredište upalilo, ne bismo primetili.*

„Ovo je bila ludost.“ Sersei popravi haljinu. „Dok je otac u zamku... Džejmi, moramo da budemo opreznii.“

„Muka mi je od opreznosti. Targarjani su udavali braću za sestre, zašto mi da ne uradimo isto? Uđaj se za mene, Sersei. Stani pred čitavim kraljevstvom i reci da mene želiš. Imaćemo svoju svadbenu gozbu, i napravićemo novog sina umesto Džofrija.“

Ona ustuknu. „To nije smešno.“

„Čuješ li me kako se kličem?“

„Jesi li pamet ostavio u Brzorežu?“ U glasu joj je bilo oštine. „Tomenovo pravo na presto potiče od Roberta, to dobro znaš.“

„Imaće Livačku stenu, zar ona nije dovoljna? Nek otac sedi na prestolu. Ja samo želim tebe.“ Krenu da joj dodirne obraz Stare navike teško su umirale, i digao je desnu ruku.

Sersei se trže od patrljaka. „*Nemoj... nemoj tako da govoriš. Plašiš me, Džejmi. Ne budi glup.* Jedna

poprečna reč, i zbog tebe ćemo sve da izgubimo. Šta su ti to uradili?“

„Odsekli su mi ruku.“

„Ne, ima tu još nešto, *promenio* si se.“ Ona ustuknu za korak „Razgovaraćemo kasnije. Sutra. U ćeliji me čekaju služavke Sansa Stark, moram da ih ispitam... ti treba da odeš ocu.“

„Prešao sam hiljadu liga da bih došao tebi, a usput izgubio bolji deo. Ne govori mi da odem.“

„Ostavi me“, ponovi ona, okrećući se.

Džejmi zaveza čakšire i poslušna je. Koliko god da bio umoran, nije mogao da potraži krevet. Do sada je njegov gospodar otac sigurno saznao da se on vratio u grad.

Desničinu kulu čuvali su lanisterski domaći gardisti, koji su ga odmah prepoznali. „Bogovi su milostivi što su nam te vratili, ser“ reče jedan i otvori vrata.

„Bogovi nemaju ništa s tim. Kejtlin Stark me je vratila. Ona i Gospodar Užasnika.“

Uspe se uz stepenice i nenajavljen uđe u radnu odaju. Zateče oca kako sedi kraj vatre. Lord Tivin je bio sam, na čemu je Džejmi bio zahvalan. Nije mu se žurilo da se pohvali osakaćenom rukom pred Lordom Tirelom ili Crvenom Kobrom, a još manje pred obojicom istovremeno.

» Džejmi“, reče lord Tivin kao da su se poslednji put videli jutros za doručkom. „Lord Bolton me je naveo da te ranije očekujem. Nadao sam se da ćeš stići za svadbom.“

„Zadržao sam se.“ Džejmi tiho zatvori vrata. „Kažu mi da je moja sestra prevazišla samu sebe. Sedamdeset i sedam jela i jedno *kraljeubistvo*, talke svadbe nikada ranije nije bilo. Koliko dugo znaš da sam slobodan?“

„Evnih mi je rekao nekoliko dana nakon tvog belstva. Poslao sam ljude u rečne zemlje da te traže. Gregora Kleganija, Semvela Spajsera, braću Plam. Varis je takođe stupio u potragu, ali tiho. Složili smo se da što manje ljudi zna da si slobodan, to će te manje goniti.“

„Da li je Varis spomenuo ovo?“ Približio se vatri, da mu otac vidi.

Lord Tivin se pridignu sa stolice i zaštitu između stegnutih zuba. *Ko je to uradio?* Ako ledi Kejtlin misli...“

„Ledi Kejtlin mi je držala mač pod grlom da se zakujem da ću joj vratiti kćeri. Ovo je delo tvog Jarca. Varga Houta, gospodar Harendvora.“

Lord Tivin skrenu pogled, zgađen. „Više nije. Ser Gregor je zauzeo zamak Najamnici su napustili svog vrlag kapetana, skoro svi do poslednjeg, i neki bivši ljudi ledi Vent su otvorili malu kapiju. Klegani je našao Houta kako sedi sam u Dvorani stotinu ognjišta, napola lud od bola i groznice od zagnojene rane. U pitanju je bilo uho, tako su mi rekli.“

Džejmi je morao da se nasmeje. E, ovo je slatko. *Njegovo uho!*, jedva je čekao da ispriča Brijeni, mada to devojčuri neće biti ni upola tako smešno kao njemu. „Je li već mrtav?“

„Biće uskoro. Odsekli su mu šake i stopala, ali se čini da Kleganija zabavlja kako Kohoranin balavi.“

Džejmijev osmeh se zgruša. „Šta je sa njegovim Hrabrim drugarima?“

„Nekolicina koja je ostala u Harendvoru mrtva je. Ostali su se razbežali. Verujem da će se uputiti ka lukama, ili će pokušati da se sakriju po šumama.“ Oči mu se vratuše na Džejmijev patrljak i usta mu se stegoše od besa. „Poskidaćemo im glave. Svima. Možeš li levicom da barataš mačem.“

*Jedva da mogu ujutru da se obučem.* Džejmi diže ruku o kojoj se govorilo da je otac osmotri. „Četiri prsta, palac, vrlo nalik onoj drugoj. Zašto ne bi bila jednako korisna?“

„Dobro.“ Njegov otac sede. „To je dobro. Imam dar za tebe. Za tvoj povratak Nakon što mi je Varis rekao...“

„Ako nije posredi nova šaka, neka sačela.“ Džejmi sede u stolicu naspram oca. „Kako je Džofri

umro?\*

„Otrov. Trebalo je da izgleda kao da se zadavio komadićem hrane, ali sam naredio da mu otvore grlo, i meštri nisu našli ništa.“

„Sersei tvrdi da je Tirion to uradio.“

„Tvoj brat je poslužio kralju otrovano vino, hiljadu ljudi ga je videlo.“

„To bi bilo prilično budalasto s njegove strane.“

„Uhapasio sam i Tirionovog štitonošu. Kao i sluškinje njegove žene. Videćemo hoće li nam oni išta reći. Ser Adamovi zlatni plaštovi traže malu Starkovu, a Varis je ponudio nagradu. Kraljevska pravda biće izvršena.“

*Kraljevska pravda.* „Pogubićeš rođenog sina?“

„Optužen je za kraljeubistvo i rodoubistvo. Ako je nevin, nema čega da se boji. Prvo moramo da razmotrimo dokaze za i protiv njega.“

*Dokaze.* U ovom gradu lažova, Džejmi je znao kakvi se sve dokazi mogu pronaći. „Renli je takode umro pod čudnim okolnostima, baš kada je to bilo potrebno Stanisu.“

„Lorda Renlija je ubila neka žena sa Oporja, iz njegove vlastite garde.“

„Ta žena sa Oporja je glavni razlog zašto sam ovde. Bacio sam je u čeliju da bih smirio ser Lorasu, ali ću pre poverovati u Renlijev duh nego da mu je ona bilo kako naudila. Ali Stanis...“

„Džofrija je ubio otrov, ne majdije.“ Lord Tivin ponovo pogleda Džejmijev patrljak. „Ne možeš da služiš u Kraljevskoj gardi bez ruke kojom barataš mačem...“

„Mogu“, prekinu ga on. „J hoću. Postoji presedan. Ili ću prelistati Belu knjigu i naći ga, ako želiš. Obogaljen ili čitav, vitez Kraljeve garde služi doživotno.“

„Sersei je to okončala kada je zamenila ser Baristana zbog njegove starosti. Prikladan poklon Veri ubediće prvoobrednika da te oslobodi zaveta. Priznajem, tvoja sestra je glupo postupila kada je oterala Selmija, ali sada kada su se kapije otvorile...“

„...neko mora ponovo da ih zatvori.“ Džejmi ustade. „Muka mi je od toga da visokorodne žene šutiraju na mene kible pune govana, oče. Niko me nikada nije pitao želim li da budem lord zapovednik Kraljevske garde, ali se čini da to jesam. Imam dužnost...“

„Imaš.“ Ustade i lord Tivin. „Dužnost prema kući Lanistera. Ti si naslednik Livačke stene. Tamo bi trebalo da budeš. Tomen bi trebalo da te prati, kao štićenik i štitonoša. Stena je mesto na kome će naučiti da bude Lanister, a hoću i da ga odvojim od majke. Nameravam da nađem novog muža za Sersei. Oberina Martela možda, kada jednom ubedim lorda Tirela da taj ugovor nije pretnja za Visoki Sad. A krajnje je vreme i da se ti oženiš. Tireli sada zahtevaju da se Margeri uda za Tomena, ali ako umesto njega ponudim tebe...“

„NE!“ Džejmi je dovoljno čuo. Ne, čuo je *i previše*. Bilo mu je muka, muka od lordova i laži, od oca, sestre, muka od čitavog tog krvavog zamešateljstva. „Ne. Ne. Ne. Ne. Ne. Koliko puta moram da kažem *ne* da bi me čuo? *Oberin Martel?* Čovek je ozloglašen, i to ne samo zato što mu je mač otrovan. Ima više kopiladi nego Robert, a spava i sa dečacima. A ako na jedan jedini trenutak misliš da ću se oženiti Džofrijevom udovicom...“

„Lord Tirel se kune da je devojka još nevinna.“

„Može nevinna i da umre, što se mene tiče. *Ne želim je, i ne želim tvoju Stenu!*“

„Ti si moj sin...“

„Ja sam vitez Kraljevske garde. *Lord zapovednik* Kraljevske garde! I to je *sve* što nameravam da budem.“

Svetlost vatri zlatno je svetlucala u nakostrešenim zaliscima koji su uokvirivali lice lorda Tivina. Na vratu mu je pulsirala vena, ali nije progovarao. I nije progovarao. I nije progovarao.

Napeta tišina potrajala sve dok Džejmi više nije mogao da je trpi. „Oče...” počeo on.

„Ti mi nisi sin.” Lord Tivin se okrenu u stranu. „Kažeš da si lord zapovednik Kraljeve garde, i samo to. Vrlo dobro, ser. Idi i vrši svoju dužnost.”

## DAVOS

Glasovi su im se dizali poput žeravica i pepela, kovitali se naspram ljubičastog večernjeg neba. „Povedi nas iz tame, o moj Gospodar. Ispuni nam srce vatrom, da bismo hodili tvojim sjajnim putem.“

Noćna vatra gorela je prkoseći dolazećem mraku, velika svetla zver čije je promenljivo narandžasto svetlo bacalo preko dvorišta senke dvadeset stopa dugačke. Svuda po zidinama Zmajkama, vojska kamenih čudovišta i nakaza kao da se migoljila i komešala.

Davos je gledao dole sa zasvođenog prozora na galeriji. Posmatrao je Melisandru kako diže ruke, kao da želi da zagrlj zadržtale plamenove. „R'lore“, pevala je glasom zvonkim i razgovetnim, „ti si svetlo našega oka, vatra našeg srca, vrelina naših utroba. Tvoje je sunce što nam greje dane, tvoje su zvezde što nas po noći štite od mraka.“

„Gospodaru svetla, zaštititi nas. Noć je mračna i puna užasa.“ Kraljica Selisa je predvodila odgovore, na usukanom licu joj se videla vatrena predanost. Kralj Stanis stajao je kraj nje, čvrsto stegnute vilice, a vrhovi crvenozlatne krune svetlucau su kada god bi pomerio glavu. *On je sa njima, ali nije deo njih*, pomisli Davos. Princeza Širin bila je između njih dvojice, sive mrlje po njenom licu i vratu činile su se gotovo crne pod svetlošću vatre.

„Gospodaru svetla, zaštititi nas“, pevala je kraljica. Kralj nije odgovarao sa ostalima. Zurio je u plamenove. Davos se pitao šta li u njima vidi. *Još jednu viziju rata koji dolazi? Ili nešto određeniye?*

„R'lore koji si nam dao dah, hvala ti“, pevala je Melisandra. „R'lore koji si nam dao dan, hvala ti.“

„Hvala ti na suncu što nas greje“, odgovoriše kraljica Selisa i ostali vernici. „Hvala ti na zvezdama koje nas gledaju. Hvala ti na ognjištima i na bakljama koje rasteruju surovu tamu.“ Davosu se činilo da manje glasova odgovara nego prošle noći; manje lica obasjanih narandžastom svetlošću vatre. Ali hoće li ih i sutra biti manje... ili više?

Glas ser Alsele Florenta odjekivao je kao truba. Stajao je, širokih grudi i krivih nogu, a vatra mu je obasjavala lice poput čudovišnog narandžastog jezika. Davos se pitao hoće li mu ser Aksel zahvaliti, posle. Delo koje su počinili te noći možda će od njega stvarno napraviti kraljevu desnicu, baš kao što je sanjao.

Melisandra viknu. „Hvala ti na Stanisu, kralju po tvojoj milosti. Hvala ti na čistoj beloj vatri njegove dobrote, na crvenom maču pravde u njegovoj ruci, na ljubavi kojom obasipa svoje verne ljude. Vodi ga i brani ga, R'lore, i daj mu snage da skrši svoje dušmane.“

„Daj mu snage“, odgovoriše kraljica Selisa, ser Aksel, Devan i ostali. „Daj mu hrabrosti. Daj mu mudrosti.“

Kada je bio dečak, obrednici su naučili Davosa da se moli Starici za mudrost, Ratniku za hrabrost, Kovaču za snagu. Ali se sada molio Majci, da zaštiti njegovog milog sina Devana od demonskog boga crvene žene.

„Lorde Davose? Valjalo bi da krenemo.“ Ser Endru mu blago dodirnu lakat. „Moj gospodaru?“

Titula mu je još čudno zvučala u ušima, pa ipak se Davos okrenu od prozora. „Da. Vreme je.“ Stanis, Melisandra i kraljičini ljudi moliće se još ceo sat ili duže. Crveni sveštenici su palili svoje vatre svakog dana sa zalaskom sunca, da zahvale R'loru na danu koji se upravo okončao, i da ga zamole da im sutra ponovo pošalje sunce koje će rasterati tamu. *Krijumčar mora da poznaje plime i kada da ih iskoristi*. Ipak je, kada se sve sabere i oduzme, on bio samo to; Davos krijumčar. Obogaljena šaka se

diže do vrata za sreću, i ne nađe ništa. Naglo je spusti i ubrza korak

Njegovi pratioci išli su odmah iza njega, držeći korak. Kopile od Noćnog poja imao je lice rošava od boginja i držanje časnog ali sirotog viteza; ser Džerald Gouer bio je plećat, otrešit i plav; ser Endru Estermont je od njega bio za glavu viši, dugačke četvrtaste brade i čupavih smeđih obrva. Svaki je na svoj način dobar čovek, pomisli Davos. *A svi će uskoro biti mrtvi ljudi ako večerašnji posao pode naopako.*

„Vatra je živa stvar“, rekla mu je crvena žena kada je zatražio da ga nauči kako da vidi budućnost u plamenovima. „Uvek se kreće, uvek menja... poput knjige čija pismena plešu i menjaju se dok pokušavaš da ih čitaš. Potrebne su godine vežbe da bi video obrise iza plamenova, i još mnogo godina da naučiš razliku između obrisa onoga što će biti i onoga što može biti ili što je bilo. Čak i tada je teško, teško. To vi ne shvatate, vi ljudi zemalja zalazećeg sunca.“ Davos ju je onda upitao kako je ser Aksel to naučio tako brzo, ali se na to ona samo tajanstveno osmehnula i rekla: „Svaka mačla može da gleda u vatru i vidi crvene miševе u igri.“

Nije u tome lagao svojim kraljevim ljudima. „Crvena žena može da vidi šta smeramo“, upozorio ih je.

„Onda bi trebalo da počnemo tako što ćemo prvo nju ubiti“, posavetova Luis Piljarica. „Znam mesto gde bismo mogli da je zaskočimo, nas četvorica sa ostrim mačevima...“

„Sve bi nas osudio na propast“, rekao je Davos. „Meštar Kresen je pokušao da je ubije, i to je odmah saznala. Iz svojih plamenova, valjda. Čini mi se da veoma brzo prepozna svaku opasnost za sebe, ali sigurno ne može da vidi *baš sve*. Ako se ne obazremo na nju, možda nas neće primetiti.“

„Nema časti u skrivanju i šunjanju“, pobuni se ser Triston od Rabošbrega, koji je bio čovek Sanglasa pre nego što je lord Ganser završio na Melisandrijoj lomači.

„Zar je tako časno izgoreti?“ - upita ga Davos. „Video si lorda Sanglasa kako umire. Zar to želiš? Meni sada ne trebaju časni ljudi. Trebaju mi *krijumčari*. Jeste li sa mnom, ili niste?“

Bili su. Bogovi smiluj se se, bili su.

Meštar Pilos je poučavao Edrika Olujnog zbrajanju kada Davos otvori vrata. Ser Endru je bio odmah iza njega; ostali su čuvali stepenice i podrumka vrata. Meštar stade. „To će biti dovoljno za danas, Edriče.“

Dečaka je upad zbunio. „Lorde Davose, ser Endru. Radimo sabiranje.“

Ser Endru se osmehnula. „Mrzeo sam sabiranje kada sam bio u tvojim godinama, braco.“

„Meni nije tako strašno. Istoriju ipak najviše volim. Puna je priča.“

„Edriče“, reče meštar Pilos, „idi po svoj plašt. Krenućes s lordom Davosom.“

„Stvarno?“ Edrik ustade. „Kuda idemo?“ Usta mu se tvrdoglavu stegnuše. „Neću da se molim Gospodaru svetlosti. Ja sam Ratnikov čovek kao moj otac.“

„Znamo“, reče Davos. „Hajde, momče, ne smemo da odlevamo.“

Edrik ogrnu debeli plašt s kukuljicom od nebojene vune. Meštar Pilos mu pomože da ga veže, i navuče kukuljicu da mu sakrije lice. „Polaziš s nama, meštre?“ - upita dečak

„Ne.“ Pilos dodirnu lanac od mnogih metala koji je nosio oko vrata. „Mesto mi je ovde na Zmajkameni. Pođi sada s lordom Davosom i radi sve što ti kaže. On je kraljeva desna ruka, upamti. Šta sam ti rekao o kraljevoj desnoj ruci?“

„Desnica govori kraljevim glasom.“

Mladi meštar se osmehnula. „Tako je. Pođi sada.“

Davos nije bio siguran u Pilosa. Možda mu se nije dopadao zato što je zauzeo mesto starog

Kresena. Ali sada je mogao samo da se divi njegovoj hrabrosti. *I on može zbog ovoga da izgubi glavu.*

Pred meštrovim odajama, ser Džerald Gouer čekao je kraj stepenica. Edrik Olujni ga je radozno pogledao. Dok su se spuštali upitao je: „Kuda idemo, lorde Davose?“

„Do mora. Čeka te brod.“

Dečak naglo stade. „Brod?“

„Jedan brod Saladora Sana. Sala je moj dobar prijatelj.“

„Ja ću poći sa tobom, brate“, pokuša da ga umiri ser Endru. „Nemaš čega da se bojiš.“

„Ja se ne bojim“, reče Edrik prezirivo. „Samo... ide li i Širin?“

„Ne“, reče Davos. „Princeza mora da ostane ovdje sa ocem i majkom.“

„Onda moram da je vidim“, objasni Edrik. „Da se oprostim. Inače će biti tužna.“

*Ali će biti još tužnija ako te vidi kako goriš.* „Nemamo vremena“, reče Davos. „Reći ću princezi da si mislio na nju. A možeš i da joj pišeš kada stigneš tamo kuda si krenuo.“

Dečak se namršti. „Siguran si da moram da idem? Zašto bi me stric poslao sa Zmajkama? Da ga nisam naljutio? Nisam to htio.“ Na licu mu se opet pojavi tvrdoglav izraz. „Hoću da vidim svog strica. Hoću da vidim kralja Stanisa.“

Ser Endru i ser Džerald se zгледаše. „Nema vremena za to, brate“, reče ser Endru.

„Hoću da ga vidim!“ - ponovi Edrik glasnije.

„On neće da vidi tebe.“ Davos je morao nešto da kaže da bi dečak nastavio da hoda. „Ja sam njegova desnica, ja govorim njegovim glasom. Moram li da odem do kralja i da mu kažem kako me ne slušaš? Znaš li kako će ga to naljutiti? Jesi li ikada video strica besnog?“ Skinu rukavicu i pokaza dečaku četiri prsta koja je Stanis skratio. „Ja jesam.“

Sve su to bile laži; u Stanisu Barateonu nije bilo gneva kada je skratio prste Viteza od Praziluka, već samo gvozdenog osećanja za pravdu. Ali Edrik Olujni tada nije bio ni rođen, i to nij je mogao da zna. A pretnja je imala željeno dejstvo. „Nije trebalo to da uradi“, reče dečak, ali pusti Davosa da ga uzme za ruku i povede niz stepenice.

Kopile od Noćnog poja im se pridružio kod podrumskih vrata. Hodali su brzo, kroz senke dvorišta i niz još jedno stepenište, ispod kamenog repa zaleđenog zmaja. Luis Piljarica i Omer Blekberi čekali su kod snažnije kapije, a dvojica stražara žalala su im vezana kod nogu. „Čamac?“ - upita ih Davos.

„Tu je“, reče Luis. „Četiri veslača. Galija je usidrena odmah iza rta. *Ludi Prendos.*“

Davos se nasmeja. *Brod imenovan po ludaku. Da, savršeno odgovara.* Sala je imao smisla za gusarski crni humor.

Zatim se spusti na koleno pred Edrikom Olujnim. „Sada moram da te ostavim“, reče. „Čamac čeka da te odveze do galije. Onda ćeš otploviti preko mora. Ti si Robertov sin, i zato znam da ćeš biti hrabar, šta god da se desi.“

„Hoću. Samo...“ Dečak je oklevao.

„Misli o ovome kao o pustolovini, moj gospodaru.“ Davos pokuša da zvuči vedro i veselo. „Ovo je početak tvoje velike životne pustolovine. Neka te Ratnik brani.“

„A tebi neka Otac pošteno sudi, lorde Davose.“ Dečak pođe sa svojim bratom od ujaka ser Endruom kroz stražnju kapiju. Ostali krenuše za njim, svi sem Kopileta od Noćnog poja. *Neka mi Otac pošteno sudi*, pomisli Davos žalostivo. Međutim, sada ga je brinulo kako će mu suditi kralj.

„Ova dvojica?“ - upita ser Roland za stražare pošto je zatvorio i zabravio kapiju.

„Odvucite ih u podrum“, reče Davos. „Oslobodite ih kada Edrik dobro odmakne.“

Kopile kratko klimnu glavom. Nije više imalo šta da se kaže; lakši deo je obavljen. Davos navuče rukavicu, poželevši da nije izgubio svoju sreću. Bio je bolji čovek, a i hrabriji, sa tom vrećicom kostiju oko vrata. Prode skraćanim prstima kroz retku smeđu kosu i zapita se treba li da je podišša. Moraće da izgleda pristojno kada bude stao pred kralja.

Zmajkamen mu nikada ranije nije izgledao tako mračno i strašno. Hodao je sporo, koraci su mu odjekivali o crne zidove i zmajevce. *Kamene zmajevce koji se, molim se, nikada neće probuditi.* Kameni bubanj dizao se pred njim ogroman i visok. Stražari pred vratima razmaknuše koplja kada se približio. *Ne za Viteza od Praziluka, već za kraljevu desnu ruku.* Davos je bar bio desnica dok je ulazio. Pitaو se šta će biti kada bude izlazio. *Ako uopšte izađem...*

Činilo se da su stepenice duže i strmije nego pre, ili je možda samo bio umoran. *Majka me ništa nije stvorila za ovakve zadatke.* Digao se previsoko i prebrzo, a tu gore, na vrhu planine, vazduh je za njega bio previše redak. Kao dečak sanjao je o bogatstvima, ali je to bilo odavno. Kasnije, odrastao, samo je želeo nekoliko jutara dobre zemlje, dvor u kome bi ostario, bolji život za svoje sinove. Slepو Kopile je imao običaj da mu govori kako pametan krijumčar nikada ne preteruje, nikada ne privlači previše pažnje na sebe. *Nekoliko jutara, krov od debala iznad glave, „ser“ ispred mog imena, trebalo je da budem zadovoljan.* Ako preživi ovu noć, uzeće Devana i odjedriće kući na Besni rt, svojoj blagoj Marji. *Zajedno ćemo tugovati za našim mrtvim sinovima, podići žive da budu dobri ljudi, i više nikada nećemo govoriti o kraljevima.*

Odaja Obojenog stola beše mračna i prazna kada Davos uđe; kralj je sigurno još kod noćne vatre, sa Melisandrom i kraljičiniim ljudima. Kleknuo je i založio vatru u kaminu, da rastera hladnoću iz okrugle odaje i odagna senke nazad u njihove uglove. Onda obide sobu, od prozora do prozora, razmače teške somotske zavese i otvori drvene žaluzine. Vetar uđe, a sa njim i snažan miris mora i soli, i cinnu mu jednostavni smeđi plašt.

Kod severnog prozora, nagnu se napolje da udahne hladni noćni vazduh, u nadi da će videti *Ludog Prendosa* kako diže jedro, ali je more bilo crno i prazno dokle god je pogled sezao. *Je li već isplovio?* Mogaо je samo da se moli da jeste. Polumesec se skrivao među retkim oblacima, a Davos je video poznate zvezde. Eno Galije, plovi na zapad; tamo je Staričin fenjer, četiri svetle zvezde, a u njima zlatasta maglina. Oblaci su zaklanjali veći deo Ledenog znaja, sve sem svetlih plavih očiju koje su obeležavale sever. *Nebo je puno krijumčarskih zvezda.* Bile su stari prijatelji, te zvezde; Davos se nadao da to znači dobru sreću.

Ali kada spusti pogled sa neba na zidine zamka, nije više bio tako siguran. Krila kamenih zmajeva bacala su velike crne senke na svetlosti noćne vatre. Poluša da kaže sebi kako su to samo kípovi, hladni i beživotni. *Ovo je nekada bilo njihovo mesto. Mesto zmajeva i zmajskih gospodara, sedište kuće Targarjena.* Targarjeni su bili kv stare Valirije...

Vetar uzdahnu kroz odaju, a u kaminu se vatra razbukta i rasplamsa. Slušao je kako cepanice pucketaju i šište. Kada se Davos udalj i od prozora, njegova senka pođe ispred njega, visoka i mršava, i pade preko Obojenog stola, poput mača. I tu je stajao dugo, i čekao. Čuo je čizme na kamenim stepenicama dok su se penjale. Kraljev glas im je prethodio, „...nisu tri“, govorio je.

„Tri je tri“, dopre do njega Melisandrin odgovor. „Kunem ti se, veličanstvo, videla sam ga kako umire i čula leleknjegovе majke.“

„U noćnoj vatri.“ Stanis i Melisandra zajedno udoše na vrata. „Plamenovi su puni varki. Šta jeste, šta će biti, šta može biti. Ne možeš mi zasigurno reći...“

„Veličanstvo.“ Davos zakorači napred. „Gospa Melisandra je dobro videla. Tvoj sinovac Džofri je



mrtav.“

Ako je kralj bio iznenađen što ga je zatekao kod Obojenog stola, ničim to nije pokazao. „Lorde Davose“, reče. „On nije bio moj sinovac. Mlada sam godinama verovao da jeste.“

„Zadavio se komadićem hrane na svojoj svadbi“, reče Davos. „Možda je i otrovan.“

„On je treći“, reče Melisandra.

„Umem da brojim, ženo.“ Stanis obide oko stola, kraj Starigrada i Senice, gore ka Štitovima i ušću Vijugavice. „Jzgleda da su svadbe postale opasnije od bitaka. Ko je trovač? Je li ustanovljeno?“

„Njegov ujak, lažu. Bauk“

Stanis zaskrguta zubima. „Opasan čovek. To sam naučio na Crnobujici. Otkalje ti taj izveštaj?“

„Lišani još trguju u Kraljevoj Luci. Salador San nema razloga da me laže.“

„Valjda nema.“ Kralj pređe prstima preko stola. „Džofri... sećam se jednom, ta kuhinjska mačla... kuvari su voleli da je hrane otpacima i ribljim glavama. Jedan je rekao dečaku da ima mačiće u trbuhu, misleći da će on možda da poželi jedno. Džofri je bodežom rasporio siroto stvorenje da vidi je li to istina. Kada je našao mačiće, odneo ih je da ih pokaže ocu. Robert ga je tako divljački udario, mislio sam da ga je ubio.“ Kralj sklade krunu i stavi je na sto. „Kepec ili pijavica, ubica je učinio uslugu čitavom kraljevstvu. Sada *moraju* da me pozovu.“

„Neće“, reče Melisandra. „Džofri ima brata.“

„Tomena.“ Kralj nevoljko procedi to ime.

„Krunisaće Tomena, i vladace u njegovo ime.“

Stanis stegnu pesnicu. „Tomen je bolji od Džofrija, ali je rođen iz istog rodoskvrnuća. Još jedno čudovište u nastajanju. Još jedna pijavica na zemlji. Vesterosu treba mušla, a ne dečja ruka.“

Melisandra mu se približi. „Spasi ih, gospodaru. Dopusti mi da probudim kamene znajeve. Tri je tri. Daj mi dečaka.“

„Edrika Olujnog“, reče Davos.

Stanis se okrenu ka njemu u hladnom besu. „*Znam kako se zove*. Poštedi me prekora. Ni meni se to ne dopada ništa više nego tebi, ali ja moram da služim kraljevstvu. Dužnost mi je...“ Ponovo se okrenu Melisandri. „Kuneš se da nema drugog načina? Zakuni se životom, jer jamčim ti, umrećeš u najstrašnijim mukama budeš li me slagala.“

„Ti si onaj koji mora da se suprotstavi Tuđinu. Onaj čiji je dolazak predskazan pre pet hiljada godina. Crvena kometa ti je bila glasnik. Ti si obećani princ, i ako propadneš, čitav svet propašće s tobom.“ Melisandra mu priđe, rasklopljenih crvenih usana, a rubin joj je treperio. „Daj mi tog dečaka“, prošaputa, „i daću ti kraljevstvo.“

„Ne može da ti ga da“, reče Davos. „Edrik Olujni je otišao.“

„Otišao?“ Stanis se okrenu. „Kako to misliš otišao?“

„Nalazi se na jednoj liškoj galiji, daleko na moru.“ Davos je posmatrao Melisandrino bledo, sročilo lice. Vide na njemu treptaj straha, iznenadnu nesigurnost. *Nije to videla?*

Kraljeve oči behu tamnoplave modrice u udubljenjima njegovog lica. „Kopile je odvedeno sa Zmajkama bez moje dozvole? Galija, kažeš? Ako onaj liški pirat misli da pomoću dečaka od mene iskamči zlato...“

„To je delo tvoje desnice, veličanstvo.“ Melisandra uputi Davosu pogled koji je govorio da joj je sve jasno. „Vratićeš ga, moj gospodaru. Hoćeš.“

„Dečak je van mog domašaja“, reče Davos. „Van tvog domašaja takođe, moja gospo.“

Naježio se od njenih crvenih očiju. „Trebalo je da te ostavim u mraku, ser. Znaš li šta si uradio?“

„Ono što mi je bila dužnost.“

„Neki bi to nazvali izdajom.“ Stanis pride prozoru i zagleda se u noć. *Traži li to brod?* „Digao sam te iz blata, Davose.“ Zvučao je više umorno nego besno. „Zar je bilo previše očekivati odanost?“

„Četiri moja sina su za tebe poginula na Crnobujici. I sam sam mogao da umrem. Imaš moju odanost, zauvek.“ Davos Sivort je dugo i naporno razmišljao o onome šta će sledeće reći; znao je da mu od toga zavisi život. „Veličanstvo, naterao si me da se zakunem da te iskreno savetujem i verno slušam, da branim tvoje kraljevstvo od dušmana, *da štitim tvoj narod*. Zar nije Edrik Olujni pripadnik tvog naroda? Jedan od onih koje sam se zakleo da ću braniti? Nisam prekršio zavet. Kako to može biti izdaja?“

Stanis ponovo zaškrguta zubima. „Nikada nisam tražio ovu krunu. Zlato je hladno i teško na glavi, ali dokle god *jesam* kralj, imam dužnosti... ako moram žrtvovati jedno dete plamenu da bih spasio milione od tame... *Žrtvovanje*... nikada nije lako, Davose. Inače nije pravo žrtvovanje. Reci mu, moja gospo.“

Melisandra laza: „Azor Ahai je prekalio Svetlonosca u srcu svoje voljene žene. Ako čovek sa hiljadu krava da jednu bogu, to nije ništa. Ali čovek koji ponudi jedinu kravu koju ima...“

„Ona priča o kravama“, reče Davos kralju. „Ja govorim o dečaku, drugu tvoje kćeri, sinu tvoga brata.“

„Kraljevom sinu, koji u venama ima moć kraljevske krvi“ Melisandrin rubin sijao je kao crvena zvezda na njenom vratu. „Misliš li da si spasio tog dečaka, prazilukov viteže? Kada duga noć padne, Edrik Olujni će umreti sa ostalima, gde god da se krije. Kao i tvoji sinovi. Tama i hladnoća prekrće zemlju. Mešaš se u nešto što ne shvataš.“

„Mnogo šta ja ne shvatam“, priznade Davos. „Nikada se nisam pretvarao da je drugačije. Poznajem mora i reke, uvale i zatone, gde se ljuju stene i sprudovi. Znam skrivene luke u kojima čamac može neprimećen da pristane. I znam da kralj štiti svoj narod, ili uopšte nije kralj.“

Stanisovo lice potamne. „Rugaš li mi se to u lice? Zar će kraljevskim dužnostima da me uči jedan krijumčar?“

Davos kleknu. „Ako sam zgrešio, skini mi glavu. Umreću kao što sam i živeo - kao tvoj odani čovek. Ali me prvo saslušaj. Saslušaj me u ime onog praziluka što sam ti ga doneo, i prstiju koje si mi osekao.“

Stanis isuka Svetlonosca iz korica. Njegov sjaj ispuni odaju. „Reci šta imaš, ali budi brz.“ Mišići u kraljevom vratu napeli su se kao brodska užad.

Davos potraži po plaštu i izvadi izgužvan komad pergamenta. Bio je tanak i izlisan, ali ipak njegov jedini št. „Kraljeva desnica treba da bude pismen. Meštar Pilos me je podučavao.“ Ispravi pismo na kolenu, pa poče da čita pod svetlom čarobnog mača.

## DŽON

Sanjao je da je ponovo u Zimovrelu, da hrama pored kamenih kraljeva na prestolima. Njihove sive granitne oči pratile su ga dok je prolazio, a njihovi sivi granitni prsti stezali su se oko balčaka zardalih mačeva u njihovim krilima. *Ti nisi Stark*, čuo ih je kako šapuću teškim granitnim glasovima. *Ovde nema mesta za tebe. Odlazi.* Zašao je dublje u tamu. „Oče?“ - viknu. „Brene? Rikone?“ Niko mu ne odgovori. Leden vetar mu je duvao za vrat. „Striče Bendžene? Oče? Molim te, oče, pomoz mi.“ Odozgo je dopirao zvuk bubnjeva. *Goste se u Velikoj dvorani, ali ja nisam pozvan. Ja nisam Stark, a ovo nije moje mesto.* Štaka mu kliznu i on pade na kolena. Kripta je postajala sve tamnija. *Svetlost je nekuda otišla.* „Igrit?“ - prošapta. „Oprosti mi. Molim te.“ Ali to beše samo jezovuk, siv i sablastan, umrljan krvlju, zlatne oči su mu tužno sijale kroz mrak..

Čelija beše mračna, krevet pod njim tvrd. Njegov vlastiti krevet, priseti se, njegov krevet u kućeupraviteljskoj čeliji ispod odaja Matorog Medveda. Trebalo je da zbog toga sanja lepše snove. Čak i ispod krzana bilo mu je hladno. Duh je delio s njim čeliju pre polaska u izvidnicu i grejao ga u noćnoj hladnoći. A u divljini, kraj njega je spavala Igrit. *Oboje su sada otišli.* Sam je spalio Igrit, znao je da bi ona to želela, a Duh... *Gde si sada?* Da li je i on mrtav, zar je to bilo značenje sna, onaj krvavi vuku kripi? Ali vuku snu je bio siv, a ne beo. *Siv, kao Brenov vuk.* Da ga nisu Tenjani stigli i ubili one noći posle Kraljičine krune? Ako je tako, i Bren je za njega zauvek izgubljen.

Džon je pokušavao da razabere sve to, kada se oglasi rog.

*Rog zime*, pomisli, još ošamućen od sna. Ali Mens nikada nije našao Rog Joramunov, tako da to nije bilo moguće. Usledi drugi zov, jednako dugačak i dubok kao prvi. Mora da ustane i ode do Zida, znao je Džon, ali to beše tako teško...

Zbaci sa sebe krzna i pridrž se. Bol u nozi kao da je utupio, i sada je mogao da ga podnese. Spavao je u čakširama i tunici i vešu, radi dodatne toplote, tako da je samo morao da navuče čizme i stavi kožni prsluk verižnjaku i plašt. Rog ponovo dunu, dva dugačka zova, tako da on prebaci Dugačku kandžu preko ramena, nađe štaku, i othrama niz stepenice.

Napolju je bio mrkli mrak Oblačno i užasno hladno. Njegova braća su navirala iz kula i utvrda, pripasujući pojase za mačeve i hodajući ka Zidu. Džon potraži Pipa i Grenu, ali ih ne vide. Možda je jedan od njih bio stražar koji je dunuo u rog. *Ovo je Mens*, pomisli. *Napokon dolazi.* To je bilo dobro. *Borićemo se u bici, a onda ćemo otpočiniti. Živi ili mrtvi, otpočinućemo.*

Na mestu gde su nekada bile stepenice, ispod Zida je sada stajala samo ogromna gomila pocrneleog drveta i slomljenog leda. Sada su se penjali kavezom, ali su u njega mogla da stanu samo deseterica odjednom, i već se dizao kada je Džon stigao. Moraće da sačekaju da se vrati. Drugi su čekali sa njim; Saten, Malej, Čizna Viška, Bačva, krupni plavokosi i zubati Haret. Svi su ga zvali Konj. Bio je konjušar u Krtičnjaku, jedan od nekoliko krtica koje su ostale u Crnom zanku. Ostale su pobegele na svoja polja i u svoje kolibe, ili u svoje krevete u podzemnom bordelju. Konj je, međutim, hteo da obuč crno, velika zubata luda. Zei je takode ostala, kurva koja se pokazala tako vešta sa samostrelom, a Nojji je zadržao tri siročeta čiji je otac poginuo na stepeništu. Bili su mali - devet i osam i pet godina - ali ih niko drugi nije hteo.

Dok su čekali da se kavez vrati, Klidas im donese čaše kuvanog vina, a Troprsti Hob je delio kriške crnog hleba. Džon od njega uze okrajak i zagriže ga.

„Je li to Mens Rajder?“ - upita Saten nemirno.



bi polučali da ga zapale, otopljeni led bi ugasio plamen. Na njega je čovek mogao da se popne, kao što su uradili divljani kod Sivostraže, ali samo ako je snažan i spretan i sigurnih ruku, a čak i onda bi mogao da završi kao Jari, nabijen na drvo. *Moraju da zauzmu kapiju, ili neće proći.*

Međutim, kapija je bila vijugav tunel kroz led, manji od kapije bilo kog zamka u Sedam kraljevstva, tako uzan da su izvidnici morali da vode svoje brdske konjiče jedan iza drugog. Prolaz su zatvarale tri gvozdeno rešetke, svaka zaključana i vezana lancima, i zaštićena rupom iz koje se sipalo ulje. Spoljašnja vrata bila su od stare hrastovine, devet palaca debela i zakovana gvožđem, i nije ih bilo lako provaliti. *Ali Mens ima mamute*, podseti on sebe, *a takođe i džinove.*

„Mora da je tamo dole hladno“, reče Noji. „Mornici, šta kažete, da ih malo zagrejemo?“ Desetak ćupova ulja za lampe stajalo je na ivici. Pip potrča kraj njih s bakljom, paleći ih redom. Jezici bleđožute vatre vitlali su oko ćupova kada poleteše dole. Pošto i poslednjeg nestade, Gren nogom olabavi klin koji je držao bure smole i poslao ga da se i ono otkotrlja preko ivice. Zvuci iz podnožja pretvorise se u viku i krike, za njihove uši lepu muziku.

A ipak su bubnjevi i dalje tukli, trebušeti drhtali i udarali, zvuk gajdi dopirao kroz noć poput pesme čudnih grabljivih ptica. Obrednik Selador takođe zapeva, glasom drhtavim i teškim od vina.

*Blaga majko, izvoru milosti,  
Spas našim sinovima od rata daj...*

Donal Noji se okomi na njega. „Ako neko ovde ne isuče mač, šutnuću ga u dupe da odleti sa Zida... počevši od tebe, obredniče. *Strelci!* Gde su nam prokleti strelci?“

„Ovde“, reče Saten.

„I ovde“, javi se Malej. „Ali kako da nadem metu? Mračno je ko u svinjskom trbuhu. Gde su?“

Noji pokaza na sever. „Odpignite dovoljno strela, pa će nela i da pogodi. Bar ćete ih uznemiriti. Osvrnu se po prstenu od njihovih vatrama osvetljenih lica. „Trebaju mi dva luka i dva koplja da držim tunel, ako probiju kapiju.“ Iskorači više od desetorice i kovač odabra svoju četvoricu. „Džone, ti drži Zid dok se ne vratim.“

Na tren Džon pomisli da je pogrešno čuo. Zvučalo je kao da mu Noji prepušta zapovedništvo. „Moj gospodaru?“

„Gospodar? Ja sam kovač. Rekoh, Zid je tvoj.“

*Ima i starijih ljudi, požele Džon da kaže, boljih ljudi. Ja sam još zelen kao letnja trava. Ranjen sam, i optužen za dezerterstvo.* Usta mu se osušise kao kost. „Razumem“, uspe nekako da izusti.

Posle se Džonu činilo kao da je tu noć sanjao. Rame uz rame sa vojnicima od slame, smrznutim šakama čvrsto stežući dugačke lukove ili samostrele, njegovi strelci su odapeli na stotine strela na ljude koje uopšte nisu videli. S vremena na vreme odgovarao im je pokoji divljanski hitac. Poslao je ljude do manjih katapulta i ispunio vazduh oštrim kamenjem velikim kao džinovska pesnica, ali ih je tama progutala kao što bi čovek progutao šaku zrnevlja. Mamuti su trubili u sumraku, čudni glasovi su se dozivali na još čudnijim jezicima, a obrednik Selador se tako glasno i pijanimo molio da zora svane da je Džon osetio poriv da ga sam baci sa Zida. Čuli su mamuta kako umire ispod njihovih nogu i videli još jednog kako se upaljen tetura kroz šumu, gazeći i ljude i drveće. Vetar je duvao hladan i još hladniji. Hob je išao duž stroja sa šoljama čorbe od luka, a Oven i Klidas su je služili strelcima tako gde su stajali, tako da bi je ispijali između odapinjanja. Zei je sa samostrelom zauzela mesto između njih. Sati neprekidnog napinjanja i odapinjanja olabavili su nešto na desnom trebušet, i kontrateg se

otklačio, iznenadno i silovito, otkinuvši krak za bacanje uz žestok prasak Levi trebušet je i dalje bacao, ali su divljani brzo naučili da izbegavaju u mesto gde su padali njegovi projektili.

*Trebalo bi da imamo dvadeset trebušeta, a ne dva, i trebalo bi da stoje na sankama i točkovima da ih pokrećemo.* To je bila uzaludna pomisao. Isto tako je mogao da poželi još hiljadu ljudi, ili možda znaja ili trojicu.

Donal Noji se nije vratio, niti bilo ko od onih što su pošli dole sa njim da drže taj hladni, crni tunel. *Zid je moj,* podsećao je Džon sebe svaki put kada bi osetio kako malaksava. Sam je uzeo dugački luk a osećao je da su mu prsti neposlušni i ukočeni, napola smrznuti. I groznica mu se vratila, a noga bi mu povremeno neobuzdano zadržala, šaljući usijani nož bola kroz čitavo telo. *Još jedna strela, pa ću da se odmorim,* rekao je sebi na desetine puta. *Samo još jedna.* Kada god bi mu se tobolac ispraznio, jedno od siročadi iz krtičnjaka donelo bi mu novi. *Još jedan tobolac, i onda sam gotov.* Do zore sigurno nema još dugo.

Kada jutro stiže, u prvom trenu niko od njih to nije shvatio. Svet je i dalje bio mračan, ali se tama pretvorila u sivilo, a dole su počele da se naziru prilike. Džon spusti luk da pogleda masu teških oblaka koji su prikrivali istočno nebo. Video je sjaj iza njih, ali je možda to samo sanjao. Nape još jednu strelu.

Onda se prvo jutarnje sunce probi i rasu bleđa koplja svetlosti preko bojišta. Džon shvati da zadržava dah dok je gledao preko pola milje krčevine koja se pružala između Zida i početka šume. Za pola noći su je pretvorili u pustinju od pocrnele trave, vrele smole, smrskanog stenja i leševa. Lešina spaljenog mamuta već je privlačila vrane. Na zemlji je bilo i mrtvih džinova, ali iza njih...

Neko zastanja levo od njega, i on ču obrednika Seladora kako govori: „Smiluj se Majko, oh. Oh, oh, smiluj se Majko.“

Ispod drveća bili su svi divljani na svetu; pljačkaši i džinovi, varge i zverobrazi, brđani, momari sa slanog mora, ljudožderi sa ledenih reka, pečinski ljudi obojenih lica, pseće zaprege sa Ledene obale, Rogonozi sa tabanima poput tvrde kože za oklope, sav čudni divlji svet koji je Mens okupio da probije Zid. *Ovo nije vaša zemlja,* počele Džon da im vikne. *Ovde nema mesta za vas. Odlazite.* Čuo je Tormunda Džinubicu kako se na to smeje. „Ništa ti ne znaš, Džone Snežni“, rekla bi Igrit. Napeo je desnicu, otvorio i stegnuo prste, mada je dobro znao da im tu gore mačevi neće trebati.

Osećao je jezu i groznicu, i iznenada mu je dugački luk postao pretežak. Bitka sa Magnarom nije bila ništa, shvatio je, a noćni boj manje od ničega, tek ispitivanje, bodež u noći koji je pokušao da ih zatekne nespremne. Prava bitka tekpočinje.

„Pojma nisam imao da će ih biti *toliko*“, reče Saten.

Džon jeste. Video ih je ranije, ali ne ovako, ne postrojene za bitku. Na maršu se divljanska povorka razvukla preko mnogih liga nalikna nekog džinovskog crva, i on ih nikada nije video sve odjednom. Ali sada...

„Evo ih“, reče neko promuklim glasom.

Mamuti su držali središnji deo divljanskog borbenog poretka, vide on, njih stotinu ili više sa džinovima u sedlima koji su nosili maljeve i ogromne kamene sekire. Još džinova bilo je kraj njih, na velikim točkovima gurali su deblo drveta čiji je jedan kraj bio oštro zašiljen. *Ovan,* pomisli on mračno. Ako kapija dole još stoji, nekoliko poljubaca te sprave ubrzo će je pretvoriti u iverje. Sa obe strane džinova dolazili su talasi konjanika s kožnim oklopima i u vatri očvrnutim kopljima, more strelaca, stotine pešaka sa kopljima, pračkama, motkama i kožnim štitovima. Koštane dvokolice sa Ledene obale pandralke su na krilima, odskakale o stenje i korenje iza zaprega od velikih belih pasa.

*Gnev divljine*, pomisli Džon dok je slušao zavijanje gajdi, lavež pasa, trubljenje mamuta, zviždanje i urlanje slobodnog naroda, jeku džinova na Starom jeziku. Bubljevi su odzvanjali od leda poput neprekidne grmljavine.

Osećao je očajanje svuda oko sebe. „Mora da ih ima stotinu hiljada“, zajeca Saten. „Kako možemo da zaustavimo toliko mnoštvo?“

„Zid će ih zaustaviti“, ču Džon sebe kako odgovara. Okrenu se i ponovi to, ovaj put glasnije. „Zid će ih zaustaviti. *Zid se brani sam*.“ Prazne reči, ali je morao da ih kaže, gotovo jednako kao što su njegova braća morala da ih čuju. „Mens hoće da nas zastraši svojom brojnošću. Misli li on to da smo mi glupi?“ Sada je vikao, zaboravivši na nogu, a svi su ga slušali. „Kočije, konjanici, sve one budale pešadini... šta nam mogu ovde gore? Jeste li kada videli mamuta da se penje uza zid?“ Nasmija se, a Pip i Oven i još nekolicina nasmejaše se sa njim. „Oni nisu *ništa*, beskorisniji su od naše slamnate braće ovde, ne mogu da nas dohvate, ne mogu da nas povrede, i ne mogu da nas uplaše, zar ne?“

„NE!“ - viknu Gren.

„Oni su tamo dole, a mi smo ovde gore“, reče Džon, „i dolje god držimo kapiju, ne mogu da prođu. *Ne mogu da prođu!*“ Na to su svi povikali, urlajući njegove reči, mašući mačevima i dugačkim strelama, dok im je obraze obilvalo rumenilo. Džon vide Bačvu kako stoji sa ratnim rogom ispod miške. „Brate“, reče mu, „označi da bitka počinje.“

Išležen, Bačva diže rog od usana i dunu dva puta snažno, što je značilo *divljane*. Drugi rogovi prihvatiliše taj zov sve dok im se nije učinilo da sam Zid drhti, i odjeci tih grlenih jecaja nadjačalaše sve druge zvuke.

„Strelci“, reče Džon kada rogovi zamreše, „ciljaćete na džinove s ovnom, svi do poslednjeg. Odapinjćete na moju zapovest, ne ranije. *DŽINOVI I OVAN*. Hoću da ih strele zasipaju na svakom koraku, ali ćemo prvo sačekati da budu u dometu. Ko protraći strelu, ide dole po nju, je l' jasno?“

„Jasno je“, viknu Volina Oven. „Meni je jasno lorde Snežni.“

Džon se nasmeja, nasmeja kao pijanac ili luđak i njegovi ljudi se nasmejaše sa njim. Vide da su kočije i hitri konjanici na krilima sada dobroano pretekli središte. Divljani nisu prešli ni trećinu čistine, a borbeni poredak im se već raspadao. „Napuni trebušet čičcima“, reče Džon. „Ovene, Bačvo, okrenite katapulte ka središtu. Šorpioni, napunite vatrenim kopljima i gađajte na moju zapovest.“ Pokaza ka dečacima iz Krtičnjaka. „Ti, ti i ti, stanite pored sa baljama.“

Divljanski strelci su gađali doksu se približavali; potrčali bi napred, stali, odapeli, a onda potrčali još desetak koraka. Bilo ih je toliko da je vazduh neprekidno bio pun strela, koje su sve padale daleko od cilja. *Traćenje*, pomisli Džon. *Počeo je da se pokazuje njihov nedostatak discipline*. Manji lukovi od drveta i kosti slobodnog naroda dobacivali su mnogo kraće nego veliki lukovi od tisovine koje je koristila Noćna straža, i divljani su pokušavali da gađaju ljude koji su stajali sedam stotina stopa iznad njih. „*Neka gađaju!*“, reče Džon. „Čekaj. Čekaj.“ Plaštovi su im igrali na leđima. „Vetar nam duva u lice, nećemo dobaciti tako daleko. Čekaj.“ *Blíže, blíže*. Gajde su zavijale, bubnjevi tutnjali, divljanske strele se dizale i padale.

„*NAPNI!*“ Džon diže svoj luk i povuče strelu do uha. Saten uradi isto, i Gren, Volina Oven, Čizma Viška, Crni Džek Balver, Aron i Emrik Zei diže samostrel na rame. Džon je gledao kao se ovan približava, okružen mamutima i džinovima sa obe strane. Bili su tako mali da mu se činilo kako može da ih zgriječi jednom rukom. *Da mi je samo ruka dovoljno velika...* Prošli su kroz sinočno bojíšte. Stotinu vrana se diže sa lešine mrtvog mamuta dok su divljani tutnjali kraj njega. Blíže i blíže, sve dok...

„ODAPNI!“

Crne strele zašištaše nadole, poput zmija na perjanim krilima. Džon ne sačekala da vidi gde su udarile. Zgrabi drugu strelu čim mu prva odlete sa luku. „*NAPNI. CILJAJ. ODAPNI.*“ Čim bi strela poletela, uzimao bi drugu. „*NAPNI. CILJAJ. ODAPNI.*“ Iznova i iznova i iznova. Džon viknu posadi pebušeta, i ču škripu i tup udar kada stotinu oštrih čeličnih čičaka polete kroz vazduh. „*Katapult!*“, viknu „*Škorpion!* *Strelci, gađajte po volji!*“ Divljanske strele sada su pogadale zid, stotinu stopa ispod njih. Jedan džin se okrenu i zatetura. *Napni, ciljaj, odapni.* Mamut se sudari sa drugim ispred sebe, bacivši džinove na zemlju. *Napni, ciljaj, odapni.* Ovan je pao, vide, džinovi koji su ga gurali behu mrtvi ili na samrti. „*Vatrene strele!*“, viknu. „Hoću da vidim kako taj ovan gori!“ Urcici ranjenih mamuta i gromki vapaji džinova mešali su se s bubnjevima i frulama i stvarali užasnu muziku, pa ipak su njegovi strelci i dalje gađali, kao da su gluvi poput mrtvog Dika Folarda. Možda jesu bili samo dno bratstva, ali su ipak bili ljudi Noćne straže, ili bar dovoljno blizu toga da bude svejedno. *Zato neće proći.*

Jedan mamut je pomahnitao, rušeći divljane surlom i gažeći strelce. Džon ponovo nape luk i uputi još jednu strelu u čupava leđa zveri, da je dodatno razjari. Istočno i zapadno, krila divljanske vojske stigla su do Zida bez poteškoća. Kočije su zastajale ili se okretale dok su konjanici besciljno vrveli ispod ogromne litice od leda. „*Na kapiji!*“ začu se povik Čizma Viška, možda. „*Mamut na kapiji!*“

„Vatra“, zarezala Džon. „Grene, Pipe.“

Gren baci luk, obori bure ulja na boki otkotrlja ga do ivice Zida, gde Pip izbi čep, ubaci u rupu malo platna i zapali ga baljkom. Zajedno ga gurnuše. Stotinu stopa niže ono udari zid i puče, ispunivši vazduh smrskanim dugama i upaljenim uljem. Gren je tada već kotrljao drugo bure do ivice, baš kao i Bačva. Pip ih oba upala. „*Pogodio sam ga!*“ - viknu Saten, koji je glavu isturio toliko daleko da je Džon bio siguran da će pasti. „*Pogodio sam ga, pogodio, POGODIO!*“ Čuo je urlik vatre. Pred očima mu se ukaza upaljeni džin, koji se zateturao pa zakotrljao po zemlji.

Onda su odjednom mamuti bežali, jurili iz dima i vatre i udarali one iza sebe u slepom užasu. I oni krenuše nazad, a džinovi i divljani iza njih pokušavali su da im se sklone s puta. U tren oka, čitavo središte se raspalo. Konjanici na krilima videše da su napušteni, i odlučise da se i oni povuku a da nisu ni okusili borbu. Čak se i kočije otkotrljaše, nakon što nisu uradile ništa sem što su izgledale strašno i digle veliku buku. *Kada se jednom daju u beg, teško ih je zaustaviti*, pomisli Džon Snežni dok ih je gledao kako uzmiču. Svi bubnjevi su utihnuli. *Kako ti se dopada ta muzika, Mense? Kako ti se dopada ukus Dornjaninove žene? „Je li neko povređen?“ - upita.*

„Majku im njihovu, pogodili su me u nogu.“ Čizma Viška iščuapa strelu i mahnu njom iznad glave. „*Drvenu!*“

Zidom se raširi smoran poklič. Zei zgrabi Ovena za šake, okrenu ga ukrug i poljubi pravo u usta, duboko i sočno, da svi vide. Pokuša da poljubi i Džona, ali je on uhvati za ramena i blago ali odlučno odgurnu. „*Ne!*“, reče. *Ja sam sa ljubljnjem završio.* Izenada, više nije mogao da stoji od umora, a noga mu je gorela od kolena do prepona. Potraži štaku. „*Pipe, pomoz mi do kaveza. Grene, Zid je tvoje!*“

„*Moj?*“ - upita Gren. „*Njegov?*“ - upita Pip. Bilo je teško odrediti koji je od njih dvojice užasniji. „*Ali!*“, zamuca Gren, „*a-ali šta da radim ako divljani ponovo napadnu?*“

„*Zaustavi ih!*“, odgovori mu Džon.

Dok su se spuštali u kavezu, Pip mu skinu kacigu i obrisa čelo. „*Smrznuti znoj. Ima li ičege odvratnijeg od smrznutog znoja.*“ Nasmeja se. „*Bogovi, mislim da nikada nisam bio ovako gladan. Pojeo bih čitavog divljev bivola, kunem se. Šta misliš, hoće li Hob da nam skuva Grenu?*“ Kada vide



Džonovo lice, osmeh mu zamre. „Šta nije u redu? Noga?“

„Noga“, složi se Džon. Čaksu i reči bile muka.

„Ali ne bitka, je l' tako? Pobili smo u bici.“

„Pitaj me kada vidim kapiju“, reče Džon mračno. *Hoću vatru, toplu hranu, topao krevet, i nešto da mi bol u nozi mine*, reče sebi. Ali prvo je morao da proveri tunel i vidi šta se desilo sa Donalom Nojijem.

Posle bitke s Tenjanima bio im je potreban skoro čitav dan da raščiste led i slomljene grede ispred unutrašnje kapije. Pegavi Pejt, Bačva i još neki graditelji žustro su se raspravljali treba li da ostave sve kako jeste, kao još jednu prepreku za Mensa. Tako bi, međutim, napustili odbranu tunela, a Noji za to nije hteo ni da čuje. Sa ljudima kod rupa za prosipanje ulja i strelcima i kopljanicima iza svake unutrašnje kapije, nekoliko odlučne braće moglo je da zadrži stotinu puta toliko divljana i zatpra prilaz leševima. Nije nameravao da Mensu Rajderu dopusti slobodan prolaz kroz led. I tako su budacima i ašovima i užadima sklonili slomljene stepenice, i prokopali put do kapije.

Džon je čekao kraj hladnih gvozdrenih rešetaka dok je Pip otišao do meštra Emona po rezervni kjuč. Začudo, meštar se lično vratio sa njim, kao i Klidas sa fenjerom. „Kada završiš, dodi kod mene“, reče starac Džonu dok je Pip petljao s lancima. „Treba da ti promenim zavoj i stavim svež melem, a trebaće ti i snovina za bol.“

Džon slabašno klimnu glavom. Vrata se otvoriše. Pip ih povede unutra, a za njim je išao Klidas sa fenjerom. Džon je jedva uspevao da prati meštra Emona. Led se zbijao oko njih, i osećao je hladnoću zida kako mu prodire u kosti, i težinu Zida iznad glave. Osećao se kao da stupa kroz ždrelo ledenog zmaja. Tunel skrenu, pa onda još jednom. Pip otključa drugu gvozdenu kapiju. Hodali su dalje, ponovo skrenuli, i ugledali svetlo pred sobom, bledo i slabašno u svem tom ledu. *To je loše*, shvatio je Džon smesta. *To je veoma loše*.

Onda Pip reče: „Na podu ima krvi.“

Poslednjih dvadesetak stopa tunela bio je mesto gde su se borili i ginuli. Spoljašnja vrata od ojačane hrastovine bila su izudarana i slomljena i napokon otrgnuta iz šarki, a jedan džin je uspuzao kroz krhotine. Fenjer okupa jeziv prizor potmulim crvenkastim svetlom. Pip se okrenu u stranu da se ispovraća, a Džon shvati da zavidi meštru Emonu na slepilu.

Noji i njegovi ljudi čekali su unutra, iza kapije od teških gvozdrenih rešetaka, nalik na one koje je Pip upravo otključao. Dva samostrela su odapela po desetak strelica dok se džin probijao ka njima. Onda su sigurno kopljanici istupili napred i ubadali između rešetaka. Ipak je džin našao snage da pruži ruke kroz njih, slomi vrat Pegavom Pejtu, zgrabi gvozdenu rešetku i rastrgne šipke. Karike pokidanog lanca ležale su razbacane po podu. *Jedan džin. Sve ovo bilo je delo jednog džina*.

„Svi su mrtvi?“ — upita meštar Emon tiho.

„Da. Donal je bio poslednji.“ Nojijev mač bio je zaliven duboko u džinovo grlo, gotovo do balčaka. Oružar je uvek Džonu delovao kao veoma krupan čovek, ali je u zagrljaju džinovih čudovišnih ruku izgledao skoro kao dete. „Džin mu je slomio kičmu. Ne znam ko je prvi umro.“ Uze fenjer i približi se da bolje pogleda. „Mag.“ *Poslednji sam od džinskog soja*. Osetio je kako ga obuzima tuga, ali za tugu nije imao vremena. „Bio je to Moćni Mag. Kralj džinova.“

Tada mu je zatrebalo sunce. U tunelu je bilo prehladno i premračno, i smrad krvi i smrti ga je gušio. Džon vrati fenjer Klidasu, provuče se oko tela i kroz izvijene šipke, pa ode ka svetlu da vidi šta se nalazi iza smrslanih vrata.

Ogromna lešina mrtvog mamuta delimično je zaprečila put. Zakačio je i poderao plašt dok se

provlačio kraj jedne ogromne kljove. Napolju su ležala još tri džina, prekrivena kamenjem i ledom i stvrdnutom smolom. Video je da je vatra otopila Zid, mesta sa kojih su se velike ploče leda od vreline odlomile da bi pale na pocrnelu zemlju. Pogledao je da vidi odakle su došle. *Kada ovde stojiš, izgleda ogroman, kao da će da te smrska.*

Džon se vrati unutra, gde su ostali čekali. „Moramo da popravimo spoljnu kapiju što bolje možemo, a onda zatrpamo ovaj deo tunela. Kamenjem, komadima leda, bilo čime. Sve do druge kapije, ako možemo. Ser Vinton će morati da preuzme komandu, on je poslednji preostali vitez, ali mora da krene *odmah*, džinovi će se vratiti brže nego što želimo. Moramo da mu kažemo...”

„Šta god da mu kažeš“, reče meštar Emon blago, „osmehnuće se, klimnuti i zaboraviti. Pre trideset godina ser Vintonu Stautu nedostajalo je desetak glasova da postane lord Zapovednik. I dobro bi vršio tu dužnost. Pre deset godina bi još bio sposoban. Više ne. Znaš to kao što je i Donal znao, Džone.“

Bila je to istina. „Onda ti naređuj“, reče Džon meštru. „Proveo si čitav život na Zidu, ljudi će te slediti. Moramo da zatvorimo kapiju.“

„Ja sam meštar, zaklet i vezan lancem. Moj red služi, Džone. Mi dajemo savete, ne naređenja.“

„Neko mora...”

„Ti. Ti moraš da vodiš.“

„Ne.“

„Da, Džone. To ne mora dugo da traje. Samo dok se posada ne vrati. Donal te je odabrao, a i Korin Polušaka pre njega. Lord zapovednik Mormont te je proizveo u svog kućupravitelja. Ti si sin Zimovrela, sinovac Bendžena Starla. Ili ti, ili niko drugi. Zid je tvoj, Džone Snežni.“

## ARJA

Osećala je rupu u sebi svako jutro kada bi se budila. Nije to bila glad, mada je ponekad bila gladna. Bilo je to neko šuplje mesto, praznina u kojoj joj je nekada kucalo srce, gde su žvela njena braća, a i njeni roditelji. I glava ju je bolela. Ne tako jako kao u početku, ali i dalje prilično gadno. Arja je na to, međutim, navikla, a bar je čvoruga polako splašnjavala. Ali je rupa u njoj ostajala ista. *Rupa nikada neće zarasti*, govorila je sebi pre nego što bi zaspala.

Nekih jutara Arja uopšte nije želela da se budi. Sklupčala bi se ispod plašta čvrsto stegnutih očiju i na silu pokušavala da ponovo usni. Kada bi je samo Pseto ostavilo na miru, spavala bi čitav dan i čitavu noć.

I sanjala. To je bilo najlepše, sanjanje. Sanjala je o vukovima skoro svake noći. O velikom vučjem čoporu, koji je ona predvodila. Bila je veća od svih njih, jača, hitrija, brža. Mogla je da pretekne konja i savlada lava. Kada bi otkrila zube, čak su i ljudi od nje bežali, stomak joj nikada nije bio dugo prazan, a krzno ju je grejalo čak i kada je duvao hladan vetar. A braća i sestre bili su sa njom, veliko mnoštvo, žestoko i užasno i njeno. Oni je nikada neće ostaviti.

Ali ako su joj noći bile pune vukova, njeni dani pripadali su psu. Sendor Klegani ju je terao da ustaje svakog jutra, želela to ona ili ne. Proklinjao bi je hrapavim glasom, ili bi je cimmuo na noge i prodrmusao. Jednom joj je na glavu izlio kacigu punu hladne vode. Skočila je pljujući i drhteći i pokušala da ga udari nogom, ali se on samo nasmejao. „Osuš se i nahrani proklete konje“, rekao joj je i ona ga je poslušala.

Sada su imali dvojicu, Stranca i ridu kobilu kojoj je Arja nadenula ime Kukavica, zato što je Sendor rekao da je verovatno pobegla iz Blizanaca isto kao i oni. Našli su je kako luta bez jahača kroz jednu polje, jutro nakon pokolja. Bila je sasvim dobar konj, ali Arja ipak nije mogla da voli jednu plašljivicu. *Stranac bi se tukao*. Ipak, starala se o kobilu što je bolje umela. Bilo je bolje jahati je nego deliti sedlo sa Psetom. A Kukavica možda to i jeste bila, ali je bila i mlada i snažna. Arja je mislila da bi mogla da pobegne Strancu, ako do toga dođe.

Pseto je više nije čuvao onako pažljivo kao pre. Ponekad kao da nije brinuo hoće li ona ostati ili otići, i više je nije noću vezivao u plašt. *Jedne noći ću ga ubiti na spavanju*, govorila je sebi, ali to nikada nije uradila. *Jednog dana ću odjahati na Kukavici, a on neće moći da me uhvati*, pomišljala je, ali nije uradila ni to. Kuda bi išla? Zimovrela više nije bilo. Brat njenog dede bio je u Brzorečju, ali je on nije poznavao, baš kao što ni ona nije znala njega. Možda bi je ledi Smolvud primila u Žirnom dvoru, ali možda i ne bi. Osim toga, Arja nije bila sigurna ni da li bi mogla ponovo da *pronade* Žirni dvor. Ponekad je mislila da bi mogla da se vrati u Sarninu krčmu, ako je poplave nisu odnele. Mogla bi da ostane sa Pituljicom, ili bi je možda lord Berik tamo našao. Angi bi je naučio kako da gađa lukom, i mogla bi da jaše sa Džendrijem i bude odmetnica, kao Venda Bela Srna iz pesama.

Ali to je bilo jednostavno glupavo, kao nešto što bi Sansa sanjala. Pituljica i Džendri su je ostavili čim se ukazala prva prilika, a lord Berik i odmetnici su samo želeli da je prodaju, isto kao Pseto. Niko od njih je nije zapravo želeo. *Nikada nisu bili moj čopor, čak ni Pituljica i Džendri. Bila sam glupava što sam tako mislila, tek glupava mala devojčica, i nimalo vučica*.

I tako je ostala sa Psetom. Jahali su svakog dana, nikada nisu dvaput spavali na istom mestu, izbegavali su varoši i sela i zamkove što su bolje mogli. Jednom je upitala Sendoru Kleganija kuda idu. „Daleko“, odgovorio je. „To je sve što treba da znaš. Sada mi više nisi vredna ni pišljivog boba, i neću

da slušam tvoju kuknjavu. Trebalo je da te pustim da otrčiš u onaj prokleti zamak“

„I trebalo je“, složi se ona, misleći na svoju majku.

„Da jesam, bila bi mrtva. Trebalo bi da si mi zahvalna. Da mi otpevaš neku lepu pesmicu, baš kao tvoja sestra.“

„I nju si udario sekírom?“

„Udario sam te sekírom *pljoštínice*, glupa mala kućko. Da sam te udario oštricom, još bi ti komadi glave plovili niz Zeleni krak. Sada začepi gubicu. Da imam bar malo pameti, dao bih te tihim sestrama. One brbljivim devojkama selu jezike.“

To što je rekao nije bilo pošteno. Osim tada, Arja jedva da je i progovarala. Čitavi dani prolazili su u potpínoju tíšini. Bila je previše prazna da govori, a Pseto previše besan. Osećala je gnev u njemu; videla mu ga je na licu, po tome kako su mu se usne stezale i grčile, kako ju je gledao. Kada god bi uzeo sekíru da nacepa drva, obuzeo bi ga hladni bes, i divljački bi udarao drvo ili slomljenu granu sve dok ne bi imali dvadeset puta više drveta za potpalu nego što im je trebalo. Ponekad bi posle toga bio tako bolan i umoran da bi samo legao i zaspao a vatra ne bi ni zapalio. Arja je mrzela kada bi se to desilo, a mrzela je i njega. To su bile noći kada bi najduže zurila u sekíru. *Izgleda jezivo teško, ali kladim se da bih umela njom da zamahnem.* A ona njega neće udariti pljoštínicem.

Ponekad bi u svojim lutanjima ugledali i druge ljude; seljake na poljima, svinjare sa svinjama, mlekaricu kako vodi kravu, štitonošu koji nosi poruku niz izlokani. Nije želela ni sa njima da razgovara. Kao da su živeli u nekoj dalekoj zemlji i govorili čudan, tuđ jezik; nisu imali ničeg zajedničkog sa njom, niti pak ona sa njima.

Osim toga, bilo bi opasno da ih vide. S vremena na vreme, vijugavim seoskim drumovima prolazile su povorke konjanika, sa visoko istaknutim kulama bliznakinjama Freja na stegovima. „Love zalutale severnjake“, reče Pseto kada su prošli. „Kad god čuješ kopita, odmah se sakrij, malo je verovatno da će biti prijatelji.“

Jednog dana, u udubljenju načinjenom od korena palog hrasta, naidoše na još jednog preživelog iz Blizanaca. Grb na grudima prikazivao je ružčastu devicu koja pleše, odevena samo u svilenu traku, i rekao im je da je čovek ser Marka Pajpera; strelac, mada je izgubio luk. Levo rame mu je bilo izvijeno i natečeno na mestu gde se spajalo sa rukom; udarac malja, rekao je, slomio mu je rame i zario verižnjaču duboko u meso. „Severnjak je to neki bio“, jecao je. „Grb mu je bio krvavi čovek; video je moj i izrugnuo se, crveni čovek i ružčasta devica, možda bi trebalo da se bolje upoznaj. Ja sam nazdravio njegovom lordu Boltonu, on je nazdravio ser Marku, i zajedno smo pili u čast lorda Edmura i ledi Rozlin i Kralja na Severu. A onda me je ubio.“ Oči su mu bile blistave od groznice kada je to rekao, i Arja je videla da govori istinu. Rame mu beše nakazno oteklo, a gnoj i krv su mu nakvasili čitav levi bok. I smrdeo je. *Smrdi kao leš.* Čovek ih je zamolio za gutljaj vina.

„Da imam vina, sam bih ga popio“, rekao mu je Pseto. „Mogu da ti dam vode, i dar milosrđa.“

Strelac ga je dugo odmerio pre nego što je rekao: „Ti si Džofrijev pas.“

„Sada sam svoj pas. Hoćeš vode?“

„Aha.“ Čovek proguta knedlu. „I milosrđe. Molim te.“

Nešto ranije prošli su kraj jezerceta. Sendor dade Arji svoju kacigu i reče joj da je napuni, tako da se ona vrati do obale. Blato joj je šljaplalo oko čizama. Upotrebila je pseću glavu kao vedro. Voda je pcurila kroz rupe za oči, ali je na dnu ipak dosta ostalo.

Kada se vratila, strelac je pridigao lice i ona mu je nalila vodu u usta. Gutao ju je koliko je ona brzo mogla da sipa, a šta nije mogao da proguta pocurelo mu je niz obraze u smeđu krv koja mu je uleplila

zaliske, sve dok mu sa brade nisu potekle ružičaste suze. Kada vode više nije bilo, stegao je kacigu i olizao čelik „Dobro je“, rekao je. „Šteta što nije bilo vino. Hteo sam vino.“

„J ja.“ Pseto kliznu nožem u čovekove grudi gotovo nežno, težinom svog tela uterujući vrh kroz ogrtač, verižnjaču i postavu pod njom. Kada izvadi sečivo i obrisa ga o mrtvacu, pogleda Arju. „Tu je srce, devojčice. Tako se ubija čovek“

*To je jedan način. „Hoćemo da ga sahranimo?“*

„Zašto?“ upita Sendor. „Njega više nije briga, a mi nemamo ašov. Ostavi ga vukovima i divljim psima. Tvojoj i mojoj braći.“ Hladno je pogleda. „Prvo ćemo ga ipak opljačkati.“

U strelčevoj kesi bila su dva srebrna jelena i skoro trideset bakrenjaka. Bodež mu je u dršci imao lep ružičast kamen. Pseto oproba nož u šaci, a onda ga dobaci Arji. Ona ga uhvati za dršku, zadenu za pojas, i oseti se malo bolje. Nije bio Iгла, ali je bio čelik Mrtvac je imao i tobolac strela, ali strele bez luka nisu bile preterano korisne. Čizme su mu bile prevelike za Arju a premale za Pseto, tako da su njih ostavili. Ona je ponela i njegovu plitku kacigu, mada joj je padala skoro preko nosa, tako da je morala da je zabaci na teme da bi videla. „Sigurno je imao i konja, inače ne bi ovoliko daleko stigao“, reče Klegani osvrćući se naokolo; „ali rekao bih da je davno otperjao. Ne možemo znati koliko je ovde već ležao.“

Kada se nadoše u podnožju Mesečevih planina, kiše su gotovo sasvim prestale. Arja je videla sunce, mesec i zvezde, i činilo joj se da idu na istok „Kuda idemo?“ - upitala je ponovo.

Ovog puta joj je Pseto odgovorio. „Imaš tetku u Gnezdu sokolovom. Možda će ipak hteti da otkupi tvoje žgoljavo dupe, mada bi bogovi znali zašto. Kada jednom nademo Visoki drum, moći ćemo da idemo njime sve do Krvavih dveri.“

*Tetka Liza.* Pomisao ostavi Arju potpuno praznom. Majku je želela, ne majčinu sestru. Majčinu sestru nije poznavala ništa bolje nego što je znala svog dedu-strica. *Trebalo je da uđemo u zamak.* Nisu stvarno znali da joj je majka mrtva, a ni Rob. Nisu ih videli kako umiru, niti bilo šta slično. Možda ih je lord Frej samo zarobio. Možda ih je bacio u tamnicu, ili ih možda Freji vode u Kraljevju Luku da im Džofri odseče glave. Nisu znali. „Trebalo da se vratimo“, iznenada shvati. „Trebalo da se vratimo u Blizance i izbacimo svoju majku. Sigurno nije mrtva. Moramo da joj pomognemo.“

„Mislio sam da je tvoja sestra ta kojoj je glava puna pesama“, zarezala Pseto. „Frej je možda ostavio tvoju majku u životu radi otkupa, to je istina. Ali u sedam paklova nema načina da je izbacim iz zamka.“

„Ne bi bio sam. I ja bih posla.“

Ispustio je zvuk koji je skoro bio smeh. „E, *zbog toga* bi se onaj starac upišao od straha.“

„Ti se samo bojiš smrti!“ - reče ona prezrivo.

Sada se Klegani *zaista* nasmejao. „Smrt me ne plaši. Samo vatra. Sada tišina, da ti ne bih sam odsekao jeziki uštedeo trud tihim sestrama. Idemo za Dol.“

Arja je znala da joj on ne bi stvarno odsekao jezik; samo je to govorio, kao što je Crvenooki govorio da će je odrati od batina. Pa ipak nije htela da ga izaziva. Sendor Klegani nije bio Crvenooki. Crvenooki nije raspušćivao ljude nadvoje, niti ih udarao sekirama. Čak ni pljoštimize.

Te noći je usnula misleći na majku i pitajući se da li da ubije Pseta na spavanju i sama spase ledi Kejtlin. Kada je sklopila oči, ugledala je majčino lice. *Tako je blizu da skoro mogu da je namirisem...*

...a onda ju je stvarno namirisala. Miris je bio slabašan ispod ostalih mirisa, ispod mahovine i blata i vode, i smrada natrule trske i natrulih tela. Tiho se prišunjala preko mekog tla do obale reke, malo otpila, a onda digla glavu da onjuši. Nebo beše sivo i oblačno, reka zelena i puna plovećih oblika.

Mrtvaci su zakrčili plićake, neki su se još pokretali kako ih je voda nosila, drugi su se nasukali na obale. Njeni braća i sestre se okomiše na njih, kidajući meko, natrulo meso.

I vrane su bile tu, graktale su na vukove i ispunjavale vazduh perjem. Njihova krv bila je vrelija, i jedna njena sestra zgrabi jednu za krilo dok je poletala. Na to i ona požele vranu. Želela je da oseti krv, da čuje kosti kako krčkaju u među zubima, da napuni trbuh toplim mesom umesto hladnim. Bila je gladna, mesa je bilo na sve strane, ali je znala da ne može da jede.

Miris je postajao sve jači. Načuljila je uši i oslušnula režanje svog čopora, kreštanje besnih vrana, lepet krila i žubor vode. Negde u daljini čula je konje i dozivanje živih ljudi, ali oni nisu bili bitni. Bitan je bio samo miris. Ponovo je onjušila vazduh. Bio je tamo, a sada je to i videla, nešto bledo i belo što pluta niz reku i okreće se kada udari u granu. Trska se pred tim povi.

Bučno je protrčala kroz plićak i bacila se u duboku vodu, snažno radeći nogama. Struja je bila jaka, ali je ona bila jača. Plivala je, pustivši da je voda nosi. Rečni mirisi behu bogati i vlažni, ali je nisu oni voljela. Plivala je za ostrim crvenim šapatom hladne krvi, slatkim zagušljivim smradom smrti. Progonila ga je kao što je često jurila za crvenim jelenima kroz šumu, i na kraju ih uvek ulovila. Čeljust joj se skupi oko beskrvne bele ruke. Pretrese je da bi se pokrenula, ali joj u ustima beše samo smrt i krv. Sada se već zamarala, i mogla je samo da izvuče telo na obalu. Dok ga je izvlačila, jedan od njene male braće se prišunjao, obešenog jezika. Morala je da zareži da ga otera, inače bi jeo. Tek tada je stala da otrese vodu s krzna. Bela stvar ležala je licem u blatu, mrtva koža bila je smežurana i bleđa, iz vrata je kapala hladna krv. *Ustani*, pomisli ona. *Ustani i jedi i trči sa nama*.

Zvuk konja je naterao da okrene glavu. *Ljudi*. Dolazili su uz vetar, tako da ih nije namirisala, ali su sada bili skoro tu. Ljudi na konjima sa razmotanim crnim i žutim i ružičastim krilima i dugačkim sjajnim kandžama u rukama. Neka njena mlađa braća otkriše zube, spremni da brane hranu koju su našli, ali ih ona rastera. To je bio zakon divljine. Jeleni i zečevi i vrane beže pred vukovima, a vukovi beže pred ljudima. Ostavila je hladni beli plen u blatu, tamo kad ga je dovukla, i pobešla je i zbog toga nije osećala sramotu.

Kada je došlo jutro, Pseto nije morao da se na nju dere niti da je drmusa. Za promenu se probudila pre njega, čak je i konje napojila. Doručkovali su ćutke, sve dok Sendor nije rekao: „To o tvojoj majci...“

„Nije važno“, reče Arja tupim glasom. „Znam da je mrtva. Videla sam je u snu.“

Pseto ju je dugo gledao, a onda klimnuo glavom. O tome više nisu rekli ni reč. Odjahali su ka planinama.

U višim bregovima naidoše na zabačeno seoce okruženo sivozelenim stražarikama i visokim plavim vojničkim borovima, i Klegani odluči da proba sreću i uđe u njega. „Treba nam hrana“, reče, „i krv nad glavom. Ovi neće znati šta se desilo u Blizancima, a uz malo sreće neće ni mene prepoznati.“

Seljami su gradili drvenu palisadu oko svojih kuća, i kada videše širinu Psetovih ramena, ponudiše mu hranu i sklonište, pa čak i nešto novca za rad. „Ako ima i vina, pristajem“, zareža on na njih. Na kraju je pristao na pivo, i svake noći se opijao do besvesti.

Međutim, san o prodaji Arje leđi Erin umro je tu u brdima. „Jznad nas je mraz, a u visokim prevojima je sneg“, rekao je seoski starelina. „Ako se ne smrznete ili ne izgladnite, glave će vam doći crni risovi ili planinski medvedi. A tu su i gorštaci. Opečeni su neustrašivi otkako se Timet Jednooki vratio iz rata. A pre pola godine Guntor sin Gurnov poveo je Kamene vrane na jedno selo, ni osam milja odavde. Odneli su sve žene i poslednje zrno žita, i pobili pola muškaraca. Sada imaju *čelik*, dobre mačeve i verižnjače, i vrebaju na Visokom drumu - Kamene vrane, Mlečne zrnje, Sinovi

magle, svi redom. Ti bi verovatno nekolicinu poveo sa sobom, ali bi te na kraju ubili i otišli s tvojom kćerkom.“

*Ja mu nisam kćerka*, viknula bi Arja da nije bila tako umorna. Ona sada nije bila ničija kćerka. Nije bila niko. Ni Arja, ni Lasicca, ni Nen niti Ari ni Prepelica, čak ni Grudvoglavci. Bila je samo neka devojčica koja je po danu bežala sa psom, a po noći sanjala vukove.

U selu je bilo mirno. Imali su krevet sa punom slamaricom i bez previše vaši, hrana je bila jednostavna ali obilna, a vazduh je mirisao na borove. Pa ipak Arja je ubrzo shvatila da ga mrzi. Seljani su bili lukavice. Nijedan čak nije ni pogledao Psetovo lice, bar ne malo duže. Neke žene su pokušale da je odenu u haljine i nateraju da veze, ali one nisu bile leđi Smolvud, i ona nije htela za to ni da čuje. A bila je tu i jedna devojčica koja ju je pratila, kći seoskog starešine. Arjina vršnjakinja, ali obično *dete*, plakala bi kada bi odrala koleno i svugde je sa sobom nosila glupavu krpenu lutku. Lutka je bila napravljena da liči na oklopljenog pešaka, otprilike, tako da ga je devojčica zvala ser Vojnik i hvalila se kako je on čuva. „Gubi se“, rekla joj je Arja na desetinu puta. „Samo me ostavi na miru.“ Međutim, ona nije htela da je ostavi, tako da joj je Arja napokon otela lutku, rasperala je i prstom iz nje istresla krpenu punjenje. „Sada *stvarno* liči na vojnika!“ - rekla je, a zatim bacila lutku u potok. Posle toga je devojčica prestala da je grjavi, i Arja je dane provodila timareći Kukavicu i Stranca ili šetajući šumom. Ponekad bi našla štap i vežbala svoj vez, ali bi se onda prisetila šta se desilo u Blizancima, i udarala bi u nekom stablu sve dok se ne bi polomio.

„Možda bi trebalo da ostanemo ovde neko vreme“, rekao joj je Pseto posle dve nedelje. Bio je pijan od piva, ali više zamišljen nego pospan. „Do Gnezda sokolovog nikada nećemo stići, a Freji sigurno još progone preživele po rečnim zemljama. Izgleda da su mačevi ovde potrebni, zbog ovih gorštala sto pljačkaju. Možemo da se oporavimo, možda ćemo naći načina da pošaljemo pismo tvojoj tetki.“ Arjino lice se smračilo kada to ču. Nije želela da ostane, ali nije imala nikud drugde ni da ode. Narednog jutra, kada je Pseto otišao da seče drva i vuče truppe, vratila se u krevet.

Ali pošto se posao okončao i visoka drvena palisada bila gotova, seoski starešina im je jasno stavio do znanja da za njih tu nema mesta. „Kad dođe zima, jedva ćemo i svoje prehraniti“, objasnio je. „A ti... čovek kao ti sa sobom donosi krv.“

Senderova usta su se stegla. „Znači, znaš ko sam.“

„Da. Ovde nema mnogo putnika, to je istina, ali idemo na pijaku i na vašare. Čuli smo za psa kralja Džofrija.“

„Kada vam u goste dođu te Kamene vrane, moglo bi vam biti drago što imate psa.“

„Možda.“ Čovek je odveo, a onda sakupio hrabrost. „Ali priča se da si izgubio petlju za borbu na Cnobujici. Priča se...“

„Znam šta se priča.“ Senderov glas zvučao je kao struganje dve testere. „Plati me, i idemo.“

Kada su otišli, Pseto je imao kesu punu balrenjaka, mešinu kiselog piva i nov mač. Bio je to veoma star mač, ako ćemo pravo, mada je njemu bio nov. Trampio se za sekiru koju je uzeo u Blizancima, onu kojom je napravio čvorugu na Arjinoj glavi. Pivo je nestalo za manje od dana, ali je Klegani mač oštrio svake noći, proklinjući čoveka od koga ga je dobio zbog svake mrlje i traga rde. *Ako je izgubio petlju za borbu, zašto ga je briga da li mu je mač oštar?* To pitanje se Arja nije usudila da mu postavi, ali je o njemu dosta razmišljala. Zar je zato pobegao iz Blizancima i odneo je sa sobom?

Vrativši se u rečne zemlje, videli su da su kiše jenjale i da su reke počele da se povlače. Pseto je skrenuo na jug, nazad prema Trozupcu. „Idemo za Brzorečje“, rekao je Arji dok su pekli zeca koga je ulovio. „Možda Crna Riba hoće sebi da lupi vučicu.“

„On me ne poznaje. Neće čak ni znati jesam li to zaista ja.“ Arja je bila umorna od putovanja za Brzorečje. Činilo joj se da već godinama putuje za Brzorečje a nikako tamo ne stiže. Svaki put kada bi krenula za Brzorečje, završila bi na nekom sve goreme mestu. „On ti neće platiti nikakvu otkupninu. Verovatno će te samo obesiti.“

„Može da proba.“ Okrenuo je ražanj.

*Ne priča kao da je izgubio petlju za borbu.* „Znam kuda bismo mogli da pođemo“, reče Arja. Imala je još jednog brata. *Džon će me hteti, čak i ako me niko drugi ne želi. Zvače me „sestrice“ i razbarušice mi kosu.* Bio je to, međutim, dug put, a ona nije znala može li stići tamo sama. Nije čak mogla da stigne ni do Brzorečja. „Mogli bismo da idemo na Zid.“

Sendorov smeh beše napola režanje. „Mala vučica sada hoće da pristupi Noćnoj straži, nije valjda?“

„Moj brat je na Zidu“, reče ona tvrdoglavo.

Usta mu se zgrčiše. „Zid je hiljadu liga odavde. Morali bismo da se probijemo kroz proklete Freje samo da bismo stigli do Vrata. U tim močvarama ima lavova guštera koji svaki dan jedu vukove za doručak A sve i da stignemo na sever sa čitavim kožama, u pola zamkova su gvozdjenljudi, i hiljadu jebenih severnjaka pride.“

„Da ih se ne bojiš?“ - upita ona. „Zar si izgubio petlju za borbu?“

Na tren pomisli da će je udariti. Dotle je već zec bio reš, koža je puketala a mast prskala kako je kapala u vatru. Sendor ga skinu s ražnja, raspori svojim velikim šakama i baci polovinu Arji u krilo. „S mojom petljom je sve u redu“, reče kidajući but, „ali me boli dupe za tebe ili za tvog brata. I ja imam brata.“



## TIRION

Tirione“, reče ser Kevan Lanister umorno, „ako zaista nisi kriv za Džofrijevu smrt, to ćeš lako dokazati na suđenju.“

Tirion se okrenu od prozora. „Ko će mi suditi?“

„Pravda pripada prestolu. Kralj je mrtav, ali je tvoj otac i dalje desnica. Pošto je njegov vlastiti sin optužen, a žrtva je njegov unuk, zamolio je lorda Tirela i princa Oberina da sude zajedno sa njim.“

Tirionu to nije pružilo nikakvu utehu. Mejs Tirel je bio Džofrijev tast, koliko god kratko, a Crvena Guja je... pa, znija. „Hoće li mi biti dozvoljeno da zatražim suđenje borbom?“

„To ti ne bih savetovao.“

„Zašto?“ To ga je spasilo u Dolu, zašto ne bi i ovde? „Odgovori mi, striče. Hoće li mi biti dozvoljeno suđenje borbom i pravo da uzmem megdandžiju koji će dokazati moju nevinost?“

„Naravno, ako to želiš. Međutim, moraš da znaš kako tvoja sestra namerava da imenuje ser Gregora Kleganija za svog megdandžiju, ako do takvog suđenja dođe.“

*Ta kučka osujećuje moje poteze pre nego što ih i povučem. Šeta što nije odabrala Ketbleka.* Bron bi lako sradio bilo koga od trojice braće, ali je Planina Koja Jaše nešto sasvim drugo. „Moraću da prespavam pre nego što donesem odluku.“ *Moram da razgovaram sa Bronom, i to što pre.* Bron je imao i te lako visoko mišljenje o ceni svoje kože. „Ima li Sersei svedoka protiv mene?“

„Svakog dana sve više.“

„Onda ja moram da imam svoje svedoke.“

„Reci mi koga želiš, i ser Adam će poslati Stražu da ih dovede na suđenje.“

„Radije bih sam da ih tražim.“

„Optužen si za kraljeubistvo i rodoubistvo. Zar stvarno misliš da će ti biti dozvoljeno da dolazi i odlazi kako ti je volja?“ Ser Kevan mahnu ka stolu. „Imaš pero, mastilo i pergament. Napiši imena svedoka koji su ti potrebni, a ja ću uraditi sve što je u mojoj moći da ih dovedem, imaš moju reč Lanistera. Ali iz ove kule nećeš izaći, osim na suđenje.“

Tirion nije hteo da se ponižava tako što bi molio. „Hoćeš li dozvoliti mom šitonoši da dolazi i odlazi? Dečaku Podriku Pejnu?“

„Naravno, ako to želiš. Poslaću ti ga.“

„Uradi to. Što pre, to bolje, a odmah bi bilo i najbolje.“ Odgega se do pisaćeg stola. Ali kada ču kako se vrata otvaraju, okrenu se i reče: „Striče?“

Ser Kevan zastade. „Da?“

„Ja nisam to uradio.“

„Voleo bih da ti poverujem, Tirione.“

Kada se vrata zatvoriše, Tirion Lanister se diže na stolicu, naoštri pero i privuče čist pergament. *Ko bi govorio za mene?* Umoci pero u mastionicu.

List je još bio netaknut kada se nešto kasnije pojavio Podrik Pejn. „Moj gospodar“, reče momak. Tirion spusti pero. „Nadi Brona i smesta ga dovedi. Reci mu da će biti zlata, više zlata nego što je ikada sanjao, i postaraj se da se ne vratiš bez njega.“

„Da, moj gospodar. Mislim, ne. Neću. Da se vratim.“ Ode.

Nije se vratio ni uveče, ni u zoru. Tirion je zaspao u sedištu kraj prozora i probudio se u svitanje, bolan i ukočen. Sluga mu je doneo kašu i jabuke za doručak, sa rogom piva. Jeo je za stolom, sa

praznim pergamentom pred sobom. Sat kasnije, sluga se vratio po zdelu. „Jesi li video mog štitonošu?“ - upita ga Tirion. Čovek odmahnu glavom.

Uzdahnuvši, on se vratio stolu i ponovo zamoči pero. *Sansa*, napisala na pergamentu. Sedeo je i zurio u to ime, zuba tako stegnutih da su boleli.

Pod pretpostavkom da se Džofri nije jednostavno zadavio komadom hrane, što je čak i Tirionu bilo teško da poveruje, Sansa ga je sigurno otrovala. *Džof joj je praktično stavio pehar u krilo, a dao joj je mnogo razloga da uradi tako nešto. Sve sumnje koje je Tirion možda imao nestale su kada mu je nestala i žena. Jedno telo, jedno srce, jedna duša. Usta mu se zgrčiše.*

Nije gubila vreme da dokaže koliko joj takvi zaveti znače, zar ne? Pa, šta si drugo i očekivao, kepeče?

A ipak.. odakle Sansi otrov? Nije mogao da veruje kako je devojkica radila sama. *Želim li zaista da je nadem?* Hoće li sudije poverovati da je Tirionova devojkica-nevesta otrovala kralja bez znanja svog muža? *Ja ne bih. Sersei će tvrditi da su to zajedno uradili.*

Pa ipak sutradan je dao pergament svom stricu. Ser Kevan se namršio kada ga je pogledao. „Ledi Sansa je tvoj jedini svedok?“

„Drugih ću se setiti kasnije.“

„Bolje da ih se setiš odmah. Sudije nameravaju da počnu sa suđenjem za tri dana.“

„To je prebrzo. Držite me ovde pod stražom, kako zamišljate da nadem svedoke za odbranu?“

„Tvoja sestra nije imala poteškoća da nađe svedoke optužbe.“ Ser Kevan smotao pergament. „Ser Adam traži tvoju ženu. Varis je ponudio stotinu jelena za vesti o tome gde se nalazi, i stotinu zmajeva za nju samu. Ako je devojkica moguće naći, nađena će biti, i ja ću ti je dovesti. U ne vidim ništa loše u tome da muži i žena dele čeliju i pružaju utehu jedno drugome.“

„Vrlo si ljubazan. Jesi li video mog štitonošu?“

„Juče sam ti ga poslao. Došao je?“

„Došao je“, priznade Tirion, „a onda je otišao.“

„Ponovo ću ti ga poslati.“

Međutim, Podrik Pejn se pojavio tek narednog jutra. Oprezno je zakoračio u prostoriju, a na licu mu se jasno video strah. Bron je ušao odmah za njim. Vitez najamnik nosio je kožni prsluk posut srebrnom i teški jahači plašt, sa parom fino izrađenih kožnih rukavica zadenutim za pojase.

Jedan pogled na Bronovo lice, i Tirion oseti mučninu u stomaku. „Gde si do sada?“

„Dečak me je preklinjao, inače uopšte ne bih došao. Očekuju me na večeri u zamku Stoukvortovih.“

„Stoukvortovih?“ Tirion skoči sa kreveta. „A šta ti, moliču ljubazno, imaš da tražiš u zamku Stoukvortovih?“

„Nevestu.“ Bron se osmehnu poput vuka koji razmišlja o izgubljenom jagnjetu. „Prekosutra se ženim Lolisom.“

„Lolisom.“ *Savršeno, jebeno savršeno.* Slaboumna kći leđi Tande dobija viteza za muža i kalvog-takvog oca za kopile u stomaku, a ser Bron od Crnobujice penje se za još jedan korak na lestvici. Čitava stvar je žestoko zaudarala na Serseine prste. „Moja kućka od sestre te je prodala kao šepavog konja. Devojkica je slaboumna.“

„Da sam hteo um, oženio bih se tobom.“

„Lolisa čeka tuđe dete.“

„A kada ga izbaci, čekaće moje.“

„Ona čak nije ni naslednica“, primeti Tirion. „Ima stariju sestru. Falisu. *Udatu sestru.*“

„U braku već deset godina, još bez dece“, reče Bron. „Njen gospodar muž retko posećuje njen krevet. Priča se da voli samo device.“

„Može da voli i koze, bilo bi svejedno. Zemlje će ipak preći njegovoj ženi kada leđi Tanda umre.“

„Osim ako Falisa ne umre pre svoje majke.“

Tirion se pitao ima li Sersei predstavu kakvu je zmiyu gurnula u nedra leđi Tande. *A i da jeste, bi li je bilo briga? „Zašto si onda ovde?“*

Bron slegnu ramenima. „Jednom si mi rekao da ćeš, zatraži li neko da te prodam, ponuditi dvostruko veću cenu.“

*Da. „Hoćeš li dve žene ili dva zamka?“*

„Po jedno od oboje sasvim je dovoljno. Ali tražiš li od mene da ubijem Gregora Kleganija, bolje bi bilo da to bude prokleta velik zamak“

Sedam Kraljevstava puna su visokorođenih devica, ali bi čak i najstarija, najsiromašnja i najružnija usedelica u kraljevstvu ustuknula od pomisli na brak sa takvim niskorođenim šljamaom kao što je Bron. *Osim ako nije mekog tela i meke glave, sa kopiletom u stomaku, nakon stotinu silovanja.* Leđi Tanda je tako očajnički tražila muža za Lolisu da je neko vreme proganjala čak i Tiriona, a to je bilo pre nego što ju je imalo pola Kraljeve Luke Nema sumnje da je Sersei još nečim podmazala ponudu, a Bron je sada bio vitez, zbog čega je bio prikladna prilika za mladu kćer jedne manje kuće.

„Trenutno sam prilično kratak i sa zamkovima i sa visokorođenim devicama“, priznade Tirion. „Ali mogu da ti ponudim zlato i zahvalnost, kao i pre.“

„Zlata imam. Šta mogu da kupim zahvalnošću?“

„Mogao bi da se iznenadiš. Lanister plaća svoje dugove.“

„Tvoja sestra je takođe Lanister.“

„Moja gospa žena je naslednica Zimovrela. Ako iz ovoga isplivam s glavom na ramenima, možda ću jednog dana vladati Severom u njeno ime. Mogao bih da ti dam popriličan komad Severa.“

„Ako i kada i možda“, reče Bron. „A tamo gore je mnogo hladno. Lolisa je meka, topla i blizu. Mogao bih da je deljem za dve noći.“

„Ja se tome ne bih toliko radovao.“

„Stvarno?“ Bron se iskeži. „Priznaj, Bauče. Kada bi ti neko dao da biraš između karanja Lolise i dvojke s Planinom, smakao bi čakšire i izvadio dole pre nego što bih stigao i da trepnem.“

*Predobro me poznaje.* Tirion proba drugačiji pristup. „Čuo sam da je ser Gregor ranjen na Crvenom kralu, i ponovo kod Senodola. Rane su ga sigurno usporile.“

Bron je delovao ozlojeđeno. „Nikada i nije bio brz. Samo neljudski velik i neljudski snažan. Priznajem, brži je nego što bi se očekivalo od tolikog čoveka. Ima čudovišno dugačak domašaj, i ne oseća udarce kao što bi ih osećao normalan čovek“

„Zar te toliko plaši?“ - upita Tirion u nađi da će ga izazvati.

„Da me ne plaši, bio bih prokleta budala.“ Bron slegnu ramenima. „Možda bih i mogao da ga savladam. Da plešem oko njega sve dok se toliko ne umori od izmahivanja da više ne može da podigne mač. Da ga nekako srušim. Kada leže na leđima, svejedno je koliko su visoki. Pa ipak previše je rizično. Jedan pogrešan korak i mrtav sam. Zašto bih se kockao? Ti mi se dopadaš, koliko god da si ružan mali kurvin sin... ali budem li se tukao za tebe, gubim obrni-okreni. Ili će mi Planina prosuti creva, ili ću ja ubiti njega i izgubiti zamak Stoukwortovih. Ja svoj mač prodajem, ne dajem ga za džabe. Nisam tvoj prokleti brat.“

„Ne“, reče Tirion tužno. „Nisi.“ Mahnu rukom. „Odlazi onda. Beži u zamak Stoukwortovih i leđi

Lolisi. Nadi više sreće u svojoj bračnoj postelji nego što sam ja našao u svojoj.“

Bron zastade kod vrata. „Šta ćeš da uradiš, Bauče?“

„Sam ću da ubijem Gregora. Zar ne bi to bila vesela pesma?“

„Nadam se da ću čuti kako je pevaju.“ Bron se poslednji put iskezi, te izađe iz odaje, iz zamka i njegovog života.

Pod prebaci težinu s noge na nogu. „Žao mi je.“

„Zašto? Zar si ti kriv što je Bron drski hladnokrvni zlikovac? Uvek je i bio drski hladnokrvni zlikovac. To mi se kod njega i dopadalo.“ Tirion nasu sebi čašu vina i odnese je do sedišta u prozoru. Napolju je dan bio siv i kišovit, ali je ipak izgledao lepše nego što se on osećao. Možda je mogao da pošalje Podrika Pejna da traži Šagu, ali je u dubini Kraljevske šume bilo toliko skrovitih mesta da su odmetnici često desetlećima izbegavali poterama. *A Pod ponekad nailazi na prilične teškoće u nalaženju kuhinje kada ga pošaljem dole po sir.* Timet sin Timetov do sada je verovatno stigao u Mesečeve planine. A uprkos onome što je rekao Bronu, kada bi lično izašao na megdan ser Gregora Kleganiju, bila bi to veća farsa nego Džofrijeva bitka kepeca-vitezova. Nije nameravao da umre s burom smeha u ušima. *Toliko o suđenju borbom.*

Ser Kevan ga je kasnije tog dana ponovo posetio, kao i sutradan. Sansu nisu našli, obavestio ga je stric ljubazno. A ni ludu ser Dontosa, koji je nestao iste noći. Ima li Tirion još svedoka koje želi da pozove? Nema. *Kako da dokažem da nisam otrovao vino kada me je hiljadu ljudi videlo kako punim Džofrijev pehar?*

Te noći uopšte nije spavao.

Umesto toga, ležao je u tami, zureći u baldahin i nabrajajući svoje duhove. Video je Tišu kako se osmehuje dok ga ljubi, video Sansu голу i uzdrhtalu od straha. Video je Džofrija kako se grebe po grlu, krv kako mu curi niz vrat dok mu lice tamni. Video je Serseine oči, Bronov vučji lez, Šain vragolasti osmeh. Dodirnuo se, pomislivši da će možda mirnije spavati ako probudi kitu i zadovolji je, ali od toga nije bilo vajde.

A onda je došla zora, i vreme da otpočne njegovo suđenje.

Tog jutra po njega nije došao ser Kevan, već ser Adam Marbrend sa dvanaest zlatnih plaštova. Tirion je doručkovao kuvana jaja, preprženu slaninu i pečeni hleb, i obukao se u najbolju odeću. „Ser Adame“, reče. „Mislio sam da će moj otac poslati Kraljevu gardu da me otpatri na suđenje. Još sam član kraljevske porodice, zar ne?“

„Jesi, moj gospodaru, ali se bojim da će većina Kraljevih gardista svedočiti protiv tebe. Lord Tivin je smatrao da ne bi bilo prikladno da oni služe kao tvoji čuvari.“

„Sačuvajte bogovi da uradimo nešto *neprikladno*. Povedi me, molim te.“ Sudiće mu u prestonoj dvorani, gde je Džofri umro. Dok ga je ser Adam vodio kroz ogromna bronzana vrata i niz dugački tepih, osećao je na sebi poglede. Stotine su se okupile da gledaju kako mu sude. Bar se nadao da su zato došli. *Otkud znam, možda su svi došli da svedoče protiv mene.* Ugleda kraljicu Margeri na galeriji, bledu i prelepu u crnini. *Dva puta se udavala i dva puta ostala udovica, a tek joj je šesnaest godina.* Njena majka je stajala visola sa jedne strane, njena baka mala sa druge, dok su ostatak galerije ispunjavale njene dvorske dame i vitezovi njenog oca.

Podijum je i dalje bio ispod praznog Gvoždenog prestola, mada su svi stolovi sem jednog bili uklonjeni. Iza njega je sedeo zdepasti lord Mejs Tirel u zlatnom kratkom plaštu preko zelene odore i vitki princ Oberin Martel u širokoj prugastoj narandžasto-žuto-grimiznoj odori. Lord Tivin Lanister sedeo je između njih. *Možda za mene još ima nade.* Dornjanin i Visokosađanin se preziru. *Ako nađem*

*načina da to iskoristim...*

Prvoobrednik poče molitvu, tražeći od Oca na nebesima da ih dovede do pravde. Kada završi, otac na zemlji se nagnu napred da pita: „Tirione, da li si ti ubio kralja Džofrija?“

*Ne smem da oklevam ni tren.* „Nisam.“

„E, pa sad nam je svima lakše“, reče suvo Oberin Martel.

„Da li je to onda uradila Sansa?“ - upita lord Tirel.

*Ja bih, da sam bio na njenom mestu.* Pa ipak šta god da je Sansa bila i koju god ulogu odigrala, još mu je žena. Stavio je svoj zaštitnički plašt na njena ramena, mada je morao da se popne na ludina leđa da to uradi. „Bogovi su ubili Džofrija. Zadao se golubijom pitom.“

Lord Tirel pocrvene. „Pekare okrivljuješ?“

„Njih, ili golubove. Samo mene ne mešajte.“ Tirion začu nemiran smeh i shvati da je pogrešio. *Pazi na jezik, budalo mala, pre nego što ti iskopa grob.*

„Ima svedoka protiv tebe“, reče lord Tivin. „Njih ćemo čuti prvo. Onda ti možeš izvesti svoje svedoke. Govorićeš samo kada budeš imao dozvolu.“

Tirion nije mogao da uradi ništa drugo sem da klimne glavom.

Ser Adam je rekao istinu; prvi čovek koga su uveli bio je ser Belon Svon od Kraljeve garde. „Gospodaru desnice“, poče, nakon što pred prvoobrednikom položi zakletvu da će govoriti samo istinu, „imao sam čast da se borim uz tvog sina na mostu od brodova. On je hrabar čovek uprkos svojoj veličini, i ne želim da verujem da je kriv za ovo.“

Dvoranom se razleže žagor, i Tirion se zapita kakvu to ludu igru Sersei igra. *Zašto izvodi svedoka koji veruje da sam nevin?* Ubrzo shvati. Ser Belon nerado ispriča kako je odvojio Tiriona od Džofrija na dan nemira u gradu. „Udarilo je veličanstvo, to je istina. Bio je to nalet besa, ništa više. Letnja oluja. Rulja nas zamalo nije sve pobila.“

„U vreme Targarjena, čovek koji bi udario kraljevsku krv izgubio bi ruku kojom ju je udario“, primeti Crvena Kobra od Dorne. „Da li je kepecu ponovo izrasla ručica, ili ste vi Beli mačevi zaboravili na svoju dužnost?“

„I sam je kraljevske krvi“, odgovori ser Belon. „A bio je i kraljeva desna ruka.“

„Ne“, reče lord Tivin. „*Jršio je dužnost kraljeve desne ruke, u moje ime.*“

Ser Merin Trent je rado proširio ser Belonov opis kada je na njega došao red da svedoči. „Bacio je kralja na zemlju i počeo da ga udara nogama. Vikao je kako je nepravda da je veličanstvo nepovređeno umaklo rulji.“

Tirion poče da shvata sestrin plan. *Počela je sa čovekom za koga se zna da je pošten, i izmuzla iz njega sve što je mogla. Svaki sledeći svedok pričaće sve goru priču, dok na kraju ne budem izgledao čudovišno kao Megor Okrutni i Eris Ludi zajedno, uz dodatak malo Egona Bezvređnog, da sve začini.*

Ser Merin opisa kako je Tirion zaustavio Džofrijevo kažnjavanje Sansa Stark. „Kepec je pitao veličanstvo zna li šta se desilo sa Erisom Targarjenom. Kada je ser Boros progovorio u odbranu kralja, Bauk je pretio da će narediti njegovo ubistvo.“

Sledeći je nastupio Blunt lično da ponovi tu žalosnu priču. Koliko god možda ne trpeo Sersei zato što ga je otpustila iz Kraljeve garde, ipak je rekao ono što je želela da čuje.

Tirion više nije mogao da obuzdava jezik. „Reci sudijama šta je Džofri radio, molim te!“

Krupni vitez teških podvoljaka prostre ga pogledom. „Rekao si svojim divljacima da me ubiju ako otvorim usta, to ću im reći.“

„Tirione“, reče lord Tivin. „Govorićeš samo kada ti se obratimo. Shvati ovo kao upozorenje.“

Tirion učuta, pušeći se.

Ketfblekovi dođoše sledeći, sva trojica redom. Ozni i Ozfrid ispričaše priču o večeri sa Sersei pre Bitke na Crnobujici i njegovim pretnjama.

„Rekao je veličanstvu da namerava da joj naudi“, reče ser Ozfrid. „Da je povredi.“ Njegov brat Ozni proširi priču. „Rekao je da će sačekati dan kada ona bude srećna, i da će tada njenu radost pretvoriti u pepeo.“ Nijedan nije spomenuo Alajaju.

Ser Ozmund Ketfblek, slika i prilika viteštva u besprekornom oklopu i belom vunenom plaštu, zakle se da je kralj Džofri odavno znao da njegov ujak Tirion namerava da ga ubije. „Bilo je to onog dana kada su mi dali beli plašt, moji gospodari“, rekao je sudijama. „Taj hrabri dečak mi je rekao: 'Dobri ser Ozmunde, dobro me čuvaj, pošto svom ujaku nisam drag. Namerava da bude kralj umesto mene.'“

To Tirion više nije mogao da podnese. „*Lažovčino!*“ Načini dva koraka pre nego što ga Zlatni plaštovi odvukoše nazad.

Lord Tivin se namršti. „Moramo li da te bacimo u lance kao običnog drumskog razbojnika?“

Tirion zaškruta zubima. *Druga greška, budalo, budalo, budalo od kepeca. Ne gubi glavu da je ne bi zaista izgubio.* „Ne. Molim vas za oprost, moji gospodari. Razbesnele su me njegove laži.“

„Njegove istine, hoćeš da kažeš“, reče Sersei. „Oče, molim te da ga staviš u okove, radi svoje bezbednosti. Vidiš kakav je.“

„Vidim da je kepec“, reče princ Oberin. „Onog dana kada se budem bojava kepečevog besa, ima da se udavim u bačvi vina.“

„Ne trebaju mu okovi.“ Lord Tivin hitro pogleda ka prozorima, pa ustade. „Kasno je. Nastavićemo ujutro.“

Te noći, sam u ćeliji u kuli, sa praznim pergamentom i čašom vina, Tirion shvati da razmišlja o svojoj ženi. Ne o Sansi; o svojoj *prvoj* ženi, Tiši. *Ženi kurvi, ne vučjoj ženi.* Njena ljubav prema njemu bila je lažna, a ipak je verovao, i našao sreću u toj veri. *Dajte mi slatke laži i sklonite svoje gorke istine.* Otpio je iz čaše i pomislio na Šai. Kasnije, kada je ser Kevan došao da ga obide kao i svake noći, Tirion je zatražio Varisa.

„Veruješ da će evnuh svedočiti u tvoju korist?“

„Ne znam dokne porazgovaram sa njim. Budi dobar pa ga pošalj i ovamo, striče.“

„Biće tvoja volja.“

Drugi dan suđenja otvorili su meštri Balabar i Frenken. Oni su rasekli plemeniti leš kralja Džofrija, zakleše se, i nisu našli ni trunku golubije pite niti bilo kakve druge hrane zaglavljene u dušniku. „Otrov ga je ubio, moji gospodari“, reče Balabar, dok je Frenken ozbiljno klimao glavom.

Onda izvedoše velemeštra Piselija, koji se teško oslanjao na krivudav štap, i iz čijeg je dugog pilećeg vrata štrčalo nekoliko belih dlaka. Postao je preslab da stoji, tako da su sudije dozvolile da se u njega iznese stolica, kao i sto. Na sto postavio nekoliko teglica. Piselij je rado rekao šta se u kojoj nalazi.

„Zelena pupavka“, reče drhtavim glasom, „velebilje, slatkisan, demonski ples. Ovo je splepoko. Udovičina krv zove se ova, zbog boje. Okrutan napitak Zatvara čoveku bešiku i creva, sve dok se ne udavi u sopstvenim otrovima. Ovde je crvljivača, ovo otrov baziliska, a ovo ovde suze iz Lisa. Da. Sve ih znam. Baulk Tirion Lanister ih je ukrao iz mojih odaja onda kada me je neopravdano zatočio.“

„Piseli“, viknu Tirion, rizikujući očevo gnev, „može li neki od tih otrova zadaviti čoveka?“

„Ne. Za to se moraš okrenuti jednom redem otrovu. Kada sam bio dečak u Citadeli, moj i učitelj i su

ga jednostavno zvali *davitelj*.“

„Ali taj retki otrov nije nađen, zar ne?“

„Nije, moj gospodaru.“ Piseli zatrepta na njega. „Sveg si ga upotrebio da ubiješ najplemenitije dete koje su bogovi ikada poslali na ovu dobru zemlju.“

Tirionov bes nadjača njegov razum. „Džofri je bio okrutan i glup, ali ga ja nisam ubio. Odsecite mi glavu ako želite, ja nemam ništa sa ubistvom svog sestrića.“

„*Tišina!*“ - reče lord Tivin. „Triput sam te upozorio. Sledeći put će te okovati i vezati ti usta.“

Posle Piselija nastupi povorla, beskrajna i zamorna. Gospodari i gospe i plemeniti vitezovi, kako visokorodeni tako i skromni, svi su bili prisutni na svadbenoj gozbi, svi su videli Džofrija kako se davi, kako mu lice postaje crno kao dornska šljiva. Lord Redvin, lord Seltigar i ser Flement Breks čuli su Tiriona kako preti kralju; dva poslužitelja, žongler, lord Džajlz, ser Hober Redvin i ser Filip Fut videli su ga kako puni svadbeni pehar; ledi Meriveder se zaklela kako je videla da je kepec ubacio nešto u kraljevo vino dok su Džof i Margeri sekli pitu; stari Estermont, mladi Pelkdon, pevač Galijeon od Kaja i paževi Moros i Džotos Slint rekli su kako je Tirion digao pehar dok je Džof umirao i izlio ostatak otrovanog vina na pod.

*Kada sam to stekao toliko neprijatelja?* Ledi Meriveder bila mu je gotovo potpuni stranac. Tirion se pitao je li ona slepa ili kupljena. Bar Galijeon od Kaja nije svoje izjaganje propratio muzikom, inače bi morali da trpe sedamdeset i sedam prokletih strofa.

Kada ga je stric posetio te noći posle večere, bio je hladan i dalek *I on misli da sam kriv*. „Imaš li svedoka za nas?“ - upita ga ser Kevan.

„Ne, nikoga određenog. Sem ako niste našli moju ženu.“

Njegov stric odmahnu glavom. „Jzgleda da sudenje ide vrlo loše po tebe.“

„O, nije valjda? Nisam primetio.“ Tirion prede prstom preko ožiljka. „Varis nije došao.“

„Neće ni doći. Sutra će svedočiti protiv tebe.“

*Baš lepo*. „Shvatam.“ Promeškoljio se u stolici. „Baš me zanima. Ti si uvek bio pošten čovek, striče. Šta te je ubedilo?“

„Zašto bi ukrao Piselijeve otrove sem da ih upotrebiš?“ - reče ser Kevan jednostavno. „A ledi Meriveder je videla...“

„Ništa nije videla! Ništa nije ni mogla da vidi. Ali kako to da dokažem? Kako da dokažem *bilo šta* kada sam ovde zatvoren?“

„Možda je došlo vreme da priznaš.“

Čak i kroz debele zidove Crvene tvrđave, Tirion je čuo neumorno padanje kiše. „Možeš li da ponoviš, striče? Mogao bih da se zakunem kako me to savetuješ da priznam.“

„Ako priznaš krivicu pred prestolom i pokaješ se za svoje zločine, tvoj otac će suzdržati mač. Biće ti dozvoljeno da obučeš crno.“

Tirion mu se nasmeja u lice. „Sersei je isto ponudila Edardu Starku. Svi znamo kako se *to* okončalo.“

„Tvoj otac sa tim nije imao ništa.“

To je bar bila istina. „Crni zamak je prepun ubica, lopova i silovatelja“, reče Tirion, „ali se ne sećam da sam tamo upoznao i jednog kraljeubicu. Očekuješ da poverujem kako će, pošto priznam da sam kraljeubica i rodoubica, moj otac jednostavno klimnuti glavom, oprostiti mi i otpraviti me na Zid sa toplim vunenim vešom.“ Grubo se nasmeja.

„Ništa nije rečeno o praštanju“, reče ser Kevan strogo. „Priznanje će okončati sve ovo. Zato me tvoj otac šalje s ovom ponudom.“

„Srdačno mu zahvali u moje ime, striče“, reče Tirion, „ali mu reci da trenutno nisam raspoložen za priznanja.“

„Da sam na tvom mestu, promenio bih raspoloženje. Tvoja sestra želi tvoju glavu, a bar je lord Tirel raspoložen da joj je i da.“

„Znači, jedan sudija me je već osudio, a nije čuo ni reč moje odbrane?“ Ništa više nije ni očekivao. „Hoće li mi biti dozvoljeno da govorim i pozovem svedoke?“

„Ti *nemaš svedoka*“, podseti ga stric. „Tirione, ako si kriv za ovaj neizrecivi zločin, Zid je bolja sudbina nego što zaslužuješ. A ako si nevin... na severu ima borbi, znam, ali ćeš tamo ipak biti bezbedniji nego u Kraljevoj Luci, kakav god bio ishod ovog suđenja. Svetina je ubeđena u tvoju krivicu. Ako bi bio toliko lud da izađeš na ulicu, rastrgli bi te na komade.“

„Vidim koliko te ta mogućnost brine.“

„Ti si sin mog brata.“

„A da ga možda podsetiš na to?“

„Misliš li da bi ti dozvolio da obučeš crno da nisi njegova krv, i Džonana? Znam da ti Tivin deluje kao surov čovek, ali nije ništa suroviji nego što mora da bude. Naš otac je bio blag i srdačan, ali tako slab da su mu se naši vazali podsmevali kada bi malo popili. Neki su mu čak i otvoreno prkosili. Drugi lordovi su pozajmljivali naše zlato i nikada ga nisu vraćali.“

Na dvoru su zbijali šale o bezubim lavovima. Čak ga je i njegova ljubavnica potkradala. Žena jedva malo bolja od kurve, a uzela je za sebe dragulje moje majke! Na Tivina je palo da vrati kuću Lanistera na mesto koje joj pripada. Kao što je na njega palo i da vlada ovim kraljevstvom u vreme kada mu nije bilo ni dvadeset. Nosio je to teško breme *dvadeset godina*, a sve što je zauzvrat dobio bila je ljubomora ludog kralja. Umesto počasti koje je zaslužio, nateran je da trpi bezbrojne uvrede, ali je ipak dao Sedam kraljevstava mir, obilje i pravdu. On je pravedan čovek. Valjalo bi ti da mu veruješ.“

Tirion zapanjeno zatrepta. Ser Kevan je uvek bio odgovoran, dosledan, pragmatičan; nikada ga nije čuo da govori s takvim žarom. „Ti ga voliš.“

„Brat mi je.“

„Razmisliću... razmisliću o tvojim rečima.“

„Onda razmisli dobro. I brzo.“

Te noći je razmišljao o malo čemu drugom, ali ujutro nije bio ništa bliže odluci da li da veruje ocu. Sluga mu za doručak donese kašu s medom, ali je mogao da okusi samo žuć kad god bi pomislio na priznanje. *Zvače me kraljeubico do kraja života. Hiljadu sledećih godina, ako me uopšte budu pamtili, pamtiće me kao čudovišnog kepeca koji je otrovao svog mladog sestrića na svadbenoj gozbi.* Ta pomisao ga tako strašno razbesne da baci zdelu i kašiku preko sobe i ostavi mrlju od kaše na zidu. Ser Adam Marbrend je radoznalo pogleda kada dođe da otprati Tiriona na suđenje, ali je imao obzira da ne zapitkuje.

„Lord Varis“, reče najavljiivač, „gospodar šaptalica.“

Napuderisan, nalickan i okružen mirisom ružine vodice, Pauk je sve vreme dok je govorio trljao šale kao da ih pere. *Pere ih od mog života*, pomisli Tirion dok je slušao evnuhovu žalostivu priču o tome kako je Baukspletkario da odvoji Džofrija od Psetove zaštite i govorio s Bronom o tome kako bi bilo bolje da je Tomen kralj. *Poluistine su vrednije od golih laži.* A za razliku od ostalih, Varis je imao dokumenta; pergamente marljivo ispunjene belešlama, pojedinostima, datumima, čitavim razgovorima. Toliko materijala da je njegova recitacija zauzela čitav dan, a sve je to strašno



optuživalo Tiriona. Varis je potvrdio Tirionovu ponoćnu posetu odajama velemeštra Piselija i krađu njegovih otrova i napitaka, potvrdio pretnje izrečene Sersei na zajedničkoj večeri, potvrdio svaaku prokletu stvar sem samog trovanja. Kada ga je princ Oberin pitao kako je moguće da on to sve zna, pošto nije prisustvovao nijednom od tih događaja, evnuh se samo zakikotao i rekao: „Javile su mi moji ptičice. Svrha njihovog postojanja je da saznaju, baš kao i moja.“

*Kako da ispitam ptičicu? - pomisli Tirion. Trebalo je da evnuhu skinem glavu prvog dana po dolasku u Kraljevju Luku. Proklet bio. I proklet bio ja što sam mu verovao, ma koliko malo.*

„Jesmo li čuli sve?“ - upita lord Tivin svoju sestru kada Varis izađe iz dvorane.

„Skoro sve“, reče Sersei. „Molim tvoju dozvolu da sutra pred vas izvedem još jednog, poslednjeg svedoka.“

„Kako želiš, reče lord Tirion.

*O, dobro, pomisli Tirion besno. Posle ove farse od suđenja, pogubljenje će biti pravo olakšanje.*

Te noći, dok je sedeo kraj prozora i pio, čuo je glasove pred vratima. *Ser Kevan, došao je po moju odgovor, pomisli smesta, ali u prostoriju ne uđe njegov stric.*

Tirion ustade da se posprdno pokloni princu Oberinu. „Sudijama je dozvoljeno da posećuju optužene?“

„Prinčevima je dozvoljeno da idu kuda hoće. Ili sam bar tako rekao tvojim stražarima.“ Crvena Kobra sede.

„Moj otac neće biti srećan.“

„Sreća Tivina Lanistera nikada nije bila nešto čime sam se preterano opterećivao. Piješ li to domsko vino?“

„Sa Senice.“

Oberin se namršti. „Crvena voda. Jesi li ga ti otrovao?“

„Nisam. A ti?“

Princ se osmehnu. „Imaju li svi kepeci takav jezik? Neko će ti ga jednog dana odseći.“

„Nisi prvi koji mi to govori. Možda ću ga odseći i sam, izgleda da stvara beskonačne nevolje.“

„To vidim i sam. Mislim da ću ipak popiti nešto soka od grožđa lorda Redvina.“

„Ako želiš.“ Tirion mu posluži čašu.

Čovek otpi gutljaj, promućka ga po ustima i proguta. „Poslužiće privremeno. Sutra ću ti poslati jakog domskog vina.“ Otpi još jednom. „Našao sam tu zlatokosu kurvu kojoj sam se nadao.“

„Znači, otkrio si Čataju?“

„Kod Čataje sam legao sa crnoputom devojkom. Alajaja, mislim da je tako zovu. Izuzetna je, uprkos prugama na leđima. Ali kurva o kojoj govorim jeste tvoja sestra.“

„Već te je zavela?“ - upita Tirion, nimalo iznenađen.

Oberin se glasno nasmeja. „Nije, ali hoće ako pristanem na njenu cenu. Kraljica je čaknagovestila i brak Veličanstvu treba novi muž, a ko je za to bolji nego princ od Dorne? Elarija smatra da treba da prihvatim. Sva se ovlaži od same pomisli na Sersei u našem krevetu, pohotna cura. A čak ne bismo morali ni da platimo kepečev novčić. Sve što tvoja sestra od mene zahteva jeste jedna glava, pomalo prevelika i bez nosa.“

„I?“ - upita Tirion i sačeka.

Umesto odgovora, princ Oberin promeša vino po čaši i reče: „Kada je Mladi Zmaj osvojio Dornu pre onolikh godina, ostavio je gospodara Visokog Sada da nad nama vlada nakon Pokoravanja kod Sunčevog koplja. Taj Tirel je krenuo sa pratnjom od utvrde do utvrde, jureći buntovnike i starajući se

da ostanemo na kolenima. Stigao bi sa velikom silom, ostao jedan mesec, pa odjahao do drugog zamka. Bio mu je običaj da izbacuje lordove iz njihovih ložnica i sam spava u njihovim krevetima. Jedne noći se našao pod teškim somotskim baldahinom. Blizu jastuka je visilo uže, za slučaj da želi da pozove neku curu. Voleo je dornske žene taj lord Tirel, a ko za to može da ga krivi? I tako je povukao uže, a baldahin se nad njim rasorio i stotinu crvenih škorpija mu je palo na glavu. Njegova smrt potpalila je vatru koja je uskoro obuhvatila čitavu Dornu, i za dve nedelje poništila sve pobjede Mladog Zmaja. Oni koji su klekli ponovo su ustali, i opet smo bili slobodni.“

„Znam tu priču“, reče Tirion. „Šta s njom?“

„Samo ovo. Ako ikada nađem uže pored svog kreveta i povučem ga, radije bih da na mene padnu škorpioni nego kraljica u svoj svojoj nagoj lepoti.“

Tirion se iskeži. „To nam je bar zajedničko.“

„Naravno, tvojoj sestri moram da budem zahvalan na mnogo čemu. Da nije bilo njene optužbe na gozbi, lako bi sada mogao da budiš meni umesto ja tebi.“ Prinčeve oči potamneše od veselja. „Ko poznaje otrove bolje od Crvene Kobre u Dorne, na kraju krajeva? Ko ima bolje razloge da drži Tirele što dalje od krune? A pošto je Džofri u grobu, po *dornskom* zakonu Gvozdeni presto treba da pređe njegovoj sestri Mirseli, koja je, zahvaljujući tebi, obećana mom sinovcu.“

„Dornski zakon ne važi.“ Tiriona behu toliko skolile vlastite nesreće da ni na tren nije razmišljao o nasleđivanju. „Moj otac će krunisati Tomena, na to možeš da računaš.“

„Možda će zaista krunisati Tomena, ovde u Kraljevoj Luci. Što ne znači da moj brat neće krunisati Mirselu, dole u Sunčevom koplju. Hoće li tvoj otac zaratiti protiv tvoje sestričine za račun tvog sestrića? Hoće li to učiniti tvoja sestra?“ Slegnu ramenima. „Možda bi ipak trebalo da se oženim kraljicom Sersei, pod uslovom da podrži kćer a ne sina. Misliš li da bi pristala?“

*Nikada*, zausti Tirion da kaže, ali mu reč zastade. Sersei je oduvek mrzela što joj je zbog pola uskraćena moć. *Da se dornski zakon primenjuje na zapadu, ona bi bila naslednica Livačke stene.* Ona i Džejmi su blizanci, ali je ona prva došla na svet, a to je bilo dovoljno. Ako bi podržala Mirselu, istakla bi i svoja prava. „Ne znam koja bi moja sestra izabrala između Tomena i Mirsele“, priznade on. „Svejedno je: moj otac joj nikada neće dati da bira.“

„Tvoj otac“, reče princ Oberin, „neće živeti večno.“

Od nečega u načinu na koji je izgovorio te reči Tirion se naježi. Izenada se priseti Elije i svega što je Oberin rekao dok su išli preko polja pepela. *Hoće glavu koja je izdala naređenja, ne samo ruku koja je zamahnula mačem.* „Nije mudro govoriti takve izdajničke reči u Crvenoj tvrđavi, moj prinče. Ptičice slušaju.“

„Neka ih. Zar je izdaja reći da je čoveksmrtn? *Valar morgulis*, tako su to govorili u staroj Valiriji. Svi ljudi moraju umreti. A Usud je dokazao da su bili u pravu.“ Dornjanin priđe prozoru i zagleda se u noć. „Priča se da nemaš svedoka za nas.“

„Nadao sam se da će jedan pogled na ovo moje ljupko lice biti dovoljan da vas ubedi kako sam nevin.“

„Grešiš, moj gospodaru. Debela Cvečka iz Visokog Sada prilično je ubeđena u tvoju krivicu, i želi da te vidi mrtvog. Njegova dragocena Margeri takode je pila iz tog pehara, na šta nas je podsetio već stotinu puta.“

„A ti?“ - upita Tirion.

„Ljudi su retko onakvi kakvi izgledaju. Ti izgledaš toliko kriv da sam ubeđen da si nevin. Ipak verovatno ćeš biti osuđen. Na ovoj strani planina nema mnogo pravde. Nije je bilo za Eliju, Egona i

Renis. Zašto bi je bilo za tebe? Možda je Džofrijevog pravog ubicu pojео medved. To se vrlo često dešava u Kraljevoj Luci. O, čekaj, medved je bio u Harendvoru, sad se sećam.“

„Znači, tu igru igramo?“ Tirion potrља ožiljak na nosu. Nije imao šta da izgubi time što će Oberinu reći istinu. „U Harendvoru *jeste* bio medved, i on je ubio ser Ejmoriја Lorča.“

„Baš tužno po njega“, reče Crvena Kobra. „A i po tebe. Pitam se, lažu li svi beznosi ljudi tako loše?“

„Ne lažem te. Ser Ejmori je odvuкао princezu Renis ispod kreveta njenog oca i izbo je nasmrt. Imao je sa sobom neke oklopne pešake ali ne znam kako se zovu.“ Naže se napred. „Gregor Klegani je smrskao glavu princa Egonа o zid i silovao tvoju sestru Eliju dok su mu njegova krv i mozak još bili na rukama.“

„Šta je sad ovo? Iстина, od jednog Lanisterа?“ Oberin se hladno osmehnุ. „Otac ti je naredio, da?“

„Nije.“ Odgovorio je bez oklevanja, i nije zastao da pita sebe zašto bi oklevao.

Dornjanin diže jednu tanku crnu obrvu. „Tako veran sin. I tako slabašna laž. Lord Tivin je izneo decu moje sestre pred kralја Roberta obmotanu u grimizne lanisterske plaštove.“

„Možda bi ovaj razgovor trebalo da vodiš s mojim ocem. On je bio tamo. Ja sam bio u Steni, i još toliko mali da sam mislio kako je stvarčica među mojim nogama dobra samo za pišanje.“

„Da, ali sada si ovde, i u priličnom škripcu, rekao bih. Tvoja nevinost je možda očigledna kao ožiljak na tvom nosu, ali te ona neće spasiti. Ništa više od tvog oca.“ Dornski princ se osmehnุ. „Ali ja možda mogu.“

„Ti?“ Tirion ga je proučavao. „Ti si jedan od trojice sudija. Kako ti to možeš da me spaseš?“

„Ne kao tvoj sudija. Kao tvoj megdandžija.“

## DŽEJMI

Na belom stolu, u beloj sobi, ležala je bela knjiga.

Soba beše okrugla, zidova od okrećenog kamena ukrašenih belim vunanim tapiserijama. Obrazovala je prizemlje Kule belog mača, vitkog trospratnog zdanja ugrađenog u ugao zamka koji je gledao na zaliv. U potkrovlju su bili oružje i odlopi, na prvom i drugom spratu male gole spavaće ćelije šestorice braće Kraljevske garde.

Jedna ćelija bila je njegova već osamnaest godina, ali je tog jutra preselio stvari na najviši sprat, koji je čitav pripadao lordu zapovedniku. I te odaje su bile gole, mada prostrane; a bile su i iznad spoljnih zidova, što je značilo da iz njih može da vidi more. *To će mi se dopasti*, pomislio je. *Pogled, i sve ostalo.*

Bled kao soba, Džejmi je sedeo za knjigom odeven u belo Kraljevske garde, čekajući svoju zakletu braću. Dugački mač visio mu je sa boka. *S pogrešnog boka.* Pre je uvek držao mač na levoj strani, i ukoso ga izvlačio iz korica. Tog jutra ga je prebacio na desni kuk da bi mogao isto da ga vadi levicom, ali mu je njegova težina tu bila čudna, i kada je pokušao da ga isuče iz korica, čitav pokret mu se učinio trapav i neprimodan. Odeća mu je takode loše pristajala. Obukao je zimsku uniformu Kraljeve garde, tuniku i čakšire od beljene vune i težak beli plašt, ali sve to kao da je na njemu visilo.

Džejmi je proveo dan na suđenju svog brata, držeći se samog dna dvorane. Tirion ga ili nije video, ili ga nije prepoznao, ali to nije bilo iznenađenje. Kao da ga pola dvora više nije prepoznavalo. *Stranac sam u sopstvenoj kući.* Sin mu je bio mrtav, otac ga se odrekao, a sestra... nijednom mu nije dozvolila da ostane nasamo sa njom od onog prvog dana u kraljevskom obredištu, gde je Džofri ležao među svećama. Čak i dok su ga nosili preko grada do groba u Velikom obredištu Belorovom, Sersei se pažljivo držala podalje od njega.

Ponovo se osvrnuo po Okrugloj sobi. Zidove su prekrivale tapiserije od bele vune, a bio je tu i beli štit sa dva ukrštena mača iznad kamina. Stolica za stolom bila je od stare crne hrastovine sa izlizanim jastucima od beljene kravlje kože. *Izlizala ju je stražnjica ser Baristana Hrabrog i ser Džerolda Hajtauera pre njega, princa Emona Zmajviteza, ser Rajama Redvina, i Demona od Derija, ser Dankana Visokog i Bledog Grifona Alina Koningtona.* Kako bi Kraljebica mogao da pripada tako uzvišenom društvu?

A ipak bio je tu.

Sam sto beše od starog čuvar drvra, bled kao kost, izrezbaren u obliku ogromnog štita koji su držala tri bela pastuva. Po tradiciji, lord zapovednik sedeo je u vrhu štita, a braća po trojica sa svake strane, u retkim slučajevima kada su svi bili na okupu. Knjiga koja je ležala pred njim bila je ogromna; dve stope visoka i stopu i po široka, hiljadu strana debela, fini beli pergament povezan između korica od izbeljene kože sa zlatnim šarkama i kopčama. *Knjiga bratstva* joj je bilo zvanično ime, ali se češće jednostavno zvala Bela knjiga.

U Beloj knjizi nalazila se istorija Kraljeve garde. Svaki vitez koji je ikada u njoj služio imao je stranu, da zabeleži svoje ime i dela za večnost. Na vrhu levog ugla svake strane nalazio se štit koji je čovek nosio kada je bio izabran, prikazan u raskošnim bojama. U donjem desnom uglu bio je štit Kraljeve garde; snežnobeo, prazan, čist. Gornji štitovi su se svi razlikovali; donji štitovi su svi bili isti. Između njih su se upisivale činjenice iz života i službe svakog čoveka. Heraldčke crteže i ilustracije radili su obrednici iz Velikog obredišta Belorovog tri puta godišnje, ali je dužnost lorda zapovednika

bila da popunjava strane zapisima.

*Sada je to moja dužnost. Zapravo, kada jednom nauči da piše levom rukom. Bela knjiga je mnogo zaostajala. Morale su da se upišu smrti ser Mendona Mura i ser Prestona Grinfilda, kao i kratka i krvava služba u Kraljevskoj gardi Sendora Kleganija. Moraju se započeti nove strane za ser Belona Svona, ser Ozmunda Ketbleka i Viteza od Cveća. Moraću da pozovem obrednika da nacрта njihove štitove.*

Ser Baristan Selmi je prethodio Džejmiju kao lord zapovednik Šit na vrhu njegove strane prikazivao je grb kuće Selmija: tri klasa žita, žuta, na smeđem polju. Džejmija je zabavilo mada ne i iznenadilo kada je video da je ser Baristan odvojio vreme da zabeleži svoje otpuštanje pre nego što je otišao iz zamka.

Ser Baristan od kuće Selmija. Prvorođeni sin ser Lionela Selmija od Žetvenog dvora. Služio kao štitonoša ser Manfredu Svonu. Prozvan „Hrabri“ u svojoj desetoj godini, kada je obukao pozajmljeni oklop da se pojavi kao tajanstveni vitez na turniru u Crnobranu, gde ga je porazio i razotkrilo Dankan, Princ od Vilinkonjica. Proizveo ga za viteza u 16. godini kralj Egon V Targarjen, nakon velikih dela koja je kao tajanstveni vitez izveo na zimskom turniru u Kraljevoj Luci, gde je pobedio princa Dankana Malog i ser Dankana Visokog, lorda zapovednika kraljeve garde. Pogubio Melisa Čudovišnog, poslednjeg samozvanca Crnovatru, u dvoboju za vreme Rata kraljeva za devet groša. Porazio Lormela Dugačko Koplje i Sedrika Olujnog, kopile od Bronzane kapije. U 23. godini ga u Kraljevu gardu izabrao lord zapovednik ser Džerold Hajtauer. Odranio prolaz od svih napadača na turniru kod Srebrnog mosta. Pobeđnik u borbi do poslednjeg kod Devojačkog jezera. Odveo kralja Erisa II na sigurno za vreme Senodolske bune, uprkos streli u grudima. Osvetio ubistvo svog zakletog brata, ser Gvejna Gonta. Spasao leđi Džejn Svon i njenu obrednicu od Bratsva Kraljevske šume, pri tom porazio Simona Tojna i Osmehnutog Viteza, a ovog prvog i ubio. Na turniru u Starigradu porazio i razotkrio tajanstvenog viteza Crnoštita, otkrivši da je to Kopile od Gorja. Jedini pobeđnik turnira lorda Stefona kod Krajoluja, gde je iz sedla zbacio lorda Roberta Barateona, princa Oberina Martela, lorda Lejtona Hajtauera, lorda Džona Koningtona, lorda Džejsona Malistera i princa Regara Targarjena. Ranjen strelom, kopljem i mačem u bici kod Trozupca dok se borio kraj svoje zaklete braće i Regara princa od Zmajkama. Pomilovan, i imenovan za lorda zapovednika Kraljeve garde, od kralja Roberta I Barateona. Služio u počasnoj gardi koja je dovela leđi Sersei od kuće Lanistera u Kraljevu Luku da se uda za kralja Roberta. Vodio napad na Stari Vik za vreme Bune Belona Grejdžoja. Pobeđnik turnira u Kraljevoj Luci, u svojoj 57. godini. Otpustio ga iz službe kralj Džofri I Barateon u 61. godini, iz razloga poodmakle starosti.

Najraniji deo čudesne povesti o ser Baristanovoj službi uno je ser Džerold Hajtauer, krupnim, silovitim rukopisom. Selmijeva sitnija i elegantnija slova preuzela su priču nakon njegovog ranjavanja na Trozupcu.

Džejmijeva strana je, u poređenju s njom, bila osluđna.

Ser Džejmi od kuće Lanistera. Prvorođeni sin lorda Tivina i leđi Džoane od Livačke stene. Služio protiv Bratsva Kraljeve šume kao štitonoša lordu Samneru Krejkholu. Za viteza ga u 15. godini proglasio ser Artur Dejn od Kraljeve garde, zbog hrabrosti na bojnem polju. U Kraljevu gardu ga u 15. godini izabrao kralj Eris II Targarjen. Za vreme Pada Kraljeve Luke pogubio kralja Erisa II u podnožju Gvozdenog prestola. Od tada poznat kao „Kraljeubica“. Robert I Barateon ga pomilovao za taj zločin. Služio u počasnoj gardi koja je dovela njegovu sestru leđi Sersei Lanister u Kraljevu Luku na venčanje s kraljem Robertom. Pobeđnik turnira održanog u Kraljevoj Luci povodom njihovog

venčanja.

Tako sažet, njegov život delovao je prilično prazno i škrto. Ser Baristan je mogao bar da zapiše neke druge njegove turnirske pobjede. A ser Džerold je mogao da zabeleži još koju reč o onim njegovim delima kada je ser Artur Dejn slomio Bratstvo Kraljeve šume. On *jesto* spasio život lorda Samnera kada se Trbušina Ben spremao da mu smrsla glavu, mada mu je odmetnik umakao. A nije ustuknuo ni pred Osmehnutim Vitezom, mada je njega pogubio ser Artur. *Kakva je to borba bila, i kakav protivnik!* Osmehnuti Vitez je bio ludak, mešavina viteštva i surovosti, ali nije poznavao značenje reči strah. *A Dejn, sa Zorom u ruci...* Odmetnikov dugački mač na kraju je toliko otupeo da je ser Artur stao i dozvolio mu da uzme novi. „Taj tvoj beli mač hoću“, rekao je pljačkaš-vitez, mada je do tada već krvario iz desetakrana. „Onda ćeš ga i dobiti, ser“, odgovorio je Jutarnji Mač, i okončao borbu.

*Svet je u ta vremena bio jednostavniji, pomisli Džejmi, a i ljudi i mačevi bili su sazdani od boljeg čelika.* Ili mu je to samo tako izgledalo jer mu je bilo petnaest godina? Svi su oni sada pod zemljom, Jutarnji Mač i Osmehnuti Vitez, Beli Bik i princ Leuin, ser Ozvel Vent sa svojim crnim humorom, iskreni Džon Deri, Simon Tojn i njegovo bratstvo iz Kraljeve šume, grubi stari Samner Krehkol. *I ja, dečak... kada je on umro, pitam se? Kada sam ogrnuo beli plašt? Kada sam Erisu rasporio grlo?* Taj dečak je želeo da bude ser Artur Dejn, ali je nekako usput umesto toga postao Osmehnuti Vitez.

Kada je čuo da se vrata otvaraju, zaklopio je Belu knjigu i ustao da pozdravi svoju zakletu braću. Prvi je stigao ser Ozmund Kettlek Iskezo se Džejmiju kao da su stara braća po oružju. „Ser Džejmi“, rekao je, „da si ovalo izgledao prošle noći, smesta bih te prepoznao.“

„Stvarno?“ Džejmi je u to sumnjao. Sluge su ga okupale, obrijale, oprale mu i iščetkale kosu. Kada se pogledao u ogledalu, više nije video čoveka koji je prešao rečne zemlje sa Brijenom... ali nije video ni sebe. Lice mu beše mršavo i usulano, a pod očima je imao linije. *Izgledam kao neki starac.* „Stani kraj svog sedišta, ser.“

Kettlek poslušao. Udoše ostala zakleta braća, jedan po jedan. „Vitezovi“, reče Džejmi zvanično kada se okupiše sva petorica, „ko čuva kralja?“

„Moj braća ser Ozni i ser Ozfrid“, odgovori ser Ozmund.

„I moj brat ser Garlan“, reče Vitez od Cveća.

„Hoće li sa njima biti bezbedan?“

„Hoće, moj gospodar.“

„Onda sedite.“ Reči su bile deo rituala. Pre nego što se sedmorica mogu okupiti, kraljeva bezbednost mora biti osigurana.

Ser Boros i ser Merin seli su mu zdesna, ostavivši između sebe praznu stolicu za ser Erisa Oulharta, koji je bio u Dorni. Ser Ozmund, ser Belon i ser Loras zauzeli su mesta levo od njega. *Stari i novi.* Džejmi se zapita: znači li to nešto? Bilo je prilika u istoriji kada se Kraljeva garda delila, najčuvanije i najgorčenije za vreme Plesa Zmajeva. Zar i toga mora da se boji?

Bilo mu je čudno što sedi na mestu lorda zapovednika, gde je Baristan Hrabri sedeo tolike godine. *A još čudnije što tu sedim obogaljen.* Pa ipak to je bilo njegovo sedište, a ovo je sada bila njegova Kraljeva garda. *Tomenova sedmorica.*

Džejmi je godinama služio sa Merinom Trentom i Borosom Bluntom; pristojni borci, ali je Trent bio prepreden i okrutan, a Bluni hvalisavac. Ser Belonu Svonu je beli plašt već bolje pristajao, a naravno, Vitez od Cveća je navodno bio sve što jedan vitez treba da bude. Peti čovek mu je bio stranac, taj Ozmund Kettlek

Pitao se šta bi ser Artur Dejn rekao da ih sve vidi. *Najverovainije: „Kako to da je Kraljeva garda*

ovako nisko pala? Greška je moja“ morao bih da odgovorim. „Ja sam otvorio vrata, i nisam ništa uradio kada je gamad počela da gamiže unutra.“

„Kralj je mrtav“, poče Džejmi. „Sin moje sestre, trinaestogodišnj i dečak ubijen na svojoj svadbi u svom sopstvenom dvoru. Sva petorica ste bili prisutni. Sva petorica ste ga štitali. A ipak je mrtav.“ Sačekao je da vidi šta će na to reći, ali nijedan se nije čak ni nakašljao. *Mali Tiriel je besan, a Belon Svon posramljen*, proceni on. Kod ostale trojice Džejmi je video samo ravnodušnost. „Je li moj brat to uradio?“ - upita ih otvoreno. „Je li Tirion otrovao mog sestrića?“

Ser Belon se nelagodno promeškolji. Ser Boros stegnu pesnicu. Ser Ozmund lenjo slegnu ramenima. Napokon odgovori Merin Trent. „On je napunio Džofrijev pehar vinom. Tada je sigurno ubacio otrov.“

„Siguran si da je vino bilo otrovano?“

„Šta bi drugo bilo?“ - upita ser Boros Blunt. „Bauk je ispraznio ostatakna pod. Zašto, sem da bi prolio vino koje bi dokazalo njegovu krivicu?“

„Znao je da je vino otrovano“, reče ser Merin.

Ser Belon Svon se namršti. „Bauk nije bio sam na podijumu. Daleko od toga. Tako kasno na gozbi, neki ljudi su stajali i šetali naokolo, menjali mesta, išli u nužnik sluge su dolazile i odlazile... kralj i kraljica su upravo raseli svadbenu pitu, sve oči bile su uprte u njih i one triput proklete golubove. Niko nije gledao vinski pehar.“

„Ko je još bio na podijumu?“ - upita Džejmi.

Odgovori ser Merin. „Kraljeva porodica, nevestina porodica. Velemehtar Piseli, prvoobrednik...“

„To je vaš trovač“, predloži ser Ozmund Kettlek uz prepeden osmeh. „Previše mi je taj starac bogobojazljiv. Nikada mi se nije dopadalo ni kako izgleda.“ Nasmeja se.

„Ne“, reče Vitez od Cveća, nimalo zabavljen. „Otrovala ga je Sansa Stark. Svi zaboravljate, i moja sestra je pila iz tog pehara. Sansa Stark je jedina u dvorani imala razloga da želi Margerinu smrt, kao i kraljevu. Otrovaši svadbeni pehar, nadala se da će ih oboje ubiti. A zašto bi posle pobešla ako nije kriva?“

*Dečak razborito govori. Tirion je možda nevin. Niko, međutim, devojkui nije mogao da nađe. Možda bi Džejmi trebalo sam da je potraži. Za početak bilo bi dobro znati kako je izašla iz zamka. Varis možda ponešto zna o tome.* Crvenu Tvrđavu niko nije poznavao bolje od tog evnuha.

To, međutim, može da sačeka. Trenutno je Džejmi imao preče brige. *Kažeš da si lord zapovednik Kraljeve garde*, rekao mu je otac. *Idi i vrši svoju dužnost.* Ova petorica nisu bila braća koju bi on odabrao, ali su bila braća koju je imao; došlo je vreme da ih pretegne.

„Ko god da je to uradio“, reče im on, „Džofri je mrtav, i Gvozdeni presto sada pripada Tomenu. Nameravam da ga vidim kako sedi na njemu dok mu kosa ne pobeli i zubi ne poispadaju. I to ne od otrova.“ Džejmi se okrenu ser Borosu Bluntu. Ovaj se poslednjih godina ugojio, mada je bio dovoljno krupne građe da to nosi. „Ser Borose, ti izgledaš kao čovek koji voli hranu. Od sada ćeš kušati sve što Tomen treba da pojede ili popije.“ Ser Ozmund Kettlek se glasno nasmeja, a Vitez od Cveća se osmehnu, ali ser Borosa obli tamno crvenilo. „Ja nisam kušač hrane! Ja sam vitez Kraljeve garde!“

„Nažalost, jesi.“ Sersei nije smela da mu skine beli plašt. Međutim, njegov otac je samo udvostručio sramotu tako što mu ga je vratio. „Sestra mi je ispričala koliko si spremno predao mog sestrića Tirionovim najamnicima. Videćeš da su mrlkve i grašak manje strašni, nadam se. Kada tvoja zakleta braća budu vežbala u dvorištu sa mačem i šitom, ti možeš da vežbaš sa kašikom i viljuškom. Tomen voli pite od jabuka. Potruđi se da mu ih neki najamnike ukrade.“

„Ti mi tako govoriš? Ti?“

„Trebalo je da pogineš pre nego što dozvoliš da otmu Tomena.“

„Kao što si ti zaštitio Erisa, ser?“ Ser Boros skoči na noge i zgrabi balčak svog mača. „Ne... Ne dozvoljavam ovo. Ti bi trebalo da budeš kusač hrane, rekao bih ja. Čemu drugom jedan bogalj može da služi?“

Džejmi se osmehnu. „Slažem se. Jednako sam nesposoban da služim kralja kao i ti. Zato isuči taj mač što ga miluješ, pa da vidimo kako će se tvoje dve ruke poneti protiv moje jedne. Na kraju će jedan od nas dvojice biti mrtav, i Kraljeva garda će postati snažnija.“ Ustade. „Ili ako ti je draže, možeš da se vratiš svojim dužnostima.“

„Bah!“ Ser Boros hraknu, ispljnu zelenu sluz pred Džejmijevu nogu i izađe, sa mačem još u koricama.

*Ovaj je kukavica, a to je dobro. Bez obzira na to što je debeo i star, a nikada nije ni bio bolji od prosaka, ser Boros bi ga ipak isekao na krvave rezance. Ali Boros to ne zna, a ne smeju da saznaju ni ostali. Boga li su se čoveka koji sam nekada bio; čoveka koji sam sada sažaljevali bi.*

Džejmi ponovo sede i okrenu se Kettlebleku. „Ser Ozmunde. Ne poznajem te. Smatram da je to neobično. Borio sam se na turnirima, u borbama do poslednjeg i bitkama širom Sedam kraljevstava. Poznajem svakog iole veštog vitezog lualicu, konjanika slobodnjaka i dojučerašnjeg štitonošu koji je umislio kako je dovoljno vredan da lomi koplja na turnirima. Pa kako to da za tebe nikada nisam čuo, ser Ozmunde?“

„To ne mogu da kažem, moj gospodaru.“ Na licu mu je bio širok osmeh, tom ser Ozmundu, kao da su on i Džejmi stara braća po oružju što igraju neku veselu malu igru. „Ipak ja sam vojnik a ne turnirski vitez.“

„Gde si služio pre nego što te je moja sestra našla?“

„Tu i tamo, moj gospodaru.“

„Ja sam bio u Starigradu na jugu i Zimovreću na severu. Bio sam u Lanisgradu na zapadu i Kraljevju Luci na istoku. Ali nikad nisam bio Tu. Niti Tamo.“ Pošto mu je nedostajao prst, Džejmi uperi patrljaku ser Ozmundov kljun od nosa. „Pitam te ponovo. *Gde si služio?*“

„Na Stepenicima. Malo u Spornim zemljama. Tamo uvek ima borbi. Jahao sam sa Hrabrim ljudima. Borili smo se za Lis, i malo za Tiroš.“

*Borili ste se za svakoga ko bi vam platio. „Kako si došao do viteške titule?“*

„Na bojnopolju.“

„Ko te je u viteza proizveo?“

„Ser Robert... Kameni. Sada je mrtav, moj gospodaru.“

„Ne sumnjam.“ Ser Robert Kameni je možda bio neko kople iz Dola, valjda, koje je prodavao svoj mač u Spornim zemljama. S druge strane, možda je to samo ime koje je ser Ozmund sklepao od mrtvog kralja i zidina zamka. *Šta li je Sersei mislila kada je ovome dala beli plašt?*

Kettleblek će bar znati kako da koristi mač i štit. Najamnici su retko preterano časni ljudi, ali moraju da budu donekle vešti sa oružjem da bi preživeli. „Vrlo dobro, ser“, reče Džejmi. „Slobodan si.“

Na čovekovom licu se ponovo pojavila lez. Ode šepući se.

„Ser Merine.“ Džejmi se osmehnu kiselim vitezom s kosom boje rde i vrećama pod očima. „Čuo sam priču da te je Džofri terao da kažnjavaš Sansu Stark“ Jednom rukom je okrenuo Belu knjigu.

„Hajde, pokaži mi gde se u našim zavetima kunemo da ćemo tući žene i decu.“

„Uradio sam ono što mi je veličanstvo naredilo. Zakleti smo da služimo.“



„Od sada ćeš biti umereniji u revnosti. Moja sestra je kraljica namesnica. Moj otac je kraljeva desna ruka. Ja sam lord zapovednik kraljeve garde. Slušaćeš nas. Nikog drugog.“

Na licu ser Merina se pojavi tvrdoglav izraz. „Kažeš li nam to da ne slušamo kralja?“

„Kralju je osam godina. Naša prva dužnost je da ga *zaštitimo*, što podrazumeva i da ga štitimo od samog sebe. Upotrebi tu ružnu stvar koju držiš u kacigi. Ako Tomen hoće da mu osedlaš konja, poslušaj ga. Ako ti kaže da konja ubiješ, dođi kmeni.“

„Razumem. Biće tvoja volja, moj gospodaru.“

„Voljno.“ Dok je ovaj odlazio, ser Džejmi se okrenu ser Belonu Svonu. „Ser Belone, gledao sam te na turnirima mnogo puta, i borio se s tobom i protiv tebe u borbama do poslednjeg. Rečeno mi je da si svoju hrabrost stotinu puta dokazao u Bici na Cnobujici. Kraljeva garda je počastvovana što te ima u svojim redovima.“

„Čast je moja, moj gospodaru.“ Ser Belon je zvučao umorno.

„Želim da ti postavim samo jedno pitanje. Služio si nas verno, to je istina... ali mi Varis kaže da je tvoj brat jahao prvo sa Renlijem pa sa Stanisom, dok je tvoj gospodar otac odlučio da uopšte ne pozove barjake i da ostane iza zidina Kamenglave za sve vreme rata.“

„Moj otac je star čovek, moj gospodaru. Više mu je od četrdeset. Njegovi ratnički dani su prošlost.“

„A tvoj brat?“

„Donel je ranjen u bici i predao se ser Elvudu Hartu. Posle toga je otkupljen i zakleo se na vernost kralju Džofriju, kao i mnogi drugi zarobljenici.“

„Tako je“, reče Džejmi. „Pa ipak.. Renli, Stanis, Džofri, Tomen... kako je uspeo da preskoči Belona Grejđžoja i Roba Starka? Mogao je da postane prvi vitez u kraljevstvu koji se zakleo na vernost svoj šestorici kraljeva.“

Ser Belonova nelagoda bila je očigledna. „Donel je grešio, ali je sada Tomenov čovek. Imaš svoju reč.“

„Ne brine mene ser Donel Postojani. Brineš me ti.“ Džejmi se nagnu napred. „Šta ćeš ti da uradiš ako hrabri ser Donel da svoj mač nelom novom uzurpatoru, i jednog dana uleti u prestonu odaju? A ti stoj tiš tu sav u belom, između svog kralja i svoje krvi. Šta ćeš da uradiš?“

„Ja... moj gospodaru, to se nikad neće desiti.“

„Meni se desilo“, reče Džejmi.

Svon obrisao čelo rukavom bele tunike.

„Nemaš odgovor?“

„Moj gospodaru.“ Ser Belon se ispravi. „Mača mi, časti mi, očevog mi imena, kunem se... neću postupiti kao ti.“

Džejmi se nasmeja. „Dobro. Vрати se na dužnost... i poruči ser Donelu da na svoj grb stavi vetrolaz.“

A onda je ostao sam sa Vitezom od Cveća.

Vitak kao mač, okretan i zategnut, ser Loras Tirel nosio je snežnobelu platnenu tuniku i bele vunene čakšire, sa zlatnim pojansom oko struka i zlatnom ružom koja mu je držala fini svileni plašt. Kosa mu je bila razbarušena, meka i smeđa, a oči takođe smeđe, i svetle od drskosti. *Misli da je ovo turnir, i da je naša borba upravo najavljena.* „Sedamnaest godina, i vitez iz Kraljeve garde“, reče Džejmi. „Sigurno si ponosan. Princ Emonu Zmaj vitez u bilo je sedamnaest kada je imenovan. Jesi li to znao?“

„Jesam, moj gospodaru.“

„A jesi li znao da je meni bilo *petnaest*?“

„I to, moj gospodaru.“ Osmehnu se.

Džejmi je mrzelo taj smešak „Bio sam bolji od tebe, ser Loras. Bio sam krupniji, bio sam snažniji i bio sam brži.“

„A sada si stariji“, reče momak „Moj gospodaru.“

Morao je da se nasmeje. *Ovo je suludo. Tirion bi se nemilosrdno nasprdao sa mnom da me sada čuje kako se sa ovim žutokljuncem takmičim kome je veći.* „Stariji i mudriji, ser. Valjalo bi ti da od mene učiš.“

„Kao što si ti učio od ser Borosa i ser Merina?“

Ta strela je pogodila preblizu cilja. „Ja sam učio od Belog Bika i Baristana Hrabrog“, odseče Džejmi. „Učio sam od ser Artura Dejna, Jutarnjeg Mača, koji bi vas petoricu pobio levom rukom, dok bi mu desna služila za pišanje. Učio sam od princa Leuina od Dorne i ser Ozvela Venta i ser Džonotora Derija, dobrih ljudi, do poslednjeg.“

„Mrtvih ljudi, do poslednjeg.“

*On je ja, shvati Džejmi izenada. Razgovaram sa samim sobom, kakav sam nekada bio, sazdanim od gole samouverene oholosti i praznog viteštva. To ti se dešava kada si premlad predobar.*

Kao i u mačevanju, ponekad je bolje probati drugačiji zamah. „Priča se da si se u bici veličanstveno borio... gotovo jednako dobro kao duh lorda Renlija kraj tebe. Zalketi brat nema tajni pred svojim lordom zapovednikoin. Reci mi, ser. Ko je nosio Renlijev oklop?“

Na tren je Loras Tirel izgledao kao da će odbiti, ali se na kraju setio svojih zaveta. „Moj brat“, reče potuljeno. „Renli je bio viši od mene, i plećatiji. Njegov oklop mi je preširok, ali je Garlandu bio taman.“

„Je li ta maskarada bila tvoja ideja, ili njegova?“

„Lord Maloprtić ju je predložio. Rekao je da će to preplašiti Stanisove zatucane pešadince.“

„I jeste.“ *Kao i neke vitezove i lordove.* „Pa, dao si pevačima nešto o čemu će da sastavljaju stihove; to, pretpostavljam, ne treba prezirati. Šta si uradio s Renlijem?“

„Sahranio sam ga vlastitim rukama, na mestu koje mi je jednom pokazao dok sam bio štitonoša u Krajoljuju. Tamo ga niko nikada neće naći da mu ometa počinak“ Prkosno je pogledao Džejmija. „Branicu kralja Tomena svom svojom snagom, kunem se. Daću život za njega bude li potrebno. Ali nikada neću izdati Renlija, ni rečju ni delom. On je trebalo da bude kralj. Bio je najbolji od svih njih.“

*Možda najbolje obučen, pomisli Džejmi, ali za promenu to ne reče. Iz ser Loras je nestalo oholosti čim je počeo da priča o Renliju. Odgovorio je iskreno. Gord je i svojeglav i previše prgav, ali nije lažov. Još ne.* „Kako ti kažeš. Još nešto, pa ćeš moći da se vratiš svojim dužnostima.“

„Da, moj gospodaru?“

„Brijena od Oporja još je u ćeliji u kuli.“

Momku se stegnuše usta. „Crna ćelija bi bila bolja.“

„Siguran si da to zaslužuje?“

„Zaslužuje smrt. Rekao sam Renliju da ženi nije mesto u Duginoj gardi. U bici do poslednjeg pobedila je pomoću trika.“

„Čini mi se da se sećam jednog viteza koji je voleo trikove. Jednom je jahao kobilu u teranju protiv protivnika na prgavom pastuvu. Kakav je trik Brijena upotrebila?“

Ser Loras pocrvene. „Škočila je... svejedno. Pobedila je, to joj priznajem. Veličanstvo je stavio dugin plašt na njena ramena. A ona ga je ubila. Ili ga pustila da umre.“

„To je prilična razlika.“ *Razlika između mog zločina i sramote Borosa Blunta.*

„Zaklela se da ga štiti. Ser Emon Kaj, ser Robar Rojs, ser Parmen Krejn svi su se takođe zakleli. Kako je neko mogao da ga ubije dok je ona bila u šatoru, a oni napolju? Osim ako je nelako u svemu učestvovala.“

„Bilo vas je petorica na svadbi“, primeti Džejmi. „Kako je Džofri mogao da umre? Osim ako ste u svemu učestvovali?“

Ser Loras se ukloči. „Ništa nismo mogli da uradimo.“

„Devojčura laže isto. Tuguje za Renlijem isto kao i ti. Jamčim, ja za Erisom nikada nisam tugovao. Brijena je ružna, i tvrdoglava kao mazga. Ali nije dovoljno prepredena da bi lagala, i nerazumno je odana. Zaklela se da će me dovesti u Kraljevu Luku, i evo me. Ova šaka što sam je izgubio... pa, to je moja krivica koliko i njena. S obzirom na sve ono što je učinila da mene zaštiti, ne sumnjam da bi se borila za Renlija, da je imala s kim da se bori. Ali senka?“ Džejmi zavrtje glavom. „Jsući svoj mač, ser Lorase. Pokaži mi kako bi se ti borio protiv senke. Voleo bih to da vidim.“

Ser Loras nije pokušao da ustane. „Pobegla je“, reče. „Ona i Kejtlin Stark ostavile su ga u lokvi krvi i pobege. Zašto bi to uradile da nisu krive?“ Zagleda se u sto. „Renli mi je poverio prethodnicu. Inače bih mu ja pomogao oko oklopa. Često mi je poveravao taj zadatak Mi smo... mi smo se te noći molili zajedno. Ostavio sam ga s njom. Ser Parmen i ser Emon su čuvali šator, a ser Robar Rojs je takođe bio tamo. Ser Emon se zakle da je Brijena... mada...“

„Da?“ - upita Džejmi osetivši sumnju.

„Štitnik za grlo bio je prosečen. Jedan čist udarac, kroz štitnik za grlo. Renlijev oklop bio je najbolji, od najplemenitijeg čelika. Kako je to mogla da uradi? Sam sam probao, i znam da je nemoguće. Ona je cudovišno snažna za jednu ženu, ali bi čak i Planini trebala takva sekira. A zašto bi ga obukla u oklop, pa mu *onda* presekla grlo?“ Zbunjeno pogleda Džejmija. „Ako nije ona, međutim... kako je to mogla da bude *senka*?“

„Pitaj nju.“ Džejmi prelomi. „Idi u njenu ćeliju. Postavi joj pitanja i čuj odgovore. Ako još budeš ubeđen da je ona ubila lorda Renlija, postaraću se da za to odgovara. Izbor će biti tvoj. Optuži je ili je pusti. Samo tražim da mi se svojom čašću vitez zakuneš kako ćeš joj pošteno suditi.“

Ser Loras ustade. „Kunem se. Čašću.“

„Onda smo završili.“

Mladi čovek krenu ka vratima, ali se na njima okrenu. „Renli je smatrao da je ona smešna. Žena obučena u muški oklop, koja glumi da je vitez“

„Da ju je ikada video u ružičastom satenu i mirskoj čipki, ne bi se žalio.“

„Pitao sam ga zašto je drži blizu sebe ako smatra da je takva nakaza. Rekao je da svi njegovi vitezovi od njega nešto traže, zamke i počasti i blago, ali da Brijena samo želi da za njega umre. Kada sam ga video sveg krvavog, i shvatio da je ona pobešla a da su ona trojica netaknuti... ako je ona nevinna, onda Robar i Emon...“ Kao da nije mogao da izrekne reči.

Džejmi nije o tome razmišljao. „I ja bih uradio isto, ser.“ Laž je došla lako, ali ser Loras kao da je bio zahvalan na njoj.

Pošto je on otišao, lord zapovednik je sedeo sam u beloj sobi i razmišljao. Vitez od Cveća bio je tako lud od bola za Renlijem da je posekao dvojicu svoje zaklete braće, ali Džejmi ni na tren nije pomislio da isto uradi petorici koja su izneverila Džofrija. *Bio je moj sin, moj tajni sin... Šta sam to ja ako ne dignem preostalu ruku da osvetim vlastitu krv i seme?* Trebalo je da ubije bar ser Borosa, samo da bi ga se nelako otarasio.

Pogleda patrljak i namršti se. *Moram nešto da uradim povodom toga. Ako je pokojni ser Džejslin Bajvoter nosio gvozdenu šaku, on bi trebalo da nosi zlatnu. Sersei će se to možda i dopasti. Zlatna šaka da miluje njenu zlatnu kosu, i da je čvrsto privija uz mene.*

Šaka, međutim, može da sačeka. Prvo je morao da se postara za neke druge stvari. Prvo je morao da plati neke druge dugove.

## SANSA

Lestvice za prednju palubu bile su strme i izlizane, tako da je Sansa prihvatila pomoć Lotora Bruna. *Ser Lotor*, morala je da se podseti; čovek je proizveden u viteza zbog hrabrosti u Bici na Crnobujici. Ipak pravi vitez ne bi nosio te smeđe iskrpljene čašure i izlizane čizme, niti taj ispucale i zamrljani kožni prsluk. Zdepast čovek četvrtastog lica, slomljenog nosa i neposlušne sive kose, Brun je retko govorio. *Međutim, jači je nego što izgleda.* To joj je bilo jasno po lakoći s kojom ju je digao, kao da je perce.

S desne strane *Kralja srdela* pružala se gola i kamenita obala, šibana vetrom, bez drveća i negostoljubiva. Pa ipak, bila je dobrodošao prizor. Dugo im je trebalo da se vrate na pravi put. Poslednja oluja ih je bacila na pučinu i terala je takve talase preko ograde palube da je Sansa bila sigurna da će se svi utopiti. Čula je starog *Ozvela* kako govori da su dva čoveka odletela u more, a da je treći pao sa jarbola i slomio vrat.

Ona sama je retko izlazila na palubu. Njena mala kabina beše vlažna i hladna, ali je Sansi veći deo puta bila muka... muka od straha, muka od groznice, od talasa... nije mogla da zadrži u sebi nikakvu hranu, a čak je i san teško dolazio. Kada god bi sklopila oči, videla bi *Džofrija* kako liđa okovratnik grebe meku kožu svog vrata, umire s mrvicama pite na usnama i vinskih mrljama na dubletu. A vetar što je zavijao među brodskim užadima podsećao ju je na užasan, pislutavi, usisavajući zvuk koji je ispuštao dok se borio da dođe do daha. Ponekad je sanjala i *Tiriona*. „On nije ništa uradio“, rekla je jednom *Maloprstiću*, kada ju je posetio u kabini da vidi oseća li se bolje.

„Nije ubio *Džofrija*, to je istina, ali kepečeve ruke ni izbliza nisu čiste. Imao je ženu pre tebe, jesi li to znala?“

„Rekao mi je.“

„A da li ti je rekao da ju je, kada mu je dosadila, dao kao poklon gardistima svog oca? Možda bi jednog dana isto uradio s tobom. Ne troši suze na *Baula*, moja gospo.“

Vetar joj je provlačio slane prste kroz kosu, i Sansa zadrhta. Čak i tako blizu obale, od njihanja broda okretao joj se stomak. Očajnički je želela da se olupa i presvuče. *Sigurno izgledam kao leš, i smrdim na bljuvotinu.*

Lord *Petir* joj priđe, vedar kao i uvek. „Dobro jutro. Slani vazduh krepi, slažeš li se? Meni uvek otvori apetit.“ Zaštitnički je zagrlj. „Dobro si? Izgledaš tako bleđa.“

„Samo stomak. Morska bolest.“

„Malo vina će tu da pomogne. Naći ćemo ti čašu čim se iskrčamo.“ *Petir* pokaza ka mestu gde je kula od kremenja stajala ocrtana naspram sumornog sivog neba, a talasi tukli o stenje podno nje. „Veselo, zar ne? Bojim se da ovde nema sigurnog sidrišta. Iskrčaćemo se čamcem.“

„Ovde?“ Nije želela tu da se iskrca. Prsti su bili jadno mesto, bar je tako čula, a mala kula joj je delovala nekako očajno i napušteno. „Zar ne mogu da ostanem na brodu dok ne isplovimo za *Bela sidrišta*?“

„Oдавде *Kralj* sklreće istočno za *Bravos*. Bez nas.“

„Ali... moj gospodar, rekao si... rekao si da plovimo kući.“

„A ovo je pred nama, koliko god jedna bila. Dom mojih predaka. Bojim se da je bezimen. Sedište velikog lorda trebalo bi da ima ime, zar se ne slažeš? *Zimovrel*, *Gnezdo sokolovo*, *Brzorečje*, to su *zankovi*. Gospodar *Harendvora*, to baš lepo zvuči, ali šta sam ja bio pre? Gospodar *Brabonjaka* i lord

od Turob-kule? Nešto tu nedostaje.“ Njegove sivozelene oči nedužno su je posmatrale. „Deluješ nesrećno. Mislila si da idemo za Zimovrel, dušice? Zimovrel je zauzet, spaljen i opljačkan. Svi koje si znala i volela mrtvi su. Severnjaci koji nisu pali od gvozdenljudi ratuju među sobom. Čak je i Zid napadnut. Zimovrel je bio dom tvog detinjstva, Sansa, ali ti više nisi dete. Ti si odrasla žena, i treba da zasnuješ svoj dom.“

„Ali ne ovde“, reče ona pometeno. „Ovo izgleda tako...“

„...malo i bedno i šlrto? Sve je to tačno, i još ponešto. Prsti su divno mesto ako si igrom slučajna kamen. Ali, ne boj se, nećemo se ovde zadržati duže od dve sedmice. Očekujem da nam je tvojta tetka već krenula u susret.“ Osmehnu se. „Ledi Liza i ja ćemo se venčati.“

„Venčati? Sansa je bila ošamućena. „Ti i moja tetka?“

„Gospodar Harendvora i gospa od Gnezda solokolovog.“

*Rekao si da si voleo svoju majku.* Ali naravno, ledi Kejtlin je bila mrtva, a čak i da je tajno volela Petira i dala mu svoje devičanstvo, to više nije bilo važno.

„Tako si tiha, moja gospo?“ - reče Petir. „Bio sam siguran da ćeš me blagosiljati. Retko se dešava da se dečak rođen kao naslednik kamenja i brabonjaka oženi kćerju u Hostera Tulija i udovicom Džona Erina.“

„Molim... molim se da dugo poživate zajedno, i da imate mnogo dece, i budete srećni jedno s drugim.“ Prošle su godine otkako je Sansa poslednji put videla majčinu sestru. *Ona će biti dobra prema meni zbog moje majke, sigurno. Ona je moja krv.* A Erinov dol je prelep, sve pesme tako govore. Možda neće biti tako užasno ostati tamo neko vreme.

Lotor i Ozvel prevezoše ih čamcem do obale. Sansa se skupila na pramcu pod plaštom, sa kulljicom naučenom da je štiti od vetra, pitajući se šta je čela. Iz kule im u susret dođoše sluge; mršava starica i debela sredovečna žena, dva prastara belobrada čoveka i devojčica od dve ili tri godine, sa čmičkom na očnom kaplu. Kada prepoznaše lorda Petira, kleknuše na stene. „Moje domaćinstvo“, reče on. „Dete ne znam. Novo Kelino kopile, pretpostavljam. Svakih druge godine okoti po jedno.“

Dva starca zagaziše u vodu do butina da iznesu Sansu iz čamca, da joj se sukne ne bi pokvasile. Ozvel i Lotor izadoše na obalu pljusajući kroz vodu, kao i Maloprstić. On poljubi staricu u obraz i iskezi se mladoj ženi. „Ko je otac ocome, Kela?“

Debela žena se nasmeja. „Ne znam tačno da ti kažem, moj gospodaru. Nisam ti ja od oni' što kažu ne.“

„A svi ovdašnji momci su ti na tome zahvalni, prilično sam siguran.“

„Dobro je što si se vratio, moj gospodaru“, reče jedan starac. Izgledao je kao da mu je bar osamdeset godina, ali je nosio gunj sa metalnim zakvčincima i dugački mač o boku. „Koliko ćeš dugo odsesti ovde?“

„Što je kraće moguće, Brijene, ne boj se. Da li je lula podesna za ljudsku upotrebu, šta kažeš?“

„Da smo znali da 'š doći, bacili bi' svežu rogozinu, moj gospodaru“, reče starica. „Vatra od balege gori.“

„Ništa mi ne govori *dom* kao miris balege koja gori.“ Petir se okrenu Sansi. „Grizel je bila moja dojilja, ali mi sada održava zamak Amfred je moj kućeupravitelj, Brijen - zar te nisam imenovao za kapetana garde kad sam poslednji put bio ovde?“

„Jesi, moj gospodaru. Reko si da ćeš naći i još ljudi, al' nisi. Ja i kerovi čuvamo sve straže.“

„J dobro ih čuvate, u to sam siguran. Niko nije ukrao nijedan kamen ni brabonjak, to jasno vidim.“

Petir mahnu la debeloj ženi. „Kela pazi na moja velika stada. Koliko trenutno imamo ovaca, Kela?“

Morala je da se malo zamisli. „Tri i dvajes', moj gospodaru, al' su Brijenovi kerovi jednu ubili, a neke smo zaklali i usolili meso.“

„Ah, hladna usoljena ovčetina. *Sigurno* sam kod kuće. Kada budem doručkovao galebova jaja i čorbu od morskih trava, biću u to potpuno uveren.“

„Ako želiš, moj gospodaru“, reče starica Grizel.

Lord Petir se iskrevelji. „Hajde da vidimo je li moj dvor onako jeziv kao što ga pamtim.“ Povede ih uz žalo preko kamenja sluzavog od istrulelih morskih trava. Nekoliko ovaca lutalo je oko podnožja kremenene kule, čupajući retku travu koja je rasla između tora i štale sa slamnatim krovom. Sansa je morala pažljivo da stupa; brabonjaka je bilo na sve strane.

Kula je iznutra delovala još i manje. Uz unutrašnji zid penjalo se otvoreno kameno stepenište, od potkrovlja do krova. Svaki sprat bio je samo jedna odaja. Sluge su živele i spavale u kuhinji u prizemlju, deleći prostor sa ogromnim šarenim mastifom i pet-šest ovčara. Iznad toga se nalazila skromna dvorana, a iznad nje ložnica. Nije bilo prozora, već samo strelnice koje su pratile stepenice, usečene u spoljni zid. Iznad ognjišta je visio slomljen dugački mač i izbijani hrastov štit, čija je boja ispucala i ljuštena se.

Sansa nije prepoznala grb naslikan na štitu; siva kamena glava plamenih očiju, na svetlozelenom polju. „Štit mog dede“, objasni Petir kada je vide kako ga gleda. „Njegov otac se rodio u Bravosu i došao je u Dol kao najamnik u službi lorda Korbreja, tako da je moj otac uzeo Titanovu glavu za grb kada je proizveden u viteza.“

„Veoma je žestola“, reče Sansa.

„Pomalo prežestola za ovako srdačnog momka kao što sam ja“, reče Petir. „Mnogo mi se više sviđa moj drozd.“

Ozvel još dva puta ode do *Kralja srdela* da istovari namirnice. Među teretom koji je iskrao bilo je i nekoliko buradi vina. Petir nasu Sansi čašu, kao što je obećao. „Evo, moja gospo, nadam se da će pomoći tvom stomaku.“

Sansi je već pomoglo to što je pod nogama imala čvrstu zemlju, ali je poslušno obema rukama digla pehar i otpila. Vino je bilo veoma dobro; sigurno je sa Senice, pomisli. Podsećalo je na hrastovinu i voće i tople letnje noći; ukusi su cvetali u njenim ustima poput cveća koje se otvara suncu. Samo se molila da ga zadrži u stomaku. Lord Petir je bio veoma ljubazan, nije želela da sve pokvari tako što će se na njega izbljувati.

On ju je proučavao preko svog pehara, svetlih sivozelenih očiju punih... je li to bilo veselje? Ili nešto drugo? Sansa nije bila sigurna. „Grizel“, pozva on staricu, „donesi hranu. Ništa preteško, moja gospa ima osetljiv stomak Možda nešto voća. Ozvel je sa *Kralja* doneo pomorandže i narove.“

„Da, moj gospodaru.“

„Mogu li i da se okupam?“ - upita Sansa.

„Reći ću Keli da zagreje vodu, moja gospo.“

Sansa otpi još gutljaj vina i pokuša da smisli neku uljudnu temu za razgovor, ali je lord Petir poštede tog truda. Kada Grizel i ostale sluge odoše, reče: „Liza neće doći sama. Pre nego što stigne, moramo da se dogovorimo ko si ti.“

„Ko sam... ne shvatam.“

„Varis ima uhode na sve strane. Ako neko vidi Sansu Stark u Dolu, Evnhu će saznati za manje od mesec dana, a to će stvoriti neželjene... komplikacije. Sada nije najbezbednije biti Stark Zato ćemo

Lizinin ljudima reći da si moja vanbračna kći.“

„Vanbračna? Sansa je bila zgrožena. „Misliš, kopile?“

„Pa, teško da mi možeš biti zakonita kći. Nikad se nisam ženio, to je dobro poznato. Kako da te zovemo?“

„Mogla bih... mogla bih da se nazovem po mojoj majci...“

„Kejtlin? Pomalo previše očigledno... ali po *mojoj* majci, to bi već moglo da posluži. Alejna. Dopada ti se?“

„Alejna je lepo ime.“ Sansa se nadala da će upamtiti. „Ali zar ne mogu biti zakonita kći nekog viteza u tvojoj službi? Možda je poginuo junačkom smrću u bici, i...“

„Ja u svojoj službi nemam hrabrih vitezova, Alejna. Takva priča bi privukla neželjena pitanja kao što leš privlači vrane. Međutim, nepristojno je raspitivati se o poreklu nečije vanbračne kćeri.“ Nagnu glavu u stranu. „Dakle, ko si ti?“

„Alejna... Kamena, tako bi valjda trebalo da bude?“ Kada on klimnu glavom, ona reče: „Ali ko mi je majka?“

„Kela?“

„Molim te, nemoj“, reče ona, zgrožena.

„Samo te zadirkujem. Majka ti je bila plemkinja sa Bravosa, kći trgovačkog princa. Upoznali smo se u Galebovu kada sam upravljao tamošnjom lukom. Umrla je na porodaju i predala te Veri. Imam nekoliko pobožnih knjiga koje možeš da prelistaš. Nauči neke odlomke. Ništa nije bolje za obeshrabrivanje neželjenih pitanja od bujice pobožnog blebetanja. U svakom slučaju, kada si procvetala, odlučila si da ne želiš da budeš obrednica, te si mi pisala. Tada sam prvi put čuo da postojiš.“ Pogleda bradicu. „Misliš da ćeš moći sve to da zapamtiš?“

„Nadam se. To će biti kao da igramo nelu igru, zar ne?“

„Voliš igre, Alejna?“

Biće potrebno neko vreme da se navikne na novo ime. „Igre? Valjda... valjda zavisi od...“

Pre nego što je stigla još nešto da kaže, pojavi se Grizel sa velikim pladnjem i stavi ga između njih. Na njemu je bilo jabuka i krušaka i narova, nešto sitnog grožđa, velika crvena pomorandža. Starica je donela i pogaču i zdelu maslaca. Petir raseče nar bodežom i ponudi polovinu Sansi. „Probaj da jedeš, moja gospo.“

„Hvala ti, moj gospodar.“ Dešavalo joj se da je semenke nara svu isprskaju; Sansa je radije odabrala krušku, i sitno je, damski, zagrizla. Bila je veoma zrela. Sok joj pocuri niz bradu.

Lord Petir odvoji zmo vrhom bodeža. „Otac ti sigurno strašno nedostaje, znam. Lord Edard je bio hrabar čovek pošten i odan... ali sasvim beznađežan igrač.“ Prinese zmo ustima vrhom noža. „U Kraljevjoj Luci postoje dve vrste ljudi. Igrači i figure.“

„A ja sam bila figura?“ Užasavala se odgovora.

„Da, ali ne dozvoli da te to muči. Još si skoro dete. Svaki čovek počinje kao figura, baš kao i svaka devica. Čak i neki koji misle da su igrači.“ Pojede još jedno zmo. „Sersei, na primer. Misli da je lukava, ali je zapravo krajnje predvidljiva. Snaga joj leži u lepoti, poreklu i bogatstvu. Samo je prvo od toroje zaista njeno, a i ono će je uskoro napustiti. Tada će je sažaljivati. Želi moć, ali nema predstavu šta s njom da radi kada je jednom stekne. Svi nešto žele, Alejna. Ako znaš šta čovek želi, znaš ko je on i kako da igraš njime.“

„Kao što si ti odigrao ser Dontosom da otruje Džofrija?“ *Sigurno* je to bio Dontos, zaključila je.

Maloprstić se nasmeja. „Ser Dontos Crveni je bio vinska mešina na nogama. Nikada mu ne bih



poverio tako važan zadatak Pogrešio bi ili bi me izdao. Ne, sve što je Dontos trebalo da uradi bilo je da te izvede iz zamka... i da se postara da nosiš svoju srebrnu mrežicu za kosu.“

*Crni ametisti.* „Ali... ako nije Dontos, ko je? Imaš li i druge... figure?“

„Mogla bi da pretreseš čitavu Kraljevu Luku i ne nadeš nijednog čoveka sa drozdom zašivenim na grudima, ali to ne znači da ja nemam prijatelja.“ Petir ode do stepenica. „Ozvele, dodi ovamo i pusti leđi Sansu da te pogleda.“

Starac se pojavi koji tren kasnije, kežeći se i klanjajući. Sansa ga nesigurno odmeri. „Šta treba da vidim?“

„Poznajesh li ga?“ - upita Petir.

„Ne.“

„Pogledaj malo bolje.“

Proučavala je starčevo izborano, vetrom opaljeno lice, kukast nos, belu kosu i krupne čvornovate šake. *Postojalo* je nešto poznato u njemu, ali je Sansa ipak morala da odmahne glavom. „Ne znam ga. Prvi put sam ga videla kada sam ušla u onaj čamac.“

Ozvel se isleži, otkrivši usta puna krivih zuba. „Tako je, ali je moja gospa možda upoznala moja tri sina.“

To spominjanje tri sina i taj osmeh su konačno upalili. „*Ketlblek!*“ Sansine oči se razrogačiše. „Ti si Ketlblek!“

„Jeste, moja gospo, ako ti je po volji.“

„Van sebe je od radosti.“ Lord Petir ga otpusti mahnuvši i ponovo se vrati naru dok se Ozvel vukao niz stepenice. „Reci mi, Alejna - šta je opasnije, bodež kojim preti neprijatelj, ili onaj skriveni, koji ti je u leđa uperio neko koga čak ni ne vidiš?“

„Skriveni bodež.“

„Pametna si ti devojka.“ Osmehnulo se, a tanke usne bile su mu svetlocrvene od narovog soka. „Kada joj je Bauk poslao stražu van gradu, kraljica je poslala ser Lansela da za nju unajmi najamnike. Lansel joj našao Ketlbleke, što je oduševilo tvog malog gospodara muža, pošto je momke plaćao on, preko svog čoveka Brona.“ Zasmeljulji se. „Medinim, zapravo sam ja rekao Ozvelu da pošalje svoje sinove u Kraljevu Luku, u trenutku kada sam saznao da Bron traži mačeve. Tri skrivena bodeža, Alejna, koji su sada savršeno raspoređeni.“

„Znači, jedan od Ketlbleka je stavio otrov u Džofov pehar?“ Prisećala se da je ser Ozmund čitave noći bio blizu kralja.

„Zar sam to rekao?“ Lord Petir bodežom preseče crvenu pomorandžu nadvoje i ponudi polovinu Sansi. „Momci su previše prevrtljivi da bi ih čovek upotrebio za takav plan... a Ozmund je postao posebno nepouzdan otkako je primljen u Kraljevu gardu. Ustanovio sam da beli plašt menja ljude. Čak i čoveka kao što je on.“ Diže bradu i iscedi crvenu pomorandžu, tako da mu sok pocuri pravo u usta. „Volim sok, ali se gadim lepljivih prstiju“, požali se, brišući ruke. „Čiste ruke, Sansa. Šta god da uradiš, postaraj se da ti ruke ostanu čiste.“

Sansa kašikom uze malo soka iz svoje pomorandže. „Ali ako to nisu bili ni Ketlblekovi ni ser Dontos... ti čak nisi ni bio u gradu, a nije moguće ni da je Tirion to uradio...“

„Nemaš više pretpostavki, dušice?“

Ona odmahnu glavom. „Ne znam...“

Petir se osmehnulo. „Kladim se da ti je u nekom trenutku u toku večeri neko rekao kako ti se mrežica za kosu iskrivila, pa ti je onda popravio.“

Sansa diže ruku do usta. „Sigurno ne misliš... ona je želela da me odvede u Visoki Sad, da me uda za svog unuka...”

„Blagog, pobožnog, dobroćudnog Vilasa Tirela. Budi zahvalna što se to nije desilo, kraj njega bi sišla s uma od dosade. Starica, međutim, nije dosadna, to moram da joj priznam. Opasna matora veštica, i ni blizu toliko krhka koliko se pretvara. Kada sam došao u Visoki Sad da se cenjam za Margerinu ruku, pustila je svog sina lorda da se hvališe dok je ona postavljala vrlo promućurna pitanja o Džofrijevoj naravi. Ja sam ga uzdizao do nebesa, naravno... dok su moji ljudi širili strašne priče među slugama lorda Tirela. Tako se igra ta igra.

Takođe sam i posejao klicu zamisli da ser Loras obuče belo. Nisam to *predložio*, to bi bilo previše grubo. Ali ljudi u mojoj pratnji ispričali su jezive priče o tome kako je rulja ubila ser Prestona Grinfilda i silovala leđi Lolisu, i platio nekoliko srebrnjaka vojsci pevača lorda Tirela da pevaju o Rajamu Redvinu, Servinu od Štita-ogledala, i princu Emonu Zmajvitezu. Harfa u pravim rukama može biti opasnija od mača.

Mejs Tirel je čak pomislio da je njegova ideja da ser Lorasovo pristupanje Kraljevoj gardi uključí u bračni ugovor. Ko će bolje štiti njegovu kći nego njen brat, veličanstveni vitez? A to ga je i lišilo teškog zadatka pronalaženja zemlje i neveste za trećeg sina, što nikada nije lako, a u ser Lorasovom slučaju dvostruko teže.

Bilo lako bilo. Leđi Olena nije htela da dopusti Džofu da naudi njenoj dragocenoj i miloj unuci, ali za razliku od svog sina, shvatala je da je ispod svog cveća i otmenih manira ser Loras jednako prgav kao Džejni Lanister. Ubaci u lonac Džofrija, Margeri i Loras, i dobičeš kraljeubičinu čorbu. Starica je shvatala još nešto. Njen sin je bio odlučan da Margeri postane kraljica, a za to je potreban kralj... ali nije potreban *Džofri*. Uskoro ćemo imati još jednu svadbu, samo čekaj i videčeš. Margeri će se udati za Tomena. Zadržaće krunu i devičanstvo, mada joj ni do jednog ni do drugog nije preterano stalo, ali kakve to veze ima? Veliko zapadno savezništvo biće očuvano... bar još neko vreme.”

*Margeri i Tomen*. Sansa nije znala šta da kaže. Njoj se dopadala Margeri Tirel, baš kao i njena mala otresita baka. Čeznjivo je razmišljala o Visokom Sadu, sa njegovim vrtovima i muzičarima, i barkama za uživanje na Vijugavici; koliko je sve to samo daleko od ove sumorne obale! *Ovde sam bar na sigurnom. Džofri je mrtav, više mi ne može ništa, a sada sam samo kopile. Alejna Kamena nema muža i posede.* A uskoro će ovamo stići i njena tetka. Dugački košmar Kraljeve Luke napokon je ostao iza nje, kao i njeno ruglo od braka. Ovde bi mogla da nađe sebi novi dom, baš kao što je Petir rekao.

Prošlo je osam dugih dana pre nego što je Liza Erin stigla. Pet su bili kišni, i Sansa je nemirno sedela, dosadajući se kraj vatre, zajedno sa starim slepim psom. Bio je previše bolestan i bezub da bi išao na stražu sa Brijenom, i uglavnom je samo spavao, ali kada ga je pogladila, zacvileo je i liznuo joj ruku i od tada su postali dobri prijatelji. Kada je kiša popustila, Petir ju je poveo u obilazak svog poseda, za šta je bilo dovoljno jedno prepodne. Imao je mnogo stenja, baš lako je i rekao. Postojalo je jedno mesto gde bi plima kroz podvodni tunel zalazila u kopno i bacala mlaz vode trideset stopa uvis, i drugo gde je nelo u veliku stenu uklesao sedmokraku zvezdu novih bogova. Petir je rekao da je time obeleženo jedno od mesta na kojima su se Andalí iskricali kada su došli s mora da otmu Dol od Prvih ljudi.

Dublje u kopnu, desetak porodica živelo je u kolibama od nagomilanog kamenja pored tresetišta. „Moj lični kmetovi”, reče Petir, mada su ga, izgleda, samo najstariji poznavali. Na njegovoj zemlji je takođe bila i pustinjačka pećina, ali u njoj nije živelo pustinjač. „Sada je mrtav, ali kada sam bio dečak, otac me je poveo da ga vidim. Čovek se nije kupao četrdeset godina, tako da možeš zamisliti

kako je mirisao, ali je navodno umeo da proriče. Malo me je pipao i rekao da ću biti veliki čovek za šta ga je moj otac darivao mešinom vina.“ Petir prezrivo frknu. „Ja sam mogao isto da mu kažem za pola čaše.“

Napokon, jednog sivog vetrovitog popodneva, Brijen dotrča u kulu u pratnji pasa koji su lajali, da najavi kako se sa jugozapada približavaju jahači. „Liza“, reče Petir. „Hajde, Alejna, da je pozdravimo.“

Obukli su plaštove i sačekali napolju. Jahača nije bilo više od dve desetine; vrlo skromna pratnja za gospu od Dola. Sa njom su jahale tri device i desetak vitezova u punim oklopima. Povala je i obrednika, i naočitog pevača retkog brka i dugačkih uvojaka boje peska.

*Zar je to moja tetka?* Ledi Liza je bila dve godine mlađa od njene majke, ali je ova žena izgledala deset godina starija. Gusta kestenjasta kosa padala joj je do ispod struka, ali je ispod skupocene somotske haljine i draguljima optočenog prsluka telo kipelalo i visilo. Lice joj je bilo rumeno i namazano, grudi teške, udovi debeli. Bila je viša od Maloprstića, i teža; a sa konja je sjahala nimalo otmeno, čak trapavo.

Petir kleknu da joj poljubi prste. „Kraljevo Malo veće mi je naredilo da te zavedem i osvojim, moja gospo. Misliš li da ćeš me prihvatiti za svog gospodara i muža?“

Ledi Liza napući usne i diže ga da ga poljubi u obraz. „O, možda ćeš moći da me ubediš.“ Zakikota se. „Doneo si poklone koji će mi otopiti srce?“

„Kraljev mir.“

„Oh, ma kakav kraljev mir, šta si mi drugo doneo?“

„Svoju kći.“ Maloprstić mahnu Sansi da pride. „Moja gospo, dozvoli mi da ti predstavim Alejnu Kamenu.“

Liza Erin nije delovala preterano zadovoljno što je vidi. Sansa se duboko pokloni, oborene glave. „Kopile?“ - ču svoju tetku kako govori. „Petire, bio si nestašan? Ko je majka?“

„Čura je mrtva. Nadao sam se da povedem Alejnu u Gnezdo sokolovo!“

„Šta ja s njom tamo da radim?“

„Imam nekoliko ideja“, reče lord Petir. „Ali me trenutno više zanima šta ću ja da radim s tobom, moja gospo.“

Sve strogosti nestade s okruglog ružičastog lica njene tetke, i na tren Sansa pomisli da će Liza Erin zaplakati. „Mili Petire, koliko si mi samo nedostajao, to ne znaš, to ne možeš da znaš. Jon Rojs je raspirivao svakakve nevolje, tražio je da pozovem barjake i krenem u rat. A drugi su se svi rojili oko mene, Hanter i Korbrej i onaj *jezivi* Nestor Rojs, svi su želeli da me uzmu za ženu a mog sina za štićenika, ali me nijedan od njih zaista ne voli. Samo ti, Petire. Toliko sam dugo sanjala o tebi!“

„I ja o tebi, moja gospo.“ On je obrli i poljubi u obraz. „Kada ćemo moći da se venčamo?“

„Sada“, reče ledi Liza uz uzdah. „Povala sam svog obrednika, pevača i medovinu za svadbu.“

„Ovde?“ To mu se nije dopalo. „Radije bih da se venčamo u Gnezdu sokolovom, pred čitavim tvojim dvorom.“

„Ma kakav moj dvor! Toliko sam dugo čekala, ne mogu da čekam više ni tren.“ Zagrlila ga je. „Hoću noćas s tobom da delim postelju, mili moj. Hoću da imamo još jedno dete, Robertovog brata ili milu malu devojčicu.“

„I ja sanjam o tome, dušice. A ipak, toliko se može dobiti velikom javnom svadbom, sa čitavim Dolom...“

„Ne.“ Ona udari nogom. „Hoću te sada, baš ove noći. I moram da te upozorim, posle svih ovih

godina tišine i šapata, nameravam *da vrištim* kada me budeš voleo. Vrištaću tako glasno da će me čuti čak u Gnezdu sokolovom!“

„Možda da te sada odvedem u krevet, a oženim se kasnije?“

Ledi Liza se zakikota kao devojčica: „O, Petiru Beliše, ti si baš *nevaljao!* Ne, kažem ne, ja sam gospa od Gnezda sokolovog, i naređujem ti da se mnome oženiš istog ovog trena!“

Petir slegnu ramenima. „Onda će biti volja moje gospe. Bespomoćan sam pred tobom, kao i uvek“

Nije prošao ni pun sat, a oni su izrekli zavete stojeći pod nebeskoplavim svodom dok je sunce tonulo na zapadu. Posle toga su ispod male kule postavljeni dugački stolovi, pa su se pogostili prepelicama, smetinom i pečenim veprom, zalivajući sve dobrom laganom medovinom. Kada se sumrak prišunjavao, upaljene su baklje. Lizin Pevač je svirao „Neizrečeni zavet“ i „Doba ljubavi moje“ i „Dva srca što tuku kao jedno“. Nekoliko mladih vitezova čak su zamolili Sansu za ples. I njena tetka je plesala, a haljine su joj se razletele kada ju je Petir okrenuo u naručju. Medovina i svadba silno su podmladile ledi Lizu. Smejala se svemu, dokle god je držala muža za ruku, a oči bi joj blistale svaki put kada bi ga pogledala.

Kada je došlo vreme za odlazak u krevet, njeni vitezovi su je odneli u kulu, usput je skidajući i izvikujući proste šale. *Tirion me je toga poštedeo*, priseti se Sansa. Ne bi bilo tako strašno skinuti se za čoveka koga bi volela, da je skidaju prijatelji koji ih vole oboje. *Ali da me skida Džofri... Zadrhta*.

Njena tetka je sa sobom pvela samo tri gospe, te su tako materale Sansu da im pomogne u skidanju lorda Petira. Pokorio se spremno, ali mu je jezik bio opak i vraćao im je milo za drago. Kada su ga odvele u kulu i skinule, ostale žene bile su zajapurene, zgužvanih čipki, razdrljenih prsluka i zarozanih suljanja. Ali se Maloprstić samo osmehnuo Sansi dok su ga vodile u ložnicu u kojoj je čekala njegova gospa žena.

Ledi Liza i lord Petir imali su ložnicu na drugom spratu samo za sebe, ali je kula bila mala... i baš kao što je i rekla, njena tetka je vrištala. Napolju je počela kiša i poterala je svatove u dvoranu sprat niže, tako da su čuli skoro svaku reč. „Petire“, stenjala je njena tetka. „O, Petire, Petire, mili *Petire*, o, o, o. Tu, Petire, tu. Tu ti je mesto.“ Pevač ledi Lize započe bezobraznu verziju „Večere moje gospe“, ali čak ni njegovo pevanje i sviranje nisu mogli da nadjačaju u Lizine krike. „Napravi mi dete, Petire“, vrištala je, „napravi mi još jedno milo malo dete! O Petire, moj jedini, moj jedini, *PEEEEEETIRE!*“ Poslednji krik bio je tako glasan da su psi zalajali, a dve gospe njene tetke jedva su obuzdale kikot.

Sansa s ide niz stepenice, pa u noć. Kiša je sipila na ostatke gozbe, ali je vazduh mirisao sveže i čisto. Proganjalo ju je sećanje na njenu prvu bračnu noć sa Tirionom. *U mraku, ja sam Vitez od Cveća*, rekao je. *Mogao bih da ti budem dobar*. Ali to je bila samo još jedna lanisterska laž. *Znaš, pas ume da namiriše laž*, rekao joj je Pseto jednom. *Osvrni se oko sebe i dobro onjuši. Ovdje svi lažu, i svi to bolje rade od tebe*. Pitala se šta se desilo sa Sendorom Kleganijem. Zna li on da je Džofri ubijen? Da li ga je briga? Godinama je bio prinčev zaljetni štit.

Dugo se zadržala napolju. Kada je napokon potražila svoj krevet, vlažna i smrzuta, mračnu dvoranu je osvetljavao samo slabašni sjaj vatre od treseta. Sa gornjeg sprata nisu dopirali zvuci. Mladi pevač sedeo je u uglu i svirao nešto za svoju dušu. Jedna od gospi njene tetke ljubila je viteza u stolici lorda Petira, a ruke su im se kretale ispod odeće. Nekoliko muškaraca beše palo u pijan san, a jedan je bučno povraćao u nužniku. Sansa nađe Brijenovog starog slepog psa u maloj niši ispod stepenica i leže kraj njega. On se probudi i liznu joj lice. „Ti tužno staro pseto“, reče ona pomilovavši ga po krznu.

„Alejna.“ Pevač njene tetke stajao je iznad nje. „Mila Alejna. Ja sam Merilion. Video sam te kako

se sklanjaj s kiše. Noć je hladna i vlažna. Dopusti mi da te zagrijem.“

Stari pas diže glavu i zareža, ali ga pevač ćušnu i ovaj pobeže, cvileći. „Merilion?“ - reče ona nesigurno. „Vrlo si... ljubazan što misliš na mene, ali... molim te da mi oprostiš. Izuzetno sam umorna.“

„I izuzetno lepa. Čitave noći u sebi stvaram pesme o tebi. Odu za tvoje oči, baladu za tvoje usne, duet za tvoje grudi. Neću ih, međutim, otpjevati. Jadne su bile, nedostojne takve lepote.“ Sede na njen krevet i položi joj šaku na nogu. „Pusti me da ti umesto toga pevam svojim telom.“

Ona oseti njegov dah. „Pijan si.“

„Nikada nisam pijan. Od medovine se samo razveselim. Gorim.“ Ruka mu kliznu uz njenu butinu. „Kao i ti.“

„Skloni ruke sa mene. Zaboravljaš se.“

„Milost. Satima već pevam ljubavne pesme. Krv mi je uzavrela. Kao i tvoja, znam... kopolad su najvatrenije devojke. Vlažna si od želje za mnom?“

„Ja sam *devica*“, pobuni se ona.

„Zaista? O, Alejna, Alejna, moja lepa devo, daj mi dar svoje nevinosti. Zahvaljivaćeš bogovima što si to uradila. Pevaćeš mi glasnije od ledi Lize.“ Sansa se trgnu od njega, uplašena. „Ako me ne ostaviš, reći ću tet... ocu da te obesi. Lordu Petiru.“

„Maloprstiću?“ On se zakikota. „Ledi Liza me veoma voli, a miljenik sam lorda Roberta. Ako me tvoj otac uvredi, uništiću ga strofom.“ Stavi joj ruku na dojku i stegnu je. „Hajde da te skinemo iz te vlažne odeće. Znam da ne želiš da je pokidamo. Hajde, mila gospo, poslušaj svoje srce...“ Sansa začu tihi zvuk čelika na koži. „Pevaču“, reče grub glas, „bolje da odeš ako želiš još neki put da zapevaš.“ Svetlo je bilo slabašno, ali je videla jedva primetan odsjaj sečiva.

Video ga je i pevač. „Nadi curu za sebe...“ Nož sevnu, a on kriknu. „*Posekao* si me!“

„Uradiću ti gore ne odeš li.“

I u treptaju oka, Merilion nestade. Drugi čovek se nadvio nad Sansom u tami. „Lord Petir je rekao da te pazim.“ Bio je to glas Lotora Bruna, shvati ona. *Nije Psetov, ne, kako bi i mogao da bude? Naravno da to mora biti Lotor...*

Te noći Sansa jedva da je i oka sklopila, samo se okretala i vrtela, kao i na *Kralju srdela*. Sanjala je Džofrija kako umire, ali dok je grebao vrat a krv mu se slivala niz prste, sa užasom je videla da je to zapravo njen brat Rob. A sanjala je i o svojoj prvoj bračnoj noći, o Tironovim očima koje su je gutale dok se skidala. Samo što je bio mnogo veći nego što je Tirion imao prava da bude, a kada se popeo u krevet, imao je ožiljke samo na jednoj strani lica. „*Otpevaćeš mi pesmu*“, hrapavo je rekao, i Sansa se probudila i videla da je stari slepi pas ponovo kraj nje. „Volela bih da si ti Ledi“, reče.

Ujutro, Grizel se popela do ložnice da posluži gospodaru i gospi pladanj jutarnjeg leba, sa maslacem, medom, voćem i pavlakom. Vratila se da kaže kako zovu Alejnu. Sansa je još bila ošamućena od sna. Bio joj je potreban trenutak da se priseti kako je *ona* Alejna.

Ledi Liza je još ležala u krevetu, ali je lord Petir ustao i obukao se. „Tvoja tetka želi da porazgovara sa tobom“, reče Sansi dok je navlačio čizmu. „Rekao sam joj ko si.“

*Smiluj se bogovi.* „Hvala... hvala ti moj gospodaru.“

Petir navuče i drugu čizmu. „Proveo sam kod kuće taman onoliko koliko mogu da podnesem. Ovog popodneva krećemo za Gnezdo sokolovo.“ Poljubio je svoju gospu ženu i olizao kap meda sa njenih usana, a onda krenuo niz stepenice.

Sansa je stajala kraj kreveta dok je njena tetka jela krušku i proučavala je, „Sada vidim“, reče ledi

Liza dok je ostavljala jezgrovu stranu. „Veoma ličiš na Kejtlin.“

„Lepo od tebe što to kažeš.“

„To nije bio kompliment. Ako ćemo pravo, i previše ličiš na Kejtlin. Nešto mora da se uradi. Mislim da ćemo ti potamniti kosu pre nego što se vratimo u Gnezdo sokolovo.“

*Potamniti moju kosu?* „Ako ti je tako po volji, tetka Lizo.“

„Ne smeš tako da me zoveš. Ni reč o tvom prisustvu ne sme da procuri u Kraljevu Luku. Neću dozvoliti da moj sin bude izložen opasnosti.“ Gricnu ugao saća. „Sačuvala sam Dol od ovog rata. Naša žetva je bila obilna, planine nas štite, a Gnezdo sokolovo je neosvojivo. Pa ipak ne bi valjalo privući na nas gnev lorda Tivina.“ Liza odloži saće i oliza med sa prstiju. „Petir kaže da si udata za Tiriona Lanistera. Tog ogavnog kepeca.“

„Naterali su me da se udam za njega. Nisam to želela.“

„Jsto je bilo i sa mnom“, reče njena tetka. „Džon Erin nije bio kepec, ali je bio *star*. Sigurno to ne misliš kada me sada vidiš, ali na dan kada sam se udala bila sam tako lepa da sam zasenila tvoju majku. Džon je, međutim, samo želeo mačeve mog oca, da pomogne svojim dragim mornicima. Trebalo je da ga odbijem, ali on je bio tako star čovek, koliko je još mogao da poživi? Pola zuba mu je nedostajalo, a dah mu je smrdeo kao buđav sir. Ne podnosim muškarce sa ružnim zadahom. Petirov dah je uvek prijatan... znaš, on je bio prvi muškarac koga sam ikada poljubila. Moj otac je rekao da je prenskog roda, ali sam ja znala koliko će daleko dogurati. Džon mu je dao upravu carina u Galebovu da me zadovolji, ali kada je deset puta povećao prihode, moj gospodar muž je uvideo koliko je pametan, pa mu je dao i druge zadatke, čak ga je poveo i u Kraljevu Luku da bude gospodar kovnica. To je bilo teško, vidati ga svakog dana a i dalje biti udata za tog starog i hladnog čoveka. Džon je obavljao svoje *dužnosti* u ložnici, ali nije mogao da me zadovolji, isto kao što nije mogao ni da mi podari decu. Seme mu je bilo staro i slabo. Sve moje bebe su umrle sem Roberta, tri devojčice i dva dečaka. Sve moje mile male bebe su umrle, a taj starac je živio i živio, sa svojim smrdljivim dahom. Tako da vidiš, i ja sam patila.“ Ledi Liza šmrknu. „Znaš da je tvoja sirota majka mrtva?“

„Tirion mi je rekao“, kaza Sansa. „Rekao je da su je Freji ubili u Blizancima, zajedno s Robom.“

Ledi Lizi na oči iznenada navreše suze. „Mi smo sada same žene, ti i ja. Bojiš li se, dete? Budi hrabra. Ja nikada ne bih izdala Ketinu kćer. Krvlju smo vezane.“ Pozva Sansu da pride. „Možeš me poljubiti u obraz, Alejna.“ Ona se pokorno približi i kleknu kraj kreveta. Tetka joj je bila natopljena slatkim parfemom, mada se ispod njega probijao kisellast mlečni miris. Obraz joj je imao ukus šminke i pudera.

Kada se Sansa povuče, ledi Liza je uhvati za ruku. „Sada mi reci“, upita je oštro, „jesi li trudna? Istinu hoću, znaću ako me lažeš.“

„Nisam“, reče ona, preneražena pitanjem.

„Ti jesi procvala žena, zar ne?“

„Jesam.“ Sansa je znala da tajna njenog cvetanja neće moći dugo da se skriva u Gnezdo sokolovom. „Tirion nije... on nikada...“ Osećala je kako joj se rumenilo penje uz obraze. „Još sam devica.“

„Kepec je nesposoban?“

„Nije. Samo je... bio je...“ *Pažljiv?* Nije to mogla da kaže, ne ovde, ne ovoj tetki koja ga toliko mrzi. „Imao je... imao je kurve, moja gospo. Tako mi je rekao.“

„Kurve.“ Liza joj pusti ruku. „Naravno da jeste. Koja bi žena išla u postelju sa takvim stvorenjem osim zbog zlata? Trebalo je da ubijem Bauka kada mi je bio u šakama, ali me je prevario. On ti je

pun prizemnih lukavstava. Njegov najamnik je ubio mog dobrog ser Vardisa Egena. Kejtin nije smela da ga tamo dovede, to sam joj i rekla. A odvela je i našeg strica. To je bilo ružno s njene strane. Crna Riba je bio moj Vitez od Dveri, i otkako je otišao, gorštački klanovi su se prilično okuražili. Petir će, međutim, sve to ubrzo da sredi. Proglasiću ga za lorda zaštitnika Dola.“ Tetka joj se prvi put osmehnu, gotovo toplo. „Možda ne izgleda visok i snažan kao neki, ali je vredniji od svih njih zajedno. Veruj mi i radi sve što kaže.“

„Hoću, tetka... moja gospo.“

Ledi Liza kao da je time bila zadovoljna. „Znala sam tog dečaka Džofrija. Nazivao je mog Roberta okrutnim imenima, a jednom ga je i udario drvenim mačem. Muškarac će ti reći da je otrov nečastan, ali je ženska čast drugačija. Majka nas je sazdala da štitimo našu decu, i jedino je nečasno ako u tome ne uspemo. Znaćeš to kada budeš rodila dete.“

„Dete?“ - upita Sansa nesigurno.

Liza nehajno mahnu rukom. „Ali ne uskoro. Premlada si za majčinstvo. Jednog dana ćeš, međutim, poželeti decu. Kao što ćeš poželeti da se udaš.“

„Ja... ja već jesam udata, moja gospo.“

„Jesi, ali ćeš uskoro biti udovica. Raduj se što je Bauk više voleo svoje kurve. Ne bi bilo prikladno da moj sin uzme otkatke *to kepeca*, ali pošto te nikada nije taknuo... Kako ti se dopada pomisao da se udaš za svog rodaka lorda Roberta?“

Od te pomisli Sansa oseti umor. Sve što je znala o Robertu Erinu bilo je da je mali dečak i bolešljiv. *Ne želi da joj se sin oženi mnome, već svojim nasledstvom. Niko me nikada neće poželeti iz ljubavi.* Ali sada je već umela dobro da laže. „Ja... jedva čekam da ga upoznam, moja gospo. Ali on je još dete, zar ne?“

„Osam mu je godina. I nije najsnažniji. Ali je tako dobar dečak, tako bistar i oštrouman. Biće veliki čovek. Alejna. *Seme je snažno*, rekao je moj gospodar muž pred smrt. Njegove poslednje reči. Bogovi nam ponekad daju da na tren vidimo budućnost dok ležimo na samrti. Ne vidim razloga zašto se ne biste uzeli čim saznamo da je tvoj lanisterski muž mrtav. Tajna svadba, naravno. Gospodar Gnezda sokolovog ne može se oženiti kopiletom, to ne bi bilo prikladno. Gavrani će nam doneti vesti iz Kraljeve Luke čim se Baukova glava zakotrlja. Ti i Robert možete da se uzmete sutradan, zar to ne bi bilo radosno? Njemu će prijati da ima društvo. Igrao se sa sinom Vardisa Egena kada smo se vratili u Gnezdo sokolovo, kao i sa sinovima mog kućeupravitelja, ali su oni bili isuviše grubi za njega, i nisam imala izbora do da ih oteram. Čitaš li dobro, Alejna?“

„Obrednica Mordejna je bila ljubazna da to kaže.“

„Robert ima slab vid, ali voli da mu čitaju“, poveri se ledi Liza. „Najviše voli priče o životinjama. Znaš li onu pesmicu o piletu koje se prerušilo u lisicu? Stalno mu je pevam, nikada mu ne dosadi. A voli da se igra i skočižabe i okretanja mača i dođi u moj zamak samo moraš uvek da ga pustiš da pobedi. A to je sasvim ispravno, zar se ne slažeš? Ipak je on gospodar Gnezda sokolovog, to nikada ne smeš da zaboraviš. Ti si visokog roda, i Starkovi od Zimovrela oduvek su bili gordi, ali Zimovrel je pao i ti si sada zapravo samo prosjakinja, tako da se otarasi te gordosti. Zahvalnost će ti više pristajati, u sadašnjim okolnostima. I poslušnost, da. Moj sin će imati zahvalnu i poslušnu ženu.“

# DŽON

Sekire su odzvanjale dan i noć.

Džon nije mogao da se seti kada se poslednji put čestito naspavao. Kada bi sklopio oči, sanjao bi o borbi; kada se budio, borio se. Čak i u Kraljevoj kuli čuo je neprekidne udare bronze i kремена i ukradenog čelika kako se zarivaju u drvo, a bili su i glasniji kada je polučao da se odmori u kolibi za grejanje na vrhu Zida. Mens je uposlio i teške maljeve, i dugačke testere sa zupcima od kosti i kремена. Jednom, dok je tonuo u iscrpljen san, iz Uklete šume dopro je snažan prasak i stablo stražarike se srušilo u oblaku prašine i iglica.

Bio je budan kada je Oven došao po njega, ležao je nemiran pod gomilom krzna na podu kolibe za grejanje. „Lorde Snežni“, reče Oven drmusajući ga za rame, „zora.“ Pružio je Džonu ruku da mu pomogne oko ustajanja. Drugi su se takođe budili, gurali se dok su navlačili čizme i pripasavali pojaseve sa mačevima u tesnom prostoru kolibe. Niko nije govorio. Svi su bili preumorni za reči. Malo njih je ovih dana uopšte silazilo sa Zida. Put u kavezu predugo je trajao. Crni zamak je prepušten meštru Emonu, ser Vintonu Stautu i nekolicini drugih, previše starih i previše bolesnih za borbu.

„Sanjao sam da je došao kralj“, reče Oven veselo. „Meštar Emon je poslao gavrana, i kralj Robert je došao sa svom svojom silom. Sanjao sam da sam video njegove zlatne barjake.“

Džon se s mukom osmehnu. „To bi bio lep prizor, Ovine.“ Ne obazirući se na ujed bola u nozi, ognuo se s krznim plaštom, uzeo šaku i izašao na Zid, da se suoči sa još jednim danom.

Nalet vetra mu protera ledene pipke kroz dugačku smeđu kosu. Pola milje severno, divljanski logor se komešao, njihove vatre su slale prste dima da grebu bledo nebo zore. Uz ivicu šume su podigli svoje šatore od kože i krzna, čak i grubu baraku od balvana i upletenog granja; istočno su bili vezani konji, mamuti zapadno, a ljudi su bili svuda: oštrili su mačeve, stavljali vrhove na gruba koplja, navlačili sklepane oklope od kože i roga i kosti. Džon je znao da na svakog čoveka koga vidi dolaze još dvadesetorica u šumi. Rastinje im je davalo kakvu-takvu zaštitu od vremena i skrivalo ih od pogleda mrskih vrana.

Njihovi strelci već su se prikradali, gurajući velike štitove na točkovima. „Evo strela za doručak“, objavi Pip veselo, kao što je radio svakog jutra. *Dobro je što ume s tim da se šali*, pomisli Džon. *Neko mora*. Pre tri dana, jedna od tih strela za doručak pogodila je u nogu Crvenog Alina od Ružine šume. Telo mu se još videlo u podnožju Zida, ako bi se dovoljno daleko nagnuo. Džon je smatrao kako je bolje da se smeju u Pipovim šalama nego da razmišljaju o Alinovom lešu.

Pokretni štitovi bili su od drveta, zakošeni, dovoljno široki da se iza njih sakrije petoro ili šestoro slobodnih ljudi. Strelci bi ih dogurali blizu, a onda kleknuli iza i odapinjali strele kroz proške u drvetu. Kada su ih divljani prvi put dokotrijali, Džon je naredio gađanje vatrenim strelama, i zapalio ih nekoliko, ali je posle toga Mens počeo da ih pokriva sirovim kožama. Sve vatrene strele na svetu sada nisu mogle da ih zapale. Braća su čak počela da se klade kog će slatnatog stražara pogoditi najviše strela u jednom danu. Žalobni Ed je vodio sa četiri tačna pogotka, ali su Otel Jarvik, Tamberdžon i Vot od Dugačkog jezera svi imali po tri. Pip je takođe počeo da naziva strašila po njihovoj odsutnoj braći. „Tako mi se čini da nas ima više“, rekao je.

„Više nas sa strelama u stomacima“, požalio se Gren, ali je taj običaj, izgleda, bodrio njegovu braću, tako da je Džon pustio da imena ostanu i da se kladenje nastavi.



Na ivici Zida stajalo je kičeno bronzano mirsko oko na tri tanke noge. Meštar Emon ga je nekada koristio da proučava zvezde, pre nego što su ga vlastite oči izdale. Džon uperi cev nadole da osmotri dušmane. Čak i sa te daljine lako je prepoznao veliki beli šator Mensa Rajdera, sašiven od krzana belih medveda. Mirska sočiva toliko su približavala divljanska lica da je mogao da ih raspozna. Tog jutra od Mensa nije bilo ni traga, ali je njegova žena Dala bila napolju i potpaljivala vatru, dok je njena sestra Val muzla kozi kraj šatora. Dalin stomak beše toliko narastao da je bilo pravo čudo što se uopšte kreće. *Dete će se sigurno veoma brzo roditi*, pomisli Džon. Okrenu oko istočno i potraži među šatorima i drvećem sve dok ne ugleda kornjaču. *I ona će ubrzo doći*. Divljani su tokom noći odrali jednog mrtvog mamuta, i sada su vezivali sirovu i krvavu kožu preko krova kornjače, još jedan sloj preko ovčjih koža i krzana. Kornjača je imala okruglast vrh i osam ogromnih točkova, a pod kožama se nalazio jak drveni ram. Kada su divljani počeli da je sastavljaju, Saten je mislio da grade brod. *Nije mnogo pogrešio*. Kornjača je bila korito okrenuto napočetke, sa otvorenim pramcem i krmom; dugačka koliba na točkovima.

„Gotova je, zar ne?“ - upita Gren.

„Skoro sasvim.“ Džon odgurnu oko. „Najverovatnije će doći danas. Napunili ste burad?“

„Svu. Sasvim se sa zamrzla preko noći, Pip je proverio.“

Gren se mnogo promenio od krupnog, trapavog priprostog momka sa kojim se Džon nekada srijateljio. Porastao je za pola stope, grudi i vrat su mu se raširili, a kosu i bradu nije skraćivao još od Pesnice Prvih ljudi. Zbog toga je izgledao velik i čupav kao divlji bivo, što je bilo posrpdno ime koje mu je ser Aliser Torn nadenuo na obuci. Sada je, međutim, delovao umorno. Kada je Džon to i rekao, samo je klimnuo glavom. „Čujem njihove sekire čitavu noć. Nisam mogao oka od njih da sklopim.“

„Onda idi sada da odpavaš.“

„Ne treba mi...“

„Trebati ti. Hoću da budeš odmoran. Hajde, neću te pustiti da prespavaš bitku.“ Prisili se na osmeh. „Jedino ti možeš da pomeriš onu prokletu burad.“

Gren ode gundajući, a Džon se vrati dalekovidu da pretražuje divljanski logor. S vremena na vreme, strela bi mu proletela iznad glave, ali je naučio da na njih ne obraća pažnju. Razdaljina je bila velika, ugao loš, tako da su izgledali da ga pogode bili mali. Još nije video ni traga od Mensa Rajdera u logoru, ali je kod kornjače primetio Tormunda Džinoubicu i njegova dva sina. Sinovi su se mučili sa mamutskom kožom, dok je Tormund kidao pečeni kozji but i izvikivao naredjenja. Na drugom mestu video je divljanskog zverobraza, Varamira Šest Koža, kako hoda između drveća, u stopu praćen svojim crnim risom.

Kada je čuo čegrtanje čekrka koji je dizao kavez i gvozdenu škrupu vrata, znao je da im to Hob donosi doručak kao i svakog jutra. Džon je potpuno izgubio apetit kada je video Mensovu kornjaču. Ulja gotovo da više nisu imali, a poslednje bure smole otkotrljali su sa zida pre dva dana. Uskoro će im ponestati i strela, a nije bilo majstora koji bi napravili nove.

Pretprošle noći stigao je i gavran sa zapada, od ser Denisa Malistera. Bouen Marš je jurio divljane sve do Kule Senki, činilo se, pa čak i dalje, dole u mrak Klanca. Na Mostu Lobanja sudario se sa Plačljivcem i tri stotine divljana i izvojevao krvavu pobjedu. Međutim, skupo ju je platilo. Izginulo je više od stotinu braće, među njima i ser Endru Tart i ser Aladejl Vinč. Matori Nar je na nosilima odnesen u Kulu senki, teško ranjen. Meštar Malin ga je vidao, ali će proći dosta vremena pre nego što bude spreman na povratku Crni zamak.

Kada je to pročitao, Džon je poslao Zei u Krtičnjak na njihovom najboljem konju da moli seljane da dođu i pomognu u odbrani Zida. Nije se vratila. Kada je poslao Maleja da je traži, on se vratio sa vestima da je čitavo selo пусто, čak i bordel. Zei je najverovatnije krenula za njima, pravo niz Kraljevski drum. *Možda bi najbolje bilo da svi uradimo isto*, pomisli Džon mračno.

Naterao je sebe da jede, bio gladan ili ne. Dovoljno je loše što ne može da spava, bez hrane sigurno ne bi mogao dalje. *Osim toga, ovo može da mi bude poslednji obrok. Može da bude poslednji obrok svima nama*. I tako je Džon imao stomak pun hleba, slanine, luka i sira kada je čuo Konja kako viče: „DOLAZI!“

Niko nije morao da pita šta. Niti je Džonu trebalo meštrovno mirsko oko da ga vidi kako puzi između drveća i šatora. „Baš i ne liči na kornjaču“, primeti Saten. „Kornjače nemaju krzno.“

„Većina nema ni točkove“, reče Pip.

„Oglasi ratni rog“, naredi Džon, i Bačva dunu dva puta dugačko, da probudi Grenu i ostale usnule koji su držali stražu po noći. Ako divljani dolaze, Zidu će trebati svi ljudi. *Bogovi znaju da ih malo imamo*. Džon pogleda Pipa i Bačvu i Satena, Konja i Ovena Volinu, Tima Cvorjezika, Maleja, Čizmu Viška i ostale i pokuša da ih zamisli kako se sudaraju prsa u prsa i mačem o mač sa hiljadama pobesnelih divljana u ledenoj tami onog tunela, sa samo nekoliko gvozdrenih rešetaka između njih. Na to će se sve svesti ako ne budu zaustavili kornjaču pre nego što provali kapiju.

„Velika je“, reče Konj.

Pip coknu usnama. „Pomisli na silnu čorbu koju ćemo od nje napraviti.“ Niko se ni ne osmehnu. Čak je i Pip zvučao umorno. *Izgleda napola mrtav*, pomisli Džon, *ali tako izgledamo i mi ostali*. Kralj s one strane Zida imao je toliko ljudi da je svaki put mogao da baci na njih sveže napadače, ali je ista šačica crne braće morala da odbije svaki napad, i to ih je potpuno iscrplo.

Ljudi ispod drveta i kože sigurno snažno vuku, znao je Džon, upiru svom snagom da bi se točkovi okretali, ali kada se jednom kornjača poravna sa kapijom, zameniče užad seklirama. Mens bar danas ne šalje svoje mamute. Džonu je zbog toga bilo drago. Njihova čudesna snaga bila je uzaludna protiv Zida, a zbog veličine su bili lake mete. Poslednji je umirao dan i po, i njegovo žalobno trubljenje bilo je užasno čuti.

Kornjača je sporo puzala preko kamenja i panjeva i žunja. Raniji napadi koštali su slobodni narod više od stočinu života. Većina je još ležala tamo gde su pali. U zatišjima su vrane dolazile da ih posete, ali su se sada ptice razbežale prestrašeno grakući. Ta kornjača im se nije dopadala ništa više nego njemu.

Saten, Konj i ostali su ga gledali, znao je Džon, čekali su njegova naređenja. Bio je tako umoran da je jedva mogao da misli. *Zid je moj*, podseti se. „Ovene, Konju, za katapulte. Bačvo, ti i Čizma Viška za škorpione. Ostali stavite tetive u lukove. Vatrene strele. Da vidimo možemo li da ga zapalimo.“ To će verovatno biti uzaludno, znao je Džon, ali je bolje ne što probati nego stajati bespomoćno.

Troma i spora, kornjača je bila laka meta, i njegovi strelci su je ubrzo pretvorili u teškog drvenog ježa... ali su je vlažne kože štitele, baš kao i pokretne šitove, i vatrene strele su se gasile čim bi udarile. Džon je kleo u bradu. „Škorpioni“, naredi. „Katapulti.“

Koplja iz škorpiona lako su probijala krzna, ali nisu načinila ništa više štete od vatrenih strela. Stene iz katapulte odbijale su se od krova kornjače, ostavljajući udubljenja u debelom sloju krzana. Kamen iz jednog trebušeta bi ga možda probio, ali je jedna naprava još bila slomljena, a divljani su široko zaobišli oblast u kojoj je druga bacala svoje hlice.

„Džone, još ih dolazi“, reče Volina Oven.

To je i sam video. Pedalj po pedalj, korak po korak kornjača se polako primicala, kotrljajući se, ječeći i ljuljajući se dok je prelazila bojište. Čim je divljani poravnaju sa Zidom, imaće sav potreban zaklon dok im sekire ne probiju na brzinu popravljenu spoljnu kapiju. Unutra, pod ledom, raščistiće ruševine iz tunela za nekoliko sati, i onda neće biti ničega da ih zaustavi sem dve gvozdene rešetke, nekoliko smrznutih leševa i koliko god braće Džon bude bio spreman da im baci na put, da se bore i ginu dole u tmini.

Levo od njega, katapult ispuni vazduh sitnim kamenjem. Ono popada po kornjači kao grad i bezopasno se odbi u stranu. Divljanski strelci još su odapinjali strele iza pokretnih štitovala. Jedna se zari u lice slamatog čoveka, i Pip reče: „Četiri za Vota od Dugačkog jezera! Sada je nereseno!“ Sledeća mu, međutim, zazvižda pored uha. „Ej!“ - viknu on dole. „Ja ne učestvujem u takmičenju!“

„Kože neće da gore“, reče Džon, koliko sebi, toliko i drugima. Jedina nada im je bila da smrslaju kornjaču kada stigne do Zida. Za to im je trebalo stenje. Koliko god snažno bila građena, ogromni komad kamena koji na nju padne sa sedam stotina stopa sigurno će je oštetiti. „Grene, Ovene, Bačvo, vreme je.“

Pored kolibe za grejanje stajao je niz velikih hrastovih buradi. Bila su puna mrvljenog kamena; šljunka koja su crna braća razbacivala po vrhu Zida da bi se lakše njim kretala. Juče, nakon što je video slobodni narod kako pokriva kornjaču kožama, Džon je rekao Grenu da ih do vrha napuni vodom. Vođa će se pomešati sa tucanikom i preko noći se sasvim zalediti. To je bilo nešto najbliže stenju na šta su mogli da računaju.

„Zašto moramo da ga zaledimo?“ - upitao ga je Gren. „Zašto samo ne otkotrljamo burad ovakvu kalva su?“

Džon je odgovorio: „Ako se razbiju o Zid na putu dole, tucanik će se rasuti na sve strane. Nećemo da kurvine sinove gadamo šljunkom.“

Upro je ramenom u jedno bure zajedno s Grenom, dok su se Bačva i Oven rvali sa drugim. Zajedno su ga zaljuljali da bi ga otkinuli od leda koji se obrazovao ispod. „Ovo čudo je teško hiljadu oka“, reče Gren.

„Obori ga i zakotrljaj“, reče Džon. „Pažljivo, ako ti pređe preko stopala, završićes kao Čizma Viška.“

Kada se jednom bure našlo na boku, Džon zgrabi baldju i mahnu njom iznad površine Zida, napred-nazad, tek toliko da malo otopi led. Tanak sloj vode pomagao je da se bure lakše kotrlja. Zapravo, prelako; umalo ga nisu izgubili. Ali napokon su sva četvorica zajedno otkotrljali svoju stenu do ivice i digli je.

Imali su četiri velika hrastova bureta poredana iznad kapije kada je Pip viknuo: „Kornjača nam stigla pred vrata!“ Džon se osloni na ranjenu nogu i nagnu se da pogleda. *Ograde, Marš je trebalo da podigne ograde.* Toliko toga nisu uradili. Divljani su odvlačili mrtve džinove od kapije. Konj i Malej su ih gadali kamenjem, i Džonu se učini da vidi jednog čoveka kako pada, ali je kamenje bilo presitno da bi naštetilo samoj kornjači. Pitao se šta će slobodni narod učiniti sa mrtvim mamutom koji im je stajao na putu, ali onda vide. Kornjača je bila široka skoro kao koliba, tako da su je jednostavno pregurali preko trupa. Noga mu se zgrči, ali ga Konj uhvati za ruku i povuče ga od ivice. „Ne bi trebalo tako da se naginješ“, reče momak

„Trebalo je da sagradimo ograde.“ Džonu se učini da čuje udar sekira o drvo, ali to mu je verovatno samo strah odzvanjao u ušima. Pogleda Grena. „Hajde.“

Gren stade iza bureta, upre ramenom, zastenja i poče da gura. Oven i Malej pridoše da mu pomognu. Gurnuše bure za stopu, pa za još jednu. A onda ga, iznenada, nestade.

Začuse glasan tresak kada udari u Zid na putu ka zemlji. A onda, mnogo glasnije, prasak polomljenog drveta, praćen povicima i urlanjem. Saten podvrisnu, a Volina Oven zaplesa ukrug, dok se Pip nagnu napred i viknu: „Kornjača je bila puna zečeva! Gle kako samo beže!“

„*Ponovo*“, zareža Džon, i Gren i Bačva naleteše ramenima na sledeće bure, i poslaše ga u ambis.

Kada završiše, prednji deo Mensove kornjače bio je smrskan, a iz stražnjeg dela kuljali su divljani i jurili ka svom logoru. Saten uz samostrel i posla nekoliko strelaca za njima, da ubrzaju. Gren se kežio kroz bradu, Pip se šalio, niko od njih neće poginuti tog dana.

*Sutra, međutim...* Džon pogleda prema kolibi. Osam buradi šljunka stajalo je na mestu gde ih je do malopre bilo dvanaest. Tada shvati koliko je zapravo umoran i koliko ga rana boli. *Moram da spavam. Bar nekoliko sati.* Mogao je da ode do meštra Emona po malo snovina, to će sigurno pomoći. „Idem dole do Kraljeve kule“, reče im. „Pozovite me ako Mens opet proba nešto. Pipe, Zid je tvoj.“

„Moj?“ - upita Pip.

„Njegov?“ - upita Gren.

Smešeći se, ostavi ih da se prepiru i spusti se kavezom.

Šolja snovina zaista je pomogla. Čim se pružio na uskom krevetu u svojoj ćeliji, san ga je obuzeo. Snovi su mu bili čudni i bezoblični, puni neobičnih glasova, vike i krikova, i zvuka ratnog roga koji i ječi duboko i glasno, jedna potmula i prodorna nota što jezdi kroz vazduh.

Kada se probudio, kroz strelnicu koja mu je služila umesto prozora vide da je nebo crno, a iznad njega su stajala četiri čoveka koja nije poznao. Jedan je držao fenjer. „Džone Snežni“, reče oštro najviši od njih, „obuj čizme i polazi sa nama.“

Prva ošamućena misao bila mu je da je Zid nekako pao dok je spavao, da je Mens Rajder poslao još džinova ili još jednu kornjaču i probio se kroz kapiju. Ali kada prortlja oči, vide da su stranci svi u crnom. *Ljudi Noćne strashe*, shvati Džon. „Kuda da pođem? Ko ste vi?“

Visoki čovek mahnu i dvojica drugih povukoše Džona iz kreveta. Sa fenjerom pred sobom izvedoše ga iz ćelije i uz stepenice, do ođaje Matorog Medveda. Vide meštra Emona kako stoji kraj vatre, sa šakama prekrštenim preko glave štapa od divlje višnje. Obrednik Selador je, kao i obično, bio pripit, a ser Vinton Staut je spavao na sedištu u prozoru. Ostala braća su mu bila nepoznata. Svi osim jednog.

Besprekoran u krznom obrubljenom plaštu i uglačanim čizmama, ser Aliser Torn se okrenu da kaže: „Evo izdajnika, moj gospodar. Kopile Neda Starla, iz Zimovrela.“

„Ja nisam izdajnik, Torne“, reče Džon hladno.

„Videćemo.“ U kožnoj stolici za stolom na kome je nekada Matori Medved pisao svoja pisma sedeo je krupan i širok čovek teških podvoljaka, koga Džon nije poznao. „Da, videćemo“, каза ponovo. „Nadam se da ne poričeš da si Džon Snežni? Starkovo kopile?“

„Lord Snežni, tako voli da se naziva.“ Ser Aliser beše сув i žilav čovek, a sada su mu hladne oči potamnele od zadovoljstva.

„Ti si me prozvaо lord Snežni“, reče Džon. Ser Aliser je voleo da daje imena momcima koje je obučavao, dok je bio kaštelan Zimovrela. Matori Medved je poslao Torna u Istočnu Morobdiju. *Ovi ostali su sigurno ljudi iz Morobdije. Ptica je stigla Koteru Hridnom, i on nam je poslao pomoć.* „Koliko ste ljudi doveli?“ - upita on čoveka za stolom.

„Ja ovde postavljам pitanja“, odgovori čovek s podvoljcima. „Optužen si za krivodetstvo, kukavičluk i dezerterstvo, Džone Snežni. Poričeš li da si ostavio svoju braću da izginu na Pesnici Prvih ljudi i pridružio se divljaninu Mensu Rajderu, samozvanom Kralju s one strane Zida?“

„Napustio...?“ Džon se skoro zagrnu tom rečju.

Tada progovori meštar Emon. „Moj gospodaru, Donal Noji i ja smo o tome raspravljali odmah nakon što nam se Džon Snežni vratilo, i Džonova objašnjenja su nas zadovoljila.“

„Pa, ja nisam zadovoljen, meštare“, reče čovek s podvoljcima. „Ima da lično čujem ta objašnjenja. O, da!“

Džon proguta bes. „Nikog nisam napustio. Otišao sam sa Pesnice sa Korinom Polušakom da izvidim Prevoj urlika. Pristupio sam divljanima po naređenju. Polušaka se bojao da je Mens možda našao Rog zime...“

„Rog zime?“ Ser Aliser se zakikota. „Naređeno ti je da prebrojiš i drekavce, lorde Snežni?“

„Ne, ali sam *džinove* prebrajao što sam bolje mogao.“

„Ser“, odreza čovek s podvoljcima. „Obračaćeš se ser Aliseru sa *ser*, a meni sa *moj gospodaru*. Ja sam Dženos Slint, gospodar Harendvora i zapovednik ovde u Crnom zamku sve dok se Bouen Marš ne vrati sa svojom posadom. Ophodićeš se prema nama s poštovanjem, da. Ne dopuštam da se jednom mirosanom vitezju poput ser Alisera izruguje izdajnikovo kople.“ Diže šaku i upre mesnatim prstom u Džonovo lice. „Poričeš li da si legao sa nekom divljanikom?“

„Ne.“ Džonov bol zbog Igrit još je bio previše svež da bi je poricao. „Ne, moj gospodar.“

„Pretpostavljam da ti je Polušaka takođe naredio da tucaš tu smrdljivu kurvu?“ - upita ser Aliser uz zloban osmeh.

„Ser. Ona nije bila kurva, *ser*. Polušaka je rekao da ne ustuknem, šta god divljani budu zahtevali od mene, ali... neću poreći da sam uradio i više nego što sam morao, da sam... da mi je bilo stalo do nje.“

„Znači, priznajesh da si verolomnik“, reče Dženos Slint.

Polovina ljudi u Crnom zamku je s vremena na vreme posećivala Krtičnjak da traži zakopano blago u bordelju, znao je Džon, ali nije hteo da okalja uspomenu na Igrit tako što bi je izjednačio sa kurvama iz Krtičnjaka. „Prekršio sam zavete sa ženom. To priznajem. Da.“

„Da, *moj gospodaru*.“ Kada se Slint namršti, podvoljci mu zadrhtaše. Bio je širok kao Matori Medved, i ne beše sumnje da će biti isto tako čelav ako doživi njegovu starost. Pola kose već ga je napustilo, mada mu nije bilo više od četrdeset godina.

„Da, *moj gospodaru*“, reče Džon. „Jahao sam sa divljanima i jeo sa njima, kao što mi je Polušaka naredio, i delio sam krzna sa Igrit. Ali kunem ti se, nikada nisam zaista prešao na njihovu stranu. Pobegao sam magnaru čim sam mogao, i nikada nisam digao oružje protiv svoje braće niti kraljevstva.“

Očice lorda Slinta pažljivo su ga proučavale. „Ser Glendone“, naredi on, „vedi drugog zatvorenika.“

Ser Glendon je bio visoki čovek koji je izvukao Džona iz kreveta. Još četiri brata pođoše sa njim kada izađe iz sobe, ali se brzo vratitše sa sužnjem, sitnim, žučkastim izbijanim čovekom čije su i ruke i noge bile u lancima. Imao je spojene obrve i pročelavu glavu, brk mu je ličio na mrlju mastila na gornjoj usni, lice mu je bilo natečeno i modro od masnica, a većina zuba mu je bila izbijena.

Ljudi iz Morobdije grubo bacitše zatočenika na pod. Lord Slint ga strogo pogleda. „O njemu si pričao?“

Sužanj zatrepta žutim očima. „Jeste.“ Tek tog trenutka Džon prepoznađe Čegrtavu Košulju. *Drugi je čovek bez svog oklopa*, pomisli. „Jeste“, ponovi divljanin, „on je lukavica koja je ubila Polušaku. Gore u Ledenkandžama to je bilo, pošto smo ulovili ostale vrane i pobili ih, do poslednjeg. Ubili bismo i ovoga, samo je preklinjao za svoj bezvredni život, ponudio se da nam pristupi ako hoćemo da ga

primimo. Polušaka se zakleo da će pre toga kukavicu ubiti, ali je vukastrgao Korina, a ovaj ovde mu je preselao vrat.“ Onda uputi Džonu krezub osmeh i pljunu mu na stopalo.

„Dakle?“ - grubo upita Dženos Slint Džona. „Poričeš li to? Ili ćeš reći da ti je Korin naredio da ga ubiješ?“

„Relao mi je...“ Reči su teško dolazile. „Relao mi je da uradim *šta god* od mene budu tražili.“

Slint se osvrnuo po odaji, pogleda druge ljude iz Morobdije. „Misli li to ovaj dečak da sam pao na glavu sa kola repe?“

„Laži te sada neće spasti, lorde Snežni“, upozori ser Aliser Torn. „Reći ćeš nam ti istinu, kopile.“

„Već sam vam rekao istinu. Konjići su nam bili na iznaku snaga, a Čegrtava Košulja se približavao. Korin mi je rekao da se pretvaram kako sam pristupio divljanima. *'Ne smeš ustuknuti, šta god da od tebe zatraže'*, rekao je. Znao je da će me naterati da ga ubijem. Čegrtava Košulja bi ga ionako ubio, i to je znao.“

„Znači, sada tvrdiš da se veliki Korin Polušaka bojava *ovog* stvora? Slint pogleda Čegrtavu Košulju i prezirivo frknu.

„Svi ljudi se boje Gospodara Kostiju“, progunda divljanin. Ser Glendon ga udari nogom i on umuknu.

„To nisam rekao“, bio je uporan Džon.

Slint tresnu pesnicom o sto. „Čuo sam te! Izgleda da te je ser Aliser dobro procenio. Lažeš čim otvoriš kopolanska usta. Pa, ja to neću da trpim. Neću! Možda si prevario onog sakatog *kovača*, ali Dženosa Slinta nećeš! O, ne. Dženos Slint ne guta laži tako lako. Misliš li da mi je glava puna surutke?“

„Ne znam čega ti je glava puna. Moj gospodar.“

„Lord Snežni je uvek bio drzak“, reče ser Aliser. „Ubio je Korina baš kao što su drugi izdajnici ubili lorda Mormonta. Neće me iznenaditi ako saznam da je to sve bio deo istog podlog plana. Možda je i Bendžen Stark umešan u sve. Ko zna, možda upravo sedi u šatoru Mensa Rajdera. Znaš kakvi su ti Starkovi, moj gospodar.“

„Znam“, reče Dženos Slint. „I predobro ih znam.“

Džon skinu rukavicu i pokazao im opečenu šaku. „Opekao sam šaku braneći lorda Mormonta od utvare. A moj stric je bio častan čovek. On nikada ne bi prekršio svoje zavete.“

„Baš kao ni ti?“ - izrugnu se ser Aliser.

Obrednik Selador se nakašlja. „Lorde Slinte“, reče, „ovaj momak je odbio da se zakune kako valja u obredištu, već je otišao s one strane Zida da kaže svoje reči pred drvotom-srce. Relao je da su to bogovi njegovog oca, ali su to takode i bogovi divljana.“

„Oni su bogovi Severa, obredniče.“ Meštar Emon je bio uljudan ali odlučan. „Moji gospodari, kada je Donal Noji poginuo, ovaj mladi čovek Džon Snežni preuzeo je Zid i odbranio ga, protiv sveg gneva severa. Dokazao je da je odvažan, odan i snalažljiv. Da nije bilo njega, zatekao bi Mensa Rajdera kako sedi ovde, lorde Slinte. Činite mu veliku nepravdu Džon Snežni je bio lični kućupravitelj i štitonoša lorda Mormonta. Izabran je za tu dužnost zato što je lord zapovednik video da mnogo obećava. A isto sam video i ja.“

„Obećava?“ - reče Slint. „Pa, obećanja mogu da se ne ostvare, krv Korina Polušake je na njegovim rukama. Mormont mu je verovao, kažeš, ali šta s tim? Ja znam kako je kada te izdaju ljudi kojima veruješ. O da. I znam kakva je vučja narav.“ Upre prst u Džonovo lice. „Tvoj otac je umro kao izdajnik“

„Moj otac je mučki ubijen.“ Džona više nije bilo briga šta će da mu urade, ali nije hteo da trpi više

nijednu lažu svom ocu.

Slint postade ljubičast u licu. „Mučki ubijen? Ti drsko štene! Kralj Robert se još nije ni ohladio kada je lord Edard počeo da šurije protiv njegovog sina.“ Ustade; niži čovek od Mormonta, ali širokih pleća i ruku, s prikladno velikim trbuhom. Malo zlatno koplje crveno lakiranog vrha držalo mu je plašt na ramenu. „Tvoj otac je umro od mača, ali on je bio visokorođen, kraljeva desna ruka. Za tebe, dovoljno je dobra i omča. Ser Alisere, vodi ovog izdajnika u ledenu ćeliju.“

„Moj gospodar je mudar.“ Ser Aliser zgrabi Džona za mišicu.

Džon se ote i zgrabi viteza za grlo sa takvom žestinom da ga odiže od poda. Zadvio bi ga da ga ljudi iz Morobdije nisu otrgnuli. Torn se zatetura unazad, trljajući tragove koje su mu Džonovi prsti ostavili na vratu. „I sami vidite, braćo. Momak je divljanin.“

## TIRION

Kada je svanula zora, shvatio je da ne može ni da pomisli na hranu. *Pre nego što padne noć, mogu biti osuđen čovek.* Želudac ga je pelao, a nos svrbeo. Tirion ga počea vrhom noža. *Moram da izdržim još jednog svedoka, a onda je red na mene.* Ali šta da radim? Da poričem sve? Da optužim Sansu i ser Dontosa? Da priznam, u nadi da ću provesti ostatak života na Zidu? Bacim kocku i nadam se da će Crvena Kobra pobediti ser Gregora Kleganija?

Tirion bezvoljno bocnu masnu sivu kobasicu, žaleći što na njenom mestu nije njegova sestra. *Na Zidu je prokletu hladno, ali bih se bar ratosiljao Sersei.* Mislio je da ne bi bio preterano dobar izvidnik, ali Noćnoj straži trebaju i pametni ljudi, a ne samo snažni. Lord zapovednik je to i rekao kada je Tirion posetio Crni zamak *Međutim, postoje i oni neprijatni zaveti.* To bi značilo kraj njegovog braka i svakog prava na Livačku stenu, ali izgleda da mu sudbina nije namenila da uživa ni u jednom ni u drugom. A činilo mu se da u obližnjem selu postoji bordel.

Ne bi to bio život o kome je sanjao, ali bi bio život. A da bi ga stekao, morao je samo da poveruje svom ocu, ustane na svoje kratke zakržljale noge i kaže: „Da, ja sam to uradio, priznajem.“ Pri pomisli na taj deo stomak mu se vezivao u čvor. Gotovo da je žalio što to nije uradio, pošto će, izgleda, u svakom slučaju morati za to da plati.

„Moj gospodaru?“ - reče Podrik Pejn. „Ovde su, moj gospodaru. Ser Adam. I Zlatni plaštovi. Čekaju napolju.“

„Pode, reci mi iskreno... misliš li da sam kriv?“

Dečak je odlebao. Kada pokuša da progovori, iz usta mu dopre samo slabašno mucanje.

*Propao sam.* Tirion uzdahnu. „Ne moraš da mi odgovaraš. Bio si mi dobar štitonoša. Bolji nego što sam zaslužio. Šta god da se desi, zahvalan sam ti na vernoj službi.“

Ser Adam Marbrend je čekao pred vratima sa šestoricom Zlatnih plaštova. Činilo se da tog jutra nema šta da mu kaže. *Još jedan dobar čovek koji misli da sam rodoubica.* Tirion prizva sve svoje dostojanstvo i odgega se niz stepenice. Osećao je kako ga svi gledaju dok prelazi dvorište; stražari na zidovima, konjušari kraj štala, sudopere i pralje i služavke. U prestonoj dvorani, vitežovi i lordovi se razmaknuše da mu naprave put, i sašaptavahu se sa svojim gospama.

Čim je Tirion zauzeo svoje mesto pred sudijama, drugi odred Zlatnih plaštova uvede Šai.

Ledena šaka mu se stegnu oko srca. *Varis ju je izdao, pomisli. Onda se priseti. Ne. Sam sam je izdao. Trebalo je da je ostavim sa Lolisom. Naravno da su ispitivali Sansine služavke. Ja bih uradio isto.* Tirion protrlja glatki ožiljak na mestu gde mu je nekada bio nos, pitajući se zašto se Sersei time zamarala. *Šai ne zna ništa što može da mi naudi.*

„Zajedno su sklovali taj plan“, reče ona, devojka koju je voleo. „Bauk i ledi Sansa su ga sklovali posle smrti Mladog Vuka. Sansa je htela osvetu za svog brata, a Tirion je želeo presto. Nameravao je da potom ubije svoju sestru, a onda i vlastitog gospodara oca, da bi bio desnica princu Tomenu. Ali pre nego što bi prošla i godina, pre nego što princ Tomen stasa, i njega bi ubio da bi stavio krunu na svoju glavu.“

„Kako je moguće da sve to znaš?“ - upita princ Oberin. „Zašto bi Bauk delio takve planove sa služavkom svoje žene?“

„Nešto sam naučila, moj gospodaru“, reče Šai, „a moja gospa bi se ponekad izlanula. Ali najviše sam čula s njegovih usana. Nisam bila samo služavka ledi Sansae. Bila sam i njegova kurva, za čitavog



njegovog boravka ovde u Kraljevoj Luci. Ujutro pred svadbu, odvuкао me je tamo dole gde drže zrnjaste lobanje i tucao me dok su oko nas bila čudovišta. A kada sam zaplakala, rekao je da treba da budem zahvalna, da ne može svaka devojka da bude kraljeva kurva. Tada mi je rekao kako će jednog dana biti kralj. Rekao je da siroti dečak Džofri nikada neće spoznati svoju nevestu onako kako on spoznaje mene.“ Ponovo zajeca. „Nisam nameravala da budem kurva, moji gospodari. Trebalo je da se udam. On je bio štitonoša, dobar i hrabar momak plemenitog roda. Ali me je Bauk video kod Zelenog kraka i stavio momka sa kojim je trebalo da se uzmem u prvi red prethodnice, a posle njegove smrti poslao je svoje divljane da me dovedu u njegov šator. Šagu, onog velikog, i Timeta sa spaljenim okom. Rekao je da će me dati njima ako ga ne budem zadovoljila, pa sam morala to da uradim. Onda me je doveo u grad, da mu budem blizu kad god me poželi. Terao me je da radim tako sramotne stvari...“

Princ Oberin je delovao znatiželjno. „Kakve stvari?“

„Neizrecive stvari.“ Dok su suze sporo klizile niz to lepo lice, bez sumnje je svaki muškarac u dvorani poželeo da zagrlji Šai i da je uteši. „Ustima i... drugim delovima, moj gospodaru. Svim mojim delovima. Upotrebio me je na sve moguće načine i... terao me je da mu govorim kako je velik *Moj džine*, morala sam da ga zovem, *moj lanisterski džine*.“

Prvi se nasmejao Ozvald Kettleblek Pridružise se Boros i Merin, onda Sersei, ser Loras i više lordova i leđi nego što je mogao da izbroji. Od iznenadnog talasa veselja kao da se tavanke grede zatresoše, a Gvozdeni presto zaljulja. „Istina je“, pobuni se Šai. „Moj lanisterski džine.“ Smeh se udvostručio. Usta im behu iskrivljena od veselja, trbusi su im se tresli. Neki su se smejali tako glasno da im je slina letela iz nozdruva.

*Sve sam vas spasao*, pomisli Tirion. *Spasao sam ovaj gnusni grad i vaše bezvredne živote*. U dvorani su bile stotine ljudi, i svi su se smejali sem njegovog oca. Ili je bar tako izgledalo. Čak se i Crvena Kobra zasmejuljio. Činilo se da će se Mejs Tirel upišati, ali je lord Tivin sedeo između njih kao da je od kamena, a prsti obe šake dodirivali su mu se ispod brade.

Tirion se probi napred. „*MOJI GOSPODARI!*“ - viknu. Morao je da viče ne bi li ga nekako čuli.

Njegov otac diže ruku. Malo-pomalo, dvorana se utiša.

„Škanjajte mi ovu lažjivu kurvu s očiju“, reče Tirion, „i dobićete moje priznanje.“

Lord Tivin klimnu, mahnu. Šai je izgledala skoro užasnuta dok su se zlatni plaštovi okupljali oko nje. Oči joj se susretoše s Tirionovim doksu je izvodili iz dvorane. Da li je u njima video sramotu ili strah? Pitaو se šta li joj je Sersei obećala. *Dobićeš zlato i dragulje, šta god zatražiš*, mislio je dok je gledao kako joj leđa nestaju, *ali neće proći ni mesec dana, a srediće da zabavlja Zlatne plaštove u njihovim kasarnama*.

Tirion se zagleda u tvrde zelene oči svog oca, sa njihovim mrljicama hladnog svetlog zlata. „Kriv sam“, reče, „mnogo sam kriv. To ste želeli da čujete?“

Lord Tivin ne reče ništa. Mejs Tirel klimnu glavom. Princ Oberin je delovao blago razočaran. „Priznaješ da si otrovao kralja?“

„Ni slučajno“, odgovori Tirion. „Za Džofrijevu smrt sam nevin. Kriv sam za mnogo čudovišnji zločin.“ Zakorači prema svom ocu. „Rođen sam. Živeo sam. Kriv sam što sam kepec, priznajem. I koliko god puta da mi je moj dobri otac oprostio, istrajao sam sa svojim sramotnim postojanjem.“

„Ovo je budalaština, Tirione“, objavi lord Tivin. „Govori o onome zbog čega smo ovde. Ne sudi ti se zato što si kepec.“

„Tu grešiš, moj gospodaru. Čitavog života mi se sudi zato što sam kepec.“

„Nemaš ništa da kažeš u svoju odbranu?“

„Ništa sem ovoga: ja to nisam uradio. Ali sada zbog toga žalim.“ Okrenu se da pogleda dvoranu, more bleđih lica. „Žalim što nemam dovoljno otrova za sve vas. Žalim što nisam čudovište koje biste želeli da budem. Nevin sam, ali ovdje za mene neće biti pravde. Ne ostavljate mi izbora do da se obratim bogovima. Zahtevam suđenje i borbom.“

„Zar si izgubio razum?“ - upita njegov otac.

„Ne, upravo sam ga našao. *Zahtevam suđenje borbom!*“

Njegova mila sestra nije mogla biti zadovoljnija. „On ima to pravo, moji gospodari“, podseti ona sudije. „Neka bogovi sude. Za Džofrija će se boriti ser Gregor Klegani. Pretprošle noći se vratio u grad da stavi svoj mač u svoju službu.“

Lice lorda Tivina bilo je tako mrko da je na delić trena Tirion pomislio kako je i on popio neko otrovano vino. Lupio je pesnicom o sto, previše besan da bi govorio. Mejs Tirel se okrenuo Tirionu i postavio mu pitanje. „Imaš li megdandžiju koji će braniti tvoju nevinost?“

„Ima, moj gospodaru.“ Princ Oberin od Dorne ustade. „Kepec me je sasvim ubedio.“

Razleže se zaglušujuća buka. Tirion je posebno uživao u iznenadnoj sumnji koju je ugledao u Seseinim očima. Bilo je potrebno da stotinu zlatnih plaštova udara krajevima kopalja o pod da ponovo utiša prestonu dvoranu. Do tada se već lord Tivin sabrao. „Onda neka se sve sutra reši“, objavi on gvozdenim glasom. „Ja perem ruke od svega.“ Besno i ledeno pogleda svog sina kepeca, pa izađe iz dvorane, kroz kraljeva vrata iza Gvozdenog prestola, u pratnji svog brata Kevana.

Kasnije, ponovo u ćeliji u kuli, Tirion nasu sebi čašu vina i posla Podrika Pejna po sir, hleb i masline. Sumnjao je da bi zadržao u stomaku bilo šta teže. *Mislio si da ću se pokorno predati, oče? — upita senku koju su njegove sveće iscrtale po zidu. Previše sam nalik tebi za tako nešto.* Osećao je čudan spokoj, sada kada je oteo moć nad životom i smrću iz ruku svog oca i položio je u ruke bogova. *Pod pretpostavkom da bogova ima, i da ih boli dupe za nas. U suprotnom, u Dornjaninovima sam rukama.* Šta god sad da se desi, Tirion je bio zadovoljan jer je skršio planove lorda Tivina. Ako princ Oberin pobeđi, to će dodatno podstreknuti mržnju Visokog Sada prema Dornjanima; Mejs Tirel će videti čoveka koji je obogaljio njegovog sina kako pomaže kepecu koji je zamalo otrovao njegovu kći da izbegne zasluženoj kazni. A ako prevlada Planina, Doran Martel će verovatno zahtevati objašnjenje zašto je njegov brat umesto pravde koju mu je Tirion obećao dobio smrt. Dorna će možda ipak krunisati Mirselu.

*Skoro da je bilo vredno umreti zarad saznanja kolike je nevolje izazvao. Hoćeš li doći da vidiš kraj. Šai? Hoćeš li stajati sa ostalima i gledati kako mi ser Ilin odseca ružnu glavu? Hoće li ti nedostajati tvoj lanisterski džin kada bude mrtav? Iskapi vino, baci čašu u stranu i snažno zapeva:*

*Niz obronke se brda spušto vrhom,  
i jurio, na konju, celim gradom,  
niz pločnike, niz basamke se krio,  
rad uzdaha je ženskog jaho kradom.  
Jer tajno bescen-bлаго dole skriva,  
- i sram zbog njega čuti, i blaženstvo.  
O, nema toga lancia ni sindžira što veže  
snagom poljupca joj ženskog!*

Ser Kevan ga te noći nije posetio. Verovatno je sa lordom Tivinom pokušavao da smiri Tirele.

*Bojim se da sam tog strica posljednji put video. Nasu još jednu čašu vina. Šteta što je naredio ubistvo Simona Srebrnjzjeka pre nego što je čuo sve reči te pesme. Pesma i nije bila tako loša, ako ćemo pravo. Posebno u poređenju sa onima koje će se o njemu u budućnosti sastavljati. „O, nema toga lanca ni sindžira što veže snagom poljupca joj ženskog“, zapeva. Možda bi ostale strofe mogao sam da napiše. Ako dovoljno poživi.*

Te noći je, začudo, Tirion Lanister spavao dugo i mirno. Ustao je s prvim svetlom, odmoran i dobrog apetita, i doručkovaao prženi hleb, krvavice, pitu s jabukom i dvostruku porciju prženih jajaja sa crnim lukom i vatrenim domskim paprikama. Onda je zamolio stražare da poseti svog megdandžiju. Ser Adam je pristao.

Tirion zateče princa Oberina kako ispija čašu crnog vina u društvu četiri mlađa domska plemića dok oblači oklop. „Dobro ti jutro želim, moj gospodaru“, reče princ. „Jesi li za čašu vina?“

„Zar je pametno da piješ pre borbe?“

„Uvek pijem pre borbe.“

„Zbog toga bi mogao da pogineš. Još gore, zbog toga bih mogao da poginem ja.“

Princ Oberin se nasmeja. „Bogovi brane nedužne. Ti *jesi* nedužan, nadam se?“

„Samo za Džofrijevu ubistvo“, prizna Tirion. „Iskreno se nadam da znaš sa čime ćeš se suočiti. Gregor Klegani je...“

„...povelik? To sam već čuo.“

„Visok je gotovo osam stopa i teži bar sto pedeset oka čistih mišica. Bori se velikim dvoručnim mačem, ali mu treba samo jedna ruka da bi njime izmahivao. Dešavalo se da raspolti ljude jednim jedinim udarcem. Oklop mu je tako težak da manji čovek ne bi mogao da ga ponese, a kamoli da se u njemu kreće.“

To nije ostavilo neki utisak na princa Oberina. „I pre sam ubijao krupne ljude. Tajna je u tome da ih baciš na zemlju. Kada jednom padnu, mrtvi su.“ Dornjanin je zračio takvim vedrim samopouzdanjem da se Tirion skoro oseti sigurno, sve dok se ovaj ne okrenu i reče: „Demone, moje koplje!“ Ser Demon mu ga baci, i Crvena Kobra ga uhvati u letu.

„Nameravaš da se protiv Planine boriš kopljem?“ Od toga Tiriona iznova obuze nemir. U bici, zbijeni redovi kopljanika činili su opasan zid, ali je dvoboj protiv većtog mačevaoca bio nešto sasvim drugo.

„Mi u Dorni volimo koplja. Osim toga, to je jedini način da se suprotstavim njegovom dužem domašaju. Pogledaj, lorde Bauče, ali se postaraj da ga ne dotakneš.“ Koplje je bilo od jasena, osam stopa dugačko, glatkog, debelog i teškog držalja. Poslednje dve stope behu od čelika: tanan vrh u obliku lista koji se sužavao do opakog šiljka. Oštrice su izgledale kao da čoveknjima može da se brijе. Kada Oberin obrnu držalje između dlanova, ivice vrha crno zasijaše. *Ulje? Ili otrov?* Tirion shvati da ne želi da zna. „Nadam se da si vešt sa tim“, reče sumnjčivo.

„Nećeš imati razloga za pritužbe. Mada ser Gregor možda hoće. Koliko god mu oklop bio debeo, na zglobovima će biti otvora. S unutrašnje strane kolena i laktova, ispod pazih... Naći ću mesto da ga zagolicam, obećavam ti.“ Odloži koplje u stranu. „Kaže se da Lanister uvek plaća svoje dugove. Možda ćeš poći u Sunčevo koplje sa mnom kada se današnje krvoproliće okonča. Mom bratu Doranu bi bilo veoma drago da upozna zakonitog naslednika Livačke stene... posebno ako povede i svoju ljupku ženu, gospu od Zimovrela.“

*Misli li to zmija da sam Sansu negde sakrio, kao veverica lešnike za zimu? Ako je tako, Tirion nije imao nameru da ga razuverava. „Putovanje u Dornu moglo bi biti veoma prijatno, kada malo boljе*

razmislim.“

„Razmisli o dužoj poseti.“ Princ Oberin otpi malo vina. „Ti i Doran imate mnoga zajednička interesovanja o kojima možete da pričate. Muziku, trgovinu, istoriju, vino, kepečev novčić... zakone o nasljeđivanju. Nema sumnje da će saveti njenog strica pomoći kraljici Mirseli u teškim danima koji nas čekaju.“

Ako su Varisove ptičice slušale, Oberin se postarao da imaju šta da čuju. „Mislim da ipak hoću tu čašu vina“, reče Tirion. *Kraljica Mirsela?* To bi bilo mnogo primamljivije kada bi zaista mogao da izvuče Sansu iz rukava. *Ako se ona opredeli za Mirselu a ne za Tomena, da li bi je Sever sledio?* To o čemu je Crvena Kobra pričao bila je veleizdaja. Da li bi Tirion stvarno mogao da zarati protiv Tomena, protiv vlastitog oca? *Sersei bi propljuvala krv.* Možda bi vredelo, samo radi toga.

„Sećaš li se priče koju sam ti ispričao o našem prvom susretu, Bauče?“ upita princ Oberin kad je Kopile od Božje milosti klekao pred njim da mu pričvrsti štitnike za cevanice. „Moja sestra i ja nismo došli u Livačku stenu samo radi tvog repa. Bili smo u jednoj vrsti potrage. Potrage koja nas je odvela u Zvezdopad, Senicu, Starigrad, Šitove, Krejldvor i konačno u Livačku stenu... ali nam je pravo odredište bio brak Doran je bio veren s leđi Melarijom od Norvosa, tako da su ga ostavili da čuva Sunčevo koplje. Moja sestra i ja još nikome nismo bili obećani.“

Eliji je sve to bilo uzbudljivo. Bila je u tim godinama, a zbog nežnog zdravlja nikada nije mnogo putovala. Ja sam se zabavljao izrugujući se sestrimin udvaraćima. Bio je tu Mali Lord Lišaj, Šitonoša Šugavac, jedan koga sam prozvao Kit Koji Hoda, i tome slično. Jedini iole pristojan bio je mladi Belor Hajtauer. Lepuškast momak i moja sestra se skoro u njega zaljubila, sve dok mu se jednom nije desio maler da prdne u našem društvu. Odmah sam ga prozvao Belor Brzoprđ, i posle Elija nije mogla da ga pogleda a da ne prasne u smeh. Bio sam čudovišan mladić, nelo je trebalo da mi iščupa pagani jezik.“

Da, složi se Tirion ćutke. Belor Hajtauer više nije bio mlad, ali je ostao naslednik lorda Lejtona; bogat, naočit i vitez na besprekornom glasu. Sada su ga zvali *Belor Blistavsmeh*. Da se Elija udala za njega umesto za Regara Targarjena, možda bi sada bila u Starigradu, okružena decom. Pita se koliko je života taj prdež ugasio.

„Lanisgrad se nalazio na kraju našeg puta“, nastavi princ Oberin dok mu je ser Aron Korgil pomagao da obuče postavljenu kožnu tuniku i šnirao mu je na leđima. „Jesi li znao da su se naše majke odavno poznavale?“

„Čini mi se da se sećam lako su bile zajedno na dvoru kao devojčice. Pratile princeze Raele?“

„Baš tako. Ja sam smatrao da su taj plan naše majke zajedno iskivale. Šitonoša Šantavac i njegov soj i razne bubuljičave device koje su izvođene pred mene bili su bademi pred gozbu, služili su samo da nam razbude apetit. Glavno jelo je trebalo da bude posluženo u Livačkoj steni.“

„Sersei i Džejmi.“

„Baš pametan kepec. Elija i ja smo bili stariji, naravno. Tvom bratu i sestri još nije moglo biti osam ili devet godina. Ipač razlika od pet ili šest godina dovoljno je mala. A na našem brodu je čekala prazna kabina, veoma lepa kabina, kakva se obično čuva za neku osobu izuzetno visokog roda. Kao da smo nameravali da nekoga povedemo nazad u Sunčevo koplje. Mladog paža, možda. Ili pratilju za Eliju. Tvoja gospa majka je nameravala da veri Džejmija s mojom sestrom, ili Sersei sa mnom. Možda oboje.“

„Možda“, reče Tirion. „Ali je moj otac...“

„...vladao Sedam kraljevstava, ali je njime kod kuće vladala njegova gospa žena, ili je bar tako

moja majka uvek tvrdila.“ Princ Oberin diže ruke da mu lord Dagos Menvudi i Kopile od Božje milosti prebace preko glave dugačku kapuljaču od čelične žice. „U Starigradu smo saznali za smrt tvoje majke i čudovišno dete koje je rodila. Možda bismo se tada i vratili, ali je moja majka odlučila da produžimo plovidbu. Ispričao sam ti kakvu smo dobrodošlicu zatekli u Livačkoj steni.

Jedno ti nisam rekao: da je moja majka čekala koliko je bilo pristojno, a onda saopštila tvom ocu naše namere. Godinama kasnije, na samrti, ispričala mi je da ju je lord Tivin oštro odbio. Obavestio ju je da će ćerku dati princu Regaru. A kada je zatražila Džejmija za Eliju, umesto njega ponudio je tebe.“

„A tu je ponudu ona shvatila kao strašnu uvredu.“

„Što i jeste bila. Čaki ti to sigurno vidiš?“

„O, sigurno.“ *Sve se vraća nazad i nazad*, pomisli Tirion, *do naših majki i očeva i njihovih roditelja pre njih. Mi smo lutke koje igraju na žicama onih što su bili pre nas, a jednog dana će naša deca preuzeti naše žice i igrati umesto nas.* „Pa, princ Regar se oženio Elijom od Dorne, a ne Sersei Lanister od Livačke Stene. Tako da izgleda da je tvoja majka pobedila u tom dvoboju.“

„Ona je tako mislila“, složi se princ Oberin, „ali tvoj otac nije čovek koji zaboravlja takve neuspehe. To je jednom pokazao lordu i leđi Tarbek i Rejnima od Kastamira. Kacigu, Dagose.“ Menvudi mu je pruži; visoku zlatnu kacigu sa balarnim diskom na čelu, suncem Dorne. Vizir je bio uklonjen, vide Tirion. „Elija i njena deca su dugo čekali na pravdu.“ Princ Oberin navuče rukavice od meke crvene kože i ponovo uze koplje. „Ali će je danas dobiti.“

Spoljašnje dvorište beše zatvoreno zbog dvoboja. Tirion je morao da skakače i trčlara da bi održao korak sa dugonogim princem Oberinom. *Znija jedva čeka*, pomisli on. *Nadajmo se da je otrovnica.* Dan beše siv i vetrovit. Sunce se s mukom probijalo kroz oblake, ali Tirion nije mogao da odredi ko će u toj bici pobediti, isto kao što nije mogao da odredi ko će pobediti u dvoboju od koga mu je zavisio život.

Činilo se da je hiljadu ljudi došlo da vidi hoće li on živeti ili umreti. Načičkali su se na zidinama i gurali se za mesto na stepenicama utvrda i kula. Posmatrali su sa vrata štala, sa prozora i mostova, sa balkona i krovova. A dvorište ih je bilo prepuno, toliko da su Zlatni plaštovi i kraljevski gardisti morali da ih odgurnu ne bi li napravili dovoljno mesta za borbu. Neki su dovukli stolice da udobnije gledaju, dok su se drugi popeli na burad. *Trebalo je ovo da obavimo u Znajištu*, pomisli Tirion kiselu. *Mogli bismo da naplatimo bakrenjak po glavi i isplatimo i Džofrijevo venčanje i sahranu.* Neki posmatrači su čak na ramenima držali i malu decu, da bi bolje videla. Vikala su i pokazivala na Tiriona.

I Sersei je bezmalo izgledala kao dete pored ser Gregora. U odlopu, Planina je delovao krupniji nego što bilo koji čovek ima prava da bude. Ispod dugačkog žutog ogrtača sa tri crna psa Kleganija nosio je teški odlop preko verižjače, mutan sivi čelik izgreban i ulubljivan u mnogim bitkama. Ispod toga sigurno ima tvrdu kožu i sloj postave. Velika kaciga pljosnatog vrha bila mu je zakovana za štitnik za grlo, sa otvorima oko usta i nosa i uzanim prorezom za oči. Kresta na vrhu beše u obliku kamene pesnice.

Ako je ser Gregor i patio od rana, Tirion tome sa druge strane dvorišta nije video ni traga. *Izgleda kao od stene isklesan.* Veliki mač mu je bio pobođen u zemlju pred njim, šest stopa iskrzanog metala. Ser Gregorove ogromne šake u čeličnim rukavicama nalik na rep jastoga ležale su na krsnici s obe strane balčaka. Čak je i ljubavnica princa Oberina prebledela kada ga je ugledala. „Borićeš se sa tim?“ - upita Elarija Peščana prigušenim glasom.

„Ubiću to“, odgovori bezbrižno njen ljubavnik

I Tirion je sumnjao, sada kada su se našli na ivici. Kada je pogledao princa Oberina, zažalio je što ga ne brani Bron... ili još bolje, Džejmi. Crvena Kobra je bio lagano oklopljen; štitnici za potkoljenice, podlaktice i grlo, ramena i prepone. Osim toga je Oberin bio odeven u melu kožu i široku svilu. Preko žičane kapuljače nosio je listiće od blistavog bakra, ali mu sve to zajedno nije pružalo ni četvrtinu zaštite Gregorovog teškog punog oklopa. Bez vizira, prinčeva kaciga nije vredela više od pljosnatog šlema, nije imala čak ni štitnik za nos. Okrugli čelični štit mu je bio sjajno uglačan i prikazivao je sunce i koplje u crvenom zlatu, žutom zlatu, belom zlatu i bakru.

*Pleši oko njega sve dok se toliko ne umori da ne može ni ruku da digne, a onda ga baci na zemlju.* Crvena Kobra je, izgleda, imao istu ideju kao i Bron. Ali je najamnik iskreno priznao opasnosti takve taktike. *Nadam se do sedam paklova da znaš šta radiš, zmijo.*

Pored Desničine kale podignuta je platforma, na pola puta između dvojice boraca. Tu je sedeo lord Tivin sa svojim bratom ser Kevanom. Kralj Tomen nije bio prisutan; Tirion je bar na tome bio zahvalan.

Lord Tivin načas pogleda svog sina lepeca, pa diže ruku. Desetak trubača oglašise fanfare da utišaju gledaoce. Prvoobrednik se dovuče sa visokom kristalnom krunom na glavi i pomoli se da im Otac na nebesima pomogne u ovom suđenju, i da Ratnik da snage ruci čoveka koji se bori za pravdu. *To sam, rekao bih, ja,* dođe Tirionu da vikne, ali bi se oni samo smejali, a njemu je bila muka od smeha.

Ser Ozmund Ketblek donese Kleganiju njegov štit, ogromnu ploču od teške hrastovine uokvirenu crnim gvožđem. Kada Planina kliznu levicom kroz gajke, Tirion vide da su psi Kleganija prebojeni. Ovog jutra je ser Gregor nosio sedmolakru zvezdu koju su Andali doneli u Vesteros kada su prvi put prešli Usko more da savladaju Prve ljude i njihove bogove. *Urolo pobožno od tebe, Sersei, ali sumnjam da će bogovi biti preterano impresionirani.*

Delilo ih je pedeset koraka. Princ Oberin je napredovao hitro, ser Gregor sa više pretnje. *Ne tres se zemlja kad on hoda,* reče Tirion sebi. *To samo tuče moje srce.* Kada se dva čoveka nadoše na deset koraka, Crvena Kobra stade i viknu: „Rekli su ti ko sam ja?“

Ser Gregor zarokta kroz proreze. „Neki mrtvac.“ Neumoljivo nastavi napred.

Dornjanin kliznu u stranu. „Ja sam Oberin Martel, princ od Dorne“, reče dok se Planina okretao da ga drži na oku. „Princeza Elija je bila moja sestra.“

„Ko?“ - upita Gregor Klegani,

Oberinovo dugačko koplje ubode, ali ga ser Gregor dočeka na štit, odbi od sebe i jurnu na princa, a mač mu sevu kroz vazduh. Dornjanin se izvi u siranu, netaknut. Koplje polete napred. Klegani zamahnu na njega, Martel ga povuče, a onda ponovo ubode. Metal zacvile na metalu kada se glava koplja odbi o Planinine grudi, sekuci ogrtač i ostavljajući dugačku svetlu ogrebotinu na čeliku ispod njega. „Elija Martel, princeza od Dorne“, prosikta Crvena Kobra. „Silovao si je. Ubio si je. Pobio si joj decu.“

Ser Gregor zastenja. Tromo jurnu i poluša da udari Dornjanina u glavu. Princ Oberin ga s lakoćom izbeže. „Silovao si je. Ubio si je. Pobio si joj decu.“

„Došao si da se boriš ili da pričaš?“

„Došao sam da čujem tvoje priznanje.“ Crvena Kobra hitro udari Planinu u trbuh, bez posledica. Gregor zamahnu na njega, ali promaši. Dugačko koplje se vinu iznad njegovog mača. Poput zmijskog jezika palacalo je napred-nazad, pretilo da će udariti nisko a udaralo visoko, bockalo ka preponama, štitu, očima. *Planina je bar velika meta,* pomisli Tirion. Princ Oberin nije mogao da promaši, mada

nijedan njegov udarac nije probijao teški ser Gregorov oklop. Dornjanin je neprekidno kružio, ubadao a onda odslakao, terajući krupnijeg čovaka da se okreće iznova i iznova. *Klegani počinje da ga gubi iz vida.* Planinina kaciga imala je uzak prorez za oči, što mu je veoma ograničavalo vidokrug. Oberin je to dobro koristio, kao i dužinu koplja i svoju brzinu.

Tako se to nastavilo, naizgled dugo. Napred i nazad su se kretali preko dvorišta, i okolo i okolo u spiralama; ser Gregor je sekao vazduh dok ga je Oberinovo koplje pogadalo, jednom u nogu, dva puta u slepočnicu. I Gregorov veliki hrastov štit talode je trepeo, sve dokiza zvezde ne proviri pešća glava, a na drugim mestima se pomoli golo drvo. Klegani bi s vremena na vreme zastenjao, a jednom ga Tirion ču i kako psuje u bradu, ali se inače borio u zlokobnoj tišini.

Za razliku od Oberina Martela. „Silovao si je“, viknu on, načinvisti varku. „Ubio si je“, reče izbegavši zamah odozgo Gregorovog velikog mača. „Pobio si joj decu“, viknu, udarivši u kolosovo grlo vrhom koplja, ali se ono samo uz škripu odbi od debelog čeličnog štitnika.

„Oberin se igra s njim“, reče Elarija Peščana.

*Da ne bude samo igračka plačka,* pomisli Tirion. „Planina je prevelik da bi bio ičija igračka.“

Svuda u dvorištu gledaoci su se zbijali oko dvojice boraca, približavali se pedalj po pedalj da bi bolje videli. Kraljevi gardisti su pokušavali da ih odgurnu, snažno ih potiskujući svojim velikim belim štitovima, ali radoznalaca je bilo na stotine, a ljudi u belim oklopima samo šestorica.

„Silovao si je.“ Princ Oberin odbi zverski zamah vrhom svog koplja. „Ubio si je.“ Uputi vrh koplja ka Kleganijevim očima, tako brzo da ogromni čovek ustuknu. „Pobio si joj decu.“ Koplje zatreperi u stranu i nadole, ogrebavši Planinin prsnik. „Silovao si je. Ubio si je. Pobio si joj decu.“ Koplje je bilo dve stope duže od ser Gregorovog mača, više nego dovoljno da ga drži na odstojanju. On je zamahivao na držalje svali put kada bi ga Oberin napao, pokušavajući da odseče vrh koplja, ali je isto tako mogao da pokušava da odseče krila muvi. „Silovao si je. Ubio si je. Pobio si joj decu.“ Gregor pokušava da se zaleti na Oberina, ali ovaj poskoči u stranu i obide mu za leđa.

„Silovao si je. Ubio si je. Pobio si joj decu.“

„Tišina.“ Ser Gregor kao da se kretao malo sporije, a veliki mač mu se nije dizao onako visoko kao kada je dvojob počeo. „Začepi prokletu gubicu.“

„Silovao si je“, reče princ, krećući se udesno.

„Dosta!“ - ser Gregor načini dva dugačka koraka i obruši mač ka Oberinovo glavi, ali se Dornjanin ponovo povuče.

„Ubio si je“, reče.

„*UMUKNI!*“ Gregor bezglavo jurnu, pravo na vrh koplja, koji se sudari sa desnom stranom njegovih grudi a onda kliznu bočno uz užasan čelični cijuk. Izenada, Planina je bio dovoljno blizu da zada udarac, ogromni mač mu je bio blesakčelika. I posmatrači su urlali. Oberin izbeže prvi udarac i pusti koplje, sada beskorisno, pošto mu je ser Gregor prišao preblizu. Drugi zamah Dornjanin dočeka na štit. Metal se sudari sa metalom uz zveket koji je parao uši, i Crvena Kobra se zatetura unazad. Ser Gregor ga je pratio urlajući. *On se ne služi recima, samo riče kao zver,* pomisli Tirion. Oberinovo povlačenje pretvori se u potpuni beg unazad, tek koji pedalj ispred velikog mača koji mu je zamahivao ka grudima, rukama, glavi.

Iza njega je bila štala. Gledaoci zavrištaše i počеше da se guraju kako bi im se sklonili s puta. Jedan udari u Oberinova leđa. Ser Gregor zamahnu svom svojom životinjskom snagom. Crvena Kobra se baci na zemlju i otkotrlja. Nesrećni štalski momak iza njega nije bio tako brz. Kada mu se ruka diže da zaštititi lice, Gregorov mač je odseče između lakti i ramena. „*UMUKNI!*“ - zaurla planina na

momkove krike, pa ovog puta zamahnu u stranu i posla gornju polovinu momkove glave preko dvorišta, praćenu pljuskom krvi i mozga. Stotine gledalaca najednom izgubiše sve zanimanje za krivicu ili nevinost Tiriona Lanistera, sudeći po načinu na koji su se gurali i otimali da pobegnu iz dvorišta.

Ali Crvena Kobra od Dorne ponovo je bio na nogama, sa kopljem u ruci. „Elija“, viknu on ser Gregoru. „Šilovao si je. Ubio si je. Pobio si joj decu. Sada reci njeno ime.“

Planina se hitro okrenu. Kaciga, štit, mač, ogrtač; bio je isprskan krvlju od glave do pete. „Previše pričaš“, promumla. „Od tebe me boli glava.“

„Čuću te kako to kažeš. Ona je bila Elija od Dorne.“

Planina prezrivo frknu i jurnu... a u tom trenu sunce se probi kroz niske oblake koji su još od zore prekrivali nebo.

*Sunce Dorne*, reče Tirion sebi, ali se Gregor Klegani prvi pomeri tako da mu sunce bije u leđa. *Prigup i bezdušan čovek, ali ima instinke ratnika.*

Crvena Kobra čučnu, sklječi, i ponovo ubode svojim kopljem. Šer Gregor pokuša da ga udari, ali je taj napad bio samo zamka. U raskoraku, zatetura se napred.

Princ Oberin nagnu svoj ulubljeni metalni štit. Zrak sunčevog svetla odbi se zaslepljujuće od uglačanog zlata i bakra, pravo kroz prorez na kacigi njegovog protivnika. Klegani diže svoj štit da se zaštitu od bleska. Koplje princa Oberina sevu poput munje i nađe otvor u teškom oklopu, zglob ispod miške. Gregor muklo zastenja kada Dornjanin uvrnu koplje pa ga izvuče. „Elija. Reci! Elija od Dorne!“ Kružio je, koplja spremnog za još jedan ubod. „Elija!“

I Tirion je ponavljao nešto nalikna molitvu. *Padni i umri*, tako je išla. *Proklet bio, padni i umri!* Krv koja je curila iz Planinine miške sada je bila njegova, a sigurno je u oklopu kvario još i gore. Kada pokuša da zakorači, jedno koleno zakleca. Tirion pomisli da će pasti.

Princ Oberin mu zađe za leđa. „*ELIJA OD DORNE!*“ - viknu. Ser Gregor poče da se okreće, ali prospero i prekasno. Vrh koplja ovog puta prođe kroz stražnji deo kolena, kroz slojeve karika i kože između ploča na butini i listu. Planina se zanese, zanjihla i srušila licem na zemlju. Ogromni mač mu odlete iz ruke. Sporo, tromo, on se okrenu na leđa.

Dornjanin odbaci svoj upropašćeni štit, zgrabi koplje obema rukama i odseta. Iza njega Planina zastenja i pridžže se na lakat. Oberin se okrenu hitro kao mačka i *potrč*a na svog palog neprijatelja. „*EEEEELLLLLIIIIJJJJAAAAA*“ - urliknu kada zari koplje svom svojom težinom. Glasan prasak držaljka od jasena bio je skoro jednako prijatan zvuk kao i Sersein besni krik i na tren princ Oberin kao da dobi krila. *Znija je preskočila Planinu*. Iz Kleganijevog trbuha štrčalo je četiri stope slomljenog koplja, a princ Oberin se otkotrlja, ustade i otrese prašinu. Baci u stranu slomljeni kraj držaljka i uze veliki dvoručni mač svog dušmanina. „Ako umreš pre nego što kažeš njeno ime, ser, progoniću te kroz svih sedam paklova“, obeća on.

Ser Gregor pokuša da ustane. Slomljeno koplje ga je probilo i prikovalo za zemlju. Stegnu držalje obema rukama, stenjući, ali nije mogao da ga iščupa. Pod njim se širilo crveno jezerce. „Svakog trena se osećam sve nevinij e“, reče Tirion Elariji Peščanoj.

Princ Oberin se približi. „*Reci njeno ime!*“ Savi jedno stopalo na Planinine grudi i obema rukama diže veliki mač. Da li je nameravao da odseče Gregorovu glavu ili mu nabije vrh kroz prorez za oči, Tirion nikada nije saznao.

Kleganijeva ruka polete i zgrabi Dornjanina za koleno. Crvena Kobra divlje udari mačem, ali je već izgubio ravnotežu, i oštrica samo napravi novu ogrebotinu na Planininom štitniku za podlakticu. I



tad svi zaboraviše na mač, kada Gregorova šaka stegnu i cimnu i povuče Dornjanina na sebe. Rvali su se u prašini i krvi, a slomljeno koplje se njihalo tamo-amo. Tirion sa užasom vide da je Planina obavio jednu ogromnu ruku oko princa i da ga sve snažnije privlači na grudi, kao ljubavnika.

„Elija od Dorne“, svi čuše ser Gregora kako govori kada su se našli dovoljno blizu da se poljube. Njegov duboki glas odzvanjao je iz kacige. „Ubio sam njeno usrano štene.“ Gurnu slobodnu šaku u Oberinovo nezaštićeno lice, nabijajući mu čelične prste u oči. „Onda sam je silovao.“ Klegani tresnu pesnicom u Dornjaninova usta, polomivši mu zube. „Onda sam joj smršlao jebenu glavu. Ovako.“ Kada zamahnu ogromnom pesnicom, krv na čeličnoj rukavici kao da se pušila na hladnom jutarnjem vazduhu. Začu se mučan prasak Elarija Peščana kriču od užasa, a Tirionu doručak krenu iz stomaka. Nađe se na kolenima kako bljuje slaninu i kobasicu i pitu s jabukama, i onu dvostruku porciju prženih jaja sa crnim lukom i žestokim dornskim paprikama.

Nije čuo reči kojima ga je otac osudio. Možda reči i nisu bile potrebne. *Stavio sam svoj život u ruke Crvene Kobre, a on ga je ispustio.* Kada se, sa zakašnjenjem, prisetio da zmije nemaju ruke, Tirion poče histerično da se smeje.

Bio se spustio niz pola zavojitog stepeništa kada je shvatio da ga zlatni plaštovi ne vode natrag u odaju u kuli. „Idem u crne čelije“, reče. Nisu se potrudili da odgovore. *Zašto trošiti reči na mrtve?*

## DENERIS

Deni je doručkovala ispod palme koja je rasla u bašti na terasi, i gledala svoje zmajevе kako se jure iznad vrha Velike piramide, gde je nekada stajala ogromna bronzana harpija. Mirin je imao na desetine manjih piramida, ali nijedna nije bila ni upola visoka kao ova. Sa nje je mogla da vidi čitav grad: uske krivudave sokake i široke ciglene ulice, hramove i žitnice, kolibe i palate, bordele i kupatila, vrtove i fontane, velike crvene krugove arena. A iza zidina se pružalo kobaltno more, vijugavi Slahazadan, suvi smeđi bregovi, spaljeni voćnjaci i pocrnela polja. Gore u svojoj bašti, Deni se ponekad osećala kao božanstvo koje živi na najvišoj planini na svetu.

*Osećaju li se sva božanstva ovako usamljeno?* Neka sigurno. Misandei joj je ispričala za Gospodara sklada, kome se klanja miroljubivi narod s Nata; on je jedini istinski bog, rekla je njena mala pisarka, bog koji je uvek bio i koji će uvek biti, koji je stvorio mesec i zvezde i zemlju i sva stvorenja što po njoj hode. *Siroti Gospodar sklada.* Deni ga je žalila. Sigurno je užasno biti večno sam, u pratnji hiljada žena-leptira koje možeš da stвориš ili uništiš samo jednom rečju. Vesteros je bar imao sedam bogova, mada joj je Viseris rekao da neki obrednici tvrde kako su sedmoro zapravo samo lica jednog boga, sedam strana istog kristala. To ju je zbunjivalo. Čula je da crveni sveštenici veruju u dva boga, ali su to dvojce bili u večnom ratu. Deni se to dopadalo još i manje. Ne bi želela da bude u večnom ratu.

Misandei joj posluži pačja jaja, pseću kobasicu i pola čaše zaslađenog vina pomešanog sa sokom limete. Med je privukao muve, ali ih je mirišljava sveća rasterala. Ustanovila je da muve tu gore nisu takva smetnja kao u ostatku njenog grada, što joj se kod piramide takođe dopadalo. „Moram da zapamtim da uradim nešto povodom muva“, reče Deni. „Ima li mnogo muva na Natu, Misandei?“

„Na Natu ima leptira“, odgovori pisarka na Zajedničkom jeziku. „Još vina?“

„Ne. Uskoro moram da sazovem dvor.“ Deni je veoma zavolela Misandei. Mala pisarka krupnih zlatnih očiju bila je izuzetno mudra za svoje godine. *A i hrabra je. Morala je da bude, da bi preživela život koji je vodila.* Jednog dana se nadala da će videti tu čudesno ostrvo Nat. Misandei je rekla da se Miroljubivi narod bavi muzikom, a ne ratom. Nisu ubijali, čak ni životinje; jeli su samo voće a nikada meso. Duhovi leptira, sveti njihovom Gospodaru sklada, šttili su ostrvo od svih koji su želeli da im naude. Mnogi osvajači su otplovlili za Nat da otkrave svoje mačeve, ali su se porazbovali i poumirali. *Leptiri im, međutim, ne pomažu kada brodovi trgovaca robovima dođu da ih otimaju.* „Odvešću te kući jednog dana, Misandei“, obeća Deni. *Da sam isto obećala Džori, bi li me ipak prodao?* „Kunem se.“

„Ova je zadovoljna da ostane s tobom, veličanstvo. Nat će biti gde jeste, uvek. Ti si dobra prema ovoj prema meni.“

„A ti prema meni.“ Deni uze devojkuz za ruku. „Pomozi mi da se obučem.“

Jiki pomože Misandei da je okupaju, dok je Iri prostirala odeću. Danas je nosila odoru od purpurnog satena i široki srebrni pojas, a na glavi krunu sa troglavim zmajem koju joj je Turmalinsko bratstvo poklonilo u Kartu. Papuče su joj takođe bile srebrne, sa tako visokim potpeticama da se stalno bojala kako će pasti. Kada se obukla, Misandei joj donese uglačano srebrno ogledalo da vidi kako izgleda. Deni je čutke zarila u sebe. *Da li je ovo lice osvajača?* Koliko je ona mogla da vidi, još je izgledala kao devojića.

Niko je još nije zvao Deneris Osvajačica, ali će je možda zvati jednog dana. Egon Osvajač je

zauzelo Vesterosa sa tri zrnja, ali je ona zauzela Mirin sa kanalizacijskim pacovima i drvenom kitom, za manje od dana. *Siroti Groleo*. Znala je da još tuguje za svojim brodom. Ako ratna galija može da naleti i probije drugi brod, zašto ne bi mogla kapije? To je bila njena ideja kada je naredila kapetanima da nasuču svoje lađe. Njihovi jarboli postali su njeni ovnovi, a rojevi oslobođenika su im rasturili korita da sagrađe pokretne štitove, kornjače, katarpulte i lestvice. Najamnici su svakom ovnu dali bezobrazno ime, pa je tako glavni jarbol *Meraksisa* - nekada *Džosova šale* - provalio istočnu kapiju. Džosova kita, tako su ga nazvali. Bitka je besnela, ogorčena i krvava, čitav dan i dobar deo noći kada je drvo počelo da popušta, i kada se *Meraksisova* gvozdena figura sa pramca, nasmejana glava lude, probila.

Deni je želela da sama predvodi napad, ali su svi njeni kapetani do jednoga rekli da bi to bilo ludilo, a njeni kapetani se obično nisu slagali ni oko čega. Umesto toga, ostala je pozadi, na srebrnoj ždrebeci, u dugačkoj verižnjači. Međutim, čula je kako grad pada kada su se prkosni pokličići branilaca pretvorili u prestrašene krike. Njeni zmajevi su na tren zagrmeli kao jedan, ispunivši noć plamenom. *Robovi ustaju*, smesta je znala. *Moji kanalizacijski pacovi su im pregledali lance*.

Kada su Neokaljani srušili i poslednji otpor i kada je pljačka završena, Deni je ušla u svoj grad. Gomile mrtvih pred kapijom bile su toliko visoke da je oslobođenicima trebao čitav sat da prokře put za njenu srebrnu ždrebicu. Džosova kita i velika drvena kornjača koja ga je štitila, prekrivena konjskim kožama, ležali su nupušteni unutra. Jahala je kraj spaljenih zgrada i poraživanih prozora, kroz ciglene ulice sa slivnicima zatpranim ukočenim i natečenim mrtvacima. Dok je prolazila, robovi su dizali krvave ruke ka njoj, klicali joj i zvali je „Majko“.

Na trgu ispred Velike piramide tiskali su se očajni Mirinjani. Veliki gospodari na jutarnjem svetlu uopšte nisu izgledali veliki. Bez dragulja i obrubljenih tokara, delovali su žalosno; krdo staraca svelih jaja i pegave kože, i mladića sa smešnim kosama. Žene su im bile ili meke i punačke, ili suve kao staro granje, a boje na licima razmazale su im se od suza. „Hoću vaše vođe“, rekla im je Deni. „Predajte ih, i ostali će biti pošteđeni.“

„Koliko?“ - upitala je jedna starica kroz jecaje. „Koliko moraš da ih dobiješ da nas pošteđiš?“

„Stotinu šezdeset i tri“, odgovorila je Deni.

Razapela ih je na drvene stubove oko trga, a svaki je pokazivao rukom na svog suseda. Bes je bio žestok i vreo u njoj kada je to naredila; osećala se kao znaj osvjetnik. Ali kasnije, kada je prošla kraj ljudi koji su umirali na stubovima, kada je čula njihove krike i omirisala njihove iznutrice i krv...

Deni odloži čašu, namrštena. *To je bila pravda. Jeste. Uradila sam to zbog dece*.

Njena primača odaja nalazila se na nižem spratu, prostorija visoke tavanice, puna odjeka, sa zidovima od ljubičastog mermersa. Uprkos veličanstvenom izgledu, bila je prohladna. Tu je bio i presto, fantastično sedište od rezbarenog i pozlaćenog drveta u obliku besne harpije. Dobro ga je odmerila, a onda naredila da ga iscepaju za ogrev. „Neću da sedim u krilu harpije“, rekla im je. Umesto toga, sela je na jednostavnu klupu od abonosovine. Služila je, mada je čula Mirinjane kako mrmrljaju da to ne priliči kraljici.

Njeni krvorodnici su je čekali. Srebrna zvonca zveckala su u nauljenim pletenicama, a na sebi su nosili zlato i dragulje ubijenih. Mirin beše nepojamno bogat. Čak su i njeni najamnici delovali zasićeno, bar privremeno. Na suprotnom kraju sobe, Sivi Crv je stajao u jednostavnoj uniformi Neokaljanitih, sa šiljatom bronzanom kacigom ispod miške. Na njih uvek može da se osloni, ili se bar tako nadala... i na Mrlkog Bena Plama takode, pouzdanog Bena sa njegovom sivobelom kosom i izbrzanim licem, koga su njeni zmajevi voleli. I Darija kraj njega, svetlucavog od zlata. Dario i Ben

Plam, Sivi Crv, Iri, Jik, Misandej... dok ih je posmatrala, Deni se zapita ko će je od njih sledeći izdati.

Zmaj ima tri glave. Postoje dva muškarca na svetu kojima ću moći da verujem, ako budem mogla da ih nađem. Onda neću biti sama. Bićemo troje protiv čitavog sveta, kao Egon i njegove sestre.

„Da li je noć bila mirna kao što mi se činilo?“ - upita Deni.

„Jzgleda da jeste“, odgovori Mrki Ben Plam.

Bilo joj je drago. Mirin je divljački opljačkan, kao što se uvek dešava sa tekosvojenim gradovima, ali je Deni bila odlučna da tome mora doći kraj, sada kada je grad njen. Obznanila je da će se ubice vešati, pljačkaši gubiti ruku, a silovatelji muškost. Na zidinama su se ljuljala osmorica ubica, a Neokaljani su napunili bure krvavim šakama i mekim crvenim crvima, ali je Mirin ponovo bio miran.

*Ali hoće li taj mir još dugo potrajati?*

Muva joj oblete oko glave. Deni je otera, nervozna, ali se ova gotovo smesta vrati. „U ovom gradu ima previše muva.“

Ben Plam se prodorno nasmeja. „Meni je muva jutros bilo i u pivu. Jednu sam progutao.“

„Muve su osвета mrtvaca.“ Dario se osmehnu i pogladi srednji krak svoje brade. „Leševi rađaju crve, a crvi rađaju muve.“

„Onda ćemo se otarasiti leševa. Počevši od ovih dole na trgu. Sivi Crve, hoćeš li se postarati za to?“

„Kraljica zapoveda, ovi izvršavaju.“

„Bolje ponesi i džakove uz ašove, Crve“, posavetova Mrki Ben Plam. „Davno su prezreli. Padaju sa stubova u komadima, na sve strane, i prepuni su...“

„Zna. Znam i ja.“ Deni se priseti užasa koji je osetila kada je videla Trg kažnjavanja u Astaporu. *Svorila sam jednako velik užas, ali su oni to sigurno zaslužili. Surova pravda je ipak pravda.*

„Veličanstvo“, reče Misandej, „Gišani sahranjuju svoje mrtve u kriptama ispod svojih kuća. Ako iskluvaš kosti i čiste ih vratiš njihovim porodicama, biće to milosrdno delo.“

*Udovice će me ipak proklinjati.* „Neka onda bude tako.“ Deni mahnu Dariju. „Koliko ih ovog jutra traži da izađe pred mene?“

„Dvojica žele da se okupaju u zracima tvog sjaja.“

Dario je sebi u Mirinu opljačkao potpuno novu garderobu, pa je zato obojio svoju trokraku bradu i kovrdžavu kosu u raskošnu nijansu tamnoljubičastog, da bi mu se uz nju slagala. Zbog toga su mu i oči izgledale gotovo ljubičasto, kao da je neki Valirjanin iz prohujalih vremena. „Stigli su noćas na *Modro zvezdi*, trgovačkoj galiji iz Karta.“

*Brodu za prevoz robova, hoćeš da kažeš.* Deni se namršti. „Ko su oni?“

„Zvezdin kapetan i jedan koji ti tvrdi da govori u ime Astapora.“

„Prvo ću primiti izaslanika.“

Ispostavilo se da je to bleđunjav čovek lasičjeg lica, sa ogrlicama od bisera i kovanog zlata koje su mu teško visile oko vrata. „Uzvišenosti!“ - viknu. „Ime mi je Gel. Donosim pozdrave Majci Zmajeva od kralja Kliona od Astapora, Kliona Velikog.“

Deni se ukoči. „U Astaporu sam ostavila veće da njim upravlja. Vidara, učenjaka i sveštenika.“

„Uzvišenosti, ti lukavi razbojnici su te izneverili. Otkriveno je da su smerali da vrata na vlast Dobre gospodare, a narod ponovo bace u lance. Veliki Klion je razotkrio njihov plan i odsekao im glave satarom, a zahvalni narod Astapora ga je zbog hrabrosti krunisao.“

„Plemeniti Gele“, upita Misandej astaporskim narečjem, „da li je to isti Klion kome je vlasnik nekada bio Graždan mo Alor?“

Glas joj je zvučao nećužno, ali se na to pitanje izaslanik očigledno uznemiri. „Jsti taj“, priznade.

„Velikčovek“

Misandej se nagnu ka Deni. „Bio je kasapin u Grazdanovoj kuhinji“, prošaputa joj devojčica na uho. „Pričalo se da niko u Astaporu ne može brže od njega da zakolje svinju.“

*Dala sam Astaporu kralja kasapina.* Deni oseti da joj je muka, ali je znala da izaslanikto ne sme da vidi. „Moliću se da kralj Klion vlada dobro i mudro. Šta želiš od mene?“

Gel protrlja usta. „Možda bi trebalo da porazgovaramo nasamo, veličanstvo?“

„Ja nemam tajni pred svojim kapetanima i zapovednicima.“

„Biće tvoja volja. Veliki Klion mi je naredio da prenesem njegovu odanost Majci Zmajeva. Tvoji neprijatelji su njegovi neprijatelji, kaže, a najveći među njima su Mudri gospodari iz Junkajja. Predlaže savez između Astapora i Mirina, protiv Junkajja.“

„Zaklela sam se da se Junkajanima ništa neće desiti ako oslobode svoje robove“, reče Deni.

„Tim junkajskim psima ne može se verovati, uzvišenosti. Čak i sada kuju zavere protiv tebe. Digli su nove čete, vežbaju ih ispred zidina, grade ratne brodove, šalju glasnike u Novi Gis i Volantis na zapadu, da sklope saveze i nadu najamnike. Poslali su čak i jahaju u Ves Dotrak da dovedu *kalasar* koji bi te napao. Veliki Klion ti poručuje da se ne plašiš Astapor ne zaboravlja. Astapor te neće izneveriti. Da bi potvrdio svoju odanost, Veliki Klion nudi da zapečati savezništvo brakom.“

„Brakom? Sa mnom?“

Gel se osmehnu. Zubi mu behu smeđi i truli. „Veliki Klion će ti dati mnoge snažne sinove.“

Deni shvati da je ostala bez reči, ali joj mala Misandej priteče u pomoć. „Da li mu je prva žena rodila sinove?“

Izaslanik je nesrećno pogleda. „Veliki Klion ima tri kćeri od prve žene. Dve nove žene su mu trudne. Ali namerava da ih sve odbaci ako Majka Zmajeva pristane da se uda za njega.“

„Baš plemenito od njega“, reče Deni. „Razmisliću o svemu što si rekao, moj gospodar.“ Naredi da Gelu daju odaje u kojima će prenoćiti, negde niže u piramidi.

*Sve moje pobede mi se u rukama pretvaraju u pepeo,* pomisli. *Šta god da uradim, stvaram samo smrt i užas.* Kada vesti o onome što se desilo u Astaporu dopru do ulice, a to će se ubrzo desiti, desetine hiljada novooslobođenih mirskih robova sigurno će odlučiti da je slede kada krene na zapad, iz straha od onoga što će ih zadesiti ako ostanu... a ipak, na maršu ih možda čeka gora sudbina. Čak i da isprazni sve žitnice u gradu i ostavi Mirin da gladuje, kako da nahrani toliko mnoštvo? Na putu su je čekale mnoge muke, krvoprolia i opasnosti. Ser Džora ju je na to upozorio. Upozorio ju je na toliko toga... on je... *Ne, neću da mislim na Džoru Mormonta. Neka još malo čeka.* „Sada ću da primim tog trgovačkog kapetana“, objavi ona. Možda će on imati bolje vesti.

To je bila uzaludna nada. Kapetan *Modre zvezde* bio je Karćanin, tako da je obilno plakao kada ga je upitala za Astapor. „Grad krvari. Mrtvaci nesahranjeni trule na ulicama, svaka piramida je naoružani logor, a tržnice nemaju ni hrane da prodaju. A tek sirota deca! Siledžije kralja Satare ugrabili su sve visokorodene dečake u Astaporu da naprave nove Neokaljane za prodaju, mada će proći godine pre nego što završe s obukom.“

Deni je najviše iznenadilo što uopšte nije iznenadena. Shvatila je da se priseća Iroi, male lazarinke koju je nekada pokušala da zaštiti, i onoga šta joj se desilo. *Isto će se desiti i u Mirinu kada jednom odem.* Robovi iz arena, odgajeni i uvežbani za klanje, već su se pokazali kao nepokorni i prgavi. Činilo se da misle kako je grad sada njihov, kao i svaki muškarac i žena u njemu. Dvojica njih bila su među osmoricom koju je obesila. *Ne mogu ništa više da uradim,* reče sebi. „Šta želiš od mene, kapetane?“

„Robove“, odgovori on. „Moja skladišta prepuna su slonovače, jantara, kože zorsa i druge fine robe.

Ovde bih ih zamenio za robove, koje ću prodati u Lisu i Volantisu.“

„Nemamo robova na prodaju“, reče Deni.

„Moja kraljice?“ Dario zakorači napred. „Rečna obala je puna Mirinjana koji prekljnu za dozvolu da se prodaju ovom Karćaninu. Ima ih više nego muva.“

Deni je bila preneražena. „Oni *hoće* da budu robovi?“

„Oni koji dolaze lepo govore i dobrog su roda, mila kraljice. Takvi robovi su na velikoj ceni. U Slobodnim gradovima biće učitelji, pisari, robovi za krevet, čak i vidari i sveštenici. Spavaće u mekim posteljama, jesti bogatu hranu i živeti u vilama. Ovde su izgubili sve, i žive u strahu i bedi.“

„Švatam.“ Možda to i nije bilo tako čudno ako su ove priče o Astaporu istinite. Deni se na tren zamisli. „Svako ko želi *da se sam* proda u ropstvo slobodan je da to učini.“ Diže ruku. „Ali ne mogu da prodaju svoju decu, niti muž može da proda svoju ženu.“

„U Astaporu je grad dobijao deseti deo cene svakl put kada bi rob promenio vlasnika“, reče joj Misandej.

„Mi ćemo uraditi isto“, odlučio Deni. U ratovima se pomoću zlata pobeđuje isto koliko i pomoću mačeva. „Desetina. U zlatnicima ili srebrnjacima, ili slonovači. Mirinu ne trebaju šafran, karanfilić i kože zorsa.“

„Biće kao što nareduješ, slavna kraljice“, reče Dario. „Moje Olujne vrane će sakupiti tvoj desetak“

Ako se Olujne vrane budu bavile sakupljanjem, bar će polovina nekako nestati, znala je Deni. Ali su Drugi sinovi potpuno isti, dok su Neokaljani jednako nepismeni kao što su poštteni. „Sve mora da bude zapisano“, reče ona. „Potraži među oslobođenicima ljude koji umeju da čitaju, pišu i sabiraju.“

Pošto je obavio posao, kapetan *Modre zvezde* poklonio se i otišao. Deni se nelagodno promeškolji na klupi od abonovine. Užasavala se onoga što će da usledi, ali je ipak znala da je to i predugo odlagala. Junka i Astapor, pretnje ratom, bračne ponude, marš na zapad koji se preteći nadvija nad svime... *Potrebni su mi moji vitezovi. Trebaju mi njihovi mačevi, i trebaju mi njihovi saveti.* Pa ipak, od pomisli da će ponovo videti Džoru Mormonta osetila se kao da je progutala kašiku punu muva; besno, uznemireno, mučno. Gotovo da je mogla da ih oseti kako joj zuje u stomaku. *Ja sam krv zmaja. Moram da budem jaka. U očima moram da imam vatru a ne suze kada ih budem videla.* „Reci Belvasu da dovede moje vitezove“, naredi Deni pre nego što je imala vremena da se predomisli. „Moje dobre vitezove.“

Snažni Belvas je dahtao od uspona kada ih je sproveo kroz vrata, mesnatim šakama ih držeći za mišice. Ser Baristan je stupao visoko uzdignute glave, ali je ser Džora zurio u mermerni pod dok se približavao. *Jedan je ponosan, drugi je kriv.* Starac beše obrijao belu bradu. Bez nje je izgledao deset godina mlađi. Ali je njen proćelavi medved delovao starije od njega. Zastadoše pred klupom. Snažni Belvas zakorači unazad i prekrsti ruke preko grudi punih ožljaka. Ser Džora se nakašlja. „*Kalisi...*“

Njegov glas joj je toliko nedostajao, ali je morala da bude stroga. „Tišina. Reći ću ti kada da govoriš.“ Ustade. „Kada sam vas poslala dole u kanalizaciju, jednim delom sam se nadala da vas nikada više neću videti. Činilo mi se da je to prikladan kraj za lažove, da se udave u prljavštini trgovaca robovima. Mislila sam da će vam bogovi suditi, ali ste mi se ipak vratili. Moji odvažni vitezovi sa Vesterosa, doušnici i izdajnik Moj brat bi vas obojicu obesio.“ Bar bi Viseris to uradio. Nije znala kako bi Regar postupio. „Priznajem da ste mi pomogli da osvojim ovaj grad...“

Ser Džorina usta se stegnuše. „Mi smo ti osvojili ovaj grad. Mi kanalizacijski pacovi.“

„Tišina“, reče ona ponovo... mada je *bilo* istine u njegovim rečima. Dok su Džosova kita i drugi otnovi lomili gradske kapije, a njeni strelci odapinjali jata vatrenih strela preko zidina, Deni je pod

okrijem tame poslala dve stotine ljudi uz reku da zapale korita u luci. Ali to je bilo samo da bi prikrla svoje prave namere. Dok su upaljeni brodovi privlačili poglede branilaca na zidinama, nekoliko s una sišlih plivača našlo je ulaze u kanalizaciju i iščupalo zardalu gvozdenu rešetku. Ser Džora, ser Baristan, Snažni Belvas i dvadeset hrabrih budala kliznuli su ispod smeđe vode i kroz cigleni tunel, mešani odred najamnika, Neokaljanih i oslabodenika. Deni im je rekla da odaberu samo ljude koji nemaju porodice... i po mogućstvu, čulo mirisa.

Imali su sreće isto koliko i hrabrosti. Prošlo je mesec dana od poslednje jače kiše, i voda je u kanalizaciji dopirala samo do butina. Voštano platno koje su obmotali oko baklji sačuvalo ih je od vlage, tako da su imali svetla. Nekoliko slobodnjaka se prepalo ogromnih pacova, ali je onda Snažni Belvas zgrabio jednog i pregrizao ga nadvoje. Jednog čoveka je ubio veliki bleđi gušter koji se pomolio iz mračne vode i odvuкао ga za nogu, ali kada se površina ponovo namreškala, ser Džora je isekao zver mačem. Nekoliko puta su pogrešno skrenuli, ali pošto su jednom izbili na površinu, Snažni Belvas ih je poveo do najbliže arene, gde su iznenadili šaćicu čuvara i skinuli robovima lance. Za manje od sat vremena, pola robova iz mirinskih arena diglo se na ustanak

„Pomogli ste da osvojim ovaj grad“, ponovi ona tvrdoglavo. „A služili ste me dobro i u prošlosti. Ser Baristan me je spasio od Titanovog Kopileta i od Žalosnog čoveka u Kartu. Ser Džora me je spasio od trovača u Vės Dotraku, i ponovo od Drogovih krvorodnika kada je moje sunce-i-zvezde umro.“ Toliko je ljudi želelo njenu smrt da im je ponekad gubila broj. „A ipak ste me lagali, varali i izdali.“ Okrenu se ser Baristanu. „Štitio si mog oca mnogo godina, borio se uz mog brata na Trozupcu, ali si napustio Viscerisa u izgnanstvu i umesto toga kleknuo pred Uzurpatorom. Zašto? I hoću istinu.“

„Neke istine je teško čuti. Robert je bio... dobar kralj... plemenit, hrabar... poštedeo mi je život, i živote mnogih drugih... princ Viseris je bio tek dečak trebalo je da prođu godine pre nego što bude stasao da vlada, a... oprostite mi, moja kraljice, tražila si istinu... čak i kao dete, tvoj brat Viseris je često podsećao na svog oca, za razliku od Regara.“

„Podsećao je na oca?“ Deni se namršti. „Šta to znači?“

Stari vitez nije zatreptao. „Tvog oca u Vesterosu zovu 'Ludi Kralj'. Zar ti to niko nije rekao?“

„Rekao mi je Viseris.“ *Ludi Kralj*. „Uzurpator ga je tako zvao, Uzurpator i njegov psi.“ *Ludi Kralj*. „To je bila laž.“

„Zašto tražiš istinu“, reče ser Baristan tiho, „ako ćeš za nju biti gluva?“ Zastao je, pa nastavio. „Već sam ti pre rekao da koristim lažno ime kako Lanisteri ne bi znali da sam ti pristupio. To je manje od pola istine, veličanstvo. Istina je da sam želeo da te neko vreme posmatram pre nego što ti zavetujem svoj mač. Da budem siguran da nisi...“

„...kći svog oca?“ Ako nije kći svog oca, čija je onda?

„...luda“, završi on. „Ali u tvojoj krvi ne vidim nečistoće.“

„Nečistoće?“ Deni se nakostreši.

„Ja nisam meštar da ti navodim iz istorijskih knjiga, veličanstvo. Moj život su bili mačevi, a ne knjige. Ali svako dete zna da su Targarjeni oduvek plesali preblizu ludilu. Tvoj otac nije bio prvi. Kralj Džeheris mi je jednom rekao da su ludilo i veličina dva lica istog novčića. Svaki put kada se rodi novi Targarjen, rekao je, bogovi bacaju novčić u vazduh i svet zadržava dah da vidi kako će pasti.“

*Džeheris. Ovaj starac je znao mog dedu.* Od te pomisli zastade. Većina njenog znanja o Vesterosu poticala je od njenog brata, a ostatak od ser Džore. Ser Baristan je sigurno zaboravio više nego što su njih dvojica ikada znala. *Ovaj čovek može da mi kaže odakle potičem.* „Znači, ja sam novčić u rukama nekog boga, da li mi to govoriš, ser?“

„Ne“, odgovori ser Baristan. „Ti si zakonita nasljednica Vesterosa. Do kraja svojih dana ostaću tvoj verni vitez, ako smatraš da sam zaslužio da ponovo nosim mač. U suprotnom, biću srećan da služim Snažnog Belvasa kao štitonoša.“

„Šta ako budem smatrala da si jedino zaslužio da mi budeš luda.“ upita Deni prezrivo. „Ili možda kivar?“

„Biće mi čast, veličanstvo“, reče Selmi sa tihim dostojanstvom. „Umem da pečem jabuke i kuvam govedinu ništa lošije od drugih ljudi, a ispekao sam mnoge patke na logorskim vatrama. Nadam se da ih voliš masne, sa reš kočicom i krvavim kostima.“

Na to je morala da se osmehne. „Bila bih luda da jedem takvu hranu. Bene Plame, dodi i daj ser Baristanu svoj dugački mač.“

Ali Belobradi nije hteo da ga primi. „Svoj sam mač bacio pred Džofrijeve noge i od tada drugi nisam dirnuo. Samo ću iz ruku svoje kraljice ponovo prihvatiti mač.“

„Kako želiš.“ Deni uze mač od Mrkog Bena Plama i pruži mu ga, balčakom napred. Starac ga primi sa strahopoštovanjem. „Sada klekni“, reče mu ona, „i zakuni ga meni na vernost.“

On se spusti na jedno koleno i položi sečivo pred nju dok je izgovarao reči. Deni jedva da ih je čula. *Sa njim je bilo lakše*, pomisli. *Sa drugim, će biti teže*. Kada ser Baristan završi, ona se okrenu Džori Mormontu. „A sada ti, ser. Reci mi istinu.“

Vrat krupnog čoveka beše crven; od besa ili srama, nije znala. „Pokušao sam da ti kažem istinu, na desetinu puta. Rekao sam ti da Arstan nije taj za koga se izdaje. Upozorio sam te da ne veruješ Ksaruu i Pjatu Prijuu. Upozorio sam te...“

„Upozorio si me na sve osim na sebe samog.“ Njegova drskost je razbesne. *Trebalo bi da bude skršeniji. Trebalo bi da me moli za milost*. „Ne veruj nikome sem Džori Mormontu, rekao si... a sve vreme si bio Paukovo stvorenje!“

„Nisam ja ničije stvorenje. Primio sam evnuhovo zlato, tačno. Naučio sam neke šifre i napisao neka pisma, ali je to bilo sve...“

„Sve? Uhodio si me i prodao mojim neprijateljima!“

„Neko vreme.“ Nerado je to procedio. „Prestao sam.“

„Kada? Kada si prestao?“

„Napisao sam jedan izveštaj iz Karta, ali...“

„Iz Karta?“ Deni se nadala da se to okončalo mnogo ranije. „Šta si pisao iz Karta? Da si sada moj čovek da ne želiš više da učestvuješ u njihovim spletkama?“ Ser Džora nije mogao da je pogleda u oči. „Kada je Kal Drogo umro, zatražio si da pođem s tobom u Ji Ti i na Žadno more. Da li je to bila tvoja ili Robertova želja?“

„Da bih te zaštitio“, bio je uporan. „Da bih te držao daleko od njih. Znao sam kakve su oni zmije...“

„Zmije? A šta si ti, ser?“ Pomislila je na nešto neizrecivo. „Rekao si im da nosim Drogovo dete...“

„Kalisi...“

„Ne pokušavaj da porekneš, ser“, reče ser Baristan oštro. „Bio sam prisutan kada je evnuh saopštio Veću, a Robert odlučio da veličanstvo i njeno dete moraju da umru. Ti si bio izvor, ser. Čak se pričalo i da ćeš možda ti to da izvršiš, u zamenu za pomilovanje.“

„Laž.“ Ser Džorin lice potamne. „Nikada ne bih... Deneris, ja sam te sprečio da popiješ ono vino.“

„Da. A lako si znao da je otrovano?“

„Samo... samo sam sumnjao... karavan je doneo pismo od Varisa, on me je upozorio da će biti pokušaja. Hteo je da te posmatram, da, ali ne i da ti se nešto dogodi.“ Pade na kolena. „Da im ja



nisam rekao, neko drugi bi. *To sigurno znaš.*“

„Znam da si me izdao.“ Ona dodirnu svoj stomak, u kome je stradao njen sin Rego. „Znam da si ti kriv što je trovač polašao da ubije mog sina. To je ono što *znam.*“

„Ne... ne.“ On zavrtne glavom. „Nisam nameravao... oprostite mi. Moraš da mi oprostiš.“

„Moram?“ *Bilo je da počne molbom za oprostaj.* Nije mogla da ga pomiluje kao što je nameravala. Vučka je trgovca vinom za svojim konjem sve dok od njega ništa nije ostalo. Zar čovek koji ga je doveo ne zaslužuje isto? *Ovo je Džora, moj žestoki medved, desna ruka koja me nikada nije izneverila. Bez njega bih bila mrtva, ali...* „Ne mogu da ti oprostim“, reče. „Ne mogu.“

„Oprostila si starcu...“

„Lagao me je za svoje ime. Ti si prodavao moje tajne ljudima koji su ubili mog oca i oteli presto mog brata.“

„Štitio sam te. Borio se za tebe. Ubijao za tebe.“

*Poljubio me, pomisli ona, izdao me.*

„Išao sam u kanalizaciju kao pacov. Radi tebe.“

*Možda bi najmilosrdnije bilo da si tamo poginuo.* Deni ne reče ništa. Nije bilo šta da se kaže.

„Deneris“, reče on, „voleo sam te.“

I to je bilo to. *Tri izdaje ćeš doživeti. Jednu zbog krvi i jednu zbog zlata i jednu zbog ljubavi.* „Kaže se da bogovi ništa ne rade bez razloga. Nisi poginuo u bici, tako da sigurno imaju za tebe neku svrhu. Ali ja je nemam. Neću da budeš u mojoj blizini. Proteran si, ser. Vрати se svojim gospodarima u Kraljevju Luku, po svoje pomilovanje. Ili idi u Astapor. Kralju kasapinu sigurno trebaju vitezovi.“

„Ne.“ On pruži ruku ka njoj. „Deni, molim te, saslušaj me...“

Ona ga udari po šaci. „Da se više nikad nisi usudio da me dodirneš, niti da izgovoriš moje ime. Imaš do zore da sakupiš svoje stvari i odeš iz ovog grada. Ako te jutro zatekne u Mirinu, narediću Snažnom Belvasu da ti zavrne šiju. Hoću. Veruj mi.“ Okrenu mu leđa, a haljine se zavijoriše. *Ne mogu da podnesem da mu vidim lice.* „Uklonite mi ovog lažova s očiju“, naredi. *Ne smem da zaplačem. Ne smem. Ako zaplačem, oprostiću mu.* Snažni Belvas zgrabi ser Džoru za ruku i odvuče ga napolje. Kada se Deni osvrnu, vitez je hodao kao pijan, nesigurno i sporo. Držala je pogled oboren sve dok ne začu kako se vrata otvaraju i zatvaraju. Onda se teško spusti na klupu od abonosovine. *Znači, i on je otišao. Moj otac i moja mati, moja braća, ser Vilem Deri, Drogo koji je bio moje sunce-i-zvezde, njegov sin što je u meni umro, a sada i ser Džora...*

„Kraljica ima dobro srce“, zaprede Dario kroz tamnoljubičaste zaliske, „ali taj je mnogo opasniji od svih Ozaka i Mira zajedno.“ Snažne šake su mu milovale balčake istovetnih mačeva, te bludne zlatne žene. „Ne treba čak ni reč da kažeš, moja svetlosti. Samo klimni glavom, i tvoj Dario će ti doneti njegovu ružnu glavu.“

„Ostavite ga na miru. Tasovi su opet u ravnoteži. Neka ide kući.“ Deni zamisli Džoru kako ide između starih čvornovatih hrastova i visokih borova, kraj procvetalog gloga, sivog kamenja prekrivenog mahovinom i ledenih potočića što se spuštaju niz strma brda. Vide ga kako ulazi u dvor sagrađen od ogromnih balvana, gde psi spavaju kraj ognjišta a zadimljeni vazduh ispunjava miris mesa i medovine. „Zasad smo završili“, reče svojim kapetanima.

Jedva se obuzdala da ne potrči uz široke mermerne stepenice. Iri joj pomože da se presvuče u prijatniju odeću od zvanične dvorske; vrećaste vunene čačkire, široku čojanu tuniku i obojeni dotrački prsluk. „Drhtiš, kalisi“, reče devojka kada kleknu da veže Denine sandale.

„Hladno mi je“, slaga Deni. „Donesi mi knjigu koju sam sinoć čitala.“ Želela je da se izgubi u

rečima, u drugim vremenima i mestima. Debela u kožu uvezana knjiga beše puna pesama i priča iz Sedam kraljevstava. Dečjih priča, ako ćemo pravo; previše jednostavnih i maštovitih da bi bile prava istorija. Svi junaci bili su visoki i naočiti, a izdajnici su se lako prepoznavali po nemirnom pogledu. A ipak ih je volela. Prošle noći je čitala o tri princeze u crvenoj kuli, koje je kralj zatvorio jer su bile suviše lepe.

Kada joj je sluškinja donela knjigu, Deni lako nade stranicu na kojoj je stala, ali nije vredelo. Shvati da stalno čita isti odlomak *Ser Džoru mi je dao ovu knjigu kao svadbeni poklon, na dan kada sam se udala za Kala Droga. Ali Dario je u pravu, nije trebalo da ga prognam. Trebalo je da ga zadržim ili ubijem. Glumila je da je kraljica, ali se ipak ponekad osećala kao uplašena devojčica. Viseris je uvek govorio da sam glupača. Da li je zaista bio lud? Zatvori knjigu. Još je mogla da pozove nazad ser Džoru, ako poželi. Ili pošalje Darija da ga ubije.*

Deni od te odluke pobeže na terasu. Zateče Regala kako spava kraj bazena, zeleno i bronzano klupko što uživa u suncu. Drogen se smestio na vrh piramide, na mesto gde je nekada stajala ogromna bronzana harpija, pre nego što je ona naredila da je sruše. Raširio je krila i zaurao kad ju je video. Od Viseriona nije bilo ni traga, ali kada je prišla ogradi i pretražila obzorje, vide bleđa krila u daljini kako jedre iznad reke. *Lovi. Svakog dana su sve odvažniji. A ipak bi osetila strah kada bi predaleko odleteli. Jednog dana se možda neće vratiti, pomisli.*

„Veličanstvo?“

Okrenu se i iza sebe vide ser Baristana. „Šta još želiš od mene, ser? Poštedela sam te, primila te u svoj službu, sada mi daj malo mira.“

„Oprosti mi, veličanstvo. Samo... sada kad znaš ko sam...“ Starac je odlevao „Vitez Kraljeve garde je uz kralja i dan i noć. Zbog toga naši zaveti traže da štitimo njegove tajne kao što bismo mu štitili i život. Ali tajne tvog oca sada pripadaju tebi, zajedno sa tvojim prestolom, i... mislio sam da možda imaš pitanja za mene.“

*Pitanja? Imala je stotinu pitanja, hiljadu, deset hiljada. Zašto nijednog nije mogla da se seti? „Da li je moj otac stvarno bio lud?“ - izlete joj. Zašto to pitam? „Viseris je govorio da su te priče o ludilu deo Uzurpatorovih spleta.“*

„Viseris je bio dete, i kraljica ga je štitila što je bolje mogla. Sada mislim da je tvoj otac uvek imao malo ludila u sebi. Ali je bio i velikodušan, srdačan i topao, tako da su mu ti ispadi opraštani. Njegova vladavina počela je sa toliko nade... ali kako su godine prolazile, ispadi su postajali sve češći, sve dok...“

Deni ga zaustavi. „Želim li to sada da čujem?“

Ser Baristan se zamisli na tren. „Možda ne. Ne sada.“

„Ne sada“, složi se ona. „Jednog dana. Jednog dana mi moraš reći sve. I dobro i loše. Postoji nešto dobro što se može reći o mom ocu, zasigurno?“

„Postoji, veličanstvo. O njemu, i onima pre njega. Tvom dedi Džaherisu i njegovom bratu, njihovom ocu Egonu, tvojoj majci... i Regaru. O njemu najviše od svih.“

„Želim što ga nisam upoznala.“ Glas joj beše čežnjiv.

„Želim što on nije upoznao tebe“, reče stari vitez. „Kada budeš spremna, sve ću ti reći.“

Deni ga poljubi u obraz i otpusti ga.

Te noći joj sluškinje donesoše jagnjetinu sa salatom od suvog grožđa i mrkve natopljenu u vinu i vruć lisnati hleb iz koga je kapao med. Nije mogla da pojede ni zalogaj. *Da li je Regar ikada bio ovako umoran?* pitala se. *A Egon, nakon osvajanja?*

Kasnije, kada je došlo vreme za spavanje, Deni pozva Iri u svoj krevet, prvi put od broda. Ali čaki dok je drhtala od oslobodene napetosti i grabila gustu crnu kosu svoje sluškinje, zamisljala je da je to Drogo drži... samo se njegovo lice nekoliko pretvaralo u Dariovo. *Ako želim Darija, treba samo da kažem.* Ležala je prepletenih nogu sa Iri. *Oči su mu danas izgledale skoro ljubičaste...*

Denini snovi te noći behu mračni, i tri puta se probudila iz napola upamćenih košmara. Posle trećeg puta bila je suviše uznemirena da bi se vratila u san. Mesečina je prodirala kroz kose prozore i srebrila mermerne podove. Kroz otvorena vrata terase duvao je hladan povetarac. Iri je čvrsto spavala kraj nje, usana blago otvorenih, a jedna tamna bradavica virila je iznad svilene posteljin. Na tren Deni oseti kušnju, ali je zapravo želela Droga, ili možda Darija. Ne Iri. Sluškinja je bila mila i vešta, ali su joj svi poljupci imali ukus dužnosti.

Ona ustade, ostavivši Iri usnulu na mesečini. Jiki i Misandei spavale su u vlastitim krevetima. Deni navuče spavačicu i bosonoga pređe preko mermernog poda, na terasu. Vazduh beše hladan, ali joj je prijao osećaj trave pod stopalima i zvuk lišća što se sašaptava. Talasići su se jurili na površini malog bazena i od njih je mesečev odraz svetlucao i plesao.

Naslonila se na nisku ciglenu ogradu da pogleda dole, na grad. Mirin je takođe spavao. *Možda izgubljen u snovima o boljim vremenima.* Noć je prekrivala ulice kao crno čebe, sakrivajući leševe i sive pacove koji su izlazili iz kanalizacije da se na njima goste, rojeve muva što ubadaju. Daleke baklje crvenkasto su i žučkasto svetlucale tamo gde su njeni stražari patrolirali, a ovde-ovde vide i slabašni sjaj fenjera koji se kreću niz neku uličicu. Možda neki od njih pripada ser Džori, dok sporo vodi konja prema kapiji. *Zbogom, stari medvede. Zbogom, izdajniče.*

Bila je Deneris Olujrođena, Neizgorela, *kalisi* i kraljica, Majka Zmajeva, ubica volšebnika, kršitelj lanaca, a na svetu nije bilo nikoga kome je mogla da veruje.

„Veličanstvo?“ Kraj nje je stajala Misandei, umotana u čaršav, sa drvenim sandalama na stopalima. „Probudila sam se i videla da te nema. Loše si spavala? Šta to gledaš?“

„Svoj grad“, reče Deni. „Tražila sam kuću sa crvenim vratima, ali su po noći sva vrata crna.“

„Crvena vrata?“ Misandei je bila zbunjena. „Kakva je to kuća?“

„Nikakva. Nije važno.“ Deni uze devojčicu za ruku. „Nikada me nemoj lagati, Misandei. Nikada me nemoj izdati.“

„Neću“, obeća Misandei. „Gledaj, sviće zora.“

Nebo je od obzora do zenita poprimilo kobaltnoplavu boju, a iza niskih breгова na istoku video se sjaj, bledozlatan i sedefastoružičast. Deni je držala Misandeiinu šaku dok su posmatrale sunce kako izlazi. Sve sive cigle postadoše crvene i žute i plave i zelene i narandžaste. Grimizni pesak pretvarao je arene u krvave rane na njene oči. Na drugim mestima je zlatna kupola Hrama Milosti svetlo bleštala, a sa zidina su namigivale bronzane zvezde, tamo gde su zraci izlazećeg sunca dodirivali šiljke na kacicama Neokaljanih. Na terasi, nekoliko muva se tromo diže u vazduh. Neka ptica zacvrkuta u palmi, a onda joj se pridružiše još dve. Deni naže glavu da čuje njihovu pesmu, ali je ubrzo nadjačашe zvuci grada koji se budio. *Zvuci mog grada.*

Tog jutra je svoje kapetane i zapovednike okupila u bašti umesto da se spusti u odaju za primanje. „Egon Osvajač je u Vesteros doneo oganj i krv, ali im je posle toga dao mir, blagostanje i pravdu. Ali sve što sam ja donela u Zaliv trgovaca robovima jesu smrt i uništenje. Bila sam više *kal* nego kraljica, rušila sam i pljačkala, a onda nastavljala dalje.“

„Nema razloga za ostajanje“, reče Smedji Ben Plam.

„Veličanstvo, trgovci robovima su sami navukli propast na sebe“, reče Dario Naharis.

„Donela si i slobodu“, primeti Misandei.

„Slobodu da gladuju?“ - upita Deni oštro. „Slobodu da umru? Jesam li ja zmaj, ili harpija?“ Jesam li luda? Da li mi je krv nečista?

„Zmaj“, reče ser Baristan potpuno uvereno. „Mirin nije Vesteros, veličanstvo.“

„Ali kako da vladam nad sedam kraljevstava ako ne mogu jednim gradom?“ Na to nije imao odgovora. Deni se okrenu od njih, da se ponovo zagleda u svoj grad. „Mojoj deci treba vremena da uče i zaleče rane. Mojim zmajevima treba vremena da porastu i oprobaju svoja krila. A i meni treba isto. Neću dozvoliti da ovaj grad doživi sudbinu Astapora. Neću dozvoliti da harpija Junkajja ponovo u lance baci one koje sam oslobodila.“ Okrenu se da ih pogleda u oči. „Ne idem na put.“

„Šta ćeš onda da uradiš, kalisi?“ - upita Rakaro.

„Ostaću“, reče ona. „Vladaću. I biću kraljica.“

## DŽEJMI

Kralj je sedeo u čelu stola, s brdom jastuka pod dupetom, potpisujući redom svaki dokument kako su ih stavljali pred njega.

„Samo još nekoliko, veličanstvo“, uveravao ga je ser Kevan Lanister. „Ovo je kraljevski ukaz protiv lorda Edmura Tulija kojim se on lišava Brzorečja i svih njegovih zemalja i prihoda, zbog bune protiv zakonitog kralja. Ovo je sličan ukaz protiv njegovog strica ser Brindena Tulija, Crne Ribe.“ Tomen ih oba potpisa, pažljivo zamačući pero i ispisujući svoje ime krupnim dečjim rukopisom.

Džejmi ga je gledao sa dna stola, misleći o svim onim lordovima koji su toliko želeli sedište u kraljevom Malom veću. *Slobodno mogu da dobiju moje. Ako je to moć, zašto onda oseća tako snažan ulas dosade? Nije se osećao posebno moćno gledajući Tomena kako ponovo umače pero u mastionicu. Dosađivao se.*

*A i bolelo ga je. Svaki mišić u telu ga je bolelo, a rebra i ramena su mu bili modri od batina koje je dobio ljubaznošću ser Adama Marbrenda. Namršti se i od same pomisli na njih. Mogao je samo da se nada da će ovaj držati jezik za zubima. Džejmi je poznavao Marbrenda od malih nogu, kada je ovaj služio kao paž u Livačkoj steni; malo je bilo ljudi kojima bi više verovao. Dovoljno da ga zamoli da uzmu štitive i turnirske mačeve. Želeo je da zna može li da se bori levom rukom.*

*A sada znam. Ta spoznaja je bila bolnija od ser Adamovih batina, a batine su bile tako žestoke da je tog jutra jedva uspeo da se obuče. Da su se borili istinski, Džejmi bi dvadeset puta poginuo. Činilo se da je to tako jednostavno, promeniti ruke. Nije bilo. Svaki njegov nagon bio je pogrešan. Morao je o svemu da misli, a nekada se samo kretao. A dok je on mislio, Marbrend ga je mlatio. Leva šaka kao da nije mogla ni da drži dugački mač valjano; ser Adam ga je tri puta razoružao, izbivši mu mač u vazduh.*

„Ovo daje spomenute zemlje, prihode i zamak ser Emonu Freju i njegovoj gospi, ledi Dženi.“ Ser Kevan stavi pred kralja još jedan svežanj pergamenata. Tomen umoči pero i potpisa. „Ovo je objava pozakonjenja vanbračnog sina lorda Ruza Boltona od Užasnika. A ovo imenuje lorda Boltona za tvog zaštitnika Severa.“ Tomen umoči, potpisa, umoči, potpisa. „Ovo daje ser Rolfu Spajseru pravo na zamak Kastamir i uzdiže ga u lorda.“ Tomen naškraba svoje ime.

*Trebalo je da odem ser Ilimu Pejnu, pomisli Džejmi. Kraljeva pravda nije bio prijatelj kao Marbrend, i možda bi ga prebio do krvi... ali bez jezika, teško da bi se o tome kasnije hvalio. Dovoljno je samo jedna slučajna opaska ser Adama Marbrenda kada malo popije, i čitav svet će ubrzo saznati koliko je beskoristan postao. Lord zapovednik Kraljeve garde. Baš okrutna šala... mada ne i tako okrutna kao poklon koji mu je otac poslao.*

„Ovo je tvoje kraljevsko pomilovanje za lorda Gavena Vesterlinga, njegovu gospu suprugu i njegovu kći Džejn, kojim im se želi dobrodošlica u okrilje kraljevog mira“, reče ser Kevan. „Ovo je pomilovanje za lorda Džonosa Brekena od Kamene živice. Ovo je pomilovanje za lorda Vensa. Ovo za lorda Gudbruka. Ovo za lorda Mitona od Devičanskog jezera.“

Džejmi ustade. „Čini mi se da dobro vladaš ovim stvarima, striče. Prepustiću veličanstvo tebi.“

„Kako želiš.“ Ser Kevan takođe ustade. „Džejmi, trebalo bi da odeš ocu. Razdor među vama je...“

„...njegovo maslo. A neće ga popraviti tako što mi šalje pospudne darove. Reci mu to, ako budeš mogao da ga na dovoljno dugo odvojiš od Tirela.“ Njegov stric je delovao nesrećno. „Poklon je bio od srca. Mislili smo da će te ohrabriti...“

„...da mi izraste nova šaka?“ Džejmi se okrete Tomenu. Sem Džofrijevih zlatnih uvojaka i zelenih očiju, novi kralj je imao malo čega zajedničkog sa svojim pokojnim bratom. Naginjao je gojaznosti, lice mu je bilo ružičasto i okruglo, a čak je i voleo da čita. *Ni devet godina nije navršio, taj moj sin. Dečak je, nije još muškarac.* Proći će još sedam godina pre nego što Tomen bude sam vladao. Do tada će kraljevstvo ostati čvrsto u šakama njegovog gospodara dede. „Veličanstvo“, upita, „imam li tvoju dozvolu da odem?“

„Kako hoćeš, ser ujko.“ Tomen pogleda ser Kevana. „Mogu li sada da ih zapečatim, deda-striče?“ Zasada mu je omiljeni deo kraljevanja bilo utiskivanje kraljevskog pečata u vreli vosak.

Džejmi izade iz večničke odaje. Pred vratima zateče ser Merina Trenta kako uloženo stoji u belom odopu i snežnobelom plaštu. *Kada bi ovaj saznao koliko sam slab, ili ako Kettleblack ili Blunt za to čuju...* „Ostani ovde dok veličanstvo ne završi“, reče, „a onda ga otprati nazad u Megorovu utvrdu.“

Trent nagnu glavu. „Biće tvoja volja, moj gospodaru.“

Spoljašnje dvorište tog jutra beše pretrpano i bučno. Džejmi krenu ka štali, gde je velika grupa ljudi sedela konje. „Čelična Cevanice!“ - viknu. „Znači, odlaziš?“

„Čim moja gospa uzjaše“, reče Čelična Cevanica Volton. „Moj gospodar od Boltona nas očekuje. Evo je.“

Konjušar iz štale izvede dobru sivu kobilu. Na njoj je sedela mršava devojčica praznih očiju, umotana u teški plašt. Siv je bio, kao i haljina ispod, i obrubljen belim satenom. Kopča koja ga je držala na njenim grudima imala je oblik vučje glave sa uskim očima od opala. Devojičinica dugačka smeđa kosa divlje je igrala na vetru. Lice joj je lepo, pomisli on, ali su joj oči tužne i oprezne.

Kada ga ugleda, ona nagnu glavu. „Ser Džejmi“, reče slabašnim, napetim glasom. „Ljubavno od tebe što si došao da me ispratiš.“

Džejmi ju je pomno proučavao. „Ti me, znači, poznaješ?“

Ona se ugrize za usnu. „Možda se ne sećaš, moj gospodaru, ja sam tada bila manja... ali sam imala čast da te upoznam u Zimovrelu kada je kralj Robert došao da poseti mog oca lorda Edarda.“ Ona obori svoje krupne smeđe oči i promrmlja: „Ja sam Arja Stark“

Džejmi nikada ne beše obratio previše pažnje na Arju Stark, ali mu se činilo da je ova devojčica od nje starija. „Čuo sam da ćeš se udati.“

„Udaću se za sina lorda Boltona, Remzija. On je nekada bio Snežni, ali mu je veličanstvo dalo ime Bolton. Kažu da je vrlo hrabar. Vrlo sam srećna.“

*Pa zašto onda zvučiš tako preplašeno?* „Želim ti radost, moja gospo.“ Džejmi se vrati Čeličnoj Cevanici. „Imaš novce koj i su ti obećani?“

„Da, i sve smo podelili. Zahvalan sam ti.“ Severnjakse iskeži. „Janister uvek plaća svoje dugove.“

„Uvek“, reče Džejmi, poslednji put pogledavši devojčicu. Pita se ima li dovoljno sličnosti. Ipak bilo je svejedno. Prava Arja Stark je najverovatnije sahranjena u nekome neobeležnom grobu u Buvljivoj rupi. Pošto su joj roditelji i braća mrtvi, ko će se usuditi da kaže kako je posredi prevara?

„Srećan put“, reče Čeličnoj Cevanici. Nejj diže mirovni bajrak, severnjaci krenuše za njim dok su im otrcani krzneni plaštovi vijorili na vetru, i iskasaše kroz kapiju zamka. Mršava devojčica na sivoj kobili izgledala je sitna i izgubljena u njihovom središtu.

Nekoliko konja je ustuknulo od tamne mrlje na tvrdo nabijenoj zemlji gde je tlo upilo krv konjušara koga je Gregor Klegani tako nespretno ubio. Taj prizor opet razbesne Džejmija. Rekao je svojim Kraljevim gardistima da poteraju gomilu, ali se ona gluperda ser Boros suviše zablenuo u dvoboj. I nesrećni momak je donekle kriv, naravno; kao i mrtvi Dornjanin. A Klegani najviše od svih. Onaj

udarac kojim je momku odsekao ruku bio je nesrećan slučaj, ali onaj drugi zamah...

Pa, Gregor sada za to plaća. Velemeštar Piseli mu je vidao rane, ali su kriki koji su odzvanjali iz meštrovih odaja govorili da lečenje nimalo dobro ne napreduje. „Rana se zagadila, iz mesa izbija gnaj“, rekao je Piseli veću. „Čak ni crvi neće zalečiti takvu trulež. Grčevi su mu tako strašni da sam morao da mu nabijem lrpce u isticu, da ne bi sebi pregrizao jezik. Odselio sam onoliko tkiva koliko sam se usudio, i pokušao da suzbijem truljenje ključalim vinom i plesnivim hlebom, ali bez uspeha. Vene u ruci su mu pocrnele. Kada sam mu stavio pijavice, pijavice su pocrkale. Moji gospodari, moram da znam koju je zloćudnu tvar princ Oberin upotrebio na svom koplju. Zatvorimo ostale Dornjane dok ne postanu predusretljiviji.“

Lord Tivin je odbio. „Biće dovoljno nevolja sa Sunčevim kopljem zbog smrti princa Oberina. Ne nameravam da pogoršam stvari tako što ću mu baciti pratioce u lance.“

„Onda se bojim da će ser Gregor umreti.“

„Bez sumnje. To sam se i zakleo u pismu koje sam poslao princu Doranu sa telom njegovog brata. Ali mora da ga ubije mač kraljeve rade, a ne otrovano koplje. Izleći ga.“

Velemeštar Piseli pometeno zatrepta. „Moj gospodaru...“

„Izleći ga“, ponovi lord Tivin ozlojeđeno. „Svestan si da je lord Varis poslao ribare u vode oko Zmajkama. Javljaju da ostrvo brani tek šačica ljudi. Lišana više nema u zalivu, a veći deo snage lorda Stanisa pošao je sa njima.“

„Još bolje“, objavi Piseli. „Neka Stanis truli u Lisu, kažem ja. Dobro da smo se ratosiljali tog čoveka i njegovih ambicija.“

„Jesi li se to pretvorio u potpunu budalu kada ti je Tirion obrijao bradu? Govorim o Stanis Barateomu. On će se boriti do samog kraja, a onda još malo duže. To što ga nema samo znači da namerava da nastavi rat. Najverovatnije će se iskrcati u Krajoluju i pokušati da digne olujne gospodare. Ako je tako, gotov je. Ali hrabriji čovek bi se možda kockao s Dornom. Pridobije li Sunčevo koplje, ovaj rat može potrajati godinama. Zato nećemo više da vredamo Martele, iz bilo kog razloga. Dornjani su slobodni da idu, a ti ćeš izlečiti ser Gregora.“

I tako je Planina vrištao, dan i noć. Činilo se da lord Tivin Lanister može da zastraši čak i samog Stranca.

Dok se Džejmi penjao uz zavojite stepenice Kule belog mača, čuo je ser Borosa kako hrče u svojoj ćeliji. I ser Belonova vrata bila su zatvorena; noćas on čuva kralja, i sigurno će spavati čitavog dana. Osim Bluntovog hrlanja, u kuli je bilo veoma tiho. To je Džejmiju u sasvim odgovaralo. Moram da se odmorim. Prošle noći, posle plesa sa ser Adamom, bolovi su bili prejak za san.

Ali kada zakorači u ložnicu, u njoj zateče svoju sestru.

Stajala je kraj otvorenog prozora, gledajući preko zidina na more. Vetar sa zaliva vitlao je oko nje, priljubljujući joj haljinu uz telo tako da Džejmiju srce brže zakuca. Bela je bila, ta haljina, kao tapiserije na zidovima i draperije na njegovom krevetu. Vijugave šare od sličnih smaragda krasile su krajeve njenih rukava i u spiralama joj se spuštale niz grudi. Veći smaragd bili su smešteni u zlatnu paukovu mrežu koja joj je držala zlatnu kosu. Haljina je imala dubok izrez, koji joj je otkrivao ramena i dobar deo grudi. Prelepa je. Želeo je samo da je zagrlj.

„Sersei.“ Tiho zatvori vrata. „Zašto si ovde?“

„Kuda drugde da odem?“ Kada se okrenula ka njemu, u očima su joj bile suze. „Otac mi je jasno stavio do znanja da više nisam dobrodošla u Veću. Džejmi, hajde porazgovaraj s njim.“

Džejmi sklade plašt i obesi ga na kuku u zidu. „Svaki dan razgovaram s lordom Tivinom.“

„Moraš li da budeš tako tvrdoglav? On samo želi...“

„...da me natera na povlačenje iz Kraljeve garde i povratku u Livačku stenu...“

„To ne mora da bude tako strašno. I mene šalje nazad u Livačku stenu. Hoće da budem daleko kako bi on imao određene ruke s Tomenom. Tomen je *moj* sin, a ne njegov!“

„Tomen je kralj...“

„On je dečak! Preplašeni dečačić koji je video kako mu je rođeni brat ubijen na sopstvenoj svadbi. A sada mu govore kako *on* mora da se ženi. Devojka je dvostruko starija od njega i dvostruka udovica!“

On se spusti u stolicu, trudeći se da zaboravi na bol u mišićima. „Tireli su uporni. Ne vidim u tome ništa loše. Tomen je usamljen otkako je Mirsela otišla u Dornu. Voli kada je u društvu Margeri i njenih gospi. Neka se venčaju.“

„On je tvoj sin...“

„On je moja krv. Nikada me nije nazvao ocem. Baš kao ni Džofri. Hiljadu puta si me upozorila da ne pokušam nikakvo preterano zanimanje za njih.“

„Radi njihove sigurnosti! Kao i tvoje. Na šta bi ličilo da moj brat glumi oca kraljevoj deci? Čakbi i Robert možda posumnja.“

„Pa, on više ne može da sumnja.“ Robertova smrt još je ostavljala gorak ukus u Džejmijevim ustima. *Trebalo je da ga ubijem ja, a ne Sersei.* „Samo žalim što nije umro od moje ruke.“ *Dok sam ih još imao obe.* „Da mi je ubijanje kraljeva prešlo u naviku, kao što je on voleo da govori, mogao sam da te uzmem za ženu pred čitavim svetom. Nije me sramota što te volim, već samo zbog onoga što sam morao da uradim da bih to sakrio. Onaj dečaku Zimovrelu...“

„Jesam li ti ja rekao da ga gurneš kroz prozor? Da si otišao u lov kao što sam te preklinjala, ništa se ne bi desilo. Ali ne, ti si morao da me imaš, nisi mogao da sačekaš povratku grad.“

„Previše sam čekao. Bilo mi je muka da gledam Roberta kako se svake noći tetura u tvoj krevet, i da se stalno pitam neće li možda te noći odlučiti da ostvari bračna prava.“ Džejmi se iznenada priseti još nečega što ga je mučilo u vezi sa Zimovreiom. „Kejtlin Stark je u Brzorečju bila ubedena da sam ja poslao nekog zlikovca da preseče grlo njenom sinu. Da sam mu ja dao bodež?“

„To“, reče ona prezrivo. „Tirion me je pitao za to.“

„Bodež nije izmišljen. Ožiljci na šakama leđi Kejtlin bili su i te lako stvarni, pokazala mi ih je. Da nisi ti...?“

„O, ne budi smešan.“ Sersei zatvori prozor. „Da, nadala sam se da će dečakumreti. Kao i ti. Čak je i Robert mislio da je tako najbolje. Ubijamo konje kada slome nogu, i pse kada oslepe, ali smo preslabi da pružimo istu milost obogaljenoj deci“, to mi je rekao. I sam je tada bio slep, od pića.“ Robert? Džejmi je dovoljno dugo čuvao kralja da zna kako je Robert Barateon pijan govorio stvari koje bi sutradan besno poricao. „Bila si sama s Robertom kada je to rekao?“

„Ne misliš valjda da je to rekao Nedu Starku? Naravno da smo bili sami. Mi i deca.“ Sersei skinu mrežicu za kosu i stavi je na krevet, a onda rasu svoje zlatne uvojke. „Možda je Mirsela poslala tog čoveka s bodežom, šta kažeš?“

To je trebalo da bude rujanje, ali je pogodilo pravo u mem, smesta je shvatio Džejmi. „Nije Mirsela. Džofri.“

Sersei se namršti. „Džofri nije voleo Roba Starka, ali mu onaj mlađi ništa nije značio. I sam je bio tek dete.“

„Dete željno hvala od tog pijanca za koga si ga naterala da veruje da mu je otac.“ Javi mu se jedna



neprijatna misao. „Tirion zamalo nije umro zbog tog prokletog bodeža. Da je znao kako je sve Džofrijevo maslo, to bi možda bio razlog...“

„Nije me briga za *razlog*“, reče Sersei. „Nek svoje razloge ponese sa sobom u palao. Da si video kako je Džofri umro... *borio se*, Džejmi, borio se za svaki dah, ali kao da mu je neki zlobni duh stegao grlo. Iz očiju mu je izbijao takav užas... Kada je bio mali, trčao bi meni kada bi se uplašio ili povredio, i ja bih ga zaštitila. Ali te noći ništa nisam mogla da uradim. Tirion ga je ubio na moje oči, *a ja ništa nisam mogla da uradim*.“ Sersei pade na kolena pred stolicom i uze Džejmijevu šaku u svoje. „Džof je mrtav, a Mirsela je u Dorni. Samo mi je Tomen ostao. Ne smeš dozvoliti ocu da mi ga uzme. Džejmi, molim te.“

„Lord Tivin me nije pitao za dozvolu. Mogu da razgovaram s njim, ali me neće poslušati...“

„Hoće, ako pristaneš da napustiš Kraljevu gardu.“

„Neću da napustim Kraljevu gardu.“

Njegova sestra potisnu suze. „Džejmi, ti si moj vrlo vitez. Ne možeš da me napustiš kada si mi najpotrebniji! On mi otima sina, tera me... a ako ga ne sprečiš, otac će me prisiliti i da se ponovo udam!“

Džejmija to nije trebalo da iznenadi, ali ipak jeste. Te reči ga pogodiše jače od bilo kog udarca ser Adama Marbrenda. „Za koga?“

„Zar je bitno? Za ovog ili onog lorda. Za nekoga ko je ocu potreban. Nije me briga. Neću novog muža. Ti si jedini čovek koga želim u krevetu.“

„Onda mu to *i recil*!“

Ona povuče ruke. „Ponovo govoriš ludosti. Hoćeš opet da nas odvoje, kao onda kada nas je majka uhvatila kako se igramo? Tomen bi izgubio presto, Mirsela svoj brak... *želim* da ti budem žena, pripadamo jedno drugome, ali je to nemoguće, Džejmi. Mi smo brat i sestra.“

„Targarjeni...“

„Mi nismo Targarjeni!“

„Tiše“, reče on prezirivo. „Preglasna si, probudićeš moju zakletu braću. To ne smemo da dozvolimo, zar ne? Ljudi mogu saznati da si mi došla u posetu.“

„Džejmi“, zajeca ona, „zar ne vidiš da i *ja* to želim isto kao i ti? Svejedno za koga hoće da me udaju, ja tebe želim kraj sebe, tebe želim u svom krevetu, tebe želim u sebi. Među nama se ništa nije promenilo. Pusti me da ti dokažem.“ Ona mu diže tuniku i poče da razvezuje čaškiru.

Džejmi oseti kako se budi. „Ne“, reče, „ne ovde.“ Nilada to nisu radili u Kuli belog mača, pogotovo ne u odajama lorda zapovednika. „Sersei, ovo nije pravo mesto.“

„Užeo si me u obredištu. Ovo se ne razlikuje.“ Izvadila mu je kitu i nagnula se nad njom.

Džejmi je odgurnu patrljkom desne ruke. „Ne. Ne ovde, rekao sam.“ Natera sebe da ustane.

Na tren u njenim svetlim zelenim očima vide zbuđenost, a i strah. Onda ih potisnu bes. Sersei se sabra, ustade, popravi haljine. „Da li su ti u Harendvoru odsekli šaku ili muškost?“ Kada zatrese glavom, kosa joj se rasu po nagim belim ramenima. „Bila sam luda što sam došla. Nisi imao hrabrosti da osvetiš Džofrija, kako bi onda mogao da zaštitis Tomena? Reci mi, da Bauk pobije sve troje tvoje dece, da li bi te *to* kojim slučajem razgnevilo?“

„Tirion neće nauditi Tomenu i Mirseli. Još nisam siguran ni da je ubio Džofrija.“

Usta joj se besno zgrčiše. „Kako možeš da *izustiš* tako nešto? Posle svih njegovih pretnji...“

„Pretnje ništa ne znače. On se lune da je nevin.“

„O, on se *kune*, nije valj da? A kepci nilada ne lažu, to hoćeš da kažeš?“

„Mene ne laže. Kao što me ni ti ne bi slagala.“

„Ti velika zlatna budalo. Lagao te je hiljadu puta, baš kao i ja.“ Ona sakupi kosu i uze mrežicu s kreveta. „Misli šta hoćeš. Malo čudovište je u crnoj čeliji, i uskoro će mu ser Ilin odeći glavu. Možda ćeš hteti da je zadržiš za uspomenu.“ Hitro pogleda jastuk „Da te gleda dok spavaš sam u tom hladnom belom krevetu. Bar dok mu oči ne istrule.“

„Najbolje bi bilo da odeš, Sersei. Ljutiš me.“

„Oh, ljutiti bogalj. Baš strašno.“ Nasmeja se. „Šeta što lord Tivin nikada nije imao sina. Trebalo je da ja budem naslednik koga je želeo, ali nisam imala kitu. A kad smo već kod njih, najbolje da svoj u sklониš, brate. Izgleda prilično jedna i mala kad ti tako visi iz čakšira.“

Kada ona ode, Džejmi posluša njen savet, jednom rukom petljajući oko učkura. U fantomskim prstima osećao je snažan bol. *Izgubio sam šaku, oca, sina, sestru i ljubavnicu, a uskoro ću izgubiti i brata. A ipak mi svi govore da je kuća Lanistera pobedila u ovom ratu.*

Džejmi ogrnu plašt i spusti se u zajedničku odaju, gde nade ser Borosa Blunta kako pije vino. „Kada završiš s pićem, reci ser Lorasu da sam spreman da je vidim.“

Ser Boros je bio prevelika kukavica da uradi bilo šta drugo sem da ga prostreli pogledom. „Koga si spreman da vidiš?“

„Samo prenesi poruku Lorasu.“

„Razumem.“ Ser Boros iskapi čašu. „Razumem, lorde zapovedniče.“ Nije, međutim, mnogo žurio, ili je Viteza od Cveća bilo teško naći. Nekoliko sati je prošlo dok nisu stigli, vitki naočiti mladić i krupna ružna devica. Džejmi je sedeo sam u okrugloj sobi, dokono prelistavajući Belu knjigu. „Lorde zapovedniče“, reče ser Loras, „želeo si da vidiš Devicu od Oporja?“

„Jesam.“ Džejmi im levicom mahnu da pridu. „Pretpostavljam da si razgovarao s njom?“

„Kao što si mi naredio, moj gospodar.“

„J?“

Momak se nape. „Ja... možda se sve zaista desilo kao što ona tvrdi, ser. Da je to Stanisovo delo. Ne mogu biti siguran.“

„Varis mi laže da je zapovednik odbrane Krajoluja takođe stradao pod neobičnim okolnostima“, reče Džejmi.

„Ser Kortni Penrouz“, reče Brijena tužno. „Dobar čovek“

„Tvrđoglav čovek Jednog dana je stao na put kralju Zmajkama. Sledećeg je skočio s kule.“ Džejmi ustade. „Ser Lorase, kasnije ćemo još o ovome razgovarati. Ostavi Brijenu sa mnom.“

Devojčura izgleda ružno i nezgrapno kao i uvek shvati on kada ih Tirel ostavi. Neko ju je ponovo obukao u žensku odeću, ali joj je ta haljina mnogo bolje pristajala od užasne ružičaste krpe koju ju je Jarac naterao da nosi. „Plava ti dobro stoji, moja gospo“, primeti Džejmi. „Lepo ti se slaže s očima.“ *Stvarno ima čudesne oči.*

Brijena pogleda sebe, uzrujana. „Obrednica Donisa je postavila prslučić, da mu da taj oblik. Rekla je da si me pozvao.“ Zadržala se kraj vrata, kao da namerava svakog časa da pobeogne. „Izgledaš...“

„Drugačije?“ Uspe nelako da se osmehe. „Više mesa na rebrima i manje vašaka u kosi, to je sve. Patrljak je isti. Zatvori ta vrata i dodi ovamo.“

Ona ga posluša. „Beli plašt...“

„...nov je, ali sam siguran da ću ga brzo uprljati.“

„Nisam to... htela sam da ti kažem kako ti dobro stoji.“

Približila mu se, oprezno. „Džejmi, stvarno si mislio ono što si rekao „, ser Lorasu? O... o kralju

Renliju, i senci?\*

Džejmi slegnu ramenima. „Renlija bih ubio da sam ga sreo u bici, zašto bi me bilo briga ko mu je prezeao vrat?\*

„Rekao si da imam časti...“

„Ja sam prokleti Kraljeubica, sećaš se? Kada ja kažem da si ti časna, to je kao kada ti kurva jamči za devičanstvo.“ Nasloni se i pogleda je. „Čelična Cevanica se vraća na sever da odvede Arju Stark Ruzi Boltonu.“

„Dao si je *njemu?*“ - kriknu ona nesrećno. „Zakleo si se leđi Kejtlin...“

„Sa mačem pod grlom, ali nema veze. Leđi Kejtlin je mrtva. Ne bih mogao da joj vratim kćeri čak ni da ih imam. A devojčica koju je moj otac poslao sa Čeličnom Cevanicom nije Arja Stark“

„*Nije* Arja Stark?\*

„Čula si me. Moj gospodar otac je našao neku mršavu malu severnjakinju, manje-više istog uzrasta i manje-više iste boje kose. Obukao ju je u belo i sivo, dao joj srebrnog vulka da ga zakači na plašt i poslao je da se uda za Boltonovo kopile.“ Diže patrljak i upre ga u nju. „Hteo sam to da ti kažem pre nego što odgalopiraš da je spaseš i izgubiš glavu bez valjanog razloga. Nisi baš sasvim nevešta s mačem, ali nisi ni dovoljno dobra da sama savladaš dve stotine ljudi.“

Brijena zavrte glavom. „Kada lord Bolton sazna da mu je tvoj otac platio krivotvorenim novčićem...“

„O, zna on to dobro. *Lanisteri lažu*, sećaš se? Svejedno je, ta devojka će mu sasvim dobro poslušiti. Ko će reći da ona *nije* Arja Stark? Svi njeni najbliži su mrtvi, osim sestre, koja je nestala.“

„Zašto mi sve to govoriš ako je istina? Izdajesh mi tajne svog oca.“

*Desničine tajne*, pomisli on. *Ja više nemam oca.* „Ja plaćam svoje dugove kao svako dobro lavče. Obećao sam leđi Starknjene kćeri... a jedna od njih je još živa. Moj brat možda zna gde je, ali ako je tako, neće to da kaže. Sersei je ubedena da mu je Sansa pomogla da ubije Džofrija.“

Devojučurina usta se tvrdoglavo stegnuše. „Neću poverovati da je ta nežna devojčica trovačica. Leđi Kejtlin je rekla da je njeno srce puno ljubavi. Kriv je tvoj brat. Ser Loras mi je rekao da je održano suđenje.“

„Zapravo dva suđenja. Izneverile su ga i reči i mačevi. Krvavo zamešateljstvo. Jesi li gledala sa svog prozora?\*

„Moja ćelija gleda na more. Ali sam čula vik.“

„Princ Oberin je mrtav, ser Gregor Klegani leži na samrti, a Tirion stoji osuđen pred očima bogova i ljudi. Drže ga u crnoj ćeliji, do dana pogubljenja.“

Brijena ga pogleda. „Ne veruješ da je on kriv.“

Džejmi joj se hladno osmehnu. „Vidiš, devojučuro? Predobro se poznajemo. Tirion je želeo da bude ja otkako je načinio svoj prvi korak, ali nikada ne bi ponovio moje kraljeubistvo. Džofrija je ubila Sansa Stark. Moj brat čuti da bi je zaštitio. S vremena na vreme ga spopadaju ti napadi viteštva. Prethodni ga je koštao nosa. Ovog puta će mu otići glava.“

„Ne“, reče Brijena. „To nije bila kći moje gospe. To nije moguće.“

„Evo tvrdoglave i glupe devojučure koju u tako dobro pamtim.“

Ona pocrvene. „Zovem se...“

„Brijena od Oporja.“ Džejmi uzdahnu. „Imam dar za tebe.“ Zavuče ruku ispod stolice lorda Zapovednika i izvadi ga, umotanog u grimizni somot.

Brijena pride svežnju kao da će je ugristi, pruži ogromnu pegavu šaku i diže jedan kraj platna.

Rubini zaiskriše na svetlu. Ona oprezno diže blago, stegnu prste oko kožnog balčaka i lagano isula mač iz korica. Nabori u čeliku zasjaše krvavo i crno. Zrak odbijenog svetla crveno kliznu uz oštricu. „Ovo je valirijski čelik? Nikada nisam videla takve boje.“

„Ni ja. Nekada sam bio spreman da dam desnu ruku za takav mač. Sada izgleda da sam to i uradio, tako da je mač na mene protraćen. Uzmi ga.“ Pre nego što je mogla i da pomisli da odbije, on nastavi. „Tako dobar mač mora imati ime. Bilo bi mi zadovoljstvo da ga nazoveš Zavetnik. Još nešto. Mač ima i cenu.“

Lice joj se smračí. „Rekla sam ti, nikada neću služiti...“

„...tako gnusna stvorenja kao što smo mi. Da, sećam se. Saslušaj me, Brijena. Oboje smo se zakleli zbog Sansa Starka. Sersei namerava da je nađe i ubije, gde god da se sakrila...“

Brijenino neugledno lice se izobličí od gneva. „Ako veruješ da bih naudila kćeri moje gospe radi jednog mača, ti...“

„Saslušaj me“, prasnú on, besan zbog njenih pretpostavki. „Hoću da ti prva nađeš Sansu, i odveđeš je nekad na sigurno. Kako bismo inače nas dvoje ispunili naše glupe zavete dragocenoj i mrtvoj leđi Kejtlin?“

Devojčura zatrepta. „Misli... misli sam...“

„Znam šta si *misli*la.“ Iznenada, Džejmiju se smučí da je gleda. *Bleji kao prokleta ovca*. „Posle smrti Neda Starka, njegov veliki mač dat je kraljevju pravdi“, reče joj. „Ali moj otac je smatrao da je tako plemenito sečivo previše dobro za običnog glavoseču. Dao je ser Ilinu novi mač, a Led je pretopio i prekovao. Bilo je dovoljno metala za dva nova sečiva. Ti držiš jedno. Tako ćeš braniti kćer Neda Starka njegovim ličnim čelikom, ako ti je to zbog nečega bitno.“

„Ser, dugujem... dugujem ti izvi...“

On je preseče. „Uzmi prokleti mač i odlazi dok se nisam predomislio. U štali je jedna rida kobila, jednako ružna kao i ti, ali malo bolje dresirana. Juri Čeličnu Cevanicu, traži Sansu ili odjaši kući na svoje safirno ostrvo, meni je svejedno. Neću više da te vidim.“

„Džejmi...“

„Kraljeubico“, podseti je on. „Najbolje da upotrebiš taj mač da pročačkaš sebi uši, devojčuro. Završili smo.“

Tvrdoglava, istrajavala je. „Džofri je bio tvoj...“

„Moj kralj. Toliko o tome.“

„Kažeš da ga je Sansa ubila. Zašto je onda štitiš?“

*Zato što Džofri nije bio više od štrcanja semena u Serseinu pičku. I zato što je zaslužio da umre.* „Ja sam uzdizao kraljeve i rušio ih. Sansa Stark mi je poslednja prilika da steknem čast.“ Džejmi se slabašno osmehnu. „Osim toga, kraljeubice bi trebalo da pomažu jedni drugima u nevolji. Hoćeš li počí već jednom?“

Njena krupna šaka se čvrsto stegnu oko Zavetnika. „Hoću. I naći ću devojku i zaštititi je. Zbog njene gospe majke. I zbog tebe.“ Ukočeno se pokloní, okrenu u mestu i ode.

Džejmi je sedeo sam za stolom dok su senke puzale preko sobe. Kada se mrak zgusnu, on upali sveću i otvori Belu knjigu na svojoj strani. Pero i mastilo nađe u fioci. Ispod poslednjeg retka koji je napisao ser Baristan, on nespretnim rukopisom, koji bi možda služio na čast nekom šestogodišnjaku koga meštar uči prvim slovima, napisao:

Porazio ga u Šapatovoj šumi Mladi Vuk Rob Stark u Ratu pet kraljeva. Bio sužanj u Brzorečju i pušten u zamenu za neispunjeno obećanje. Ponovo ga zarobili Hrabri drugari, i osaktili po naredenju

Varga Houta, svog kapetana, desnicu mu odseklo sečivo Zola Debelog. Bezbedno ga vratila u Kraljevu Luku Brijena, Devica od Oporja.

Kada je završio, više od tri četvrtine njegove strane još je trebalo ispuniti, između zlatnog lava na grimiznom štitu pri vrhu i praznog belog štita u dnu. Ser Džerold Hajtauer je započeo njegovu povest, ser Baristan Selmi ju je nastavio, ali će ostatak Džejmi Lanister morati da napiše sam. Od sada će moći da piše šta god poželi.

Šta god poželi...

# DŽON

Vetar je divlje duvao sa istoka, tako snažan da se teški kavez ljuljao od njegovih naleta. Zavijao je uz Zid, odbijao se od leđa i obmotavao Džonov plašt oko rešetaka. Nebo je bilo sivo i mutno, sunce tek bleđa svetla mrlja iza oblaka. Na suprotnom kraju bojišta video je svetlucanje hiljadu logorskih vatri, ali su njihova svetla delovala sitno i bespomoćno protiv takvog mraka i hladnoće.

*Sumoran dan. Džon Snežni stegnu šipke rukama u rukavicama i čvrsto se uhvati kada vetar ponovo nalete na kavez. Kada pogleda pravo dole, kraj nogu, zemlja je nestala u senci, kao da ga spuštaju u neku jamu bez dna. Pa, i smrt je neka vrsta jame bez dna, pomisli, a kada se današnji dan završi, moje ime će zauvek biti u senci.*

Kopilad se radaju iz požude i laži, govorili su ljudi; priroda im je bludna i izdajnička. Nekada je Džon nameravao da im dokaže kako greše, da pokaže svom gospodaru ocu da možda biti jednako dobar i odan sin kao Rob. *To sam upropastio.* Rob je postao kralj i junak; ako Džona uopšte budu pamtili, pamtiće ga kao izdajnika, verolomnika i ubicu. Bilo mu je drago što lord Edard nije živ da vidi njegovu sramotu.

*Trebalo je da ostanem u onoj pećini s Igrit. Ako postoji život posle ovog, nadao se da će moći to da joj kaže. Izgrebaće mi lice kao onaj orao, i prokleti me što sam kukavica, ali ću joj ipak to reći.* Napeo je desnicu, kao što ga je učio meštar Emon. Ta navika je postala deo njega, a prsti će morati da mu budu spremni da bi imao bilo kakvih izgleda da ubije Mensa Rajdera.

Izvukli su ga tog jutra, nakon četiri sata u ledu, zaključanog u ćeliji pet stopa visokoj, širokoj i dugačkoj, preniskoj da stoji, preuskoj da se pruži na leđima. Kućeupravitelji su odavno otkrili da hrana i meso duže traju u ledenim ostavama uklesanim u podnožje Zida... ali ne i zatvorenici. „Umrećeš unutra, lorde Snežni“, rekao je ser Aliser pre nego što je zatvorio teška drvena vrata, i Džon mu je poverovao. Ali tog jutra su došli i ponovo ga izvadili, i odveli ga, sveg u drhtavici i grčevima, nazad u Kraljevju kulu, da ponovo stane pred Dženosa Slinta i njegove podvoljke.

„Stari meštar kaže da ne mogu da te obesim“, objavi Slint. „Pisao je Koteru Hridnom, pa je čak imao petlju i da mi pokaže pismo. Kaže da nisi izdajnik.“

„Emon je predugo živeo, moj gospodaru“, uveri ga ser Aliser. „Um mu se zamračio kao i vid.“

„Tako je“, reče Slint. „Slepac s lancem oko vrata, šta on misli ko je?“

*Emon Targarjen, pomisli Džon, sin jednog kralja, brat jednog kralja i čovek koji je mogao da bude kralj. Ali nije rekao ništa.*

„Ipak“, каза Slint, „neću da se priča kako je Dženos Slint nepravedno obesio čoveka. Neću. Odlučio sam da ti dam još jednu priliku da dokažeš kako si veran koliko tvrdiš, Džone Snežni. Poslednju priliku da izvršiš svoju dužnost, da!“ Ustade. „Mens Rajder hoće da pregovara sa nama. Zna da više nema izgleda na uspeh, sada kada je Dženos Slint stigao, pa hoće da priča, taj Kralj s one strane Zida. Ali on je kukavica, i neće da dođe ovamo. Sigurno zna da bih ga obesio. Obesio bih ga za noge s vrha Zida, konopcem dvesta stopa dugačkim! Ali neće da dođe. Traži da mi njemu pošaljemo izaslanika.“

„Šaljemo tebe, lorde Snežni.“ Ser Aliser se osmehnu.

„Mene.“ Džonov glas beše bezizražajan. „Zašto mene?“

„Ti si jahao sa tim divljanima“, reče Torn. „Mens Rajder te poznaje. Tebi će verovatno više da veruje.“

To je bilo tako suludo da je Džonu došlo da se nasmeje. „Sve ste pogrešno shvatili. Mens je od

početka sumnjao u mene. Ako se ponovo pojavim u logoru sa crnim plaštom i govorim u ime Noćne straže, znače da sam ga izdao.“

„Tražio je izaslanika, i mi ćemo mu ga poslati“, reče Slint. „Ako si prevelika kukavica da se suočiš s tim izdajničkim kraljem, možemo da te vratimo u ledenu ćeliju. Ovog puta, mislim, bez krzana. Da.“

„Nema potrebe za tim, moj gospodar“, reče ser Aliser. „Lord Snežni će uraditi sve što tražimo. On hoće da nam dokaže kako nije izdajnik. Hoće da dokaže kako je odani čovek Noćne straže.“

Torn je mnogo pametniji od Slinta, shvati Džon; sve je to smrdelo na njega. Uхватili su ga u zamku. „Poći ću“, reče odsečnim, hladnim glasom.

„Moj gospodar“, podseti ga Dženos Slint. „Obraćaćeš mi se sa...“

„Poći ću, moj gospodar. Ali grešiš, moj gospodar. Šalješ pogrešnog čoveka, moj gospodar. Mens hoće se razbesniti čim me bude video. Moj gospodar bi imao bolje izgleda da uslovi budu prihvaćeni...“

„Uslovi?“ Ser Aliser se zaklota.

„Dženos Slint ne nudi uslove divljačkim hordama, lorde Snežni. Ne, on to ne radi.“

„Ne šaljem te da pričaš s Mensom Rajderom“, reče ser Aliser. „Šaljemo te da ga ubiješ.“

Vetar je zviždao kroz rešetke, i Džon Snežni zadrhta. Noga ga je bolela, kao i glava. Nije bio u stanju ni maće da ubije, ali je ipak bio tu. *Zamka ima zube*. Pošto je meštar Emon uporno tvrdio da je Džon nevin, lord Dženos se nije usudio da ga ostavi u ledu da umre. Ovo je bilo bolje. „Naša čast ne znači ništa više od naših života, sve dok je kraljevstvo bezbedno“, rekao je Korin Polušaka u Ledenkandžama. To mora da zapamti. Bez obzira na to hoće li ubiti Mensa ili samo neuspešno pokušati, slobodni narod ga neće poštediti. Čak je i dezerterstvo nemoguće, ako bi to poželeo; za Mensa je on bio dolazani lažov i izdajnik.

Kada se kavez uz trzaj zaustavio, Džon skoči na zemlju i olabavi Dugačku kandžu u koricama. Kapija je bila nekoliko koraka levo od njega, još zaprečena ruševinama kornjače, u kojoj je trulio mamut. Bilo je i drugih leševa, razbacanih između razbijenih buradi, stvrdnute smole i pojaseva spaljene trave u senci Zida. Džon nije želeo tu da se zadržava. Uputio se divljanskom logoru, kraj tela mrtvog džina kome je glavu razbila stena. Gavran je ključao mozak iz džinovske smrskane lobanje. Digao je glavu dok je Džon prolazio. „Sneg“, graknu na njega. „Snežni, dneog.“ Onda raširi krila i odlete.

Čim je krenuo, iz divljanskog logora izroni usamljeni jahač i krenu ka njemu. Pitaو se da li to Mens dolazi da pregovara na ničijoj zemlji. *Zhog toga bi moglo da bude lakše, mada lako neće biti nigde*. Ali kada se razdaljina između njih smanji, Džon vide da je konjanik nizak i širok, sa zlatnim grivnama što su svetlucale oko debelih ruku i belom bradom što se širila preko širokih grudi.

„Ha!“ - zagrme Tormund kada se susretoše. „Vrana Džon Snežni. Bojao sam se da te više nećemo videti.“

„Nisam znao da se ti ičega bojiš, Tormunde.“

Na to se divljanin islezi. „Dobro rečeno, momče. Vidim da ti je plašt crn. Mensu se to neće dopasti. Ako si došo da ponovo promeniš strane, najbolje bi ti bilo da se odma' vraćaš na taj svoj Zid.“

„Poslali su me da pregovaram sa Kraljem s one stranu Zida.“

„Pregovaraš?“ Tormund se nasmeja. „E, to je dobra reč. Ha! Mens hoće da priča, to je istina. A' ne bi' reko da 'oće da priča s tobom.“

„Mene su poslali.“

„To vidim. Onda bolje da podeš. 'Oćeš da jašeš?“

„Mogu da hodam.“

„Ovde ste nam se žestoko suprotstavili.“ Tormund okrenu svog konjića natrag prema divljanskom logoru. „Ti i tvoja braća. To ti priznajem. Dve stotine mrtvih i tuce džinova. Sam Mag je ušao u tu vašu kapiju, i iz nje nije izašao.“

„Poginuo je od mača hrabrog čoveka po imenu Donal Noji.“

„E? On je bio neki veliki lord, taj Donal Noji? Neki vaš sjajni vitez u čeličnim gaćama?“

„Kovač. Imao je samo jednu ruku.“

„Jednoruki kovač je ubio Moćnog Maga? Ha! Tu bitku je valjalo videti. Mens će o njoj da speva pesmu, pazi šta ti kažem.“ Tormund skide mešinu za vođu sa sedla i izvuče čep. „Ovo će nas malo zagrejati. Za Donala Nojija i Moćnog Maga.“ Otpi i pruži je dole Džonu.

„Za Donala Nojija i Moćnog Maga.“ Mešina je bila puna medovine, ali tako jake medovine da Džonu oči zasuziše, a grudima mu zgmizаше vatreni pipci. Posle ledene ćelije i hladnog spuštanja u kavezu, toplota mu je dobro došla.

Tormund uze mešinu nazad i otpi još jedan dugačak gutljaj, a onda obrisa usta. „Magnar od Tena se zakleo da će nam otvoriti kapiju, tako da ćemo moći kroz da ušetamo uz pesmu. Hteo je da sruši čitav Zid.“

„Srušio je jedan deo“, laza Džon. „Pravo sebi na glavu.“

„Ha!“ - reče Tormund. „Pa, meni se taj Šir nikada nije dopado. Kada čovek nema ni bradu ni kosu ni uši, nemaš za šta da ga ufatiš ako se pobijete.“ Nije davao konju da ubrza, da bi Džon mogao da hrama pored njega. „Šta ti se desilo s nogom?“

„Strela. Igritina, mislim.“

„To ti je prava žena. Jednog dana te ljubi, sledećeg te kiti strelama.“

„Mrtva je.“

„E?“ Tormund tužno odmahnu glavom. „Šteta. Da sam deset godina mlađi, sam bi je oto. Ona njena kosa! Pa, najvrelije vatre najbrže sagore.“ Diže mešinu medovine. „Za Igrit, poljubljenju vatrom!“ Otpi dugačak gutljaj.

„Za Igrit, poljubljenju vatrom“, ponovi Džon kada mu Tormund vrati mešinu. Njegov gutljaj beše još duži.

„Ti si je ubio?“

„Moj brat.“ Džon nikada nije saznao koji, i nadao se da nikada neće ni saznati.

„Vi proklete vrane.“ Tormundov glas je bio grub, ali začudo ujedno i blag. „Onaj Dugokoplje mi je oto čer. Mundu, moju malu jesenju jabuku. Uzo ju je pravo iz mog šatora, ispred nosa njene četvorice braće. Toreg je sve prespavo, klipan onaj, a Torvind... pa, Torvind Pitomi, to je sve što o njemu treba reći, je l' tako? Klinci su mu se, međutim, suprotstavili.“

„A Munda?“ - upita Džon.

„Ona je moja krv“, reče Tormund ponosno. „Razbila mu je usnu i odgrizla mu pola uva, a čujem da na ledima ima toliko ogrebotina da ne može da nosi plašt. Ipak joj se prilično dopada. A zašto i ne bi? Znaš, on se ne bori nikakvim kopljem. Nikada i nije. Pa šta misliš, zašto je dobio to ime? Ha!“

Džon je morao da se nasmeje. Čak i sada, čak i tu. Igrit je volela Rika Dugokoplje. Nadao se da je našao sreću sa Tormundovom Mundom. Da bar neko i negde nađe nekakvu sreću.

„Ništa ti ne znaš, Džone Snežni“, rekla bi mu Igrit. *Znam da ću umreti*, pomisli on. *Bar to znam, ako ništa drugo.* „Svi ljudi umiru“, skoro da je mogao da je čuje, „kao i žene, i sve zveri što lete ili plivaju ili trče. Kod smrti nije bitno *kada* Džone Snežni, već *kako*.“ *Lako je tebi to da kažeš, uzvрати joj on u mislima. Umrla si hrabro, u bici, jurišajući na neprijateljski zamak. Ja ću umreti kao izdajnik i ubica. A*



ni smrt mu neće biti brza, osim ako ne stigne od Mensovog mača.

Uskoro se nadoše između šatora. Bio je to uobičajeni divljanski logor; razbacani metež logorskih vatri i jama za pišanje, dece i koza što slobodno lutaju, ovaca što bleje među drvećem, konjskih koža olačanih da se suše. Nije bilo nikakvog plana, nikakvog reda, nikakve odbrane. Ali su na sve strane bili muškarci i žene i životinje.

Mnogi se na njega nisu osvrtni, ali na svakoga ko se bavio svojim poslom dolazilo je desetoro koji su zastali da zure; deca što su čučala kraj vatri, starice u kolicima koja su vulki psi, pećinski ljudi obojenih lica, ratnici sa zrnjama i odsećenim glavama naslikanim na štitovima, svi su se okretali da ga pogledaju. Džon vide i kopljanice, duge kose su im vijorile na mirisnom vetru što je uzdisao između drveća.

Ovde nije bilo pravih bregova, ali je Mensov beli krzneni šator podignut na maloj kamenoj uzvisini, na samom obodu šume. Kralj s one strane Zida čekao je pred njim, a otrcani crveno-crni plašt igrao mu je na vetru. S njim je bila i Psoglava Harma, vide Džon, vratila se sa lažnih napada i prepada po Zidu, a Varamir Šest Koža takođe, u pratnji svog crnog risa i dva vitka siva vuka.

Kada videše koga je poslala Straža, Harma okrenu glavu i pljunu, a jedan od Varamirovih vukova iskezi zube i zareža. „Mora da si mnogo hrabar ili mnogo glup, Džone Snežni“, reče Mens Rajder, „što nam se vraćaš sa crnim plaštom.“

„Šta bi drugo mogao da nosi čovek Noćne straže?“

„Ubij ga“, reče Harma. „Vrati njegovo telo u onom njihovom kavezu i reci im da nam pošalju nekog drugog. Uzeću njegovu glavu za barjak. Izdajnik je gori od psa.“

„Upozorio sam te da je neiskren.“ Varamirov glas bio je blag, ali je njegov ris gladno gledao Džona skupljenim sivim očima. „Nikada mi se nije dopado njegov miris.“

„Uvuci kandže, zverostvore.“ Tormund Džinoubica skoči s konja. „Momak je došo da čuje. Pipneš li ga, možda ima i da dobijem plašt od crnog risa koji sam oduvek teo da imam.“

„Tormund Vranoljub“, podsmehnu se Harma. „Ti si samo veliki hvalisavac, starče.“

Zverobraz je bio sivog lica, pogrbljenih ramena i čelav, miš od čoveka s vučjim očima. „Kada jednom konj navikne na sedlo, svaki čovek može da ga jaše“, reče on tihim glasom. „Kada se zver jednom spoji sa čovekom, svaki zverobraz može u nju da uđe i da je jaše. Orel je venuo u perju, tako da sam uzeo orla za sebe. Ali spajanje ide u oba pravca, vargo. Orel sada živi u meni, i šapuće mi koliko te mrzi. A ja mogu da letim visoko iznad Zida i gledam orlovskim očima.“

„Tako da znamo“, reče Mens. „Znamo koliko vas je malo bilo kada ste zaustavili kornjaču. Znamo koliko ih je stiglo iz Morobdije. Znamo kako su vam se zalihe smanjile. Smola, ulje, strele, koplja. Nemate više čak ni stepenice, a onaj kavez ne može mnogo da ponese. Znamo. A sada i vi znate da znamo.“ Otvorio je ulaz u šator. „Uđi. Vi ostali, sačekajte napolju.“

„Šta, čak i ja?“ - upita Tormund.

„Posebno ti. Uvek.“

Unutra je bilo toplo. Vatricica je gorela ispod rupe za dim, a mangale su se dimile kraj gomile krzna na kojima je ležala Dala, bleđa i oznojena. Sestra ju je držala za ruku. Val, priseti se Džon. „Bilo mi je žao kada je Jari pao“, reče joj on.

Val ga pogleda bleđosivim očima. „Uvek se prebrzo penjao.“ Bila je jednako lepa kao što ju je pamtio, krhka, punih grudi, graciozna čak i dok je mirovala, sa visokim istaknutim jagodicama i gustom pletenicom kose boje meda, koja joj je padala do struka.

„Dalino vreme se bliži“, objasni Mens. „Ona i Val će ostati. Znaj u šta ću reći.“

Džonovo lice je bilo mirno kao led. *Dovoljno je pogano ubiti čoveka u njegovom šatoru na pregovorima. Moram li da ga ubijem ispred žene dok im se dete rađa? Stegnu prste desne šake. Mens nije nosio oklop, ali mu je mač bio u koricama na levom boku. A u šatoru je bilo i drugog oružja, bodeža i noževa, luki i tobolac strela, koplje bronzane glave što je ležalo kraj velikog crnog...*

...roga.

Džon zadržao dah.

Ratni rog, prokleti veliki ratni rog.

„Da“, reče Mens. „Rog zime, u koji je Joramun jednom dunuo da probudi džinove iz zemlje.“

Rog beše ogroman, osam stopa duž krivine, a na širem kraju dovoljno velik da je mogao u njega da zavuče ruku do lakta. *Ako je rog od divljeg bivola, onda je to bio najveći divlji bivo koji je ikada živeo. Prvo je pomislio da je rog oklovan bronzom, ali kada se približi, shvati da su okovi zlatni. Staro zlato, više smeđe nego žuto, sa urezanim runama.*

„Jgrit mi je rekla da niste našli rog.“

„Misliš da samo vrane umeju da lažu? Prilično si mi se dopao za jedno kopile... ali ti nikada nisam verovao. Čovek mora da zasluži moje poverenje.“

Džon ga pogleda. „Ako si sve vreme imao Rog Joramunov, zašto ga nisi upotrebio? Zašto si gradio kornjače i slao Tenjane da nas pobiju na spavanju? Ako ovaj rog radi sve što pesme kažu, zašto samo ne duneš u njega i ne okončaš sve?“

Dala mu je odgovorila, Dala u odmakloj trudnoći, koja je ležala na gomili krzna iza mangala. „Mi slobodni ljudi znamo mnogo onog što ste vi klepavci zaboravili. Ponekad prečica nije najsigurniji put, Džone Snežni. Rogati gospodar je jednom rekao da je čarobništvo mač bez balčaka. Nema načina da ga sigurno zgrabiš.“

Mens prede rukom preko krivine velikog roga. „Niko ne ide u lov sa samo jednom strelom u tobolcu“, reče. „Nadao sam se da će Stir i Jari iznenaditi tvoju braću i otvoriti nam kapije. Odukao sam vašu posadu pomoću lažnih napada. Bouen Marš je progutao taj mamac, baš kao što sam znao da hoće, ali se tvoja družina bogalja i siročadi pokazala tvrdoglavijom nego što sam očekivao. Međutim, nemoj misliti da ste nas zaustavili. Vas je premalo, a nas previše. Mogao bih da nastavim ovaj napad a ipak pošaljem deset hiljada ljudi da pređu Zaliv foka na splavovima i napadnu Istočnu Morobdiju s leđa. Mogao bih da izvršim i juriš na Kulu senki, znam prilaze bolje od bilo kog živog čoveka. Mogao bih da pošaljem ljude i mamute da otkopaju kapije kod zamkova koje ste napustili, i to kod svih istovremeno.“

„Zašto to onda ne uradiš?“ Džon je tada mogao da isuče Dugačku kandžu, ali je htio da čuje šta divljanin ima da kaže.

„Krv“, reče Mens Rajder. „Pobedio bih na kraju, da, ali bih zbog vas iskrvario, a moj narod je dovoljno krvario.“

„Gubici vam nisu bili tako veliki.“

„Od vaših ruku nisu.“ Mens je proučavao Džonovo lice. „Video si Pesnicu Prvih ljudi. Znaš šta se tamo desilo. Znaš sa čime smo suočeni.“

„Tudini...“

„Sve su jači kako dani postaju kraći a noći hladnije. Prvo te ubijaju, a onda šalju tvoje mrtve protiv tebe. Džinovi nisu uspeali da im se suprotstave, ni Tenjani, klanovi sa ledene reke, Rogonozi.“

„Ni ti?“

„Ni ja.“ U tom priznanju bilo je besa, i gorčine prejake za reči. „Rejmun Crvenobrađi, Bel Bard,

Gendel i Gorn, Rogati gospodar, svi su krenuli na jug da osvajaju, ali sam ja došao podvijenog repa da se sakrijem iza vašeg Zida.“ Ponovo dodirnu rog. „Ako dunem u Rog zime, Zid će pasti. Tako bar tvrde pesme. Među mojim ljudima ima onih koji ne žele ništa više od toga...”

„Ali kada jednom Zid padne“, reče Dala, „šta će zaustaviti Tuđine?“

Mens je toplo pogleda. „Mudru sam ženu našao. Pravu kraljicu.“ Vratu se Džonu. „Idi natrag i reci im da otvore kapiju i puste nas da prodemo. Ako to urade, daću im rog i Zid će ostati da stoji do kraja vremena.“

*Da otvore kapiju i puste ih da prođu.* Lako je to reći, ali šta će biti posle? Džinovi koji logoruju u ruševinama Zimovrela? Ljudožderi u Vučjoj šumi, pseće zaprege koje jure preko mogila, slobodni narod koji krade kćeri brodograditelja i draguljara iz Belih sidrišta i ribarskih žena sa Kamene obale? „Jesi li ti pravi kralj?“ - upita Džon iznenada.

„Nikada nisam imao krunu na glavi, a nisam ni seo na neki prokleti presto, ako me to pitaš“, odgovori Mens. „Poreklo mi je nisko da nema niže, nijedan obrednik mi nikada nije namazao glavu uljima, nemam nijedan zamač, a kraljica mi nosi krzno i jantar, a ne svilu i safire. Svoj sam megdandžija, svoja luda, svoj harfista. Čovek ne postaje Kralj s one strane Zida zato što mu je to bio i otac. Slobodni narod neće slediti ime, niti ih je briga koji se brat rodio prvi. Pratiće borce. Kada sam otišao iz Kule senki, postojala su petorica ljudi za koje se govorkalo da će pokušati da se domognu kruna. Tormund je bio jedan, magnar drugi. Ostalu trojicu sam ubio kada su mi jasno pokazali da će se radije boriti nego da me slede.“

„Neprijatelje možeš da ubijaš“, reče Džon jednostavno, „ali možeš li da vladaš svojim prijateljima? Ako pustimo tvoj narod da prođe, hoćeš li biti dovoljno snažan da ih nateráš da poštuju kraljev mir i zakone?“

„Čije zakone? Zakone Zimovrela i Kraljeve Luke?“ Mens se nasmeja. „Kada budemo hteli zakone, sami ćemo napisati svoje. Možete da zadržite i svoju kraljevu pravdu i kraljeve poreze. Nudim vam rog, a ne našu slobodu. Nećemo kleknuti pred vama.“

„Šta ako ponudu odbijemo?“ Džon nije sumnjao da će tako biti. Matori Medved bi bar možda saslušao, mada bi teško pustio trideset ili četrdeset hiljada divljana u Sedam kraljevstava. Ali Aliser Torn i Dženos Slint će odmah odbaciti taj predlog.

„Ako odbijete“, reče Mens Rajder, „Tormund Džinoučica će dunuti u Rog Zime za tri dana, u zoru.“

Mogao je da odnese poruku u Crni zamač i kaže im za rog, ali ako ostavi Mensa u životu, lord Dženos i ser Aliser će to dočekati kao dokaz da je izdajnik. Hiljadu misli prolete Džonu kroz glavu. *Ako bih uništio rog, ako bih ga sada smrskao...* ali pre nego što stiže da razvije tu misao, ču dubok zov nekog drugog roga, prigušen debelim zidovima šatora. I Mens ga ču. Namršten, on ode do vrata. Džon pode za njim.

Ratni rog je napolju bio glasniji. Njegov zov je uznemirio divljane. Trojica Rogonoga protrčeaše kraj njih, noseći dugačka koplja. Konji su njistali i frktali, džinovi urlali na Starom jeziku, a čak su se i mamuti uznemirili.

„Jzvidnički rog“, reče Tormund Mejsu.

„Nešto dolazi.“ Varamir je sedeo prekrštenih nogu na napola smrznutoj zemlji, a njegovi vulkovi su ga nemirno obilazili. Preko njih kliznu senka, i Džon diže pogled da vidi orlova plavosiva krila. „Dolaze, sa istoka.“

*Kada mrtvi hodaju, zidovi i kolje i mačevi ne znače ništa, priseti se on. Protiv mrtvih se ne možeš*

boriti, *Džone Snežni. Niko to ne zna bolje od mene*

„Tuđini?“ - upita Džon.

Mens odmahnu glavom. „Tuđini nikada ne dolaze po danu.“ Zaprege su kloparale preko čistine ispod zida, prepune ratnika koji su mahali kopljima od naoštrene kosti. Kralj zastenja. „Kuda sad to oni misle da idu? Kvene, vračaj te budale tamo gde im je mesto. Neka mi neko dovede konja. Kobilu, ne pastuva. I oklop.“ Mens sumnjičavo pogleda u Zid. Na vrhu su stajali slammati vojnici, načičkani strelama, ali nije bilo znaka nikakve aktivnosti. „Harma, nek tvoji ratnici uzjašu. Tormunde, nadi sinove i daj mi trostruki stroj kopljanika.“

„Dobro“, reče Tormund i ode.

Šitni, neugledni zverobraz sklopi oči i reče: „Vidim ih. Dolaze uz potoke i životinjskim stazama...“

„Ko?“

„Ljudi. Ljudi na konjima. Ljudi u čeliku i ljudi u crnom.“

„Vrane.“ Mens je tu reč izrekao kao kletvu. Okrenu se Džonu. „Misle li moja bivša braća da će me uhvatiti puštenih čakšira ako me napadnu dok pregovaramo?“

„Ako su planirali napad meni o njemu ništa nisu rekli.“ Džon je u to sumnjao. Lordu Dženosu je nedostajalo ljudi za napad na divljanski logor. Osim toga, bio je na suprotnoj strani Zida, a kapija je bila zatrana. *On je na umu imao drugačiju vrstu prevare, ovo ne može biti njegovo delo.*

„Ako me ponovo lažeš, nećeš živ izaći odavde“, upozori Mens. Njegovi stražari dovedoše mu konja i donesoše oklop. Drugde u logoru, Džon vide ljude kako trče tamo-amo, jedne kako se postrojavaju kao da će jurišati na Zid dok drugi nestaju u šumi, žene koje teraju pseće zaprege na istok mamute kako tumaraju na zapad. Maši se preko ramena i isuka Dugačku kandžu baš u trenutku kada iz šume, na tri stotine koraka od njih, izroni rastrkani niz izvidnika. Napola oklopljen, Mens isuka svoj mač. „Ništa nisi znao o ovome?“ - upita on Džona ledeno.

Sporo kao med u hladno jutro, izvidnici krenuše dole na divljanski logor, kroz grmlje kleke i rastrkano drveće, preko korenja i kamenja. Divljani im poleteše u susret, urlajući ratne pokliče i mašući motkama, bronzanim mačevima i sekirama napravljenim od kremenja, bezglavo galopirajući ka svojim neprijateljima od pamtiveka. *Poklič, udarac i lepa hrabra smrt*, tako su Džonova braća opisivala način borbe slobodnog naroda.

„Veruj šta hoćeš“, reče Džon Kralju s one strane Zida, „ali ja ništa ne znam ni o kakvom napadu.“

Harma protutnja pored nego što Mens stiže da odgovori, na čelu trideset ratnika. Pred njom je išao njen barjak mrtav pas nabijen na koplje, koji je sa svakim korakom prskao krv. Mens je gledao kada se sudarila s izvidnicima. „Možda i govoriš istinu“, reče on. „Ovi izgledaju kao ljudi iz Morobdije. Mornari na konjima. Koter Hridni je oduvek imao više hrabrosti nego pameti. Zarobio je Gospodara kostiju kod Dugačke mogile, možda namerava isto sa mnom. Ako je tako, onda je budala. Nema dovoljno ljudi, on...“

„Mense!“ - začu se uzvik Bio je to jedan njegov izviđač, koji izlete iz drveća na zapenjenom konju. „Mense, ima ih još, svuda su oko nas, gvozdeni ljudi, gvozdeni, čitava sila gvozdениh ljudi.“

Proklinjući, Mens skoči u sedlo. „Varamire, ostani i postaraj se da se Dali ništa ne desi.“ Kralj s one strane Zida uperi mač u Džona. „J drži na oku ovu vranu. Ako krene da beži, iščupaj mu grkljan.“

„Da, uradiću to.“ Zverobraz je bio za glavu niži od Džona, pogrbljen i mek, ali bi taj crni ris mogao da ga raspori jednom šapom. „Stižu i sa severa“, reče Varamir Mensu. „Bolje da kreneš.“

Mens stavi kagicu s gavranovim krilima. I njegovi ljudi uzjahaše. „Klin“, zarezha Mens, „oko mene, obrazujte klin.“ A ipak, kada obode kobilu i polete preko polja na izvidnike, poredak ljudi koji pojuriše

da ga stignu smesta se rasu.

Džon zakorači ka šatoru, misleći na Rog zime, ali mu crni ris prepreči put, mašući repom. Nozdrve životinje se raširiše i pljuvačka pocuri niz sabljaste očnjake. *Njuši moj strah*. Duh mu je nedostajao više nego ikada ranije. Dva vuka su mu režala iza leđa.

„Barjaci“, ču Varamira kako mrmli, „vidim zlatne barjake, oh...“ Pored njih trubeći prođe mamut, sa pet-šest strelaca u drvenoj kuli na leđima. „Kralj... ne...“

Ona zverobraz zabaci glavu i *vrisnu*.

Zvuk je bio užasan, parao je uši, prepun bola. Varamir pade, grčević se, a i ris je takode vrištao... a visoko, visoko na istočnom nebu, nasuprot zidu od oblaka, Džon vide orla *kako gori*. Na tren je svetlelo jače od zvezde, ovenčan crvenim i zlatnim i narandžastim, a krila su mu divlje mlatarala po vazduhu, kao da želi da odleti iz bola. Leteo je sve više, i više i još više.

Vrisak izmamii prebledelu Val iz šatora. „Šta je, šta se desilo?“ Varamirovi vukovi su se međusobno borili, crni ris je odjurio u šumu, ali se čovek još grčio na zemlji. „Šta mu je?“ - upita Val prestravljen. „Gde je Mens?“

„Tamo.“ Džon pokaza. „Otišao je da se bori.“ Kralj je poveo svoj pokušaj klina na izvidnike, a mač mu je bleštao.

„Otišao? Ne može sada da ode, ne sada. Počelo je.“

„Bitka?“ Gledao je kako se izvidnici raštrkavaju pred Harminom krvavom psećom glavom. Pljačkaši su urlali, zamahivali i gonili ljude u crnom nazad među drveće. Ali između stabala je nailazilo još ljudi, povorka konjanika. *Vitezi na teškim atovima*, vide Džon. Harma je morala da prikupi svoju družinu i okrene se da bi im se suprotstavila, ali je pola njenih ljudi odjurilo predaleko.

„Porodaj!“ - viknu Val na njega.

Trube su duvale svuda oko njih, prodorno i smelo. *Divljani nemaju trube, već samo ratne rogove*. Znao je to jednako dobro kao i oni; od tog zvuka se slobodni narod zbudjeno rastrča naokolo, neki u pravcu bitke, neki što dalje od nje. Mamut je teško gazio kroz stado ovaca koje su tri čoveka terala na zapad. Buhnjevi su tutnjali dok su divljani pokušavali da obrazuju kare i linije, ali kasnili su, neorganizovani i prespori. Neprijatelj se pomaljao iz šume, sa istoka, sa severoistoka, severa; tri velike povorke teške konjice, sve u tamnom svetlucavom čeliku i svetlim vunenim ogrtačima. Nisu to ljudi iz Morobdije, ono su bili tekizivdači. Vojaska. *Kralj?* Džon je bio jednako zbunjen kao divljani. Da to nije stigao Rob? Da se nije dečak na gvozdenom prestolu konačno probudio? „Bolje da se vratiš u šator“, reče on Val.

Na drugoj strani polja jedna povorka je pregazila Psoglavu Harmu. Druga se zarila u bok Tormundovih kopljanika dok su on i njegovi sinovi očajnički pokušavali da ih odbiju. Džinovi su se, međutim, penjali na mamute, a to se vitezovima na oklopljenim konjima nimalo nije dopadalo; video je kako besni paripi i atovi njište i beže kada spaziše te planine u pokretu. Ali bilo je straha i na divljanskoj strani, stotine žena i dece bežali su od bitke, i neki su padali pravo pod kopita konjica. Vide peću zapregu jedne starice kako isklizava pred tri borne kočije i kako se svi uz tresak sudaraju.

„Bogovi“, prošapta Val, „bogovi, zašto to rade?“

„Vrati se unutra i ostani s Dalom. Ovdje nije bezbedno.“ Ni unutra neće biti mnogo sigurnije, ali ona to nije morala da čuje.

„Moram da nađem babicu“, reče Val.

„Ti si babica. Ostaću ovdje dok se Mens ne vrati.“ Izgubio je Mensa iz vida, ali ga je sada ponovo video kako preseca put kroz gomilu jahača. Mamuti su razbili središnju povorku, ali su se druge dve

stezale poput klešta. Na istočnoj strani logora neki strelci su vatrenim strelama gadali šatore. Vide mamuta kako uzima viteza iz sedla i naizgled sporim pokretom surle ga baca četrdeset stopa daleko. Divljani su jurili pored njega, žene i deca bežali su od bitke, neki sa muškarcima koji su ih požurivali. Nekolicina mračno odmeri Džona, ali Dugačka kandža mu je bila u ruci, i niko mu nije prišao. Čak je i Varamir pobeo, vučući se četvoronoške.

Sve više i više ljudi nadiralo je kroz drveće, ne samo vitezova već i konjanika slobodnjaka i strelaca u sedlima i odlopnih pešaka u postavljenim tunikama i plitkim kacigama, na desetine i stotine ljudi. Iznad njih se vio buket barjaka. Vetar ih je talasao previše snažno da bi Džon razaznao grbove, ali na tren ugleda morskog konja, polje sa pticama, prsten od cveća. I žuto, toliko žutog, žuti barjaci sa crvenim grbom, čiji je to simbol?

Istočno i severno i severoistočno vide družine divljana kako pokušavaju da stoje i da se odupru, ali bi ih napadači samo pregazili. Slobodni narod je još bio brojniji, ali su napadači imali čelične oklope i teške konje. U najžešćem srcu okršaja, Džon spazi Mensa kako visoko stoji u uzengijama. Bilo ga je lako videti zbog crveno-crnog plašta i kacige sa gavranovim krilima. Visoko je dizao mač i ljudi su se okupljali oko njega kada se klin vitezova zabi u njih sa kopljima i mačevima i halebardama. Mensova kobila pade na stražnje noge, ritajući se, i koplje joj probi grudi. Onda ih preplavi čelična plima.

*Gotovo je*, pomisli Džon, *slomljeni su*. Divljani su bežali, bacali oružje, Rogonozi i pećinski ljudi i Tenjani u oklopima od bronzane krljušti, svi su bežali. Mensa više nije bilo, neko je mahao Harminom glavom na koplju, Tormundove linije behu probijene. Samo su se džinovi na mamutima još držali, čupava ostrva u crvenom čeličnom moru. Vatre su skalale sa šatora na šator, a buktali su i neki visoki borovi. A kroz dim se probi još jedan klin oklopljenih jahača, na konjima s pokrovcima. Iznad njih su vijorili barjaci veći od svih, kraljevske zastave velike kao čaršavi; žuta sa dugačkim špicastim krajevima koja je prikazivala plameno srce, i druga, kao od čistog zlata, sa crnim jelenom koji igra na vetru.

*Robert*, pomisli Džon na jedan lud trenutak prisativši se sirotog Ovena, ali kad se trube ponovo ogласiše i vitezovi jurnuše, ime koje su izvikivali beše „*Stanis! Stanis! STANIS!*“

Džon se okrenu i uđe u šator.

## ARJA

Pred krčmom, na starim vešalima, kosti žene njihale su se i čegrtale sa svakim naletom vetra.

*Znam ovu krčmu.* Pred vratima, međutim, nije bilo vešala kada su ona i Sansa tu prespavale pod budnim okom obrednice Mordejne. „Nećemo da ulazimo“, odlučio je Arja odjednom, „unutra možda ima duhova.“

„Znaš li koliko je prošlo otkada sam poslednji put popio čašu vina?“ Sendor skoči iz sedla. „Osim toga, moramo da saznamo ko drži Rubinski gaz. Ostani s konjima ako hoćeš, zabole me dupe.“

„Šta ako te prepoznaju?“ Sendor se više nije trudio da sakrije lice. Kao da ga više nije bilo briga hoće li ga neko prepoznati. „Možda će pokušati da te zarobe.“

„Samo neka probaju.“ Olabavi dugački mač u koricama i uđe na vrata.

Arja nije mogla da poželi bolju priliku za bekstvo. Mogla je da odjaše na Kukavici i da povede i Stranca. Grickala je usnu. Onda odvede konje do štale i uđe za njim.

*Znaju ga.* Tišina joj je to rekla. Ali to nije bilo najgore. I ona je znala njih. Ne mršavog krčmara, ni ženu, ni nadničare kraj kamina. Ostale. Vojnike. Znala je vojnike.

„Tražiš brata, Sendor?“ Poliverova šaka bila je u prslučetu devojke koja mu je sedela u krilu, ali ju je sada izvadilo.

„Tražim čašu vina. Krčmaru, mešinu crnog.“ Klegani baci šaku bakrenjaka na pod.

„Neću nikakve nevolje, ser“, reče krčmar.

„Onda me ne zovi ser.“ Usta mu se zgrčiše. „Da nisi gluv, budalo? Naručio sam vina.“ Kada čovek otrča, Klegani viknu za njim: „*Dve čaše! I mala je žedna!*“

*Samo su trojica,* pomisli Arja. Poliver prelete pogledom preko nje, a momak kraj njega je uopšte nije ni pogledao, ali ju je treći odmerio od glave do pete. Bio je čovek osrednje visine i građe, sa licem tako običnim da je bilo teško proceniti koliko mu je zapravo godina. *Golicač. Golicač i Poliver.* Momak je bio šitonoša, sudeći po uzrastu i odeći. Sa jedne strane nosa rasla mu je velika bela bubuljica, a na čelu nekoliko crvenih. „Da li je ovo izgubljeno štene o kome je pričao ser Gregor?“ upita on Golicača. „Ono što se popišalo u krpe i pobeglo?“

Golicač mu stavi šaku na ruku u znak upozorenja, pa kratko i oštro odmahnu glavom. Arja to dovoljno dobro shvati.

Šitonoša nije shvatio, ili ga nije bilo briga. „Ser kaže da je njegovo štene od brata podvilo rep kada je u Kraljevoj Luci bitka postala previše žestoka. Relao je da je pobegao cvileći.“ Uputi Psetu glupav, posprdan osmeh.

Klegani je proučavao momka ne izgovarajući ni reč. Poliver gurnu devojku iz krila i ustade. „Momak je pijan“, reče. Vojnik je bio visok gotovo kao Pseto, mada ne toliko mišićav. Četvrtasta brada prekrivala mu je vilicu i podbradak gusta i crna i uredno potišesana, ali mu je kosa bila dobrono proredena. „Piće mu škodi, to je sve.“

„Onda ne treba da pije.“

„Ne bojim se šteneta...“ počeo je momak, ali mu Golicač opušteno zavrnu uho palcem i kažiprstom. Reči se pretvorile u bolni cvilež.

Krčmar dotrča sa dve kamene šolje i vrčem na kalajnom poslužavniku. Sendor prinese vrč ustima. Arja je videla kako mu mišići u vratu rade dok guta. Kada ga tresnu na sto, pola vina više nije bilo. „Sada možeš da sipaš. I bolje da popušiš one bakrenjake, druge novčiće danas nećeš videti.“

„Platićemo kada završimo s pićem“, reče Poliver.

„Kada završite s pićem, zagolicaćete krčmara da vam kaže gde krije zlato. Tako uvek radite.“

Krčmar se iznenada priseti nečega u kuhinji. Meštani su se takođe spremali da podu, a devojke nestadoše. Jedini zvuku odaji bilo je slabašno pucketanje vatre u ognjištu. *I mi treba da podemo*, znala je Arja.

„Ako sera tražiš, zakasnio si“, reče Poliver. „Bio je u Harendvoru, ali više nije. Kraljica ga je pozvala.“ Za pojasom je nosio tri sečiva, vide Arja; dugački mač na levom boku, a na desnom budeži i tanju oštricu, predugačku da bude nož a prekratku da bude mač. „Kralj Džofri je mrtav, znaš“, dodade. „Otrovan na sopstvenoj svadbi.“

Arja oprezno načini još koji korak u prostoriju. *Džofri je mrtav*. Gotovo da je mogla da ga vidi, s plavim uvojcima, zlim osmehom i debelim mekim usnama. *Džofri je mrtav!* Znala je da zbog toga treba da bude srećna, ali se ipak nekako osećala prazno. Džofri je mrtav, ali ako je mrtav i Rob, kakve to onda ima veze?

„Toliko o mojoj hrabroj braći iz Kraljeve garde.“ Pseto prezrivo frknu. „Ko ga je ubio?“

„Misli se da je Bauk On i njegova mala žena.“

„Koja žena?“

„Zaboravio sam da si se krio ispod kamena. Severnjakinja. Kći Zimovrela. Čuli smo da je ubila kralja mađijom, pa se posle pretvorila u vučicu sa velikim kožnim krilima kao u slepog miša, i izletela kroz prozor kule. Ali je lepeca ostavila i Sersei hoće da mu skine glavu.“

*To je glupavo*, pomisli Arja. *Sansa zna samo pesme, a ne mađije, i nikada se ne bi udala za Bauka.*

Pseto sede na klupu najbližu vratima. Usta su mu se grčila, ali samo na opečenoj strani. „Trebalo je da ga umoči u divlju vatra i ispeče. Ili da ga golica letnji dan do podne.“ Diže vinski čašu i iskapi je u jednom gutljaju.

*On je jedan od njih*, pomisli Arja kada to vide. Zagriže usnu tako da okusi krv. *Isti je kao oni. Trebalo bi da ga ubijem na spavanju.*

„Znači, Gregor je zauzeo Harendvor?“ - upita Sendor.

„I nije se baš nešto pretrgao“, odgovori Poliver. „Najamnici su se razbežali čim su čuli da dolazimo, svi sem nekolicine. Jedan kuvar nam je otvorio stražnju kapiju da bi se osvetio Houtu što mu je osekao stopalo.“ Zakikota se. „Zadržali smo ga da nam kuva, nekoliko cura da nam greju krevete, a ostale smo pobili.“

„Sve ostale?“ - izlete Arji.

„Pa, ser je zadržao Houta da prekrati vreme.“

Sendor upita: „Crna Riba je još u Brzorečju?“

„Neće još dugo“, reče Poliver. „Opsednut je. Stari Frej će obesiti Edmura Tulija ako ovaj ne preda zamak Jedinne prave borbe se vode oko Gavrandrva. Blekvudi protiv Brekena. Brekeni su sada naši.“

Pseto nasu čašu vina Arji, i još jednu sebi, i ispi je dok je zurio u vatra na ognjištu. „Ptičica je odlepršala, znači? Pa, tim bolje za nju. Posrala se Bauku na glavu i odletela.“

„Naći će je“, reče Poliver, „makar za to bilo potrebno pola zlata u Livačkoj steni.“

„Čuo sam da je lepo devojče“, reče Golicač. „Slatko kao med.“ Crnoknu usnama i osmehnu se.

„I učtivo“, složi se Pseto. „Prava mala gospa. Nimalo nalikna svoju prokletu sestru.“

„I nju su našli“, reče Poliver. „Sestru. Čuo sam da će je udati za Boltonovo kopile.“

Arja gucnu malo vina da joj ne vide usta. Nije shvatala o čemu to Poliver govori. *Sansa nema drugu sestru*. Sendor Klegani se glasno nasmeja.



„Šta je sad pa tako smešno?“ - upita Poliver.

Pseto nije pogledao Arju ni krajičkom oka. „Da hoću da i ti znaš, rekao bih ti. Ima li brodova u Solanama?“

„Solanama? Otkud ja znam? Trgovci su se vratili u Devojačko jezero, kako sam čuo. Rendil Tarli je zauzeo zamak i zaključao Mutona u ćeliji u luli. O Solanama nisam čuo baš ništa.“

Golicač se nagnu napred. „Hoćeš da otploviš a da se ne oprostiš s bratom?“ Arju prodoše žmrci kada ču to pitanje. „Ser bi radije da se vratiš u Harendvor s nama, Sendore. Kladim se da bi to voleo. Ili u Kraljevu Luku... „

„Jebeš to. Jebeš njega. Jebeš tebe.“

Golicač slegnu ramenima, ispravi se i pruži ruku iza vrata, da se počеше po temenu. Onda kao da se sve desi odjednom; Sendor skoči na noge, Poliver isuka dugački mač, a Golicačeva ruka sevnu i iz nje preko prostorije polete nešto srebrnasto. Da se Pseto nije kretao, nož bi mu možda probio jabučicu; ovaklo mu je samo okrnulo rebra i završio trepereći zariven u zid kraj vrata. Onda se nasmejao, smehom tako hladnim i šupljim kao da dolazi sa dna dubokog bunara. „I nadao sam se da ćete uraditi nešto glupo.“ Mač mu kliznu iz korica baš na vreme da odbije Poliverov prvi zamah.

Arja zakorači unazad kada započe dugačla pesma čelika. Golicač ustade s klupe s kratkim mačem u jednoj i bodežom u drugoj ruci. Čak je i zdepasti smedokosi štitonoša bio na nogama, trapavo grabeći balčak mača. Ona zgrabí svoju vinski čašu i baci mu je u lice. Ciljala je bolje nego kod Blizanaca. Čaša ga pogodi pravo u veliku belu bubuljicu, i on se samo sruši.

Poliver je bio odlučan, temeljan borac, i uporno je potiskivao Sendoru unazad, a teški dugački mač mu se kretao sa surovom preciznošću. Psetovi zamasi behu nesigurniji, blokade prerane, noge spore i nespretne. *Pijan je*, shvati Arja uz prvu klicu straha. *Prebrzo je popio previše vina, i to na gladan stomak*. A Golicač se šunjao uz zid da mu zađe za leđa. Ona zgrabí drugu vinski čašu i zavilita je na njega, ali je on bio brži od štitonoše i sagnuo je glavu na vreme. Pogled koji joj je tada uputio bio je pun ledenog obećanja. *Ima li u selu skrivenog zlata?* - čula ga je kako pita. Glupavi štitonoša se hvatao za ivicu stola i pridizao na kolena. Arja u dnu grla oseti početak panike. *Strah seče oštrije od mača. Strah seče oštrije...*

Sendor bolno zastenja. Opečena strana njegovog lica bila je crvena od slepočnice do obraza, a vrh uha mu je nestao. To kao da ga je razbesnelo. Potera Polivera unazad besnim napadom, navaljujući starim iskrzanim mačem za koji se trampio u brdima. Bradati čovek ustuknu, ali ga nijedan udarac nije ni dodirnuo. A onda Golicač skoči preko klupe, brz kao zmija, i zamahnú oštricom kratkog mača ka poledini Psetovog vrata.

*Ubijaju ga*. Arja nije imala više čaša, ali postojalo je još nešto što je mogla da baci. Izvadi bodež koji su uzeli od mrtvog strelca i poluša da ga baci onako kako je to uradio Golicač. To međutim nije bilo isto kao bacanje kamenja ili divljih jabuka. Nož se okrenu u vazduhu i drškom ga udari u ruku. *Nije ga ni osetio*. Bio je previše usredsređen na Kleganija.

Kada ga Golicač ubode, Klegani se silovito izvi u stranu i tako dobi delić trenu predaha. Niz lice i iz posekotine na vratu sivala mu se krv. Oba Planinina čoveka žestoko nasrnuše na njega: Poliver mu je zamahivao ka glavi i ramenima, dok je Golicač pokušavao da ga ubode u stomak i leđa. Teški kameni vrč je još bio na stolu. Arja ga uhvati obema rukama, ali kada ga diže, neko je zgrabí za ruku. Vrč joj kliznu iz prstiju i tresnu o pod. Okrenuta unazad, nađe se licem u lice sa štitonošom. *Kako si glupava, potpuno si zaboravila na njega*. Vide da mu je velika bela bubuljica pukla.

„Ti si štenetov štene?“ Držao je mač desnicom, a njenu mišicu levicom, ali su njoj šake bile

slobodne, tako da isuka njegov bodež iz kanija, zari mu ga u stomak i zavrnu zglobovom. Nije nosio verižnjaču, pa čak ni tvrdu kožu, tako da je bodež prodro pravo unutra, isto kao i Igla onda kada je ubila konjušara u Kraljevoj Luci. Šitonošine oči se razogačiše i on joj pusti ruku. Arja jurnu ka vratima i iščupa iz zida Golicačev nož.

Poliver i Golicač behu saterali Pseto u ugao iza klupe, a jedan od njih mu je zadio gadnu crvenu ranu na gornjem delu butine. Sendor se naslanjao na zid, krvareći i teško dišući. Izgledao je kao da jedva može da stoji, a kamoli da se bori. „Baci mač, i odvešćemo te u Harendvor“, reče mu Poliver.

„Pa da me Gregor lično dokrajči?“

Golicač kaza: „Možda će te prepustiti meni.“

„Ako me hoćete, dođite da me uzmete.“ Sendor se odgurnu od zida i zauze polučučeci stav iza klupe, isturenog mača.

„Misliš da nećemo?“ - upita Poliver. „Pijan si.“

„Možda jesam“, reče Pseto, „ali ste vi mrtvi.“ Ritnu nogom klupe, a onda snažno udari Polivera preko cevanica. Bradonja se nekako održa na nogama, ali se Pseto saže da izbegne njegov divlji udarac, pa uzvrat žestokim bočnim zamahom. Krv isprska tavanicu i zidove. Sečivo se zaglavilo u Poliverovom licu, i kada ga Pseto iščupa, ovome otpade pola glave.

Golicač ustuknu. Arja je mogla da namiriše njegov strah. Kratkí mač u njegovoj ruci odjednom je izgledao skoro kao igračka nasuprot dugačkom sečivu koje je držao Pseto, a nije imao ni oklopa. Kretao se hitro, lagan na nogama, ne skidajući pogled s Kleganija ni na tren. Arji je bilo više nego lako da zakorači iza njega i ubode ga s leđa.

„Ima li zlata u selu?“ - viknu dokmu je zarivala nož u leđa. „Ima li srebra? Dragulja?“ Ubode ga još dvaput. „Ima li hrane? Gde je lord Berik?“ Tada je već bila na njemu, i još je ubadala. „Kuda je otišao? Koliko je ljudi sa njim? Koliko vitezova? Koliko strelaca? Koliko, koliko, koliko, koliko, koliko, koliko? Ima li zlata u selu?“

Ruke su joj bile crvene i lepljive kada je Sendor odvuče od njega. „Dosta“, beše sve što je rekao. I sam je krvario kao zaklana svinja, i vulkao je jednu nogu u hodu.

„Ima još jedan“, podseti ga Arja.

Šitonoša je izvukao nož iz stomaka i pokušavao da šalama zaustavi krvarenje. Kada ga Pseto cimnu nagore, on vrisnu i zabalavi kao beba. „Milost“, jecao je, „molim te. Nemoj da me ubiješ. Smiluj se Majko.“

„Zar ti ja ličim na majku?“ Pseto uopšte nije ličio na ljudsko biće. „I ovog si ubila“, reče Arji. „Jesla si mu creva, nema mu spasa. Ali će dugo umirati.“

Momak kao da ga nije čuo. „Došao zbog devojaka“, jecao je. „...da postanem muškarac, rekao je Poli... o, bogovi, molim vas, odvedite me u zamak .. meštar, odvedite me meštru, moj otac ima zlata... samo zbog devojaka... milost, ser.“

Pseto ga tako ošinu preko lica da ovaj ponovo vrisnu. „Ne zovi me ser.“ Okrenu se Arji. „Ovaj je tvoj, vučice. Ti to obavi.“

Znala je na šta misli. Arja pride Poliveru i kleknu u krv dovoljno dugo da mu otkopča pojas za mač. Pored bodeža bilo je tananije sečivo, predugo da bude bodež, prekratko da bude mač za odraslog čoveka... ali je u njenoj ruci savršeno ležalo.

„Sećaš se gde je srce?“ - upita Pseto.

Ona klimnu glavom. Šitonoša zakoluta očima. „Milost.“

Igla kliznu između njegovih rebara i dade mu je.

„Dobro.“ Sendorov glas beše otežao od bola. „Ako su se ova trojica ovde kurvali, Gregor sigurno drži i gaz, a ne samo Harendvor. Svakog časa može da nađe još njegovih ljubimaca, a za danas smo pobili dovoljno te gamadi.“

„Kuda ćemo?“ - upita ona.

„Solane.“ Oslonio se ogromnom šakom na njeno rame da ne bi pao. „Nadi mi vina, vučice. I uzmi im novac, trebaće nam. Ako u Solanama ima lađa, možemo morem da stignemo do Dola.“ Usta mu se zgrčiše na nju, i još krvi linu sa mesta gde mu je nekad bilo uho. „Možda će te ledi Liza udati za svog malog Roberta. E, to bi bilo zabavno videti.“ Htede da se nasmeje, ali umesto toga zastenja.

Kada dođe vreme da krenu, Arja je morala da mu pomogne da uzjaše Stranca. Vezao je traku platna oko vrata i još jednu oko butine, i uzeo štiošin plašt sa kuke kraj vrata. Plašt je bio zelen, sa zelenom strelom na beloj traci, ali kada ga je Pseto presavio i pritisnuo uz uho, ubrzo je pocrveneo. Arja se bojala za njega da se ne sruši čim krenu, ali se nekako ipak održao u sedlu.

Nisu smeli da se izlažu opasnosti da bi ustanovili ko drži Rubinski gaz, tako da su, umesto da pođu Kraljevskim drumom, skrenuli na jugoistok kroz polja zarasla u korov, šume i ritove. Prošlo je mnogo sati pre nego što su stigli do obale Trozupca. Reka se krotko vratila u svoj uobičajeni tok, vide Arja, sav njen smeđi vodeni bes nestao je s kišama. *I ona se umorila*, pomisli.

Blizu obale nađe nekoliko vrba koje su se dizale iz kamenjara. Stenje i drveće obrazovali su prirodno utvrđenje gde su mogli da se sakriju, lako od reke, tako i od staze. „Ovde nije loše“, reče Pseto. „Napoj lonje i nakupi granja za vatru.“ Kada sjaha, morao je da se uhvati za nisku granu da ne bi pao.

„Zar se neće primećivati dim?“

„Ko bude hteo da nas nađe, treba samo da prati moju krv. Vodu i drva. Ali mi prvo donesi onu mešinu.“

Kada je raspalio vatru, Sendor stavi kacigu u plamen, isprazni pola mešine u nju i sruši se na izbočinu mahovinom prekrivenog kamena kao da se više nikada neće dići. Naterao Arju da opere štiošin plašt i iseče ga na trake. I njih stavi u kacigu. „Da imam još vina, pio bih ga dok se ne onesvestim. Možda bi trebalo da te pošaljem nazad u onu prokletu kčmu po mešinu ili tri.“

„Ne“, reče Arja. *Neće valjda, zar ne? Ako to uradi, samo ću ga ostaviti i odjahati.*

Sendor se nasmeja kada vide strah na njenom licu. „Šala, vučice. Krvava šala. Nadi mi štap, opritlike ovoliko dugačak i ne predebeo. I speri blato s njega. Mrzim ulas blata.“

Prva dva štapa koja je donela nisu mu se dopala. Kad je našla jedan koji mu je odgovarao, pseća njuška je bila garava sve do očiju. Unutra je vino besno ključalo. „Uzmi čašu iz mojih bisaga i zaroni je dopola“, reče joj. „Pažljivo. Preturiš li prokletinju, ima *stvarno* da te pošaljem nazad po još. Uzećeš vino i poličeš mi ga po ranama. Misliš da ćeš moći to da izvedeš?“ Arja klimnu glavom. „Pa šta onda čekaš?“ - zarezala on.

Prstima je okrnula čelik kada je prvi put napunila čašu, i tako se gadno opelkla da su joj izašli plikovi. Morala je da zagriže usnu da ne bi vrisnula. Pseto je za to upotrebio granu, čvrsto je zagrizavši dok je ona sipala. Počela je sa posekotinom na butini, a onda prešla na pliću ranu na vratu. Sendor je stegao desnu šaku u pesnicu i tukao njom po zemlji dok mu je nalivala vino po nozi. Kada je prešla na vrat, tako je snažno zagrizao štap da se ovaj prelomio, i morala je da mu nađe novi. Videla je užas u njegovim očima. „Okreni glavu.“ Nasula je vino preko sirovog crvenog mesa na mestu gde mu je bilo uho, i niz vilicu mu kliznuše prsti smeđe krvi i crvenog vina. Tada je napokon urliknuo, uprkos štapu. Onda je izgubio svest od bola.

Arja je ostalo sama shvatila. Izvadila je iz kacige trale koje su napravili od štitonošnog plašta i njima zavila posekotine. Kada je došla do uha, morala je da mu obmota pola glave da bi zaustavila krvarenje. Do tada se već na Trozubac spustio suton. Pustila je konje da pasu, onda ih sapela za noć, i smestila se što je udobnije mogla u uleguću između dve stene. Vatra je još neko vreme gorela, pa zgasla. Arja je posmatrala mesec kroz grane iznad glave.

„Ser Gregor Planina“, reče tiho. „Dansen, Srulence Raf, ser Ilin, ser Merin, kraljica Sersei.“ Bilo joj je čudno što izostavlja Polivera i Golicača. I Džofrija. Bilo joj je drago što je mrtav, ali je žalila što ga nije videla kako umire, ili što ga možda sama nije ubila. *Poliver je rekao da ga je Sansa ubila, zajedno s Baukom. Da li je to moguće? Bauk je Lanister, a Sansa... Kad bih samo mogla da se pretvorim u vuka, i da mi izrastu krila i da odletim...*

Ako Sansa više nema, onda je ona poslednja od Starkovih. Džon je na Zidu, hiljadu liga daleko, ali on je Snežni, a te razne tetke i ujaci kojima je Pseto hteo da je proda takođe nisu Starkovi. Nisu vukovi.

Sendor zastanja, i ona se okrenu na bok da ga pogleda. Shvati da je izostavila i njegovo ime. Zašto je to uradila? Poluša da se priseti Mike, ali je bilo teško doznati njegovo lice u pamćenje. Nije ga dugo poznavala. *On se samo igrao mačevanja sa mnom. „Pseto“, prošapta, i: „Valar morgulis“.* Možda će do jutra i biti mrtav.

Ali kada se bleđa svetlost zore probila kroz krošnje, on je probudio nju vrhom čizme. Ponovo je sanjala da je vuk i da juri konja bez jahača uz brdo, da je prati njen čopor, ali ju je njegova čizma vratila baš kada su se spremali da skoče na plen.

Pseto je još bio slab, svaki pokret mu je bio spor i trapav. Sedeo je pogrbljen u sedlu i znojio se, a uvo mu je krvarilo kroz zavoje. Morao je da smogne svu snagu samo da ne bi pao sa Stranca. Da su Planinini ljudi došli da ih traže, sumnjala je da bi uopšte mogao da digne mač. Arja se osvrnu preko ramena, ali iza njih nije bilo ničega sem vrane koja je letela od drveta do drveta. Jedini zvuk stvarala je reka.

Dugo pre podneva, Sendor Klegani poče da se ljulja. Ostajalo je još mnogo sati dana kada je rekao da stanu. „Moram da se odmorim“, каза kratko. Ovog puta je *stvarno* pao kada je sjahivao. Umesto da pokuša da ustane, slabašno je otpuzao ispod drveta i naslonio se na deblu. „Krvavog mu pakla“, prokleo je. „Krvavog pakla.“ Kada vide da Arja zuri u njega, reče: „Odrao bih te živu za čašu vina, devojčice.“

Ona mu umesto toga donese vode. On otpi malo, požali se da ima ukus blata i potonu u bučan, grozničav san. Kada ga je dodirnula, osetila je da gori. Arja omirisa zavoje kao što je to ponekad činio meštar Luvin kada bi joj previjao ogrebotinu ili poderana kolena. Lice mu je najgore krvarilo, ali joj je rana na butini najčudnije mirisala.

Pitala se koliko su daleko Solane, i može li sama da ih nađe. *Ne bih morala da ga ubijem. Ako samo odjašem i ostavim ga, umreće sam od sebe. Umreće od groznice i ležaće pod tim drvetom do suhnog dana.* Ali možda bi bilo bolje da ga sama ubije. Ubila je štitonošu u krčmi koji joj nije uradio ništa sem što ju je zgrabio za ruku. Pseto je ubio Miku. *Miku i još mnoge. Kladam se da je ubio na stotine Mika.* Verovatno bi i mene ubio da ne računam na otkup.

Igla blesnu kada je isuka. Poliver ju je bar dobro održavao i oštrio. Ona potpuno nesvesno okrenu telo bočno, u stav vodenog plesača. Mrtvo lišće joj zašušla pod nogama. *Brzo kao zmija*, pomisli. *Glatko kao letnja svila.* Oči mu se otvorile. „Sečaš se gde je srce?“ - upita promuklim šapatom. Stajala je mirno kao kamen. „Samo... samo sam...“

„*Ne laži*“, zareža on. „Mrzim lažove. Kukavice mrzim još i više. Hajde, uradi to.“ Kada se Arja nije pomerila, on reče: „Ubio sam tvog malog kasapina. Preselio sam ga skoro nadvoje, i posle se tome smejao.“ Ispusti čudan zvuk i bio joj je potreban tren da shvati kako on to zapravo jeca. „A ptičica, tvoja lepa sestra, stajao sam tamo u svom belom plaštu i puštao da je biju. *Uzeo* sam prokletu pesmu, nije mi je ona dala. Hteo sam i nju da uzmem. Trebalo je to da uradim. Trebalo je da je tucam do krvi i iščupam joj srce pre nego što je prepustim kepecu.“ Grč bola mu izobilici lice. „Hoćeš da me teraš da molim, kučko? *Hajde!* Dar milosti... osveti svog malog Mikelu...“

„*Miku.*“ Arja zakorači od njega. „Ti ne zaslužuješ dar milosti.“

Pseto ju je gledao kako sedla Kukavicu očima sjajnim od groznice. Nijednom nije pokušao da ustane i zaustavi je. Ali kada je uzahala, reče: „Pravi vuk bi dokrajčio ranjenu životinju.“

*Možda će te i pronaći pravi vukovi,* pomisli Arja. *Možda će te nanjušiti kada sunce zađe.* Onda će naučiti šta vukovi rade psima. „Nije trebalo da me udariš sekrom“, reče. „Trebalo je da spaseš moj majku.“ Okrenu konja i odjaha od njega, i više se ne osvrnu.

Jednog vedrog jutra, šest dana kasnije, naiđe na mesto gde se Trozubac širio a vazduh mirisao više na so nego na drveće. Držala se blizu vode, prelazila polja i seoska imanja, i malo nakon podneva pred njom se pojavila varoš. *Solane,* ponada se. Iznad varoši se dizao mali zamač tek nešto više od utvrde, jedna visoka četvrtasta kula okružena dvorištem i zidom. Većina radnji, kčrmi i pivnica oko luke behu opljačkane ili spaljene, mada su neke izgledale kao da u njima još žive ljudi. Ali luka je bila tu, a istočno se prostirao Račji zaliv, vode su mu plavo i zeleno treperile na suncu.

A bilo je i brodova.

Tri, pomisli Arja, *ima ih tri.* Dva su zapravo bila samo rečne galije, čamci plitkog gaza izgrađeni da plove vodama Trozupca. Treći je bio veći, morska trgovačka lađa s dva niza vesala, pojačanim pramcem i tri visoka jarbola sa smotanim ljubičastim jedrima. Trup je takođe bio obojen u ljubičasto. Arja odjaha na Kukavici dole do dokova da bolje osmotri. Stranci u toj luci nisu izazivali toliko pažnje kao u selima, i naizgled nikoga nije bilo briga ko je ona, niti zašto je tu.

*Treba mi srebra.* Kada to shvati, ugriže se za usnu. Kod Polivera su našli jelena i desetak bakrenjaka, osam srebrnjaka kod bubuljičavog štitonoše koga je ubila, a u Golicačevoj kesi tek nekoliko parica. Ali joj je Pseto rekao da mu skine čizme i raseče krvavu odeću, i našla je po jelena u svakoj čizmi i tri zlatna zmaja zašivena u postavu gunja. Sendor je, međutim, sve zadržao. *To nije bilo pošteno. Pripadali su meni isto koliko i njemu.* Da mu je dala dar milosrđa... ali nije. Nije mogla da se vrati, isto kao što nije mogla da molí za pomoć. *Molbe za pomoć nikada ne pomažu.* Moraće da proda Kukavicu i nada se da će dobiti dovoljno novca.

Štala je bila spaljena, čula je to od jednog momka kraj dokova, ali je njena vlasnica još trgovala iza obredišta. Arja ju je lako našla; beše to krupna, snažna žena koja je nekako prijatno mirisala na konje. Kukavica joj se dopala na prvi pogled: pitala je Arju kako je do nje došla i iskežala se na njen odgovor. „Ona je dobro odgajen konj, to je potpuno jasno, i ne sumnjam da je pripadala nekom vitezu, dušice“, reče. „Ali taj vitez nije bio tvoj pokojni brat. Trgujem s ovim zamkom već mnoge godine, tako da znam na šta plemići liče. Kobila je plemenita, al’ ti nisi.“ Ubode Arju prstom u grudí. „Našla si je li ukrala, svejedno, eto odakle ti. Kako bi drugačije mala prljavica kao ti jašila viteškog konja.“

Arja se ugriže za usnu. „Znači nećeš da je kupiš?“

Žena se zakikota. „Znači moraćeš da prihvatiš cenu koju ti ponudim, dušice. Inače ćemo otići do zamka, pa nećeš dobiti ništa. Ili će te obesiti zato što si ukrala konja nekom dobrom vitezu.“

U blizini je bilo petoro-šestoro meštana, zabavljenih vlastitim poslovima, tako da je Arja znala da ne može da ubije ženu. Umesto toga je morala da zagriže usnu i pusti da je prevari. Kesa koju je dobila bila je žalosno tanka, a kada je zatražila još za sedlo, uzde i čebe, žena joj se samo nasmejala.

*Pseto nikada ne bi prevarila*, pomisli tokom dugog hoda do dokova. Razdaljina kao da se miljama produžila otkako ju je maločas prejahala.

Ljubičasta galija još je bila tu. Da je brod otplovio dok su nju pljačkali to bi bilo previše. Upravo su utovarivali bure medovine kada je stigla. Ona pokuša da krene za njim, ali joj mornar sa palube nešto viknu na nekom njoj nepoznatom jeziku. „Hoću da vidim kapetana“, reče mu Arja. On se samo razvika još glasnije. Ali vika privuče pažnju snažnog sivokosog čoveka u ogrtaču od ljubičaste vune, a on je govorio Zajednički jezik „Ja sam ovde kapetan“, reče. „Koja ti je želja? Samo brzo, dete, moramo plimu da uhvatimo.“

„Hoću da idem na sever, na Zid. Evo, mogu da platim.“ Dade mu kesu. „Noćna straža ima zamak na obali.“

„Jstočna Morobdija.“ Kapetan prosu srebro na dlan i namršti se. „Ovo je sve što imaš?“

*Nije dovoljno*, znala je Arja a da nije ni morao da joj kaže. Videla mu je to na licu. „Ne treba mi kabina niti bilo šta slično“, reče. „Mogu da spavam dole u potpalublju, ili...“

„Primi je za malu od palube“, reče jedan veslač u prolazu, sa balom vune preko ramena. „Može da spava sa mnom.“

„Paži na jezik“, odseče kapetan.

„Mogu da radim“, reče Arja. „Mogu da ribam palube. Nekada sam ribala stepenice u zamku. Ili bih mogla da veslam...“

„Ne“, reče on, „to ne bi mogla.“ Vratio joj je novčiće. „Ali i da možeš, bilo bi svejedno, dete. Na severu za nas nema ničega. Led i rat i gusari. Video sam tuce piratskih brodova lako idu na sever dok smo obilazili Rt slomljenih klešta, i ne želim da ih ponovo sretnem. Odavde veslamo ka kući, i predlažem ti da i sama uradiš isto.“

*Ja nemam kuću*, pomisli Arja. *Nemam čopor. A sada čak više nemam ni konja.*

Kapetan se okretao kada ona reče: „Koji je ovo brod, moj gospodar?“

On zastade samo koliko da joj se umorno osmehne. „Ovo je galija *Titanova kći*, iz slobodnog grada Bravosa.“

„Čekaj“, reče Arja iznenada. „Imam još nešto.“ Sakrila ga je u gaćama da bi bio na sigurnom, pa je sada morala duboko da gurne ruku da ga izvadi dok su se veslači kliberili, a kapetan čekao s očiglednim nestrpljenjem. „Još jedan srebrnjak neće biti dovoljan, dete“, napokon reče.

„Nije srebrnjak“ Prsti joj se sklopiše oko njega. „Gvozden je. Evo.“ Utisnu mu ga u dlan, mali crni gvozdeni novčić koji joj je dao Džaken H'gar, tako izizan da čovek čija ga je glava krasila više nije imao crte lica. *Verovatno je bezvedan, ali...*

Kapetan ga okrenu u ruci i zatrepta, a onda je ponovo pogleda. „Ovo... lako...?“

*Džaken je rekao da kažem i reči.* Arja prekrsti ruke na grudima. „*Valar morgulis*“, reče, tako glasno kao da zna šta to znači.

„*Valar doheris*“, odgovori on, dodirnuvši čelo sa dva prsta. „*Naravno* da ćeš dobiti labinu.“

## SEMVEL

„Sisa jače od mog.“ Fili pogladi odojčetu glavu dok ju je prinisla bradavica.

„Gladan je“, reče plavokosa Val, žena koju su crna braća zvala divljanskom princezom. „Do sada je živeo na kozjem mleku i napicima onog slepog meštra.“

Dečak još nije imao ime, baš kao ni Filin. To su bili divljanski običaji. Čak ni sin Mensa Rajdera neće dobiti ime pre treće godine, izgleda, mada je Sem čuo da ga braća zovu „mali princ“ ili „u bici rodeni“.

Gledao je kako Fili doji dete, a onda je gledao Džona kako gleda. *Džon se osmehuje.* Tužnim osmehom, da, ali ipak nelakvim osmehom. Semu je bilo drago što to vidi. *Prvi put ga vidim da se osmehuje otkako sam se vratio.*

Hodali su od Noćne tvrđave do Dubokog jezera, od Dubokog jezera do Kraljičinih dveri, prateći uzanu stazu od jednog do drugog zamka, i nijednog trena se ne odvajajući od Zida. Na dan i po od Crnog zamka, dok su se vulki žuljevitim stopalima, Fili je začula konje iza njih i okrenula se da vidi povorku crnih jahača kako dolazi sa zapada. „Moja braća“, umirio ju je Sem. „Ovaj put ne koristi niko sem Noćne straže.“ Ispostavilo se da je to bio ser Denis Malister iz Kule senki, zajedno sa ranjenim Bouenom Maršom i preživelima iz bitke kod Mosta lobanja. Kada je Sem ugledao Divena, Džina i Žalobnog Eda Toleta, rasplakao se.

Od njih je saznao za bitku ispod Zida. „Stanis je iskrcao svoje vitezove kod Morobdije, a Koter Hridni ga je poveo izvidničkim stazama, da izenade divljane“, rekao mu je Džin. „Razbio ih je. Mens Rajder je zarobljen, a hiljadu njegovih najboljih ratnika je poginulo, među njima i Psoglava Harma. Čuli smo da su se ostali rasuli kao lišće na vetru.“ *Bogovi su milostivi*, pomisli Sem. Da se nije izgubio i krenuo na jug od Krasterove utvrde, on i Fili bi možda naleteli pravo na bitku... ili bar na logor Mensa Rajdera. To možda ne bi bilo strašno za Fili i dečaka, ali za njega bi. Sem je čuo sve priče o onome što divljani rade zarobljenim vranama. Zadrhtao je.

Nijedna priča njegove braće nije ga, međutim, pripremila za ono što je zatekao u Crnom zamku. Zajednička dvorana izgorela je do temelja, a veliko drveno stepenište pretvorilo se u hrpu slomljenog leda i garavih greda. Donal Noji je bio mrtav, zajedno sa Rastom, Gluvin Dikom, Crvenim Alinom i još toliko drugih, a ipak je u zamku vladala veća gužva nego što je to Sem ikada video; ne od crne braće, već od kraljevih vojnika, njih više od hiljadu. U Kraljevoj kuli nalazio se kralj, prvi put otkako se pamti, a barjaci su vijorili sa Koplja, Hardinove kule, Sive utvrde, Dvorane štita i drugih zgrada koje su stajale prazne i napuštene mnoge godine. „Onaj veliki, zlatni sa crnim jelenom, to je kraljevski steg kuće Barateona“, rekao je Fili, koja nikada ranije nije videla barjake. „Lisica i cveće je kuća Florenta. Kornjača je Estermont, sabljarka Bar Emon, a ukrštene trube su za Vensingtona.“

„Šarene su kao cveće.“ Fili upre prstom. „Dopadaju mi se one žute, sa vatrom. Gledaj, neki od boraca imaju isti znak na grudima.“

„Vatreno srce. Ne znam čiji je to grb.“

Ubrzo je saznao. „*Kraljičini ljudi*“ reče mu Pip - nakon što je podvisnuo i viknuo: „Momci, bežite i zatvarajte vrata, Sem Ubica se vratio iz groba“, dok je Gren grlio Sema tako jako da se bojao da će mu slomiti rebra - „ali bolje da ne pitaš gde je kraljica. Stanis ju je ostavio u Morobdiji, sa njihovom kćerkom i flotom. Nije poveo nijednu ženu sem crvene.“

„Crvene?“ - upita Sem nesigurno.

„Melisandre od Ašajja“, reče Gren. „Kraljeve čarobnice. Kažu da je spalila živog čoveka na Zmajkameni da bi Stanis imao dobar vetar za putovanje na sever. A i jahala je pored njega u bici, i dala mu njegov čarobni mač. Svetlonosac, tako ga zovu. Samo čekaj da ga vidiš. Sija kao da je u njemu komad sunca.“ Ponovo pogleda Sema i licem mu se razli široki bespomoćni glupi osmeh. „Još ne verujem da si ovde.“

Džon Snežni se takođe osmehnuo kada ga je video, ali je to bio umoran osmeh, kao i ovaj sada. „Ipaksi se vratio“, rekao je. „I doveo i Fili. Čestitam, Seme.“

Sam Džon je zasluživao mnogo više od običnih čestitki, bar po Grenovim pričama. Pa ipak pronalaženje Roga zime i zarobljavanje divljanskog princa nije bilo dovoljno za ser Alisera Torna i njegove prijatelje, koji su ga još optuživali da je izdajnik. Mada je meštar Emon govorio da mu rana dobro zarasta, Džon je nosio i druge ožiljke, dublje od onih oko oka. *Tuguje za svojom divljankom, i za svojom braćom.*

„Čudno je to“, rekao je Semu. „Kraster nije voleo Mensa, ni Mens Krastera, ali sada Krasterova kći doji Mensovog sina.“

„Imam ja mleka“, reče Fili tihim i stidljivim glasom. „Moj uzima samo malo. Nije halapljiv kao ovaj.“

Divljanka Val se okrenu da ih pogleda. „Čula sam kraljičine ljude kako govore da crvena žena namerava da da Mensa vatri, čim se dovoljno oporavi.“

Džon je umorno pogleda. „Mens je dezertar iz Noćne straže. Kazna za to je smrt. Da ga je Straža zarobila, do sada bi bio obešen, ali on je kraljev sužanj, a šta kralj misli - to ne zna niko osim crvene žene.“

„Hoću da ga vidim“, reče Val. „Hoću da mu pokažem njegovog sina. Bar to zaslužuje pre nego što ga ubijete.“

Sem pokuša da objasni. „Samo je meštru Emonu dozvoljeno da ga posećuje, moja gospo.“

„Da je to u mojoj moći, Mens bi zagrio svog sina.“ Džonovog osmeha nestade. „Žao mi je, Val.“ Okrenuo se. „Sem i ja moramo da se vratimo svojim dužnostima. U stvari, bar Sem mora. Raspitaćemo se hoćeš li moći da vidiš Mensa. To je sve što mogu da obećam.“

Sem se zadržao još malo, da stegne Filinu šaku i obeća da će se vratiti posle večere. Onda je požurio za Džonom. Pred vratima su bili stražari, kraljičini ljudi s kopljima. Džon beše sišao niz pola stepenica, ali je sačekao kada je iza sebe čuo Semovo teško disanje. „Fili ti se baš sviđa, zar ne?“ Sem pocrvene. „Fili je dobra. Dobra je i nežna.“ Bilo mu je drago što se njegov dugački košmar okončao, drago što je opet s braćom u Crnom zamku... ali nekih noći, dok je ležao sam u ćeliji, mislio je kako je topla bila Fili kada bi se sklupčali ispod krzna, sa bebom između sebe. „Ona... od nje sam hrabriji, Džone. Ne *hrabar*, ali... hrabriji.“

„Znaš da ne možeš da je zadržiš“, reče Džon blago, „kao što ni ja nisam mogao da ostanem sa Igrit. Rekao si reči, Seme, isto kao i ja. Isto kao i svi ostali.“

„Znam. Fili je rekla da će mi biti žena, ali... ispričao sam joj za svoje reči, i šta one znače. Ne znam da li je zbog toga bila radosna ili tužna, ali sam joj rekao.“ Uzmireno proguta knedlu i dodade: „Džone, može li laž biti časna, ako se izrekne... s dobrim namerama?“

„Zavisi od laži i od namera, valjda.“ Džon pogleda Sema. „Ne bih ti to savetovao, Seme. Ti nisi stvoren da lažeš, Seme. Crveniš i pištiš i zamuckuješ.“

„Tako je“, reče Sem, „ali bih u pismu mogao da lažem. Bolji sam s perom u ruci. Nešto sam... mislio. Kada se sve ovde smiri, mislio sam da bi za Fili bilo najbolje... mislio sam da je možda



pošaljem u Rožni breg. Mojoj majci i sestrama i mom... mom o-ocu. Ako Fili kaže da je dete moje..." Ponovo je pocrveneo. „Moja majka će ga hteti, to znam. Naći će neko mesto za Fili, neku službu, taj život će biti lakši od života sa Krasterom. A lord R-Rendil, on... on to nikada neće reći, ali će mu možda prijeti da veruje kako sam napravio kopile nekoj divljanki. To će mu bar dokazati da sam dovoljno muškarac da legnem sa ženom i začnem dete. Jednom mi je rekao da ću sigurno umreti nevin, da nijedna žena nikada neće... znaš... Džone, ako to uradim, napišem tu laž... hoće li to biti dobro delo? Život koji bi dečak vodio..."

„Da raste kao kopile u dedinom zamku?" Džon slegnu ramenima. „To mnogo zavisi od tvog oca, i toga kakav je dečak. Ako bude nalikna tebe..."

„Neće. Kraster mu je pravi otac. Video si ga, bio je tvrd kao stari panj, a Fili je jača nego što izgleda."

„Ako dečak bude iole vešt s mačem i kopljem, dobiće bar mesto u domaćoj gardi tvog oca", reče Džon. „Nije retkost da kopilad prođu obuku kao štitonoše i postanu vitezovi. Ali bolje se postaraj da Fili uverljivo igra tu igru. Po onome što si mi ispričao o lordu Rendilu, sumnjam da bi mu se dopalo da ga nelo vara."

Na stepenicama pred kulom stajalo je još stražara. To su, međutim, bili kraljevi ljudi; Sem je brzo naučio da ih razlikuje. Kraljevi ljudi bili su prosti i bezbožni kao i svi drugi vojnici, ali su kraljićini ljudi bili fanatično odani Melisandri od Ašajja i njenom Gospodaru svetla. „Ponovo ideš da vežbaš?" - upita Sem dok su prelazili dvorište. „Je li mudro da tako žestoko vežbaš dok ti noga još nije sasvim zarasla?"

Džon slegnu ramenima. „Šta bih drugo mogao da radim? Marš mi ne daje nikakvu dužnost, iz straha da sam još izdajnik"

„Samo nekolicina ljudi u to veruje", pokuša da ga uteši Sem. „Ser Aliser i njegovi prijatelji. Većina braće zna šta je istina. Kralj Stanis takođe zna, mogu da se kladim. Doneo si mu Rog zime i zarobio sina Mensa Rajdera."

„Samo sam štitio Val i novorođenčce od pljačkaša dok su divljani bežali i zadržao ih tamo dok nas izvidnici nisu našli. Nikoga nisam zarobio. Kralj Stanis dobro buzdava svoje ljude, to je očigledno. Pušta ih malo da pljačkaju, ali sam čuo samo za tri silovane divljanke, a ljudi koji su to uradili uskopljeni su. Pretpostavljam da je trebalo da ubijam slobodni narod dok je bežao. Ser Aliser naokolo priča da sam ogolio mač samo da bih branio naše dušmane. Nisam ubio Mensa Rajdera zato što sam sa njim šurovao, to govori."

„To je samo ser Aliser", reče Sem. „Svi znaju kakav je on čovek" Sa svojim plemenitim poreklom, viteškom titulom i mnogim godinama provedenim u Straži, ser Aliser Torn bi možda bio izgledan kandidat za mesto lorda Zapovednika, ali su ga gotovo svi ljudi koje je obučavao tokom godina koje je proveo kao kaštelan prezirali. Njegovo ime je istaknuto, naravno, ali pošto je prvog dana bio jedva šest, a drugog čak i *gubio* glasove, Torn se povukao da bi pružio podršku lordu Džonosu Slintu.

„Svi znaju da je ser Aliser vitez od plemenite loze i zakoniti sin, dok sam ja kopile koje je ubilo Korina Polušaku i spavalo s jednom kopljanicom. Čuo sam da me čak zovu i *varga*. Kako mogu da budem varga bez vuka, molim te?" Usta mu se zgrčiše. „Više čak i ne sanjam o Duhu. Svi snovi su mi o kriptama, o kamenim kraljevima na njihovim prestolima. Ponekad čujem Robov glas, i o'čev, kao da su na nekoj gozbi. Ali između nas stoji zid, i ja znam da za mene nije postavljeno mesto."

*Živi nemaju mesta na gozbama mrtvih. Semu se kidalo srce što je tada morao da čuti. Bren nije mrtav, Džone, požele da kaže. On je sa prijateljima, i idu na sever na divovskom losu da nađu trooku vranu u dubinama uklete šume. To je zvučalo tako suludo da se Semu Tarliju ponekad činilo da je sve*

sanjao, da mu se sve pričinilo od groznice i straha i gladi... ali bi ipak sve izbrbljao da se nije zakleo.

Tri puta se zakleo da će čuvati tajnu; jednom lično Brenu, jednom onom čudnom dečaku Džodenu Ridu i poslednji put samom Hladnorukom. „Svet veruje da je dečak mrtav“, rekao je njegov spasilac na rastanku. „Neka niko ne uznemiri njegove kosti. Nećemo da nas niko traži. Zakuni se, Semvele od Noćne straže. Zakuni se životom koji mi duguješ.“

Nesrećan, Sem prebaci težinu s jedne na drugu nogu i reče: „Lord Dženos nikada neće biti izabran za lorda zapovednika.“ Bila je to najbolja uteha koju je mogao da pruži Džonu, jedina uteha. „To se neće desiti.“

„Seme, ti si dobrodušna budala. Otvori oči. Dešava se već danima.“ Džon skloni kosu sa očiju i reče: „Možda ništa ne znam, ali to znam. Sada mi, molim te, oprosti, moram da odem i udarim nešto mačem iz sve snage.“

Sem nije mogao ništa da uradi sem da ga gleda kako odlazi prema arsenalu i dvorištu za vežbu. Tamo je Džon provodio skoro čitav svoj dan. Pošto je ser Endru bio mrtav, a ser Alisera to više nije zanimalo, Crni zamak nije imao kaštelana, tako da je Džon preuzeo na sebe da radi sa nekim od zelenijih regruta; Satenom. Vonjem, Skočirobinom sakate noge, Aronom i Emrikom. A kada su oni imali druge obaveze, satima je vežbao sam sa mačem i štitom i kopljem, ili bi se nosio sa svakim ko je bio spreman da prihvati njegov izazov.

*Seme, ti si dobrodušna budala, čuo je Džona kako govori, čitavim putem nazad do meštrove utvrde. Otvori oči. Dešava se već danima.* Je li moguće da je u pravu? Čoveku su potrebni glasovi dve trećine zaklete braće da postane lord zapovednik Noćne straže, a posle devet dana i devet glasanja niko nije bio ni izbliza tom broju. Lord Dženos *jeste* dobijao sve više glasova, to je bila istina, prvo je pretekao Bouena Marša, a onda i Otelu Jarvika, ali je još bio dobroano iza ser Denisa Malistera iz Kule senki i Kotera Hridnog iz Istočne Morobdije. *Jedan od njih dvojice biće novi lord zapovednik, sigurno*, reče Sem sebi.

Stanis je postavio stražare i ispred meštrovih vrata. Unutra, sobe su bile tople i pune ranjenika iz bitke; crne braće, kraljevih ljudi i kraljičinih ljudi, sve tri sorte. Klidas se vukao između njih s vrčevima kožeg mleka i snovina, ali se meštar Emon još nije vratio iz jutarnje posete Mensu Rajderu. Sem okači plašt na kuku i ode da pomogne. Ali čak i dok je donosio i naspipao i previjao, Džonove reči su ga mučile. *Seme, ti si dobrodušna budala. Otvori oči. Dešava se već danima.*

Prošao je čitav sat pre nego što je stigao da ode i nahrani gavranove.

Na putu gore za njihove kaveze, zastao je da proverii zbirove od prebrojavanja prošle noći. Na početku biranja, izneto je više od trideset imena, ali se većina povukla kada je postalo jasno da ne mogu da pobeđe. Prošle noći su ostala sedmorica. Ser Denis Malister je prikupio dve stotine i trinaest glasova, Koter Hridni stotinu osamdeset sedam, lord Slint sedamdeset četiri, Otel Jarvik šezdeset, Bouen Marš četrdeset i devet, Troprsti Hob pet i Žalobni Ed Tolet jedan. *Pip i njegove glupe šale.* Sem se priseti prethodnih brojanja. Broj glasova ser Denisa, Kotera Hridnog i Bouena Marša opadao je od trećeg dana, a Otelu Jarvika od šestog. Samo su glasovi lorda Dženosa Slinta rasli, dan za danom.

Čuo je ptice kako grakuću u kuli, tako da je odložio hartije i popeo se uz stepenice da ih nahrani. Vratila su se još tri gavrana, vide on sa zadovoljstvom. „*Sneg*“, viknuše mu. „*Sneg, snežni, sneg.*“ To ih je on naučio. Čak i sa novopridošlima, kavezi su bili žalosno prazni. Vratilo se tek nekoliko ptica koje je Emon poslao. *Jedna je ipak stigla do Stanisa. Jedna je našla Znajkamen, i kralja kome je još stalo.* Hiljadu luga južno, znao je Sem, njegov otac vezao je kuću Tarlija uz dečaka koji je sedeo na

Gvozdenom prestolu, ali ni kralj Džofri ni mali kralj Tomen nisu ni prstom mrdnuli kada je straža završila za pomoć. *Čemu kralj koji neće da brani svoje kraljevstvo?* - pomisli on besno, prisećajući se noći na Pesnici Prvih ljudi i užasnog povlačenja ka Krasterovoj utvrdi kroz tamu, strah i vejavicu. Nije se osećao prijatno u blizini kraljičinih ljudi, tačno, ali oni su bar *došli*.

Te noći je za večerom Sem potražio Džona Snežnog, ali ga ne vide nigde u ogromnom kamenom podrumu gde su braća sada jela. Napokon je zauzeo mesto na klupi pored ostalih svojih drugova. Pip je pričao Žalobnom Edu o takmičenju koje su priredili da vide koji će slammati vojnik privući najviše divljanskih strela. „Ti si vodio do samog kraja, ali je onda Vot od Dugačkog jezera poslednjeg dana dobio tri i pretekao te.“

„Nikada ni u čemu ne pobeđujem“, požali se Žalobni Ed. „Bogovi se, međutim, uvek osmehuju Votu. Kada su ga divljani bacili sa Mosta lobanja, nekako je pao u lepo duboko jezero. Pa ti vidi šta je sreća, da promašiš sve one silne stene.“

„Je l' pao sa velike visine?“ - hteo je da zna Gren. „Da li mu je pad u jezero spasio život?“

„Nije“, reče Žalobni Ed. „Već je bio mrtav od one sekire što ga je udarila u glavu. Ipak, imao je mnogo sreće, čim je promašio one stene.“

Tropsti Hob je te noći obećao braći pečeni mamutski but, možda u nadi da će isklamčiti još koji glas. *Ako je to smerao, trebalo je da pronađe mlađeg mamuta*, pomisli Sem dok je čačkao žilavo meso između zuba. Uzdahnuvši, odgurnu hranu.

Usloro će se održati još jedno glasanje, i napetost u vazduhu bila je gušća od dima. Koter Hridni je sedeo kraj vatre, okružen izvidnicima iz Morobdije. Ser Denis Malister je bio blizu vrata, s manjom grupom ljudi iz Kule senki. *Dženos Slint je zauzeo najbolje mesto*, shvati Sem, *na pola puta između vatre i ulaza*. Uznemirilo ga je kada pored njega vide Bouena Marša, usukanog i požutelog u licu, sa glavom u zavojima, ali kako ipak sluša sve što lord Dženos ima da kaže. Kada je to pokazao svojim drugovima, Pip reče: „A vidi tamo dole, eno ser Alisera, sašaptava se sa Otelom Jarvikom.“

Posle jela, meštar Emon ustade da pita hoće li neki od braće da govore pre glasanja. Žalobni Ed se diže, kamenog lica i mračan kao i obično. „Samo hoću da kažem onome ko glasa za mene da bih sigurno bio grozan lord zapovednik Ali bi to bili i ovi ostali.“ Posle njega je došao Bouen Marš, koji je stajao s jednom šakom na ramenu lorda Slinta. „Braćo i prijatelji, tražim da se moje ime povuče sa ovog biranja. Rana me još muči, i bojim se da je to pretežak zadatak za mene... ali ne i za lorda Dženosa, koji je mnoge godine zapovedao Zlatnim plaštovima u Kraljevoj Luci. Stanimo svi uz njega.“

Sem ču besni žagor iz ugla Kotera Hridnog, a ser Denis pogleda jednog svog pratioca i zavrte glavom. *Prekasno je, šteta je već naneta*. Pitao se gde je Džon, i zašto nije došao.

Većina braće bila je nepismena, tako da se po tradiciji biranje obavljalo ubacivanjem sitnih predmeta u veliki trbušasti gvozdjeni kazan koji su Tropsti Hob i Volina Oven dovukli iz kuhinje. Burad sa predmetima kojima se glasalo stajala su u uglu iza teške zavese, tako da niko ne vidi glasače dok ih ubacuju. Bilo je dozvoljeno da prijatelj ubaci tvoj glas ako si na dužnosti, tako da su neki ljudi uzimali po dva, tri ili četiri predmeta, a ser Denis i Koter Hridni su glasali za posade koje su ostavili u svojim zamkovima.

Kada se dvorana napokon ispraznila, Sem i Klidas prevrnuše kazan ispred meštara Emona. Na sto se izdi slap morskih školjki, kamačaka i bakrenjaka. Emonove smežurane šake su ih iznenadjuće spretno razvrstavale sa, prebacujući školjke ovamo, kamačke onamo, novčiće na jednu stranu, a poneku glavu strele, elser ili žir na odvojene gomile. Sem i Klidas su ih prebrojavali, sabirajući svaki za sebe.

Noćas je bio red na Sema da prvi objavi svoj rezultat. „Dve stotine i tri za ser Denisa Malistera“, reče on. „Stotinu šezdeset devet za Kotera Hridnog. Stotinu trideset sedam za lorda Dženosa Slinta, sedamdeset dva za Otela Jarvika, pet za Troprstog Hoba i dva za Žalobnog Eda.“

„Kod mene ima stotinu šezdeset osam za Hridnog“, reče Klidas. „Po mom zbiru, nedostaju nam dva glasa, a po Semovom jedan.“

„Semov zbir je tačan“, reče meštar Emon. „Džon Snežni nije glasao. Svejedno. Niko nije blizu.“

Sem oseti olakšanje, a ne razočaranje. Čak i uz podršku Bouena Marša, lord Dženos je i dalje bio tekreći. „Ko su ta petorica koja stalno glasaju za Troprstog Hoba?“ - upita se.

„Braća koja ga više ne žele za kuvara?“ - reče Klidas.

„Ser Denis ima deset glasova manje nego juče“, primeti Sem. „A Koter Hridni je pao skoro za dvadeset. To nije dobro.“

„Nije dobro za njihove izgledе da postanu zapovednici, sigurno“, reče meštar Emon. „A ipak će na kraju možda biti dobro za Noćnu stražu. Nije na nama da o tome sudimo. Deset dana nije preterano dugo. Postoji zapis o jednom biranju koje je trajalo skoro dve godine, nekih sedam stotina glasanja. Braća će s vremenom doneti odluku.“

*Da, pomisli Sem, ali kakvu odluku?*

Kasnije, uz čaše razvodnjenog vina u miru Pipove ćelije, Semov jezik se razveza, i on shvati da naglas razmišlja. „Koter Hridni i ser Denis Malister gube podršku, ali zajedno još imaju gotovo dve trećine“, reče on Pipu i Grenu. „Bilo ko od njih dvojice bio bi dobar lord zapovednik. Neko mora da ubedi jednog od njih da se povuče i podrži onog drugog.“

„Neko?“ - laza Gren sumnjivo. „Koji i neko?“

„Gren je toliko glup da misli kako bi taj *neko* mogao da bude on“, reče Pip. „Kada taj neko završi sa Hridnim i Malisterom, možda može da ubedi i kralja Stanisa da se oženi kraljicom Sersei.“

„Kralj Stanis je već oženjen“, primeti Gren.

„Šta ja da radim s njim, Seme?“ - uzdahnu Pip.

„Koter Hridni i ser Denis ne mirišu mnogo jedan drugoga“, tvrdoglavo se usprotivi Gren. „Svađaju se oko svega.“

„Da, ali samo zato što imaju različite poglede na to šta je najbolje za Stražu“, reče Sem. „Ako objasnimo...“ - reče Pip. „Kako se to *neko* promenilo u *mi*? Ja sam lakrdijašev majmun, sećaš se? A Gren je, pa, *Gren*.“ Osmehnu se Semu i mrdnu ušima. „Ti, međutim... ti si lordovski sin, i meštrov kućeupravitelj...“

„I Sem Ubica“, reče Gren. „Ubio si Tuđina.“

„Znajstaklo ga je ubilo“, ponovi im Sem po stoti put.

„Lordovski sin, meštrov kućeupravitelj i Sem Ubica“, zamišljeno će Pip. „Ti bi mogao da porazgovaraš s njima, možda...“

„Mogao bih“, reče Sem, zvučeći mračno kao Žalobni Ed, „da nisam prevelika kukavica da se sa njima suočim.“

# DŽON

Džon je obilazio oko Satena u sporim krugovima, s mačem u ruci, terajući ga da se okrene. „Digni štit“, reče.

„Pretežak je“, požali se momak iz Starigrada.

„Težak je taman koliko treba da bi zaustavio mač“, reče Džon. „Sada ga diži.“ Zakorači napred i zamahnu. Saten cimnu štit nagore taman na vreme da dočeka mač njegovim obodom, i zamahnu svojim oružjem ka Džonovim rebrima. „Dobro je“, reče Džon kada oseti udarac na svom štitu. „To je bilo dobro. Ali moraš da uneseš čitavo telo u udarac. Ako ti iza čelika stoji čitavo telo, nanećeš više štete nego ako koristiš samo snagu ruke. Hajde da probamo ponovo, poteraj me, ali drži štit visoko, ili ću te tresnuti tako da će ti zvoniti u glavi...“

Umesto toga Saten zakorači unazad i diže vizir. „Džone“, reče napetim glasom.

Kada se okrenuo, ona je stajala iza njega, okružena sa pet-šest kraljičinih ljudi. *Nije ni čudo što je dvorište tako utihnulo.* Viđao je Melisandru iz daljine kod noćnih vatri, i po zamlu, ali nikada iz ovolike blizine. *Prelepa je, pomisli... ali me mnogo šta u tim crvenim očima uznemirava.* „Moja gospo.“

„Kralj hoće da razgovara s tobom, Džone Snežni.“

Džon zari mač za vezbu u zemlju. „Smem li da se presvučem? Ne mogu ovakav da izađem pred kralja.“

„Čekaćemo te na vrhu Zida“, reče Melisandra. *Mi, ču Džon, ne on. Tačno je što se priča. Ovo je njegova prava kraljica, ne ona koju je ostavio u Istočnoj Morobdiji.*

Okačio je oklop i veržnjaču u arsenalu, vratio se u svoju čeliju, skinuo znojavu odeću i obukao čistu crninu. U kavezu će biti hladno i vetrovito, a na vrhu leda još hladnije i vetrovitije, tako da je odabrao teški plašt s kapuljačom. Na kraju je uzeo i Dugačku kandžu i prebacio mač-kopile preko leda.

Melisandra ga je čekala u podnožju Zida. Otpustila je kraljičine ljude. „Šta veličanstvo želi od mene?“ - upita je Džon kada uđe u kavez.

„Sve što možeš da mu daš, Džone Snežni. On je kralj.“

Zatvorio je vrata i povukao uže zvona. Čelkr poče da se okreće. Digoše se. Dan beše svetao, a Zid je plakao; dugački potočići kizili su mu niz lice i svetlucali na suncu. U tesnom prostoru gvozdene kaveze bio je dodatno svestan prisustva crvene žene. *Čak i miriše crveno.* Taj miris ga podseti na Mikenovu kovačnicu, na miris crveno usijanog gvožđa; miris je bio dim i *krv. Poljubljena vatrom,* pomisli, prisećajući se Igrit. Vetar zavijori Melisandrine dugačke crvene haljine i one se obavije oko Džonovih nogu dok je stajao kraj nje. „Nije ti hladno, moja gospo?“ - upita je.

Ona se nasmeja. „Nikada.“ Rubin na njenom grlu kao da je pulsirao, u ritmu otkucaja njenog srca. „U meni živi Gospodareva vatra, Džone Snežni. Oseti.“ Ona mu stavi šaku na obraz i zadrža je tamo dok nije osetio koliko je topla. „Takav treba da bude osećaj života“, reče mu ona. „Samo je smrt hladna.“

Zatekoše Stanisa Barateona kako sam stoji na ivici Zida, zagledan u polje na kome je izvojevao svoju pobedu, i veliku zelenu šumu iza njega. Bio je obučen u iste crne čakšire, tuniku i čizme kakve bi mogao da nosi neki brat Noćne straže. Samo ga je plašt razlikovao; teški zlatni plašt obrubljen crnim krznom, koji je ispod vrata držao broš u obliku plamenog srca. „Dovela sam ti Kopile od Zimovrela, veličanstvo“, reče Melisandra.

Stanis se okrenu da ga osmotri. Ispod teškog čela bile su oči poput plavih jezera bez dna. Usukane

obrazu i snažnu vilicu pokrivala je kratko potkresana plavičastocrna brada koja je slabo prikivala ispijenost njegovog lica, a zubi su mu bili čvrsto stegnuti. Vrat i ramena su mu takođe bili stegnuti, kao i desna ruka. Džon shvati da se priseća nečega što mu je Donal Noji jednom ispričao o braći Barateon. *Robert je pravi čelik. Stanis je pravo gvožđe, crno i tvrdo i snažno, ali krto, kako to gvožđe ume da bude. Slomiće se pre nego što se savije.* Nelagodno, on kleknu, pitajući se zašto ga je taj krli kralj pozvao.

„Ustani. Mnogo sam o tebi čuo, lorde Snežni.“

„Ja nisam lord, veličanstvo.“ Džon ustade. „Znam šta si čuo. Da sam izdajnik i kukavica. Da sam ubio svog brata Korina Polušaka da bi mi divljani poštedeli život. Da sam jahao s Mensom Rajderom i uzeo divljansku ženu.“

„Jeste. Sve to, i još. Da si varga, i to pričaju, zverobraz koji noću hoda kao vuk.“ Kralj Stanis je imao hladan osmeh. „Šta je od toga istina?“

„Imao sam jezovula Duha. Ostavio sam ga kada sam se popeo uza Zid kod Sivostraže, i od tada ga nisam video. Korin Polušaka mi je naredio da se pridružim divljanima. Znao je da će me naterati da ga ubijem kako bih se dokazao, i rekao mi je da uradim sve što od mene traže. Ženi je ime bilo Igrit. Prelršio sam svoje zavete s njom, ali ti se očevim imenom kunem da nikada nisam izdao.“

„Verujem ti“, reče kralj.

To ga je zaprepastilo. „Zašto?“

Stanis prezrivo frknu. „Znam Dženosa Slinta. A znao sam i Neda Starla. Tvoj otac mi nije bio prijatelj, ali bi samo budala sumnjala u njegovu čast i poštenje. Ličiš na njega.“ Krupan čovek, Stanis Barateon se nadnosio nad Džonom, ali je bio tako suv da je izgledao deset godina stariji nego što je zaista bio. „Znam više nego što slutiš, Džone Snežni. Znam da si ti pronašao bodež od zmajstakla kojim je sin Rendila Tarlija ubio Tuđina.“

„Duh ga je pronašao. Sečivo je bilo umotano u izvidnički plašt i zakopano ispod Pesnice Prvih ljudi. Bilo je i drugih sečiva, vrhova za koplja i strele, sve od zmajstakla.“

„Znam da si ovdje odbranio kapiju“, reče kralj Stanis. „Da nisi, mi bi smo prekasno stigli.“

„Donal Noji je branio kapiju. Poginuo je dole u tunelu, tukući se s kraljem džinova.“

Stanis se namršti. „Noji mi je iskovao prvi mač, kao i Robertov buzdovan. Da su ga bogovi poštedeli, bio bi bolji lord zapovednik vašeg reda od svih onih budala koje se sada oko toga otimaju.“

„Koter Hridni i ser Denis Malister nisu budale, veličanstvo“, reče Džon. „To su dobri ljudi, i sposobni. Kao i Otel Jarvik na svoj način. Lord Mormont im je svima verovao.“

„Tvoj lord Mormont je olako verovao ljudima. Inače ne bi onako poginuo. Ali mi govorimo o tebi. Nisam zaboravio da si nam ti doneo taj čarobni rog i zarobio sina i ženu Mensa Rajdera.“

„Dala je umrla.“ Džon je zbog toga još bio tužan. „Val je njena sestra. Nju i dete baš i nije bilo teško zarobiti, veličanstvo. Ti si razbio divljane, a zverobraz koga je Mens ostavio da čuva njegovu kraljicu poludeo je kada mu je orao izgoreo.“ Džon pogleda Melisandru. „Neki kažu da je to bilo tvojje delo.“

Ona se osmehnu, a duga balarna kosa joj pade preko lica. „Gospodar svetla ima vatrene kandže, Džone Snežni.“

Džon klimnu glavom i vrati se kralju. „Veličanstvo, govorio si o Val. Zatražila je da vidi Mensa Rajdera, da mu donese sina. To bi bilo... plemenito.“

„Čovek je dezertir iz vašeg reda. Tvoja braća zahtevaju njegovu smrt. Zašto bih bio plemenit prema njemu?“

Džon na to nije imao odgovora. „Ako ne radi njega, onda radi Val. Zbog njene sestre, detetove majke.“

„Draga ti je ta Val?“

„Jedva da je poznajem.“

„Kaži mi da je naočita.“

„Veoma“, priznade Džon.

„Lepota ume da vara. Moj brat je to naučio od Sersei Lanister. Ona ga je ubila, u to nemoj da sumnjaš. Kao i tvog oca i Džona Erina.“ Smrknu se. „Jahao si sa tim divljanima. Ima li u njima imalo časti, šta misliš?“

„Da“, reče Džon, „ali njihove vrste časti, veličanstvo.“

„U Mensu Rajderu?“

„Da. Mislim da ima.“

„U Gospodaru Kostiju?“

Džon je otkleovao. „Mi smo ga zvali Čegrtava Košulja. Prevtljiv je i krvožedan. Ako u njemu ima časti, dobro je skriva ispod svog odela od kostiju.“

„A onaj drugi čovek, taj Tormund sa mnogo imena koji nam je umakao posle bitke? Odgovori mi iskreno.“

„Meni se čini da je Tormund Džinoubica čovek koga je dobro imati za prijatelja a loše za neprijatelja, veličanstvo.“

Stanis kratko klimnu glavom. „Tvoj otac je bio častan čovek Nije mi bio prijatelj, ali sam video njegovu vrednost. Tvoj brat je bio buntovnik i izdajnik koji je smerao da otme pola mog kraljevstva, ali niko nije mogao da sumnja u njegovu hrabrost. Šta je s tobom?“

*Želi li to da mu kažem kako ga volim? Džonov glas bio je ukočen i zvaničan kada je rekao: „Ja sam čovek Noćne straže.“*

„Reči. Reči su vetar. Šta misliš, zašto sam napustio Zmajkamen i otplovio za Zid, lorde Snežni?“

„Ja nisam lord, veličanstvo. Došao si zato što smo te pozvali, nadam se. Mada ne znam zašto ti je toliko dugo trebalo.“

Začudo, Stanis se na to osmehnu. „Dovoljno si smeo da budeš Stark Da, trebalo je da dođem ranije. Da nije bilo moje desnice, možda uopšte ne bih ni došao. Lord Sivort je čovek skromnog porekla, ali me je podsetio na moje dužnosti, u trenutku kada sam mislio samo o svojim pravima. Sve sam postavio naopako, rekao je Davos. Pokušavao sam da osvojim presto da bih spasao kraljevstvo, a trebalo je da spasavam kraljevstvo da bih osvojio presto.“ Stanis pokazala severu. „Tamo ću naći dušmanina radi koga sam rođen.“

„Njegovo ime ne sme se izgovoriti“, dodade Melisandra tiho. „On je! Bog noći i užasa, Džone Snežni, a te prilike u snegu njegova su stvorenja.“

„Kaži mi da si ubio jednog od tih leševa što hodaju da bi spasao život lorda Mormonta“, reče Stanis. „Možda je ovo i tvoj rat, lorde Snežni. Ako ćeš da mi pomogneš.“

„Moj mač je zaklet Noćnoj straži, veličanstvo“, odgovori Džon Snežni pažljivo.

To nije prijalalo kralju. Stanis zašleguta zubima: „Od tebe mi treba više od mača.“

Džon je bio sasvim zbunjen. „Moj gospodaru?“

„Treba mi Sever.“

Sever. „Ja... moj brat Rob je bio Kralj na Severu...“

„Tvoj brat je bio zakoniti gospodar Zimovrela. Da je ostao kod kuće i obavljao svoju dužnost

umesto što se krunisao i odjahao da osvoji rečne zemlje, danas bi možda bio živ. Bilo kako bilo. Ti nisi Rob ništa više nego što sam ja Robert.“

Te grube reči razvejaše svaku naklonost koju je Džon mogao da oseća prema Stanisu. „Voleo sam svog brata“, reče on.

„A ja sam voleo svoga. Ali oni su bili što su bili, a mi smo ono što jesmo. Ja sam jedini pravi kralj Vesterosa, na severu i na jugu. A ti si kopile Neda Starka.“ Stanis ga je proučavao tim tamnim plavim očima. „Tivin Lanister je imenovao Ruzu Boltona za svog Zaštitnika severa da bi ga nagradio za to što je izdao tvog brata. Gvozdenljudi se bore međusobno otkako je Belon Grejdžoj umro, ali još drže Kejlinov šanac, Čardak šumski, Torenov trg i veći deo Kamene obale. Zemlje tvog oca kvare, a ja nemam ni snage ni vremena da zatvorim te rane. Ono što mi treba jeste gospodar Zimovrela. *Odan gospodar Zimovrela.*“

*Misli na mene*, pomisli Džon s nevericom. „Zimovrela više nema. Teon Grejdžoj ga je spalio.“

„Granit ne gori lako“, reče Stanis. „Zamkovi s vremenom mogu ponovo da se podignu. Lorda ne čine zidovi, već čovek Tvoji severnjaci me ne poznaju, nemaju razloga da me vole, ali će mi njihova snaga ipak trebati u predstojećim bitkama. Potreban mi je sin Edarda Starka da bi stali pod moj barjak“

*Hoće da me proglasi za gospodara Zimovrela*. Vetar je duvao u naletima

Džon oseti takvu vrtoglavicu da se na tren poboja da će ga oduvati sa Zida. „Veličanstvo“, reče, „zaboravljaš. Ja sam Snežni, ne Stark“

„Ti zaboravljaš“, odgovori kralj Stanis.

Melisandra položi toplu šaku na Džonovu ruku. „Kralj jednim potezom može da ukloni ljagu kopljanstva, lorde Snežni.“

*Lord Snežni*. Ser Aliser ga je tako prozvao da bi se rugao njegovom porektu. Mnoga njegova braća su takođe koristila to ime, jedni iz milošte, drugi da bi ga povredili. Ali je odjednom to drugačije zvučalo u Džonovim ušima. Zvučalo je... stvarno. „Da“, reče on olakavajući, „kraljevi su pozakonjavali kopljad i ranije, ali... ja sam još brat Noćne straže. Kleknuo sam pred drvetom-srcem i zakleo se da neću držati zemlje i neću radati decu.“

„Džone.“ Melisandra je bila tako blizu da je osećao toplotu njenog daha. „Rlor je jedini istinski bog. Zakletva pred drvetom nije snažnija od one koju bi dao pred svojim cipelama. Otvori srce i pusti da u njega uđe svetlo Gospodarovo. Spali ta čuvarstva i primi Zimovrel kao dar Gospodara svetla.“

Kada je Džon bio veoma mali, premali da shvati šta znači biti kopile, sanjao je da će jednog dana Zimovrel biti njegov. Kasnije, kada je odrastao, stideo se tih snova. Zimovrel će pripasti Robu, a onda njegovim sinovima, ili Brenu ili Rikonu, ako Rob umre bez dece. A posle njih su dolazile Sansa i Arja. Čak i sanjati nešto drugačije od toga delovalo mu je podlo, kao da ih u srcu izdaje, da želi njihovu smrt. *Nikada nisam želeo ovo*, pomisli dok je stajao pred plavookim kraljem i crvenom ženom. *Voleo sam Roba, voleo sam ih sve... nikada nisam želeo da im se desi nešto loše, ali se ipak desilo. A sada sam ostao samo ja*. Sve što treba da uradi jeste da kaže reči, i postaće Džon Stark, nikada više Snežni. Sve što mora da uradi jeste da se zakune na vernost ovom kralju, i Zimovrel će biti njegov. Sve što mora da uradi jeste...

...da ponovo prekrši svoje zavete.

*A ovog puta to neće biti varka*. Da bi uzeo zamaksvog oca, moraće da se odrelne očevih bogova.

Kralj Stanis se ponovo zagleda na sever, a zlatni plašt mu je vijorio s ramena. „Možda grešim u vezi s tobom, Džone Snežni. Obojica znamo šta se govori za kopljad. Možda ti nedostaje očeva čast, ili



bratovljeva vojnička veština. Ali ti si oružje koje mi je Gospodar dao. Našao sam te ovde, kao što si ti našao zmajstaklo ispod Pesnice, i nameravam da te upotrebim. Čak ni Azor Ahai nije sam pobedio u svom ratu. Ubio sam hiljadu divljana, još hiljadu ih zarobio a ostale rasterao, ali obojica znamo da će se vratiti. Melisandra je to videla u vatrama. Taj Tormund Grompesnica ih verovatno čak i sada ponovo okuplja, i smera neki novi napad. A što više puštamo krv jedni drugima, bićemo slabiji i kada nas napadne istinski neprijatelj.“

Džon je došao do istog zaključka. „Tako je, veličanstvo.“ Pitao se šta smera taj kralj.

„Dok su se tvoja braća raspravljala o tome ko će ih voditi, ja sam razgovarao sa tim Mensom Rajderom.“ Zaškruta zubima. „Tvrđoglav je to čovek i gord. Neće mi ostaviti izbora sem da ga dam plamenovima. Ali imamo i druge zarobljenike, druge vode. Onog koji sebe naziva Gospodarom Kostiju, neke poglavice klanova, novog magnara od Tena. Tvojim braći se to neće dopasti, baš kao ni lordovima tvog oca, ali nameravam da propustim divljane kroz Zid... one koji će mi se zakleti na vernost, obećati da će poštovati kraljev mir i kraljeve zakone i prihvatiti Gospodara svetla za svog boga. Čak i džinove, ako ona njihova velika kolena mogu da kleknu. Naseliću ih u Daru pošto ga jednom dobijem od vašeg novog lorda zapovednika. Kada se hladni vetrovi dignu, živećemo i umirati zajedno. Vreme je da sklopimo savez protiv zajedničkog neprijatelja.“ Pogleda Džona. „Slažeš se?“

„Moj otac je sanjao o ponovnom naseljavanju Dara“, priznade Džon. „On i moj stric Bendžen često su o tome pričali.“ *Nikada, međutim, nije razmišljao da ga naseli divljanima... ali nikada nije ni jahao s njima.* Nije se zavaravao: slobodni narod će se pretvoriti u nepokorne podanike i opasne susede. Ali kada je uporedio Igritinu crvenu kosu sa hladnim plavim očima utvara, izbor je bio lak „Slažem se.“

„Dobro je“, reče kralj Stanis, „pošto je novo savezništvo najbolje zapečatiti brakom. Nameravam da oženim svog gospodara Zimovrela tom divljanskom princezom.“

Možda je Džon predugo jahao sa slobodnim narodom; nije mogao da obuzda smeh. „Veličanstvo“, reče on, „bila ona zarobljenica ili ne, ako misliš da možeš tek tako da mi *daš Val*, bojim se da malo znaš o divljanskim ženama. Ko god namerava da se njome oženi, mora da bude spreman da se popne kroz prozor kule i otme je s mačem u ruci...“

„*Ko god?*“ Stanis ga dobro odmeri. „Znači li to da ne želiš da se njom oženiš? Upozoravam te, ona je deo cene koju moraš da platiš ako želiš ime i zamak svog oca. Taj brak je neophodan da bismo osigurali vernost naših novih podanika. Odbijaš li me to, Džone Snežni?“

„Ne“, reče Džon prebrzo. Kralj je govorio o Zimovrelu, a Zimovrel se ne odbija tako lako. „Hoću da kažem... sve je ovo došlo tako iznenada, veličanstvo. Smem li da te zamolim za malo vremena da razmislim?“

„Ako želiš. Ali razmišljaj brzo. Ja nisam strpljiv čovek, a to će tvoja crna braća uskoro otkriti.“ Stanis položi tanku, suhu šaku Džonu na rame. „Ne govori ništa o ovome o čemu smo razgovarali. Nikome. Ali kada se vratiš, treba samo da klekneš, staviš svoj mač pred moje noge, zakuneš mi se na vernost i ustaćeš kao Džon Starč gospodar Zimovrela.“

## TIRION

Kada ču zvuke kroz debela drvena vrata svoje ćelije, Tirion Lanister se spremi za smrt.

*Krajnje je vreme, pomisli on. Hajde, hajde, da već jednom završimo s tim. Pridiže se. Noge su mu utrnule zato što je na njima sedeo. Sagnu se i protrlja ih. Neću da se teturam dok idem na glavosečnin panj.*

Pitao se hoće li ga ubiti tu dole u mraku ili ga odvući kroz grad da mu ser Ilin Pejn odseče glavu. Nakon lakrdjaške predstave od suđenja, njegova mila sestra i brižni otac će možda želeći da ga uklone tiho umesto da rizikuju sa javnim pogubljenjem. *Mogao bih rulji štošta da kažem, ako me puste da govorim. Ipak hoće li biti toliko glupi?*

Kada ključevi zazvečaše, a vrata se uz škrupu otvoriše, Tirion se pribi uz vlažan zid, želeći da ima oružje. *Još mogu da grizem i udaram. Umreću sa ukusom krvi u ustima, i to je nešto. Zažalio je što nije smislio neke nadahnute poslednje reči. „Jebem vas sve“ verovatno mu neće doneti neko istaknuto mesto u istorijskim spisima.*

Svetlost baklje mu obasja lice. On zakloni lice šakom. „Hajde, da se ne plašite kepeca? Obavi to, ti sine šugave kurve.“ Glas mu je bio promukao od duge ćutnje.

„Zar se tako govori o našoj gospi majci?“ Čovek krenu napred, s bakljom u levoj ruci. „Ovde je još odvratnije nego u mojoj ćeliji u Brzorečju, mada nije baš tako vlažno.“

Na tren Tirionu stade dah. „Ti?“

„Pa, dobar deo mene.“ Džejmi beše suv, kratke kose. „Izgubio sam šaku u Harendvoru. Dovodenje Hrabrih drugara preko Uskog mora nije bila jedna od očevih bistrijih ideja.“ Diže ruku, i Tirion vide prtljak

S usana mu se otrgnu prodoran, histeričan smeh. „O, bogovi“, reče. „Džejmi, tako mi je žao, ali... smilujte se bogovi, pogledaj nas samo. Bezruki i Beznosi, čuderna braća Lanister.“

„Bilo je dana kada mi je šaka tako smrdela da sam priželjkivao da ni ja nemam nos.“ Džejmi spusti baklju tako da svetlo obli lice njegovog brata. „Impresivan ožiljak“

Tirion se okrenu od svetla. „Naterali su me da se tučem u bici, a nije bilo mog velikog brata da me zaštititi.“

„Čuo sam da si zamalo spalio čitav grad.“

„Prljava laž. Spalio sam samo reku.“ Naglo, Tirion se priseti gde se nalazi, i zašto. „Došao si da me ubiješ?“

„E, to je sad već čista nezahvalnost. Možda je trebalo da te pustim da ovdje istruliš, ako ćeš biti tako neljubazan.“

„Nije truljenje sudbina koju mi je Sersei namenila.“

„Pa, iskreno da ti kažem, i nije. Sutra će ti odseći glavu, na starom turnirskom polju.“

Tirion se ponovo nasmeja. „Hoće li biti hrane? Moraćeš da mi pomogneš oko poslednjih reči, pamet mi trči ukrug kao pacov u lavezlu.“

„Neće ti trebati poslednje reči. Došao sam da te spasem.“ Džejmijev glas bio je čudno ozbiljan.

„Ko kaže da mi treba spasavanje?“

„Znaš, gotovo sam zaboravio kakav si ti nesnosan čovečuljak. Sada kad si me na to podsetio, ipak ću pustiti Sersei da ti odseče glavu.“

„O ne, nećeš.“ Izgega se iz ćelije. „Da li je tamo gore noć ili dan? Izgubio sam svaki osećaj za

vreme.“

„Tri sata posle ponoći. Grad spava.“ Džejmi vrati baklju u držač na zidu između ćelija.

Hodnik je bio tako slabo osvetljen da se Tirion skoro saplete o tamničara, koji je ležao na hladnom kamenom podu. Čušnu ga nogom. „Mrtav je?“

„Spava. Kao i ostala trojica. Evnuh im je začinio vino slatkisanom, ali ne smrtonosnom količinom. Bar se tako kune. Čeka gore na stepenicama, odeven u obredničku mantiju. Sići ćeš u kanalizaciju, pa odatle do reke. U zalivu čeka galija. Varis ima ljude u Slobodnim gradovima, koji će se postarati da imaš novca... ali pokušaj da se malo pritažiš. Sersei će poslati nekog za tobom, u to ne sumnjam. Možda bi bilo dobro da promeniš ime.“

„Da promenim ime? O, da, naravno. A kada Čovek bez lica dođe da me ubije, reći ću: 'Ne, našao si pogrešnog čoveka, ja sam jedan drugi kepec sa jezivim ožljkom na licu.' Oba Lanistera se nasmejaše suludosti svega toga. Onda Džejmi kleknu na jedno koleno i brzo ga poljubi u oba obraza, okrvnuvši usnama nabranu traku ožljka.

„Hvala ti, brate“, reče Tirion. „Što si mi spasao život.“

„To sam... to sam ti dugovao.“ Džejmijev glas beše čudan.

„Dugovao?“ Iskrivi glavu u stranu. „Ne razumem.“

„Dobro je. Neka vrata je najbolje ne otvarati.“

„Eto ti ga. sad“, reče Tirion. „Da se iza njih ne krije nešto mračno i užasno? Da nije neko nekada rekao nešto *okrutno* o meni? Pokušaću da ne plačem. Reci mi.“

„Tirione...“

*Džejmi se boji.* „Reci mi“, ponovi Tirion.

Njegov brat skrenu pogled. „Tiša“, reče tiho.

„Tiša?“ Stomak mu se stegnu. „Šta s njom?“

„Nije bila kurva. Nikada ti je nisam lupio. Otac mi je naredio da ispričam tu laž. Tiša je bila... ono što smo i mislili. Napoličarska kći na koju smo slučajno naleteli na drumu.“

Tirion je čuo tihi zvuk vlastitog daha lako mu šuplje zviždi kroz ožljak na nosu. Džejmi nije smeo da ga pogleda u oči. *Tiša.* Pokušao je da se seti lako je izgledala. *Devojčica, bila je tek devojčica, ne starija od Sansa.* „Moja žena“, zastenja. „Udala se za mene.“

„Za tvoje zlato, rekao je otac. Bila je niskog roda, a ti Lanister od Livačke stene. Želela je samo zlato, što znači da se nije razlikovala od kurve, i zato... zato to neće biti laž, ne zapravo, i... rekao je da ti treba oštra lekcija. Da ćeš iz svega nešto naučiti, i da ćeš mi posle zahvaliti...“

„Zahvaliti?“ Tirion je zvučao kao da se davi. „Dao ju je svojim gardistima. Kasarni punoj gardista. Naterao me je da... gledam.“ *Da, i ne samo da gledam. I ja sam je uzeo... svoju ženu...*

„Nisam znao da će to da uradi. Moraš da mi veruješ.“

„O, moram li?“ - zaurla Tirion. „Zašto bih ti ikada išta više verovao? Bila mi je žena!“

„Tirione...“

On ga udari. Bio je to samo šamar, poledinom šake, ali je u njega uneo svu svoju snagu, sav svoj strah, sav bes, sav bol. Džejmi je čučao, nije imao ravnotežu. Udarac ga obori na pod. „Valjda... valjda sam ovo zaslužio.“

„O, zaslužio si i više od toga, Džejmi. Ti i moja mila sestra i naš brižni otac, da, ne mogu da počnem da nabrajam šta ste sve zaslužili. Ali to ćete i dobiti, kunem vam se. Lanister uvek plaća svoje dugove.“ Tirion se odgega, umalo se u brzini ponovo ne saplete o tamničara. Pre nego što pređe desetak koraka, udari u gvozdenu rešetku koja je zatvarala prolaz. O, *hogovi.* Jedva se obuzdavao da ne

zaurla.

Džejmi mu pride. „Imam tamničareve ključeve.“

„Onda ih upotrebi.“ Tirion stade u stranu.

Džejmi otključa kapiju, otvori je i prođe. Pogleda preko ramena. „Polaziš li?“

„Ne sa tobom.“ Tirion prođe kroz kapiju u. „Daj mi ključeve i odlazi. Sam ću naći Varisa.“ Nagnu glavu u stranu i zagleda se u brata raznobojnim očima. „Džejmi, možeš li da se boriš levom rukom?“

„Prilično lošij od tebe“, reče Džejmi jetko.

„Dobro. Onda ćemo biti ravnopravni ako se ikada više budemo sreli. Bogalj i kepec.“

Džejmi mu pruži prsten s ključevima. „Dao sam ti istinu. Ti mi duguješ isto. Jesi li ti to uradio? Jesi li ga ti ubio?“

Pitanje je bilo još jedan nož koji mu je kidao utrobu. „Siguran si da hoćeš da znaš?“ - upita Tirion. „Džofri bi bio gori kralj od Erisa. Ukrao je očev bodež i dao ga nekom zikovcu da prekolje Brendona Starka, jesi li to znao?“

„Sumnjao... sumnjao sam da je tako bilo.“

„Pa, iver ne pada daleko od klade. Džof bi i mene ubio kada jednom zavlada sam. Zbog zločina što sam mali i ružan, za šta sam više nego oči gledno kriv.“

„Nisi mi odgovorio na pitanje.“

„Ti sirota glupa slepa osakaćena budalo! Moram li baš sve da ti nacrtam? Dobro onda. Sersei je lažjiva kurva, tucala se sa Lanselom i Ozmundom Kettlekom, čak možda i sa Mesečevim Dečakom, koliko ja znam. A ja sam baš onakvo čudovište kakvo svi tvrde da jesam. Da, ja sam ubio tvog gnusnog sina.“ Natera sebe da se iskezi. To je sigurno bio odvratn prizor, u toj tami rasvetljenoj baljkama.

Džejmi se bez reči okrenu i ode.

Tirion ga je gledao kako odlazi, kako korača dugačkim snažnim nogama, i deo njega je želeo da vikne, da mu kaže da to nije istina, da moli za oprostaj. Ali tad pomisli na Tišu, i očuta. Slušao je kako se koraci udaljavaju sve dok nisu potpuno utihnuli, a onda se odgega da potraži Varisa.

Evnuh se krio u tami zavojitog stepeništa, odeven u umoljčanu smeđu mantiju sa kapuljačom koja je krila bledilo njegovog lica. „Dugo si se zadržao, bojao sam se da nešto nije pošlo po zlu“, reče kada ugleda Tiriona.

„O, ne“, uveri ga Tirion otrovnim glasom. „Šta je uopšte moglo da pode po zlu?“ Izvi glavu da pogleda gore. „Pozvao sam te doksu mi sudili.“

„Nisam mogao da dodem. Kraljica me je uhodila, i noću i danju. Nisam se usudio da ti pomognem.“

„Pomažeš mi sada.“

„Stvarno? Ah.“ Varis se zakikota. Beše to čudan zvuk u tom mestu hladnog kamena i ječeće tame. „Tvoj brat ume da bude veoma ubedljiv.“

„Varise, ti si hladan i sluzav kao crv, da li ti je to iko ikada rekao? Dao si sve od sebe da me ubiješ. Možda bi trebalo da uzvratim uslugu.“

Evnuh uzdahnu. „Verni pas dobija udarac, i bez obzira na to kako pauk tka, niko ga ne voli. Ali ako me ovde ubiješ, bojaću se za tebe, moj gospodar. Možda nikada ne bi našao put do svetla.“ Oči su mu svetlucale od odblesaka baljke, vlažne i mračne. „Ovi tuneli su puni zamki za neoprezne.“

Tirion prezrivo frknu. „Neoprezne? Ja sam najoprezniji čovek koji je ikada živeo, za to si se ti postarao.“ Proturlja nos. „Zato mi reci, čarobnjače, gde je moja nevinna devica žena?“

„Nažalost, u Kraljevoj Luci nisam pronašao ni traga leđi Sansi. A ni ser Dontosu Holardu, koji je, po svemu, do sada morao negde da se pojavi pijan. Viđeni su zajedno na zavojitom stepeništu one noći kada je nestala. Posle toga, ništa. Te noći je bilo mnogo zbrle. Moje ptičice su utihnule.“ Varis blago cimnu kepeca za rukav i povuče ga na stepenice. „Moj gospodar, moramo da krenemo. Tvoj put vodi dole.“

*To bar nije laž.* Tirion se gegao za evnuhom, a donovi su mu grebali grubi kamen dok su se spuštali. Na stepeništu je bilo strašno hladno, bila je to vlažna hladnoća koja je sedla do kostiju i od koje je odmah zadržao. „Koji je ovo deo tamnica?“ - upita.

„Megor Okrutni je naredio da se u njegovom zamlu napravi četiri nivoa tamnica“, odgovori Varis. „Na gornjem nivou ima velikih ćelija u kojima se drže obični zločinci. Imaju uske prozore visoko u zidovima. Na drugom nivou su manje ćelije gde se drže visokorodeni sužnji. Nema prozora, ali baklje u hodnicima bacaju svetlo kroz rešetke. Na trećem nivou ćelije su još manje, a vrata drvena. Crne ćelije, tako ih ljudi zovu. Tamo su držali tebe, kao i lorda Edarda. Ali postoji još jedan, niži nivo. Kada jednom čoveka odvedu na četvrti nivo, on više nikada ne ugleda sunce, niti čuje ljudski glas, niti udahne bez užasnog bola. Megor je ćelije na četvrtom nivou sagradio za mučenje.“ Stigli su do dna stepeništa. Neosvetljena vrata se otvoriše pred njima. „Ovo je četvrti nivo. Daj mi ruku, moj gospodar. Ovde je bezbednije hodati u tami. Ima stvari koje ne želiš da vidiš.“

Tirion zastade na tren. Varis ga je već jednom izdao. Ko zna kakvu igru evnuh sada igra? A ima li boljeg mesta da se čovek ubije nego dole u tami, u tamnicama za čije postojanje niko ne zna? Možda mu ni telo nikada neće naći.

S druge strane, ima li uopšte izbora? Da se vrati uz stepenice i izađe na glavnu kapiju? Ne, to neće moći.

*Džejmi se ne bi bojao,* pomisli pre nego što se seti šta mu je Džejmi uradio. Uze evnuhovu ruku i pusti da ga ovaj povede kroz tamu, prateći tiho grebanje kože po kamenu. Varis je hodao hitro, s vremena na vreme šapućući: „Pažljivo, sada idu tri stepenika“, ili: „Tunel se ovde spušta, moj gospodar.“ *Stigao sam ovamo kao kraljeva desna ruka, projahao sam kroz kapiju na čelu svojih zakleth ljudi,* pomisli Tirion, *a odlazim kao pacov što beži u mraku, držeći pauka za ruku.*

Pred njima se pojavi svetlo, previše mutno da bi bilo dnevno, i stade da jača kako su ka njemu žurili. Posle nekog vremena on vide da su to zasvođena vrata, zatvorena još jednom gvozdenom rešetkom. Varis izvadi ključ. Udoše u malu okruglu odaju. Iz nje je vodilo pet drugih vrata, svaka sa rešetkom. I u tavanici je bio otvor, i niz prečaga usadenih u zid ispod njega, koje su vodile nagore. Sa strane su stajale kičene mangale, izrađene u obliku zmajске glave. Ugalj u čeljustima beše se pretvorio u žeravice, ali su one još sijale potmulim narandžastim svetlom. Koliko god slabašno bilo, ono mu je prijalo nakon tmine tunela.

Raskrsnica je sem toga bila prazna, ali je na podu bio mozaik troglavog zmaja od crnih i crvenih pločica. Tirionu nešto prolete kroz misli. Onda se seti. *Ovo je mesto o kome mi je Šai pričala kada ju je Varis prvi put doveo u moj krevet.* „Nalazimo se ispod Desničine kule.“

„Da.“ Zaledene šarke se bučno pobuniše kada Varis gurnu dugo zatvorena vrata. Ljuspice rde padoše na pod. „Ovuda ćemo izaći na reku.“

Tirion sporo pride lestvicama i pređe rukom preko najniže prečage. „Ovo će me odvesti u moju ložnicu.“

„To je sada ložnica tvog gospodara oca.“

On diže pogled. „Koliko moram da se penjem?“

„Moj gospodar, preslab si za takve ludosti, a osim toga, nema ni vremena. Moramo da krenemo.“

„Imam posla gore. Koliko?“

„Dve stotine i trideset prečaga, ali šta god da nameravaš...“

„Dve stotine i trideset prečaga, a onda?“

„Tunel nalevo, ali saslušaj me...“

„Koliko ima do ložnice?“ Tirion diže nogu na najnižu prečagu lestvica.

„Ne više od šezdeset stopa. Drži jednu šaku na zidu dok budeš išao. Osetičeš vrata. Ona od ložnice su treća.“ Uzdahnu. „Ovo je ludost, moj gospodar. Tvoj brat ti je vratio život. Hoćeš li tek tako da ga odbaciš, a i moj zajedno s njim?“

„Varise, jedino što mi je trenutno manje vredno od sopstvenog života jeste tvoj život. Čekaj me ovde.“ Okrenu leđa evnuhu i počeo da se penje, brojeći u sebi.

Prečagu po prečagu, uspinjao se u tamu. Na početku je video nejasne obrise svake prečage kada bi je uhvatio, i grubu sivu teksturu kamena iza njih, ali kako se penjao, tmina se zgušnjavala. *Trinaest četnaest petnaest šesnaest*. Kod tridesete, ruke su mu drhtale od napora. Dole je sijao krug nejasnog svetla, napola zaklonjen njegovim stopalima. Tirion nastavi da se uspinje. *Trideset devet četrdeset četrdeset jedan*. Kod šezdesete, noge su mu gorele. Lestvice su bile beskonačne, ubijale su svaku nadu. *Šezdeset osam šezdeset devet sedamdeset*. Kod osamdesete, leđa su mu bila u tupoj agoniji. A ipak se penjao. Nije mogao da kaže zašto. *Stotinu trinaest stotinu četnaest stotinu petnaest*.

Kod dve stotine i trideset, u tunelu je bilo mračno kao u rogu, ali je *osećio topli vazduh kako struji iz tunela sleva, kao dah neke velike zveri*. Isturi nogu da opipa, a onda se spusti sa lestvica. Taj tunel je bio još uži od onoga kojim se popeo. Čovek normalne visine morao bi da puzi četvoronoške, ali je Tirion bio dovoljno nizak da hoda uspravno. *Napokon mesto stvoreno za kepece*. Čizme su mu tiho strugale o kamen. Hodao je sporo, brojeći korake, dodirom tražeći useke u zidu. Uskoro je začuo glasove, u početku prigušene i nejasne, a onda razgovetnije. Pažljivije je oslušnuo. Dvojica očevih gardista su se šalila na račun Baukove kurve, govorili su kako bi bilo dobro pojebati je, i kako joj sigurno nedostaje pravi kurac umesto zakrčjale kepečeve stvarčice. „Sigurno mu je i on grbav“, reče Lam. To ih dovede do rasprave o tome kako će Tirion sutra ujutro umreti. „Videćeš, ima da plače kao žena i preklinje za milost“, tvrdio je Lam. Lester je smatrao da će se sa sekrom suočiti hrabro kao lav, pošto je ipak Lanister, i bio je spreman da se kladi u svoje čizme. „Ma, serem se ja u tvoje čizme“, reče Lam, „znaš da su mi premale. Nego, ako pobedim, ti da mi ribaš oklop dve nedelje.“

Sledećih nekoliko stopa, Tirion je čuo svaku reč njihovog prepiranja, ali čim je odmakao, glasovi su brzo izbledeli. *Nije ni čudo što Varis nije hteo da se popnem uz proklete lestvice*, pomisli Tirion osmehujući se u tami. *Ptičice šaptalice, nije nego*.

Stigao je do trećih vrata i dugo petljao pre nego što mu prsti okrznuše malu gvozdenu kuku usađenu između dva kamena. Kada ju je povukao, začuo se prigušen štopot koji je zazvučao glasno kao odron, i kvadrat mutnog narandžastog svetla otvori se na stopu levo od njega.

*Kamin?* Samo što se nije nasmejao. Kamin je bio pun vrućeg pepela, a crna cepanica vrelog narandžastog srca gorela je u njemu. Oprezno se provukao, brzo korčajući da ne izgori čizme, a tople žeravice tiho su mu krčkale pod donovima. Kada se našao u svojoj bivšoj ložnici, dugo je stajao, udišući tišinu. Da li ga je otac čuo? Hoće li se mašiti mača, dići uzbunu?

„Moj gospodar?“ - pozva ženski glas.

*To bi me možda nekad povredilo, nekada kada sam bio u stanju da osećam bol*. Prvi korak bio je najteži. Kada je stigao do kreveta, Tirion razmaknu baldahin, i tu je bila ona, okretala se ka njemu sa

pospanim osmehom na usnama. Zamro je kada ga je ugledala. Privukla je čaršave do brade, kao da će je to zaštititi.

„Očekivala si nekog drugog, dušice?“

Na oči joj navreše krupne suze. „Nisam mislila sve ono što sam rekla, kraljica me je naterala. *Molim te*. Tvoj otac me tako plaši.“ Pridigla se i pustila da joj čaršavi padnu u krilo. Bila je sasvim naga, sem lanca oko vrata. Lanca od povezanih zlatnih šaka koje su hvatale jedna drugu.

„Moja gospo Šar“, reče Tirion tiho. „Sve vreme dok sam u crnoj čeliji čekao smrt, prisećao sam se kako si lepa. U svili ili grubom suknu ili bez ičega...“

„Moj gospodar će se uskoro vratiti. Trebalo bi da odeš, ili... došao si da me odvedeš?“

„Da li ti se ikada dopadalo?“ On joj stavi šaku na obraz, prisećajući se koliko je puta to ranije radio. Svih onih prilika kada bi je zagrlio oko struka, stegnulo njene male čvrste grudi, pomilovao njenu kratku tamnu kosu, dodirivao joj usne, obraze, uši. Sve prilike kada ju je otvarao prstom da otkrije njenu tajnu slast i naterala je da jeca. „Da li ti se ikada dopadao moj dodir?“

„Više od bilo čega“, reče ona, „moj lanisterski džine.“

To je nešto najgore što si mogla da kažeš, dušice.

Tirion kliznu šakom ispod očevoeg lanca i uvrnu. Karike se zategnuše i urezaše u njen vrat. „O, *nema toga lanca...*“ - izgovori on. Još jednom uvrnu hladne šake dok su njene, tople, mahale ka njegovom licu obliivenom suzama.

Posle je našao bodež lorda Tivina na noćnom stočiću i zadenuo ga za pojas. Na zidovima su visili malj sa glavom lava, halebarda i samostrel. Halebardom je teško baratati u zamku, malj je stajao previsoko za njega, ali veliki kovčeg od drveta i gvožđa nalazio se tačno ispod samostrela. On se pope, skinu oružje i kožni tobolac pun strelca, uglati nogu u držač i gurnu iz sve snage, sve dok se samostrel ne nape. Onda stavi strelicu u ležište.

Džejmi ga je često učio koji su nedostaci samostrela. Ako se Lam i Lester pojave odande gde su pričali, neće imati vremena da ponovo napuni, ali će bar jednog povesti u palao sa sobom. Lama, ako bude imao izbora. *Moraćeš sam da čistiš svoj oklop, Lame. Izgubio si.*

Odgega se do vrata, oslušnu na tren, a onda ih lagano odskrinu. U kamenoj niši gorela je svetiljka, bacajući slabašne žute odsjaje niz pust hodnik. Samo se plamen pomerao. Tirion kliznu napolje, držeći samostrel uz nogu.

Oca je našao tamo gde je i očekivao, kako sedi u mraku nužnika, spavaćice dignute do kukova. Na zvuknjegovih koraka, lord Tivin diže pogled.

Tirion mu se posprdomo nakloni. „Moj gospodaru.“

„Tirione.“ Ako se i uplašio, Tivin Lanister to ničim nije pokazao. „Ko te je pustio iz čelije?“

„Rado bih ti rekao, ali sam se svečano zakleo.“

„Evnult“, zaključujući njegov otac. „Za ovo ću da mu skinem glavu. Je li to moj samostrel? Ostavi ga.“

„Hoćeš li me kazniti ako odbijem, oče?“

„Ovo belstvo je ludost. Nećeš biti ubijen, ako se toga bojiš. I dalje nameravam da te pošaljem na Zid, ali nisam to mogao da uradim bez pristanka lorda Tirela. Spusti samostrel i otići ćemo u moje odaje da o svemu razgovaramo.“

„I ovdje možemo da razgovaramo. Možda se meni ne ide na Zid, oče. Tamo je jezivo hladno, a meni je dovoljno hladnoće koju si mi ti pružao. Zato mi samo reci nešto, pa idem. Jedno prosto pitanje, bar mi toliko duguješ.“

„Ništa ja tebi ne dugujem.“

„Pružio si mi i manje od ničega, čitavog mog života, ali ćeš mi ovo dati. Šta si uradio s Tišom?“

„Tišom?“

*Ne seća se čak ni njenog imena.* „Devojkom kojom sam se oženio.“

„O, da. Tvojom prvom kurvom.“

Tirion nacijsa u očeve grudi. „Kada sledeći put kažeš tu reč, ubiće te.“

„Nemaš hrabrosti.“

„Hoćemo da ustanovimo? To je kratka reč, i čini mi se da ti lako dolazi na usne.“ Tirion nestrpljivo mahnu samostrelom. „Tiša. Šta si uradio sa njom posle moje male lekcije?“

„Ne sećam se.“

„Potruđi se. Jesi li naredio da je ubiju?“

Njegov otac napući usne. „Za to nije bilo razloga, naučila je gde joj je mesto.. a dobila je dobru nadnicu za svoj trud, koliko se sećam. Pretpostavljam da ju je kućupravitelj oterao. Nisam se raspitivao.“

„Kuda ju je oterao?“

„Kuda god idu kurve.“

Tirionov prst se stegnu. Samostrel odape baš kada lord Tivin pokuša da ustane. Strelica ga udari iznad prepona, i on sede nazad uz muklo stenjanje. Strelica se zabila duboko, do samih pera. Oko nje pocuri krv, poče da mu kapa na stidne dlake i gole butine. „Pogodio si me“, reče on s nevericom, a oči mu behu staklaste od preneraženosti „Uvek si veoma brzo shvatao situaciju, moj gospodar“, reče Tirion. „Mora da si zato kraljeva desna ruka.“

„Ti... ti mi nisi... nisi mi sin.“

„Vidiš, tu grešiš, oče. Zapravo, verujem da sam isti ti, samo manji. Sada mi učini uslugu i umri brzo. Čela me brod.“

I njegov otac prvi put uradi ono što je Tirion od njega tražio. Dolaz je bio iznenađan smrdom kada mu se creva isprazniše u smrtnom času. *Pa, bar je bio na pravom mestu za to*, pomisli Tirion. Ali smrdom koji je ispunio nužnik pružio je pouzdan dolaz da je često ponavljana došetka o njegovom ocu zapravo samo još jedna laž.

Lord Tivin Lanister ipak nije srao zlato.



## SEMVEL

Kralj beše besan. Sem to odmah shvati.

Dok su crna braća jedan za drugim ulazila da bi kleknula pred njim, Stanis je odgurnuo doručak od dvopeka, usoljene govedine i kuvanih jaja, i hladno ih odmerio. Kraj njega, crvena žena Melisandra izgledala je kao da je čitav prizor završava.

*Meni ovde nije mesto*, pomisli Sem uznemireno kada njene crvene oči padoše na njega. *Neko je morao da pomogne meštru Emonu da se popne uz stepenice. Ne gledaj me, ja sam samo meštrov kućeprevritelj.* Drugi su bili takmaci za nekadašnji položaj Matorog Medveda, svi sem Bouena Marša, koji se povukao iz trke, ali je ostao zapovednik odbrane i lord kućeprevritelj. Sem nije shvatao šta to Melisandru tako zanima *kod njega.*

Kralj Stanis je ostavio crnu braću da kleče neobično dugo. „Ustanite“, reče napokon. Meštar Emon se osloni na Semovo rame da bi se digao.

Zvuk iskašljavanja Dženosa Slinta prekinu napetu tišinu. „Veličanstvo, dozvoli mi da kažem koliko mi je drago što smo pozvani ovamo. Kada sam video tvoje barjake sa Zida, znao sam da je kraljevstvo spaseno. 'Evo, stiže čovek koji nikada ne zaboravlja svoju dužnost', rekao sam dobrom ser Aliseru. 'Snažan čovek, pravi-kralj.' Mogu li da ti čestitam na pobjedi protiv onih divljaka? Pevači će sigurno o njoj spevati... „

„Pevači mogu da rade šta im je volja“, odreza Stanis. „Poštedi me svog prenemaganja, Dženose, neće ti koristiti.“ Ustade da ih sve mrko pogleda.

„Gospa Melisandra mi kaže da još niste izabrali lorda zapovednika. Nisam zadovoljan. Koliko još mora da traje ta lakrdija?“

„Veličanstvo“, reče Bouen Marš, „još niko nije postigao dve trećine glasova. Prošlo je tek deset dana.“

„Devet previše. Čekaju me zarobljenici sa kojima moram da vidim šta ću, kraljevstvo koje moram da uredim, rat koji moram da vodim. Moram da donesem i odluke, odluke koje imaju veze sa Zidom i Noćnom stražom. Vaš lord zapovednik treba da učestvuje u donošenju tih odluka.“

„Trebalo, da“, reče Dženos Slint. „Ali i ovo mora da se kaže. Mi braća smo samo jednostavni vojnici. Vojnici, da! A veličanstvo sigurno zna da je vojnicima najlakše da primaju naređenja. Meni se čini da bi im dobro došlo tvoje kraljevsko vodstvo. Za dobro kraljevstva. Da im pomogneš da mudro odaberu.“

Predlog kao da je razbesneo neke od ostalih. „Hoćeš li da nam kralj briše i dupeta?“ - upita besno Koter Hridni. „Zbor lorda zapovednika pripada zakletoj braći, samo njima i nikome drugome“, reče ser Denis Malister. „Ako budu birali mudro, neće izabrati mene“, požali se Žalobni Ed. Meštar Emon, miran kao i uvek kaza: „Veličanstvo, Noćna straža je birala sopstvenog vođu još otkako je Brendon Zidar podigao Zid. Do Džeora Mormonta imali smo devet stotina devedeset sedam lordova zapovednika u neprekidnom nizu, i svakog su izabrali ljudi koje je vodio, to je tradicija stara hiljadama godina.“

Stanis zaškruta zubima. „Nije mi želja da se mešam u vaša prava i običaje. Što se kraljevskog vodstva tiče, Dženose, ako misliš da bi trebalo da kažem tvojoj braći da izaberu tebe, skupi hrabrosti pa tako i reci.“

To je pogodilo lorda Dženosa. Nesigurno se osmehnuo i počeo da se znoji, ali Bouen Marš kralj

njega reče: „Ko je bolji da zapoveda crnim plaštovima od čoveka koji je nelada zapovedao zlatnim, veličanstvo?“

„Svako od vas, rekao bih. Čak i kuvar.“ Kralj ledeno pogleda Slinta. „Dženos sigurno nije bio prvi zlatni plašt koji je primio mito, naravno, ali je verovatno prvi zapovednik koji je nagojio svoju kesu prodajući položaje i unapređenja. Na kraju mu je sigurno pola starešina u Gradskoj straži davalo dobar deo svojih plata. Zar nije tako, Dženose?“

Slintov vrat postade ljubičast. „Laži, sramne laži! Snažan čovek uvek ima neprijatelje, veličanstvo to zna, šapuću ti laži iza leđa. Ništa nije dokazano, niko nije svedočio...“

„Dva čoveka koja su bila spremna da svedoče iznenada su stradala na dužnosti.“ Stanis se prodorno zagleda u njega. „Ne igraj se sa mnom, moj gospodaru. Video sam dokaz koji je Džon Erin izneo pred Malo veće. Da sam bio kralj, jamčim ti da bi izgubio još ponešto sem položaja, ali je Robert imao običaj da se ne obazire na tvoje sitne propuste. ‘Svi oni krađu’, sećam se da je rekao. ‘Bolje poznati lopov nego nepoznati, njegov naslednik može biti gori.’ Reči lorda Petira u ustima mog brata, u to sam siguran. Maloprstić je imao njh za zlato, i siguran sam da je sve ustrojio tako da kruna zaraduje od tvoje pokvarenosti jednako kao i ti.“

Podvojci lorda Slinta su drhtali, ali pre nego što stuže da se iznova pobuni, meštar Emon reče: „Veličanstvo, po zakonu se pređašnji zločini i prestupi zaboravljaju kada čovek kaže svoje reči i postane zakleti brat Noćne straže.“

„Toga sam svestan. Ako se ispostavi da je ovaj lord Dženos ovde ono najbolje što Noćna straža može da ponudi, stegnuću zube i to progutati. Svejedno mi je koga izaberete, samo nekoga izaberite. Čeka nas rat.“

„Veličanstvo“, reče ser Denis Malister glasom punim oprezne učtivosti. „Ako govoriš o divljanima...“

„Ne govorim o njima. I ti to dobro znaš, ser.“

„A ti moraš znati da koliko god ti zahvalni bili za pomoć koju si nam pružio protiv Mensa Rajdera, mi ne možemo tebi da pomognemo u bici za presto. Noćna straža ne učestvuje u ratovima u Sedam kraljevstava. Već osam hiljada godina...“

„Znam vašu istoriju, ser Denise“, preklide ga kralj oštro. „Dajem ti reč, neću od vas tražiti da dignete mačeve protiv buntovnika i uzurpatora koji me muče. Očekujem da ćete nastaviti da branite Zid kao što ste uvek i činili.“

„Zid ćemo braniti do poslednjeg“, reče Koter Hridni.

„To ću verovatno biti ja“, reče Žalobni Ed, glasom pomirenim sa sudbinom.

Stanis prekrsti ruke. „Biće mi od vas potrebno još ponešto. Stvari koj je možda nećete tako lako dati. Hoću vaše zamkove. I hoću Dar.“

Te jednostavne reči prasnuse među crnom braćom kao čup divlje vatre bačen u mangale. Marš, Malister i Hridni svi progovoriše uglas. Kralj Stanis ih pusti da govore. Kada završise, reče: „Imam trostruko više ljudi od vas. Mogu da uzmem te zemlje ako želim, ali bih radije da to uradim po zakonu, uz vaš pristanak“

„Dar je Noćna straža dobila za večnost, veličanstvo“, uporno je tvrdio Bouen Marš.

„Što znači da vam se po zakonu ne može oduzeti. Ali što je jednom dato, može biti dato ponovo.“

„Šta ćeš da uradiš sa Darom?“ - upita Koter Hridni.

„Bolje ću ga upotrebiti nego vi. Što se zamkova tiče, Morobdija, Crni zamak i Kula senki ostaće vama: Branite ih lako ste do sada radili, ali ostale moram uzeti za svoje posade ako nameravamo da

zadržimo Zid.“

„Nemaš dovoljno ljudi“, pobuni se Bouen Marš.

„Neki od napuštenih zamkova tekstu nešto više od ruševina“, reče Otel Jarvik, prvi graditelj.

„Ruševine mogu ponovo da se izgrade.“

„Ponovo izgrade?“ - upita Jarvik, „Ali ko će to da radi?“

„To je moja briga. Treba mi spisak od vas, sa detaljnim opisima trenutnog stanja svakog zamka, i svih potrebnih popravki. Hoću da imam posadu u svakom zamku za godinu dana i da noćne vatre gore ispred kapija.“

„Noćne vatre?“ Bouen Marš nesigurno pogleda u Melisandru. „Sada ćemo da palimo noćne vatre?“

„Hoćete.“ Žena se diže uz vihor grimizne svile, a dugačka blistava bakarna kosa joj se raspala po ramenima. „Sami mačevi ne mogu da zadrže tamu. Jedino svetlo Gospodarovo može to da uradi. Budite sigurni, dobri vitezovi i hrabra braćo, rat koji smo došli da vodimo nije sitna zaševica oko zemalja i počasti. Naš rat je za sam život, i ako ne uspemo, čitav svet će umreti sa nama.“

Sem je jasno video da starišine ne znaju kako to da shvate. Bouen Marš i Otel Jarvik se sumnjičavo zгледаše, Dženos Slint je cepteo od besa, a Troprsti Hob je delovao kao da bi radije u kuhinji seckao mrkvu. Ali su svi bili iznenađeni kad čuše meštra Emona kako šapuće: „Ti govoriš o Ratu zore, moja gospo. Ali gde je obećani princ?“

„Stoji pred vama“, objavi Melisandra, „mada nemate oči da to vidite. Stanis Barateon je Azor Ahai ponovo rođen, ratnik vatre. U njemu su proročanstva ostvarena. Crvena kometa je gorela na nebu da najavi njegov dolazak, a on nosi Svetlonosca, crveni mač junaka.“

Sem vide da je od njenih reči kralju postalo užasno neprijatno. Stanis zaškruta zubima i reče: „Zvali ste me i ja sam došao, moji gospodari. Sada morate da živite sa mnom, ili da sa mnom umrete. Najbolje je da se na to naviknete.“ Odsečno mahnu rukom. „To je sve. Meštre, ostani još malo. I ti, Tarli. Vi ostali možete da odete.“

*Ja? - pomisli Sem, preneražen, dok su se njegova braća klanjala i izlazila. Šta on hoće od mene?*

„Ti si ubio onog stvora u snegu“, reče kralj Stanis kada ostadoše samo njih četvoro.

„Sem Ubica.“ Melisandra se osmehnu.

Sem oseti da mu lice obliva rumenilo. „Ne, moja gospo. Veličanstvo. Mislim, jesam, da. Ja sam Semvel Tarli, da.“

„Otac ti je sposoban vojnik“, reče kralj Stanis. „Jednom je pobedio mog brata, kod Pospelgaza. Mejs Tirel je brzo prigrabio zasluge za tu pobeđu, ali je lord Rendil sve rešio pre nego što je Tirel i stigao na bojno polje. Ubio je lorda Kaferena svojim velikim valirijskim mačem i poslao njegovu glavu Erisu.“ Kralj protrlja vilicu prstom. „Ti nisi sin nekog bih očekivao od takvog čoveka.“

„Ja... nisam sin nekog je on želeo. veličanstvo.“

„Da nisi obukao crno, bio bi koristan talac“, zamisljeno reče Stanis.

„Obukao je crno, veličanstvo“, podseti ga meštar Emon.

„To odlično znam“, reče kralj. „Znam mnogo toga čega ti nisi svestan, Emone Targarjene.“

Starac pognu glavu. „Ja sam samo Emon, veličanstvo. Mi se odričemo imena naših kuća kada iskujemo meštarske lance.“

Kralj na to kratko klimnu glavom, kao da kaže kako zna i kako ga nije briga. „Rekli su mi da si ubio onog stvora bodežom od opsidijana“, reče Semu.

„D-da, veličanstvo. Dao mi ga je Džon Snežni.“

„Zmajstaklo.“ Smeh crvene žene bio je muzika. *Zaledena vatra*, na jeziku stare Valirije. Nije ni

čudo što je on prokletstvo za tu hladnu decu Tuđinovu.“

„Na Zmajkameni, gde sam stolovao, ima mnogo tog opsidijana u starim tunelima ispod planine“, reče kralj Semu. „Grudve, stene, čitavi zidovi. Dobar deo je crn, koliko se sećam, ali postoji i nešto zelenog, nešto crvenog, čak i ljubičastog. Poslao sam glas svom zapovedniku odbrane ser Rolandu da počne da ga vadi. Bojim se da neću još dugo zadržati Zmajkamen, ali će nam možda Gospodar svetla dati dovoljno *zaleđene vatre* da se naoružamo protiv tih stvorova pre nego što zamak padne.“

Sem se nakašlja. „V-veličanstvo. Bodež.. bodež se samo rasprsnuo kada sam pokušao da ubodem utvaru.“

Melisandra se osmehnu. „Crna magija pokreće te utvare, ali su one ipak samo od mrtvog mesa. Za njih su dobri i čeliki vatra. Oni koje zoveš Tuđinima nešto su više.“

„Demoni sačinjeni od snega i leda i hladnoće“, reče Stanis Barateon. „Drevni neprijatelj. Jedini bitan neprijatelj.“ Ponovo pogleda Sema. „Rečeno mi je da ste ti i ta mala divljanka prošli ispod Zida, kroz neku magičnu kapiju.“

„K-kroz Crnu kapiju“, zamuca Sem. „Ispod Noćne tvrđave.“

„Noćna tvrđava je najveći i najstariji zamak na Zidu“, reče kralj. „Tamo nameravam da stolujem dok vodim ovaj rat. Pokazaćeš mi tu kapiju.“

„Ja“, reče Sem, „h-ću, ako...“ *Ako je još tamo. Ako se bude otvorila za čoveka koji ne nosi crno. Ako...*

„Hoćeš“, odseče Stanis. „Reći ću ti kada.“

Meštar Emon se osmehnu. „Veličanstvo“, reče, „pre nego što krenemo, pitam se hoćeš li nam učiniti veliku čast i pokazati nam to čudesno sečivo o kome smo toliko slušali.“

„Hoćeš da vidiš Svetlonosca? Ti si slep.“

„Sem će gledati za mene.“

Kralj se namršti. „Svi su ga videli, pa zašto ne bi i slepac?“ Njegov pojas i korice za mač visili su sa kuke blizu kamina. Uze ih i isuka dugački mač. Čelik zaškripa na drvetu i koži i odaju ispuni svetlost; svetlucava, treperava, ples zlatnog i narandžastog i crvenog, svih svetlih boja vatre.

„Reci mi, Semvele.“ Meštar Emon mu dodirnu ruku.

„Sija“, reče Sem prigušenim glasom. „Kao da gori. Nema plamenova, ali je čelik žut i crven i narandžast, blista i treperi, kao sunčevi zraci na vodi, samo lepše. Voleo bih da možeš da ga vidiš, meštre.“

„Sada ga vidim, Seme. Mač pun sunčeve svetlosti. Prelep.“ Starac se ukočeno pokloni. „Veličanstvo. Moja gospo. Ovo je bilo izuzetno ljubavno od vas.“

Kada kralj Stanis vrati sjajni mač u korice, u sobi naizgled postade veoma mračno, uprkos sunčevim zracima koji u sipali kroz prozor. „Vrlo dobro, video si ga. Sada možete da se vratite svojim dužnostima. I zapamtite ono što sam rekao. Vaša braća će izabrati lorda zapovednika večeras, inače će zažaliti.“

Meštar Emon je bio izgubljen u mislima dok mu je Sem pomagao da se spusti niz uzano zavojito stepenište. Ali dok su išli dvorištem, kaza: „Nisam osetio vrelinu. A ti, Seme?“

„Vrelinu? Od mača?“ Pokuša da se priseti. „Vazduh oko njega je treperio, kao oko vrelih mangala.“

„A ipak nisi osetio vrelinu, zar ne? A korice u kojima drži mač, one su j od drveta i kože, da? Čuo sam zvuk kada ga je veličanstvo isukao. Da li je koža bila oprljena, Seme? Da li je drvo izgledalo opečeno ili garavo?“

„Ne“, priznade Sem. „Bar koliko sam ja video.“

Meštar Emon klimnu glavom. Kada su stigli u njegove odaje, zamoli Sema da upali vatru i pomogne mu da dođe do stolice kraj kamina. „Teško je biti ovoliko star“, uzdahnu dok se smeštao na jastuk. „A još je teže biti ovako slep. Nedostaje mi sunce. I knjige. Knjige više od svega.“ Emon mahnu rukom. „Nećeš mi više trebati do biranja.“

„Biranj... Meštre, zar ne možeš nešto da učiniš? Ono što je kralj rekao o lordu Dženosu...“

„Sećam se“, reče meštar Emon, „ali Seme, ja sam meštar, lancem vezan i zaklet. Moja dužnost je da savetujem lorda zapovednika, ko god to bio. Ne pristoji mi da stajem na stranu ovog ili onog taknaca.“

„Ja nisam meštar“, kaza Sem. „Mogu li ja nešto da uradim?“

Emon okrenu svoje slepe bele oči prema Semovom licu, i blago se osmehnu. „Pa, ne znam, Semvele. Možeš li?“

Mogu, pomisli Sem. *Moram*. I to smesta. Bude li oklevao, sigurno će mu ponestati hrabrosti. *Ja sam čovek Noćne straže*, podseti sebe dok je žurio kroz dvorište. *Jesam*. *Mogu to da uradim*. Nekada bi se tresao i cvileo kada bi ga lord Mormont samo pogledao, ali to je bio stari Sem, pre Pesnice Prvih ljudi i Krasterove utvrde, pre utvara i Hladnorukog i Tudina na mrtvom konju. Sada je bio hrabriji. *Fili mi je ulila hrabrost*, rekao je Džonu. To je bila istina. Morala je da bude istina.

Koter Hridni beše strašniji od dvojice zapovednika, tako da je Sem prvo otišao njemu, dok mu je hrabrost još bila vruća. Zatekao ga je u staroj Dvorani štita kako se kloca sa trojicom svojih ljudi iz Morobdije i narednikom sa crvenim srcem koji je došao sa Zmajkama sa Stanisom.

Međutim, kada Sem zamoli za dozvolu da razgovara sa njim, Hridni zarezha naređenj e, i ostali uzeše kocke i novac i ostaviše ih.

Niko nije mogao reći za Kotera Hridnog da je naočit, mada je telo ispod prsluka sa zakivcima i čakšira od grubog sukna bilo vitko, tvrdo, žilavo i snažno. Oči mu behu sitne i blizu jedno drugome, nos slomljen, zalisci na glavi duboki. Boginje su mu gadno upropastile lice, a brada koju je pustio da sakrije ožiljke bila je retka i zapuštena.

„Sem Ubica!“ - reče on umesto pozdrava. „Siguran si da si ubo Tudina, a ne snežnog viteza nekog deteta?“

*Ovo ne počinje dobro*. „Zmajstaklo ga je ubilo, moj gospodar“, objasni Sem slabašno.

„Da, sigurno. Dobro, reci šta imaš, Ubico. Da li mi te to meštar šalje?“

„Meštar?“ Sem proguta knedlu. „Upravo sam otišao od njega, moj gospodar.“ To baš nije bila laž, ali ako je Hridni pogrešno protumači, možda će biti spreman da ga sasluša. Sem duboko udahnu, i poče sa svojom molbom.

Hridni ga preklide pre nego što je izrekao dvadeset reči. „Hoćeš da kleknem i poljubim rub Malisterovog otmeneog plašta, je l' u tome stvar? Trebalo je da znam. Vi gospodičići se uvek držite zajedno. Pa, reci Emonu da trači tvoj dah i moje vreme. Ako će se neko povući, to treba da bude Malister. Čovek je *prestar* za taj posao, možda bi to trebalo da mu kažeš. Ako njega izaberemo, verovatno ćemo se opet okupiti za godinu dana, da biramo nekog drugog.“

„On jeste star“, složi se Sem, „ali je vrlo is-islusan.“

„Možda u sedenju u kuli; gledanju u mape. Šta namerava da uradi, da utvarama piše pisma? On je vitez, svaka čast, ali nije *borac*, i mene zabole dupe koga je zbacio s konja na nekom turniru pre pedeset godina. Sve njegove bitke vodio je Polušaka, čak i slepac to vidi. A nama treba borac više nego ikada, sada kada nam nad glavama sedi ovaj prokleti kralj. Danas su to ruševine i pusta polja, ali šta će *veličanstvo* zahtevati sutra? Misliš da *Malister* ima petlju da se suprotstavi Stanisu Barateonu i

onoj crvenoj kuji?“ Nasmeja se. „Ja ne mislim.“

„Znači, nećeš da ga podržiš?“ - upita Sem nesrećno.

„Jesi li ti Sem Ubica ili Gluvi Dik? Ne, neću da ga podržim.“ Hridni mu unese prst u lice. „Švati ovo, dečko. Ja *neću* taj prokleti posao, i nikada ga nisam hteo. Najbolje se borim kada stojim na palubi, a ne u sedlu, a Crni zamak je predaleko od mora. Ali ću pre pustiti da mi neko nabije u dupe usijani mač nego što ću prepustiti Noćnu stražu tom samozaljubljenom orlu iz Kule senki. Slobodno trči onom starcu i prenesi mu šta sam rekao, ako te bude pitao.“ Ustade. „Gubi mi se s očij u.“

Semu je bila potrebna sva preostala hrabrost da kaže: „Šta ako bude još neko? Da li bi mogao da p-podržiš nekoga drugog?“

„Koga? Bouena Marša? Taj čovek broji kašike. Otel je pratilac, radi šta mu se kaže i radi to dobro, ali ništa više. Slint... pa, njegovi ljudi ga vole, to priznajem, i skoro da bi bilo zabavno nabiti ga u kraljevsko grlo i videti hoće li se Stanis zagrcnuti, ali ne. U njemu ima previše Kraljeve Luke. Žapcu porasla krila pa misli da je prokleti znaj.“ Hridni se nasmeja. „Ko nam onda ostaje, Hob? Mogli bismo njega da izaberemo, valjda, ali ko bi ti onda kuvao ovčetinu, Ubico? Ti mi ličiš na čoveka koji voli prokletu ovčetinu.“

Nije vredelo reći ništa više. Porazen, Sem promuca reči zahvalnosti i ode. *Biće bolje sa ser Denisom*, pokuša da kaže sebi dok je išao kroz zamak. Ser Denis je vitez, visokorođen i učtiv, i bio je veoma ljubazan prema Semu kada je našao njega i Fili na putu. *Ser Denis će me saslušati, mora da me sasluša.*

Zapovednik Kule senki rodio se ispod Ječećeg tornja Vodogleđa, i od glave do pete je izgledao kao pravi Malister. Okovratnik mu je bio obrubljen samurovinom, kao i rukavi crnog somotskog dubleta. Srebrni orao mu je kandžama pridržavao nabore plašta. Brađa mu je bila bela kao sneg, kosa mahom nestala, a lice duboko izborano, to je bila istina. Ipaksu mu pokreti bili okretni, imao je zube, a godine mu nisu zamutile ni plavosive oči ni osećaj za lepo ponašanje.

„Moj gospodar Tarli“, reče on kada njegov kućeupravitelj dovede Sema kod njega u Koplje, gde su se smestili ljudi iz Kule senki. „Drago mi je što si se oporavio od svih muka. Mogu li da ti ponudim čašu vina? Tvoja gospa majka je od Florenta, koliko se sećam. Jednog dana moram da ti ispričam kako sam iz sedla zbacio obojicu tvojih deda na istom turniru. Ne danas, međutim. Znam da imamo preča posla. Sigurno dolaziš od meštra Emona. Ima li on to nekli savet za mene?“

Sem otpi gutljaj vina i pažljivo odabra reči. „Meštar vezan lancem i zaklet... bilo bi neprilično da utiče na izbor lorda zapovednika...“

Stari vitez se osmehnu. „I zato nije došao sam da me vidi. Da, razumem, Semvele. Emon i ja smo obojica stari, i mudri u tim stvarima. Reci to zbog čega si došao.“

Vino je bilo slatko, a ser Denis je saslušao Semovu molbu sa ozbiljnom učtivošću, za razliku od Kotera Hridnog. Ali kada je završio, stari vitez odmahnu glavom. „Slažem se da bi svanuo mračan dan u našoj istoriji ako bi kralj imenovao našeg lorda zapovednika. Posebno ovaj kralj. On neće dugo zadržati krunu. Ali zaista, Seme, Hridni bi trebalo da se povuče. Ja imam veću podršku od njega, a i prikladniji sam za taj položaj.“

„Jesi“, složi se Sem, „ali i Koter Hridni može da posluži. Priča se da se mnogo puta dokazao u bici.“ Nije hteo da uvredi ser Denisa tako što će hvaliti njegovog takmaca, ali kako drugačije da ga ubedi da se povuče?

„Mnoga moja braća su se dokazala u bici. To nije dovoljno. Neke stvari ne mogu da se reše bojnou sukobom. Meštar Emon to shvata, za razliku od Kotera Hridnog. Lord zapovednik Noćne straže

pre svega je lord. Mora da bude u stanju da pregovara sa drugim lordovima... kao i sa kraljevima. Mora da bude čovek koji zaslužuje poštovanje.“ Ser Denis se nagnu napred. „Mi smo sinovi velikih lordova, ti i ja. Znamo važnost porekla, krvi i one rane obuke koju ništa drugo ne može da zameni. Bio sam štitonoša u dvanaestoj, vitez u osamnaestoj, pobjednik turnira u drugoj i dvadesetoj. Zapovednik sam Kule senki trideset i tri godine. Krv, poreklo i obuka daju mi pravo da pregovaram sa kraljevima. Hridni... pa, čuo si ga jutros kada je pitao da li će mu veličanstvo brisati stražnjicu? Semvele, nije mi običaj da ružno govorim o svojoj braći, ali budimo iskreni... gvozdenođeni su rasa gusara i lopova, a Koter Hridni je silovao i ubijao pre nego što se i zamomčio. Meštar Harmuni mu čita i piše pisma, tako je oduvek bilo. Ne, koliko god mi bilo teško da razočaram meštra Emona, ne mogu časno da se povučem u korist Hridnog od Morobdije.“

Ovog puta je Sem bio spreman. „Možda u korist nekoga drugog? Ako bi to bio neko prikladniji?“

Ser Denis se zamisli na tren. „Nikada nisam želeo tu počast radi nje same. Na poslednjem biranju rado sam se povukao kada je istaknuto ime lorda Mormonta, kao što sam uradio i pre, u slučaju lorda Korgila, na prethodnom biranju. Sve dok je Noćna straža u dobrim rukama, ja sam zadovoljan. Ali Bouen Marš nije dorastao tom zadatku, ništa više od Otela Jarvika. A taj takozvani lord od Harendvora kasapinov je nakot koga su Lanisteri digli gde mu nije mesto. Nije ni čudo što je zloban i pokvaren.“

„Postoji još jedan čovek“, izlete Semu. „Lord Zapovednik Mormont mu je verovao. Isto kao i Donal Noji i Korin Polušala. Mada nije tako visokog porekla kao ti, potiče od stare krvi. Rođen je i odrastao u zamku, i naučio se maču i koplju od viteza, a slovima od meštra iz Citadele. Otac mu je bio lord, a brat kralj.“

Ser Denis pogladi svoju dugačku belu bradu. „Možda“, reče nakon jednog dugačkog trenutka. „Veoma je mlad, ali... možda. Može da posluži, priznajem, mada bih ja bio bolji. U to ne sumnjam. Ja bih bio mudriji izbor.“

*Džon je rekao da u laži može biti časti, ako je izrečena s dobrim razlogom.* I Sem nastavi: „Ako večeras ne izaberemo lorda zapovednika, kralj Stanis smera da imenuje Kotera Hridnog. To je i rekao meštru Emonu jutros, pošto ste svi otišli.“

„Shvatam.“ Ser Denis ustade. „Moram da razmislim. Hvala ti, Semvele. Prenesi moju zahvalnost i meštru Emonu.“

Sem je drhtao kada je izašao iz Koplja. *Šta sam to uradio? - pomisli.*

*Šta sam to rekao? Ako ga uhvate u utvaru? Uškoro mu sve postade besmisleno. Kako može da se tako plaši Kotera Hridnog i ser Denisa Malistera kada je video gavrana kako jede lice Malog Pola?*

Hridnog se nije dopalo kada se vratio kod njega. „Opet ti? Budi kratak, počinješ da mi ideš na žvce.“

„Treba mi samo još tren“, obeća Sem. „Nećeš da se povučesh u korist ser Denisa, rekao si, ali ćeš se možda povući radi nekog drugog.“

„Ko je to sada, Ubico? Ti?“

„Ne. Borac. Donal Noji mu je prepustio Zid kada su divljani došli, i bio je štitonoša Matorog Medveda. Jedina nevolja je što je koptile.“

Koter Hridni se nasmeja. „E, krvavog mu pakla! Tako bismo baš nabili Malisteru koplje u dupe, a? Možda bi i vredelo, samo zbog toga. Ne može taj dečak valjda toliko loš da bude?“ Prezrivo frknu. „Ja bih ipak bio bolji. Ja sam ono što nam je potrebno, to svaka budala može da vidi.“

„Svaka budala“, složih se Sem, „čak i ja. Ali... pa, ne bi trebalo ovo da ti kažem, ali... kralj Stanis

namerava da nam nametne ser Denisa ako večeras ne izaberemo novog zapovednika. Čuo sam ga kako to govori meštru Emonu kad ste vi ostali otišli.“



# DŽON

Gvozdeni Emet beše visok, vitak mladi izvidnik čija su izdržljivost, snaga i veština sa mačem bili ponos Istočne Morobdije. Džon bi posle vežbe s njim uvek bio uločen i izbijan, i sledećeg jutra se budio prekriven modricama, ali je baš to i hteo. Nikada neće postati bolji ako bude stalno vežbao sa Satenom i Konjem, pa čak i sa Grenom.

Uglavnom mu je vraćao milo za drago, voleo je Džon da misli, ali ne i danas. Prošle noći jedva da je spavao, i nakon sata nemirnog okretanja po krevetu odustao je, obukao se i hodao po Zidu sve dok sunce nije izašlo, razmišljajući o ponudi Stanisa Barateona. Nedostatakna ga je sada sustigao, i Emet ga je nemilosrdno gonio preko dvorišta, terajući ga unazad nizom dugačkih zamaha, a pride ga je često mlatio i štitom. Džonu je ruka utrnula od udaraca, a tupi mač za vežbu je svakog trenea postajao sve teži.

Škoro da je bio spreman da spusti mač i zatraži predah, kada Emet napravi varku nadole, a onda ga divljački odalami preko štita i pogodi u slepoočnicu. Džon se zatetura, a kaciga i glava mu zavzoniše od siline udarca. Na treptaj oka svet koji je video kroz vizir prekrli magla.

A onda su godine nestale, i ponovo se obreo u Zimovrelu, a umesto olopa nosio je postavljeni kožni ogrtač. Mač mu je bio drven, a pred njim nije stajao Gvozdeni Emet, već Rob.

Svakog jutra su vežbali zajedno, otkako su prohodali; Snežni i Stark jurili su se i udarali po dvorištima Zimovrela, vikali i smejali se, ponekad i plakali kada ih neko ne bi video. Dok su se borili, nisu bili mali dečaci, već vitezovi i čuveni junaci. „Ja sam princ Emon Zmajvitez“, viknuo bi Džon, a Rob bi odgovorio: „Onda sam ja Florijan Luda.“ Ili bi Rob rekao:

„Ja sam Mladi Zmaj“, a Džon bi odgovorio: „Ja sam ser Rajam Redvin.“

Tog jutra je on prvi viknuo. „Ja sam gospodar Zimovrela!“ - uskliknuo je, kao što je uradio i stotinu puta ranije. Samo ovog puta, *ovog* puta Rob je odgovorio: „Ne možeš da budeš gospodar Zimovrela, ti si kopile. Moja gospa majka kaže da nikada nećeš biti gospodar Zimovrela.“

*Mislio sam da sam to zaboravio.* Džon je osećao lrv u ustima, od zadobijenog udarca.

Na kraju su Halder i Konj morali da ga odvuču od Gvozdenog Emeta, svaki za po jednu ruku. Izvidnik je ošamućen sedeo na zemlji, skršenog štita, izbijenog vizira na kacigi, dok mu je mač ležao šest koraka daleko. „Džone, dosta“, vikao je Halder, „pao je, razoružao si ga. *Dosta!*“

*Ne. Nije dosta. Nikada nije dosta.* Džon pusti da mu mač padne. „Izvini“, promrmlja. „Emete, da li si povređen?“

Gvozdeni skinu svoju izbijanu kacigu. „Šta ti u mojim rečima predajem se nije bilo jasno, lorde Snežni?“ Ipak, to je bilo rečeno prijateljskim tonom. Emet je bio srdačan čovek i voleo je pesmu mačeva. „Ratniče spasi me“, zastenja, „sada znam kako se osećao Korin Polušaka.“

To je bilo previše. Džon se otrgnu od svojih prijatelja i sam se vrati u arsenal. U glavi mu je još zvonilo od Emetovog udarca. Sede na klupu i zagnjuri glavu u šake. *Zašto sam tako besan?* - upita sebe, ali to beše glupo pitanje. *Gospodar Zimovrela. Mogao bih da postanem gospodar Zimovrela. Naslednik svog oca.*

Međutim, pred njim nije plutalo lice lorda Edarda; bilo je to lice ledi Kejtlin. S dubokim plavim očima i tvrdim hladnim ustima, pomalo je podsećala na Stanisa. *Gvožđe*, pomisli on, *ali krto*. Gledala ga je onako kao što ga je nekada gledala u Zimovrelu, kada god bi nadmašio Roba u mačevanju ili sabiranju ili bilo čemu drugom. *Ko si ti?* - kao da je uvek pitao taj pogled. *Nije ti ovdje mesto. Zašto si*

ovde?

Drugovi su mu još bili u dvorištu za vežbanje, ali Džon nije imao snage da se sa njima susretne. Izašao je iz arsenala na stražnja vrata, niz strmo kameno stepenište do hodnika za crve, tunela koji su pod zemljom povezivali utvrde i kule zamka. Kupatilo nije bilo daleko, i tamo je prvo sprao znoj hladnom, a onda se potopio u veliku kamenu kadu punu tople vode. Toplota je ublažila jedan deo bola u mišićima i naterala ga da pomisli na blatnjava jezerca Zimovrela, koja se puše i grgoću u bogošumi. *Zimovrel*, pomisli on. *Teon ga je spalio i srušio, ali bih ja mogao da ga obnovim.* Njegov otac bi to sigurno želeo, kao i Rob. Sigurno ne bi voleli da zamak ostane u ruševinama.

*Ne možeš da budeš gospodar Zimovrela, ti si kopile, ponovo ču Roba kako govori.* A kameni kraljevi su rezali na njega granitim jezicima. *Ne pripadaš ovde. Nije ti ovde mesto.* Kada Džon sklopi oči, vide drvo-srce, bleđih grana, crvenog lišća i ozbiljnog lica. To čuvarstvo je srce Zimovrela, tako je lord Edard uvek govorio... ali da bi spasio zamak, Džon bi morao da iščupa to srce iz drevnih korena i nahrani pohlepnog boga vatre crvene žene. *Nemam prava*, pomisli. *Zimovrel pripada starim bogovima.*

Zvuk glasova što su odzvanjali od zasvođene tavanice vrati ga u Crni zamak „Ne znam“, govorio je čovek sunnjičavim glasom. „Možda kada bih ga bolje poznavao... Lord Stanis nije imao mnogo dobrog da kaže o njemu, to da ti bude jasno.“

„Kada je to Stanis Barateon imao mnogo dobrog da kaže o bilo kome?“ Ser Aliserov odsečni glas bilo je lako prepoznati. „Ako pustimo da nam Stanis bira lorda zapovednika, postaćemo njegovi vazali po svemu sem po imenu. Tivin Lanister to neće zaboraviti, a znaš da će lord Tivin na kraju prevladati. Već je jednom pobedio Stanis, na Cmobujici.“

„Lord Tivin je naklonjen Slintu“, reče Bouen Marš nemirnim, napetim glasom. „Mogu da ti pokazem njegovo pismo, Otele. 'Naš verni prijatelj i sluga', tako ga je nazvao.“

Džon Snežni naglo ustade, i trojica ljudi se slediše na zvuk vode. „Moji gospodari“, reče on s hladnom ljubaznošću.

„Šta ti radiš ovde, kopile?“ - upita Torn.

„Kupam se. Ali ne dozvolite mi da vam ja kvarim spletke.“ Džon izade iz kade, obrisa se, obuče i ostavi ih da kuju zavere.

Napolju shvati da nema predstavu kuda se zaputio. Prošao je kraj ljuštore Kule lorda zapovednika, gde je jednom spasio Matorog Medveda od mrtvaca; kraj mesta na kome je Igrit umrla s tužnim osmehom na licu; kraj Kraljeve kule, gde su on i Saten i Gluvi Dik Folard čekali magnara i njegove Tenjane; kraj nagomilanih, garavih ostataka velikog stepeništa. Unutrašnja kapija je bila otvorena, i Džon uđe u tunel, ispod Zida. Oko sebe je osećao hladnoću, težinu sveg tog leda iznad glave. Prošao je kraj mesta gde su se Donal Noji i Moćni Mag borili i poginuli, kroz novu spoljašnju kapiju, i ponovo na bleđu i hladnu sunčevu svetlost.

Tek tada je sebi dozvolio da zastane, da udahne, da razmisli. Otel Jarvik nije bio čovek čvrstih ubeđenja, osim u vezi s drvetom, kamenom i malterom. Matori Medved je to znao. *Tom i Marš će ga pridobiti, Jarvik će podržati lorda Dženosa i lord Dženos će biti izabran za lorda zapovednika. A šta to meni ostavlja, sem Zimovrela?*

Vetar se zakovila uza Zid, cimajući mu plašt. Osećao je hladnoću kako izbija iz leda kao što toplota izbija iz vatre. Džon navuče kapuljaču i ponovo poče da hoda. Popodne je starilo, sunce se na zapadu nisko spustilo. Stotinu koraka dalje nalazio se logor u kome je kralj Stanis držao zarobljene divljane u prstenu od jaraka, naoštrenog kolja i visokih drvenih ograda. Levo su bile tri velike rupe za vatru, gde su pobednici spalili tela svih slobodnih ljudi koji su poginuli ispod Zida, kako ogromne čupave džinove,

tako i male Rogonoge. Bojiste je bilo pustoš od spaljenog korova i stvrdnute smole, ali je Mensov narod na sve strane ostavio svoje tragove; iskidano parče kože koje je moglo biti deo šatora, džinovski malj, točak dvokolica, slomljeno koplje, hrpu mamutskog izmeta. Na rubu Uklete šume, gde su nekada stajali šatori, Džon nađe hrastov panj i sede.

*Igrit je želela da budem divljanin. Stanis hoće da budem gospodar Zimovrela. Ali šta ja želim? Sunce je puzalo niz nebo i potonulo iza Zida na mestu gde je krivudao između zapadnih brda. Džon je posmatrao taj ogromni komad leda kako upija crvene i ružičaste boje zalaska. Da li da pustim da me lord Dženos obesi kao izdajnika, ili da pogazim svoje zavete, oženim se Val i postanem gospodar Zimovrela? Bio je to lak izbor, kada se tako postavi... mada, da je Igrit još živa, možda bi bio još i lakši. Nije poznao Val. Lepo je izgledala, da, i bila je sestra kraljice Mensa Rajdera, pa ipak...*

*Moraću da je otmem ako želim njenu ljubav, ali će mi ona možda roditi decu. Možda ću jednog dana držati svog sina u naručju. Džon Snežni se nikada nije usuđivao da mašta o sinu, pošto je odlučio da proživi svoj život na Zidu. Mogao bih da mu dam ime Rob. Val bi želela da zadrži sina svoje sestre, ali bismo mogli da ga podignemo u Zimovrelu, kao i Filinog dečaka. Sem ne bi morao da laže. Našli bismo mesta i za Fili, a Sem bi mogao da je posećuje svake godine. Mensov i Krasterov sin bi odrasli kao braća, kao nekada ja i Rob.*

Želeo je to, shvati Džon tada. Želeo je to više nego što je ikada išta želeo. *Oduvek sam to želeo*, pomisli s grizom savesti. *Neka mi bogovi oprostite.* Bila je to glad u njemu, oštra kao sečivo od znajstakla. Glad... osećao ju je. Hrana mu je trebala, lovina, crveni jelen koji miriše na strah i veliki los gord i prkosan. Morao je da ubija i napuni stomak svežim mesom i vrelom tamnom krvi. Od te pomisli mu pode voda na usta.

Prošao je jedan dugačak tren pre nego što je shvatio šta se dešava. A onda je skočio na noge. „Duše?“ Okrenuo se prema šumi i video ga kako dolazi iz nje, kako tiho grabi kroz zeleni sumrak, a topli beli dah mu izbijaja iz otvorenih čeljusti. „Duše!“ - viknu, i jezovukubrza. Bio je surlji nego pre, ali i veći, a jedini zvuk koji je stvarao bilo je tiho šuškanje opalog lišća pod njegovim šapama. Kada stiže do Džona, on skoči, i porvaše se između smeđe trave i dugačkih senki dok su zvezde nicala iznad njih. „Bogovi, vuče, gde si bio?“ - reče Džon kada mu Duh pusti nadlakticu. „Mislio sam da si mi umro, kao Rob i Igrit i ostali. Nisam te osećao, još otkako sam se popeo preko zida, čak ni u snovima.“ Jezovuk nije imao odgovora, ali je liznuo Džonovo lice jezikom nalik na vlažnu turpiju, a oči mu uhvatiše poslednje svetlo i zasijaše kao dva velika crvena sunca.

*Crvene oči, shvati Džon, ali ne kao Melisandrine.* Imao je oči čuvar drvca. *Crvene oči, crvena usta, belo krzno. Krv i kost, kao drvo-srce. On pripada starim bogovima, da.* A samo je on od svih jezovuka bio beo. Šestoro štenadi su našli u kasnim letnjim snegovima, on i Rob; petoro su bili sivi i crni i smeđi, za petoro Starkova, a jedan beo. Snežan.

Tada je našao svoj odgovor.

Ispod Zida, kraljičini ljudi palili su svoju noćnu vatru. Vide Melisandru kako izlazi iz tunela u pratnji kralja da povede molitve za koje je verovala da će rasterati tamu. „Hajde, Duše“, reče Džon vuku. „Za mnom. Gladan si, znam. Osećam to.“ Potrčase zajedno ka kapiji, široko zaobišavši noćnu vatru, gde su pohlepni plamenovi grabili crni stomak noći.

U dvorištima Crnog zamka bilo je mnogo kraljevih ljudi. Zastajali su kada je Džon prolazio, i zurlili za njim. Nijedan od njih ranije ne beše video jezovuka, a Duh je bio dvostruko veći od običnih vulkova koji su živeli u njihovim južnjačlām šumama. Dok je hodao prema arsenalu, Džon slučajno diže pogled i vide Val kako stoji na prozoru svoje kule. *Oprostite*, pomisli. *Ja nisam čovek koji će te oteti odatle.*

U dvorištu za vežbu nalete na desetak kraljevih ljudi sa baldjama i dugačkim kopljima u rukama. Njihov narednik pogleda Duha i namršti se, a nekoliko njegovih ljudi oboriše koplja sve dok vitez koji ih je predvodio ne reče: „Sklonite se i pustite ih da prođu.“ Džonu каза: „Kasniš na večeru.“

„Onda mi se skloni s puta, ser“, odgovori Džon, i ovaj to uradi.

Čuo je buku čak i pre nego što je stigao do dna stepenica; uzbudene glasove, kletve, neloga kako pesnicom tuče po stolu. Džon skoro sasvim neprimetno zakorači u podrum. Njegova braća behu zauzela sve klupe i stolove, ali ih je još više stajalo i vikalo nego što ih je sedelo, a niko nije jeo. Hrane nije ni bilo. *Šta se ovde dešava?* Lord Dženos Slint je grmeo o izdajnicima i izdaji, Gvozdeni Emet je stajao na stolu sa isukanim mačem u ruci, Troprsti Hob je psovao jednog izvidnika iz Kule senki... neki čovek iz Morobdije je tukao pesnicom o sto iznova i iznova, tražeći tišinu, ali je to samo dodatno doprinosilo larmi koja je odjekivala po prostoriji.

Pip prvi ugleda Džona. Iskezi se kada vide Duha, stavi dva prsta u usta i zviznu kako to samo umeju lakrdijaški pomoćnici. Prodorni zvuk prošeće larmu kao mač. Dok je Džon koračao ka stolu, primeti ga još braće, i utihnuše. Tišina se širila po podrumu sve dok jedini zvuk nisu stvarali Džonovi donovi na kamenom podu i tiho pucketanje cepanica u kaminu.

Ser Aliser Torn razbi tajac. „Izdajnik nas je napokon počastvovao svojim prisustvom.“

Lord Dženos je bio crven u licu i tresao se. „Zver“, viknu. „Gledajte! Zver koja je preklala Polušaku. Varga hoda među nama, braćo. *VARGA!* To... to stvorenje nije vredno da nas vodi! Taj *zverobraz* nije zaslužio da živi!“

Duh otkri zube, ali mu Džon položi šaku na glavu. „Moj gospodar“, reče, „hoćeš li mi reći šta se ovde desilo?“

Meštar Emon mu odgovori, iz samog dna dvorane. „Predložen si za lorda zapovednika.“

To je bilo tako blesavo da je Džon morao da se osmehne. „Ko me je predložio?“ - upita, pogledom tražeći svoje prijatelje. Ovo je sigurno jedna od Pipovih ujdurmi. Ali Pip slegnu ramenima, a Gren odmahnu glavom. Ustade Žalobni Ed Tolet. „Ja sam te predložio. Da, okrutno je i užasno tako nešto uraditi prijatelju, ali bolje da nastradaš ti nego ja.“

Lord Dženos ponovo zapeni. „Ovo, ovo je nečuveno! Tog *dečka* bi trebalo da obesimo. Da! Obesimo ga, kažem ja, obesimo ga kao izdajnika i vargu, zajedno sa njegovim prijateljem Mensom Rajderom. Lord *zapovednik*? Ne dopuštam to, neću to da dozvolim!“

Ustade Koter Hridni. „Ti nećeš da dopustiš? Možda si one zlatne plaštove izdresirao da ti ližu dupe, ali sada nosiš crni plašt.“

„Svaki brat može da predloži koga god hoće, pod uslovom da je taj čovek izrekao zavete“, reče ser Denis Malister. „Tolet ima puno pravo, moj gospodar.“

Desetak ljudi progovori uglas, svaki se trudeći da nadglasa ostale, i ubrzo je čitava dvorana ponovo vikala. Ovog puta ser Aliser Torn skoči na sto, i diže ruku da zatraži tišinu. „*Braćo!*“ - viknu. „Ovim ništa ne postizemo. Predlažem da glasamo. Ovaj *kralj* koji je zauzeo Kraljevu kulu postavio je ljude na sve kapije da ne bismo odavde izašli, niti jeli niti pili sve dok se ne odlučimo. Neka onda bude tako! Biraćemo, i biraćemo ponovo ako bude potrebno, sve dok ne budemo dobili svog lorda... ali pre nego što glasovi padnu, verujem da naš prvi graditelj ima nešto da nam kaže.“

Otel Jarvik sporo ustade, namršten. Krupni graditelj protrlja svoju dugačku, četvrtastu vilicu i reče: „Pa, ja se povlačim. Da ste me hteli, imali ste deset prilika da me izaberete, ali niste. Hteo sam da kažem onima koji su glasali za mene da treba da izaberu lorda Dženosa...“

Ser Aliser klimnu glavom. „Lord Slint je najbolji moguć...“

„Nisam završio, Alisere“, usprotivi se Jarvik „Lord Slint je zapovedao Gradskom stražom u Kraljevoj luci, svi to znamo, i bio je gospodar Harendvora...“

„Taj Harendvor nikada nije ni *video*“, dobaci Koter Hridni.

„Pa, to je istina“, reče Jarvik „Bilo kako bilo, sada kada stojim ovdje, ne sećam se zašto sam mislio da bi Slint bio tako dobar izbor. To bi bilo kao Samar kralju u Stanislu, i ne vidim kako bismo od toga imali koristi. Možda bi Snežni bio bolji. Duže je na zidu, sinovac je Bena Starla, i služi je Matorog Medveda kao štitonoša.“ Jarvik slegnu ramenima. „Birajte koga hoćete, samo nemojte mene.“ Sede.

Boja lica Dženosa Slinta je iz crvene prešla u ljubičastu, vide Džon, ali je ser Aliser Torn prebledelo. Onaj čovek iz Morobdije je ponovo lupao pesnicom o sto, ali je sada tražio kazan. Neki njegovi prijatelji prihvatise poklič. „Kazan!“ - grmeli su kao jedan. „Kazan, kazan, KAZAN!“

Kazan je stajao u uglu kraj lamina, velik, trbušast i crn, sa dve ručke i teškim poklopcem. Meštar Emon reče nešto Semu i Klidasu i oni odoše, uzeše kazan za ručke i dovukoše ga do stola. Nekoliko braće već beše zauzelo red kod buradi kada Klidas diže poklopac i umalo ga ne ispusti sebi na stopalo. Uz prodoran krik i lepetanje krila, iz kazana izlete ogromn gavr. Polete naviše, tražeći možda tavanke grede, ili prozor kroz koji će pobeći, ali u podrumu ne beše ni greda ni prozora. Gavrani nije mogao da pobezne. Grakćući glasno, oblete dvoranu jednom, dvaput, tripud. A Džon ču Semvela Tarlija kako viče: „Znam tu pticu! To je gavrani lorda Mormonta!“

Gavrani slete na sto blizu Džona. „Sneg“, zagrala. Bila je to stara ptica, prljava i otrcana. „Sneg“, reče ponovo, „Sneg, snežni, sneg.“ Ode do kraja stola, ponovo raširi krila i slete na Džonovo rame.

Lord Dženos Slint sede tako teško da se začu snažan udarac, ali ser Aliser ispuni podrum posprdanim smehom. „Ser Svinjče misli da smo svi budale, braćo“, reče on. „Naučio je pticu tom triku. Oni svi govore *sneg* i *snežni*, idite gore do njihovih kaveza da sami čujete. Mormontova ptica je znala više reči od toga.“

Gavrani nagnu glavu u stranu i pogleda Džona. „Kukuruz?“ - reče puna nade. Kada ne dobi ni kukuruza ni odgovora, graknu i reče: „Kazan? Kazan? Kazan?“

A onda su ubačene glave strela, bujica glava strela, poplava glava strela, dovoljno glava strela da sasvim prekriju ono nekoliko oblutaka i školjki i bakrenjaka.

Kada se brojanje završilo, svi okružise Džona. Neki su ga tapšali po ramenu, dok bi drugi kleknuli na jedno koleno pred njim, kao da je pravi lord. Saten, Volina Oven, Halder, Žabac, Čizna Viška, Džin, Malej, Almer od Kraljeve šume, Slatki Donel Brdski i još desetine drugih tiskali su se oko njega. Diven škljocnu drvenim zubima i reče: „Smilujte se bogovi, naš lord zapovednik još nosi pelene.“ Gvozdeni Emet kaza: „Nadam se da ovo ne znači da sledeći put kad se sretnemo ne smem da te prebijem tako da se upišaš, moj gospodar.“ Troprsti Hob je želeo da zna hoće li on još jesti sa ljudstvom, ili želi da mu hranu šalju u odaju. Čak je i Bouen Marš prišao da kaže kako bi mu bilo drago da nastavi na dužnosti luda kućeupravitelja ako je to lordu Snežnom po volji.

„Lorde Snežni“, reče Koter Hridni, „zajebesh li ovo, iščupaću ti džigericu i poješću je sirovu s crnim lukom.“

Ser Denis Malister je bio utočiviji. „Tešku je stvar mladi Semvel zatražio od mene“, priznade stari vitez. „Kada je izabran lord Korgil, rekao sam sebi: 'Neka, on je bio duže na Zidu od tebe, doći će i tvoj čas.' Kada je došao red na lorda Mormonta, pomislio sam: 'On je snažan i žestok ali je star, tvoj čas će možda ipak doći.' Ali ti si skoro još dečak, lorde Snežni, i sada se moram vratiti u Kulu senki sa spoznajom da moj čas nikada neće doći.“ Umorno se osmehnu. „Ne dozvoli da umrem kajući se. Stric ti je bio velik čovek Tvoj gospodar otac i njegov otac takođe. Isto očekujem i od tebe.“

„Jeste“, reče Koter Hridni. „J za početak reci onim kraljevim ljudima da smo završili, i da hoćemo svoju prokletu večeru.“

„Većeru“, zagrakta gavran. „Većeru, većeru.“

Kada im rekoše za biranje, kraljevi ljudi oslobodiše vrata, pa Troprsti Hob i nekoliko pomoćnika otrčaoše do kuhinje da donesu hranu. Džon nije želeo da jede. Hodao je po zamku, pitajući se da li sanja, sa gavranom na ramenu i Duhom za petama. Pip, Gren i Sem su ga pratili, uzbuđeno ćeretajući, ali on jedva da je i reč čuo sve dok Gren nije šapnuo: „Sem je uspeo“, a Pip rekao „Sem je uspeo!“ Pip je poneo i mešinu vina, pa je otpio dugačak gutljaj i zaklicao: „Sem, Sem, Čarobnjak Sem, Čudo Sem, Sem! Sem! Sem je majstor, Sem je čudotvorac! Ali kada si sakrio gavrana u kazanu, Seme, kako si u sedam paklova mogao biti siguran da će odleteti do Džona? Sve bi propalo da je ptica odlučila da sleti na debelu glavu Dženosa Slinta?“

„Ja nemam nikakve veze s tom pticom“, tvrdio je Sem. „Kada je izletela iz kazana, umalo se nisam upišlo.“

Džon se nasmeja, gotovo iznenađen što još pamti kako se to radi. „Vi ste svi gomila ludih budala, znate li to?“

„Mi?“ - upita Pip. „Nas nazivaš budalama? Nismo mi ti koji su izabrani za devet stotina devedeset i osmog lorda zapovednika Noćne straže. Bolje popij malo vina, lorde Džone. Mislim da će ti trebati mnogo vina.“ I tako Džon uze mešinu iz njegovih ruku i otpi. Ali samo jedan gutljaj. Zid je bio njegov, noć mračna, a čekao ga je kralj.

## SANSA

Odmah se probudila; svaki žvanc bio joj je napet kao struna. Na tren nije znala gde je. Sanjala je da je mala, da još deli spavaću odaju sa svojom sestrom Arjom. Međutim, svoju služavku je to čula kako se okreće u snu, ne svoju sestru, a ovo nije bio Zimovrel, već Gnezdo sokolovo. *A ja sam Alejna Kamena, kopile.* U sobi su vladali hladnoća i mrak mada je njoj pod pokrivačima bilo toplo. Zora još ne beše svanula. Ponekad je sanjala o ser Ilinu Pejnu i budila se zatutnjalog srca, ali ovaj san nije bio takav. *Dom. Sanjala sam dom.*

Gnezdo sokolovo nije bio dom. Bilo je manje od Megorove utvrde, a s druge strane njegovih golih zidova stajale su samo planine i dug i opasan put pored Neba i Snega i Kamena do Mesečeve kapije u dnu doline. Nije imala kuda da ide, niti šta da radi. Starije sluge su pričale da su hodnici nekada odzvanjali smehom, u vreme kada su njen otac i Robert Barateon bili štićenici Džona Erina, ali su ti dani davno prošli. Njena tetka je držala malo domaćinstvo, i retko je dozvoljavala gostima da se popnu dalje od Mesečeve kapije. Osim stare služavke, Sansi je jedino društvo pravio lord Robert, kome je bilo osam godina, ali koji se ponašao kao da su mu tri.

*I Merilion. Merilion je uvek tu.* Kada bi im svirao za večerom, činilo se da mladi pevač često peva samo za nju. Njenoj tetki se to nimalo nije dopalo Ledi Liza je obožavala Meriliona, i oterala je dve služavke, pa čak i jednog paža zato što su pričali laži o njemu.

Liza je bila jednako usamljena kao i ona. Njen novi muž kao da je provodio više vremena u podnožju planine nego na njenom vrhu. Ni sada nije bio tu, otišao je pre četiri dana da se vidi sa Korbrejima. Iz delića razgovora koje je tu i tamo načula Sansa je znala da vazalava Džona Erina ne odobravaju Lizin brak i zavide Petiru na vlasti koju je stekao kao lord zaštitnik Dola. Stariji ogranak kuće Rojsa nalazio se na ivici otvorene bune zbog odbijanja njene tetke da pomogne Robu u njegovom ratu, a Vejnvudi, Redforti, Belmori i Templtoni snažno su ih podržavali. Gorštački klanovi su se takođe razgoropadili, a stari lord Hanter je umro tako nenadano da su njegova dva mlađa sina optuživala svog starijeg brata da ga je ubio. Erinov dol je rat možda zaobišao, ali nije bio ni izbliza idilično mesto kakvim ga je predstavljala leđi Liza.

*Neću ponovo zaspati, shvati Sansa. Glava mi je prepuna misli.* Nevoljko odgurnu jastuk, zbaci pokrivače, ode do prozora i otvori kapke.

Na Gnezdo sokolovo padao je sneg.

Napolju su pahulje jezile meko i tiho kao uspomene. *Zar me je to probudilo?* Sneg je već debelo napadao dole na baštu, prekrrio je travu, zasuo žunje i statue belim prahom i otežao grane drveća. Prizor vrati Sansu u davne hladne noći, u dugom letu njenog detinjstva.

Poslednji put je videla sneg na dan kada je krenula iz Zimovrela. *Padao je slabije nego sada, priseti se. Robu su se pahuljice topile u kosi kada me je zagrlio, a grudva koju je Arja pokušala da napravi raspadala joj se u rukama.* Bolelo ju je da se preseća kako je srećna bila tog jutra. Halen joj je pomogao da uzjaše, i izahala je dok su se pahuljice kovitale oko nje, išla je da vidi beli svet. *Mislila sam da moja pesma tog dana započinje, ali je zapravo već bila na izmaku.*

Sansa ostavi kapke otvorene dok se oblačila. Biće hladno, znala je, mada su kule Gnezda sokolovog okruživale baštu i štitele je od siline planinskih vetrova. Obukla je svilen veš i platnenu podsuknju, a preko toga toplu haljinu od plave jagnjeće vune. Dvoje čarape na noge, i konačno plašt sa kapuljačom, od mekog krzna bele lisice.

Kada sneg poče da uleće kroz prozor, njena služavka se čvršće umota u prekrivače. Sansa odskrinu vrata i spusti se niz zavojito stepenište. Kada otvori vrata, vrt beše tako čudesan da je zadržala dah, ne želeći da uznemiri takvu savršenu lepotu. Sneg je padao i padao, u avetinjskoj tišini, i ležao gust i netaknut na zemlji. Sva boja beše pobegla iz spoljnog sveta. Beše to mesto belog i crnog i sivog. Bele kule i beli sneg i bele statue, crne senke i crna stabla, tamnosivo nebo iznad svega. *Čist svet, pomisli Sansa. Meni u njemu nije mesto.*

A ipak zakoračila je napolje. Čizme su joj ostavljale duboke otiske u beloj površini snega, ali nisu stvarale nikakav zvuk Sansa prođe kraj pobelegog žbunja i tankih tamnih stabala, i zapita se da li još sanja. Pahulje joj dodirnuše lice lagano, kao poljupci dragana, i otopiše joj se na obrazima. U središtu bašte, kraj kipa žene što plače koji je ležao slomljen i napola prekriven zemljom, ona diže lice ka nebu i sklupi oči. Osećala je sneg na trepavicama, njegov ukus na usnama. Bio je to ukus Zimovrela. Ukus nevinosti. Ukus snova.

Kada Sansa ponovo otvori oči, shvati da kleči. Nije se sećala kako se to desilo. Činilo joj se da je nebo poprimilo svetliju nijansu sive. *Zora, pomisli ona. Novi dan. Još jedan novi dan.* Čeznula je za starim danima. Molila se za njih. Ali kome je mogla da se moli? Znala je da je u bašti nekada trebalo da bude bogošuma, ali je sloj zemlje bio previše tanak da bi čuvarstvo pustilo korena. *Bogošuma bez bogova, prazna kao i ja.*

Polupi šaku snega i stegnu ga prstima. Težak i vlažan, lako se sabijao. Sansa poče da pravi grudve, da ih oblikuje i glača sve dok nisu bile okrugle i bele i savršene. Prisetila se letnjeg snega u Zimovrelu kada su je Arja i Bren jednog jutra zaskočili dok je izlazila iz utvrde. Bili su spremili po desetak grudvi, a ona nije imala nijednu. Bren se popeo na krov pokrivenog mosta, tako da Sansa nije mogla da ga uhvati, ali je jurila Arju kroz štale i oko kuhinje dok obema nije ponestalo daha. Možda bi je i uhvatila da se nije okliznula na led. Sestra joj je prišla da vidi da li se povredila. Kada je rekla da nije, Arja ju je pogodila u lice još jednom grudvom, ali ju je Sansa zgrabila za nogu i oborila, i utrljavala joj je sneg u kosu kada je naišao Džori i razdvojio ih, smejući se.

*Šta ću da radim sa ovim grudvama? Pogleda svoj mali, jadni arsenal. Nemam koga da gađam.* Pustila je onu koju je pravila da joj padne iz ruku. *Mogla bih da napravim snežnog viteza, pomisli. Ili čak...*

Ona spoji dve grudve, dodade treću, nabi još snega oko njih i oblikova sve to u valjak. Kada je završila, postavi ga uspravno i vrhom malog prsta probuši rupe za prozore. Za zupce na vrhu trebalo je malo više pažnje, ali kada je završila, imala je kulu. *Sada mi trebaju zidovi, pomisli Sansa, a onda i utvrda.* Baci se na posao.

Sneg je padao, a zamak rastao. Dva zida visoka do članaka, unutrašnji viši od spoljnog. Kule i kruništa, utvrde i stepenice, okrugla kuhinja, četvrtasti arsenal, štale uz zapadni zid. Bio je to samo običan zamak kada je započela, ali je Sansa ubrzo shvatila da gradi Zimovrel. Pod snegom je našla grančice i odlomila im krajeve da napravi drveće za bogošumu. Za nadgrobne ploče u groblju upotrebila je komadiće kore. Uskoro su joj rukavice i čizme bile posute belim prahom, ruke su joj bridele, a stopala su joj bila mokra i hladna, ali je za to nije bilo briga. Jedino je zamak bio važan. Nekih pojedinosti se teže prisećala, ali je većinu ipak jasno videla, kao da je tamo bila tek juče. Bibliotečka kula, sa strmim kamenim stepeništem što je obavija spolja. Kapijska utvrda, dva ogromna stuba, zasvođena kapija između njih, zupci na vrhu...

A sve vreme sneg je padao, gomilao se u nanosima oko njenih zgrada istom brzinom kojom ih je zidala. Oblikovala je kosi krov Velike dvorane kada začu glas, pa diže pogled i vide kako je sluškinja



doziva s prozora. Da li je moj gosci dobro? Hoće li da doručuju? Sansa odmahnu glavom i vrati se oblikovanju snega, dodavanju dimnjaka na jedan kraj Velike dvorane, ispod koga stoji kamin.

Zora se ušunja u dvorište poput lopova. Sivo nebo se malo razbistri, a drveće i žbunje postadoše tamnozeleni ispod snežnih ogrtača. Nekoliko slugu je izašlo i neko su je vreme posmatrali, ali ona nije na njih obraćala pažnju, pa se ubrzo vratilo unutra, gde je bilo toplije. Sansa primeti ledi Lizu kako gleda sa svog balkona, umotana u plavu somotsku odoru obrubljenu lisičjim krznom, ali kada ponovo diže pogled, njena tetka je nestala. Na kuli za gavranove pojavi se meštar Kolemon i nakratko pogleda dole, mršav i uzdrhtao, ali radoznao.

Mostovi su joj se rušili. Postojao je pokriveni most između arsenala i glavne utvrde, i još jedan koji se pružao od četvrtog sprata zvonika do drugog sprata kule s gavranima, ali bez obzira na to koliko ih pažljivo oblikovala, nisu hteli da stoje. Kada su se po treći put srušili, ona glasno prokle i sede, bespomoćna i ozlojeđena.

„Nabij sneg oko štapića, Sansa.“

Nije znala koliko ju je dugo posmatrao, niti kada se vratio iz Dola. „Grančice?“ - upita

„Mislim da će im to dati snage da stoje“, reče Petir. „Mogu li da uđem u tvoj zamak, moja gospo?“

Sansa je bila oprezna. „Nemoj da ga srušiš. Budi...“

„...nežan?“ On se osmehnu. „Zimovrel se odupro i strašnjim neprijateljima od mene. *To jeste Zimovrel*, zar ne?“

„Jeste“, priznade Sansa.

On obide oko zidina. „Nekada sam ga sanjao, u godinama kada je Ket otišla na sever sa Edardom Starkom. U snovima, to je uvek bilo mračno mesto, i hladno.“

„Ne. Uvek je bilo toplo, čak i kada je padao sneg. Voda iz toplih izvora cevima je sprovedena kroz zidove da ih greje, a u staklenim baštama je uvek bilo kao u najvreljim letnjim danima.“ Ona ustade i nadvise nad velikim belim zamakom. „Ne znam kako da napravim stakleni krov iznad bašta.“

Maloprstić pogladi bradu, sada голу, pošto mu je ledi Liza naredila da se obrije. „Staklo je bilo okovano gvoždem, zar ne? Grančice su odgovor. Oljušti ih i ukersti i upotrebi koru da ih povežeš u okvire. Pokazaću ti.“ On prođe kroz baštu, prikupi grančice i štapiće i otrese sneg sa njih. Kada ih je imao dovoljno, prelorači prelo oba zida jednim dugačkim korakom i čučnu na petama u sredini dvorišta zamka. Sansa priđe da vidi šta to on radi. Šake su mu bile spretne i sigurne, i ubrzo je napravio rešetku od grančica, veoma nalik na onu koja je podržavala stakleni krov bašte u Zimovrelu. „Naravno, staklo ćemo morati da zamislimo“, reče kada joj je pruži.

„To je baš kako treba“, kaza ona.

On joj dodirnu lice. „Isto kao i ovo.“

Sansa nije shvatala. „Šta to?“

„Tvoj osmeh, moja gospo. Hoćeš da ti napravim još jednu?“

„Ako ti nije teško.“

„Ništa mi neće pričiniti veće zadovoljstvo.“

Ona diže zidove staklene bašte dok je Maloprstić pravio krovove, a pošto su završili s tim, on joj pomogne da produže zidine i izgrade gardijsku dvoranu. Kada je upotrebila štapiće za pokrivenje mostove, nisu pali, baš kao što je on rekao. Prva utvrda je bila prilično jednostavna, stara okrugla kula, ali je Sansa opet ostala žbunjena kada je došao red na kamena čudovišta na vrhu. On je ponovo imao odgovor. „Sneg je pao na tvoj zamak, moja gospo“, primeti. „Na šta kamena čudovišta liče kada su pokrivena snegom?“

Sansa sklopi oči da ih vidi u sećanju. „Budu samo obične bele grudve.“

„Tačno tako. Kamena čudovišta su teška, ali bele grudve bi trebalo da budu lake.“ I bile su.

Slomljena kula je bila još i lakša. Zajedno su napravili visoku kulu, klečeći jedno pored drugog da je lepo zaoble, a kada su je podigli, Sansa je gurnula prst u vrh, zgrabila šaku snega i bacila mu je u lice. Petir cikanu kada mu sneg upade ispod okovratnika. „To je bilo nevište delo, moja gospo.“

„Kao i to što si me doveo ovamo, a zakleo si se da ćeš me odvesti kući.“

Pitala se odakle joj hrabrost da govori s njim tako otvoreno. *Od Zimovrela*, pomisli. *Među zidinama Zimovrela sam snažnija.*

Lice mu se uozbilji. „Da, tu sam te slagao... kao i u još nečemu.“

Sansin stomak zaigra. „U čemu to?“

„Rekao sam da mi ništa neće pružiti veće zadovoljstvo nego da ti pomognem oko zamka. Bojim se da je i to bila laž. Nešto drugo bi mi pružilo veće zadovoljstvo.“ On joj se približi. „Ovo.“

Sansa pokuša da ustukne, ali je on privuču u naručje i odjednom ju je ljubio. Slabašno, ona pokuša da se izmignolji, ali uspe samo da se još jače priljubi uz njega. Njegova usta su bila na njenim, gutala su njene reči. Ulasku mu je podsećao na metvicu. Na delić trena ona se prepusti poljupcu... pre nego što okrenu glavu i otrže se. „Šta to radiš?“

Petir popravi plašt. „Ljubim snežnu devicu.“

„Trebalo bi da ljubiš *nju*.“ Sansa diže pogled ka Lizinom balkonu, koji je sada bio prazan. „Tvoju gospu ženu.“

„I ljubim je. Liza nema razloga da se žali.“ On se osmehnu. „Voleo bih da si sama mogla da vidiš, moja gospo. Prelepa si. Prekrivena snegom kao neko malo meće, ali ti je lice rumeno i jedva možeš da dišeš. Koliko si već ovde napolju? Sigurno ti je veoma hladno. Pusti me da te zagrejem, Sansa. Skini rukavice, daj mi šake.“

„Neću.“ Zvučao je gotovo kao Merilion one noći kada se napio na svadbi. Samo, ovog puta se Lotor Brun neće pojaviti da je spase; ser Lotor je bio Petirov čovek. „Ne bi smeo da me ljubiš. Mogla bih kći da ti budem...“

„Možda si mogla da budeš“, priznade on uz žalostiv osmeh. „Ali mi nisi kći, zar ne? Ti si kći Edarda Starke, i Ketina. Ali mislim da si možda čak i lepša nego što ti je majka bila u tim godinama.“

„Petire, molim te.“ Glas joj je zvučao tako slabašno. „Molim te...“

„Zamak!“

Glas beše jak piskutav i detinjast. Maloprstić se okrenu od nje. „Lorde Roberte.“ Ovlaš se pokloni. „Zar bi trebalo da budeš napolju na snegu bez rukavica?“

„Jesi li ti napravio snežni zamak, lorde Maloprstiću?“

„Alejna je uradila veći deo posla, moj gospodar.“

Sansa reče: „Trebalo bi da liči na Zimovrel.“

„Zimovrel?“ Robert je bio sitan za osmogodišnjaka, lomarac od dečaka, nezdravog tena i večno suznih očiju. Ispod jedne miške držao je izžvanu krpenu lutku od koje se nikada nije razdvajao.

„Zimovrel je sedište kuće Starke“, reče Sansa svom budućem suprugu. „Veliki zamak Severa.“

„I nije tako velik“ Dečak kleknu kraj kapije. „Gledaj, ide džin da ga sruši.“ Postavi svoju lutku u sneg i stade da je teturavo pomera. „*Tres tres ja sam džin, ja sam džin*“, pevao je. „*Ho ho ho, otvarajte kapije il' ću da ih skršim i slomim*.“ Uhvati lutku za noge i mašući njom sruši prvo vrh jedne kapijske kule, pa zatim i druge.

Sansa to nije mogla da istrpi. „Roberte, prestani s tim.“ Umesto toga, on opet zamahnu lutkom i

raznese dobar deo jednog zida. Ona pokuša da ga uhvati za ruku, ali umesto toga zgrabi lutku. Začu se glasan zvuk paranja i tanko platno se poškoda. Odjednom je držala lutkinu glavu, Robert je držao telo i noge, a punjenje od krpa i piljevine prosipalo se po snegu.

Usta lorda Roberta zadržtaše. „Ubiiiiilaaaaa si gaaaaaa“, vrisnu. Onda stade da se tresе. Počelo je tek slabšnim drhtanjem, ali za nekoliko kratkih trenutaka on se sručio preko zamka, a udovi su mu se divlje bacakali. Bele kule i snežni mostovi rušili su se na sve strane. Sansa je užasnuta stajala, ali Petir Beliš zgrabi njenog brata od tetke za ruke i viknu da neko dovede meštra.

Gardisti i služavke smesta dotrčaše da pomognu u obuzdavanju dečaka, a meštar Emon malo kasnije. Tresuća bolest Roberta Erina nije bila nikakva novost stanovnicima Gnezda sokolovog, a ledi Liza ih je obučila da dotrče čim zavuju prvi dečakov krik. Meštar je pridržao glavu malog lorda i dao mu pola čaše snovina, šapućući utešne reči. Polako, silina napada popusti, sve dokne ostade ništa više od laganog podrhtavanja ruku. „Pomozite mu do kojih odaja“, reče Kolemon gardistima. „Pijavice će pomoći da se smiri.“

„Ja sam kriva.“ Sansa im pokaza lutkinu glavu. „Ja sam mu rastrgnula lutku. Nisam htela, ali...“

„Gospodar je uništavao zamak“, reče Petir.

„Džin“, prošapta dečak kroz jecaje. „Nisam to bio ja, džin je lomio zamak. Ona ga je ubila! Mrzim je! Ona je kopile i ja je *mrzim!* Neću pijavice!“

„Moj gospodaru, tvoja krv treba da se razredi“, reče meštar Kolemon. „Od loše krvi budeš besan, a od besa počneš da se tresеš. Hajdemo sada.“ Odvedoše dečaka. *Moj gospodar muž*, pomisli Sansa, dok je gledala ruševine Zimovrela. Sneg je stao i zahladnelo je. Pitala se hoće li se lord Robert tresti tokom čitavog njihovog venčanja. *Džofri je bar bio zdravog tela*. Obuze je zaslepljujući bes. Uze slomljenu granu i nabi lutkinu glavu na nju, a onda je zari u srušenu kapij sku kulu svog snežnog zamka. Sluge su je zgroženo gledale, ali kada Maloprstići vide šta je uradila, samo se nasmeja. „Ako je verovati pričama, to nije prva glava džina koja je završila na zidinama Zimovrela.“

„To su samo priče“, reče ona, i ostavi ga tu.

Kada se vratila u ložnicu, Sansa sklade plašt i vlažne čizme, pa sede kraj vatre. Nije sumnjala da će morati da odgovara zbog napada lorda Roberta. *Možda će me ledi Liza oterati*. Njena tetka je uvek bila spremna da otera ljude koji joj se ne dopadaju, a ništa joj se nije dopadalo manje od ljudi na koje je sumnjala da nisu dobri prema njenom sinu.

Sansa je želela da bude proterana. Mesečeve dveri bile su mnogo veće od Gnezda sokolovog, a i živahnije. Lord Nestor Rojs je delovao grubo i strogo, ali je zamkom upravljala njegova kći Miranda, i svi su za nju pričali kako je vesele naravi. Čak ni to što je Sansa navodno kopile tamo dole možda neće uzimati za toliko zlo. Jedna vanbračna kći kralja Roberta bila je u službi lorda Nestora, a ona i ledi Miranda su, pričalo se, bile nerazdvojne prijateljice, bliske kao sestre.

*Reći ću tetki da ne želim da se udam za Roberta*. Čak ni prvobrednik lično ne može da progłosi da je žena u braku ako ona neće da izgovori zavete. Ona nije prosjakinja, šta god njena tetka da kaže. Trinaest joj je godina, žena je procvala i udata, naslednica Zimovrela. Sansa je ponekad sažaljivala svog malog brata od tetke, ali nije mogla da zamisli kako bi ikada poželela da mu bude žena. *Pre bih se ponovo udala za Triona*. Da ledi Liza to zna, sigurno bi je oterala... daleko od Robertovog durenja i drhtanja i suznih očiju, daleko od upornih Merilionovih pogleda, daleko od Petirovih poljubaca. *Reći ću joj. Hoću!*

Bilo je kasno popodne kada ju je ledi Liza pozvala. Sansa je čitav dan sakupljala hrabrost, ali čim se Merilion pojavio na njenim vratima, sve sumnje su se vratile. „Ledi Liza zahteva tvoje prisustvo u

Visokoj dvorani.“ Pevačeve oči su je svačile dok je govorio, ali je na to već bila navikla.

Merilion je bio naočit, to nije moglo da se porekne; dečaćki građen i vitak, glatke kože, svetlosmede kose, očaravajućeg osmeha. Ali je uspeo da postane omrznut u čitavom Dolu, sem kod njene tetke i malog lorda Roberta. Po pričama slugu, Sansa nije bila prva devica na koju je nasrnuo, a druge nisu imale Lotora Bruna da ih brani. Ali leđi Liza nije htela da čuje žalbe protiv njega. Otkako je došao u Gnezdo sokolovo, pevač joj je postao miljenik. Pevao je uspavanke lordu Robertu svake noći, i ismevao udvarače leđi Lize stihovima koji su opevali njihove slabosti. Njena tetka ga je obasipala zlatom i darovima; skupom odećom, zlatnom grivnom, pojasom ukrašenim mesečevim opalima, dobrim konjem. Čak mu je dala i omiljenog sokola svog pokojnog muža. Sve je to služilo da Merilion u prisustvu leđi Lize bude izuzetno ućtiv, a izuzetno drzak kada nije nema. „Hvala ti“, reče Sansa ukočeno. „Znam put.“

Nije hteo da ode. „Moja gospa je rekla da te dovedem.“

*Dovede?* Nije joj se dopalo kako to zvuči. „Sada si postao gardista?“ Maloprstić je otpustio kapetana garde Gnezda sokolovog i na njegovo mesto postavio ser Lotora Bruna.

„Zar tebi treba neko da te čuva?“ - reče Merilion vedro. „Upravo pišem novu pesmu, trebalo bi da znaš. Pesmu tako milu i tužnu da će otopiti čak i tvoje zaleđeno srce. ‘Ruža kraj puta’, tako nameravam da je nazovem. O prelepoj devojci niskog roda čija je lepota omadijala sve muškarce koji su je ikada pogledali.“

*Ja sam iz kuće Starka od Zimovrela*, želela je da mu kaže. Umesto toga je klimnula glavom i pustila ga da je otrpati niz stepenice i preko mosta. Visoka dvorana je bila zatvorena za sve vreme njenog boravka u Gnezdu sokolovom. Sansa se pitala zašto li ju je njena tetka otvorila. Obično joj je draža bila udobnost njene ložnice ili ušuškana toplota primače odaje lorda Erina, s pogledom na vodopad.

Izrezbarena drvena vrata Visoke dvorane čuvala su dvojica gardista u nebeskoplavim plaštovima, sa kopljima u rukama. „Niko ne sme da uđe sve dok je Alejna sa leđi Lizom“, reče im Merilion.

„Razumem.“ Stražari ih propustiše, a onda ukrstiše koplja. Merilion zatvori vrata i zaglavi ih trećim kopljem, dužim i debljim od onih koja su nosili stražari.

Sansa oseti blagu nelagodu. „Zašto si to uradio?“

„Moja gospa te čeka.“

Ona se nesigurno osvrnu oko sebe. Leđi Liza je sedela na podijumu u stolici od rezbarenog čuvaridra sa visokim naslonom, sama. Desno od nje bila je druga stolica, viša od njene, s brdom plavih jastuka na sedištu, ali lord Robert nije sedeo u njoj. Sansa se nadala da se oporavio. Merilion joj to sigurno neće reći.

Sansa krenu duž plavog svilenog tepiha između nizova stubova vitkih kao koplja. Podovi i zidovi Visoke dvorane bili su od mlečnobelog mermera prošaranog plavim. Bledi sunčevi zraci padali su ukoso kroz uzane zasvođene prozore u istočnom zidu. Između zidova behu postavljene baklje u visokim gvozdenim držačima, ali nijedna nije gorela. Koraci su joj bili potpuno bešumni po tepihu. Napolju je vetar hladno i samotno duvao.

Usred tolikog belog mermera čak je i sunčeva svetlost delovala nekako ledeno... mada ni upola ledeno kao njena tetka. Leđi Liza se bila obukla u haljinu od somota boje slonovače i stavila ogrlicu od safira i mesečevih opala. Njena kestenjasta kosa bila je upletena u debelu pletenicu i padala joj je preko ramena. Sedela je u visokom sedištu i gledala sestričinu kako joj prilazi, lica crvenog i natečenog ispod boje i pudera. Na zidu iza nje visio je ogroman barjak, mesec i soklo kuće Erina, beo i plav.

Sansa stade pred podijumom i pokloni se. „Moja gospo. Zvala si me.“ Još je čula zvuke vetra, i tihe akorde koje je Merilion svirao u dnu dvorane.

„Videla sam šta si uradila“, reče leđi Liza.

Sansa popravi nabore svoje suknje. „Nadam se da je lordu Robertu bolje? Nisam nameravala da mu pocepam lutku. Rušio je moj zamak samo sam...“

„Znači, preda mnom glumiš stidljivo nevinušce?“ - reče njena tetka. „Ne govorim o Robertovoj lutki. Videla sam te da ga ljubiš.“

U Visokoj dvorani postade malo hladnije. Zidovi i pod i stubovi kao da su se pretvorili u led. „On je poljubio mene.“

Lizine nozdrve se besno raširiše. „A zašto bi on to uradio? Ima ženu koja ga voli. Odraslu ženu, ne malu devojčicu. Ne trebaju mu takve kao što si ti. Priznaj, dete. Bacila si se na njega. Tako je bilo.“

Sansa zakorači unazad. „To nije istina.“

„Kuda si krenula? Bojiš se? Takvo razbludno ponašanje mora biti kažnjeno, ali tebi neće biti teško. Za Roberta držimo dečaka za batine, kao što je običaj u Slobodnim gradovima. Njegovo zdravlje je previše osetljivo da bi sam podneo prut. Naći ću neku prostu devojku da primi tvoje batine, ali prvo moraš da priznaš šta si uradila. Ne trpim lažjivce, Alejna.“

„Gradila sam snežni zamak“, reče Sansa. „Lord Petir mi je pomagao, a onda me je poljubio. To si videla.“

„Zar nemaš nimalo časti?“ - upita njena tetka oštro. „Ili me smatraš za budalu? Tako je, zar ne? Smatraš me za budalu. Da, sada to vidim. Ja nisam budala. Misliš da možeš da imaš svakog čoveka koga poželiš zato što si mlada i lepa. Nemoj da misliš da nisam videla kako gledaš Merilionu. Znam sve što se događa u Gnezdju sokolovom, mlada damo. A takve kao što si ti znam i od ranije. Ali grešiš ako veruješ da će ti krupne oči i kurvinski osmesi osvojiti Petira. On je moj.“ Ustade. „Svi su pokušali da mi ga otmu. Moj gospodar otac, moj muž, tvoja majka... Kejtlin najviše od svih. I ona je volela da ljubi mog Petira, o, i te kako.“

Sansa se povuče za još jedan korak. „Moja majka?“

„Da, tvoja majka, tvoja dragocena majka, moja vlastita mila sestra Kejtlin. Nemoj da mi glumiš nevinušce, ti odvratna mala lažjivice! Svih onih godina u Brzorečju poigravala se Petirom kao da je njena igračka. Izazivala ga je osmesima i tihim rečima i drskim pogledima, i pretvorila mu noći u košmar.“

„Ne.“ *Moja majka je mrtva*, požele da vrisne. *Bila ti je rođena sestra, a sada je mrtva*. „Nije. Ne bi.“

„Kako ti to znaš? Da nisi bila tamo?“ Liza se spusti sa visokog sedišta, a haljine joj zaigraše. „Da nisi bila s lordom Brekenom i lordom Blekvudom, onda kada su došli da moj otac presudi u njihovom sporu? Pevač lorda Brekena nam je svirao, i Kejtlin je te noći otplesala šest igara sa Petirom, šest, dobro sam brojala. Kada su lordovi počeli da se prepiru, moj otac ih je odveo u svoju primaču odaju, tako da niko nije mogao da nas spreči da pijemo. Edmur se napio, bio je mlad... a Petir je pokušao da poljubi tvoju majku, ali ga je ona odgurnula. *Nasmejala* mu se. Izgledao je tako ranjeno da sam mislila kako će mi srce prepući, a posle je pio sve dok nije pao pod sto. Stric Brinden ga je odneo u krevet pre nego što je moj otac stigao talgod da ga vidi. Ali ti se ne sećaš ničeg od svega toga?“ Besno je pogleda. „Zar ne?“

*Jeli to ona pijana, ili luda?* „Još nisam bila rođena, moja gospo.“

„Nisi bila rođena. Ali ja jesam, zato se ne usuđuj da mi govoriš šta je istina. Ja *znam* šta je istina. Poljubila si ga!“

„On je poljubio mene“, ponovi Sansa. „Nisam htela...“  
„Tišina, nisam ti dozvolila da govoriš. Ti si ga zavela, baš kao tvoja majka one noći u Brzorečju, njenim osmesima i njenim plesom. Misliš da mogu to da zaboravim? Te noći sam se ušunjala u njegov krevet da ga utešim. Prokrvarila sam, ali to je bio najsladji bol. Tada mi je rekao da me voli, ali me je nazvao *Ket*, baš pre nego što je zaspa. Pa ipak ostala sam s njim sve do svitanja. Tvoja majka ga nije zasluživala. Nije čak htela da mu da ni maramu kada se borio protiv Brendona Starka. Ja bih mu dala maramu. Ja mu dajem sve. On je sada moj. Nije Kejtinin i nije tvoj.“ Sva Sansina odlučnost svenu pred silinom tetinih reči. Liza Erin ju je plašila jednako kao nekada kraljica Sersei. „Tvoj je, moja gospo“, reče ona, trudeći se da zvuči krotko i pokajnički. „Mogu li sada da dobijem tvoju dozvolu da odem?“

„Ne možeš.“ Dah njene tetke mirisao je na vino. „Da si bilo ko drugi, proterala bih te. Poslala bih te dole lordu Nestoru u Mesečevu kapiju, ili nazad na Prste. Kako bi ti se dopalo da provedeš ostatak života na toj sumornoj obali, okružena droljama i brabonjcima? Takvu je sudbinu moj otac bio namenio Petiru. Svi su mislili da je to zbog onog glupog dvoboja sa Brendonom Starkom, ali nije bilo tako. Otac je rekao da treba da zahvalim bogovima što tako veliki lord poput Džona Erina pristaje da me uzme okaljano, ali sam ja znala da je to samo zarad mačeva. Morala sam da se udam za Džona, ili bi me otac izbacio kao svog brata, iako sam bila suđena Petiru. Sve ovo ti govorim da bi shvatila koliko mi volimo jedno drugo, koliko dugo smo patili i sanjali jedno o drugome. Napravili smo i bebú zajedno, čudesnu malu bebú.“ Liza položi dlanove na stomak, kao da je dete još u njemu. „Kada su mi je ukrali, obećala sam sebi da nikada više neću dozvoliti da se to desi. Džon je hteo da pošalje mog milog Roberta na Zmajkamen, a onaj pijanac od kralja hteo je da ga da Sersei Lanister, ali im ja nisam to dozvolila... baš kao što ni tebi neću dozvoliti da ukradeš mog Petira Maloprstića. Čuješ li me, Alejna ili Sansa ili kako god sebe zoveš? Čuješ li šta ti govorim?“

„Da. Kunem se, nikada ga više neću poljubiti, niti... niti zavoditi.“ Sansa pomisli da je njena tetka to želela da čuje.

„Znači, sada priznaješ? Kriva si, baš kao što sam i mislila. Bludna si kao tvoja majka.“ Liza je zgrabila za ruku. „Polazi sada sa mnom. Hoću nešto da ti pokažem.“

„Boli me.“ Sansa pokuša da se izmigolji. „Molim te, teta-Lizo, nisam ništa uradila, kunem se.“

Njena tetka se ne osvrnu na te reči. „*Merilione!*“ - viknu. „Trebaš mi, Merilione! *Trebaš mi!*“

Pevač se diskretno zadržao u dnu dvorane, ali smesta pride na povikledi Erin. „Moja gospo?“

„Otpjevaj nam pesmu. Otpjevaj nam Lepotu i laž.“

Merilionovi prsti predoše preko žica. „*Gospodar izjaha na kišni dan, hej-noni, hej-noni, hej-noni hej...*“

Ledi Liza povuče Sansu za ruku. Mogla je ili da hoda ili da pusti da je vuče, tako da je odlučila da hoda, preko pola dvorane, između dva stuba, do belih vrata od čuvarstva usadenih u mermerni zid. Vrata behu čvrsto zatvorena, sa tri bronzane šiple koje su ih držale na mestu, ali je Sansa čula kako ih napolju vetar cima za ivice. Kada vide polumesec urezan u drvo, ukopa se u mestu. „Mesečeva vrata.“ Pokuša da se otrgne. „Zašto mi pokazuješ Mesečeva vrata?“

„Sada cviliš kao miš, ali si u bašti bila i te kako smela, zar ne? U snegu si bila i te kako smela.“

„*Gospa je sedela i šila...*“, pevao je Merilion. „*Hej-noni, hej-noni, hej-noni hej...*“

„Otvori vrata“, naredi Liza. „*Otvori ih*, kažem ti. Uradićeš to, inače ću pozvati stražare.“ Ona gurnu Sansu napred. „Tvoja majka je bar bila hrabra. Digni šiple.“

*Ako je poslušam, pustiće me.* Sansa zgrabila jednu bronzanu šiplu, izvuče je iz ležišta i baci na pod. I

druga šipla zazveča o mermer, za njom i treća. Jedva da je dodirnula rezu kada teška drvena vrata *poleteše* na unutra i udariše u zid uz glasan prasak. Sneg se beše nakupio oko dovratka, tako da ih sada zasu, unesen naletom hladnog vetra od koga Sansa zadržta. Pokuša da ustukne, ali je njena tetka stajala iza nje. Liza je uhvati za članak, a drugu ruku joj stavi između plečaka i silovito je gurnu ka otvorenim vratima.

Iza njih je bilo belo nebo, sneg i ništa više.

„Pogledaj dole“, reče leđi Liza. „Pogledaj *dole*.“

Ona pokuša da se oslobodi, ali su joj se tetkini prsti zarivali u ruku poput kandži. Liza je još jednom gurnu i Sansa vrisnu. Leva noga joj odlomi komad zaleđenog snega. Ispred nje ne beše ničega sem praznine, i malog zamka koji se držao za stenu šest stotina stopa niže. „Nemoj!“ - vrisnu Sansa. „Plasiš me!“ Iza nje, Merilion je još svirao harfu i pevao: „*Hej- noni, hej-noni, hej-noni hej.*“

„Još hoćeš moju dozvolu da odeš. Reci?“

„Ne.“ Sansa ukopa noge i pokuša da se povuče unazad, ali se njena tetka nije pomerala. „Ne ovako. Molim te...“ Diže ruku, prsti joj potražiše dovratka, ali nije mogla da se uhvati, a stopala su joj klizila po vlažnom mermernom podu. Leđi Liza ju je nemilosrdno potiskivala napred. Tetka je bila teža od nje za dvadeset oka. „*Gospa je ležala na stogu sena, htela je da se ljubi*“, pevao je Merilion. Sansa se izvi u stranu, histerična od straha, i jedna noga joj kliznu iznad ambisa. Ona vrisnu. „*Hej-noni, hej-noni, hej-noni hej.*“ „Vetar joj je dizao suknje i hladnim je zubima ujedao za gole noge. Osećala je pahuljice kako joj se tope na obrazima. Sansa zamlatara, napipa Lizinu debelu kestenjastu pletenicu i čvrsto je zgrabi. „Moja kosa!“ - vrisnu njena tetka, „*puštaj mi kosu!*“ Tresla se i jecala. Ljuljale su se na ivici. Negde daleko, ona ču stražare kako kopljima udaraju o vrata i traže da ih puste unutra. Merilion prekinu s pesmom.

„*Lizo!* Šta ovo znači?“ Uzvik proseče kroz jecanje i teško disanje. Visokom dvoranom odjeknuše koraci. „Povucite se odatle! Lizo, šta to radiš?“ Stražari su još tukli o vrata; Maloprstić je ušao na stražnji ulaz kroz gospodarska vrata iza podijuma.

Kada se Liza okrenu, stisak joj popusti dovoljno da se Sansa otrgne. Pade na kolena, i tada je Petir Beliš vide. On iznenada zastade. „Alejna. U čemu je nevolja?“

„*U njoj.*“ Leđi Liza zgrabi Sansu za kosu. „*Ona je nevolja. Poljubila te je.*“

„Reci joj“, preklinjala je Sansa. „Reci joj da smo samo gradili zamak“

„*Tišina!*“ - cinku njena tetka. „Nisam ti dala dozvolu da govoriš. Nikoga nije briga za tvoj zamak“

„Ona je dete, Lizo. Ketina kći. Šta si to radila?“

„Htela sam da je udam za *Roberta!* Ona ne zna šta je zahvalnost. Ne zna za... pristojnost. Ti nisi njen pa da te ljubi. *Nisi njen!* Samo sam je učila pameti, to je bilo sve.“

„Švatam.“ On pogladi bradu. „Mislim da joj je sada jasno. Zar ne, Alejna?“

„Da“, progrcala Sansa. „Jasno je.“

„Neću da bude ovde.“ Oči njene tetke behu sjajne od suza. „Zašto si je doveo u Dol, Pitire? Nije joj mesto ovde. Ona ne pripada ovde.“

„Onda ćemo je poslati nekud drugde. Natrag u Kraljevu Luku, ako želiš.“ Zakorači prema njima. „Pusti je sada. Sklonite se od vrata.“

„*NE!*“ Liza ponovo cinknu Sansinu glavu. Sneg se kovitlao oko njih i haljine su im bučno lepršale.

„Ne možeš da je želiš. *Ne možeš.* Ona je glupa praznoglava devojčica. Ne voli te onako kako te ja volim. Uvek sam te volela. Dokazala sam to, zar ne?“ Suze su lile niz naduveno lice njene tetke. „Dala sam ti dar svog devičanstva. Dala bih ti i sina da ga nisu ubili mesečevim čajem, vrbenom i nanom i

pekinom, kašikom meda i kapi poljačka. Nisam to bila ja, ja nisam ni *znala*, samo sam popila ono što mi je otac dao...“

„To je prošlost, Lizo. Lord Hoster je mrtav, kao i njegov stari meštar.“ Maloprstić se približi. „Opet si pila vino? Ne bi trebalo da toliko pričaš. Ne želimo da Alejna zna više nego što je potrebno, zar ne? Ili Merilion?“

Ledi Liza se ne obazre na njegove reči. „Ket ti nikada ništa nije dala. Ja sam ti obezbedila prvo nameštenje, ja sam materala Džona da te povede na dvor, kako bismo bili blizu. Obećao si mi da to nikada nećeš zaboraviti.“

„I nisam. Zajedno smo, baš kao što si oduvek želela, baš kao što sam oduvek smerao. Samo pusti Sansinu kosu...“

„Neću! Videla sam te kako je ljubiš u snegu. Ista je kao njena majka. Kejtlin te je poljubila u bogošumi, ali nikada to nije *zaista* htela, nikada te nije želela. Zašto si nju voleo više? Bila sam to ja, uvek sam bila *jaaaa!*“

„Znam, ljubavi.“ On načini još jedan korak. „A ja sam ovde. Treba samo da me uzmeš za ruku, hajde.“ On je pruži ka njoj. „Nema razloga za sve ove suze.“

„Suze, suze, *suze!*“, jecala je ona histerično. „Nema razloga za suze... ali nisi to rekao u Kraljevoj Luci. Rekao si mi da stavim suze u Džonovo vino, i to sam uradila. Radi Roberta i radi *nas*, pisala sam Kejtlin i rekla joj da su Lanisteri ubili mog gospodara muža, baš kao što si tražio. To je bilo tako pametno... uvek si bio pametan, to sam i rekla ocu, rekla sam da je Petir tako pametan, on će daleko dogurati, hoće, *hoće*, a i mio je i nežan i imam njegovu malu bebu u stomaku... Zašto si je poljubio? *Zašto?* Sada smo zajedno, zajedno smo posle toliko vremena, toliko toliko vremena, zašto bi želeo da ljubiš *njuuuuuu!*“

„Lizo“, uzdahnu Petir, „posle svih oluja koje smo pretrpeli, trebalo bi više da mi veruješ. Kunem ti se, više nikada te neću napustiti, dokle god budemo živi.“

„Stvarno?“ - upita ona kroz suze. „O, stvarno?“

„Stvarno. Sada pusti malu i dodi da me poljubiš.“

Liza se baci u Maloprstićev zagrljaj, i dalje jecajući. Doksu se grlili, Sansa četvoronoške otpuza od Mesečevih vrata i stegnu najbliži stub. Osećala je kako joj srce divlje tuče. Sneg joj je bio u kosi, a desna cipela joj je nekud nestala. *Sigurno je pala*. Zadrhta i čvršće stegnu stub.

Maloprstić nakratko pusti da mu Liza jeca na grudima, a onda joj položi šake na mišice i blago je poljubi. „Moja mila, luckasta ljubomorna ženo“, reče smejujući se. „U životu sam voleo samo jednu ženu, veruj mi.“

Liza Erin se drhtavo osmehnu. „Samo jednu? O Petire, kuneš se? Samo jednu?“

„Samo Ket.“ On je snažno, iznenadno gurnu.

Liza se zatetura unazad, stopala joj skliznuše po vlažnom mermeru. A onda nestade. Nije ni vrisnula. Dugo se nije čulo ništa sem vetra.

Merilion razrogači oči: „Ti... ti...“

Stražari su vikali ispred vrata i udarali krajevima teških kopalja. Lord Petir diže Sansu na noge. „Nisi povređena?“ Kada je odmahnula glavom, on reče: „Onda trči i pusti stražare unutra. Brzo, ne smemo da gubimo vreme. Ovaj pevač je ubio moju gospu ženu.“



## EPILOG

Drum za Starikam dvaput je obilazio brdo pre nego što će stići do vrha. Bio je zarastao i pun kamenja, tako da se njime sporo putovalo i po lepšem vremenu, a sada je bio blatnjav od sinočnih snegov. *Sneg u jesen u rečnim zemljama, to je neprivodno*, pomisli Meret mračno. Istina, nije to baš bio neki sneg, što jes' jes'; počeo je da se topi čim je sunce izašlo. Ipak Meret je to protumačio kao loše znamenje. Od kiša, poplava, vatre i rata izgubili su dve žetve i dobar deo treće. Rana zima će u rečnim zemljama značiti prazne stomake. Mnogo će ljudi gladovati, a neki će od gladi i umreti. Meret se samo nadao da neće on biti jedan od njih. *A možda i hoću. Kakva me sreća u životu prati, možda i hoću. Nikada nisam imao sreće.*

Ispod ruševina zamka, niže obronke brda prekrivala je tako gusta šuma da su u njoj mogle da se skrivaju na desetine odmetnika. *Možda me i sada gledaju*. Meret se osvrnu oko sebe i vide samo kletu, paprat, čkalj, šaš i lupine između borova i sivozelenih stražarika. Druge su krležavi brestovi i patuljasti hrastovi prekrivali zemlju kao korov. Nije video nikakve odmetnike, ali to ništa nije značilo. Odmetnici umeju da se skrivaju bolje nego običan svet.

Meret je mrzeo šume, ako ćemo pravo, a odmetnike je mrzeo još i više. „Odmetnici su mi uništili život“, često se žalio kada bi malo popio. Prečesto je umeo da popije, govorio je njegov otac, mnogo puta i naglas. *To je istina*, pomisli on žalostivo. U Blizancima moraš nekako da se istakneš, inače imaju običaj da zaborave da si živ, ali je ustanovio da mu je reputacija najvećeg pijanca u zamku malo pomogla u životu. *Nekada sam se nadao da ću postati najveći vitez što je ikada držao koplje. Bogovi su mi to oduzeli. Zašto da i ne popijem čašu vina s vremena na vreme? Pomaže mi kod glavobolja. Osim toga, žena mi je aspida, otac me prezire, deca su mi bezvredna. Zašto bih ostajao trezan?*

Sada je međutim, bio trezan. Dobro, popio je dva roga piva uz doručak, i malu čašu crnog kada je krenuo, ali je to samo služilo da mu u glavi ne tuče. Meret je osećao kako mu iza očiju narasta glavobolja, i znao je da će se, ako joj samo dozvoli, uskoro osećati kao da mu oluja besni između ušiju. Ponekad bi mu glavobolje bile tako žestoke da ga je čak previše bolelo i da plače. Onda je mogao samo da leži na krevetu u mračnoj sobi sa vlažnom krpom preko očiju i proklinje svoju sreću i bezimenog odmetnika koji je to uradio.

Od same pomisli na to, oseti nemir. Nije smeo sebi sada da dozvoli glavobolju. *Ako dovedem Petira kući živog i zdravog, sreća će mi se preokrenuti*. Imao je zlato, trebalo je samo da se popne na vrh Starikama, nađe proklete odmetnike u ruševinama zamka i izvrši razmenu. Jednostavna otkupnina. Čak ni on ne bi mogao da je uprskao... osim ako ga ne stegne glavobolja, tako žestoka da ne može da jaše. Trebalo bi da sa zalaskom sunca stigne do ruševina, a ne da zgrčen jeca u nelom jarku. Meret protrlja slepoočnicu. *Još jednom da obiđem brdo, i stigao sam*. Kada je poruka stigla i kada se on prijavio da odnese otkupninu, otac ga je sumnjičavo pogledao i rekao: „Ti, Merete?“ i počeo da se smeje kroz nos, onim njegovim groznim *he he he*. Meret je beznalo morao da moli pre nego što su mu dali prokletu kesu sa zlatom.

Nešto se pokrenu u rastinju kraj drumu. Meret naglo zauzda i maši se mača, ali je to bila samo veverica. „Glupane“, reče sebi, gurnuvši mač u korice a da ga nije do kraja ni isukao. „Odmetnici nemaju repove. Prokletog mu pakla, Merete, saberi se.“ Srce mu je tuklo u grudima kao da je neki žutokljunac u prvom pohodu. *Kao da je ovo Kraljeva šuma i da treba da se susretnem sa starim Bratstvom, a ne sa jadnom bratijom razbojnika Gospodara munje*. Na tren oseti poriv da otkáže natrag

niz brdo i nađe najbližu pivnicu. Za tu vreću zlata moći će da kupi mnogo piva, dovoljno da sasvim zaboravi na Petira Bubuljicu. *Neka ga obese, sam se u to uvalio. To je i zaslužio kada je odlutao za nekom prokletom pratiljom logora kao jelen pred parenje.*

U glavi poče da mu tutnji; zasada tiho, ali je znao da će postati gore. Meret protrlja koren nosa. Savarno nije imao prava da tako loše misli o Petiru. *I ja sam isto radio kada sam bio u njegovim godinama.* Zaradio je samo boleštinu, ali ipak nije imao prava da sudi drugima. Kurve umeju da budu privlačne, posebno ako imaš lice kao Petir. Ima on, siromašak ženu, jeste, ali je ona pola nevolje. Ne samo što je dvostruko starija od njega, već ga i vara s njegovim bratom Valderom, ako je verovati glasinama. Blizancima uvek kruže silne glasine, a u malo kojoj od njih ima istine, ali je u ovu Meret verovao. Crni Valder je bio čovek koji uzima šta mu se prohte, pa bila to i bratovljeva žena. Imao je i Edvinovu ženu, to je bilo opšte poznato, Lepu Valdu, za koju se znalo da mu krišom dolazi u krevet s vremena na vreme, a neki su čak govorili i da je upoznao sedmu gospu Frej malo bolje nego što bi smeo. Nije ni čudo što nije hteo da se ženili. Zašto kupovati kravu kada naokolo ima dovoljno vimena koja jedva čekaju da budu pomužena?

Kunući u bradu, Meret zari pete konju u slabine i odjaha uzbrdo. Koliko god ga mamila pomisao da popije zlato, znao je da mu je bolje da se kući ne vraća uopšte, sem ako se ne vrati s Petirom Bubuljicom.

Lord Valder će uskoro napuniti dve i devedeset. Sluh je počinjao da ga napušta, vid ga je gotovo sasvim napustio, a giht ga je tako mučio da su svuda morali da ga nose. Svi njegovi sinovi su se slagali da sigurno neće poživeti još dugo. *A kada ode, sve će se promeniti, i to ne nabolje.* Otac mu je bio svadljiv i tvrdoglav, gvozdene volje i otrovnog jezika, ali se čvrsto držao pravila da se o svojim valja starati. O svima svojim, čak i onima koji bi ga razljutili ili razočarali. *Čak i onima čijih imena nije mogao da se seti.* Kada ga više ne bude, međutim...

Dok je naslednik bio ser Stevron, to je bilo jedno. Starac je Stevrona pripremao šezdeset godina, i utvio mu je u glavu da je krv krv. Ali Stevron je umro dok je bio na pohodu sa Mladim Vukom na zapadu - „od čekanja, bez sumnje“, našalio se Hromi Lotar kada im je gavran doneo vesti - a njegovi sinovi i unuci bili su drugačiji soj Freja. Stevronov sin ser Rimen bio je sada naslednik tup, tvrdoglav, pohlepan čovek. A posle Rimenova dolazili njegovi sinovi, Edvin i Crni Valder, koji su bili još i gori. „Srećom“, rekao je jednom Hromi Lotar, „mrže se međusobno više nego što mrže nas.“

Meret nije bio siguran kolika je to sreća, a uzgred, i sam Lotar je možda bio opasniji od ove dvojice. Lord Valder je naredio pokolj Starla na Rozlininoj svadbi, ali je Hromi Lotar sklova čitav plan sa Ruzom Boltonom, sve pojednosti, pa čak i koje će se pesme svirati. Lotar je bio veoma zabavan drugar za piće, ali Meret nikada neće biti tako lud da mu okrene leđa. U Blizancima čovek rano nauči da veruje samo rodenoj braći i sestrama, pa ni njima ne previše.

Kada starac umre, verovatno će svaki sin povući na svoju stranu, kao i svaka kćerka. Novi gospodar Prelaza sigurno će zadržati *neke* od svojih stričeva, bratanaca i rodaka u Blizancima, one koji mu se dopadaju ili kojima veruje, ili verovatnije one koji mogu nekako da mu posluže. *Nas ostale će poizbacivati, da se sami o sebi staramo.*

To je Mereta brinulo više nego što je rečima mogao da iskaže. Za manje od tri godine biće mu četrdeset, već je prestar da započne život viteza litalice... čak i da *jeste* vitez, a on to igrom sudbine nije bio. Nije imao zemlju, nije imao sopstveno bogatstvo. Bio je vlasnikodeće koju je nosio, ali malo čega drugog, čak ni konja koga je jahao. Nije bio pametan za meštra, pobožan za obrednika niti divalj za najamnika. *Bogovi mi nisu dali nijedan dar sem porekla, a i tu su mi zakinuli.* Kakva korist od toga

što si sin bogate i moćne kuće ako si *deveti* sin? Kada se još saberu unuci i praunuci, Meret je imao boljke izgleda da postane prvoobrednik nego da nasledi Blizance.

*Nemam sreće*, pomisli jetko. *Nikada je nisam ni imao*. Bio je krupan čovek, širokih grudi i pleća, mada samo srednje visine. Znao je da je u poslednjih desetak godina postao mek i gojazan, ali je u mladosti Meret bio gotovo jednako snažan kao ser Hostin, njegov najstariji rođeni brat, za koga su svi smatrali da je najjači potomak lorda Valdera Freja. Kao dečaka su ga poslali u Kregjkdvor da služi u majčinoj porodici kao paž. Kada ga je stari lord Samner proizveo u štitonošu, svi su pretpostavili da će za koju godinu postati *ser* Meret, ali su se odmetnici iz Bratstva Kraljeve šume ispišali na te planove. Dok je jedan drugi štitonoša sa kojim je služio, Džejmi Lanister, sticao slavu, Meret je prvo zaradio onu boleštinu od jedne pratilje logora, a onda uspeo da ga zarobi jedna žena, ona koju su zvali Bela Srna. Lord Samner ga je otkupio od odmetnika, ali ga je u sledećem okršaju oborio udarac malja koji mu je slomio kacigu, i zbog koga je u nesvesti ležao dve sedmice. Kasnije su mu rekli da niko nije mislio da će prežveti.

Meret nije umro, ali su njegovi ratnički dani postali prošlost. Čak je i najmanji udarac u glavu donosio zaslepljujući bol i terao ga na suze. U tim okolnostima, viteška titula ne dolazi u obzir, rekao mu je lord Samner, i to ne grubo. Poslali su ga nazad u Blizance da se suoči sa otrovnim prezirom lorda Valdera.

Nakon toga, Meretova sreća postala je još gora. Otac je nekako uspeo da mu ugovori dobar brak oženio se jednom kćerkom lorda Derija u vreme kada su Deriji bili miljenici kralja Erisa. Međutim, čim je Meret razdveio svoju nevestu, Eris je izgubio presto. Za razliku od Freja, Deriji su bili istaknuti targarjenski lojalisti, što ih je koštalo pola zemalja, najvećeg dela bogatstva i gotovo sve moći. Što se njegove gospe žene tiče, on je za nju od samog početka bio veliko razočaranje, a ona mu je godinama radala samo kćeri - tri žive, jedno mrtvorodenče i jednu koja je rano umrla - pre nego što mu je napokon dala sina. Najstarija kći mu je postala droca, druga proždrljivica. Kada su Ami uhvatili u štali sa ni manje ni više nego *trojicom* konjušara, bio je prinuđen da je uda za jednog prokletog viteza *bezemljaša*. Mislio je da od toga ne može biti ništa gore... sve dokser Pejt nije naumio da se ovenča slavom tako što će poraziti ser Gregora Kleganija. Ami mu je dotrčala nazad kao udovica, na Meretovu nesreću, ali sigurno na veselje svih štalskih momaka u Blizancima.

Meret se konačno usudio da se ponada kako mu se sreća menja kada je Ruz Bolton odlučio da se oženi *njegovom* Valdrom umesto nekom od njenih vitkijih, privlačnijih rodaka. Savezništvo sa Boltonima bilo je važno za kuću Freja, i njegova kći je pomogla da se ono osigura; mislio je da će se to bar donekle računati. Starac ga je ubrzo razuverio. „Odabrao ju je zato što je *debela*“, rekao je lord Valder. „Misliš da Boltona boli dupe što je ona tvoj nakot? Misliš da je sedeo i razmišljao: *‘He, Meret Magarac, to je čovek koga želim za tasta? Tvoja Valda je krmača u svili, zato ju je odabrao, i ja ti zbog toga neću zahvaljivati. Imali bismo isti savez upola cene kada bi to tvoje svinjče s vremena na vreme pustilo kašiku.*“

Konačno poniženje je došlo uz osmeh, kada ga je Hromi Lotar pozvao da se dogovore o njegovoj ulozi u Rozlininom venčanju. „Svako mora da igra svoju ulogu, prema svojim darovima“, rekao mu je polubrat. „Ti ćeš imati samo jedan jedini zadatak, Merete, ali verujem da si mu dorastao. Hoću da se postaraš da Velidžon Amber bude tako trešten pijan da ne može da stoji, a kamoli da se bori.“

*Čak ni u tome nisam uspeo*. Naterao je ogromnog severnjaka da popije više vina nego što bi ubilo tri normalna čoveka, ali nakon što su Rozlin odveli u krevet, Velidžon je ipak uspeo da otme mač prvom čoveku koji mu je prišao, pri tom mu slomivši ruku. Bila su potrebna osmorica da ga savladaju

i vežu lancima, a od njih su dvojica ranjena, jedan poginuo, a siroti stari ser Leslin Haj je ostao bez pola uha. Kada više nije mogao da se bori rukama, Amber se borio zubima.

Meret zastade na tren i sklopi oči. Glava mu je tutnjala kao onaj prokleti bubanj koji je svirao na svadbi, i načas se jedva zadržao u sedlu. *Moram da nastavim*, reče sebi. Ako dovede Petira Bubuljicu, sigurno će steći naklonost ser Rimenaa. Petir jeste možda malo smušen, ali nije hladan kao Edvin, niti vreo kao Crni Valder. *Momak će mi biti zahvalan, a njegov otac će videti da sam odan, čovek koga vredi držati uz sebe.*

Ali samo ako stigne tamo sa zlatom do zalaska sunca. Meret pogleda u nebo. *Tačno na vreme.* Trebalo mu je nešto da umiri ruke. On uze mešinu sa sedla, izvadi čep i otpi dugačak gutljaj. Vino je bilo gusto i slatko, skoro sasvim crno, ali bogovi, kako je samo prijalo!

Spoljašnje zidine Starikama nekada su opasivale vrh brda kao kruna kraljevsku glavu. Sada behu ostali samo temelji, i nekoliko do pojasa visokih gomila kamenja prekrivenog lišajevima. Meret je hodao uza zid sve dok nije stigao do mesta na kome je nekada stajala kapija. Ruševine su to bile razbacanije, pa je morao da sjaše i provede konja kroz njih. Na zapadu, sunce je nestalo iza niskih oblaka. Glog i paprat prekrivali su obronke, a unutar nestalih zidina korov je rastao do grudi. Meret olabavi mač u koricama i oprezno se osvrnu, ali ne vide odmetnike. *Da nisam, došao u pogrešan dan?* Stade i palčevima protrlja slepoočnice, ali to nimalo ne ublaži pritisak iza očiju. *Sedam mu prokletih paklova...*

Odneluda duboko iz zamka, kroz drveće doplovi tiha muzika.

Meret shvati da drhti, uprkos plaštu. Otvori mešinu i otpi još jedan gutljaj vina. *Mogao bih samo da uzjašem, vratim se u Starigrad i propijem sve zlato. Od poslova s odmetnicima nikad nije bilo sreće.* Ona zla mala kučka Venda utisnula mu je u dupe žig u obliku srne kad joj je bio zarobljenik. Nije ni čudo što ga žena prežre. *Moram ovo da izvedem do kraja. Petir Bubuljica će možda jednog dana postati gospodar Prelaza, Edvin nema sinova, a Crni Valder ima samo kopilad. Petir će pamtiti ko je došao po njega. Otpi još jedan gutljaj, začepi mešinu i povede konja kroz slomljeno kamenje, glog i tanko, vetrom šibano drveće, prateći zvukove kroz ono što je nekada bilo dvorište zamka.*

Opalo lišće prekrivalo je zemlju u debelim slojevima, poput vojnika nakon neke strašne bitke. Na prastaraj kamenog grobnici, prekrštenih nogu, sedeo je čovek u iskrpljenoj, izbledeloj zelenoj odeći, prebirući prstima po žicama harfe. Muzika beše tiha i tužna. Meret je znao tu pesmu. *Visoko u dvorima kraljeva bivših, Dženi plesaše s avetima njinim...*

„Silazi odatle“, reče Meret. „Sediš na kralju.“

„Starom Tristiferu ne smeta moja mršava guzica. Čelić Pravde, tako su ga zvali. Odavno nije čuo neku novu pesmu.“ Odmetnik sklopi na zemlju. Suv i vitak, imao je usko lice i lisičje crte, ali su mu usta bila tako široka da se činilo kako mu osmeh dodiruje uši. Preko čela mu je padalo nekoliko pramenova retke smeđe kose. On ih skloni slobodnom rukom i reče: „Sećaš li me se, moj gospodaru?“

„Ne.“ Meret se namršti. „Zašto bih te se sećao?“

„Doneo sam na svadbi tvoje kćeri. I to, mislim, prilično dobro. Onaj Pejtr što ju je uzeo bio mi je rođak. Mi smo svi rođaci u Sedmopotociju. Ali se ipak pokazao kao šlrtač kada je trebalo da mi plati.“ Slegnu ramenima. „Zašto me tvoj gospodar otac nikada nije zvao da pevam u Blizancima? Zar nisam dovoljno glasan za njega? On voli glasnju muziku, koliko čujem.“

„Doneo si zlato?“ - upita grublji glas, iza njega.

Meretu je grlo bilo suvo. *Prokleti odmetnici, uvek se kriju po žbunju.* Isto je bilo i u Kraljevoj šumi, taman pomisliš da si ih petoricu uhvatio, a desetorica drugih se stvore ko zna odakle.

Kada se okrenuo, svi su bili oko njega, nakazna bratija spečenih staraca i golobradih momaka

mlađih od Petira Bubuljice, svi odeveni u krpe od grubog sukna, tvrdu kožu i komade oklopa mrtvih ljudi. I jedna žena je bila s njima, umotana u plašt s kukuljicom, krojen za mnogo veću osobu. Meret je bio previše uznemiren da bi ih prebrojavao, ali se činilo da ih ima bar desetak, možda čak i dvadeset.

„Postavio sam pitanje.“ Govorio je krupni bradonja krivih zelenih zuba i slomljenog nosa; viši od Mereta, mada ne tako krupnog stomaka. Glavu mu je pokrivala plitka kaciga, a široka ramena iskrpljen žuti plašt. „Gde je naše zlato?“

„U bisagama mi je. Stotinu zlatnih znanjeva.“ Meret se nakašlja. „Dobićete ga kada budem video da je Petir...“

Zdepasti jednooki odmetnik zakorači napred pre nego što je on stigao da završi, drsko gurnu ruku u bisage i nađe kesu. Meret krenu da ga spreči, ali se onda predomisli. Odmetnik odreši kesu, izvadi zlatnik i zagriže ga. „Ukus je pravi.“ Onda odmeri kesu u ruci. „J osećaj je pravi.“

*Uze zlato i zadržao Petira*, pomisli Meret obuzet iznenadnom stravom. „To je čitava otkupnina. Sve što ste tražili.“ Dlanovi su mu se znojili. Obrisa ih o čakšire. „Koji je od vas Berik Donderion?“ Donderion je bio lord pre nego što se odmetnuo, možda je i dalje častan čovek

„Pa, to sam ja“, reče jednooki.

„Ti si prokleti lažov, Džek“, reče krupni bradonja u žutom plaštu. „Na mene je red da budem lord Berik“

„Znači li to da ja moram da budem Toros?“ Pevač se nasmeja. „Moj gospodar, žalosti me što ti moram reći da je lord Berik imao važnija posla negde drugde. Vremena su teška, i mnoge bitke moraju da se vode. Ali mi ćemo se za tebe postarati isto kao što bi i on, nemaj brige.“

Meret je imao mnogo briga. U glavi mu je tutnjalo. Još malo pa će zaplakati. „Dobili ste zlato“, reče. „Dajte mi mog sinovca, i idem.“ Petir je zapravo bio dalji rođak, ali nije bilo potrebe da u to ulazi.

„On je u bogošumi“, reče čoveku u žutom plaštu. „Odvešćemo te do njega. Rećko, drži mu konja.“

Meret nerado pusti uzde. Nije video kakvog bi drugog izbora imao. „Moja mešina za vodu“, ču sebe kako govori. „Gutljaj vina, da smirim..“

„Mi ne pijemo s takvima kao što si ti“, reče žuti plašt oštro. „Ovamo. Kreni za mnom.“

Lišće je pucketalo pod Meretovim donovima, a svaki korak mu je slao munje bola kroz slepoočnicu. Hodali su čutke, a vetar je šibao oko njih. Poslednje svetlo zalazećeg sunca tuklo mu je u oči kada se popeo preko mahovinom obraslih brežuljaka koji su bili sve što je ostalo od utvrde. Iza je bila bogošuma.

Petir Bubuljica je visio sa grane hrasta, sa omčom čvrsto stegnutom oko dugačkog tankog vrata. Oči su mu štrčale iz crnog lica, gledale su Mereta kao da ga optužuju. *Zakasnio si*, govorele su. Ali on nije zakasnio. *Nije!* Došao je tačno kada su mu rekli. „Ubili ste ga“, progura.

„Ovaj je baš bistar“, reče jednooki.

Kroz Meretovu glavu je tutnjao divlji bivo. *Smiluj se Majko*, pomisli. „Doneo sam zlato.“

„To je bilo lepo od tebe“, reče pevač srdačno. „Postaraćemo se da bude dobro upotrebljeno.“

Meret se okrenu od Petira. Osećao je žuč u dnu grla. „Nemate... nemate prava.“

„Imamo uže“, reče žuti plašt. „To je sasvim dovoljno.“

Dvojica odmetnika zgrabiše Mereta za ruke i čvrsto mu ih vezaše iza leđa. Bio je suviše preneražen da bi se otimao. „Ne“, beše sve što je mogao da kaže. „Samo sam došao da donesem otkupninu za Petira. Rekli ste da mu se ništa neće desiti ako dobijete zlato pre zalaska sunca...“

„Pa“, reče pevač, „tu si nas uhvatio, moj gospodaru. To je ipak bila jedna vrsta laži.“

Jednooki odmetnik pride s dugačkim navojem konopljanog užeta. Prebaci jedan kraj oko Meretovog vrata, čvrsto ga stegnu i veza mu jak čvor iza uha. Drugi kraj prebaciše preko grane hrasta. Krupni čoveku za žutom plaštu ga uhvati.

„Šta to radite?“ Meret je znao koliko to glupo zvuči, ali nije mogao da veruje šta se dešava, čak ni tada. „Nećete se usuditi da obesite jednog Freja!“

Žuti plašt se nasmeja. „To je isto rekao i onaj tamo bubuljičavi.“

*Ne misli on to ozbiljno. Ne može da misli ozbiljno.* „Moj otac će vam platiti. Ja vredim dobru otapninu, više od Petira, dvostruko više.“

Pevač uzdahnu. „Lord Valder je možda napola slep i gihtav, ali nije tako glup da dvaput zagriže isti mamac. Bojim se da će sledeći put umesto stotinu zmajeva poslati stotinu mačeva.“

„Hoće!“ Meret pokuša da zvuči strogo, ali ga glas izlode. „Poslaće hiljadu mačeva, i sve će vas pobiti.“

„Prvo će morati da nas uhvati.“ Pevač pogleda sirotog Petira. „A ne može da nas obesi dvaput, zar ne?“ Zasnirao je setnu melodiju na harfi.

„Hajde, nemoj sada da se upišaš. Treba samo da mi odgovoriš na jedno pitanje, i reći ću im da te puste.“

Meret je bio u stanju da im kaže sve, samo ako time bude mogao da spase život. „Šta hoćeš da znaš? Reći ću ti istinu, kunem se.“

Odmetnikmu se ohrabrujuće osmehnu. „Pa, igrom slučaja tražimo jedno odbeglo pseto.“

„Pseto?“ Meret je bio potpuno zbunjen. „Kakvo pseto?“

„Odziva se na ime Sendor Klegani. Toros kaže da je krenuo za Blizance. Našli smo skeledžiju koji ga je prevezao preko Trozupca, i nesrećnika koga je opljačkao na Kraljevskom drumu. Da ga nisi kojim slučajem video na svadbi?“

„Na Crvenoj svadbi?“ Meretu se činilo kao da će mu lobanja svakog trenutka pući, ali se potrudio da se priseti. Bilo je toliko zbrke, ali bi neko sigurno spomenuo da Džofrijev pas njuška oko Blizanaca. „Nije bio u zamku. Ne na glavnoj gozbi... možda je bio na gozbi za kopilad, ili u logoru, ali... ne, neko bi rekao...“

„Sa sobom je vodio dete“, reče pevač. „Mršavu devojčicu, oko deset godina. Ili možda dečaka istog uzrasta.“

„Mislim da nije“, reče Meret. „Bar ja ne znam.“

„Ne? Ah, pa to je prava šteta. Vidiš.“

„Ne“, završio Meret glasno. „Ne, *nemojte*, odgovorio sam vam, rekao si da ćeš me pustiti.“

„Čini mi se kako sam rekao da ću njima reći da te puste.“ Pevač pogleda žutog plašta. „Lime, pusti ga.“

„Ma jebi se“, odgovori grubo krupni odmetnik.

Pevač bespomoćno slegnu ramenima i zasnirao. „Dan kada obesite Crnoga Robina.“

„*Molim vas*.“ Poslednji tračci Meretove hrabrosti sivali su mu se niz nogu. „Nisam vam ničim naudio. Doneo sam zlato, kao što ste tražili. Odgovorio sam vam na pitanje. Imam *decu*.“

„A Mladi Vukih nikada neće imati“, reče jednooki odmetnik.

Meret je jedva mogao da misli od tutnjanja u glavi. „Osramotio nas je, čitavo kraljevstvo se smejaloo, morali smo da očistimo tu mrlju s naše časti.“ Tako je rekao njegov otac, i još štošta pride.

„Može biti. Šta gomila seljaka zna o časti gospodara?“ Žuti plašt triput omota kraj užeta oko šake.

„Ali o ubistvu ponešto znamo.“

„Nije to bilo ubistvo.“ Glas mu je postao pislutav. „Bila je osveta, imali smo prava na osvetu. Bio je to rat. Egon, zvali smo ga Zvonce, siroti maloumnik nikome nije načinio nikakvo zlo, leđi Stark ga je preklala. Izgubili smo pedeset ljudi u logorima. Ser Garsa Gudbruka, Kirinog muža, i ser Titosa, Džaredovog sina... Neko mu je smrskao glavu sekíram... Starkov jezovuk je ubio četiri naša psa, i iščupao glavnom psetaru ruku iz ramena, čak i nakon što smo ga načičkali strelicama...“

„Pa ste mu onda zašili glavu na vrat Roba Starka kada su obojica bila mrtva“, reče žuti plašt.

„To je uradio moj otac. Ja sam samo pio. Nećete valjda da ubijete čoveka zbog pića.“ Meret se onda priseti nečega, nečega što će ga možda spasiti. „Kažu da lord Berik čoveku uvek prvo sudi, da nikoga ne ubija ako mu prvo ne dokaže neki zločin. Ne možete da mi dokažete nikakav zločin. Crvena svadba je bila delo mog oca, i Rimana i lorda Boltona. Lotar je namestio šatore da se sruše i stavio samostrelce u galeriju sa muzičarima, Kopile Valder je vodio napad na logore... njih hoćete, a ne mene, ja sam samo pio vino... *nemate nikakve svedoke.*“

„Vidiš, tu grešiš.“ Pevač se okrenu ženi u kukuljici. „Moja gospo?“

Odmetnici se razmaknuše i ona pride, ćutke. Kada spusti kukuljicu, nešto se u Meretovim grudima stegnu, i na tren nije mogao da diše. *Ne. Ne, video sam je kako umire. Bila je mrtva čitav dan i noć pre nego što su je skinuli голу i bacili u reku. Rejmund ju je preklao od uha do uha. Bila je mrtva.*

Plasť i olovratnik krili su poseklotinu koju je načinilo sečivo njegovog brata, ali joj je lice bilo još gore nego što je pamtio. Meso je u vodi postalo meko kao pihťija i poprimilo boju zgrušanog mleka. Izgubila je pola kose, a ostatak je postao beo i krt kao u starice. Ispod uništenog temena lice joj je bilo od iskidane kože i crne krvi na mestima gde se izgrebala noktima. Ali najužasnije behu njene oči. Njene oči su ga gledale, a one su mrzele.

„Ona ne govori“, reče krupni čovek u žutom plaštu. „Vi krvavi gadovi ste joj preselkli vrat preduboko za to. Ali pamti.“ Okrenu se ka mrtvoj ženi i upita: „Šta kažeš, moja gospo? Da li je on učestvovao?“

Oči leđi Kejtlin ni na tren nisu silazile s njegovog lica. Ona klimnu glavom.

Meret Frej otvori usta da moli, ali mu omča prekidde glas. Stopala mu se odvojíše od zemlje, uže mu zaseče duboko u meku kožu ispod vrata. Gore u vazduh polete, dok se ritao i izvijao, gore i gore i gore.

## **APENDIKS**



# **KRALJEVI I NJIHOVI DVOROVI**

# KRALJ NA GVOZDENOM PRESTOLU



**DŽOFRI BARATEON**, prvi svoga imena, trinaestogodišnji dečak, stariji sin kralja Roberta I Barateona i kraljice Sersei od kuće Lanistera,

njegova majka **KRALJICA SERSEI**, kraljica namesnica i zaštitnica čitavog kraljevstva,  
*Serseiini zakleti mačevi:*

**SER OZFRID KETLBLEK**, mlađi brat ser Ozmunda Ketlbleka od Kraljeve garde,

**SER OZNI KETLBLEK**, najmlađi brat ser Ozmundov i ser Ozfridov,

njegova sestra **PRINCEZA MIRSELA**, devojčica od devet godina, štićenica princa Dorana Martela u Sunčevom koplju,

njegov brat **PRINC TOMEN**, osmogodišnji dečak, naslednik Gvozdrenog prestola,

njegov deda **TIVIN LANISTER**, gospodar Livačke stene, zaštitnik Zapada, kraljeva desna ruka,  
*njegovi stričevi i drugi rođaci po očevoj strani:*

njegov stric **STANIS BARATEON**, pobunjeni gospodar Zmajkamenaa, samozvani kralj Stanis Prvi, Stanisova kći **ŠIRIN**, jedanaestogodišnja devojčica,

njegov stric {**RENLI BARATEON**}, pobunjeni gospodar Krajolujaa, ubijen usred svoje vojske, brat njegove bake **SER ELDON ESTERMONT**,

ser Eldonov sin **SER EMON ESTERMONT**,

ser Emonov sin **SER ALIN ESTERMONT**,

*njegovi ujaci i drugi rođaci po majčinoj strani:*

njegov ujak **SER DŽEJMI LANISTER**, zvani **KRALJEUBICA**, sužanj u Brzorečju,

njegov ujak **TIRION LANISTER**, zvani **BAUK**, kepec, ranjen u Bici na Crnobujici, Tirionov štitonoša **PODRIK PEJN**,

Tirionov kapetan garde **SER BRON OD CRNOBUJICE**, bivši najamnik

Tirionova konkubina **ŠAI**, pratilja vojnih logora, sada sobarica Lolise Stoukvort,

brat njegovog dede **SER KEVAN LANISTER**,

ser Kevanov sin **SER LANSEL LANISTER**, bivši štitonoša kralja Roberta, ranjen u Bici na Crnobujici, na samrti,

brat njegovog dede {**TIGET LANISTER**}, umro od kuge,

Tigetov sin **TIREK LANISTER**, štitonoša, nestao u velikim nemirima,

Tirekova devojčica-supruga **LEDI ERMESANDA HEJFORD**,

*njegova nezakonita polubrača i polusestre, kopilad kralja Roberta:*

MIA KAMENA, trinaestogodišnja devica, u službi lorda Nestora Rojsa od Mesečeve kapije,  
DŽENDRI, kovački šegrt, begunac u rečnim zemljama, nesvestan svog porekla,  
EDRIK OLUJNI, jedino priznato kopile kralja Roberta, štićenik svog strica Stanisa na Zmajkameni,  
*njegova Kraljeva garda:*

SER DŽEJMI LANISTER, lord zapovednik,  
SER MERIN TRENT,  
SER BELON SVON,  
SER OZMUND KETLBLEK,  
SER LORAS TIREL, Vitez od Cveća,  
SER ARIS OUKHART,

*njegovo Malo veće:*

LORD TIVIN LANISTER, kraljeva desna ruka,  
SER KEVAN LANISTER, gospodar zakona,  
LORD PETIR BELIŠ, zvani MALOPRSTIĆ, gospodar kovnica,  
VARIS, evnuh, zvani PAUK, gospodar šaptalica,  
LORD MEJS TIREL, gospodar brodovlja,  
VELEMEŠTAR PISELI,

*njegovi dvorani i pratoci:*

SER ILIN PEJN, kraljeva pravda, glavoseča,  
LORD HALIN PIROMANSER, mudrac esnafa alhemičara,  
MESEČEV DEČAK, luda,  
ORMOND OD STARIGRADA, kraljevski harfista i bard,  
DONTOS HOLARD, luda i pijanac, nelada vitez zvani SER DONTOS CRVENI,  
DŽALABAR KSO, princ od Doline crvenog cveta, izgnanik s Letnjih ostrva,  
LEDI TANDA STOUKVORT,  
njena kći FALISA, udata za ser Balmena Birča,  
njena kći LOLISA, trideset i četiri leta stara, usedelica i slabog uma, trudna nakon silovanja,  
njen lekar i savetnik MEŠTAR FRENKEN,  
LORD DŽAJLZ ROZBI, bolešljiv starac,  
SER TALAD, darovit mladi vitez,  
LORD MOROS SLINT, štitonoša, najstariji sin bivšeg zapovednika Gradske straže,  
DŽOTOS SLINT, njegov mladi brat, štitonoša,  
DENOS SLINT, još mladi, paž,  
SER BOROS BLUNT, bivši vitez Kraljeve garde, kraljica Sersei ga otpustila zbog kukavičluka,  
DŽOSMIN PEKLDON, štitonoša i junak Bitke na Crnobujici,  
SER FILIP FUT, proizveden u gospodara Krajina zbog srčanosti u Bici na Crnobujici,  
SER LOTOR BRUN, prozvan LOTOR JABUKOŽDER, zbog svojih podviga u Bici na Crnobujici,  
neladašnji i konjanik slobodnjak u službi lorda Beliša,

*Drugi lordovi i vitezovi u Kraljevoj Luci:*

METIS ROUEN, gospodar Zlatogaja,  
PAKSTER REDVIN, gospodar Senice,  
Blizanci lorda Pakstera SER HORAS i SER HOBER, posprdnno zvani UŽASNI I SLINAVI,  
vidar lorda Redvina MEŠTAR BALABAR,

ARDRIJAN SELTIGAR, gospodar Ostrva klešta,  
LORD ALESANDER STEDMON, zvani SREBROLJUBAC,  
SER BONIFER HESTI, zvani DOBRI, čuveni vitez,  
SER DONEL SVON, naslednik Kamenglave,  
SER RONET KONINGTON, zvani CRVENI RONET, vitez od Grifonovog gnezda,  
AUREJN MORSKI, kopile od Plavikraja,  
SER DERMOT OD KIŠEGORE, čuveni vitez,  
SER TIMON GREBIMAČ, čuveni vitez,

*narod u Kraljevoj Luci:*

Gradska straža („Zlatni plaštovi“),  
{SER DŽEJSLIN BAJVOTER, zvani GVOZDENŠAKA}, zapovednik Gradske straže, ubili ga  
vlastiti ljudi u Bici na Crnobujici,  
SER ADAM MARBREND, zapovednik Gradske straže, naslednik ser Džejslinov,  
ČATAJA, vlasnica otmelog bordela,  
ALAJAJA, njena kći,  
DENSI, MAREI, DŽEJDI, Čatajine devojke,  
TOBO MOT, majstor oružar,  
GVOZDENTRBUH, kovač,  
HARFISTA HAMIŠ, čuveni pevač,  
KOLIO KEJNIS, tiroški pevač,  
BETANI LEPOPRSTA, pevačica,  
ALARIK OD EJSENA, pevač, putovao po dalekom svetu,  
GALIJEON OD KAJA, pevač čuven zbog dužine svojih pesama,  
SIMON SREBRNJEZIK, pevač.

Na barjaku kralja Džofrija nalaze se krunisani jelen Barateona, crn na zlatnom, i lanisterski lav, zlatan na grimiznom, propeti.

# KRALJ NA SEVERU, KRALJ TROZUPCA



**ROB STARK**, gospodar Zimovrela, Kralj na Severu i kralj Trozupca, najstariji sin Edarda Starka, gospodara Zimovrela i leđi Kejtlin od kuće Tulija.

njegov jezovuk **SIVI VETAR**,

njegova majka **LEDI KEJTILIN**, od kuće Tulija, udovica lorda Edarda Starka,

njegova braća i sestre:

njegova sestra **PRINCEZA SANSA**, dvanaestogodišnja devica, talac u Kraljevoj Luci,

Sansin jezovuk {**Ledi**}, ubijena u Derijevom zamlu,

njegova sestra **PRINCEZA ARJA**, desetogodišnja devojčica, nestala, pretpostavlja se da je mrtva,

Arjin jezovuk **Nimerija**, nestala u blizini Trozupca,

njegov brat **PRINC BRENDON**, zvani **BREN**, naslednik Severa, devetogodišnji dečak, veruje se da je mrtav,

**Brenov jezovuk LETO**,

**Brenovi saputnici i zaštitnici:**

**MIRA RID**, šesnaestogodišnja devica, kći lorda Haulanda Rida od Sivotočke motrilje,

**DŽODŽEN RID**, njen brat, trinaest godina,

**HODOR**, slaboumni konjušar, sedam stopa visok,

njegov brat **PRINC RIKON**, dečak od četiri leta, veruje se da je mrtav,

**Rikonov jezovuk ČUPAVKO**,

**Rikonova saputnica i zaštitnica:**

**OŠA**, zarobljena divljanka koja je služila kao sudopera u Zimovrelu,

njegov polubrat **DŽON SNEŽNI**, zakleti čovek>Noćne straže,

**Džonov jezovuk DUH**,

*njegovi stričevi i tetke:*

stariji brat njegovog oca {**BRENDON STARK**}, ubijen po narednji u kralja Erisa II Targarjena,

sestra njegovog oca {**LIJENA STARK**}, umrla u planinama Dorne za vreme Robertove bune,

mlađi brat njegovog oca **BENDŽEN STARK**, čovek>Noćne straže, nestao s one strane Zida,

*njegovi ujaci, tetke i drugi rođaci po majčinoj strani:*

mлада sestra njegove majke **LIZA ERIN**, gospodarica Gnezda sokolovog i udovica lorda Džona Erina,

njen sin **ROBERT ERIN**, gospodar Gnezda sokolovog,

mladi brat njegove majke SER EDMUR TULI, naslednik Brzorečja,

brat njegovog dede SER BRINDEN TULI, zvani CRNA RIBA,

*njegovi zakleti mačevi i saborci:*

njegov štitonoša OLIVAR FREJ,

SER VENDEL MENDERLI, drugi sin gospodara Belih sidrišta,

PATREK MALISTER, naslednik Vodogleda,

DEJSI MORMONT, najstarija kći leđi Meg i naslednica Medvedeg ostrva,

DŽON AMBER, zvani MALIDŽON, naslednik Poslednjeg ognj ista,

HALIS MOLEN, kapetan zimovrelske garde,

DONEL LOK, OVEN NORI, ROBIN FLINT, severnjaci,

*njegovi lordovi vazali, kapetani i zapovednici:*

(sa Robovom vojskom u Zapadnim zemljama)

SER BRINDEN TULI, CRNA RIBA, zapovednik izvidnika i tragača,

DŽON AMBER, zvani VELIDŽON, zapovednik prethodnice, RIKARD KARSTARK, gospodar

Kardoma,

GALBART GLOVER, gospodar Čardaka šumskog,

MEG MORMONT, gospa od Medvedeg ostrva,

{SER STEVRON FREJ}, najstariji sin lorda Valdera Freja i naslednik Blizanaca, poginuo kod

Vologaza,

najstariji sin ser Stevronov SER RIMAN FREJ,

ser Rimanov sin CRNI VALDER FREJ,

MARTIN REČNI, kopile lorda Valdera Freja,

(sa vojskom Ruza Boltona u Harendvoru),

RUZ BOLTON, gospodar Užasnika,

SER ENIS FREJ, SER DŽARED FREJ, SER HOSTIN FREJ, SER DANVEL FREJ

njihov nezakoniti polubrat RONEL REČNI,

SER VILIS MENDERLI, naslednik Belih sidrišta,

SER KAJL KONDON, vitez u njegovoj službi,

RONEL STOUT

VARGO HOUT od slobodnog grada Kohora, kapetan najamničke čete, Hrabrih drugara,

njegov poručnik ARZVIK zvani VERNI,

njegov poručnik OBREDNIK AT,

TIMEON OD DORNE, RORDŽ, IGO, DEBELI ZOLO, GRIZAČ, TOG DŽOT sa Ibena, PIG,

TROPRSTI, njegovi ljudi, KIBURN, meštar bez lanca i povremeno nekromanser, njegov vidar,

(sa severnjačkom vojskom u pohodu na Senodol)

ROBET GLOVER, od Čardaka šumskog,

SER HELMAN TOLHART, od Torenovog trga,

HARION KARSTARK, jedini preživeli sin lorda Rikarda Karstarka i naslednik Kardoma,

(na putu za Sever sa kostima lorda Edarda)

HALIS MOLEN, kapetan garde Zimovrela,

DŽEKS, KVENT, ŠAD, gardisti,

*njegovi lordovi vazali i kaštelani, na Severu:*

VIMEN MENDERLI, gospodar Belih sidrišta,

HAULAND RID, gospodar Sivotočke motrilje,  
MORS AMBER, zvani VRANOJED, i HODER AMBER, zvani KURVOLOVAC, stričevi Velidžona  
Ambera, zajedno zapovednici odbrane Poslednjeg ognjišta,  
LIESA FLINT, gospodarica Udovičinog bdenja,  
ONDRU LOK, gospodar Starozamka, starac,  
{KLEJ SERVIN}, gospodar Servina, četrnaestogodišnji momak, ubijen u bici kod Zimovrela,  
njegova sestra DŽONELA SERVIN, devica od trideset i dva leta, sada Gospodarica od Servina,  
{LEOBALD TOLHART}, mladi brat ser Helmanov, zapovednik odbrane Torenovog trga, ubijen u  
bici kod Zimovrela,  
Leobaldova žena BERENA, od kuće Hornvuda,  
Leobaldov sin BRENDON, četrnaestogodišnji momak  
Leobaldov sin BEREN, desetogodišnji dečak  
ser Helmanov sin {BENFRED}, ubili ga gvozdengljudi na Kamenjoj obali,  
ser Helmanova kći EDARA, devetogodišnja devojčica, naslednica Torenovog trga,  
LEDI SIBELA, supruga Robeta Glovera, sužanj Aše Grejdžoj u Čardaku šumskom,  
Robotov sin GAVEN, trogodišnjak, zakoniti naslednik Čardaka šumskog, sužanj Aše Grejdžoj,  
LARENS SNEŽNI, lopile lorda Hornvuda i štićenik Galbarta Glovera, trinaestogodišnjak, sužanj  
Aše Grejdžoj u Čardaku šumskom.

Barjak Kralja na Severu ostao je isti kao što je bio hiljadama godina: sivi jezovuk Starla od  
Zimovrela, u trku preko ledenobelog polja.

# KRALJ U USKOM MORU



**STANIS BARATEON**, prvi svog imena, drugi sin lorda Stefona Barateona i ledi Kasane od kuće Estermonta, bivši gospodar Zmajkamina,

njegova žena **KRALJICA SELISA** od kuće Florenta,

ŠIRIN, njihova kći, devojčica od jedanaest leta,

ZAKRPA, njena maloumna luda,

njegov nezakoniti bratnac **EDRIK OLUJNI**, dvanaestogodišnji dečak, kopile kralja Roberta sa Delenom Florent,

njegovi šitonoše **DEVAN SIVORT** i **BRIJEN FARING**,

njegovi dvorani i pratioci:

**LORD ALESTER FLORENT**, gospodar Bistrovodne utvrde kraljeva desna ruka, kraljičin stric,

**SER AKSEL FLORENT**, zapovednik odbrane Zmajkamina, vođa kraljičinih ljudi, kraljičin stric,

**LEDI MELISANDRA OD AŠAIJA**, zvana **CRVENA ŽENA**, sveštenica Rlora, Gospodara svetlosti i boga plamena i senke,

**MEŠTAR PILOS**, lekar, učitelj, savetnik

**SER DAVOS SIVORT**, zvani **VITEZ OD PRAZILUKA**, ponekad i **KRATKORUKI**, bivši krijumčar,

Davosova žena **LEDI MARJA**, stolareva kći,

njihovih sedam sinova:

{**DEJL**}, nestao na Crnobujici,

{**ALARD**}, nestao na Crnobujici,

{**MATOS**}, nestao na Crnobujici,

{**MARIK**}, nestao na Crnobujici,

**DEVAN**, šitonoša kralja Stanisa,

**STANIS**, devetogodišnji dečak

**STEFON**, šestogodišnji dečak

**SALADOR SAN**, iz slobodnog grada Lisa, samozvani princ Uskog mora i lord Crnog zaliva, kapetan *Valirjanina* i flote galija,

**MEJZO MAR**, evnuh u njegovoj službi

**KORANI SATMANTIS**, kapetan njegove galije *Šajalin ples*,

„**KAŠA**“ i „**JEGULJA**“, tamničari,



*njegovi lordovi vazali:*

MONTERIS VELARION, gospodar Plima i despot od Plavikraja, šestogodišnji dečak,

DURAM BAR EMON, gospodar Oštrog rta, momak od petnaest leta,

SER DŽILBERT FARING, zapovednik odbrane Krajoluja,

LORD ELVUD MEDOUZ, ser Džilbertov zamenik,

MEŠTAR DŽARNI, savetnik i lekar ser Džilbertov,

LORD LAKOS ČTERING, zvani MALI LAKOS, šesnaestogodišnji mladić,

LESTER MORIGEN, gospodar Vraninog gnezda,

*njegovi vitezovi i zakleti mačevi:*

SER LOMAS ESTERMONT, kraljev ujak,

njegov sin SER ENDRU ESTERMONT,

SER ROLAND OLUJNI, zvani KOPILE OD NOĆNE PESME, nezakoniti sin pokojnog lorda Brijena Kerona,

SER PARMEN KREJN, zvani PURPURNI PARMEN, sužanj u Visokom Sadu,

SER EREN FLORENT, mlađi brat kraljice Selise, sužanj u Visokom Sadu,

SER DŽERALD GOUER,

SER TRISTON OD RABOŠBREGA, nekada u službi lorda Gansera Sanglase,

LUIS, zvani PILJARICA,

OMER BLEKBERI

Kralj Stanis je za svoj barjak odabrao vatreno srce Gospodara svetlosti; crveno srce okruženo narandžastim plamenovima na svetložutom polju. U srcu je prikazan okrunjeni jelen kuće Barateona, crn.

# KRALJICA PREKO MORA



**DENERIS TARGARJEN**, prva svog imena, *kalisi* Dotraka, zvana DENERIS OLUJRODENA, NEIZGORELA, MAJKA ZMAJEVA, jedino preživelo dete kralja Erisa II Targarjena, udovica kala Droga od Dotraka,

njeni mladi zmajevi DROGON, VISERION, REGAL,

*njena Kraljičina garda:*

SER DŽORA MORMONT, bivši gospodar Medvedeg ostrva, prognan zbog prodaje robova,

JOGO, *ko* i krvorodnik, bič,

AGO, *ko* i krvorodnik, luk,

RAKARO, *ko* i krvorodnik, *arak*,

SNAŽNI BELVAS, evnuh i bivši rob iz mirinskih arena,

njegov ostareli šitonoša ARSTAN, zvani BELOBRADI, čoveksa Vesterosa,

*njene sluškinje:*

IRI, Dotrakinja, petnaest leta,

JIKI, Dotrakinja, četrnaest leta,

GROLEO, kapetan velike koge *Baleriona*, pentoški moreplovac u službi Ilirija Mopatisa,

*njena pokojna rodbina:*

{REGAR}, njen brat, princ od Zmajkama i naslednik Gvozdenog prestola, ubio ga kralj Robert na Trozupcu,

{RENIS}, Regarova kći s Elijom od Dorne, ubijena tokom pada Kraljeve Luke,

{EGON}, Regarov sin s Elijom od Dorne, ubijen tokom pada Kraljeve Luke,

{VISERIS}, njen brat, samozvani kralj Viseris, treći svog imena, zvani KRALJ PROSIJAK, u Ves Dotraku ga ubio kal Drogo.

{DROGO}, njen muž, veliki *kal* Dotraka, nepobeden u bici, umro od rane,

{REGO}, njen mrtvorodeni sin s kalom Drogom, ubila ga u utrobi Miri Maz Dur,

njeni znani neprijatelji:

KAL PONO, bivši *ko* Drogov,

KAL JAKO, bivši *ko* Drogov,

MAGO, njegov krvorodnik

NEUMIRUČI OD KARTA, udruženje volšebnika,

PJAT PRI, volšebnik iz Karta,

ŽALOSNI LJUDI, esnaf karčanskih ubica,

*njeni nesigurni saveznici, bivši i sadašnji:*

KSARO KSOAN DAKSOS, trgovački princ iz Karta,

KAITI, maskirana senkovezilja iz Ašajja,

ILIRIO MOPATIS, magister Slobodnog grada Pentosa, posredovao u njenoj udaji za kala Droga, u Astaporu:

KRAZNIS MO NAKLOZ, bogati trgovac robovima,

njegova robinja MISANDEI, desetogodišnja devojčica, dete miroljubivog naroda iz Nata,

GRAZDAN MO ALOR, stari trgovac robovima, veoma bogat,

njegov rob KLION, lasapin i kuvar,

SIVI CRV, evnuh Neokaljanah,

u Junkajju:

GRAZDAN MO ERAZ, izaslanik i plemić,

MIRO OD BRAVOSA, zvani TITANOVO KOPILE, kapetan Drugih sinova, slobodne čete,

MRKI BEN PLAM, narednik u Drugim sinovima, najamnik sumnjivog porekla,

PRENDAL NA GEZN, giskarski najamnik, kapetan Olujnih vrana, slobodne čete,

SALOR ČELAVI, karčanski najamnik, kapetan Olujnih vrana,

DARIO NAHARIS, živopisni tiroški najamnik, kapetan Olujnih vrana,

u Mirinu:

OZNAK ZO PAL, gradski junak

Barjak Targarjena je barjak Egona Osvajača, i dinastije koju je osnovao: troglavi zmaj, crven na crnom.

# KRALJ OSTRVA I SEVERA



**BELON GREJDŽOJ**, deveti svoga imena od Sivog kralja, samozvani kralj Gvozdениh ostrva i Severa, kralj soli i stena, sin bure, lord kosac od Hridi,

njegova žena LEDI ALANIS, od kuće Harloua,

*njihova deca:*

{RODRIK}, njihov najstariji sin, poginuo u Vodogledu za vreme Grejdžojeve bune,

{MERON}, njihov drugi sin, poginuo kod Hridi za vreme Grejdžojeve bune,

AŠA, njihova kći, kapetan *Crnog vetra* i osvajač Čardaka šumskog,

TEON, njihov najmlađi sin, kapetan *Morske kučke*, i nakratko princ od Zimovrela,

Teonov štitonoša VEKS HRIDNI, kopile polubrata lorda Botlija, gluvonemi dvanaestogodišnjak,

Teonova posada, ljudi sa *Morske kučke*:

ARZEN, MERON BOTLI zvani RIBLJI BRK, STIG, GEVIN HARLOU, KADVIL,

*njegova braća:*

JURON, zvani VRANOOKI, kapetan *Tišine*, ozloglašeni odmetnik, gusar i pljačkaš,

VIKTARION, lord kapetan Gvozdene flote, kapetan *Gvozdene pobeде*,

ERON, zvani MOKRO KOSI, sveštenik Utopljenog boga,

*njegovo domaćinstvo u Hridi:*

MEŠTAR VENDAMIR, lekar i savetnik,

HELIIJA, domaćica zamka,

*njegovi ratnici i zakleti mačevi:*

DAGMER zvani BRAZDIBRADA, kapetan *Penopije*,

PLAVOZUBI, kapetan dugačkog broda,

ALER, SKIT, veslači i ratnici,

ANDRIK NEOSMEHNUTI, div od čoveka,

KARL, zvani DEVICA KARL, čosav ali smrtonosan,

narod u Gospodluci,

OTER ŠEPAVI, krčmar i svodnik,

SIGRIN, brodograditelj,

*njegovi lordovi vazali:*

SAVANI BOTLI, gospodar Gospodluka, na Hridi,

LORD VINČ, od Gvozdembrega, na Hridi,  
STONHAUS, DRAM i GUDBRADER od Starog Vika,  
LORD GUDBRADER, SPAR, LORD MERLIN, i LORD FARVIND od Velikog Vika,  
LORD HARLOU, od Harloua,  
VOLMARK, MIR, STOUNTRI i KENING, od Harloua,  
ORKVUD i TONI od ORKMONTA,  
LORD BLEKTAJD od Crnoplime,  
LORD SOLTKLIF i LORD SANDERLI od Slanostene.

## **DRUGE KUĆE, VELIKE I MALE**

# KUĆA ERINA



Erini su potomci kraljeva planina i dola, jedne od najstarijih i najčistijih loza andalskog plemstva. Kuća Erina se po izbijanju rata nije opredelila ni za jednog od suparnika, i prikupila je svoje snage da bi branila Gnezdo sokolovo i Erinov dol. Simbol Erina su soko i polumesec, beli, na nebeskoplavom polju. Reči Erina su *Visoko kao čast*.

**ROBERT ERIN**, gospodar Gnezda sokolovog, branilac Dola, zaštitnik Istoka, bolešljiv osmogodišnjak

njegova mati LEDI LIZA, od kuće Tulija, treća supruga i udovica {lorda Džona Erina}, sestra Kejtlin Stark

*njegovo domaćinstvo:*

MARILION, naočiti mladi pevač, veoma omiljen kod ledi Lize,

MEŠTAR KOLMON, savetnik, lekar i učitelj,

SER MARVIN BELMOR, kapetan garde,

MORD, brutalni tamničar,

*njegovi lordovi vazali, vitezovi i pratioci:*

LORD NESTOR ROJS, visoki kućupravitelj Dola, i zapovednik odbrane Mesečeve kapije, od mlađeg ogranka kuće Rojsa

sin lorda Nestora SER ALBAR,

kći lorda Nestora MIRANDA,

MIA KAMENA, kopile u njegovoj službi, vanbračna kći kralja Roberta I Barateona,

LORD JON ROJS, zvani BRONZANI JON, gospodar Kamena runa, od starijeg ogranka kuće Rojsa, rođak lorda Nestora,

najstariji sin lorda Jona SER ANDAR,

drugi sin lorda Jona {SER ROBAR}, vitez Dugine garde Renlija Barateona, ubio ga kod Kraj oluja ser Loras Tirel,

najmlađi sin lorda Jona {SER VEJMAR}, čovek iz Noćne straže, nestao s one strane Zida,

SER LIN KORBREJ, udvarač ledi Lize,

MIČEL REDFORT, njegov štitonoša,

LEDI ANJA VEJNVUD,

najstariji sin i naslednik ledi Anje SER MORTON, udvarač ledi Lize,

drugi sin leđi Anje SER DONEL, Vitez od Dveri,  
ION HANTER, gospodar Strelčevog dvora, starac, udvarač leđi Liže.  
HORTON REDFORT, gospodar Crvenkule.



# KUĆA FLORENTA



Florenti od Bistrovode vazali su Tirela, iako imaju jače pravo na Visoki Sad, po krvnom srodstvu s kućom Gardenera, starih kraljeva Hvata. Po izbijanju Rata pet kraljeva, lord Alester Florent se, sledeći Tirele, svrstao uz kralja Renlija, ali je njegov brat ser Alsel odabrao kralja Stanisa, koga je godinama služio kao zapovednik odbrane Zmajkama. Njihova bratanica Selisa je bila i još je Stanisova kraljica. Kada je Renli ubijen kod Krajoluja, Florenti su prišli Stanisu sa svom svojom silom, prvi od svih Renlijevih vazala. Simbol kuće Florenta je glava lisice u vencu cveća.

**ALESTER FLORENT**, gospodar Bistrovode,

njegova supruga **LEDI MELARA**, od kuće Krejna,

*njihova deca:*

**ALEKIN**, naslednik Bistrovode,

**MELESA**, udata za lorda Rendila Tarlija,

**REA**, udata za lorda Lejtona Hajtauera,

*njegova braća i sestre:*

**SER AKSEL**, zapovednik odbrane Zmajkama,

{**SER RAJAM**}, poginuo u padu s konja,

kći ser Rajama **KRALJICA SELISA**, udata za kralja Stanisa Barateona,

stariji sin i naslednik ser Rajama {**SER IMRI**}, zapovednik flote Stanisa Barateona na Crnobujici, nestao s *Gnevom*,

mlađi sin ser Rajama **SER EREN**, sužanj u Visokom Sadu,

**SER KOLIN**,

Ser Kolinova kći **DELENA**, udata za **SER HOSMANA NORKROSA**,

Delenin sin **EDRIK OLUJNI**, kobile kralja Roberta, dvanaest godina star,

Delenin sin **ALESTER NORKROS**, osam godina

Delenin sin **RENLI NORKROS**, dečacić od dve godine,

Kolinov sin **MEŠTAR OMER**, u službi u Starom hrastu,

Kolinov sin **MEREL**, štitonoša na Senici,

njegova sestra **RILENA**, udata za ser Ričarda Krejna.

# KUĆA FREJA



Moćni, bogati i brojni, Freji su vazali kuće Tulija, ali nisu uvek bili savesni u vršenju svojih dužnosti. Kada se Robert Barateon na Trozupcu sudario s Regarom Targarjenom, Freji su stigli tek po završetku bitke, i od tada je lord Hoster Tuli uvek zvaao lorda Valdera: „*Pokojni lord Frej*.“ Za Valdera Freja se takođe kaže da je jedini lord u Sedam kraljevstava koji može da u boj izvede vojsku sastavljenu isključivo od vlastitog potomstva.

Po izbijanju Rata pet kraljeva, Rob Stark je pridobio lorda Freja, obavezavši se na brak sa jednom od njegovih kćeri ili unuka. Dva unuka lorda Valdera poslana su da budu štencnici u Zimovrelu.

**VALDER FREJ**, gospodar Prelaza,

od prve žene {LEDI PERE, od kuće Rojsa}:  
{SER STEVRON}, njihov najstariji sin, umro nakon Bitke kod Vologaza,  
ož. {Korenom Svon, umrlom od sušice},  
Stevronov najstariji sin SER RIMEN, naslednik Blizanaca  
Rimenov sin EDVIN, oženjen s Dženis Hanter,  
Edvinova kći VALDA, osmogodišnjakinja,  
Rimenov sin VALDER, zvani CRNI VALDER,  
Rimenov sin PETIR, zvani PETIR BUBULJICA,  
ož. Milendom Keron,  
Petirova kći, PERA, petogodišnja devojčica,  
ož. {Džejn Liden, pala s konja i poginula},  
Stevronov sin EGON, maloumnik zvani ZVONCE,  
Stevronova kći {MEGELA, umrla na porođaju},  
ud. za ser Dafina Vensa,  
Megelina kći MARIJANA, devica,  
Megelin sin VALDER VENS, štitonoša,  
Megelin sin PATREK VENS,  
ož. {Marseiom Vejnud, umrlom na porođaju},  
Stevronov sin VOLTON, ož. Dijanom Harding,  
Voltonov sin STEFON, zvani SLATKI,  
Voltonova kći VALDA, zvana LEPA VALDA,

Voltonov sin BRIJEN, štitonoša,  
SER EMON, ož Dženom od kuće Lanistera,  
Emonov sin, SER KLIOS, ož Džejn Deri,  
Kliosov sin TIVIN, jedanaestogodišnji štitonoša,  
Kliosov sin VILEM, paž u Jasenkraju, devet godina,  
Emonov sin SER LIONEL, ož Melesom Krejkhoh,  
Emonov sin TION, sužanj u Brzorečju,  
Emonov sin VALDER, zvani CRVENI VALDER, četrnaestogodišnjak, štitonoša u Livačkoj steni,  
SER ENIS, ož {Tijanom Vild, umrlom na porodaju},  
Enisov sin EGON KRVOROĐENI, odmetnik  
Enisov sin REGAR, ož Džejn Bizberi,  
Regarov sin ROBERT, trinaestogodišnji dečak,  
Regarova kći VALDA, desetogodišnjakinja, zvana BELA VALDA,  
Regarov sin, DŽONOS, dečakosam godina star,  
PERIJANA, ud. za ser Leslina Haja,  
Perijanin sin SER HARIŠ HAJ,  
Harisov sin VALDER HAJ, četverogodišnji dečak,  
Perijanin sin SER DONEL HAJ,  
Perijanin sin ALIN HAJ, štitonoša,  
od druge žene {LEDI SIRENE, od kuće Svona}:  
SER DŽAREĐ, njihov najstariji sin, ož {Alisom Frej}  
Džaređov sin SER TITOS, ož Zoi Blejntri,  
Titosova kći ZIA, devica od četrnaest leta,  
Titosov sin ZAKERI, dvanaestogodišnjak, iskušniku u starigradskom obredištu,  
Džaređova kći KIRA, ud. za ser Garsa Gudbruka,  
Kirin sin VALDER GUDBRUK, devet godina,  
Kirina kći DŽEJN GUDBRUK, šest,  
OBREDNIK LUSEON, u službi u Velikom obredištu Belorovom u Kraljevoj Luci,  
od treće žene {LEDI AMAREI od kuće Krejkhohla}:  
SER HOSTIN, njihov stariji sin, ož Belenom Hovik,  
Hostinov sin SER ARVUD, ož Rijelom Rojs,  
Arvudova kći RIJELA, devojčica od pet godina,  
Arvudovi blizanci ANDROU i ALIN, tri godine stari,  
LEDI LITENA, ud. za lorda Lucijasa Viprena,  
Litenina kći ELIJANA, ud. za ser Džona Vilda,  
Elijanin sin RIKARD VILD, četiri godine,  
Litenin sin SER DEJMON VIPREN,  
SIMOND, ož Betarios od Bravosa,  
Simondov sin ALESANDER, pevač,  
Simondova kći ALIKS, devica od sedamnaest leta,  
Simondov sin BRADAMAR, desetogodišnji dečak, podiže ga na Bravosu Oro Tendiris, tamošnji  
trgovac,  
SER DANVEL, ož Vinafreji Vent,

{mnoštvo mrtvorodenčadi i pobačaja},  
MERET, ož Marijom Deri,  
Meretova kći AMEREJI, zvana AMI, šesnaestogodišnja udovica, ud. za {Ser Pejta od Plavog  
krala},  
Meretova kći VALDA, zvana DEBELA VALDA, devica od petnaest godina, ud. za lorda Ruza  
Boltona,  
Meretova kći MARISA, devica od trinaest godina,  
Meretov sin VALDER, zvani MALI VALDER, sedmogodišnjak, zarobljen u Zimovrelu dok je bio  
štićenik leđi Kejtlin Stark  
{SER DŽEREMI, utopio se}, ož Karoleji Vejnvd,  
Džeremijev sin SENDOR, dvanaestogodišnjak, štitonoša ser Donela Vejnvida,  
Džeremijeva kći SINTEA, devojčica devet godina stara, štićenica leđi Anje Vejnvd,  
SER REJMUND, ož Beoni Bizberi,  
Rejmundov sin ROBERT, šesnaest godina star, učeniku Starigradskoj citadeli,  
Rejmundov sin, MELVIN, petnaestogodišnjak, šegrt kod jednog alhemičara u Lisu,  
Rejmundove blizakinja, SERA i SARA, četrnaestogodišnje device,  
Rejmundova kći SERSEI, šest godina, zvana PČELICA,  
od četvrtre žene {LEDI ALISE, od kuće Blekvuda}:  
LOTAR, njihov najstariji sin, zvani HROMI LOTAR, ož Leonelom Leford,  
Lotarova kći TISANA, sedmogodišnja devojčica,  
Lotarova kći VALDA, četvorogodišnja devojčica,  
Lotarova kći EMBERLEI, dvogodišnja devojčica,  
SER DŽEMOS, ož Saleji Pedž,  
Džemosov sin VALDER, zvani VELIKI VALDER, osmogodišnji dečak, zarobljen u Zimovrelu dok  
je bio štićenik leđi Kejtlin Stark  
Džemosovi blizanci DIKON i MATOS, pet godina stari,  
SER VALEN, ož Silvom Pedž,  
Valenov sin HOSTER, dvanaest godina, štitonoša ser Dejmona Pedža,  
Valenova kći MERIJANA, zvana VESELA, jedanaestogodišnjakinja,  
LEDI MORJA, ud. za ser Flementa Breksa,  
Morjin sin ROBERT BREKS, devet godina star, poslan da odraste u Livačkoj steni kao paž,  
Morjin sin VALDER BREKS, šestogodišnjak  
Morjin sin DŽON BREKS, trogodišnji dečacić,  
TITA, zvana DEVICA TITA, devica od dvadeset i devet leta,  
od pete žene {LEDI SARJE od kuće Venta}:  
bez potomstva,  
od šeste žene {LEDI BETANI od kuće Rozbija}:  
SER PERVIN, njihov najstariji sin,  
SER BENFRI, ož Džijanom Frej, rođakom,  
Benfrijeva kći DELA, zvana GLUVA DELA, trogodišnjakinja,  
Benfrijev sin OZMUND, dvogodišnji dečak,  
MEŠTAR VILAMEN, u službi u Strelčevom dvoru,  
OLIVAR, štitonoša Roba Starla,

ROZLIN, devica od šesnaest leta,  
od sedme žene {LEDI ANARE od kuće Faringa}  
ARVINA, četrnaestogodišnja devica,  
VENDEL, njihov najstariji sin, trinaestogodišnjak, poslan da odraste u Vodogledu kao paž,  
KOLMAR, obećan Veri, jedanaestogodišnjak  
VALTIR, zvani TIR, desetogodišnji dečak  
ELMAR, bio veren s Arjom Stark, devetogodišnji dečak  
ŠIREI, devojčica šest godina stara,  
njegova osma žena LEDI DŽOJAS od kuće Erenforda,  
do sada bez potomstva,  
vanbračna deca lorda Freja, od mnogih majki,  
VALDER REČNI, zvani KOPILE VALDER,  
sin Valdera Kopileta SER EMON REČNI,  
kći Valdera Kopileta VALDA REČNA,  
MEŠTAR MELVIS, u službi u Rozbiju,  
DŽEJN REČNA, MARTIN REČNI, RIGER REČNI, RONEL REČNI, MELARA REČNA, i drugi.

# KUĆA LANISTERA



Lanisteri od Livačke stene stoje iza pretenzija kralja Džofrija na Gvozdeni presto. Hvale se poreklom od Lana Pametnog, legendarnog varalice iz Doba junaka. Zlato Livačke stene i Zlatnog zuba načinilo je od njih najbogatiju od Velikih kuća. Simbol Lanistera je zlatni lav na grimiznom polju. Reči Lanistera su *Čuj moju riku!*

**TIVIN LANISTER**, gospodar Livačke stene, zaštitnik Zapada, štit Lanisgrada i kraljeva desna ruka,

njegov sin SER DŽEJMI, zvani KRALJEUBICA, blizanac kraljice Sersei, lord zapovednik Kraljeve garde, zaštitnik Istoka, sužanj u Brzorečju,

njegova kći KRALJICA SERSEI, Džejmijeva blizakinja, udovica kralja Roberta I Barateona, kraljica namesnica svog sina Džofrija,

njen sin KRALJ DŽOFRI BARATEON, momak od trinaest leta,

njena kći PRINCEZA MIRSELA BARATEON, devetogodišnja devojčica, štićenica princa Dorana Martela u Dorni,

njen sin PRINC TOMEN BARATEON, osmogodišnji i dečak naslednik Gvozdenog prestola,

njegov sin kepec TIRION, zvani BAUK, zvani POLUTAN, ranjen i unakažen na Crnobujici,

*njegova braća i sestre:*

SER KEVAN, stariji od njegove braće,

ser Kevanova žena DORNA, od kuće Svifta,

njihov sin SER LANSEL, bivši štitonoša kralja Roberta, ranjen i na samrti,

njihov sin VILEM, Martinov blizanac, štitonoša, sužanj u Brzorečju,

njihov sin MARTIN, Vilemov blizanac, štitonoša, sužanj kod Roba Starla,

njihova kći DŽENEJI, dvogodišnja devojčica,

DŽENA, njegova sestra, udata za ser Emona Freja,

njihov sin SER KLIOS FREJ, sužanj u Brzorečju,

njihov sin SER LIONEL,

njihov sin TION FREJ, štitonoša, sužanj u Brzorečju,

njihov sin VALDER, zvani CRVENI VALDER, štitonoša u Livačkoj steni,

{SER TIGET}, njegov drugi brat, umro od kuge,

Tigetova udovica DARLISA, od kuće Marbrenda,

njihov sin TIREK, kraljev štitonoša, nestao,  
{DŽERION}, njegov najmlađi brat, nestao na moru,  
Džerionova vanbračna kći DŽOJ, jedanaest godina,

*njegovi rođaci:*

{SER STAFORD LANISTER}, brat pokojne leđi Džoane, poginuo kod Vologaza,  
kćeri ser Staforda SERENA i MIRIJELA,

sin ser Stafordov SER DEJVEN,

SER DEJMION LANISTER, ož. leđi Šjierom Krejkhoh,

njegov sin SER LUSION,

njegova kći LANA, ud. za lorda Antarija Džasta,

MARGO, ud. za lorda Titusa Pika,

*njegovo domaćinstvo:*

MEŠTAR KREJLEN, lekar, učitelj, savetnik

VILAR, kapetan garde,

LAM i CRVENI LESTER, gardisti,

BELOZUBI VOT, pevač,

SER BENEDIKT BRUM, kaštelan,

*njegovi lordovi vazali:*

DEJMON MARBREND, gospodar Jasenkraja,

SER ADAM MARBREND, njegov sin i naslednik

ROLAND KREJKHOL, gospodar Krejkhovora,

njegov brat {SER BERTON KREJKHOL}, ubili ga lord Berik Donderion i njegovi odmetnici,

njegov sin i naslednik SER TIBOLT KREJKHOL,

njegov drugi sin SER LAJL KREJKHOL, zvani DELIVEPAR, sužanj u zamku Rumen-devica,

njegov najmlađi sin SER MERLON KREJKHOL,

{ENDROS BREKS,} gospodar Rogodola, udavio se u Bici kod logora,

njegov brat {SER TITOS BREKS}, poginuo kod Vologaza,

njegov najstariji sin SER TITOS BREKS, sada gospodar Rogodola, sužanj u Blizancima,

njegov drugi sin {SER ROBERT BREKS}, poginuo u Bici na gazovima,

njegov treći sin SER FLEMENT BREKS, sada naslednik

{LORD LEO LEFORD}, utopio se kod Kamenog mlina,

REGENAR ESTREN, gospodar Vihorišta, sužanj u Blizancima,

GAVEN VESTERLING, gospodar Litice, sužanj u Vodogledu,

njegova žena LEDI SIBELA, od kuće Spajsera,

njen brat SER ROLF SPAJSER,

njen rođak SER SEMVEL SPAJSER,

njihova deca:

SER REJNALD VESTERLING,

DŽEJN, devica od šesnaest leta,

ELEJNA, dvanaestogodišnja devojčica,

ROLAM, dečak od devet godina,

LUIS LIDEN, gospodar Duboke jazbine,

LORD ANTARIO DŽAST, sužanj u zamku Rumen-devica,

LORD FILIP PLAM,  
njegovi sinovi SER DENIS PLAM, SER PITER PLAM i SER HARVIN PLAM, zvani  
TVRDOKAMEN,

KVENTEN BEJNFORT, sužanj lorda Džonosa Brakena,

*njegovi vitezovi i kapetani:*

SER HARIS SVIFT, kum ser Kevana Lanistera,

ser Harisov sin SER STEFON SVIFT,

kći ser Stefanova DŽOENA,

kći ser Harisova, ŠJERLI, ud. za ser Melvina Sarsfilda,

SER FORLI PRESTER,

SER GART GRINFILD, sužanj u Gavrandrvu,

SER LIMOND VIKARI, sužanj u Namernikovom predahu, LORD SELMOND STEKSPIR,

njegov sin SER STEFON STEKSPIR,

njegov mladi sin SER ALIN STEKSPIR,

TERENS KENING, gospodar Kejsa,

SER KENOS OD KEJSA, vitez u njegovoj službi,

SER GREGOR KLEGANI, Planina Koja Jaše,

POLIVER, ČIZVIK, SRCULENCE RAF, DANSEN, i GOLICAC, vojnici u njegovoj službi,

{SER EJMORI LORČ}, bacio ga medvedu Vargo Hout, nakon pada Harendvora,



# KUĆA MARTELA



Dorna se poslednja od Sedam kraljevstava zaklela na vernost Gvozdenom prestolu. Dornjani se po krvi, običajima i istoriji razlikuju od žitelja drugih kraljevstava. Po izbijanju Rata pet kraljeva, Dorna se nije mešala. Nakon veridbe Mirsele Barateon s princom Tristanom, Sunčevo koplje je objavilo da podržava kralja Džofrija, i pozvalo je svoje barjake. Barjak Martela je crveno sunce probodeno zlatnim kopljem. Njihove reči su *Nesagnuti, nepokoreni, neslomljeni*.

**DORAN NIMEROS MARTEL**, gospodar Sunčevog koplja, princ od Dorne,

njegova žena MELARIJA, iz Slobodnog grada Norvosa,

*njihova deca:*

PRINCEZA ARIJANA, njihova najstarija kći, naslednica Sunčevog koplja,

PRINC KVENTIN, njihov stariji sin,

PRINC TRISTAN, njihov mlađi sin, veren s Mirselom Barateon,

*njegova braća i sestre:*

njegova sestra {PRINCEZA ELIJA}, žena princa Regara Targarjena, ubijena nakon pada Kraljeve Luke,

*njihova deca:*

{PRINCEZA RENIS}, devojčica, ubijena nakon pada Kraljeve Luke,

{PRINC EGON}, odojče, ubijen nakon pada Kraljeve Luke,

njegov brat, PRINC OBERIN, Crvena Kobra,

ljubavnica princa Oberina, ELARIJA PEŠČANA,

vanbračne kćeri princa Oberina OBARA, NIMERIJA, TIJENA, SARELA, ELIJA, OBELA, DOREA, LOREZA, zvane PEŠČANE ZMIJE,

*družbenici princa Oberina:*

HARMEN ALER, gospodar Paklengaja,

brat Harmenov SER ALVIK ALER,

SER RION ALIRION,

ser Rionov vanbračni sin SER DEMON PEŠČANI, Kopile od Božje milosti,

DAGOS MENVUDI, gospodar Kraljevog groba,

Dagosovi sinovi MORS i DIKON,  
Dagosov brat SER MAJLS MENVUDI,  
SER ARON KORGL,  
SER DEZIJEJ DALT, Vitez od Limunšume,  
MIRIJA DŽARDEJN, naslednica Čuke,  
LARA BLEKMONT, gospodarica Crnivrha,  
njena kći DŽINESA BLEKMONT,  
njen sin PEROS BLEKMONT, štitonoša,

*njegovo domaćeinstvo:*

AREO HOTAH, norvoški najamnik, kapetan garde,  
MEŠTAR KALEOTI, savetnik, lekar i učitelj, njegovi lordovi vazali:  
HARMEN ALER, gospodar Pakengaja,  
EDRIK DEJN, gospodar Zvezdopada,  
DELONI ALIRION, gospa od Božje milosti,  
DAGOS MENVUDI, gospodar Kraljevog groba,  
LARA BLEKMONT, gospodarica Crnivrha,  
TREMONT GARGALEN, gospodar Slanog žala,  
ANDERS IRONVUD, gospodar Gvozd šume,  
NIMELA TOLAND.

# KUĆA TULIJA



Lord Edmin Tuli od Brzorečja bio je među prvim rečnim gospodarima koji su se zakleli na vernost Egonu Osvajaču. Nakon svoje pobjede, Egon ga je nagradio tako što je dao kući Tulija vrhovnu vlast nad svim zemljama Trozupca. Simbol Tulija je pastrmka u skoku, srebrna na polju plavih i crvenih talasa. Reči Tulija su *Porodica, dužnost, čast*.

**HOSTER TULI**, gospodar Brzorečja,

njegova žena {LEDI MINISA, od kuće Venta}, umrla na porođaju,  
*njihova deca:*

KEJTLIN, udovica lorda Edarda Starka od Zimovrela,

njen najstariji i sin ROB STARK, gospodar Zimovrela, Kralj na severu i kralj Trozupca,

njena kći SANSa STARK, dvanaestogodišnja devica, talac u Kraljevoj Luci,

njena kći ARJA STARK, deset godina, nestala pre godinu dana,

njen sin BRENDON STARK, osam godina, pretpostavlja se da je mrtav,

njen sin RIKON STARK, četiri godine, pretpostavlja se da je mrtav,

LIZA, udovica lorda Džona Erina od Gnezda sokolovog,

njen sin ROBERT, gospodar Gnezda sokolovog, branilac Dola, bolešljiv sedmogodišnjak,

SER EDMUR, njegov sin jedinac, naslednik Brzorečja,

ser Edmurovi prijatelji i pratioci:

SER MARK PAJPER, naslednik Rumen-device,

LORD LIMOND GUDBRUK,

SER RONALD VENS, zvani ZLI, i njegova braća, SER HUGO, SER ELERI i KIRT,

PATREK MALISTER, LUKAS BLEKVUD, SER PEVRIN FREJ, TRISTAN RIGER, SER ROBERT PEDŽ,

njegov brat SER BRINDEN, zvani CRNA RIBA,

*njegovo domaćinstvo:*

MEŠTAR VAJMEN, savetnik, lekar i učitelj,

SER DEZMOND GREL, kaštelan,

SER ROBIN RIGER, kapetan garde,

DUGI LU, ELVUD, DELP, gardisti,

ATERIDIS VEJN, kućeupravitelj Brzorečja,

RIMUND STIHOTVORAC, pevač,  
*njegovi lordovi vazali:*  
DŽONOS BREKEN, gospodar Kamenglave,  
DŽEJSON MALISTER, gospodar Vodogleđa,  
VALDER FREJ, gospodar Prelaza,  
KLEMENT PAJPER, gospodar zamka Rumen-devica,  
KARIL VENS, gospodar Namernikovog predaha,  
NORBERT VENS, gospodar Atrante,  
TEOMAR SMOLVUD, gospodar Žirnog dvora,  
njegova žena LEDI RAVELA, od kuće Svona,  
njihova kći KARELEN,  
VILIJAM MUTON, gospodar Devičanskog jezera,  
ŠELA VENT, gospa od Harendvora, imanje joj oteto,  
SER HALMON PEDŽ,  
TITOS BLEKVUD, gospodar Gavrangrane,

# KUĆA TIRELA



Tireli su se dokopali moći kao kućupravitelji kraljeva Hvata, čije su zemlje obuhvatale plodna polja jugozapada, od Dornskih krajina i Crnobujice do obala Mora zalazećeg sunca. Po ženskoj lozi, tvrde da potiču od Garta Zelenorukog, kralja baštovana Prvih ljudi, koji je nosio krunu od loze i cveća, i učinio da zemlja procveta. Kada je Mern IX, poslednji kralj iz kuće Gardenera, ubijen na Vatrenom polju, njegov kućupravitelj Harlen Tirel predao je Visoki Sad Egonu Osvajaču. Egon mu je dao zamak i vlast nad Hvatom. Simbol Tirela je zlatna ruža na zelenom polju. Njihove reči su *Rastemo snažni*.

Lord Tirel od Visokog Sada obznanio je svoju podršku Renliju Barateonu na početku Rata pet kraljeva, i dao mu ruku svoje kćeri Margeri. Nakon Renlijeve smrti, Visoki Sad je stupio u savez s kućom Lanistera, i Margeri je verena sa kraljem Džofrijem.

**MEJSTIREL**, gospodar Visokog Sada, zaštitnik Juga, branilac Krajina, visoki maršal Hvata,

njegova žena LEDI ALERIJA, od kuće Hajtauera iz Starigrada,

*njihova deca:*

VILAS, najstariji sin, naslednik Visokog Sada,

SER GARLAN, zvani SMELI, njihov drugi sin,

njegova žena LEDI LEONETA od kuće Fosoveja,

SER LORAS, Vitez od Cveća, njihov najmlađi sin, zakleti brat Kraljeve garde,

MARGERI, njihova kći, udovica od petnaest leta, verena za kralja Džofrija I Barateonu,

Margerine pratilje i dvorske dame:

njene rodake MEGA, ALA i ELINOR TIREL,

Elinorin verenik ALIN EMBROUZ, štitonoša,

LEDI ALISANA BULVER, osmogodišnja devojčica,

MEREDIT KREJN, zvana MERI,

TENA OD MIRA, žena LORDA ORTONA MERIVEDERA,

LEDI ALISA GREJSFORD,

OBREDNICA NISTERIKA, sestra iz Vere,

njegova obudovela majka LEDI OLENA, od kuće Redvina, zvana KRALJICA OD TRNJA,

gardisti ledi Olene ARIK i ERIK, zvani LEVI i DESNI, njegove sestre:

LEDI MINA, udata za Pakstera Redvina, gospodara Senice,

*njihova deca:*

SER HORAS REDVIN, posprdno zvan i UŽASNI, blizanac Hoberov,  
SER HOBER REDVIN, posprdno zvan i SLINAVI, blizanac Horasov,  
DEZMERA REDVIN, devica od šesnaest leta,  
LEDI DŽENA, udata za ser Džona Fosoveja,

*njegovi stričevi:*

brat njegovog oca GART, zvani DEBELI, lord domostrojitelj Visokog Sada,  
Gartova kopilad GARS i GARET CVETNI,

brat njegovog oca SER MORIN, lord zapovednik Gradske straže Starigrada,  
Morinov sin {SER LUTOR}, ož ledi Elin Noridž,

Lutorov sin SER TEODOR, ož ledi Lijom Seri,  
Teodorova kći ELINOR,

Teodorov sin LUTOR, štitonoša,

Lutorov sin MEŠTAR MEDVIK,

Lutorova kći OLENA, ud. za ser Lea Blekbara,

Morinov sin LEO, zvani LENJI LEO,

brat njegovog oca MEŠTAR GORMON, učenjak u Citadeli,

njegov rodak {SER KVENTIN}, poginuo kod Jasenkraja,

Kventinov sin SER OLIMER, ož ledi Lizom Medouz,

Olimerovi sinovi RAJMUND i RIKARD,

Olimerova kći MEGA,

njegov rodak MEŠTAR NORMUND, u službi u Crnokruni,

njegov rodak {SER VIKTOR}, ubio ga Osmehnuti Vitez od Bratstva Kraljeve šume,

Viktorova kći VIKTARIJA, ud. za {lorda Džona Bulvera}, preminulog od letnje groznice,

njihova kći LEDI ALISANA BULVER, osam godina,

Viktorov sin SER LEO, ož ledi Alis Bizberi,

Leove kćeri ALA i LEONA,

Leovi sinovi LIONEL, LUKAS i LORENT,

*njegovo domaćinstvo u Visokom Sadu:*

MEŠTAR LOMIŠ, savetnik, lekar i učitelj,

IGON VIRVEL, kapetan garde,

SER VORTIMER KREJN, kaštelan,

SALČIĆ, luda, izuzetno debeo.

*njegovi lordovi vazali:*

RENDIL TARLI, gospodar Rožnog brega,

PAKSTER REDVIN, gospodar Senice,

ARVIN OUKHART, gospa od Starog hrasta,

MATIS ROUEN, gospodar Zlatogaja,

ALESTER FLORENT, gospodar Bistrovodne utvrde, buntovnik koji podržava Stanisa Barateona,

LEJTON HAJTAUER, glas Starigrada, gospodar luke,

ORTON MERIVEDER, gospodar Dugog stola,

LORD ARTUR EMBROUZ,

*njegovi vitezovi i zakleti mačevi:*

SER MARK MALENDOR, osakaćen u Bici na Crnobujici,

SER DŽON FOSOVEJ, od Fosoveja Zelenih jabuka,  
SER TENTON FOSOVEJ, od Fosoveja Crvenih jabuka,

**BUNTOVNICI, ODMETNICI I ZAKLETA  
BRAĆA**



# ZAKLETA BRACA NOĆNE STRAŽE

(U izvidnici s one strane Zida)

**DŽEOR MORMONT**, zvani **MATORI MEDVED**, lord zapovednik Noćne straže,  
**DŽON SNEZNI**, kopile od Zimovrela, njegov kućupravitelj i štitonoša, nestao izvidajući Prevoju urlika,

**DUH**, njegov jezovuk beo i tih,

**EDISON TOLET**, zvani **ŽALOBNI ED**, njegov štitonoša,

**TOREN SMOLVUD**, zapovednik izvidnika,

**DIVEN**, **KAMA**, **TIHONOZI**, **GREN**, **BEDVIK** zvani **DŽIN**, **JEDNORUKI OLO**, **GRABS**, **BERNAR** zvani **MRKI BERNAR**, još jedan **BERNAR** zvani **CRNI BERNAR**, **TIM KAMENI**, **ALMER OD KRALJEVE ŠUME**, **GART** zvani **SIVO PERO**, **GART OD ZELENPUTA**, **GART OD STARIGRADA**, **ALAN OD ROZBIJA**, **RONEL HARKLI**, **ETAN**, **RAJLS**, **MOUNI**, izvidnici,

**DŽARMEN BAKVEL**, zapovednik tragača,

**BANEN**, **KEDŽ**, **BELOOKI**, **TAMBERDŽON**, **FORNIO**, **OSTAN**, izvidnici i tragači,

**SER OTIN VITERS**, zapovednik zaštitnice,

**SER MALADOR LOK**, zapovednik komore,

**DONEL BRDSKI**, zvani **SLATKI DONEL**, njegov štitonoša i kućupravitelj,

**HEJK**, kućupravitelj i kavar,

**ČET**, ružni kućupravitelj, psetovoda,

**SEMVEL TARLI**, debeli kućupravitelj, čuvar gavrana, posrpdno zvan **SER SVINJČE**,

**LARK** zvani **SESTRANIN**, njegov rođak **ROLI OD SESTRIGRADA**, **ĆOPAVI KARL**, **MASLIN**, **MALI POL**, **TESTERA**, **LEVORUKI LU**, **SIROČE OS**, **MRMLJAVI BIL**, kućupravitelji,

{**KORIN POLUŠAKA**}, zapovednik izvidnika iz Kule senki, poginuo u Prevoju urlika,

{**ŠITONOŠA DOLBRIDŽ**, **EGEN**}, izvidnici, poginuli u Prevoju urlika,

**KAMENZMIJA**, izvidnik i planinar, nestao hodajući peške u Prevoju urlika,

**BLEJN**, zamenik Korina Polušake, zapovednik ljudi iz Kule senki na Pesnici Prvih ljudi,

**SER BJAM FLINT**,

(u Crnom zamku)

**BOUEN MARŠ**, lord kućupravitelj i zapovednik odbrane,

**MEŠTAR EMON (TARGARJEN)**, savetnik i lekar, slepac, stotinu godina star,

**KLIDAS**, njegov kućepazitelj,

**BENDŽEN STARK**, prvi izvidnik, nestao, pretpostavlja se da je mrtav,

**SER VINTON STAUT**, izvidnik već osamdeset godina,

**SER ALADEJL VINČ**, **PIPAR**, **GLUVI DIK FOLARD**, **DLAKAVI HOL**, **CRNI DŽEK BULVER**,

**ELRON**, **MATAR**, izvidnici,

**OTEL JARVIK**, prvi graditelj,

**ČIZMA VIŠKA**, **MLADI HENLI**, **HALDER**, **ALBET**, **BAČVA**, **PEGAVI PEJT OD**

DEVIČANSKOG JEZERA, graditelj i,  
DONAL NOJI, oružar, kovač i kućupravitelj, jednoruk čovek,  
TROPRTI HOB, kućupravitelj i glavni kuvar,  
TIM ČVORJEZIK, LAKI, MALEJ, STARI HENLI, KAGEN, CRVENI ALIN OD RUŽINE  
ŠUME, DŽEREN, kućupravitelj i,  
OBREDNIK SELADOR, pijani duhovnik,  
SER ENDRU TART, kaštelan,  
RAST, ARON, EMRIK, SATEN, SKOČIROBIN, regruti na obuci,  
KONVI, GEREN, regruteri i sakupljači,

(u Istočnoj Morobdiji)

KOTER HRIDNI, zapovednik Istočna Morobdija,  
MEŠTAR HARMUNI, lekar i savetnik,  
SER ALISER TORN, kaštelan,  
DZENOS SLINT, bivši zapovednik Gradske straže Kraljeve Luke, nakratko gospodar Harendvora,  
SER GLENDON HJUET,  
DAREON, kućupravitelj i pevač,  
GVOZDENI EMET, izvidnik čuven po svojoj snazi,

(U Kuli senki)

SER DENIS MALISTER, zapovednik Kula senki,  
njegov kućupravitelj i štitonoša VOLAS MEJSI,  
MEŠTAR MALIN, lekar i savetnik

# BRATSTVO BEZ BARJAKA, ODMETNIČKA DRUŽINA



**BERIK DONDERION**, gospodar Crnobrana, zvani GOSPODAR MUNJA, često se priča da je mrtav,

njegova desna ruka TOROS OD MIRA, crveni sveštenik,  
njegov štitonoša EDRIK DEJN, gospodar Zvezdopada, dvanaest godina,  
njegovi pratoci:

LIM, zvani LIMUNPLAŠT, bivši vojnik

HARVIN, sin Halenov, ranije u službi lorda Edarda Starla u Zimovrelu,

ZELENOBRADI, tiroški najamnik

TOM OD SEDAMPOTOČJA, pevač sumnjive reputacije, zvani TOM SEDAMŽICA i TOM  
SEDMICA,

ANGI STRELAC, iz Dornskih krajina,

TALIČNI DŽEK, razbojnik, nedostaje mu oko,

LUDI LOVAC, od Kamenog Obredišta,

KAJL, RECKA, DENET, strelci

MERIT OD MESECGRADA, MLINAR VATI, LEPI LUK, MADŽ, ČOSAVI DIK, odmetnici u

njegovoj družini,

U krčmi *Kod klečecog čoveka*,

ŠARNA, krčmarica, kuvarica i babica,

njen muž, zvani MUŽ,

DEČAK, ratno siroče,

u Breskvici, bordelu u Kamenom obredištu:

VRBENA, ridokosa vlasnica,

ELIS, KAŠ, LANA, DŽIZEN, HELI, ZVONČIĆA, neke od njenih breskvica,

u Žirnom dvoru, sedištu kuće Smolvuda:

LEDI RA VELA, nelada od kuće Svona, žena lorda Teomara Smolvuda,

tu i tamo i svugde:

LORD LIMOND LIČESTER, starac odlutalih misli, jednom zadržao ser Mejnarda na mostu,

njegov mladi staratelj, MEŠTAR RUN,

duh Visokog srca,

Gospa od Lišća,  
obredniku Isplesištu.

## DIVLJANI ili SLOBODNI NAROD

**MENSRAJDER**, Kralj s one strane zida,  
DALA, njegova trudna žena,  
VAL, njena mlađa sestra,  
njegovi poglavice i kapetani:  
HARMA, zvana PSOGLAVA, zapovednica prethodnice,  
GOSPODAR KOSTIJU, posprdno zvani ČEGRTAVA KOŠULJA, vođa ratne družine,  
IGRIT, mlada kopljanica, iz njegove družine,  
RIK, zvani DUGOKOPLJE, iz njegove družine,  
REGVIL, LENIL, iz njegove družine,  
njegov sužanj DŽON SNEŽNI, vrana-preletač,  
DUH, Džonov jezovuk, beo i tih,  
STIR, magnar od Tena,  
JARL, mladi pljačkaš, Valin ljubavnik,  
JARAC GRIG, EROK, KVORT, BODŽER, DEL, VELIKI ČIR, KONOPLJANI DEN, HENK  
KACIGA, LEN, ŠAKONOZI, KAMENPALAC, pljačkaši,  
TORMUND, Medni kralj od Rumelih dvora, zvani DŽINOUBICA, BAJKOTVORAC,  
ROGODUVAČ, i LEDOKRŠILAC, takođe i GROMPEŠNICA, MUŽ MEDVEDICA, GOVORNIK S  
BOGOVIMA, i OTAC VOJSKI, vođa ratničke družine,  
njegovi sinovi TOREG VISOKI, TORVIRD PITOMI, DORMUND I DRIN, njegova kći MANDA,  
{OREL zvani OREL ORAO}, zverobraz, ubio ga Džon Snežni u Prevoju urlika,  
MAG MAR TUN DOH VEG, zvani MOĆNI MAG, od džinova,  
VARAMIR zvani ŠEST KOŽA, zverobraz, gospodar tri vuka, crnog risa i belog medveda,  
PLAČLJIVAC, pljačkaš i vođa ratničke družine,  
{ALFIN VRANOUBICA}, pljačkaš, ubio ga Korin Polušaka od Noćne straže,  
KRASTER, od Krasterove utvrde, ne kleči ni pred kime,  
FILI, njegova kći i žena, bremenita,  
DIJA, FERNI, NELA, tri od njegovih devetnaest žena.

## IZRAZI ZAHVALNOSTI

Ako cigle nisu valjano ispečene, zid će se srušiti.

Ja ovdje gradim mnogo veliki zid, tako da mi treba mnogo cigala. Srećom, znam mnogo ciglara, a i raznorazne druge korisne ljude.

Hvala, ponovo, dobrim prijateljima koji su mi tako ljubazno pomogli svojim stručnim znanjem (a u nekim slučajevima, čak i svojim *knjigama*) da bi mi cigle bile dobre i čvrste - mom arhimeštru Sejdžu Vokeru, prvom graditelju Karlu Kejmu, Melindi Snodgres, zapovednici moje konjice.

I kao i uvek, Pariš.



obrada : **Lera**

<http://www.ballandownload.org>